

RAPORT O STANIE GMINY WROCŁAW 2025

Szanowni Państwo,

przekazuję w Państwa ręce Raport o stanie Gminy Wrocław za rok 2025 – dokument, który stanowi podsumowanie naszych wspólnych działań, dla rozwoju naszego miasta. Niezmiennie bowiem podkreślam, że Wrocław nie jest tworzony jedynie przez urząd i instytucje. Są one raczej emanacją Państwa troski o naszą wspólną przyszłość. To w jej skutek Wrocław pozostaje dziś jednym z najdynamiczniej rozwijających się ośrodków miejskich w Europie, co potwierdzają nie tylko nasze lokalne wskaźniki, ale również międzynarodowe analizy i rankingi.

Według raportu Oxford Economics, obejmującego 169 miast europejskich, Wrocław znalazł się w ścisłej czołówce najszybciej rozwijających się ośrodków w latach 2010–2025 – obok takich miast jak Dublin czy Valletta. Dobrze wykorzystaliśmy ostatnie 15 lat, ale także okres, który je poprzedzał. Wrocław wypracował model rozwojowy, który opiera się na silnym sektorze usług dla biznesu, innowacjach oraz wysokiej jakości kapitału ludzkiego, które bazują na edukacji i kulturze. Jednocześnie raporty fDi Intelligence z 2025 roku sytuują Wrocław na pierwszym miejscu wśród średnich miast europejskich pod względem atrakcyjności inwestycyjnej, podtrzymując opinię o rosnącej roli naszego miasta jako centrum nowych technologii i nowoczesnych usług.

Ten rozwój przekłada się bezpośrednio na jakość życia i decyzje migracyjne. Badania wizerunkowe – jedyne z wymienionych przeprowadzone na zlecenie miasta – w 2025 roku pokazują, że Wrocław jest najczęściej wskazywanym przez Polaków miastem, do którego chcieliby się przeprowadzić – wybiera go 23,5% respondentów, a wśród osób realnie rozważających zmianę miejsca zamieszkania odsetek ten sięga blisko 40%. Kluczowe czynniki tej atrakcyjności – dostęp do dobrej pracy, wysoka jakość przestrzeni miejskiej, bezpieczeństwo oraz rosnąca ilość zieleni – pokrywają się z wnioskami płynącymi z badań naukowych nad konkurencyjnością miast, w tym analiz prowadzonych przez środowisko akademickie w Łodzi, które wskazują, że to właśnie jakość życia i dostęp do usług publicznych stają się dziś głównym magnesem przyciągającym nowych mieszkańców. Każda inwestycja w poprawę jakości naszego codziennego życia w mieście staje się zarazem inwestycją w przyszłość miasta. Bo to one stoją za konsekwentnie wzmacnianymi fundamentami gospodarczymi Wrocławia.

Jednocześnie rok 2025 był czasem wyraźnego zwrotu w kierunku inwestycji zielonych i działań klimatycznych. Wrocław, jako jedno ze 100 europejskich miast uczestniczących w misji osiągnięcia neutralności klimatycznej do 2030 roku, konsekwentnie rozwijał projekty związane z adaptacją do zmian klimatu, poprawą jakości powietrza oraz zwiększaniem udziału zieleni w przestrzeni publicznej. W minionym roku podjęliśmy decyzje o kolejnych programach zazieleniania miasta – od nowych nasadzeń i rewitalizacji parków, po działania w ścisłym centrum, obejmujące m.in. zwiększanie udziału zieleni na obszarze Rynku i jego otoczenia. To symboliczna, ale i praktyczna zmiana – pokazująca, że rozwój Wrocławia nie odbywa się kosztem jakości życia, lecz w jej imię. I pokazująca ciągłość i konsekwencje działań, bo to dziś, w kwietniu 2026 roku oglądają Państwo zazieleniające się drzewa okalające główny reprezentacyjny plan miasta. Niezmiennie także i ta edycja raportu, który oddajemy w Państwa ręce, jest nie tylko zestawieniem danych i wskaźników. To przede wszystkim zapis wspólnego wysiłku – mieszkańców, instytucji, organizacji społecznych i przedsiębiorców – którzy współtworzą Wrocław każdego dnia. Wyniki badań traktujemy jako zobowiązanie do rozwoju

Wrocławia, a zebrane dane, jako element porównawczy do minionych lat i pewną ścieżkę planowanego rozwoju. Wrocław pozostaje miastem ambitnym, w którym plany i marzenia mają silne zakorzenienie w potencjale ludzkim.

Miniony rok Rada Miejska Wrocławia nazwała Rokiem Pojednania. Trzy okrągłe rocznice, 80-lecie zakończenia II Wojny Światowej, 60lecie listu biskupów polskich do ich niemieckich braci redagowanego przez kard. Bolesława Kominka a zawierającego pamiętne słowa: „Przebaczamy i prosimy o przebaczenie” oraz 45lecie powstania Solidarności były okazją nie tylko do historycznej analizy, ale do przypomnienia sobie o fundamentach naszego miasta i jego wspólnoty. Tej, która Wrocław odbudowywała, która uczyniła go miastem otwartym i która była gotowa walczyć o wolność i niezależność. To doprowadziło nas do 4 rocznicy – 35lecia odrodzonego samorządu – jak sama nazwa wskazuje skupionego na wspólnotowym podejmowaniu odpowiedzialności za powierzone nam dobro wspólne.

Dziękuję wszystkim, którzy współtworzą Wrocław – za zaangażowanie, energię i odpowiedzialność za wspólnotę, którą razem budujemy. Dziękuję tym, którzy podjęli się zebrania tych wszystkich informacji i tak zwięzłego – z konieczności – ich opracowania.

Z wyrazami szacunku,

Prezydent Wrocławia

Spis treści

RAPORT O STANIE GMINY WROCŁAW 2025	1
WPROWADZENIE.....	11
FINANSE GMINY.....	25
BUDŻET MIASTA	25
DOCHODY I WYDATKI MIASTA	25
DOCHODY WŁASNE MIASTA.....	30
SUBWENCJE OGÓLNE, DOTACJE, WSPÓŁFINANSOWANIE ZE ŚRODKÓW UNIJNYCH	30
WPŁYWY ZE ŚRODKÓW ZEWNĘTRZNYCH W WYNIKU REALIZACJI ZADAŃ.....	33
ZADŁUŻENIE MIASTA I KOSZTY OBSŁUGI	34
ZARZĄDZANIE SAMORZĄDOWE	36
MIEJSKIE JEDNOSTKI ORGANIZACYJNE	36
SPÓŁKI Z UDZIAŁEM GMINY WROCŁAW	36
RADY SPOŁECZNE PRZY PREZYDENCIE	39
PEŁNOMOCNICZY I DORADCY PREZYDENTA.....	39
UDZIAŁ MIESZKAŃCÓW W ZARZĄDZANIU MIASTEM.....	39
TRANSFORMACJA CYFROWA I E-USŁUGI.....	41
SMART CITY	42
OCHRONA KONSUMENTÓW	43
GOSPODARKA, INWESTYCJE, RYNEK PRACY	45
PRODUKT KRAJOWY BRUTTO.....	47
STARTUPY I PARKI TECHNOLOGICZNE	49
RYNEK PRACY	50
RYNEK POWIERZCHNI BIUROWYCH I HANDLOWYCH	52
INWESTYCJE SAMORZĄDU WROCŁAWIA	54
WSPARCIE DLA PRZEDSIĘBIORCÓW	58
HANDEL OKRĘŻNY.....	60
PLANOWANIE PRZESTRZENNE, ARCHITEKTURA I BUDOWNICTWO	62
MIEJSCOWE PLANY ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO	62
PLAN OGÓLNY MIASTA WROCŁAWIA.....	65
DZIAŁANIA ZWIĄZANE Z PROCEDURĄ USTALENIA LOKALIZACJI INWESTYCJI MIESZKANIOWYCH ORAZ INWESTYCJI TOWARZYSZĄCYCH	65
STRATEGIA ROZWOJU WROCŁAWIA „WROCŁAW 2050”	66
MIESZKALNICTWO	67
ARCHITEKTURA.....	73
WROCŁAWSKI STANDARD ZIEŁONEGO BUDYNKU.....	74
PROGRAM CITIES IN PLACEMAKING	74

REWITALIZACJA I OCHRONA ZABYTKÓW	76
DZIAŁANIA REWITALIZACYJNE I REMONTY OBIEKTÓW ZABYTKOWYCH.....	76
PROGRAM RE-WITALIZACJI I ODNOWY (RE-WIO).....	78
ZABYTKOWE POJAZDY KOMUNIKACJI MIEJSKIEJ	79
PROJEKTY UNIJNE	80
PARK KULTUROWY STARE MIASTO.....	81
EDUKACJA.....	82
EDUKACJA PRZEDSZKOLNA	84
EDUKACJA SZKOLNA	87
EGZAMINY.....	89
INNE DZIAŁANIA EDUKACYJNE – PODNOSZENIE JAKOŚCI KSZTAŁCENIA	94
STYPENDIA.....	96
EDUKACJA SPORTOWA.....	96
DORADZTWO ZAWODOWE	97
ORGANIZOWANIE I FINANSOWANIE CZASU WOLNEGO.....	97
KADRA NAUCZYCIELSKA	98
WSPÓŁPRACA JEDNOSTEK OŚWIATOWYCH Z UCZELNIAMI WYŻSZYMI	98
WSPÓŁPRACA MIASTA Z UCZELNIAMI WYŻSZYMI	99
SZKOLNICTWO WYŻSZE	100
INSTYTUCJE NAUKOWE I OŚRODKI B&R.....	103
KULTURA.....	105
FINANSE	107
INSTYTUCJE KULTURY.....	108
DZIAŁALNOŚĆ INSTYTUCJI KULTURY	109
KLUBY I OŚRODKI KULTURY	114
MIEJSKA BIBLIOTEKA PUBLICZNA IM. TADEUSZA RÓŻEWICZA	118
NAGRODY I ODZNACZENIA	119
STYPENDIA.....	122
MECENAT I PROMOCJA.....	123
PROGRAM NAJMU PRACOWNI ARTYSTYCZNYCH	125
WSPÓŁPRACA Z WOJEWÓDZTWE M DOLNOŚLĄSKIM	125
WSPÓŁPRACA Z UCZELNIAMI I ARTYSTYCZNYMI SZKOŁAMI WYŻSZYMI.....	126
POMOC SPOŁECZNA	127
REALIZOWANE FORMY POMOCY SPOŁECZNEJ	129
DOMY POMOCY SPOŁECZNEJ I DZIENNE DOMY POMOCY	131
OŚRODEK WSPARCIA: DOM DLA MATEK Z MAŁOLETNIMI DZIEĆMI I KOBIEŃ W CIĄŻY W MIEJSKIM OŚRODKU POMOCY SPOŁECZNEJ	132

PIECZA ZASTĘPCZA NAD DZIEĆMI	132
INSTYTUCJONALNA PIECZA ZASTĘPCZA.....	133
RODZINNA PIECZA ZASTĘPCZA	133
WSPARCIE RODZIN, DZIECI I MŁODZIEŻY	136
POMOC SPOŁECZNA DLA CUDZOZIEMCÓW.....	136
ZASIŁKI I POMOC W NATURZE	137
PRACA SOCJALNA I PORADNICTWO SPECJALISTYCZNE.....	139
PRZEMOC DOMOWA	139
USŁUGI OPIEKUŃCZE I SPECJALISTYCZNE USŁUGI OPIEKUŃCZE	140
ŚWIADCZENIA NA RZECZ OSÓB Z NIEPEŁNOSPRAWNOŚCIAMI.....	141
PROGRAMY RESOCJALIZACJI OSÓB SKAZANYCH I ZAGROŻONYCH WYKLUCZENIEM SPOŁECZNYM.....	142
OCHRONA ZDROWIA	144
PROMOCJA ZDROWIA I PROFILAKTYKA CHORÓB.....	146
PROGRAMY OPIEKI OKOŁOPORODOWEJ I WSPARCIA RODZIN	146
PROGRAMY PROFILAKTYKI CHORÓB DZIECI I MŁODZIEŻY	147
CENTRA ROZWOJU I AKTYWNOŚCI DZIECI I MŁODZIEŻY	148
PROGRAMY PROMOCJI ZDROWIA I PROFILAKTYKI CHORÓB U DOROSŁYCH MIESZKAŃCÓW WROCŁAWIA.....	148
PROGRAMY PROFILAKTYKI CHORÓB OSÓB STARSZYCH	150
WROCŁAWSKA AKADEMIA PIERWSZEJ POMOCY.....	150
OPIEKA NAD DZIEĆMI W WIEKU DO LAT 3	150
PROGRAMY WSPARCIA DLA UZALEŻNIONYCH OD ŚRODKÓW PSYCHOAKTYWNYCH	152
PROGRAMY W ZAKRESIE PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY.....	154
PROGRAMY WSPARCIA OSÓB Z NIEPEŁNOSPRAWNOŚCIAMI.....	155
PARTYCYPACJA SPOŁECZNA I SPOŁECZNOŚCI LOKALNE	156
WROCŁAWSKIE OSIEDLA	156
KONSULTACJE I KOMUNIKACJA SPOŁECZNA	157
CENTRA AKTYWNOŚCI LOKALNEJ.....	158
WROCŁAWSKI BUDŻET OBYWATELSKI	158
FUNDUSZ OSIEDLOWY.....	159
ORGANIZACJE POZARZĄDOWE	160
DOTACJE CELOWE NA REALIZACJĘ ZADAŃ PUBLICZNYCH ZLECONYCH ORGANIZACJOM POZARZĄDOWYM	161
MIKROGRANTY.....	163
WOLONTARIAT	163
NIEODPŁATNA POMOC PRAWNA	164

DIALOG MIĘDZYKUTLUROWY – WSPARCIE INTEGRACYJNE MIGRANTÓW I UCHODźCÓW	164
DZIAŁANIA NA RZECZ RÓWNEGO TRAKTOWANIA, DOSTĘPNOŚCI I RÓŻNORODNOŚCI SPOŁECZNEJ.....	166
DZIAŁANIA SKIEROWANE DO ŚRODOWISKA SENIORÓW	167
POZOSTAŁE POLITYKI INTEGRACJI I SPÓJNOŚCI SPOŁECZNEJ.....	169
EKONOMIA SPOŁECZNA	170
SPORT	173
INFRASTRUKTURA SPORTOWA	173
WROCŁAWSKI TOR WYŚCIGÓW KONNYCH	174
STADIONY WROCŁAWIA	175
WAŻNIEJSZE IMPREZY SPORTOWE I PROGRAMY	177
PROGRAM STYPENDIÓW I NAGRÓD SPORTOWYCH	179
FINANSE	179
TURYSTYKA I PROMOCJA	180
BAZA NOCLEGOWA.....	180
TURYSTYKA REKREACYJNA	181
TURYSTYKA BIZNESOWA.....	183
PROMOCJA MIASTA	185
PROGRAM NASZ WROCŁAW	188
WROCŁAWSKA RADA TURYSTYKI	189
PROGRAM ROZWOJU TURYSTYKI DLA WROCŁAWIA 2024–2030	189
ŚRODOWISKO	190
JAKOŚĆ POWIETRZA W MIEŚCIE.....	191
ZIELEŃ W MIEŚCIE.....	198
WODA W MIEŚCIE	204
ENERGIA W MIEŚCIE	205
PROGRAMY I PROJEKTY UE DOTYCZĄCE KLIMATU I ŚRODOWISKA	206
GOSPODARKA OBIEGU ZAMKNIĘTEGO.....	208
OPIEKA NAD ZWIERZĘTAMI.....	209
MOBILNOŚĆ	211
POLITYKA ZRÓWNOWAŻONEJ MOBILNOŚCI.....	211
STREFA CZYSTEGO TRANSPORTU.....	212
PAKIET DLA POŁUDNIA	212
POPRAWA INFRASTRUKTURY DROGOWEJ I BEZPIECZEŃSTWA RUCHU.....	213
KOMUNIKACJA SAMOCHODOWA.....	214
KOMUNIKACJA PIESZO-ROWEROWA.....	217
KOMUNIKACJA PIESZA.....	217

KOMUNIKACJA ROWEROWA.....	218
KOMUNIKACJA PUBLICZNA	220
TRANSPORT KOLEJOWY	229
PORT LOTNICZY	233
WSPIERANIE ROZWOJU ELEKTROMOBILNOŚCI	235
OGÓLNODOSTĘPNE PUNKTY ŁADOWANIA POJAZDÓW ELEKTRYCZNYCH I STACJE TANKOWANIA GAZEM ZIEMNYM	236
INFRASTRUKTURA.....	238
SYSTEM ZAOPATRZENIA W WODĘ	238
SYSTEM ODBIORU I OCZYSZCZANIA ŚCIEKÓW.....	239
MIEJSKI SYSTEM GOSPODAROWANIA WODAMI OPADOWYMI I ROZTOPOWYMI.....	240
WOLUMEN I STRUKTURA SPRZEDAŻY WODY I ODBIORU ŚCIEKÓW	241
JAKOŚĆ WODY I ŚCIEKÓW	241
INWESTYCJE I REMONTY MIEJSKIEGO PRZEDSIĘBORSTWA WODOCIĄGÓW I KANALIZACJI	242
INWESTYCJE WSPÓŁFINANSOWANE ZE ŚRODKÓW UE.....	243
DZIAŁALNOŚĆ BADAWCZO-ROZWOJOWA.....	243
UDOSKONALENIA DZIAŁANIA SYSTEMU WODNO-ŚCIEKOWEGO MIASTA WROCŁAWIA...	244
KAMPANIA SPOŁECZNA #PIJKRANÓWKĘ.....	245
DZIAŁANIA EDUKACYJNE MIEJSKIEGO PRZEDSIĘBORSTWA WODOCIĄGÓW I KANALIZACJI	245
GOSPODAROWANIE ODPADAMI	246
GOSPODAROWANIE NIECZYSTOŚCIAMI CIEKŁYMI.....	249
DOTACJE NA WYKONANIE PRZYŁĄCZY KANALIZACYJNYCH	250
DZIAŁANIA EDUKACYJNE DOTYCZĄCE SELEKTYWNEGO ZBIERANIA ODPADÓW.....	250
ENERGIA – PLANOWANIE ENERGETYCZNE W GMINIE WROCŁAW	252
GRUPA ZAKUPOWA ENERGII ELEKTRYCZNEJ.....	253
GRUPA ZAKUPOWA PALIWA GAZOWEGO	254
ODNAWIALNE ŹRÓDŁA ENERGII – PLAN GOSPODARKI NISKOEMISYJNEJ	255
MIENIE KOMUNALNE	256
ZASÓB KOMUNALNY	256
ZARZĄDZANIE ZASOBEM KOMUNALNYM	256
GOSPODAROWANIE KOMUNALNYM ZASOBEM LOKALI MIESZKALNYCH	257
ZASÓB LOKALI SPÓŁKI TOWARZYSTWO BUDOWNICTWA SPOŁECZNEGO WROCŁAW SP. Z O.O. (TBS)	261
SPOŁECZNA INICJATYWA MIESZKANIOWA WROCŁAW SP. Z O.O. (SIM)	261
REALIZACJA PROGRAMU WYMIANY ŹRÓDEŁ OGRZEWANIA W GMINNYM ZASOBIE MIESZKANIOWYM	262

POMOC OBYWATELOM UKRAINY PRZYBYŁYM DO WROCŁAWIA W ZWIĄZKU Z KONFLIKTEM ZBROJNYM NA TERYTORIUM UKRAINY	262
OBRÓT NIERUCHOMOŚCIAMI GMINY WROCŁAW	263
SPRZEDAŻ GMINNYCH LOKALI MIESZKALNYCH	266
SPRZEDAŻ GMINNYCH LOKALI NIEMIESZKALNYCH	268
PRZEKSZTAŁCENIE PRAWA UŻYTKOWANIA WIECZYSTEGO GRUNTU W PRAWO WŁASNOŚCI	268
NABYWANIE NIERUCHOMOŚCI DO ZASOBU GMINY	269
NABYWANIE I ZAMIANA NIERUCHOMOŚCI	271
CMENTARZE KOMUNALNE.....	273
BEZPIECZEŃSTWO PUBLICZNE	275
KOMENDA MIEJSKA POLICJI WE WROCŁAWIU.....	275
STRAŻ POŻARNA.....	276
STRAŻ MIEJSKA WROCŁAWIA.....	278
WYDZIAŁ BEZPIECZEŃSTWA I ZARZĄDZANIA KRYZYSOWEGO.....	279
BEZPIECZNY WROCŁAW	283
OCHRONA LUDNOŚCI	284
CENTRUM ZARZĄDZANIA KRYZYSOWEGO	285
WSPARCIE OBYWATELI UKRAINY W ZWIĄZKU Z KONFLIKTEM ZBROJNYM NA TERYTORIUM UKRAINY.....	286
OCHRONA PRZECIWPOWODZIOWA	286
OCHRONA PRZECIWPÓŻAROWA	287
SPRAWY OBRONNE.....	287
KWALIFIKACJA WOJSKOWA	288
ŚWIADCZENIA NA RZECZ OBRONY.....	288
ZADANIA W ZAKRESIE USUWANIA I PRZECHOWYWANIA POJAZDÓW USUWANYCH Z DRÓG WROCŁAWIA NA PODSTAWIE USTAWY PRAWO O RUCH DROGOWYM	288
WSPÓŁPRACA	291
WSPÓŁPRACA SAMORZĄDOWA	291
ZINTEGROWANE INWESTYCJE TERYTORIALNE WROCŁAWSKIEGO OBSZARU FUNKCJONALNEGO (ZIT WrOF) W PERSPEKTYWIE 2014–2020	293
ZINTEGROWANE INWESTYCJE TERYTORIALNE WROCŁAWSKIEGO OBSZARU FUNKCJONALNEGO(ZIT WrOF) W PERSPEKTYWIE 2021-2027	294
STRATEGIA ROZWOJU PONADLOKALNEGO WROCŁAWSKIEGO OBSZARU FUNKCJONALNEGO „WrOF 2050”	296
PLANOWANIE PRZESTRZENNE	297
ZINTEGROWANY TRANSPORT	297
ZINTEGROWANA INFRASTRUKTURA TECHNICZNA.....	300

WSPÓŁPRACA ZWIĄZKÓW ZIT W POLSCE	300
WSPÓŁPRACA ZAGRANICZNA	301
WYDARZENIA	302
KONSULATY.....	303
WYKAZ STRATEGII, POLITYK I PROGRAMÓW MIEJSKICH	304
OBOWIĄZUJĄCE W 2025 R. STRATEGIE, POLITYKI I PROGRAMY MIEJSKIE (Źródło: UMW)	304
PROGRAMY OGÓLNE.....	304
OBSZAR SPOŁECZNY	305
AKTY PRAWNE WYDANE PRZEZ RADĘ MIEJSKĄ WROCŁAWIA I PREZYDENTA WROCŁAWIA	311
POROZUMIENIA W SPRAWACH WYKONYWANIA ZADAŃ PUBLICZNYCH ZAWARTE Z JEDNOSTKAMI SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO I ORGANAMI ADMINISTRACJI RZĄDOWEJ	318

WPROWADZENIE

Rok 2025 zamyka pierwsze ćwierćwiecze XXI w. i jest to niewątpliwie fakt godny odnotowania. W tym okresie Wrocław stał się jednym z najbardziej dynamicznie rozwijających się miast nie tylko w Polsce, ale także w całej Europie Środkowej. Zgodnie z dotychczasową tradycją niniejszy Raport o stanie gminy nie jest tylko oceną sytuacji wrocławskiego samorządu ani tym bardziej samorządowych jednostek organizacyjnych z Urzędem Miejskim na czele. Nie jest też sprawozdaniem z realizacji przez władze Miasta zadań przypisanych im na mocy różnych aktów prawnych. Raport jest też swego rodzaju portretem stolicy Dolnego Śląska w różnych przekrojach – generalnie według stanu na 31 grudnia 2025 r., jakkolwiek w odniesieniu do niektórych aspektów miejskiej rzeczywistości bazuje na danych z 2024 r., a nawet z 2023 r., co wynika z rytmu badań statystyki publicznej. Duże miasta są bardzo skomplikowanymi organizmami. Kierunki ich rozwoju zależą od działań podejmowanych zarówno przez organy administracji publicznej różnego szczebla, jak i podmioty spoza sektora publicznego, przede wszystkim przedsiębiorstwa, ale także różnego rodzaju organizacje pozarządowe (NGO).

Konsekwencją przyjętej formuły Raportu jest uwzględnienie w nim dziedzin, które nie mieszczą się w zakresie zadań samorządu miasta na prawach powiatu. Dobrymi przykładami ilustrującymi to założenie są stan szkolnictwa wyższego czy też dane i oceny dotyczące demografii miasta oraz jakości usług medycznych.

W raportach z poprzednich lat podkreślano niską wiarygodność danych GUS dotyczących liczby mieszkańców Wrocławia, co wynika m.in. z uchylania się części mieszkańców od obowiązku meldunkowego. W związku z tym Urząd Miejski Wrocławia zlecił zespołowi badaczy z Pracowni Demografii i Statystyki Wydziału Nauk o Ziemi i Kształtowania Środowiska Uniwersytetu Wrocławskiego pod kierunkiem prof. Roberta Szmytkiego zadanie ustalenia rzeczywistej liczby mieszkańców Wrocławia. Z raportu sporządzonego przy zastosowaniu oryginalnej metodologii badawczej wynika, że według stanu na 31 grudnia 2022 r. w stolicy Dolnego Śląska mieszkało 893,5 tys. osób. Jest to liczba znacznie wyższa od danych publikowanych przez GUS. Według GUS na koniec 2022 r. we Wrocławiu mieszkało 674,1 tys. osób, a na 30 czerwca 2025 r. - 672,5 tys. osób (dane na koniec 2025 r. nie zostały jeszcze opublikowane). Ustalenia zespołu prof. Szmytkiego w znacznym stopniu pokrywają się z szacunkami Miejskiego Przedsiębiorstwa Wodociągów i Kanalizacji we Wrocławiu (MPWiK) opartymi na średnim zużyciu wody na 1 użytkownika miasta. Według tych szacunków w 2022 r. we Wrocławiu przebywało 841,3 tys. osób. W kolejnych latach liczba ta rosła i w 2023 r. wyniosła 850,2 tys., w 2024 r. - 882,9 tys., a w 2025 r. - 891,6 osób.

Ponieważ badanie zespołu prof. Szmytkiego dotyczy wyłącznie 2022 r., rok ten stanowi jedyny dostępny punkt odniesienia dla oszacowania rzeczywistej liczby mieszkańców Wrocławia. Choć brak analogicznych badań dla kolejnych lat uniemożliwia bezpośrednie porównanie, dodatkowych przesłanek dostarczają podstawowe wskaźniki demograficzne. Przyrost naturalny we Wrocławiu pozostaje trwale ujemny — w 2023 r. wyniósł -1,8‰, w 2024 r. -1,9‰, a w pierwszym półroczu 2025 r. -2,1‰ — jednak od 1995 r. saldo migracji na pobyt stały pozostaje dodatnie. Oznacza to, że ubytek ludności wynikający z ruchu naturalnego był w pewnym stopniu kompensowany napływem nowych mieszkańców. W połączeniu z rosnącymi szacunkami MPWiK

dotyczącymi liczby osób faktycznie przebywających w mieście pozwala to sformułować ostrożną hipotezę, że rzeczywista liczba mieszkańców Wrocławia na koniec 2025 r. była wyższa niż w 2022 r.

W Raporcie za 2022 r. stwierdzono, powołując się na szacunki Unii Metropolii Polskich, że liczba mieszkających we Wrocławiu Ukraińców, według stanu z maja 2022 r., przekroczyła 250 tys., stanowiąc tym samym aż 28% populacji stolicy Dolnego Śląska. Na podstawie krytycznej analizy źródeł publicznych i badań własnych szacuje się, że na koniec 2024 r. i na początku 2025 r. liczba mieszkańców Wrocławia pochodzących z Ukrainy wynosiła ok. 140–180 tys. osób. Drugą najliczniejszą po Ukraińcach mniejszością narodową we Wrocławiu są Białorusini. Według bardzo przybliżonych szacunków w stolicy Dolnego Śląska mieszka ok. 6–8 tys. Białorusinów (brak oficjalnych danych). Trzecią są Koreańczycy – według nieoficjalnych szacunków jest ich w naszym mieście ok. 5 tys.

Podstawą tej informacji są dane o liczbie wydanych wiz i pozwoleń na pracę. Niewątpliwie niekorzystnym zjawiskiem jest ujemny przyrost naturalny będący konsekwencją pogłębiającego się spadku liczby urodzeń. W pierwszym półroczu 2023 r. odnotowano 2834 żywe urodzenia, w tym samym okresie roku następnego – 2712 żywych urodzeń, a od stycznia do czerwca minionego roku – 2619. Mniej jednoznaczna jest statystyka zgonów, albowiem w pierwszym półroczu 2023 r. zmarło 3478 osób, w ciągu pierwszych 6 miesięcy kolejnego roku 3294 osoby, a w analogicznym okresie roku 2025 – 3327 osób. Niepokojące są najnowsze (z 2024 r.) dane dotyczące średniej długości życia mężczyzn we Wrocławiu. Wynika z nich, że w porównaniu z 2023 r. nastąpił spadek z 76,1 do 75,9 roku. Jest to jedyny tego rodzaju przypadek w ostatnich dwóch dekadach, wyjąwszy naznaczone pandemią lata 2020–2021. Znacznie bardziej korzystne są dane dotyczące kobiet – ich prognozowane przeciętne trwanie życia w tym samym okresie zwiększyło się z 82,9 do 83,5 roku. W konsekwencji dystans między stolicą Dolnego Śląska a Unią Europejską w odniesieniu do średniej długości życia kobiet jest już niewielki i wynosi 0,6 roku. Różnica w przypadku mężczyzn jest znacznie większa i ma wymiar 3 lat. W porównaniu z 2023 r. zwiększyła się o 0,4 roku. Przeciętne trwanie życia jest funkcją wielu czynników. Właściwa diagnoza przyczyn demograficznej specyfiki męskiej populacji Wrocławia wymaga pogłębionej ich analizy. Gdyby nie całkowicie odmienne procesy w żeńskiej części ludności stolicy Dolnego Śląska, mało korzystne dane dotyczące trwania życia mężczyzn można by tłumaczyć deficytami w systemie ochrony zdrowia we Wrocławiu oraz uwarunkowaniami środowiskowymi.

Wydłużanie trwania życia przy pogłębiającym się spadku urodzin będzie nieuchronnie prowadzić do wzrostu mediany wieku Wrocławian i Wrocławianek, a w konsekwencji do zmian w pejzażu ekonomicznym i społecznym miasta. Bardziej precyzyjna ocena skutków zachodzących zmian demograficznych wymaga dłuższej perspektywy czasowej. Należy jednak podkreślić, że rekonstrukcję aktualnej sytuacji demograficznej stolicy Dolnego Śląska utrudnia wspomniana rozbieżność statystyk GUS z rzeczywistymi danymi dotyczącymi zaludnienia.

Dostępność tylko fragmentarycznych danych za 2025 r. sprawia, że ocena aktualnej sytuacji demograficznej Wrocławia musi być niepełna.

* * * * *

Realizacja zadań publicznych przez każdy szczebel samorządu terytorialnego w decydującej mierze zależy od jego sytuacji budżetowej. O ile wpływy do miejskiego budżetu w 2024 r. wyniosły 7728,0 mln zł, o tyle w minionym roku osiągnęły poziom 8232,3 mln zł. Nominalnie były one wyższe niż w 2024 r. o 6,5%; uwzględniając średnioroczny wskaźnik inflacji wynoszący 3,6%, realnie wpływy do budżetu miasta wzrosły rok do roku o 2,8%. Tymczasem wydatki osiągnęły poziom 8595,0 mln zł, co skutkowało deficytem budżetu na poziomie 362,7 mln zł, wyższym o 332,3 mln zł niż w roku 2024.

Rok 2025 był pierwszym rokiem obowiązywania znowelizowanej 1 października 2024 r. ustawy o dochodach jednostek samorządu terytorialnego. Minione 12 miesięcy można zatem uznać za okres swoistego pilotażu nowego systemu finansowania samorządów. Tradycyjnie największy udział we wpływach do budżetu Miasta miały dochody własne, które zamknęły się kwotą 7430,8 mln zł, stanowiąc 90,3% dochodów ogółem. W ramach dochodów własnych Miasta najważniejszą ich częścią były dochody z tytułu udziału w podatkach dochodowych od osób fizycznych (PIT) i osób prawnych (CIT) w wysokości 4511,1 mln zł. Począwszy od 2025 r., podstawą naliczania dochodów samorządowych z tytułu udziału w PIT i CIT są dochody podatników, a nie jak dotychczas dochody z tytułu podatku należnego. Zmiany objęły także m.in. zwiększenie bazy naliczania dochodów JST z tytułu udziału w PIT i CIT o kwoty dochodów z podatku zryczałtowanego od przychodów ewidencjonowanych i zastąpienie subwencji oświatowej oraz dotacji przedszkolnej przez zwiększenie udziału gmin i powiatów w podatku dochodowym od osób fizycznych. Na skutek powyższych zmian wykonanie dochodów z PIT i CIT w 2025 r. było wyższe niż w roku 2024 o 73%. Udział dochodów z PIT i CIT stanowił 55% osiągniętych przez Miasto dochodów ogółem, co oznacza znaczący wzrost tych wpływów w porównaniu z rokiem 2024, w którym wskaźnik ten wyniósł 34%. W 2025 r. nieco więcej niż co druga złotówka wpływająca na konto budżetu Miasta pochodziła z tego źródła. Drugim co do wielkości źródłem dochodów budżetu Miasta były wpływy z podatku od nieruchomości, które zostały wykonane w kwocie 693,3 mln zł (wzrost o 2,9% r/r), natomiast wszystkie dochody zrealizowane z tytułu pozostałych podatków i opłat wyniosły 1634,8 mln zł. I tak ze sprzedaży biletów komunikacji miejskiej do budżetu wpłynęło 203,9 mln zł, czyli nieznacznie mniej niż w roku poprzednim, natomiast w ramach pozostałych dochodów uzyskano wpływy z tytułu zwrotu podatku VAT na poziomie 145,6 mln zł, czyli o 3,9% więcej niż w roku 2024. Nadal istotną pozycję w dochodach własnych Miasta stanowią wpływy z gospodarowania jego majątkiem, które zostały wykonane na poziomie 618,8 mln zł, w tym z tytułu sprzedaży składników majątkowych w kwocie 348 mln zł (wzrost o 27% r/r) oraz z tytułu czynszów – 147 mln zł (spadek o 0,2% r/r). Pozostałą część dochodów budżetu (9,7%) stanowiły wpływy uzyskane z dotacji celowych z budżetu państwa, subwencji ogólnej, dotacji i środków na finansowanie wydatków związanych z realizacją zadań współfinansowanych ze środków europejskich oraz pozostałych dotacji. Łączna kwota dotacji, subwencji i środków otrzymanych w 2025 r. wyniosła 802 mln zł, tj. o 34% mniej niż w roku poprzednim. Zmiana proporcji pomiędzy dochodami własnymi a środkami z tytułu dotacji i subwencji jest skutkiem wspomnianej powyżej reformy sektora finansów publicznych, polegającej m.in. na zastąpieniu subwencji oświatowej i dotacji

przedszkolnej zwiększonymi udziałami w PIT. Zmiana ta powoduje, że dane dotyczące dochodów Miasta z minionego roku i wcześniejszych lat nie są porównywalne. Pełna ich ocena będzie możliwa w dłuższej perspektywie czasowej. Konsekwencją nowego modelu finansowania działalności samorządów będzie ściślejsze powiązanie dochodów jednostek samorządu terytorialnego z ich kondycją gospodarczą i sytuacją demograficzną.

Wydatki budżetu Miasta w 2025 r. wyniosły 8595,0 mln zł, w tym na wydatki bieżące przeznaczono 7636,2 mln zł, natomiast na wydatki majątkowe – 958,8 mln zł. W porównaniu do roku 2024 wydatki ogółem wzrosły o 10,8%, natomiast w stosunku do roku 2023 o 23,2%. Wydatki bieżące uległy zwiększeniu w minionym roku w relacji do 2024 r. o 10,9%, a majątkowe o 10,2%. W wyniku uzyskanego poziomu dochodów i wydatków deficyt budżetu Miasta wyniósł 362,7 mln zł, tj. o 332,3 mln zł więcej niż w roku 2024. Zadłużenie Wrocławia na koniec 2025 r. wyniosło 4521,9 mln zł, czyli o 157 mln zł więcej niż przed rokiem. Co istotne, mimo wzrostu długu zmniejszyły się koszty jego obsługi z 200,6 mln zł w roku 2024 do 186,7 mln zł w roku 2025. Było to możliwe dzięki spadkowi stopy referencyjnej o 1,75% oraz podjęciu działań polegających na refinansowaniu kredytów z wysoką marżą.

* * * * *

W 2025 r. wydatki Gminy Wrocław wynosiły niemalże 8,6 mld zł. Podobnie jak w latach poprzednich największą pozycją w wydatkowej części budżetu były nakłady na realizację zadań z zakresu oświaty i wychowania, edukacyjnej opieki wychowawczej oraz szkolnictwa wyższego i nauki. Pochłonięły one kwotę 3402,3 mln zł, tj. o 435 mln zł więcej niż w roku 2024, co oznaczało wzrost wydatków na ten cel o 14,7% przy średniorocznej inflacji 3,6%. Realne nakłady na edukację zwiększyły się zatem o 11,1% i stanowiły 39,6% wszystkich wydatków budżetu Miasta. Tradycyjnie drugą najważniejszą pozycją kosztową w budżecie Miasta było finansowanie zadań z obszaru transportu, na co przeznaczono w ubiegłym roku 1454,3 mln zł. Kolejnymi obszarami w hierarchii wydatków budżetu Miasta były: gospodarka komunalna i ochrona środowiska – 833,4 mln zł, pomoc społeczna i rodziny – 813,6 mln zł, gospodarka mieszkaniowa – 530,1 mln zł. W 2025 r. na zadania inwestycyjne przeznaczono w sumie 833,2 mln zł (bez kosztów inwestycji miejskich spółek), czyli o 152,4 mln zł więcej niż przed rokiem. Z tej kwoty na inwestycje związane z transportem przeznaczono 333,2 mln zł, następnie na różnego rodzaju przedsięwzięcia w obszarze gospodarki mieszkaniowej przeznaczono 174,2 mln zł, a 135,1 mln zł wydatkowano na edukację. W sektorze transportu najbardziej kosztownymi pozycjami były programy kontynuowane z lat poprzednich. I tak na realizację zadań w zakresie programu poprawy stanu technicznego infrastruktury drogowej przeznaczono w minionym roku 92 mln zł, a na realizację programu poprawy infrastruktury szynowej TORYwolucja wydatkowano 59 mln zł.

Rok 2025 był czasem przygotowania kolejnych dużych projektów transportowych i początkowej fazy procesów inwestycyjnych. Od lat priorytetem w polityce transportowej Miasta jest rozwój infrastruktury tramwajowej. Kluczowe znaczenie mają inwestycje projektowane i wykonywane w ramach IV etapu wielkiego programu pod nazwą Zintegrowany System Transportu Szynowego w Aglomeracji i we Wrocławiu. Najważniejszymi przedsięwzięciami rozpoczętymi w minionym roku były: budowa trasy

autobusowo-tramwajowej na odcinku od planowanej do przebudowy pętli Sępólno (węzeł przesiadkowy) do nowej pętli Swojczyce, która będzie węzłem przesiadkowym, oraz przebudowa skrzyżowania ulic Dubois i Drobnera w celu poprawy funkcjonowania komunikacji zbiorowej. Większość zadań zaplanowanych w ramach wspomnianego programu będzie wykonywana w drugiej połowie niniejszej dekady. Program otrzymał dofinansowanie z Centrum Unijnych Projektów Transportowych w kwocie 192,4 mln zł, stanowiącej 77,2% kosztów kwalifikowalnych. Łączne nakłady poniesione w 2025 r. na realizację zadań zakwalifikowanych do programu wyniosły 16,7 mln zł. W 2025 r. została opracowana koncepcja trasy tramwajowej na Maślice o długości 3,2 km, z parkingiem przesiadkowym P&R przy pętli z 62 miejscami postojowymi. W minionym roku na ten cel przeznaczono 1,8 mln zł.

W 2025 r. ruszyły prace przygotowawcze do realizacji długo oczekiwanej trasy tramwajowej na Jagodno. W założeniu miała to być trasa autobusowo-tramwajowa. Inwestycja rozpoczęła się jeszcze w minionej kadencji wrocławskiego samorządu. Ze względu na prawny zakaz krzyżowania się linii tramwajowych z kolejowymi możliwa była w ostatnich latach jedynie realizacja autobusowej części projektu, z parkingiem P&R na 57 miejsc postojowych. Prace ukończono w maju 2025 r. W ich ramach przebudowano ulice Bardzką oraz Buforową i rozbudowano ul. Kajdasza. Koszt tej inwestycji służącej udroźnieniu tras komunikacji zbiorowej na Jagodno wyniósł 28 mln zł. Zmiana w przepisach prawa umożliwiła rozpoczęcie prac nad projektem torowiska tramwajowego. Kolejnym rozpoczętym w ubiegłym roku projektem była budowa trasy tramwajowej Borowska Szpital (autobusowo-tramwajowej na pewnym jej odcinku) o długości 1,1 km z parkingiem przesiadkowym P&R na ok. 50 miejsc postojowych przy planowanej pętli tramwajowej. W 2025 r. opracowywano dokumentację projektową, a poniesione nakłady finansowe wyniosły 264 tys. zł. Od kilku lat systematycznie zwiększa się znaczenie transportu kolejowego w przewozach miejskich i aglomeracyjnych, na co wskazuje dynamicznie rosnąca liczba pasażerów korzystających z tego środka transportu w dojazdach i wyjazdach do i z Wrocławia oraz na terenie miasta. Do tego wzrostu przyczyniło się zaangażowanie samorządu Wrocławia w rozwój lokalnych, aglomeracyjnych i regionalnych przewozów kolejowych. Polegało ono głównie na działaniach o charakterze organizacyjnym oraz finansowym, o których będzie mowa dalej; przy współpracy z innymi gminami Wrocławskiego Obszaru Metropolitalnego oraz spółką PKP Polskie Linie Kolejowe S.A. realizowane były również projekty inwestycyjne. Samorząd Wrocławia partycypował m.in. w działaniach na rzecz budowy i modernizacji infrastruktury kolejowej na terenie Wrocławia. Kluczową inwestycją w tym obszarze była budowa infrastruktury niezbędnej do uruchomienia Wrocławskiej Kolei Metropolitalnej, w tym realizacja projektów udrażniających trasę ze Środy Śląskiej do Wrocławia Świebodzkiego – w 2025 r. z budżetu Miasta wydatkowano na ten cel 8,9 mln zł – oraz poprawiających bezpieczeństwo na skrzyżowaniach kolejowo-drogowych, m.in. poprzez ich przebudowę na dwupoziomowe (przewidywany wkład Miasta w perspektywie najbliższych kilku lat – ponad 62 mln zł). Szczególne znaczenie dla zmniejszenia zatłoczenia komunikacyjnego na terenie Wrocławia ma integracja różnych systemów transportowych poprzez rozwój parkingów przesiadkowych P&R przy stacjach kolejowych. Rozpoczęły się prace przygotowawcze do budowy parkingów w sąsiedztwie stacji Wrocław-Leśnica, Wrocław-Pracze, Wrocław-

Zakrzów i Wrocław-Wojnów Wschodni. Łącznie znajdzie się na nich 261 miejsc parkingowych. Fundamentalny wpływ na rozwój transportu kolejowego na terenie Wrocławia i całego Wrocławskiego Obszaru Metropolitalnego będzie miała budowa w trakcie najbliższej dekady linii Kolei Dużych Prędkości (KDP), która zostanie doprowadzona do Wrocławia od strony Jelcza-Laskowic przez stację Wrocław-Brochów. Ta wielka inwestycja doprowadzi do zmiany przebiegu wielu linii kolejowych na terenie Wrocławia. Przed definitywnym ustaleniem trasy KDP nie będzie możliwe dostosowanie obecnego kształtu Wrocławskiego Węzła Kolejowego do potrzeb kolei aglomeracyjnej i regionalnej. Działania wrocławskiego samorządu ukierunkowane na rozwój transportu kolejowego na terenie miasta i na terenach innych samorządów Wrocławskiego Obszaru Funkcjonalnego nie ograniczały się do przedsięwzięć o charakterze inwestycyjnym, lecz dotyczyły również nowych rozwiązań organizacyjno-finansowych. W 2025 r. m.in. dofinansowano 45 par dodatkowych połączeń kolejowych o charakterze aglomeracyjnym oraz kontynuowano i rozwijano zapoczątkowany w 2023 r. projekt integracji biletowej, polegający na wdrożeniu wspólnego systemu biletowego URBANCARD na wybranych liniach aglomeracyjnych. W 2025 r. podpisano umowę przedłużającą honorowanie URBANCARD w pociągach Kolei Dolnośląskich i POLREGIO na kolejne 5 lat. Rozwój transportu szynowego był i nadal jest priorytetem działalności inwestycyjnej wrocławskiego samorządu. W żadnym jednak wypadku nie oznacza to marginalizacji innych form mobilności przestrzennej. W ramach działań na rzecz poprawy infrastruktury przeznaczonej do transportu autobusowego dostosowano istniejące torowisko w ul. Bardzkiej do funkcji buspasa. Inwestycjami drogowymi niepowiązаныmi z rozwojem infrastruktury drogowej były pierwszy etap budowy drogi zbiorczej na Oporowie od ul. Kupieckiej do ul. Jutrzenki oraz przebudowa ul. Wilkszyńskiej. Najważniejszym przedsięwzięciem drogowym w minionym roku było rozpoczęcie budowy ostatniego odcinka Wschodniej Obwodnicy Wrocławia. Jest to inwestycja bardzo ważna dla mieszkańców oraz przedsiębiorstw działających w południowej części Wrocławia. W jej przypadku inwestorem nie jest Gmina Wrocław, lecz samorząd Województwa Dolnośląskiego. Ważną częścią składową szeroko rozumianej polityki mobilności wrocławskiego samorządu są działania związane z budową nowej lub remontem istniejącej infrastruktury rowerowej oraz pieszej. Na ten cel w ramach wydzielonych programów inwestycyjnych wydano w 2025 r. blisko 24 mln zł. Ponadto infrastruktura pieszo-rowerowa była rozbudowywana również jako segment dużych inwestycji drogowych. W konsekwencji pod koniec minionego roku łączna długość tras rowerowych wyniosła 431 km, a suma długości tras przyjaznych rowerzystom (łącznie: dróg dla rowerów, dla rowerów i pieszych, pasów: rowerowych, kontraruch, BUS + rower, kontrapasów, tras po wałach i parkach oraz ulic z uspokojonym ruchem) – ponad 1450 km. W celu kontynuacji rozbudowy infrastruktury rowerowej prowadzone były w 2025 r. prace projektowe dla ponad 20 kolejnych odcinków tras rowerowych. Najważniejszą z nich będzie Zielona Rowerowa Oś Zachodnia, stanowiąca połączenie ul. Bystrzyckiej z centrum miasta. Władze Wrocławia od początku lat 90. minionego stulecia konsekwentnie wspierają rozwój Portu Lotniczego (od wielu lat funkcjonuje on jako spółka akcyjna), w którym Gmina Wrocław posiada 49,2% kapitału akcyjnego. Dynamiczny rozkwit usług lotniczych realizowanych przez wrocławski terminal po

przystąpieniu Polski do UE został przerwany przez wybuch pandemii. Spadek liczby operacji lotniczych i obsłużonych pasażerów, podobnie jak na całym świecie, był dramatyczny. Od 2022 r. zauważalna jest jednak silna tendencja wzrostowa. Już w 2023 r. liczba pasażerów przylatujących na wrocławskie lotnisko lub z niego odlatujących była większa niż w 2019 r. W 2025 r. Port Lotniczy w stolicy Dolnego Śląska obsłużył ponad 4,9 mln pasażerów, czyli o prawie 10% więcej niż w 2024 r. (4,5 mln) – mimo zamknięcia lotniska na 40 dni. W minionym roku we Wrocławiu lądowały samoloty 9 przewoźników, którzy oferowali 71 połączeń regularnych oraz 38 połączeń czarterowych. Rok 2025 był okresem realizacji ważnych inwestycji związanych bezpośrednio z ruchem lotniczym. Łączne nakłady na inwestycje poniesione przez spółkę zarządzającą Portem Lotniczym zamknęły się kwotą ok. 255 mln zł. Najważniejszym przedsięwzięciem była budowa nowej płyty postojowej dla 12 samolotów, drogi kołowania oraz płaszczyzny do odladzania statków powietrznych. Środki finansowe na realizację tych zadań pozyskano z programu Łącząc Europę 2021–2027 (Connecting Europe Facility – CEF). Wykonane prace przyczyniły się do podniesienia poziomu bezpieczeństwa operacji lotniczych oraz poprawy parametrów eksploatacyjnych infrastruktury portu.

* * * * *

Od wielu lat poprawa jakości powietrza jest jednym z priorytetów polityki społeczno-gospodarczej wrocławskiego samorządu. W 2025 r. samorząd Wrocławia kontynuował realizację kompleksowego programu działań antysmogowych, którego celem jest zmniejszenie emisji zanieczyszczeń do powietrza. W minionym roku zlikwidowano 597 pieców na paliwo stałe. W sumie we Wrocławiu w okresie od 2014 r. do końca 2025 r. usunięto 16 903 paleniska. Jednocześnie kontynuowano inne działania ukierunkowane na zwiększenie bezpieczeństwa ekologicznego miasta. Polegały one m.in. na kontrolach domowych pieców grzewczych i przydomowych kotłowni oraz miejsc prowadzenia działalności gospodarczej w celu wykrywania przypadków spalania materiałów niedozwolonych prawem (w tym zużytego oleju samochodowego) oraz spalania odpadów w przydomowych instalacjach grzewczych. Poza standardowymi kontrolami wykorzystywano także drony, co pozwalało ujawnić przypadki nielegalnego spalania na większym obszarze. Ponieważ główną przyczyną zanieczyszczenia powietrza jest tzw. emisja niska będąca produktem spalania paliw stałych w paleniskach domowych, zmniejszanie liczby takich palenisk jest bardzo ważnym sposobem osiągnięcia strategicznego celu, jakim jest poprawa jakości powietrza w mieście. Ze względu na źródła niskiej emisji poziom zanieczyszczenia powietrza jest najwyższy w sezonach grzewczych, zwłaszcza na gęsto zaludnionych obszarach z dużą liczbą palenisk domowych. We Wrocławiu od 2019 r. skala zanieczyszczenia powietrza pyłem PM10 mieści się w normie wynoszącej maksymalnie 35 dni w roku z przekroczeniami dopuszczalnego poziomu zanieczyszczenia, jakkolwiek zauważalne są jej wahania będące konsekwencją różnych warunków atmosferycznych w poszczególnych latach. Najmniej dni z przekroczeniami dopuszczalnego poziomu zanieczyszczenia było w 2023 r. – 9, a najwięcej w 2021 r. – 34. W minionym roku takich dni było 16. W grupie 6 największych polskich miast tylko w Gdańsku parametry zanieczyszczenia powietrza pyłem PM10 są bardziej korzystne niż we Wrocławiu. Pył zawieszony PM2,5 jest według Światowej Organizacji Zdrowia najbardziej szkodliwy dla

zdrowia człowieka spośród wszystkich zanieczyszczeń atmosferycznych. Głównym źródłem zanieczyszczeń powietrza pyłem PM_{2,5}, podobnie jak pyłem PM₁₀, są domowe paleniska (ok. 50% emisji). Na kolejnych miejscach znajdują się przemysł wytwórczy i budownictwo (ok. 20%) oraz transport (ponad 11%). Odnotowano poprawę jakości powietrza dla tej kategorii zanieczyszczeń, jakkolwiek jej skala była mniejsza niż w przypadku zanieczyszczenia pyłem PM₁₀. W przypadku pyłów PM_{2,5} norma dopuszczalnego stężenia średniorocznego od 2020 r. wynosi 20 µg/m³ (wcześniej 25 µg/m³). Po 2020 r. nie odnotowano przekroczeń wskaźników PM_{2,5}, z tym że w poszczególnych latach poziom stężenia średniorocznego ulegał wahaniom. Najniższa jego wartość w ostatnich 5 latach była w 2023 r. – 13,7–16,5 µg/m³, a najwyższa w 2021 r. – 17,2–21,0 µg/m³; w minionym roku było to 15,7–17,2 µg/m³. W grupie największych polskich miast powietrzem mniej zanieczyszczonym pyłem PM_{2,5} oddychali mieszkańcy Gdańska i Warszawy. Problemowi zanieczyszczenia powietrza poświęcono wiele miejsca w tej części Raportu o stanie gminy ze względu na uznanie wysokiej jakości powietrza za jeden z najważniejszych priorytetów zarówno Strategii „Wrocław 2030”, jak i uchwalonej pod koniec ubiegłego roku Strategii „Wrocław 2050”.

* * * * *

Rok 2025 był najlepszym 12-miesięcznym okresem w polskiej gospodarce od wybuchu pandemii COVID-19. Wzrost gospodarczy w skali całego kraju wyniósł 3,6%. Wprawdzie w 2021 i 2022 r. stopa wzrostu była na wyższym poziomie, ale punktem odniesienia był rok 2020, w którym po raz pierwszy od 1991 r. polską gospodarkę dotknęła spowodowana przez pandemię recesja. Ponadto na początku bieżącej dekady jednym z bardzo istotnych parametrów polskiej gospodarki była wysoka średnioroczna stopa inflacji wynosząca w 2022 i 2023 r. odpowiednio 14,4% i 11,4%. W 2025 r. miała ona wartość 3,6%, co oznaczało, że mieściła się w celu inflacyjnym Narodowego Banku Polskiego. Ocena sytuacji gospodarczej stolicy Dolnego Śląska w raportach o stanie gminy sprawia trudności, ponieważ dane o wielkości PKB globalnego i per capita największych polskich miast GUS publikuje z dwuletnim opóźnieniem. Najnowsze dostępne wskaźniki dotyczą roku 2023, który był czasem stagnacji polskiej gospodarki, dlatego dane z tego roku trudno uznać za miarodajne dla sytuacji, z którą mieliśmy do czynienia dwa lata później. Warto jednak odnotować, że od kilku już lat Wrocław wyprzedza Poznań pod względem globalnego PKB i ta sytuacja nie uległa zmianie w 2023 r. Pośrednio stan lokalnej gospodarki można oceniać na podstawie takich danych, jak stopa bezrobocia rejestrowanego. Na koniec grudnia 2025 r. nastąpił jej wzrost o 0,6% w porównaniu z analogicznym okresem 2024 r. do poziomu 2,3%. W konsekwencji tylko w przypadku Poznania, Katowic i Warszawy odnotowano bardziej korzystne dane – odpowiednio o 0,4%, o 0,5% i o 0,1%. Dobrym sygnałem poprawy sytuacji gospodarczej może być wzrost inwestycji wrocławskich przedsiębiorstw o 2,3% w pierwszych 3 kwartałach 2025 r. (brak danych za IV kwartał 2025 r.) w porównaniu z analogicznym okresem roku 2024. W liczbach bezwzględnych nakłady inwestycyjne miały wartość 9162,0 mln zł w pierwszych 9 miesiącach 2024 r. i 9369,0 mln zł w całym 2025 r. Ważnym miernikiem gospodarczej kondycji jednostek samorządu terytorialnego jest liczba podmiotów gospodarczych. Na koniec grudnia 2025 r. w rejestrze REGON we Wrocławiu było ich 161 072, co oznacza wzrost r/r o 4%. Tendencja wzrostowa jest zauważalna w większości kategorii podmiotów

gospodarczych. W obszarze spółek prawa handlowego ogółem (akcyjnych i z ograniczoną odpowiedzialnością) wzrost r/r wyniósł 3,2% – ich liczba zwiększyła się z 36 429 w 2024 r. do 37 595 w 2025 r. Jednym z głównych atutów stolicy Dolnego Śląska w sferze gospodarczej jest dynamiczny rozwój startupów. W najnowszym opublikowanym w 2025 r. światowym indeksie miast rangowanych według potencjału lokalnych startupowych ekosystemów (Global Startup Ecosystem Index: Top Countries), uwzględniającym aż 1473 miasta, Wrocław został sklasyfikowany w 2024 r. na 176. miejscu. Spośród polskich miast wyżej oceniono jedynie Warszawę (91. miejsce). Rok wcześniej, czyli w 2023 r., stolica Dolnego Śląska zajmowała 185. pozycję, tuż za Krakowem. W ciągu 2024 r. powstało jednak we Wrocławiu znacznie więcej startupów (+28,8%) niż w Krakowie (+16,4%), co pozwoliło stolicy Dolnego Śląska wysunąć się na 2. miejsce wśród polskich ośrodków startupowych. Mimo generalnie korzystnej, z wyjątkiem 2023 r., koniunktury gospodarczej w ostatnich 3 latach zauważalne są oznaki kryzysu w budownictwie mieszkaniowym. O ile w 2021 r. oddano do użytku we Wrocławiu 11 012 mieszkań, o tyle w kolejnych latach ich liczba systematycznie malała: w 2022 r. wyniosła 9039, w 2023 – 8184, a w 2024 – zaledwie 6039, natomiast w roku 2025 – 7712. Zatem odnotowuje się tendencję wzrostową.

W 2025 r. stolicę Dolnego Śląska odwiedziło ponad 7 mln gości: 3,9 mln turystów nocujących oraz 3,1 mln odwiedzających jednodniowych. Oznacza to wzrost o ok. 400 tys. osób, czyli o 6,1%, w porównaniu z rokiem poprzednim. W minionym roku Wrocław utrzymał 4. miejsce w Polsce pod względem liczby turystów nocujących, po Warszawie, Krakowie i Gdańsku. W 2025 r. nadal najbardziej atrakcyjnym turystycznie obiektem w mieście był Wrocławski Ogród Zoologiczny (prawie 1,6 mln gości), a następnie Panorama Raławicka (500 tys. gości) oraz Centrum Edukacji Ekologicznej Hydropolis (ponad 336 tys. gości). Jedną z większych atrakcji Wrocławia jest Jarmark Bożonarodzeniowy, który od lat przyciąga tłumy turystów z kraju i zagranicy. Ostatnia edycja wydarzenia cieszyła się wyraźnie większym zainteresowaniem niż wcześniejsze. Ponad 1 mln indywidualnych gości zrealizowało ponad 2 mln wizyt w obrębie głównego Jarmarku, zlokalizowanego w centrum Wrocławia (Rynek, Pl. Solny, ulice Oławska i Świdnicka). W 2025 r. we Wrocławiu odbyło się kilka jarmarków – oprócz głównego Jarmarku w Rynku zorganizowano również jarmarki w Leśnicy, na Partynicach oraz przy Marinie Kleczków. Według danych GUS (stan na 31 lipca 2025 r.) liczba miejsc noclegowych we Wrocławiu wynosiła 17 937 w 115 obiektach, z czego 98,3% stanowiły obiekty całoroczne. Ze statystyk GUS wynika, że wśród 6 największych miast w Polsce najwięcej miejsc noclegowych oferowanych było w Warszawie (45 509). Na 2. miejscu uplasował się Kraków (37 170), na 3. Gdańsk (22 296), a na 4. Wrocław.

Należy jednak podkreślić, że tylko w Warszawie przybyło więcej miejsc noclegowych (+3272) niż we Wrocławiu (+2047), biorąc jednak pod uwagę wielkość populacji obu metropolii i stołeczny status Warszawy, nie można nie uznać, że w 2025 r. stolica Dolnego Śląska była liderem wzrostu liczby miejsc noclegowych. Turystyka jest ważną branżą lokalnej gospodarki, a za jej najbardziej dochodowy segment uznaje się turystykę biznesową. W 2025 r. odnotowano wzrost liczby dużych konferencji i wydarzeń korporacyjnych organizowanych we Wrocławiu. Dla rozwoju turystyki biznesowej istotna jest baza obiektów z zapleczem konferencyjnym. W 2025 r. według

GUS we Wrocławiu znajdowało się 255 sal konferencyjnych oferujących łącznie 15 301 miejsc. Więcej tego typu przestrzeni było tylko w Warszawie (584) i Krakowie (399). Pozycja stolicy Dolnego Śląska w turystyce biznesowej systematycznie się wzmacnia. Do systematycznego wzrostu ruchu turystycznego niewątpliwie przyczynia się intensywna promocja Wrocławia, polegająca m.in. na udziale w licznych targach turystycznych, organizacji wizyt studyjnych dziennikarzy, blogerów i touroperatorów. W 2025 r. kontynuowano wdrażanie Programu Rozwoju Turystyki dla Wrocławia 2024–2030 – dokumentu wyznaczającego kierunki rozwoju sektora turystycznego. Celem Programu jest zwiększenie atrakcyjności Wrocławia poprzez zrównoważony rozwój infrastruktury, poprawę jakości usług oraz promocję miasta w kraju i za granicą. W warunkach gospodarki rynkowej i stanowienia zdecydowanej większości regulacji prawnych przez władze centralne samorządy lokalne mają bardzo ograniczone możliwości interwencji w sferę gospodarczą. Jednym z nielicznych istotnych instrumentów pozostających do ich dyspozycji jest planowanie przestrzenne. Kierunki polityki przestrzennej miasta są zdefiniowane w Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Wrocławia, przyjętym uchwałą nr L/1177/18 Rady Miejskiej Wrocławia z dnia 11 stycznia 2018 r. Ustalenia Studium są uszczegółowiane poprzez zapisy miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego. Pod koniec 2025 r. 64,6% powierzchni Wrocławia było pokryte miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego. Spośród największych polskich miast tylko Kraków wyprzedza stolicę Dolnego Śląska.

W 2025 r. zakończono prace nad Strategią Rozwoju Wrocławia „Wrocław 2050” – kluczowym dokumentem wyznaczającym długofalowy kierunek rozwoju miasta w perspektywie do 2050 r. Nowa Strategia została opracowana zgodnie z wymaganiami dla tego typu dokumentów określonymi w znowelizowanej w 2020 r. ustawie o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (Dz. U. z 2020 r., poz. 713, 1378) oraz na bazie szerokiego procesu diagnostycznego i partycypacyjnego. Wskazuje cele strategiczne w ujęciu społecznym, gospodarczym i środowiskowym, a także – co szczególnie istotne – zawiera rozdział dotyczący kierunków polityki przestrzennej. Dokument został przyjęty uchwałą Rady Miejskiej Wrocławia w dniu 20 października 2025 r. i stanowi punkt odniesienia dla miejskich polityk, programów i planów działań realizowanych w kolejnych latach. Strategia „Wrocław 2050” ma istotne znaczenie dla prowadzenia polityki przestrzennej miasta. W odniesieniu do większości ustaleń dotyczących kierunków zagospodarowania przestrzennego zastępuje dotychczasowe Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Wrocławia, stanowiąc – obok planu ogólnego – kluczowy dokument kształtujący zasady rozwoju przestrzennego miasta i podstawę do sporządzania miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego. Dzięki temu Strategia „Wrocław 2050” pełni funkcję integrującą: łączy cele rozwojowe z kierunkami przestrzennymi i pozwala prowadzić zarządzanie miastem w sposób bardziej spójny, przewidywalny i odporny na zmiany oraz kryzysy. W 2025 r. trwały prace nad planem ogólnym – nowym dokumentem dotyczącym planowania przestrzennego. Przewiduje się jego uchwalenie w 2026 r. Plan ogólny, w przeciwieństwie do Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego, będzie aktem prawa miejscowego.

* * * * *

Obecny model rozwoju polskiej gospodarki, oparty dotąd w dużej mierze na relatywnie taniej pracy i mniej zaawansowanych produktach, stopniowo wyczerpuje swoje możliwości. Utrzymanie wysokiego tempa wzrostu będzie coraz bardziej zależeć od inwestycji w kapitał ludzki – a więc od jakości edukacji, badań i zdolności do wdrażania nowoczesnych technologii. W tym kontekście szczególnego znaczenia nabiera kondycja szkół wyższych, w tym wrocławskich. Jednym z punktów odniesienia do oceny pozycji uczelni są międzynarodowe rankingi. W rankingu The Center for World University Rankings (CWUR; edycja za 2024 r., opublikowana w 2025 r.) najlepiej ocenioną uczelnią z Wrocławia był Uniwersytet Medyczny, sklasyfikowany na 893. miejscu. Uniwersytet Wrocławski znalazł się na 937. miejscu, a Politechnika Wrocławska na 1040. miejscu. W rankingu uwzględniono również Uniwersytet Przyrodniczy we Wrocławiu – na 1893. pozycji. Na tle kraju wrocławskie uczelnie należą do grupy ważniejszych ośrodków akademickich (obok Warszawy, Krakowa i Poznania), jednak w ujęciu międzynarodowym ich pozycje pozostają odległe w porównaniu z liderami krajowymi. Zestawienie pozycji wrocławskich i najlepszych polskich uczelni w ujęciu porównawczym (w tym zmiany w czasie) przedstawiono w dalszej części Raportu. Odległe miejsca polskich uczelni w rankingach międzynarodowych wskazują na wyzwania stojące przed szkolnictwem wyższym. Jednocześnie na tle krajowym Wrocław pozostaje jednym z głównych ośrodków akademickich – co ma bezpośrednie znaczenie dla rozwoju gospodarczego miasta i regionu. Jak już wyżej stwierdzono, jednym z najważniejszych i największych w wymiarze finansowym zadaniem samorządu Wrocławia jest edukacja. Począwszy od 2025 r., obowiązuje nowy model finansowania zadań edukacyjnych realizowanych przez gminy i powiaty: jednostki samorządu terytorialnego nie otrzymują już subwencji oświatowej i dotacji przedszkolnej. Ministerstwo Edukacji Narodowej określa jedynie kwotę tzw. potrzeb oświatowych, które JST pokrywają ze zwiększonych dochodów z tytułu udziału w PIT. W roku 2025 oszacowana przez rząd kwota potrzeb oświatowych wyniosła 1661,3 mln zł, natomiast wydatki bieżące poniesione przez samorząd Wrocławia na oświatę, edukacyjną opiekę wychowawczą oraz szkolnictwo wyższe zamknęły się kwotą 3402,3 mln zł, co stanowiło 39,6% budżetu Wrocławia. Udział środków własnych Wrocławia w finansowaniu zadań edukacyjnych wyniósł w 2025 r. 49% i był nieco większy niż w 2024 r. (47%), ale mniejszy niż w latach 2022–2023, w których stanowił aż 52%. Za niewątpliwy sukces polityki edukacyjnej wrocławskiego samorządu należy uznać rozwiązanie problemu dostępności do opieki przedszkolnej. W minionym roku do przedszkoli publicznych uczęszczało 90,3% dzieci w wieku 3–5 lat – liczba miejsc w tych placówkach po raz pierwszy przekraczała liczbę dzieci w wieku przedszkolnym. Ze względu na istnienie sporej liczby przedszkoli niepublicznych opieką przedszkolną objęta jest cała populacja dzieci w wieku 3–5 lat. Do wszystkich wrocławskich przedszkoli uczęszczało w poprzednim roku 112,8% dzieci w wieku 3–5 lat – nadwyżka wynika z różnicy pomiędzy liczbą dzieci zameldowanych we Wrocławiu a liczbą dzieci faktycznie korzystających z oferty przedszkoli. Ze względu na postępujący spadek urodzeń ta nadwyżka prawdopodobnie będzie się zwiększać w następnych latach. W 2025 r. wrocławska kultura rozwijała się w warunkach sprzyjających zarówno wzmacnianiu rozpoznawalnych marek, jak i poszerzaniu oferty o nowe formy uczestnictwa. Istotnym kontekstem była decyzja Rady Miejskiej Wrocławia o

ustanowieniu 2025 r. Rokiem Pojednania, co nadało wielu przedsięwzięciom wyraźny wymiar wspólnotowy, tożsamościowy i edukacyjny. Równolegle utrzymywała się wysoka aktywność instytucji kultury oraz środowisk twórczych, budujących zróżnicowany ekosystem działań – od projektów o zasięgu międzynarodowym po inicjatywy lokalne. Wśród wydarzeń i marek, które w 2025 r. przyciągały szczególnie zainteresowanie i konsekwentnie budowały pozycję Wrocławia na kulturalnej mapie Polski, znalazły się m.in. Wratislavia Cantans, Jazz nad Odrą, Przegląd Piosenki Aktorskiej, Międzynarodowy Festiwal Teatralny DIALOG, Międzynarodowy Festiwal Filmowy Nowe Horyzonty, a także nagrody literackie Angelus i Silesius. Analiza działalności instytucji kultury, wydarzeń miejskich oraz projektów realizowanych w ramach konkursów ofert wskazuje na kilka kluczowych kierunków rozwoju sektora w 2025 r. Po pierwsze widoczna była decentralizacja życia kulturalnego – wzrost znaczenia działań realizowanych poza ścisłym centrum, m.in. na osiedlach i w przestrzeniach o charakterze postindustrialnym, przy jednoczesnym traktowaniu kultury jako narzędzia integracji społeczności lokalnych (np. plenerowe odsłony wydarzeń realizowane w różnych częściach miasta). Po drugie wzmacniała się rola organizacji pozarządowych i sceny niezależnej, co wiązało się z ich stabilizacją oraz rozwojem form wsparcia wieloletniego – w praktyce przekładało się to na większą przewidywalność programów i rozwój marek tworzonych przez podmioty pozainstytucjonalne (m.in. Kino Nowe Horyzonty, Centrum Sztuki WRO z Biennale WRO czy Przegląd Sztuki SURVIVAL). Po trzecie rosło znaczenie kultury interdyscyplinarnej i eksperymentalnej oraz projektów podejmujących tematy społeczne, tożsamościowe i technologiczne, co potwierdza utrzymującą się pozycję Wrocławia jako ważnego ośrodka kultury współczesnej. Widać to m.in. w rozwoju formuł takich jak Kinomural (realizowany na Nadodrzu) czy festiwale łączące muzykę, sztuki wizualne i performance, jak Avant Art Festival. Jednocześnie coraz silniej wybrzmiewała funkcja kultury jako przestrzeni dialogu społecznego i edukacji – poprzez działania partycypacyjne, włączające i adresowane do zróżnicowanych grup odbiorców, a także inicjatywy łączące środowiska kultury, edukacji i organizacji społecznych (np. projekty takie jak MiserArt). W 2025 r. zauważalny był również rozwój nowych formatów uczestnictwa (w tym wydarzeń plenerowych i festiwali miejskich) oraz inicjatyw łączących kulturę z innymi obszarami życia, co poszerzało grono odbiorców. Wrocław utrzymał przy tym silną pozycję wydarzeń i instytucji o ugruntowanej marce, takich jak Wratislavia Cantans, Jazz nad Odrą, Przegląd Piosenki Aktorskiej czy Międzynarodowy Festiwal Teatralny DIALOG, przy równoległym pojawianiu się nowych przedsięwzięć odpowiadających na zmieniające się potrzeby mieszkańców.

Ochrona zdrowia jest obok edukacji najważniejszą usługą publiczną, albowiem jej beneficjentem jest cała populacja. Samorząd Wrocławia z powodu decyzji podjętych pod koniec lat 90. ma ograniczony wpływ na stan zdrowia publicznego w mieście. W konsekwencji najważniejszym zadaniem władz Wrocławia w sferze ochrony zdrowia od przełomu XX i XXI w. jest realizacja programów z zakresu promocji zdrowia oraz szeroko rozumianej profilaktyki chorób i uzależnień oraz zdrowia psychicznego. W 2025 r. skorzystało z nich łącznie 163,7 tys. Wrocławian i Wrocławianek, czyli o 23 tys. więcej niż w roku poprzednim (140,7 tys.). Z perspektywy mieszkańców miasta

głównym problemem w obszarze zdrowia jest nadal dostępność do lekarzy specjalistów. Obowiązujący model finansowania usług medycznych sprawia, że jego rozwiązanie leży w gestii administracji rządowej. Jedną z wprowadzonych w trakcie poprzedniej kadencji samorządu nowych form organizacji życia społecznego są Centra Aktywności Lokalnej (CAL). Pod koniec minionego roku działało 26 CAL-ów (o 4 więcej niż 12 miesięcy wcześniej) współfinansowanych przez Gminę Wrocław. Działalność CAL-ów polega na realizacji autorskich programów skierowanych bezpośrednio do mieszkanki i mieszkańców danej okolicy i odzwierciedlających ich potrzeby, pasje i zainteresowania.

Trwałe miejsce w modelu zarządzania miastem ma Wrocławski Budżet Obywatelski (WBO). Na realizację projektów wybranych w ramach Wrocławskiego Budżetu Obywatelskiego 2025 r. przeznaczono 35 mln zł, z czego 14 mln na projekty osiedlowe o wartości do 1 mln zł każdy oraz 21 mln zł na projekty ponadosiedlowe o wartości do 3 mln zł każdy. Wyniki głosowania na projekty zgłoszone do WBO są wiążące dla Prezydenta Wrocławia i Rady Miejskiej Wrocławia. Potwierdzone są stosowną uchwałą budżetową przyjmowaną na dany rok. W 2025 r. mieszkańcy zgłosili 291 projektów, do głosowania dopuszczono 124. Ostatecznie w ramach WBO 2025 wybrano 21 projektów, które zostaną zrealizowane w kolejnych latach. Istotny wpływ na jakość życia we Wrocławiu ma prowadzony od lat proces rewitalizacji. Celem działań jest poprawa warunków zagospodarowania przestrzeni, wzrost aktywności mieszkańców i wzmocnienie więzi społecznych, ożywienie gospodarcze oraz poprawa stanu środowiska. Należy podkreślić, że z badań opinii mieszkańców stolicy Dolnego Śląska przeprowadzonych przed uchwaleniem Strategii „Wrocław 2030” wynikało, że rewitalizacja historycznej zabudowy miasta była jednym z najważniejszych zadań władz miasta. Zarówno w Strategii „Wrocław 2030”, jak i w uchwalonej w minionym roku Strategii „Wrocław 2050” piękno było i jest kluczową wartością, którą należy uwzględnić we wszystkich działaniach wrocławskiego samorządu.

Rewitalizacja historycznej zabudowy jest niewątpliwie formą realizacji tej wartości. Szczególne znaczenie mają działania w odniesieniu do obiektów wpisanych na listę zabytków. Łącznie w 2025 r. na działania inwestycyjne dotyczące obiektów zabytkowych wydatkowano ok. 82,9 mln zł.

* * * * *

W 2025 r. kontynuowano współpracę Wrocławia z gminami i powiatami Wrocławskiego Obszaru Metropolitalnego (WrOM), obejmującego 44 gminy i 8 powiatów dawnego województwa wrocławskiego, w celu efektywniejszej koordynacji procesów rozwojowych w regionie. Bardziej sformalizowaną formą współpracy międzygminnej Wrocławia były działania Agencji Rozwoju Aglomeracji Wrocławskiej S.A. (ARAW), Stowarzyszenia Aglomeracja Wrocławska (StAW) oraz Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych Wrocławskiego Obszaru Funkcjonalnego (ZIT WrOF). W 2025 r. kluczowymi obszarami współpracy nadal pozostawały transport, w szczególności kolejowy i autobusowy, oraz planowanie przestrzenne. Największe znaczenie miały przedsięwzięcia realizowane w ramach ZIT WrOF.

Nowelizacja ustawy o zasadach prowadzenia polityki rozwoju doprowadziła do integracji planowania strategicznego i przestrzennego. Oprócz strategii rozwoju na poziomie krajowym, regionalnym i gminnym wprowadziła do krajowego systemu

zarządzania rozwojem nowy dokument strategiczny – strategię rozwoju ponadlokalnego. W 2025 r. powstała Strategia Rozwoju Ponadlokalnego Wrocławskiego Obszaru Funkcjonalnego „WrOF 2050”, która została przyjęta przez wszystkie rady gmin. Rada Miejska Wrocławia przyjęła ją 20 listopada 2025 r. Strategia Rozwoju Ponadlokalnego Wrocławskiego Obszaru Funkcjonalnego „WrOF 2050” jest dokumentem wyznaczającym długofalowe kierunki rozwoju i priorytety współpracy na poziomie ponadlokalnym – dla Wrocławskiego Obszaru Funkcjonalnego, obejmującego Wrocław i gminy współpracujące.

W tej części Raportu, podobnie jak w odniesieniu do lat poprzednich, pominięto wiele działań dotyczących ważnych dla funkcjonowania miasta obszarów, które mają charakter rutynowy i powtarzalny. Przykładem może być zarządzanie mieszkaniowym zasobem komunalnym, wydawanie decyzji administracyjnych czy też pobór podatków lokalnych. Podkreślono natomiast w nim to, co było novum w działaniach wrocławskiego samorządu, oraz zwrócono uwagę na obszary, w których odnotowano istotny postęp i ewentualnie regres. Szczegółową informację o najważniejszych aspektach kondycji Wrocławia czytelnicy niniejszego Raportu znajdą w jego części analitycznej.

FINANSE GMINY

W 2025 r. polityka finansowa Wrocławia realizowana była na podstawie następujących dokumentów:

- Uchwała budżetowa na rok 2025 (uchwała nr XII/210/24 Rady Miejskiej Wrocławia z dnia 19 grudnia 2024 r.),
- Wieloletnia Prognoza Finansowa Miasta (uchwała nr XII/211/24 Rady Miejskiej Wrocławia z dnia 19 grudnia 2024 r.).

Do najważniejszych elementów polityki finansowej miasta w 2025 r. należało m.in.:

- zapewnienie finansowania przedsięwzięć uwzględnionych w Wieloletniej Prognozie Finansowej Miasta Wrocławia,
- realizacja projektów współfinansowanych z budżetu Unii Europejskiej w ramach perspektywy finansowej 2021-2027,
- zapewnienie finansowania priorytetowych zadań, programów i projektów bieżących, w tym potrzeb zgłaszanych przez mieszkańców miasta,
- zapewnienie udziału mieszkańców w procesie decyzyjnym dotyczącym wydatkowania środków na realizację miejskich inwestycji poprzez Wrocławski Budżet Obywatelski (WBO), Program Inicjatyw Rad Osiedli (PIRO) i Fundusz Osiedlowy,
- prowadzenie działań mających na celu ograniczenie kosztów obsługi zadłużenia Miasta.

BUDŻET MIASTA

Wpływy do budżetu w 2025 r. wyniosły **8 232 304 919 zł**, natomiast wydatki osiągnęły poziom **8 595 041 414 zł**, co daje deficyt budżetu na poziomie **362 736 495 zł**, to jest o **332 342 746 zł większy niż w roku 2024**.

Rok 2025 był pierwszym rokiem obowiązywania znowelizowanej 1 października 2024 roku ustawy o dochodach jednostek samorządu terytorialnego, co oznacza, że stanowił swoisty pilotaż nowego systemu finansowania samorządów. Ponadto, podobnie jak w latach poprzednich również w minionym roku realizacja budżetu Miasta wynikała z przyjętych strategii i polityk miejskich oraz zadań wieloletnich, a także wychodziła naprzeciw oczekiwaniom i potrzebom mieszkańców Wrocławia. Kluczowy wpływ na poziom zrealizowanych wydatków bieżących miał m.in. zakres oraz jakość zrealizowanych projektów i zadań, a także koszty związane ze świadczeniem i zakupem usług przez Miasto. Po stronie dochodowej poziom uzyskanych dochodów bieżących był wypadkową otrzymanych wpływów z tytułu udziału w PIT i CIT oraz pozostałych dochodów własnych, w szczególności uzyskanych z podatków i opłat lokalnych.

DOCHODY I WYDATKI MIASTA

Niezmiennie najważniejszym źródłem dochodów Wrocławia są dochody własne, które wyniosły 7 430 772 503 zł, co stanowiło 90% dochodów ogółem. Największą pozycją dochodów własnych Miasta są dochody z tytułu udziału w PIT i CIT, które zgodnie z pismem Ministerstwa Finansów z dnia 14 października 2024 r. zostały przekazane w

łącznej wysokości 4 511 128 703 zł. Począwszy od 2025 roku, podstawą naliczania dochodów samorządowych z tytułu udziału w PIT i CIT są dochody podatników, a nie jak dotychczas dochody z tytułu podatku należnego. Zmiany objęły także m.in. zwiększenie bazy naliczania dochodów JST z tytułu udziału w PIT i CIT o kwoty dochodów z podatku zryczałtowanego od przychodów ewidencjonowanych. Wykonanie dochodów z PIT i CIT w 2025 r. było wyższe niż w roku 2024 o 73%. Udział dochodów z PIT i CIT stanowił 55% osiągniętych przez Miasto dochodów ogółem, co oznacza znaczący wzrost tych wpływów w porównaniu do 2024 roku, kiedy wskaźnik ten wyniósł 34%. W 2025 r. co druga złotówka wpływająca na konto budżetu miasta pochodziła z tego źródła.

Drugą co do wielkości pozycją dochodową budżetu Miasta są wpływy z podatku od nieruchomości, które zostały wykonane w kwocie 693 267 271 zł (wzrost o 2,9% r/r), natomiast wszystkie dochody zrealizowane z tytułu podatków i opłat wyniosły 1 634 755 151 zł. W ramach usług świadczonych przez Miasto, z tytułu sprzedaży biletów komunikacji miejskiej do budżetu wpłynęło 203 919 717 zł, czyli nieznacznie mniej niż w roku poprzednim, natomiast w ramach pozostałych dochodów uzyskano wpływy z tytułu zwrotu podatku VAT na poziomie 145 628 252 zł, czyli o 3,9% więcej niż w roku 2024. Istotną pozycję dochodów własnych Miasta stanowią także dochody uzyskane z jego majątku, które zostały wykonane na poziomie 618 832 966 zł, w tym z tytułu sprzedaży składników majątkowych w kwocie 348 021 451 zł (wzrost o 27% r/r) oraz z tytułu czynszów 146 955 844 zł (spadek o 0,2% r/r).

Pozostałą część dochodów tj. 10%, stanowiły wpływy uzyskane z dotacji celowych z budżetu państwa, subwencji ogólnej, dotacji i środków na finansowanie wydatków związanych z realizacją zadań współfinansowanych ze środków europejskich oraz pozostałych dotacji. Łączna kwota dotacji, subwencji i środków otrzymanych w 2025 r. wyniosła 802 mln zł tj. o 34% mniej niż w roku poprzednim.

Zmiana proporcji pomiędzy dochodami własnymi a środkami z tytułu dotacji i subwencji jest skutkiem wspomnianej powyżej reformy sektora finansów publicznych, polegającej m.in. na zastąpieniu subwencji oświatowej i dotacji przedszkolnej zwiększonymi udziałami w PIT.

Dochody i wydatki Wrocławia w zł w latach 2022–2025 (Źródło: UMW)

Dochody w 2022 r. – 6 147 436 139,

Wydatki w 2022 r. – 6 552 787 580.

Dochody w 2023 r. – 6 378 603 279,

Wydatki w 2023 r. – 6 977 349 018.

Dochody w 2024 r. – 7 727 962 650,

Wydatki w 2024 r. – 7 758 356 399.

Dochody w 2025 r. – 8 232 304 919,

Wydatki w 2025 r. – 8 595 041 414.

Średnia dynamika wpływów per capita do budżetu w latach 2022–2025 wynosiła 11%. Wzrost dochodów per capita, który w roku 2025 wyniósł 6,6% wynikał m.in. ze wzrostu dochodów z tytułu udziału miasta w PIT i CIT.

Dochody Wrocławia na 1 mieszkańca w zł w latach 2022–2025 (Źródło: UMW)

Dochody per capita w 2022 r. – 9 122,
Dochody per capita w 2023 r. – 9 462,
Dochody per capita w 2024 r. – 11 464,
Dochody per capita w 2025 r. – 12 223.

Struktura dochodów Wrocławia w zł w latach 2022–2025 (Źródło: UMW)

Podatki w 2022 r. – 677 585 471,28, w 2023 r. – 818 507 626, w 2024 r. – 845 853 713, w 2025 r. – 902 707 171,
Opłaty w 2022 r. – 412 864 018, w 2023 r. – 639 463 928, w 2024 r. – 680 646 942, w 2025 r. – 732 047 980,
Dochody z majątku w 2022 r. – 614 733 927, w 2023 r. – 611 110 692, w 2024 r. – 539 006 381, w 2025 r. – 618 832 965,
Dochody z usług w 2022 r. – 312 989 143, w 2023 r. – 365 873 820, w 2024 r. – 391 762 756, w 2025 r. – 378 835 227,
Pozostałe dochody w 2022 r. – 260 405 276, w 2023 r. – 294 734 308, w 2024 r. – 302 766 691, w 2025 r. – 287 220 455,
PIT w 2022 r. – 1 674 006 472, w 2023 r. – 1 411 529 530, w 2024 r. – 2 268 865 150, w 2025 r. – 4 084 545 457,
CIT w 2022 r. – 184 061 433, w 2023 r. – 286 844 139, w 2024 r. – 331 385 522, w 2025 r. – 426 583 246,
Subwencja w 2022 r. – 920 846 748, w 2023 r. – 1 235 714 407, w 2024 r. – 1 547 208 457, w 2025 r. – 23 897 782,
Dotacja z budżetu państwa w 2022 r. – 554 060 126, w 2023 r. – 303 597 459, w 2024 r. – 403 850 152, w 2025 r. – 382 772 404,
Dotacje UE w 2022 r. – 191 815 751, w 2023 r. – 100 110 975, w 2024 r. – 118 139 454, w 2025 r. – 111 030 712,
Pozostałe dotacje w 2022 r. – 344 067 775, w 2023 r. – 311 116 395, w 2024 r. – 298 477 428, w 2025 r. – 283 831 518.

Dochody jednostki samorządu terytorialnego dzielone są na dochody bieżące oraz majątkowe. Do dochodów majątkowych zalicza się m.in. dotacje i środki przeznaczone na inwestycje, dochody ze sprzedaży majątku czy dochody z tytułu przekształcenia prawa użytkowania wieczystego w prawo własności. Dochody bieżące to wszystkie pozostałe, nie będące majątkowymi. W praktyce są to dochody związane z bieżącym utrzymaniem miasta.

Struktura dochodów majątkowych Wrocławia w 2025 r. pokazuje ich nieznaczny wzrost w porównaniu z rokiem poprzednim. Ponadto, wyższe niż w roku 2024 są wpływy z tytułu sprzedaży składników majątkowych, niższe natomiast dotacje europejskie i pozostałe środki majątkowe.

Struktura dochodów majątkowych Wrocławia w zł w latach 2022–2025 (Źródło: UMW)

Sprzedaż składników majątkowych w 2022 r. – 366 173 994, w 2023 r. – 352 081 540, w 2024 r. – 273 927 203, w 2025 r. – 348 021 451,

Dotacje UE w 2022 r. – 171 536 250, w 2023 r. – 84 814 765, w 2024 r. – 96 961 556, w 2025 r. – 64 270 399,
Pozostałe środki w 2022 r. – 88 240 377, w 2023 r. – 127 426 287, w 2024 r. – 124 750 863, w 2025 r. – 89 258 530.

W 2025 r. gmina Wrocław poniosła wydatki na realizację zadań własnych, zleconych i powierzonych w łącznej wysokości **8 595 041 414 zł**, z czego **7 636 267 569 zł** przeznaczono na wydatki bieżące, natomiast **958 773 845 zł** na wydatki majątkowe. W stosunku do roku 2024 wydatki wzrosły o 11%, natomiast w stosunku do roku 2023 – o 23%. Niezmiennie największym i najdynamiczniej rosnącym obszarem wydatkowym miasta jest oświata. W 2025 r. na zadania z zakresu oświaty i wychowania, edukacyjnej opieki wychowawczej oraz szkolnictwa wyższego i nauki wydatkowano **3 402 322 716 zł** tj. o **435 012 721 zł** więcej niż w roku 2024. Określone na rok 2025 przez Ministerstwo Edukacji potrzeby oświatowe, czyli kluczowy element decydujący o ewentualnym przyznaniu JST subwencji ogólnej, wyniosły 1 661 mln zł i pokryły jedynie w połowie wydatki, jakie Wrocław przeznaczył na edukację. Na zadania z obszaru transportu w ubiegłym roku Wrocław przeznaczył **1 454 317 274 zł**, gospodarki komunalnej i ochrony środowiska **833 443 442 zł**, pomocy społecznej i rodziny **813 626 648 zł** oraz gospodarki mieszkaniowej **530 124 338 zł**.

Wydatki Wrocławia na 1 mieszkańca w zł w latach 2022–2025 (Źródło: UMW)
Wydatki per capita w 2022 r. – 9 723, w 2023 r. – 10 350, w 2024 r. – 11 509, w 2025 r. – 12 761.

Struktura wydatków Wrocławia w zł w latach 2022–2025 (Źródło: UMW)
Transport i łączność w 2022 r. – 1 307 686 520, w 2023 r. – 1 506 081 687, w 2024 r. – 1 336 695 727, w 2025 r. – 1 454 317 274.

Gospodarka mieszkaniowa w 2022 r. – 525 183 897, w 2023 r. – 418 696 974, w 2024 r. – 472 828 944, w 2025 r. – 530 124 338,
Administracja publiczna w 2022 r. – 406 051 263, w 2023 r. – 428 298 450, w 2024 r. – 490 481 142, w 2025 r. – 564 053 829,
Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa w 2022 r. – 100 025 640, w 2023 r. – 106 436 426, w 2024 r. – 132 968 448, w 2025 r. – 152 569 022,
Obsługa długu publicznego w 2022 r. – 140 926 529, w 2023 r. – 184 467 392, w 2024 r. – 200 567 730, w 2025 r. – 186 707 428,
Różne rozliczenia w 2022 r. – 114 602 480, w 2023 r. – 100 477 756, w 2024 r. – 154 525 997, w 2025 r. – 654 369,
Edukacja w 2022 r. – 2 008 412 003, w 2023 r. – 2 375 688 641, w 2024 r. – 2 967 309 996, w 2025 r. – 3 402 322 716,
Pomoc społeczna, polityka społeczna i rodzinna w 2022 r. – 1 044 505 965, w 2023 r. – 681 140 780, w 2024 r. – 734 747 488, w 2025 r. – 813 626 648,
Gospodarka komunalna i ochrona środowiska w 2021 r. – 435 818 546, w 2022 r. – 415 719 750, w 2023 r. – 664 094 714, w 2024 r. – 719 813 115, w 2025 r. – 833 443 442,

Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego w 2022 r. – 201 776 056, w 2023 r. – 213 554 146, w 2024 r. – 243 113 364, w 2025 r. – 282 815 689,
Kultura fizyczna w 2022 r. – 181 015 567, w 2023 r. – 201 035 068, w 2024 r. – 179 974 583, w 2025 r. – 215 667 490,
Pozostałe w 2022 r. – 106 881 908, w 2023 r. – 97 376 985, w 2024 r. – 125 329 865, w 2025 r. – 158 739 168.

Struktura wydatków majątkowych Wrocławia w zł w latach 2022–2025 (Źródło: UMW)
Inwestycje w zł w 2022 r. – 944 268 856, w 2023 r. – 979 062 340, w 2024 r. – 680 772 795, w 2025 r. – 833 231 413,
Udziały w spółkach w 2022 r. – 279 098 463, w 2023 r. – 209 107 993, w 2024 r. – 189 410 325, w 2025 r. – 125 542 432.

W ramach wydatków majątkowych na zadania inwestycyjne przeznaczono **833 231 413 zł**, czyli o **152 mln zł więcej niż przed rokiem**. Największe nakłady poniesiono w obszarze **transportu (333 190 537 zł), gospodarki mieszkaniowej (174 196 412 zł), oświaty i wychowania oraz edukacyjnej opieki wychowawczej (135 095 576 zł) oraz gospodarki komunalnej i ochrony środowiska (56 054 371 zł)**.

W ramach tych środków kontynuowano m.in. następujące programy: Program poprawy stanu technicznego infrastruktury drogowej (92 mln zł), Program poprawy infrastruktury szynowej TORYWOLUCJA (59 mln zł), Program rewitalizacji komunalnego zasobu mieszkaniowego (66 mln zł), Miejski program wymiany źródeł ogrzewania (36 mln zł). Ponadto, w minionym roku w ramach inwestycji transportowych realizowano m.in. Przebudowę ulic Bardzkiej oraz Buforowej i rozbudowę ul. Kajdasza polegającą na budowie tras komunikacji zbiorowej na Jagodno we Wrocławiu (28 mln zł), Przebudowę ul. Wilkszyńskiej i ul. Marco Polo oraz budowę drogi zbiorczej od ul. Kupieckiej do ul. Jutrzenki (etap I) we Wrocławiu (21 mln zł). W obszarze oświaty i edukacji realizowano m.in. Budowę Zespołu Szkolno-Przedszkolnego przy ul. Zwycięskiej we Wrocławiu wraz z infrastrukturą towarzyszącą (42 mln zł). Ponadto, podobnie jak miało to miejsce w latach ubiegłych, realizowano także liczne inwestycje na wrocławskich osiedlach.

Nakłady inwestycyjne Wrocławia w zł w latach 2022–2025 (Źródło: UMW)

Na transport wyniosły w 2022 r. – 494 047 782, w 2023 r. – 582 573 145, w 2024 r. – 385 168 772, w 2025 r. – 333 190 537,
Na edukację wyniosły w 2022 r. – 110 387 223, w 2023 r. – 141 113 052, w 2024 r. – 109 435 881, w 2025 r. – 135 095 576,
Na gospodarkę mieszkaniową wyniosły w 2022 r. – 187 834 213, w 2023 r. – 129 936 320, w 2024 r. – 147 456 090, w 2025 r. – 174 196 412,
Na gospodarkę komunalną i ochrona środowiska wyniosły w 2022 r. – 29 763 000, w 2023 r. – 35 491 145, w 2024 r. – 45 395 932, w 2025 r. – 56 054 371,
Na sport wyniosły w 2022 r. – 29 852 682, w 2023 r. – 35 935 481, w 2024 r. – 86 513 485, w 2025 r. – 27 409 221,
Na kulturę wyniosły w 2022 r. – 28 808 987, w 2023 r. – 12 876 991, w 2024 r. – 26 514 099, w 2025 r. – 24 709 750,

Na pozostałe wyniosły w 2021 r. – 92 050 581, w 2022 r. – 63 574 969, w 2023 r. – 36 136 206, w 2024 r. – 69 698 862, w 2025 r. – 82 575 547.

DOCHODY WŁASNE MIASTA

W ramach dochodów własnych, najstabilniejsze źródło stanowią podatki i opłaty lokalne.

W ramach tej pozycji, największe wzrosty odnotowano z tytułu m.in. podatku od spadku i darowizn (wzrost o 59% r/r) oraz podatku od czynności cywilnoprawnych (wzrost o 20% r/r). Dochody z tytułu PIT i CIT wyniosły w 2025 r. **4 511 128 703 zł**, co w porównaniu z rokiem poprzednim daje wzrost o **1 910 878 031 zł**. Jak wspomniano wcześniej wzrost dochodów z tego tytułu wynikał z zastąpienia subwencji oświatowej oraz dotacji przedszkolnej zwiększonym udziałem JST w PIT. Pozostałą część dochodów własnych stanowią dochody z majątku miasta, świadczonych przez miasto usług oraz pozostałe dochody, które łącznie wyniosły **1 284 888 648 zł**.

Dochody z majątku zostały zrealizowane w wysokości **618 832 966 zł** tj. o 15% więcej niż przed rokiem. W ramach tej pozycji największe wpływy pochodzą ze sprzedaży składników majątkowych (**348 021 451 zł**) oraz wpływów z tytułu czynszów (**146 955 844 zł**). Dochody z usług (**378 835 228 zł**), w ramach których największe źródło stanowią wpływy z tytułu biletów komunikacji miejskiej (**203 919 717 zł**), spadły w stosunku do roku poprzedniego o 1%. W ramach źródła *pozostałe dochody* uzyskano wpływy w wysokości **287 220 455 zł**, z czego z tytułu rozliczenia podatku VAT uzyskano dochody w wysokości **145 628 252 zł**.

Porównując poziom dochodów własnych uzyskanych przez gminę Wrocław w 2025 r. do dochodów z tego tytułu w roku 2024 zauważalny jest ich wzrost o **2 070 485 346 zł** rok do roku. Zmiana struktury dochodów jest skutkiem wspomnianej powyżej reformy sektora finansów publicznych.

Udział Wrocławia w PIT w zł w latach 2022–2025 (Źródło: UMW)

Udział w PIT w 2022 r. – 1 674 006 472, w 2023 r. – 1 411 529 530, w 2024 r. – 2 268 865 150, w 2025 r. – 4 084 545 457.

Dochody Wrocławia z tytułu podatku od nieruchomości w zł w latach 2022–2025 (Źródło: UMW)

Dochody w 2022 r. – 524 117 813, w 2023 r. – 591 406 711, w 2024 r. – 673 571 072, w 2025 r. – 693 267 271.

SUBWENCJE OGÓLNE, DOTACJE, WSPÓŁFINANSOWANIE ZE ŚRODKÓW UNIJNYCH

Dochody z tytułu subwencji i dotacji uległy zmniejszeniu względem 2024 roku. Łączny spadek dotacji i subwencji w 2025 r. w stosunku do roku 2024 wyniósł **1 566 mln zł**, i 2025 r. w stosunku do roku 2023 – **1 149 mln zł** (w 2024 r. nastąpił spadek subwencji i dotacji o 417 mln zł w stosunku do 2023 r.). Niższy poziom dochodów z tytułu subwencji i dotacji jest skutkiem reformy sektora finansów publicznych polegającej na zastąpieniu subwencji oświatowej i dotacji przedszkolnej zwiększonymi udziałami w PIT.

Dochody Wrocławia z tytułu subwencji i dotacji w zł w latach 2022–2025 (Źródło: UMW)

Dochody Wrocławia z tytułu subwencji i dotacji w zł w 2022 r. – 2 010 790 399, w 2023 r. – 1 950 539 235, w 2024 r. – 2 367 675 493, w 2025 r. – 801 532 416.

W roku 2025 złożono wnioski o dofinansowanie ze środków unijnych dla **74** projektów oraz podpisano **73** umowy o dofinansowanie na łączną kwotę dofinansowania ponad **566 309 654 zł**. Monitorowano realizację pod kątem zapisów umów o dofinansowanie łącznie **249** projektów, dla których podpisano umowy o dofinansowanie w roku 2024 i w latach wcześniejszych.

W zakresie projektów infrastrukturalnych podobnie jak w latach poprzednich w roku 2024 monitorowano europejskie i krajowe źródła finansowania wspierające inwestycje Miasta

w obszarach infrastruktury drogowej, infrastruktury edukacyjnej, cyfryzacji, rewitalizacji, infrastruktury społecznej, termomodernizacji, transportu zeroemisyjnego oraz niskoemisyjnego a także zieleni oraz ochrony bioróżnorodności. W zakresie projektów społecznych monitorowano takie obszary jak edukacja, włączenie społeczne, rynek pracy czy ochrona środowiska a także polityka żywnościowa. Elementami, które wielokrotnie pojawiały się w dokumentacjach konkursowych czy dokumentach programowych są szeroko rozumiane kwestie środowiskowe, począwszy od edukacji ekologicznej, poprzez inwentaryzację zasobów zielonych, aż do transportu niskoemisyjnego.

W trakcie roku 2025 koordynowano prace jednostek i wydziałów w celu wypracowania spójnych koncepcji odpowiadających na bieżące potrzeby mieszkańców Miasta.

Programy monitorowane w 2025 r.:

- AMIF
- Citizens, Equality, Rights and Values (CERV)
- Climate KIC
- Connecting Europe Facility (CEF)
- Digital Europe
- Driving Urban Transitions
- ELENA
- ERA-NET Cofund
- Erasmus +
- EU4Health
- European Urban Initiative
- Fundusz Azylu, Migracji i Integracji
- Fundusz Bezpieczeństwa i Obronności
- Fundusz Dopłat
- Fundusz Wyszehradzki
- Fundusze Europejskie dla Dolnego Śląska 2021-2027
- Fundusze Europejskie dla Nowoczesnej Gospodarki 2021-2027
- Fundusze Europejskie dla Rozwoju Społecznego 2021-2027
- Fundusze Europejskie na Infrastrukturę, Klimat, Środowisko 2021-2027
- Fundusze Europejskie na Rozwój Cyfrowy 2021-2027

- Fundusze Norweskie i EOG
- Gospostrateg
- Horyzont Europa
- Interreg Europa
- Interreg Europa Środkowa
- Interreg Region Morza Bałtyckiego
- Krajowy Plan Odbudowy
- Krajowy Plan Odbudowy - Instrument Zielonej Transformacji Miast
- Kreatywna Europa
- LIFE
- Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej
- Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko 2014-2020
- Programy Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej
- Programy Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych
- Regionalny Program Operacyjny Województwa Dolnośląskiego 2014-2020
- Rządowy Fundusz Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych
- Rządowy Fundusz Rozwoju Dróg
- Rządowy Program Odbudowy Zabytków
- URBACT

W 2025 roku złożono wnioski o dofinansowanie **19** projektów na łączną kwotę dofinansowania **99 344 816 zł**. W tym samym okresie podpisano umowy o dofinansowanie dla 27 projektów na łączną kwotę dofinansowania **522 849 546 zł**. Nadzorowano realizację łącznie **94** projektów pod kątem wypełniania zapisów umów o dofinansowanie (w tym projektów w okresie trwałości oraz projektów wobec których wszczynano kontrole). W roku 2025, podobnie jak w latach poprzednich, monitorowano projekty, które przeszły w tzw. okres trwałości. Zgodnie z umowami o dofinansowanie, trwałość projektów analizowana jest przez 5 lat od dnia dokonania płatności końcowej na rzecz Beneficjenta. Nieutrzymanie projektu w trwałości wiąże się z koniecznością zwrotu dofinansowania. Prace w okresie trwałości polegają m.in. na przedkładaniu dokumentów do Instytucji wymaganych umową o dofinansowanie, jak np. Oświadczeń o kwalifikowalności podatku VAT, informacji o generowaniu/niegenerowaniu dochodu, monitorowaniu rzeczowego zakresu projektu przeprowadzaniu analiz dotyczących możliwych do dokonania zmian, jak również informowaniu Instytucji o wszelkich modyfikacjach w projekcie.

Zestawienie środków europejskich pozyskanych dla projektów infrastrukturalnych w latach 2021–2025 (Źródło: UMW)

Rok podpisania umowy o dofinansowanie	Liczba projektów	Aktualna wartość całkowita (zł)	Aktualna kwota dofinansowania (zł)	Wkład własny (zł)
2021 r.	8	111 728 924	97 415 700	26 666 895

2022 r.	4	92 197 205	80 698 084	11 499 121
2023 r.	11	228 545 444	107 701 389	115 438 209
2024 r.	9	86 908 109	46 572 524	40 335 584
2025 r.	17	517 602 209	289 469 980	228 132 229
SUMA	49	1 036 981 891	621 857 677	422 072 038

Zestawienie środków europejskich pozyskanych dla projektów społecznych oraz międzynarodowych w latach 2021–2025 (Źródło: UMW)

Rok podpisania umowy o dofinansowanie	Liczba projektów	Aktualna wartość całkowita dla Miasta (zł)	Aktualna kwota dofinansowania dla Miasta (zł)	Wkład własny (zł)
2021 r.	23	9 875 566	8 907 834	967 733
2022 r.	33	23 292 315	21 944 918	1 347 397
2023 r.	34	14 372 751	12 878 486	1 494 265
2024 r.	49	36 576 847	31 165 378	5 411 469
2025 r.	41	41 649 594	37 435 152	4 214 442
SUMA	180	125 767 073	112 331 768	13 435 306

Powyższe zestawienia zawierają kwoty na dzień 31.12.2025 r. i uwzględniają aneksy podpisane w minionym roku także dla projektów, dla których umowy o dofinansowanie podpisano w latach poprzednich.

WPŁYWY ZE ŚRODKÓW ZEWNĘTRZNYCH W WYNIKU REALIZACJI ZADAŃ

W roku sprawozdawczym na konto Gminy Wrocław wpłynęło ponad **153 862 105 zł**, z czego **64 270 399 zł** stanowiły wpływy z tytułu realizacji projektów infrastrukturalnych, a **46 760 313 zł** z tytułu realizacji projektów społecznych, w tym międzynarodowych.

Wpływy na konto gminy Wrocław z tytułu realizacji projektów infrastrukturalnych w latach 2021–2025 (Źródło: UMW)

Rok	Kwota wpływu w zł
2021 r.	107 552 105
2022 r.	171 536 250

2023 r.	84 814 765
2024 r.	96 961 556
2025 r.	64 270 399

Wpływy na konto gminy Wrocław z tytułu realizacji projektów społecznych i międzynarodowych w latach 2021–2025 (Źródło: UMW)

Rok	Kwota wpływu w zł
2021 r.	21 300 067
2022 r.	20 279 500
2023 r.	15 296 210
2024 r.	21 177 898
2025 r.	46 760 313

ZADŁUŻENIE MIASTA I KOSZTY OBSŁUGI

Obok zapewnienia finansowania przedsięwzięć inwestycyjnych oraz wydatków bieżących, priorytetem w zakresie polityki finansowej na rok 2025, było korzystanie z możliwie jak najkorzystniejszych i jednocześnie najtańszych źródeł finansowania. Wydatki Wrocławia z tego tytułu wyniosły w ubiegłym roku 187 mln zł, co w porównaniu z rokiem 2024 daje spadek o 14 mln zł, pomimo nominalnego wzrostu zadłużenia. Powyższy spadek był możliwy dzięki obniżeniu stopy referencyjnej o 1,75%, a także działaniom związanym z refinansowaniem kredytów z wysoką marżą. W 2025 r. gmina Wrocław zaciągnęła zobowiązania finansowe na łączną kwotę 680 mln zł, które pochodziły z pożyczek. Środki te zostały przeznaczone na finansowanie zadań inwestycyjnych m.in. na zapewnienie wkładu własnego do projektów współfinansowanych ze środków UE, a także na prefinansowanie wydatków związanych z tymi projektami. Dodatkowo, pozyskano finansowanie zwrotne w wysokości 311 mln zł, które zostało przeznaczone na refinansowanie zadłużenia w celu obniżenia kosztów jego obsługi. Ponadto, potrzeby finansowe gminy w 2025 r. były finansowane przychodami z:

- niewykorzystanych w 2025 r. środków pieniężnych na wydzielonym rachunku bieżącym budżetu, wynikających z rozliczenia dochodów i wydatków nimi finansowanych związanych ze szczególnymi zasadami wykonywania budżetu oraz z rozliczenia środków określonych w art. 5 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych i dotacji na realizację programu, projektu lub zadania finansowanego z udziałem tych środków (117,8 mln zł),
- wolnych środków, stanowiących nadwyżkę środków pieniężnych na rachunku budżetu jednostki samorządu terytorialnego, wynikającą z rozliczeń

wyemitowanych papierów wartościowych, kredytów i pożyczek z lat ubiegłych (186,7 mln zł).

Zadłużenie ogółem Wrocławia w zł w latach 2022–2025 (Źródło: UMW)

Zadłużenie miasta ogółem w roku 2022 – 3 757 153 997 zł, w roku 2023 – 4 281 964 811, w 2024 r. – 4 364 408 224, w 2025 r. – 4 521 885 773.

Zadłużenie Wrocławia wyniosło na koniec 2025 r. **4 521 885 773 zł**, co w porównaniu do roku poprzedniego daje wzrost o 3,6%, natomiast koszty związane z jego obsługą wyniosły **186 707 428 zł** tj. o 6,9% mniej niż w roku 2024.

Koszt obsługi zadłużenia Wrocławia w mln zł w latach 2022–2025 (Źródło: UMW) Koszt obsługi zadłużenia Wrocławia w 2022 r. – 140 926 529 zł, w 2023 r. – 184 467 392, w 2024 r. – 200 567 730, w 2025 r. – 186 707 428.

ZARZĄDZANIE SAMORZĄDOWE

Kluczowym organem zarządzania gminą Wrocław jest Urząd Miejski Wrocławia (UMW). Dlatego tak ważne jest stałe podwyższanie jakości funkcjonowania jego komórek na wszystkich poziomach, profesjonalizacja w wykonywaniu zadań oraz podnoszenie kwalifikacji zawodowych przez pracowników w celu osiągnięcia coraz wyższej jakości zarządzania oraz obsługi mieszkańców (w 2025 r. 84,97 % z 2 235 zatrudnionych w UMW osób miało wyższe wykształcenie).

Po pozytywnych wynikach audytu przeprowadzonego w 2025 r., przez akredytowaną jednostkę zewnętrzną, UMW otrzymał certyfikat w zakresie Systemu Zarządzania Jakością (zgodnie z normą PN-EN ISO 9001:2015-10) oraz Systemu Zarządzania Bezpieczeństwem i Higieną Pracy (zgodnie z normą PN-EN ISO 45001:2024-02). Dostosowując budynki UMW do potrzeb klientów, wprowadzano kolejne udogodnienia mające na celu usunięcie barier, na jakie napotykać zwłaszcza osoby z niepełnosprawnościami i osoby starsze. W 2025 r. wykonano kompleksową przebudowę i modernizację Sali S1 w Centrum Obsługi Mieszkańca w budynku przy ul. G. Zapolskiej 4. M.in. wyznaczono ścieżki naprowadzające i punkty uwagi dla osób z niepełnosprawnością wzroku wraz z montażem planu tyflograficznego a także wyznaczono strefę poczekalni dla klienta zewnętrznego. Wyremontowano sanitariaty dla pracowników i klientów z dostępnością dla osób z niepełnosprawnościami oraz pokój dla matki z dzieckiem. Dla klientów realizujących sprawy z zakresu uprawnień kierowców utworzono nowe stanowiska obsługi z elektronicznym systemem kolejkowym, dostosowane dla osób z niepełnosprawnościami, oraz nowoczesną salę poczekalni.

W obiekcie UMW przy al. Kromera 44 zamontowano fabrycznie nowy dźwig osobowy o napędzie elektrycznym, dostosowany do obowiązujących przepisów o zapewnieniu dostępności osobom z niepełnosprawnościami. Posiada zestaw głośnomówiący, przyciski wewnętrzne i zewnętrzne z oznaczeniami Braille'a, dostępne także dla osób na wózkach, oraz wyświetlacze pokazujące położenie kabiny i kierunek jazdy.

MIEJSKIE JEDNOSTKI ORGANIZACYJNE

Urząd Miejski Wrocławia obsługiwał w 2025 r. w zakresie kadrowym kierowników 45 miejskich jednostek organizacyjnych, w tym: instytucji kultury (25), jednostek Samodzielnych Publicznych Zakładów Opieki Zdrowotnej (1), powiatowych służb i inspekcji (2), samorządowych zakładów budżetowych (2) oraz jednostek i zakładów budżetowych (15) – prowadził również akta osobowe zastępców kierowników, których zgodnie ze statutem jednostki powołuje i odwołuje Prezydent Wrocławia. W 2025 r. w związku ze zmianami w strukturach i zakresach zadań zmieniono regulaminy organizacyjne w 6 miejskich jednostkach organizacyjnych.

SPÓŁKI Z UDZIAŁEM GMINY WROCLAW

Ważnym elementem zarządzania samorządowego są spółki kapitałowe z udziałem gminy Wrocław. Prezydent sprawuje nadzór właścicielski nad ich działalnością przy uwzględnieniu wielkości udziału gminy Wrocław w kapitale zakładowym tych spółek.

Udziały i akcje gminy Wrocław w spółkach prawa handlowego, stan na 31 grudnia 2025 r. (Źródło: UMW)

Lp.	Nazwa Spółki	Liczba udziałów/ akcji Gminy Wrocław [szt.]	Wartość nominalna a udziału/ akcji [zł]	Kapitał Gminy Wrocław [zł]	Udział % Gminy w kapitale zakładowym	Kapitał zakładowy Spółki [zł]
1.	MPWiK S.A.	9 642 094	50,21	484 129 539,74	100,00	484 129 539,74
2.	MPK Sp. z o.o.	471 385	675	318 184 875	100,00	318 184 875,00
3.	TBS Wrocław Sp. z o.o.	339	852 098	288 861 222	100,00	288 861 222,0 0
4.	Wrocławskie Mieszkania Sp. z o.o.	54 838	1 000	54 838 000	100,00	54 838 000,00
5.	Wrocławskie Inwestycje Sp. z o.o.	8 500	1 000	8 500 000	100,00	8 500 000,00
6.	Stadion Wrocław Sp. z o.o.	1 096 516	1 000	1 096 516 000	100,00	1 096 516 000, 00
7.	Wrocławskie Centrum Treningowe SPARTAN Sp. z o.o.	162 458	500	81 229 000	100,00	81 229 000,00
8.	Wrocławski Park Wodny S. A.	117 591 633	1	117 591 633	100,00	117 591 633,00
9.	ZOO Wrocław Sp. z o.o.	241 939	1 000	241 939 000	100,00	241 939 000,00
10.	WP HALA LUDOWA Sp. z o.o.	538 951	500	269 535 500*	100,00	269 535 500,0 0
11.	WKS "Śląsk Wrocław" S.A	168 086	1000	168 086 000	99,73	168 546 000,00
12.	ARAW S.A.	43 828 990	1	43 828 990	99,40	44 094 990,00
13.	Ekosystem Spółka z o. o.	14 013	1 000	14 013 000	97,92	14 311 000,00
14.	Wrocławski Park Technologiczny S.A.	298 602	100	29 860 200	95,78	31 174 500,00
15.	Port Lotniczy Wrocław S.A.	203 683	500	101 841 500	49,24	206 830 000,00
16.	SIM Wrocław Sp. z o.o.	610 129	50	30 506 450	39,67	76 891 400,00

17.	DCM DOLMED S.A.	1 717 255	1	1 717 255	7,13	24 072 653,00
18.	Data Techno Park Sp. z o.o. w upadłości	4 000	50	200 000	2,21	9 044 400,00

* iloczyn liczby udziałów i ich wartości nominalnej nie odpowiada wartości kapitału zakładowego – jest to skutek dokonania dobrowolnego umorzenia 120 udziałów o wartości 60 000 zł bez obniżania kapitału zakładowego

RADY SPOŁECZNE PRZY PREZYDENCIE

Pracę Prezydenta wspierają powoływane przez niego rady społeczne. Ich rolą jest doradzanie i opiniowanie. W sumie przy Prezydencie Wrocławia funkcjonuje obecnie 16 rad społecznych. W ich skład wchodzi urzędnicy, radni miejscy, przedstawiciele grup społecznych, środowisk zawodowych, biznesowych, twórczych, sportowych i naukowych. Należą do nich ponadto członkowie ruchów miejskich i organizacji pozarządowych.

PEŁNOMOCNICY I DORADCY PREZYDENTA

W 2025 r. Prezydent powołał:

- Pełnomocniczkę ds. Rozwoju Kultury,
- Pełnomocniczkę ds. Równego Traktowania,
- Pełnomocniczkę ds. Zdrowia i Seniorów,
- Pełnomocnika ds. gospodarki mieszkaniowej,
- Pełnomocnika ds. Osób z Niepełnosprawnością.

Na koniec roku 2025 r. Prezydent Wrocławia współpracował z 13 pełnomocnikami i 4 doradcami. Ponadto Prezydent ma jeszcze 2 pełnomocników, których funkcjonowanie jest uwarunkowane zapisami ustawowymi oraz wynika z realizacji przezeń obowiązkowych zadań Miasta.

UDZIAŁ MIESZKAŃCÓW W ZARZĄDZANIU MIASTEM

RADY OSIEDLI

We Wrocławiu działa 48 rad osiedli – samorządowych jednostek pomocniczych, które reprezentują mieszkańców wobec organów i jednostek organizacyjnych gminy. Zasiada w nich około 800 radnych (liczba jest zmienna z uwagi na rezygnacje i nowe powołania). Rady współpracują z organami samorządu oraz instytucjami i organizacjami działającymi na terenie osiedla, występują z wnioskami do władz miasta, podejmują inicjatywy w sprawach dotyczących lokalnej społeczności, wnoszą uwagi do projektów miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, opiniują ważne dla mieszkańców kwestie związane z komunikacją miejską czy z inwestycjami na osiedlu. W maju 2025 r. w ramach Wydziału Partycypacji Społecznej powstał Dział Rozwoju Osiedli i Partycypacji. Utworzono w nim stanowisko menedżera osiedla, który wspiera radę osiedla od strony organizacyjnej i koordynacyjnej, będąc łącznikiem między osiedlem a strukturami miejskimi. Menedżerowie osiedla współpracują z przewodniczącymi Zarządu Osiedla w sprawach wymagających wspólnego działania z

komórkami organizacyjnymi UM i miejskimi jednostkami organizacyjnymi na rzecz rozwoju osiedli.

W 2025 r. swoje prace kontynuował Zespół ds. reformy ustroju samorządowych jednostek pomocniczych Wrocławia. Zadaniem zespołu jako organu doradczo-ekspertyzacyjnego było przygotowanie rekomendacji dotyczących zmian, mających wzmocnić rolę rad osiedli w systemie zarządzania miastem i poprawić skuteczność reprezentowania przez nie interesów mieszkańców. Zespół przedstawił rekomendacje i konkretne propozycje m.in. w zakresie proponowanej reformy liczby i granic osiedli. Zespół zakończył prace na początku stycznia 2026 r., co nie oznacza końca procesu reformy. Wypracowany materiał zostanie przekazany do Rady Miejskiej Wrocławia, gdzie trwać będą kolejne etapy analiz oraz opracowywania projektu kompleksowej i spójnej propozycji zmian w formie gotowej do konsultacji społecznych.

FORMY GRUPOWEGO I INDYWIDUALNEGO WSPÓŁZARZĄDZANIA

W 2025 r. do Urzędu Miejskiego Wrocławia zostało złożonych 60 petycji: 42 petycje zostały złożone do Prezydenta Wrocławia, 14 petycji zostało złożonych wyłącznie do Rady Miejskiej Wrocławia, 4 petycje zostały złożone jednocześnie do Prezydenta Wrocławia oraz Rady Miejskiej Wrocławia. Obywatele uczestniczą też w konsultacjach projektów uchwał Rady Miejskiej Wrocławia, zgłaszają swoje problemy podczas dyżurów radnych organizowanych w siedzibie Rady Miejskiej Wrocławia. Mają prawo zaskarżania uchwał RMW i decyzji administracyjnych UMW do organów nadzorczych i sądów administracyjnych. Kontrolę nad pracą UMW sprawują mieszkańcy także poprzez składanie skarg i wniosków. W okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2025 r. w Centralnym Rejestrze Skarg i Wniosków UMW (CRSiW) zaewidencjonowano: 131 skarg i 29 wniosków (dla porównania – w 2024 r. zarejestrowano 85 skarg oraz 48 wniosków). Niezależnie od zarejestrowanych ww. skarg i wniosków w CRSiW, w 2025 r. odnotowano 19 skarg dotyczących zadań wykonywanych przez spółki prawa handlowego z udziałem Miasta, które przekazał do rozpatrzenia właściwym organom tych spółek.

Formą kontroli, a zatem współzarządzania, jest także składanie przez obywateli wniosków o udostępnienie informacji publicznej. W 2025 r. w UMW rozpatrzono i udzielono odpowiedzi na 1 384 wnioski o udostępnienie informacji publicznej. Wnioski składane były w formie dokumentu elektronicznego poprzez platformę e-PUAP lub e-Doręczenia, przesyłane pocztą tradycyjną lub mailową na adres Kancelarii Ogólnej Urzędu lub adresy komórek organizacyjnych Urzędu, składane osobiście lub poprzez formularz wniosku dostępny na stronie BIP. Wydano 6 decyzji odmawiających udostępnienia informacji publicznej.

Liczba wniosków o udostępnienie informacji publicznej, które wpłynęły w latach 2022-2025 (Źródło: UMW)

Rok	Liczba wniosków o udostępnienie informacji publicznej, które wpłynęły w latach 2022-2025
2022 r.	1119
2023 r.	1256
2024 r.	1286
2025 r.	1384

TRANSFORMACJA CYFROWA I E-USŁUGI

W 2025 r. prace kontynuował Zespół ds. Transformacji cyfrowej Wrocławia, który od chwili swojego powstania zebrał się 18 razy i zaopiniował 25 projektów cyfryzacyjnych. Dokonano aktualizacji „Programu transformacji cyfrowej Urzędu Miejskiego Wrocławia i miejskich jednostek organizacyjnych na lata 2021-2027” oraz aktualizacji bieżących działań w obszarze projektów cyfryzacyjnych. Podsumowano doświadczenia z użytkowania narzędzi informatycznych wdrożonych w ramach projektu „System transformacji cyfrowej i procesowej w Departamencie Strategii i Rozwoju Miasta UMW”, czyli Systemu Wsparcia Obsługi Spraw, Systemu Zarządzania Procesami oraz Hurtowni Danych. Zarządzeniem Prezydenta Wrocławia nr 3928/25 z dnia 1 grudnia 2025 roku Zespół został rozwiązany. Decyzja wynikła ze zmian w formule pracy nad transformacją cyfrową podmiotów miejskich.

W sierpniu 2025 r. Prezydent powołał Zespół ds. wdrożenia rozwiązań opartych na sztucznej inteligencji w działaniach Urzędu Miejskiego Wrocławia oraz miejskich jednostkach organizacyjnych.

W 2025 r. trwała modernizacja i rozbudowa infrastruktury oraz narzędzi zarządzania Systemu Informacji Przestrzennej Wrocławia (SIP), mająca na celu zapewnienie wydajnego i bezpiecznego działania systemu. Aktualizowano bazy danych SIP oraz aplikacje mapowych: Ograniczenie sprzedaży alkoholu, Strefy płatnego parkowania, Dostęp do infrastruktury komunikacyjnej miasta. Uzupełniono mapę demograficzną. Opublikowano mapę Plan ogólny miasta Wrocławia – aplikacja przedstawia dane projektu planu ogólnego, przekazanego do opiniowania i uzgadniania. Udostępniono specjalistyczną przeglądarkę internetową OBLIVIEW umożliwiającą interaktywny przegląd danych przestrzennych 2D i 3D, w tym zdjęć ukośnych, modeli mesh oraz chmur punktów (LIDAR).

Na początku stycznia 2025 r. gmina Wrocław rozpoczęła współpracę z Instytutem Rozwoju Miast i Regionów oraz firmą BTTR w zakresie bezpłatnego testowania usługi automatyzacji procesów pracy nad przygotowaniem dokumentów dla UMW.

W 2025 r. kontynuowano projekt *Cyberbezpieczny Wrocław* polegający na podniesieniu poziomu cyberbezpieczeństwa poprzez wdrożenie rozwiązań zabezpieczających infrastrukturę informatyczną gminy Wrocław i jej jednostek organizacyjnych, zapewnienie cyfrowego bezpieczeństwa e-usług miejskich oraz przeszkolenie pracowników Gminy w zakresie zagrożeń cybernetycznych.

Kontynuowano budowę i udostępnianie na portalu mObywatel kolejnych nowych usług publicznych realizowanych przez UMW. Przy wykorzystaniu Generатора e-usług –

stworzono 4 nowe formularze dla usług z obszaru architektury. W roku 2025 odnotowano dalsze, duże zainteresowanie mieszkańców korzystaniem z e-usług. W chwili obecnej można wyodrębnić 86 procedur określonych mianem e-usługi pozwalających na sprawną i efektywną obsługę mieszkańców. Liczba wniosków skierowanych do Urzędu Miejskiego Wrocławia i CUI wyniosła prawie 280 tys. dokumentów.

W Zarządzie Geodezji, Kartografii i Katastru Miejskiego (ZGKiKM) 75% wniosków zostało złożonych za pomocą e-aplikacji, umożliwiającej załatwienie spraw w pełni elektronicznie. W przypadku 76% wniosków ZGKiKM wydał materiały w postaci elektronicznej.

Liczba wniosków skierowanych do UMW i CUI w latach 2022–2025 (Źródło: UMW)

rok	2022 r.	2023 r.	2024 r.	2025 r.
Liczba wniosków skierowanych do UMW i CUI	206000	265500	225500	280000

SMART CITY

W 2025 r. kontynuowano lub uruchomiono pilotażowe i wdrożeniowe projekty związane z ideą SmartCity:

- usługę Teleopieka dla mieszkańców Wrocławia, której głównym celem jest poprawa bezpieczeństwa seniorów w miejscu zamieszkania; zapewnia ona 500 wrocławskim seniorom specjalne urządzenia mobilne z tzw. przyciskiem życia oraz stacjonarne urządzenia głośnomówiące, pozwalające natychmiastowo wezwać pomoc w sytuacjach krytycznych,
- czwartą edycję programu miejskiego Bądź bezpieczna. Mobilne KTG dla mieszkanki Wrocławia od 36 tygodnia ciąży; mieszkanki Wrocławia mogły skorzystać z programu, w ramach którego Gmina bezpłatnie udostępniła im bezprzewodowe urządzenia telemedyczne KTG Carebits,
- usługę Monitorowanie ruchu rowerowego możliwą dzięki dostępowi do platformy analizującej ruch rowerowy w mieście; działanie to jest wynikiem dwóch projektów pilotażowych przeprowadzonych w ramach CityLab Wrocław,
- zdalny monitoring parametrów czystości wody w Odrze; projekt realizowany we współpracy z firmą T-Mobile,
- instalację zestawu Helpbox 365 wraz z usługami dodatkowymi w ramach programu „Bezpieczny Wrocław” oraz partnerstwa z Centrum Ratownictwa i InPost; zainstalowano 38 stacji Helpbox 365 zapewniających całodobowy dostęp do defibrylatorów AED umieszczonych na paczkomatach,
- bezpłatne testowanie technologii dostarczającej dane dotyczące ruchu rowerowego (zliczanie rowerów przejeżdżających po ustalonej trasie, w obrębie istniejącej infrastruktury dla rowerów, ze wskazaniem kierunku) i ruchu pieszych (zliczanie pieszych przechodzących po ustalonej trasie) w czasie rzeczywistym;

we współpracy z firmą Inpeak; na ul. Grabiszyńskiej zamontowano urządzenie SCCANOO.RADAR.

We współpracy z firmą SHEN.AI testowano innowacyjne rozwiązanie z wykorzystaniem sztucznej inteligencji przy pomocy zdalnej pletyzmografii, do przeprowadzania badań w zakresie podstawowych parametrów fizjologicznych tj. ciśnienia krwi.

Wrocław wraz z 34 partnerami z całej Europy przystąpił do projektu NEXTLOGIC w dziedzinie zrównoważonej logistyki miejskiej jako integralnej części projektowania i planowania przestrzeni miejskich, w ramach projektu realizowanego we Wrocławiu wdrożone zostaną dwa mobilne mikrohuby zintegrowane z rowerami cargo oraz wykorzystane zostaną zaawansowane technologie tj. Digital Twin (DT) i eXtended Reality (XR).

W ramach współpracy z Concordia Design w programie akceleracyjnym Concordia Design Accelerator Miasto zostało odbiorcą technologii od start-upów jCharge i VetApp. jCharge zainstalował cztery nowoczesne solarne stacje ładowania hulajnóg i rowerów elektrycznych, natomiast startup VetApp, stworzył i bezpłatnie udostępnił na okres 12 miesięcy i mobilną wersję webowej aplikacji wspierającej codzienną opiekę nad psami i kotami.

W maju 2025 r. podczas konferencji Smart Cities Summit North America, która odbyła się w San Francisco, Miasto Wrocław nawiązało formalną współpracę ze Smart Cities Council – organizacją, która oferuje dostęp do: specjalistycznych programów akceleracyjnych, szkoleń, narzędzi doradczych, globalnej sieci ekspertów. Dzięki porozumieniu Wrocław uzyskał możliwość udziału w międzynarodowych inicjatywach, dzięki którym łatwiej będzie wdrażać w mieście nowoczesne rozwiązania w takich obszarach, jak np. inteligentna infrastruktura, mobilność miejska czy transformacja cyfrowa.

OCHRONA KONSUMENTÓW

W roku 2025 Biuro Rzecznika Konsumentów odnotowało łącznie 9602 zgłoszenia konsumenckie: wnioski, zapytania, pisma kierowane do wiadomości, pisma wymagające przekazania zgodnie z właściwością miejscową oraz w ramach współpracy w obszarze ochrony konsumentów. Przełożyło się to odpowiednio na: 4 693 porady i informacje prawne udzielone w formie telefonicznej, 1 475 porad i informacji ogólnych w formie e-mail, 1 610 wystąpień do przedsiębiorców w sprawie ochrony praw i interesów konsumentów indywidualnych, 1 645 konsultacji osobistych, 58 przygotowanych pozwów celem samodzielnego dochodzenia roszczeń, 24 zgłoszenia obsłużone w ramach współpracy z instytucjami konsumenckimi, 97 zawiadomień przyjętych do wiadomości.

Liczba zgłoszeń w sprawach konsumenckich w latach 2022-2025 (Źródło: UMW)

Rok	liczba zgłoszeń w sprawach konsumenckich
2022 r.	6870
2023 r.	8826
2024 r.	9926

Rok	liczba zgłoszeń w sprawach konsumenckich
2025 r.	9602

W roku 2025 zostały ujednoczone zasady świadczenia pomocy prawnej na rzecz mieszkańców Wrocławia, co miało celu łatwiejszy dostęp do usługi publicznej. Zaowocowało to najwyższą od lat liczbą wystąpień do przedsiębiorców, porad i informacji ogólnych udzielanych w formie dokumentowej, a także wzrostem wizyt osobistych, przy równoczesnym spadku konsultacji telefonicznych, co jest odwróceniem tendencji panującej od czasów pandemii.

Obok pomocy prawnej w rozwiązaniu konkretnego problemu ważnym elementem systemu ochrony konsumentów była profilaktyka, czyli edukacja konsumencka prowadzona we współpracy z organizacjami pozarządowymi. W roku 2025 w ramach współpracy z organizacjami pozarządowymi zostało zrealizowane zadanie publiczne pod tytułem „Zajęcia edukacyjne wprowadzające do tematyki ochrony konsumenckiej dla dzieci i młodzieży z wrocławskich placówek edukacyjnych”, obejmujące 101 godzin lekcyjnych; w zajęciach uczestniczyło 1 633 uczniów z 15 szkół podstawowych i ponadpodstawowych.

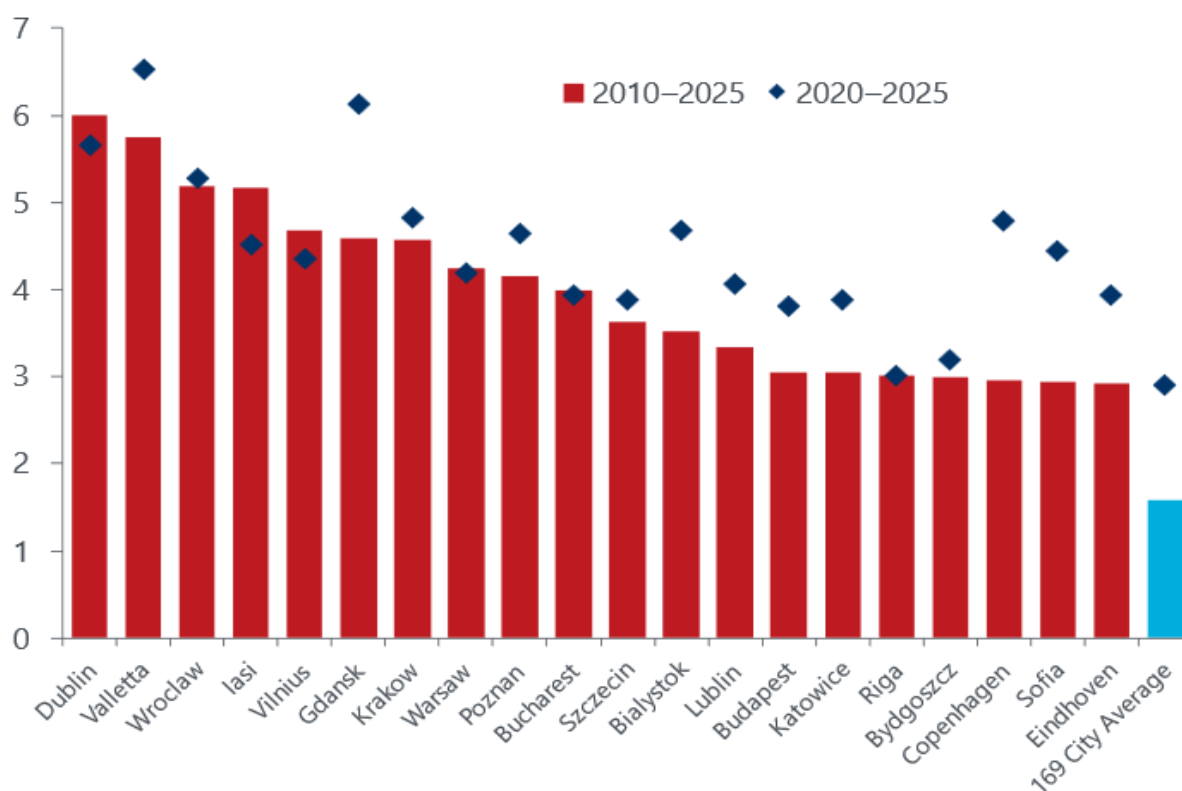
Na stronie Biuletynu Informacji Publicznej (BIP) Urzędu Miejskiego Wrocławia, w zakładce na stronie www.wroclaw.pl pod adresem:

<https://www.wroclaw.pl/portal/miejski-rzecznik-konsumentow-we-wroclawiu>, prowadzony jest serwis informacyjno-edukacyjny dla konsumentów.

GOSPODARKA, INWESTYCJE, RYNEK PRACY

Podczas gdy gospodarka Europy Zachodniej zmagala się z problemami, miasta Europy Środkowo-Wschodniej zdominowały czołówkę rankingów wzrostu gospodarczego, zajmując, według raportu Oxford Economics (jednej z czołowych na świecie niezależnych firm zajmujących się analizami, modelowaniem i prognozowaniem gospodarczym, założonej w 1981 r. w Oksfordzie) i Eurostat, osiem z dziesięciu pierwszych miejsc. Spośród 20 najszybciej rozwijających się dużych miast europejskich połowa pochodzi z Polski. Wrocław był najszybciej rozwijającym się miastem w Polsce w latach 2010-2025, ze wzrostem 5,2%, co plasuje go na trzecim miejscu W Europie. Pozostałą piątkę uzupełniają Jassy, trzecie co do wielkości miasto Rumunii oraz Wilno.

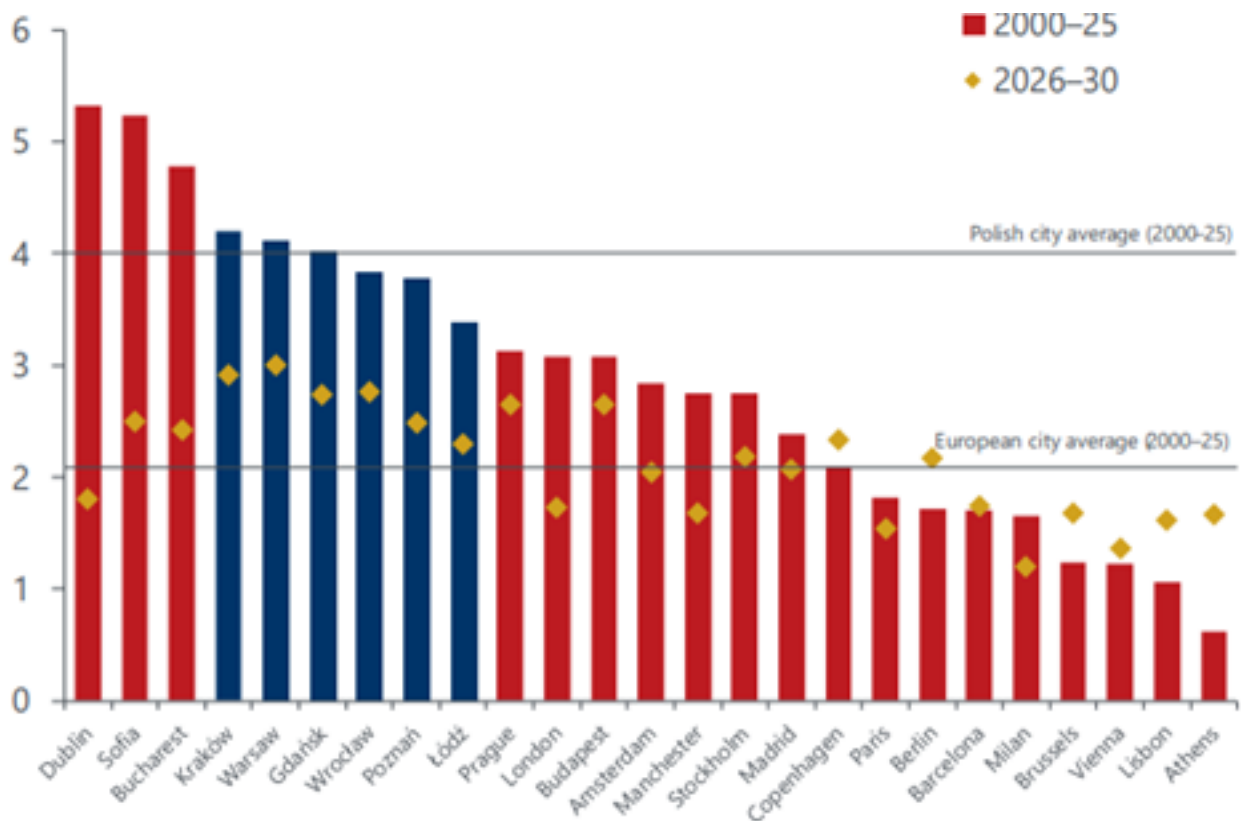
Najszybciej rozwijające się miasta Europy (średnioroczny wzrost w %)
(Źródło: Oxford Economics, Eurostat)

Oxford Economics analizując rozwój gospodarczy całej Europy na przestrzeni lat 2000 - 2025, określił, że najszybciej wśród dużych polskich miast rozwijał się Kraków (4,2%), jednak w średnim horyzoncie prognozowane jest, że liderem będzie Warszawa, która wraz z **Krakowem, Wrocławiem i Gdańskiem** – pozostanie wśród najsilniejszych europejskich „liderów wzrostu” w nadchodzącej dekadzie.

Polskie miasta wyprzedzające miasta Europy, od 2000 r. i prognoza na lata 2026–2030 (średnioroczny wzrost w % r/r)

(Źródło: Oxford Economics, GUS)

Atrakcyjność wrocławskiej gospodarki potwierdzają wysokie miejsca również w innych rankingach. Ranking opracowany przez fDi Intelligence (opiniotwórcze pismo należące do brytyjskiego dziennika „The Financial Times”) **„European Cities & Regions of the Future”** porównuje europejskie miasta i regiony pod kątem ich siły gospodarczej, finansowej i biznesowej. Oceniane jest kilkaset miast, a także ponad sto małych, dużych i średnich regionów europejskich, w pięciu podkategorjach: potencjał gospodarczy, przyjazność dla biznesu, dostępność komunikacyjna, kapitał ludzki i jakość życia oraz opłacalność inwestycji.

W 2025 r. Wrocław kolejny raz zwyciężył w kategorii miast średniej wielkości (od 200 do 750 tys. mieszkańców wg oficjalnych, krajowych statystyk). Według danych fDi Markets, do Wrocławia trafiły drugie co do wielkości nakłady inwestycyjne spośród wszystkich polskich miast - ponad 10,8 mld USD w ciągu ostatnich pięciu lat.

Wrocław również kolejny raz zajął pierwsze lokaty w kategoriach: najbardziej przyjazna lokalizacja dla biznesu oraz miejsce z największym potencjałem ludzkim i najlepsze miejsce do życia. Ogromnym sukcesem była też druga lokata, zaraz za Zurychem, w podkategorji potencjał ekonomiczny.

Wrocław, zaraz po Warszawie, należy do „zdecydowanie wybijających się” metropolii na startupowej mapie kraju – to wnioski płynące z opublikowanego raportu **„Polskie Startupy 2025”**. W 2025 r. kontynuowano działania zespołu **Startup Wrocław**, którego głównym celem jest rozwój wrocławskiego ekosystemu startupowego i promocja Wrocławia na poziomie międzynarodowym. Organizowano liczne spotkania

dla przedsiębiorców: cykl **Startup WRO Meetup** (5 edycji odbywających się w przestrzeniach Concordia Design, łącznie ponad 1000 uczestników), **Evolutions: Meetup & Showcase** (zorganizowane w czerwcu wraz z OVHcloud, łącznie 338 uczestników), cykl Tech Tap Tuesday, WallStreet Startupy w Karpaczu, WRO Venture Connect czy WrocUP Mentoring. W 2025 roku premierę miała publikacja prezentująca pełny obraz środowiska innowacji we Wrocławiu i na Dolnym Śląsku: „**Wrocław & Lower Silesia Startup Ecosystem Report**”.

PRODUKT KRAJOWY BRUTTO

Dane o produkcie krajowym brutto (PKB) dla podregionów NUTS 3 - GUS publikuje dopiero po upływie dwóch lat. Najnowsze dane dotyczą 2023 r. Wynika z nich, że w 2023 r. PKB dla największych miast polskich nominalnie zwiększył się, również w wartościach realnych (po uwzględnieniu inflacji) wszędzie zauważalny jest jego wzrost. W 2023 r. Wrocław był trzecim miastem w Polsce z najwyższym globalnym PKB (po Warszawie i Krakowie) oraz czwartym pod względem wskaźnika PKB na jednego mieszkańca (po Warszawie, Poznaniu i Krakowie).

PKB we Wrocławiu w przeliczeniu na 1 mieszkańca wzrósł w ciągu dwóch dekad ponad czterokrotnie. W 2003 r. wynosił 31 704 zł, a w 2023 r. – 137 196 zł.

Produkt krajowy brutto i na 1 mieszkańca we Wrocławiu w latach 2003, 2013, 2023 (Źródło: GUS)

Produkt krajowy brutto na 1 mieszkańca w 2003 r. – 31 704 zł, w 2013 r. – 68 463 zł, w 2023 r. – 137 196 zł;

Produkt krajowy brutto ogółem w 2003 r. – 20 242 zł, w 2013 r. – 42 802 zł, w 2023 r. – 98 702 zł;

Produkt krajowy brutto w wybranych miastach w Polsce w latach 2022–2023 (zł ceny bieżące) (Źródło: GUS)

	PKB miasta [w mln zł]		Na 1 mieszkańca [w zł]	
	2022 r.	2023 r.	2022 r.	2023 r.
Warszawa	427 951	493 947	217 793	250 357
Kraków	107 710	119 123	130 184	144 383
Wrocław	88 483	98 702	124 109	137 196
Poznań	87 834	98 322	155 265	175 680
Łódź	69 039	76 548	101 617	115 025

STRUKTURA BRANŻOWA

Według danych GUS za 2024 r. przychody wrocławskich przedsiębiorstw (w przedsiębiorstwach zatrudniających powyżej 9 osób) wyniosły 157 345,1 mln zł, odnotowano niewielki wzrost o 0,6 % w relacji do 2023 r. Przedsiębiorstwa z sekcji handel i naprawa pojazdów samochodowych odnotowały przychody w wysokości 55 555,8 mln zł (udział 35,3% w ogóle przychodów przedsiębiorstw), w relacji do 2023 r.

odnotowano spadek – o 1,7%. W przemyśle przychody wyniosły 35 576,2 mln zł (udział w przychodach ogółem – 22,6%), odnotowano spadek w stosunku do 2023 r. o – 9,7%.

Wzrosty odnotowano w sekcji Informacja i komunikacja. Przychody ogółem wyniosły 12 818,6 mln zł (udział w przychodach przedsiębiorstw ogółem wyniósł – 8,1%), wzrost w porównaniu z 2023 r. wyniósł 14,0%.

Wzrost zarejestrowano w sekcji Administrowanie i działalność wspierająca. Przychody w 2024 r. wyniosły 12 265,5 mln zł – udział przychodów w rynku – 7,8% (14,6% wzrostu względem 2023 r.). W sekcji Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna przychody wyniosły 8 792,4 mln zł, z udziałem w rynku – 5,6% (19,1% wzrostu).

Największy wzrost przychodów odnotowano w sekcji Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją (o 50,9%), z niewielkim udziałem 0,4%.

Wstępne dane dotyczące wyników wrocławskich przedsiębiorstw w 2025 r. wskazują na przyspieszenie: w okresie I–III kwartału (brak danych za IV kwartał) przychody ogółem zwiększyły się o 4,6% w porównaniu z analogicznym okresem poprzedniego roku (z 90 369,6 mln zł do 94 490,5 mln zł).

Pozytywnym sygnałem jest także bardzo istotny wzrost inwestycji w przedsiębiorstwach o **2,3%** w pierwszych trzech kwartałach 2025 r. (brak danych za IV kwartał 2025 r.) w porównaniu z analogicznym okresem 2024 r. W liczbach bezwzględnych nakłady inwestycyjne miały wartość 8 880,5 mln zł w 2023 r., w 2024 r. – 9 162,0 mln zł, a w 2025 r. – 9 369,1 mln zł (we wszystkich latach dane za pierwsze trzy kwartały).

Ważnym miernikiem gospodarczej kondycji jednostek samorządu terytorialnego jest liczba podmiotów gospodarczych. Na koniec grudnia 2025 r. w rejestrze REGON we Wrocławiu było ich **161 072**, co oznacza wzrost r/r o 4,0%. Tendencja wzrostowa jest zauważalna w większości kategorii podmiotów gospodarczych. W obszarze spółek prawa handlowego ogółem (akcyjnych i z ograniczoną odpowiedzialnością) wzrost r/r wyniósł 3,2% - ich liczba zwiększyła się z 36 429 w 2024 r. do **37 595** w 2025 r. W kategorii spółek prawa handlowego z udziałem kapitału zagranicznego liczba podmiotów osiągnęła poziom **4 806**. Rok wcześniej tego typu podmiotów było zarejestrowanych 4 802, co oznacza wzrost r/r o 0,1%. Najwyższy jednak poziom wzrostu odnotowano w kategorii osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą – wyniósł on 4,8% (z 95 336 w 2024 r. do **99 944** w 2025 r.).

We Wrocławiu w 2025 r. zarejestrowano **13,1 tys.** nowych podmiotów gospodarczych (13,0 tys. w 2024r.), natomiast wykreślono z rejestru **6,2 tys.** (5,8 tys. w 2024 r.). Spośród **161,1 tys.** podmiotów gospodarczych we Wrocławiu **99,9 tys.** stanowiły osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą, **37,6 tys.** – spółki prawa handlowego, **23,6 tys.** – pozostałe formy prawne działalności (stan na 31 grudnia 2025 r.).

Udział osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą w liczbie podmiotów gospodarki narodowej ogółem w wybranych miastach w Polsce w latach 2022–2025 (w %) (Źródło: GUS)

Miasto	2022 r.	2023 r.	2024 r.	2025 r.
Szczecin	68,9	68,9	68,8	68,7

Miasto	2022 r.	2023 r.	2024 r.	2025 r.
Łódź	68,8	68,5	68,1	67,9
Gdańsk	68,1	68,4	68,4	68,4
Bydgoszcz	65,9	65,6	65,4	65,1
Kraków	62,9	63,3	63,6	63,8
Poznań	60,8	61,3	61,6	61,9
Wrocław	60,8	61,3	61,5	62,0
Warszawa	54,7	54,6	54,8	54,9

STARTUPY I PARKI TECHNOLOGICZNE

W 2025 r. kontynuowano działania zespołu **Startup Wrocław**, których głównym celem jest rozwój wrocławskiego ekosystemu startupowego i promocja Wrocławia na poziomie międzynarodowym. Organizowano liczne spotkania dla przedsiębiorców: cykl **Startup WRO Meetup** (5 edycji odbywających się w przestrzeniach Concordia Design, łącznie ponad 1000 uczestników), **Evolutions: Meetup & Showcase** (zorganizowane w czerwcu wraz z OVHcloud, łącznie 338 uczestników), cykl Tech Tap Tuesday, WallStreet Startups w Karpaczu, WRO Venture Connect czy WrocUP Mentoring. W 2025 r. premierę miała publikacja prezentująca pełny obraz środowiska innowacji we Wrocławiu i na Dolnym Śląsku: „**Wrocław & Lower Silesia Startup Ecosystem Report**”.

W październiku 2025 r. Wrocław był gospodarzem 9. edycji **Made in Wrocław**, wydarzenia gospodarczego, które w centrum stawia innowacyjność i nowe technologie. Odbyło się pod hasłem **Power of Synergy**. Przyciągnęło rekordową liczbę ponad 2 500 uczestników. Wykładem o wpływie sztucznej inteligencji (AI) na ludzką psychikę wydarzenie otworzył Michał Kosiński – profesor Stanford University, światowej sławy ekspert w dziedzinie sztucznej inteligencji i psychologii. Made in Wrocław stanowił połączenie konferencji biznesowej ze strefą Expo, Tech Galą z konkursem dla startupów oraz VC Demo Day.

W 2025 r. gmina Wrocław realizowała szeroki zakres działań wspierających rozwój przedsiębiorstw, w szczególności firm innowacyjnych oraz technologicznych.

Dzięki realizowanym inicjatywom Wrocław utrzymał pozycję jednego z wiodących ośrodków innowacji w kraju, tworząc sprzyjające warunki dla dalszego rozwoju gospodarczego i technologicznego

Wrocławski Park Technologiczny S.A. (WPT) to instytucja otoczenia wrocławskiego biznesu, która udostępnia nie tylko przestrzeń pozwalającą na rozwój przedsiębiorstw, ale też tworzy społeczność ludzi przedsiębiorczych. W WPT działają firmy innowacyjne, przedsiębiorcy i naukowcy z sektora badawczo-rozwojowego, a także spółki lokujące tu swoje działy badawczo-rozwojowe. Oferta WPT skierowana jest zarówno do startupów, małych i średnich przedsiębiorstw (MŚP), jak i dużych, międzynarodowych firm. Na terenie WPT działalność prowadziło ponad 160 przedsiębiorstw, które łącznie korzystały z około 40 tys. m² powierzchni biurowej, laboratoryjnej i technologicznej.

W ciągu roku do grona najemców dołączyło kilkanaście nowych podmiotów.

W ramach wsparcia bieżącej działalności firm wykonano kilkaset usług laboratoryjnych, badawczych i technologicznych, ok. 250 razy udostępniono sale konferencyjne na

potrzeby spotkań biznesowych, szkoleń oraz konferencji, zapewniano przedsiębiorcom dostęp do specjalistycznej infrastruktury technicznej.

Istotnym elementem polityki gminy Wrocław w 2025 r. było wspieranie młodych przedsiębiorstw poprzez programy inkubacyjne realizowane na terenie WPT. W ramach prowadzonych programów wsparciem objęto 46 firm, ponad 80% przedsiębiorstw kontynuowało udział w inkubacji, łączna liczba firm objętych programami inkubacyjnymi od początku ich funkcjonowania wzrosła do 362. Przedsiębiorcom zapewniano wsparcie organizacyjne, doradcze oraz infrastrukturalne. W 2025 r. firmy inkubowane otrzymały łącznie ponad 440 tys. zł wsparcia finansowego, obejmującego preferencyjne warunki najmu powierzchni, pomoc de minimis, rabaty na usługi badawcze i technologiczne.

Firmy inkubowane zajmowały średniomiesięcznie ponad 400 m² powierzchni przy ok. 80% poziomie obłożenia. W celu integracji środowiska przedsiębiorców organizowano również cykliczne spotkania networkingowe oraz konferencje tematyczne.

Dzięki podjętym działaniom przedsiębiorcy zyskali dostęp do profesjonalnego wsparcia, doradztwa oraz możliwości nawiązywania współpracy w ramach inicjatyw kluczowych dla rozwoju lokalnej gospodarki.

RYNEK PRACY

Według danych GUS w 2025 r. przeciętnie zatrudnionych w sektorze przedsiębiorstw we Wrocławiu było **193 916** osób, podczas gdy w 2024 r. **194 961** osoby (spadek zatrudnienia r/r wyniósł **0,5%**). Największy wynik przeciętnego zatrudnienia w 2025 r. był notowany w sekcji handel i naprawa pojazdów samochodowych – 41,2 tys. osób, w sekcji przetwórstwo przemysłowe – 36,5 tys. oraz w sekcji administrowanie i działalność wspierająca – 32,5 tys. osób.

Według raportu firmy **ABSL pt. „Sektor nowoczesnych usług biznesowych w Polsce 2025”**, Wrocław jest trzeci w Polsce za Krakowem i Warszawą pod względem liczby miejsc pracy utworzonych w sektorze usług biznesowych. W 250 wrocławskich centrach nowoczesnych usług biznesowych, na koniec I kwartału 2025 r. zatrudnionych było prawie 70,3 tys. osób, więcej zatrudnionych było tylko w Warszawie i w Krakowie (odpowiednio 422 i 312 firm z sektora nowoczesnych usług biznesowych) zatrudniających odpowiednio 111,5 tys. osób i 107,8 tys. osób.

Według danych GUS we Wrocławiu w 2025 r. w sektorze przedsiębiorstw przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto wyniosło **9 677,0 zł** (w 2024 r. **9 032,75**) i wzrosło r/r o **7,1%**, co rekompensowało o 3,5 p. proc. średnioroczny wzrost cen (wskaźnik inflacji za 2025 r. – 3,6%).

Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto we Wrocławiu w sektorze przedsiębiorstw w latach 2022–2025 (w zł) (Źródło: GUS)

2022 r.	2023 r.	2024 r.	2025 r.
7167,52 zł	8140,51 zł	9032,75 zł	9677,00 zł

Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto we Wrocławiu w sektorze przedsiębiorstw dla wybranych branż (w zł) (Źródło: GUS)

Branża	2022 r.	2023 r.	2024 r.	2025 r.
Ogółem	7 167,52	8 140,51	9 032,75	9 677,00
Przemysł	7 734,27	8 586,40	9 580,77	10 319,81
Budownictwo	6 914,84	7 673,18	9 068,54	9 390,35
Handel i naprawa pojazdów samochodowych	6 144,53	6 855,37	7 666,59	8 136,75
Transport i gospodarka magazynowa	6 629,90	7 319,57	8 203,29	8 712,49
Zakwaterowanie i gastronomia	5 155,44	5 983,62	6 851,51	7 364,98
Informacja i komunikacja	11 320,48	12 934,75	13 531,95	15 117,75
Obsługa rynku nieruchomości	6 229,90	7 316,86	7 696,00	8 404,71
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	8 981,94	9 907,73	10 754,87	11 632,02
Administrowanie i działalność wspierająca	5 310,12	6 273,91	7 131,20	7 704,16
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	5 662,35	6 648,52	7 638,06	8 234,56

Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w wybranych miastach Polski, w sektorze przedsiębiorstw w latach 2022–2025 (w zł)

Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto we Wrocławiu w 2022 r. – 7 167,52 zł, w 2023 r. – 8 140,51 zł, w 2024 r. – 9 032,75 zł, w 2025 r. – 9 677,00 zł; w Łodzi w 2022 r. – 6 219,82 zł, w 2023 r. – 6 967,30 zł, w 2024 r. – 7 768,41 zł, w 2025 r. – 8 384,79 zł; w Krakowie w 2022 r. – 8 293,82 zł, w 2023 r. – 9 340,92 zł, w 2024 r. – 10 315,35 zł, w 2025 r. – 11 245,73 zł; w Warszawie w 2022 r. – 8 104,30 zł, w 2023 r. – 9 021,74 zł, w 2024 r. – 9 942,70 zł, w 2025 r. – 10 785,02 zł; w Gdańsku w 2022 r. – 8 172,79 zł, w 2023 r. – 8 996,82 zł, w 2024 r. – 9 967,62 zł, w 2025 r. – 10 598,59 zł; w Poznaniu w 2022 r. – 7 360,10 zł, w 2023 r. – 8 166,77 zł, w 2024 r. – 9 112,82 zł, w 2025 r. – 9 896,74 zł.

Źródło: GUS

Według danych Powiatowego Urzędu Pracy we Wrocławiu (PUP) na dzień 31 grudnia 2025 r. we Wrocławiu zarejestrowanych było **9 185** osób bezrobotnych. W stosunku do roku poprzedniego nastąpił wzrost o 37,3% (zarejestrowane osoby bezrobotne w 2024 r. – **6 691**). Stopa bezrobocia we Wrocławiu na dzień 31 grudnia 2025 r. wynosiła **2,3%**, więcej o 0,6 p.p. niż rok wcześniej.

W 2025 r. we Wrocławiu największą grupę bezrobotnych stanowiły osoby w wieku 45-54 lat (**26,1%**) oraz w wieku od 35 do 44 lat (**27,3%**). W strukturze bezrobotnych niezmiennie największy odsetek stanowiły osoby z wykształceniem wyższym (**35,8%**), a w dalszej kolejności z zasadniczym zawodowym i niższym (**34,3%**).

W 2025 r. PUP posiadał **11 807** ofert pracy i aktywizacji zawodowej, w tym **1 618** dla osób z niepełnosprawnościami. Oferty zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej stanowiły 94,86% (11 200 ofert), natomiast pozostałe 607 ofert to miejsca aktywizacji

zawodowej (staże i prace społecznie użyteczne); 807 ofert stanowiły oferty na subsydiowane miejsca pracy i miejsca aktywizacji zawodowej.

Najwięcej ofert dotyczyło zawodów:

- robotnik magazynowy – 1 752 miejsca pracy;
- pracownik produkcji - 950 miejsc pracy;
- pozostali robotnicy wykonujący prace proste w przemyśle – 758 miejsc pracy;
- pozostali magazynierzy i pokrewni – 620 miejsc pracy;
- sprzedawca – 562 miejsca pracy;
- kasjer handlowy - 354 miejsc pracy;
- specjalista administracji publicznej – 247 miejsc pracy;
- pracownik biurowy – 239 miejsc pracy;
- monter rusztowań - 220 miejsc pracy;
- pozostali pracownicy obsługi biura gdzie indziej niesklasyfikowani – 210 miejsc pracy;
- pracownik utrzymania czystości (sprzątaczką) – 210 miejsc pracy.

W ramach środków z Krajowego Funduszu Szkoleniowego (KFS) otrzymanych z Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej w 2025 r. wydatkowano 5 077 256,55 zł. W trakcie 3 naborów wniosków z KFS pracodawcy złożyli ogółem 617 wniosków (574 w ramach limitu oraz 43 z rezerwy) na łączną kwotę 11 683 190,72 zł na dofinansowanie kształcenia ustawicznego dla 4 907 osób. Rozpatrzono wszystkie złożone wnioski.

W 2025 r. PUP w ramach środków Europejskiego Funduszu Społecznego Plus, Priorytet nr 7 „Fundusze Europejskie na rzecz rynku pracy i włączenia społecznego na Dolnym Śląsku” Działanie nr 7.1 "Projekty Powiatowych Urzędów Pracy", realizował projekt pt. „Aktywizacja zawodowa osób bezrobotnych w powiecie wrocławskim oraz powiecie m. Wrocław”, w ramach którego wydatkowano łącznie w 2025 r. – 12 801 268,07 zł. W ramach projektu wsparciem aktywizacyjnym objęto ogółem 469 osób bezrobotnych.

RYNEK POWIERZCHNI BIUROWYCH I HANDLOWYCH

Według danych międzynarodowej korporacji CBRE, eksperta w dziedzinie nieruchomości komercyjnych, w 2025 r. inwestycje na polskim rynku nieruchomości komercyjnych osiągnęły równowartość **4,5 mld EUR** (całkowita wartość inwestycji). W 2025 r. w Polsce zrealizowano 153 transakcje inwestycyjne (rok wcześniej 130 transakcji). W obszarze zainteresowań podmiotów inwestujących w rynek nieruchomości w Polsce są w szczególności: sektor magazynowy, mieszkania na wynajem oraz biura.

Inwestycje na polskim rynku nieruchomości w 2025 r. (EUR) (Źródło: CBRE)

	Wrocław	Warszawa	Inne lokalizacje	Polska
Handel	0	52 780 000	763 231 000	816 011 000
Biura	124 170 000	1 397 430 000	237 090 000	1 758 690 000

	Wrocław	Warszawa	Inne lokalizacje	Polska
Przemysł i logistyka	117 000 000	123 610 000	1 230 150 000	1 470 760 000
Inne	104 000 000	207 860 000	112 609 000	424 469 000
Razem	345 170 000	1 813 680 000	2 365 110 000	4 469 930 000

Z miast regionalnych Wrocław posiada obecnie drugą (po Krakowie – 1 832,3 tys. m²) największą z istniejących powierzchni biurowych (1 337,6 tys. m²), natomiast w zakresie powierzchni biurowej w budowie Wrocław w 2025 r. znalazł się na 3 miejscu (30 362 m²).

Podaż powierzchni biurowej w miastach regionalnych w 2025 r. (Źródło: CBRE)

	Podaż całkowita (total stock)	W budowie	Stopa pustostanu
Kraków	1 842 251	57 608	18,37%
Wrocław	1 337 630	30 362	19,91%
Trójmiasto	1 067 026	29 157	11,88%
Katowice	742 103	15 603	21,56%
Poznań	677 535	50 971	13,87%
Łódź	642 716	0	18,33%
Lublin	225 383	6 000	10,39%
Szczecin	189 648	1688	6,43%

Podaż powierzchni biurowej w miastach regionalnych w 2025 r. (w m²) (Źródło: CBRE)

	Kraków	Wrocław	Trójmiasto	Katowice	Łódź	Poznań	Szczecin	Lublin
Podaż	1842251	1337630	1 067 026	742103	642716	677585	189648	225383
W budowie	57608	30362	29157	15 603	0	50971	1688	6000
Stopa pustostanu (%)	18,37%	19,91%	11,88%	21,56%	18,33%	13,87%	6,43%	10,39%

W 2025 r. we Wrocławiu rynek powierzchni biurowej znalazł się w punkcie zwrotnym. Z jednej strony notuje się rekordową aktywność najemców, z drugiej – niemal całkowite wyhamowanie nowych inwestycji, co w 2025 r. zaowocowało brakiem podaży na nową powierzchnię biurową.

	Katowice	Gdańsk	Wrocław	Poznań	Kraków	Łódź	Szczecin
Podaż powierzchni handlowej 2025 r. [mkw.GLA]	1 476 591	906 304	784 241	754 985	718 250	638 356	469 961

Podaż nowej powierzchni biurowej we Wrocławiu (w m²) (Źródło: CBRE)

	2022 r.	2023 r.	2024 r.	2025 r.
Nowa podaż powierzchni biurowej we Wrocławiu	65 734	75 662	38 347	0

W 2025 r. Wrocław dysponował 784 241 m² GLA (gross leasable area – powierzchnia najmu brutto) powierzchni handlowej, co plasowało go na 3. miejscu po Katowicach (Aglomeracja) i Gdańsku (Całe Trójmiasto).

Podaż powierzchni handlowej w miastach regionalnych w 2025 r. (w m²) (Źródło: CBRE)

W 2025 r. zaobserwowano wzrost zainteresowania inwestorów. Pomimo trwającej wojny w Ukrainie, obniżony został poziom stóp procentowych, mimo niewielkiego wzrostu wskaźnika inflacji niż rok wcześniej. Wartość nieruchomości gminnych sprzedanych w trybie przetargowym pod usługi i aktywność gospodarczą w 2025 r. wyniosła **6,0 mln** zł i była ponad czterokrotnie niższa niż w 2024 r. Więcej na ten temat w Rozdziale MIENIE KOMUNALNE.

INWESTYCJE SAMORZĄDU WROCŁAWIA

W ramach wydatków majątkowych na zadania inwestycyjne przeznaczono **833 231 413 zł**, czyli o **152 mln zł więcej niż przed rokiem**. Największe nakłady poniesiono w obszarze **transportu (333 190 537 zł)**, **gospodarki mieszkaniowej (174 196 412 zł)**, **oświaty i wychowania oraz edukacyjnej opieki wychowawczej (135 095 576 zł)** oraz **gospodarki komunalnej i ochrony środowiska (56 054 371 zł)**.

Wybrane zadania i programy inwestycyjne realizowane przez gminę Wrocław w 2025 r.

Lp.	Nazwa zadania	Wydatki poniesione w 2025 r. [tys. zł]
1.	Poprawa stanu technicznego nawierzchni ulic	83 774
2.	Budowa i kompleksowa przebudowa szkół podstawowych	54 094
3.	Przebudowa ulicy Pomorskiej we Wrocławiu – na odcinku od. ul. Dubois do wiaduktu przy ul. Reymonta.	49 211
4.	Budowa Alei Wielkiej Wyspy we Wrocławiu	19 578

Lp.	Nazwa zadania	Wydatki poniesione w 2025 r. [tys. zł]
5.	Budowa i kompleksowa przebudowa szkół ponadpodstawowych	14 334
6.	Realizacja programu ruchu pieszego i rowerowego	9 993
7.	Budowa i kompleksowa przebudowa przedszkoli	9 927
8.	Budowa i przebudowa infrastruktury sportowej w obiektach oświatowych – boiska i inna infrastruktura sportowa	8 080
9.	Dbłość o podniesienie i utrzymanie poziomu atrakcyjności miejsc publicznych - remont i przebudowa budynku toalety wraz z przyległym terenem w obszarze zabytkowego Bastionu Sakwowego	6 709
10.	Realizacja programu inicjatyw lokalnych	6 603
11.	Opracowanie dokumentacji projektowej oraz budowa bus-pasa na istniejącym torowisku w ciągu ul. Bardzkiej na odcinku od ul. Pięknej do Armii Krajowej oraz budowa bus-pasa na istniejącym torowisku w ciągu ul. Bardzkiej na odcinku od ul. Pięknej do Armii Krajowej	6 368
12.	Program przebudowy Centrów Usług Socjalnych	5 458
13.	Budowa przebudowa infrastruktury sportowej – bloki sportowe	4 489
14.	Wrocławski Budżet Obywatelski	4 446
15.	Nowe projekty inwestycyjne związane z działalnością kulturalną	3 922
16.	Modernizacja energetyczna wybranych zabytkowych budynków oświatowych	3 922
17.	PROGRAM PIESZO - ROWEROWY	3 758
18.	Realizacja Programu Fundusz Osiedlowy	3 601
19.	Budowa sali gimnastycznej oraz boisk wielofunkcyjnych przy Szkole Podstawowej numer 6 przy ulicy Gorlickiej	3 450
20.	Rozwój systemu komunikacji publicznej	3 287
21.	Program rozwoju terenów pod mieszkalnictwo	3 112
22.	Przebudowa ul. Dolnobrzeskiej.	2 781
23.	Budowa Alei Północnej od ul. Poświęckiej do ul. B. Krzywoustego we Wrocławiu	2 701
24.	Budowa i prowadzenie Noclegowni wraz z Ogrzewalnią	2 669
25.	Budowa Centrum Opiekuńczo-Mieszkalnego	2 218
26.	Program przebudowy obiektów na potrzeby Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej	1 519

Lp.	Nazwa zadania	Wydatki poniesione w 2025 r. [tys. zł]
27.	Zielone trasy pieszo – rowerowe we Wrocławiu	1 400
28.	Realizacja zazieleniania i rozbetonowywania miasta	1 187
29.	Program Przebudowy Miejskich Obiektów Sportowych	1 037

Źródło: UMW

W 2025 r. złożono wnioski o dofinansowanie 19 projektów na łączną kwotę **99 344 816 zł**. W tym samym okresie podpisano umowy o dofinansowanie dla 27 projektów na łączną kwotę **522 849 546 zł**. Nadzorowano realizację łącznie **94** projektów pod kątem wypełniania zapisów umów o dofinansowanie (w tym projektów w okresie trwałości oraz projektów wobec których wszczynano kontrole). W roku 2025, podobnie jak w latach poprzednich, monitorowano projekty, które przeszły w tzw. okres trwałości. Zgodnie z umowami o dofinansowanie, trwałość projektów analizowana jest przez 5 lat od dnia dokonania płatności końcowej na rzecz Beneficjenta.

Wybrane projekty infrastrukturalne rozpoczęte w 2025 r., których beneficjentem jest gmina Wrocław (Źródło: UMW)

Lp.	Tytuł projektu	Lata realizacji	Wartość dofinansowania dla Miasta (zł)	Wartość całkowita dla Miasta (zł)	Źródło finansowania	Obszar
1.	Zagospodarowanie wnętrza podwórzowego Komuny Paryskiej - Zgodna - pl. Zgody we Wrocławiu	2025-2026	2 059 587,51	359 929,65	Fundusze Europejskie dla Dolnego Śląska 2021-2027	zagospodarowanie przestrzeni publicznych
2.	Zagospodarowanie wnętrza podwórzowego w obrębie ulic Wapienna, Gajowa, Kamienna, Przestrzenna we Wrocławiu	2025-2026	1 054 069,75	281 988,84	Fundusze Europejskie dla Dolnego Śląska 2021-2027	zagospodarowanie przestrzeni publicznych
3.	Remont i przebudowa budynku mieszkalnego	2025-2026	598 456,12 zł	505 038,58 zł	Premia MZG ¹	Termomodernizacja

Lp.	Tytuł projektu	Lata realizacji	Wartość dofinansowania dla Miasta (zł)	Wartość całkowita dla Miasta (zł)	Źródło finansowania	Obszar
	przy pl. Strzeleckim 5, 50-224 Wrocław					
4.	Remont i przebudowa budynku mieszkalnego przy pl. Strzeleckim 6, 50-224 Wrocław	2025-2026	528 899,93 zł	434 258,11 zł	Premia MZG	Termomodernizacja
5.	Remont i przebudowa budynku mieszkalnego przy pl. Strzeleckim 7, 50-224 Wrocław	2025-2026	412 439,74 zł	348 058,90 zł	Premia MZG	Termomodernizacja
6.	Remont i przebudowa budynku mieszkalnego przy pl. Strzeleckim 8, 50-224 Wrocław	2025-2026	500 002,26 zł	408 154,94 zł	Premia MZG	Termomodernizacja
7.	Remont i przebudowa budynku mieszkalnego przy pl. Strzeleckim 9, 50-224 Wrocław	2025-2026	528 110,23 zł	445 673,51 zł	Premia MZG	Termomodernizacja
8.	Remont i przebudowa budynku mieszkalnego przy pl. Strzeleckim 11, 50-224 Wrocław	2025-2026	457 631,01 zł	386 195,93 zł	Premia MZG	Termomodernizacja
9.	Remont i przebudowa budynku mieszkalnego przy pl. Strzeleckim 15, 50-224 Wrocław	2025-2026	837 905,42 zł	707 110,43 zł	Premia MZG	Termomodernizacja

Lp.	Tytuł projektu	Lata realizacji	Wartość dofinansowania dla Miasta (zł)	Wartość całkowita dla Miasta (zł)	Źródło finansowania	Obszar
10.	Remont i przebudowa budynku mieszkalnego przy pl. Strzeleckim 17, 50-224 Wrocław	2025-2026	596 656,43 zł	454 501,25 zł	Premia MZG	Termomodernizacja
11.	Remont i przebudowa budynku mieszkalnego przy pl. Strzeleckim 23a, 50-224 Wrocław	2025-2026	787 146,41 zł	611 055,90 zł	Premia MZG	Termomodernizacja

1 Premia MZG (na poprawę stanu technicznego Mieszkaniowego Zasobu Gminy) to forma bezzwrotnego dofinansowania z [Banku Gospodarstwa Krajowego](#) na termomodernizację lub remont budynków mieszkalnych należących w całości do gminy.

WSPARCIE DLA PRZEDSIĘBIORCÓW

Gmina Wrocław wspiera przedsiębiorców poprzez Punkt Informacji Gospodarczej (PIG) oraz Wrocławskie Centrum Wsparcia Przedsiębiorców (CWP) działające w Urzędzie Miejskim Wrocławia.

W 2025 r. CWP w ramach koordynacji realizacji Wrocławskiego Pakietu Pomocowego (system ulg podatkowych) dla przedsiębiorców udzielało kompleksowej informacji związanej z ulgami podatkowymi oraz ulgami od zobowiązań cywilnoprawnych, stanowiącymi dochody budżetu miasta. Pomoc w zakresie ulg obejmowała:

- ulgi od podatku od nieruchomości,
- ulgi od podatku rolnego, ulgi od podatku od środków transportowych,
- ulgi od zobowiązań cywilnoprawnych, takich jak użytkowanie, opłaty z tytułu dzierżawy gruntu,
- najem i dzierżawa lokali, bezumowne korzystanie z gruntu,
- nienaliczanie opłaty prolongacyjnej,
- informowanie o rządowych tarczach antykryzysowych.

W 2025 r. realizowano projekty wspierające lokalną przedsiębiorczość. W ramach **Akademii Wrocławskiego Przedsiębiorcy** organizowane były spotkania informacyjne, warsztaty stacjonarne i webinaria. W 2025 r. zrealizowano cykl **3 bezpłatnych warsztatów online** oraz 1 spotkanie stacjonarne **dla osób zainteresowanych rozpoczęciem działalności biznesowej na własny rachunek we Wrocławiu**. Uczestniczyło w nich łącznie 86 osób. Szkolenia były realizowane

wspólnie z Powiatowym Urzędem Pracy (PUP) we Wrocławiu oraz Punktem Informacji o Funduszach Europejskich (PIFE).

Kolejną odsłoną Akademii Wrocławskiego Przedsiębiorcy zorganizowaną przez **Biuro Rozwoju Gospodarczego (BRG)** w 2025 r. była druga edycja autorskiego **cyklu bezpłatnych warsztatów dla osób zainteresowanych otwarciem własnego lokalu gastronomicznego we Wrocławiu** pod nazwą **Akademia Gastro II**.

Szkolenia miały na celu pomoc początkującym przedsiębiorcom w rozpoczęciu i prowadzeniu działalności w branży gastronomicznej. W ramach cyklu odbyło się 27 spotkań (ponad 50 godzin szkoleniowych), w których wzięło udział 70 osób zainteresowanych otwarciem własnej restauracji baru/bistro we Wrocławiu. Do projektu zaangażowało się 20 wrocławskich restauratorów oraz osób związanych z branżą gastronomiczną (m.in. menedżerowie restauracji). Program zrealizowano przy współpracy z Uniwersytetem Przyrodniczym we Wrocławiu, Wydziałem Zdrowia i Spraw Społecznych UM Wrocławia, Rejonowym Urzędem Pracy, Zakładem Ubezpieczeń Społecznych, Izbą Skarbową we Wrocławiu, Punktem Informacyjnym o Funduszach Europejskich oraz firmą HORECA+, pyszne.pl i Solleim Group Sp. z o.o. Partnerem strategicznym cyklu była Agencja Rozwoju Aglomeracji Wrocławskiej.

Uzupełnieniem oferty Akademii Wrocławskiego Przedsiębiorcy były **spotkania informacyjne dla przedsiębiorców realizowane przez BRG w partnerstwie z innymi podmiotami** oraz uczestnictwo w organizowanych przez nie wydarzeniach dla przedsiębiorców, m.in. w Targach Pracy PUP Wrocław oraz WPT.

W 2025 r. kontynuowano działania w ramach obecności Miasta w Sieci DÉLICE (ang. The Food Capitals by Délice Network), organizacji międzynarodowej działającej na rzecz żywności i gastronomii, która tworzy warunki do wymiany wiedzy i doświadczeń, ułatwia nawiązywanie partnerstw i realizację projektów międzynarodowych.

W ramach wzmacniania biznesowego wizerunku Wrocławia i wsparcia potencjału małych i średnich przedsiębiorstw (MŚP) BRG koordynuje priorytetowe działania miasta zmierzające do rozwoju przedsiębiorczości we Wrocławiu. W 2025 r. działania koncentrowały się m.in. na wzmacnianiu potencjału branży gastronomicznej i pokrewnych oraz na współtworzeniu marki gastronomicznej Wrocławia, takich jak:

- współorganizacji ogólnopolskiej Konferencji **„Made for Restaurant - FAST GROWING 2025”**. W konferencji wzięło udział blisko 600 przedstawicieli branży gastronomicznej, w tym ponad 180 restauratorów z Wrocławia;
- organizacji międzynarodowego konkursu kulinarnego **"Kulinarne Grand Prix Wrocławia 2025"**. Celem konkursu było ukazanie potencjału wrocławskich firm gastronomicznych poprzez talenty kulinarne, a także wyłonienie najlepszego, wrocławskiego szefa kuchni i umożliwienie mu wzbogacenia swojego potencjału zawodowego poprzez odbycie stażu/szkolenia w restauracji uhonorowanej gwiazdką Michelin w Barcelonie. W konkursie wzięło udział 17 wrocławskich restauracji;
- organizacji **misji gospodarczej do Lipska pn. „Gastronomia przyszłości”**, której celem było nawiązanie kontaktów biznesowych z restauratorami niemieckimi i ekspertami międzynarodowymi;

W roku 2025 kontynuowano realizację projektu **„Pracownik 50+”**, zorganizowano dwie konferencje w ramach tego projektu: „Mix pokoleń =max wyników. Pokolenie Z i

50+ na rynku pracy” (120 uczestników) oraz „Wrocław dla Przedsiębiorców: Rynek pracy 2025” we współpracy z Polsko-Niemiecką Izbą Przemysłowo-Handlową (120 uczestników).

HANDEL OKRĘŻNY

W 2025 r. ponownie odbyły się we Wrocławiu tradycyjne handlowe i gastronomiczne wydarzenia plenerowe, takie jak Jarmark Świętojański i Bożonarodzeniowy, Ręki Dzieła Fest, Złoty Food trucków, Wrocławska Feta czy Zaczarowany Jarmark pod Zamkiem w Leśnicy. W związku z organizacją tych wydarzeń uruchomiono ponad 1,7 tys. miejsc na potrzeby handlu i gastronomii, w tym najwięcej w ramach Jarmarku Bożonarodzeniowego – 260 miejsc.

Poza tym na terenach komunalnych funkcjonowały miejsca przeznaczone do codziennego handlu na targowiskach gminnych – łącznie 412 miejsc, a także 177 miejsc wykorzystywanych w handlu okrężnym oraz 60 miejsc na Kiermaszu Kwiatów i Zniczy.

Liczba miejsc do sprzedaży na targowiskach, jarmarkach i w handlu ulicznym organizowana na nieruchomościach komunalnych we Wrocławiu w latach 2022–2025 (Źródło: UMW)

Lp	Liczba miejsc do handlu/gastronomii na targowiskach, jarmarkach, w handlu okrężnym	2022	2023	2024	2025
1.	Jarmark Bożonarodzeniowy	200	220	230	260
2.	Jarmark Świętojański	80	80	80	80
3.	Kiermasz Wszystkich Świętych	69	69	60	60
4.	Jarmark Włoski	47	25	24	75 (3 edycje)
5.	Świąteczny Złoty Food Trucków	25	0	-	-
6.	Złoty Food Trucków	50	50	-	40 (2 edycje)
7.	Zaczarowany Jarmark pod Zamkiem w Leśnicy	-	-	-	25
8.	Smaczny Weekend we Wrocławiu	25	25	10	-
9	Wrocławski Oktoberfest	25	25	10	25
10	Wrocławska Feta	50	50	50	50
11	Festiwal Azjatycki, w tym festiwal pierogów	45	50	50	100 (2 edycje)

Lp	Liczba miejsc do handlu/gastronomii na targowiskach, jarmarkach, w handlu okrężnym	2022	2023	2024	2025
12	Festiwale rękodzielnicze	45	55	50	400 (17 edycje)
13	Festiwal Pierogów Świata	45	55	50	-
14	Festiwal Kulinaryny Delicje	-	70	Wydarzenie odwołane ze względu na alert IMGW	70
15	Złot Food Trucków – Psie Pole	24	24	-	-
16	Targowisko - Lotnicza*	47	47	47	47
17	Targowisko - Żmigrodzka*	60	60	60	60
18	Targowisko – Ptasia*	30	30	30	30
19	Targowisko – Komandorska*	120	120	120	120
20	Targowisko - Niedźwiedzia*	120	120	120	120
21	Targowisko – Jemiołowa	35	35	35	35
22	Handel okrężny - całoroczny*	119	119	122	107
23	Handel okrężny - miejsca sezonowe*	76	76	70	70
	Łącznie:	1337	1405	1218	1774

*oznacza, że są wolne miejsca

PLANOWANIE PRZESTRZENNE, ARCHITEKTURA I BUDOWNICTWO

Kierunki polityki przestrzennej miasta określone są w Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Wrocławia (Studium) przyjętym uchwałą nr L/1177/18 Rady Miejskiej Wrocławia z dnia 11 stycznia 2018 r. Zgodnie z ustawą z dnia 7 lipca 2023 r. o zmianie ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. 2023 poz. 1688, z późn. zm.) 1 lipca 2026 r. Studium przestanie obowiązywać. Zastąpią je polityka przestrzenna zawarta w Strategii Rozwoju Wrocławia „Wrocław 2050” oraz plan ogólny. Ustalenia polityki przestrzennej zapisane w strategii rozwoju będą uwzględniane przy sporządzaniu planu ogólnego i planów miejscowych.

MIEJSCOWE PLANY ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO

We Wrocławiu na koniec 2025 r. obowiązywały **572** miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego (mpzp) – obejmowały one obszar **18 902,53 ha**, co stanowiło **64,6%** powierzchni miasta. Rok do roku przyrosło 1,3% powierzchni miasta objętej obowiązującymi mpzp. W 2025 r. w opracowaniu znajdowało się **110** miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, z czego uchwalono 18. W trakcie roku przystąpiono do opracowania 21 mpzp obejmujących **166,638 ha**, co stanowiło **0,6%** powierzchni miasta.

Poniższe tabele przedstawiają procentowy udział powierzchni mpzp uchwalonych i mpzp będących w opracowaniu w ogólnej powierzchni miasta.

Udział mpzp w ogólnej powierzchni Wrocławia na dzień 31 grudnia 2025 r. (Źródło: UMW)

Mpzp	Liczba mpzp	Powierzchnia [ha] **	Udział w powierzchni miasta [%]
uchwalone od 1995 r.	572	18902,53	64,6
uchwalone w 2025 r.	18	430,86	1,5
uchwalone obowiązujące*	571	18900,78	63,7
w opracowaniu	92	10217,19	34,9

*liczba mpzp obowiązujących nie obejmuje uchwał RM stanowiących zmianę uchwalonego mpzp;

**obszar objęty mpzp – powierzchnia obszarów mpzp po scaleniu nałożeń

Tereny objęte mpzp uchwalonymi po 1 stycznia 1995 r. do 31 grudnia 2025 r. (Źródło: UMW)

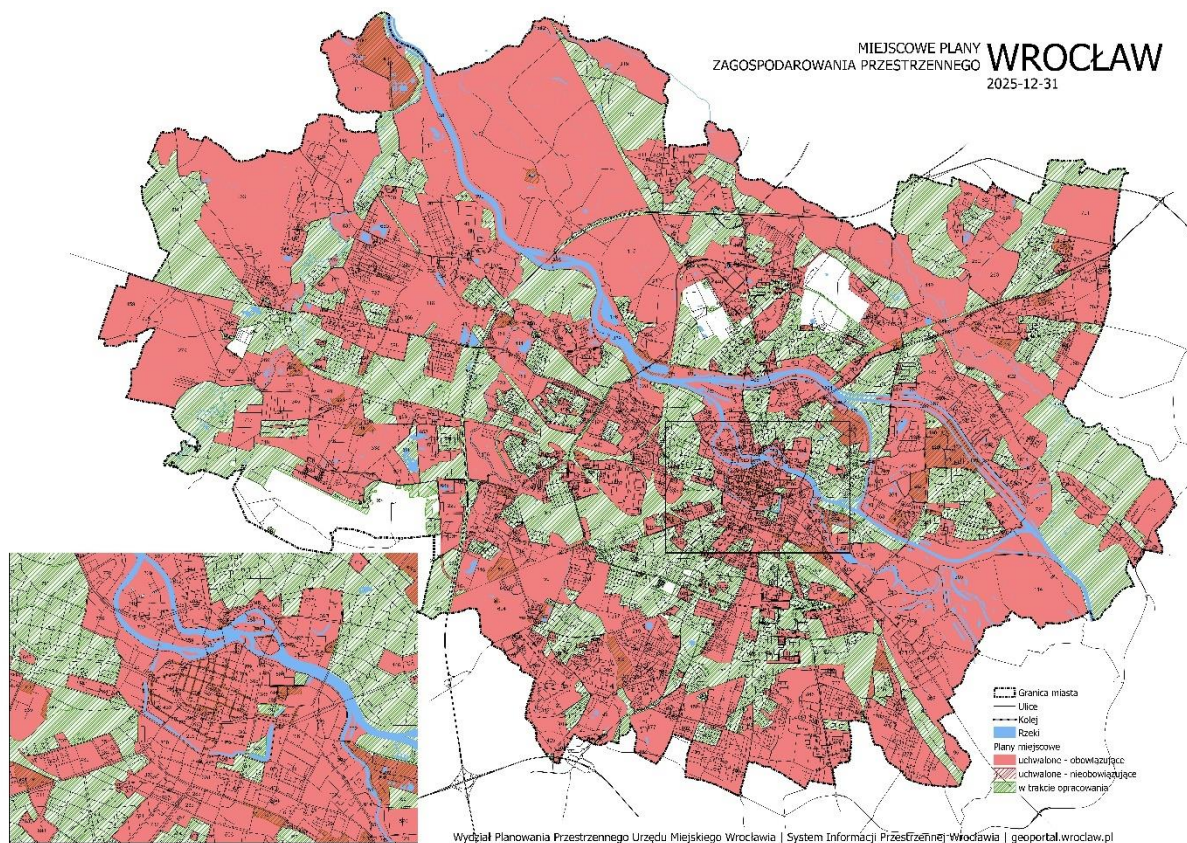
	IV Kadencja RMW	V Kadencja RMW	VI Kadencja RMW	VII Kadencja RMW	VIII Kadencja RMW	IX Kadencja RMW	Powierzchnia Miasta obecnie objęta mpzp
	procedury z uwzględnieniem uchylonych mpzp						bez uchylonych mpzp*
Powierzchnia miasta objęta planami (%)	23,2	17,7	13,1	3,2	7,6	2,6	64,6
Powierzchnia miasta objęta planami (ha)	6781	5193	3843,65	951,36	2227,10	763,72	18902,53
Liczba planów uchwalonych	113	115	97	85	130	31	572

*liczba mpzp obowiązujących nie obejmuje uchwał RMW stanowiących zmianę uchwalonego mpzp

Liczba mpzp lub zmian mpzp uchwalonych w latach 2022–2025 (z uwzględnieniem mpzp w międzyczasie uchylonych) (Źródło: UMW)

Rok	Liczba planów	Powierzchnia [ha]	Udział w powierzchni miasta[%]
2022	28	345,61	1,2
2023	31	652,07	2,2
2024	19	528,90	1,8
2025	18	430,86	1,5

Miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego we Wrocławiu w 2025 r. (Źródło: UMW)

Źródło: UMW, System Informacji Przestrzennej

Na koniec 2024 r., Wrocław był drugim po Krakowie miastem, wśród dziesięciu największych miast w Polsce, pod względem pokrycia powierzchni miasta obowiązującymi miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego. Powierzchnia pokrycia Wrocławia mpzp w 2024 r. wynosiła 63,7%.

Powierzchnia miasta pokryta obowiązującymi mpzp w grupie 10 największych miast w Polsce w 2024 r. (w %) (Źródło: GUS)

miasto	Procent powierzchni
Kraków	79,2
Wrocław	63,7
Szczecin	61,6
Białystok	59,5
Lublin	58,1
Poznań	53,7
Łódź	48,0
Warszawa	46,4
Bydgoszcz	44,6
Gdańsk	25,3

Gmina Wrocław sukcesywnie uchwała i przystępuje do opracowania miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego. Przekłada się to na rozwój miasta i wpływa na ład przestrzenny oraz zapobiega generowaniu niekontrolowanych kosztów związanych z realizacją infrastruktury społecznej i technicznej.

PLAN OGÓLNY MIASTA WROCŁAWIA

W 2024 r., na mocy uchwały nr LXXX/2105/24 Rady Miejskiej Wrocławia z dnia 18 kwietnia 2024 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia planu ogólnego miasta Wrocławia rozpoczęto prace związane z planem ogólnym. Konieczność przygotowania planu ogólnego przez gminy jest konsekwencją zmian w Ustawie o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym z dnia 27 marca 2003 r., które miały miejsce w 2023 r. (ustawa z dnia 7 lipca 2023 r. o zmianie ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym oraz niektórych innych ustaw).

W 2025 r. w ramach prac nad planem ogólnym miasta Wrocławia przeprowadzono analizy przestrzenne w celu podziału stref funkcjonalnych i określenia wskaźników urbanistycznych. Przygotowano projekt planu ogólnego wraz z uzasadnieniem (część tekstowa i graficzna) oraz udostępniono informacje o procedurze i aplikację na potrzeby opiniowania i uzgadniania w Systemie Informacji Przestrzennej (SIP). Projekt planu ogólnego miasta Wrocławia został przekazany do instytucji opiniujących i uzgadniających.

DZIAŁANIA ZWIĄZANE Z PROCEDURĄ USTALENIA LOKALIZACJI INWESTYCJI MIESZKANIOWYCH ORAZ INWESTYCJI TOWARZYSZĄCYCH

W 2025 r. realizowano działania związane z koordynacją procedury ustalenia lokalizacji inwestycji mieszkaniowych oraz inwestycji towarzyszących, wynikającej z ustawy o ułatwieniach w przygotowaniu i realizacji inwestycji mieszkaniowych oraz inwestycji towarzyszących. W ramach prowadzonych prac dokonano analizy złożonych wniosków, przeprowadzono ich obsługę formalno-prawną, obejmującą weryfikację dokumentacji i zgodności z obowiązującymi przepisami oraz analizę spełnienia lokalnych standardów urbanistycznych dla miasta Wrocławia, które zostały przyjęte uchwałą Nr IX/155/24 Rady Miejskiej Wrocławia z dnia 17 października 2024 r. w celu dostosowania inwestycji mieszkaniowych oraz inwestycji towarzyszących do polityki przestrzennej miasta i zapisów wrocławskich dokumentów planistycznych. Lokalne standardy urbanistyczne obejmują parametry i wskaźniki wskazane w ustawie, mają zapewnić lepszą dostępność nowych inwestycji mieszkaniowych do szkół i terenów zieleni oraz znajdują zastosowanie wyłącznie w postępowaniach wynikających z ustawy o ułatwieniach w przygotowaniu i realizacji inwestycji mieszkaniowych oraz inwestycji towarzyszących, nie stanowią one podstawy do sporządzania miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego ani wydawania decyzji o warunkach zabudowy. W ramach procedury ustalenia lokalizacji inwestycji mieszkaniowych oraz inwestycji towarzyszących prowadzono również uzgodnienia międzywydziałowe oraz współpracę z jednostkami organizacyjnymi i instytucjami właściwymi w zakresie opiniowania planowanych przedsięwzięć, w szczególności pod kątem dostępności infrastruktury technicznej i społecznej, obsługi komunikacyjnej oraz wpływu inwestycji na ład przestrzenny i środowisko. W 2025 r. **w ramach procedury pre-wnioskowej przeanalizowano 34 złożone pre-wnioski**, przygotowano opinie oraz rekomendacje dotyczące zasadności dalszego procedowania zgłoszonych inwestycji, z czego ustalona została 1 lokalizacja dla inwestycji mieszkaniowej i inwestycji towarzyszących.

STRATEGIA ROZWOJU WROCŁAWIA „WROCŁAW 2050”

Strategia Rozwoju Wrocławia „Wrocław 2050” została przyjęta uchwałą nr XXIV/463/25 Rady Miejskiej Wrocławia z dnia 20 października 2025 r.

Prace nad Strategią Rozwoju Wrocławia „Wrocław 2050” (Strategia Wrocław 2050) rozpoczęły się w 2021 r., w związku z ustawą z dnia 15 lipca 2020 r. o zmianie ustawy o zasadach prowadzenia polityki rozwoju oraz niektórych innych ustaw. Wprowadziła ona do strategii rozwoju nowy element – politykę przestrzenną, w tym model struktury funkcjonalno-przestrzennej oraz ustalenia i rekomendacje dotyczące kształtowania polityki przestrzennej w strategiach rozwoju. Wprowadzona w 2023 r. reforma systemu planowania przestrzennego, przyjęta ustawą z dnia 7 lipca 2023 r. o zmianie ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym oraz niektórych innych ustaw, określiła obligatoryjny zakres ww. modelu oraz ustaleń i rekomendacji. Zmiany ustawowe w sposób zasadniczy wpłynęły na zakres oraz strukturę opracowywanej Strategii, wzmacniając jej znaczenie jako dokumentu integrującego planowanie strategiczne z planowaniem przestrzennym miasta.

W 2025 r. projekt Strategii został poddany ustawowym konsultacjom społecznym (od 18 marca do 22 kwietnia). Dokument podlegał również opiniowaniu przez właściwe instytucje, w tym Regionalną Dyрекcję Ochrony Środowiska, Zarząd Województwa Dolnośląskiego oraz Państwową Inspekcję Sanitarną. W czerwcu 2025 r. przeprowadzono ewaluację ex-ante, której wyniki posłużyły do ostatecznego doprecyzowania zapisów Strategii. Po zakończeniu procesu konsultacyjnego, opiniowaniu oraz przeprowadzeniu ewaluacji ex-ante Strategia rozwoju Wrocławia „Wrocław 2050” została uchwalona. Jest nadrzędnym dokumentem wyznaczającym długofalowe kierunki rozwoju przestrzennego miasta.

Kierunki polityki przestrzennej w Strategii „Wrocław 2050” składają się z siedmiu głównych obszarów tematycznych: strefy funkcji dominujących, wysokość zabudowy, zamieszkiwanie, mobilność i transport, system błękitno-zielonej infrastruktury, bezpieczeństwo i infrastruktura techniczna oraz Wrocławski Obszar Metropolitalny. Dla każdego z obszarów określone są: model struktury funkcjonalno-przestrzennej (mapy w strategii), ustalenia i rekomendacje (treść w strategii) oraz Obszary Strategicznej Interwencji (OSI). Ustalone kierunki polityki przestrzennej są uwzględniane w planie ogólnym miasta – nowym dokumencie, który ma moc aktu prawa miejscowego oraz powinny być uwzględniane również przy sporządzaniu innych aktów planowania przestrzennego, takich jak miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego i zintegrowane plany inwestycyjne.

W 2025 r. przyjęto uchwałą przez wszystkie Rady Gmin zrzeszonych w ramach Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych Wrocławskiego Obszaru Funkcjonalnego (ZIT WrOF) Strategię Rozwoju Ponadlokalnego Wrocławskiego Obszaru Funkcjonalnego „WrOF 2050”. Rada Miejska Wrocławia podjęła uchwałą nr XXV/511/25 w tej sprawie w dniu 20 listopada 2025 r.

Strategia Rozwoju Ponadlokalnego Wrocławskiego Obszaru Funkcjonalnego „WrOF 2050” to dokument, który określa wspólne cele, priorytety i działania rozwojowe do 2050 roku, uwzględniając problemy i potencjały całego obszaru funkcjonalnego oraz wyznacza długofalowe kierunki rozwoju przestrzennego Wrocławia i gmin z nim współpracujących spójne ze Strategią „Wrocław 2050”.

MIESZKALNICTWO

Według danych z GUS w 2025 r. **w Polsce oddano do użytkowania 208,8 tys. mieszkań, czyli o 4,3% więcej niż w poprzednim roku.** Dominującą grupą inwestorską byli deweloperzy, którzy przekazali do eksploatacji 134,1 tys. lokali mieszkalnych – o 7,6% więcej niż w 2024 r. Pozostałe inwestycje mieszkaniowe to: inwestycje indywidualne (67,6 tys.), budownictwo spółdzielcze, komunalne, społeczne czynszowe i zakładowe (łącznie 7,0 tys.). W 2025 r. wzrosła łączna powierzchnia użytkowa mieszkań oddanych do użytkowania i wyniosła 18,2 mln m², czyli o 1,8% więcej w stosunku do roku ubiegłego. Liczba mieszkań, na których budowę wydano pozwolenia lub dokonano zgłoszenia z projektem budowlanym, w 2025 r. zmalała o 8,8% w porównaniu z rokiem ubiegłym.

Z danych GUS dotyczących sześciu największych miast w Polsce za lata 2021–2024 wynika, że Wrocław w 2024 r. znalazł się na **3. miejscu** (wliczając w to Warszawę) pod względem wielkości zasobu mieszkaniowego, z liczbą prawie 393 tys. mieszkań. Pod względem ich przyrostu, pomiędzy rokiem 2021 a 2024, **Wrocław plasuje się na czwartym miejscu, z przyrostem 1,54%**, po Gdańsku, w którym przybyło w tym czasie 2,42% mieszkań, Krakowie – 1,83% i Poznaniu – 1,60% (Łódź – 1,40%, Warszawa – 1,34%). Z raportu Deloitte (Property Index 2025) wynika, że pomimo trudnej sytuacji ekonomicznej, liczba nowych mieszkań oddanych do użytku w Polsce była drugą z najwyższych w Europie. Najwięcej mieszkań na 1 000 mieszkańców oddano w Irlandii (5,62), następnie w Polsce (5,33) i Francji (4,82).

Liczba mieszkań ogółem w grupie sześciu największych miast w Polsce w latach 2021–2024 (Źródło: GUS)

miasto	2021	2022	2023	2024
Warszawa	1 046 864	1 061 910	1 077 508	1 091 985
Kraków	438 684	449 055	458 246	466 649
Wrocław	369 840	378 793	386 880	392 839
Łódź	370 558	376 215	381 270	386 614
Poznań	292 187	297 298	301 751	306 602
Gdańsk	249 820	256 875	262 986	269 357

W 2025 r. we Wrocławiu było 28,9 tys. mieszkań komunalnych (w 2024 r. – 30 tys.). Według danych GUS dotyczących wielkości zasobu komunalnego w dużych miastach (oprócz Łodzi) w 2025 r. stanowił on mniej niż 10% całkowitego zasobu mieszkaniowego.

Względem roku ubiegłego, we Wrocławiu wzrosła liczba oddanych do użytkowania lokali mieszkaniowych, która według GUS, w 2025 r. wyniosła 7 712 lokali (wg GUS: 11 012 w 2021 r., 9 131 w 2022 r., 8 185 w 2023 r. 6 038 w 2024 r.).

Powierzchnia użytkowa mieszkań oddanych do użytkowania w największych miastach w Polsce w latach 2021–2024 (w m²) (Źródło: GUS)

Miasto	2021 r.	2022 r.	2023 r.	2024 r.
Warszawa	1 199 810	971 766	993 438	927 232
Kraków	597 950	663 941	579 139	540 792
Wrocław	652 295	547 021	484 189	352 379
Gdańsk	436 261	414 642	370 552	379 709
Łódź	328 063	361 302	318 374	342 092
Poznań	393 991	327 450	282 398	293 654

Z danych uzyskanych z Powiatowego Inspektoratu Nadzoru Budowlanego (PINB) wynika, że w 2025 r. we Wrocławiu powierzchnia użytkowa w oddanych do użytkowania budynkach wielolokalowych wynosiła 358 347 m², w budynkach mieszkalnych jednorodzinnych – 121 335 m². W sumie, w 2025 r. powierzchnia użytkowa w oddanych do użytkowania budynkach wynosiła 479 682 m² i była o 37,4% wyższa niż w roku 2024 (tj. o 130 460 m²), co wynika z większej liczby lokali oddanych do użytkowania.

We Wrocławiu, podobnie jak w całej Polsce, najwięcej mieszkań – przede wszystkim w budynkach wielorodzinnych – powstaje w ramach budownictwa deweloperskiego.

Z danych GUS dotyczących liczby mieszkań na tysiąc mieszkańców wynika, że we Wrocławiu w 2024 r. liczba ta wyniosła 583,8, co sytuuje stolicę Dolnego Śląska na **3. miejscu po Łodzi i Warszawie**.

Liczba mieszkań na 1000 mieszkańców w grupie sześciu największych miast w Polsce w latach 2021–2024 (Źródło: GUS)

miasto	2021	2022	2023	2024
Łódź	557,3	571,4	584,8	598,8
Warszawa	561,9	570,3	578,8	585,9
Wrocław	548,5	561,9	574,2	583,8
Kraków	546,6	559,0	568,4	576,7
Poznań	536,1	549,2	560,4	571,9
Gdańsk	513,7	528,2	539,6	551,2

Zauważalny jest wzrost powierzchni użytkowej lokali mieszkalnych sprzedanych w ramach transakcji rynkowych we Wrocławiu w 2024 r.

Powierzchnia użytkowa lokali mieszkalnych sprzedawanych w ramach transakcji rynkowych we Wrocławiu w latach 2021-2024 (w m²) (Źródło: GUS)

Miasto	2021 r.	2022 r.	2023 r.	2024 r.
Warszawa	1 232 689,9	1 303 203,0	1 317 538,0	1 3391 185,0
Kraków	814 785,8	826 776,8	855 742,9	789 750,8

Miasto	2021 r.	2022 r.	2023 r.	2024 r.
Wrocław	905 336,1	698 546,0	710 262,0	715 938,9
Gdańsk	523 440,4	482 400,1	475 362,1	536 100,0
Łódź	458 502,0	348 920,1	417 746,8	468 817,8
Poznań	335 629,8	505 095,7	461 426,1	515 299,3

We Wrocławiu powierzchnia użytkowa budynków zbiorowego zamieszkania oddanych do użytkowania w 2025 r. zmalała w porównaniu z rokiem 2024. Spadek nastąpił też w Gdańsku, a w Warszawie, Poznaniu, Krakowie i Łodzi nastąpił wzrost. Wśród sześciu największych miast w Polsce, Wrocław znalazł się na czwartym miejscu pod względem powierzchni użytkowej budynków zbiorowego zamieszkania oddanych do użytkowania w 2025 r.

Powierzchnia użytkowa budynków zbiorowego zamieszkania oddanych do użytkowania w latach 2022–2025 (w m²) (Źródło: GUS)

Miasto	Powierzchnia użytkowa budynków zbiorowego zamieszkania oddanych do użytkowania			
	2022 r.	2023 r.	2024 r.	2025 r.
Warszawa	2 138	11 638	12 539	14 779
Poznań	281	11 358	0	9 697
Kraków	1 129	16 366	7 543	9 345
Łódź	3 618	8 106	1 633	3 665
Wrocław	31 314	26 814	14 576	1 356
Gdańsk	0	0	3 527	799

STANDARD ZAMIESZKIWANIA

Przeciętna powierzchnia użytkowa jednego mieszkania we Wrocławiu od 2021 r. utrzymuje się na zbliżonym poziomie i wynosi **59,3 m²**. W 2024 r. minimalnie spadła w Poznaniu, wzrosła w Warszawie i Łodzi, natomiast, w Krakowie i Gdańsku utrzymała się na tym samym poziomie co w 2022 r. Pod względem przeciętnej powierzchni użytkowej jednego mieszkania Wrocław utrzymuje się na drugiej pozycji (po Poznaniu) wśród sześciu największych miast w Polsce.

Przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania w grupie sześciu największych miast w Polsce w latach 2021–2024 (w m²) (Źródło: GUS)

Miasto	Przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania			
	2021 r.	2022 r.	2023 r.	2024 r.
Poznań	63,2	63,2	63,2	63,0
Wrocław	59,4	59,4	59,4	59,3
Gdańsk	59,0	58,9	58,9	58,9
Warszawa	58,8	58,8	58,8	58,9
Kraków	57,7	57,8	57,8	57,8
Łódź	55,4	55,5	55,6	55,7

Przeciętna liczba osób na jedno mieszkanie we Wrocławiu maleje z każdym rokiem, co podwyższa standard zamieszkiwania. Według danych GUS w 2024 r. wynosiła ona 1,71. Rokrocznie, od 2021 r., liczba osób na jedno mieszkanie systematycznie spada, zatem można spodziewać się obniżenia tego wskaźnika również i w 2025 r. W grupie sześciu największych miast w Polsce, współczynnik ten jest niższy jedynie w Łodzi, tendencja ta utrzymuje się od lat.

Przeciętna liczba osób na 1 mieszkanie w grupie sześciu największych miast w Polsce w latach 2021–2024 (Źródło: GUS)

Miasto	Przeciętna liczba osób na 1 mieszkanie			
	2021 r.	2022 r.	2023 r.	2024 r.
Łódź	1,79	1,75	1,71	1,67
Warszawa	1,78	1,75	1,73	1,71
Wrocław	1,82	1,78	1,74	1,71
Kraków	1,83	1,79	1,76	1,73
Poznań	1,87	1,82	1,78	1,75
Gdańsk	1,95	1,89	1,85	1,81

Z danych opublikowanych przez GUS wynika, że we Wrocławiu w 2024 r. ok. 86,8% budynków mieszkalnych było podłączonych do sieci wodociągowej (poziom ten wzrost nieznacznie w stosunku do 2023 r.). Do kanalizacji przyłączonych było ok. 88,8% budynków.

Budynki mieszkalne podłączone do infrastruktury technicznej w grupie sześciu największych miast w Polsce w latach 2021–2024 (w %) (Źródło: GUS)

Miasto	Wodociąg				Kanalizacja			
	2021 r.	2022 r.	2023 r.	2024 r.	2021 r.	2022 r.	2023 r.	2024 r.
Gdańsk	100,0	100,0	100,0	100,0	93,5	94,6	95,3	96,1
Poznań	98,2	98,3	98,3	98,3	91,8	91,8	91,8	98,8
Wrocław	86,5	86,6	86,6	86,8	88,4	88,5	88,7	88,8
Kraków	75,9	76,0	85,1	85,8	71,8	72,0	70,0	71,7
Łódź	77,2	77,5	78,0	79,4	53,7	53,8	54,1	56,8
Warszawa	74,5	75,7	76,1	76,3	64,2	65,4	65,9	66,3

BUDOWNICTWO NIEMIESZKALNE

Biorąc pod uwagę powierzchnię użytkową hoteli oddanych do użytkowania, w 2025 r. Wrocław znalazł się na 4. miejscu wśród sześciu największych miast w Polsce. **We wszystkich miastach, poza Poznaniem i Łodzią, powierzchnia użytkowa hoteli oddanych do użytkowania zwiększyła się** względem 2024 r.

Powierzchnia użytkowa hoteli oddanych do użytkowania w największych miastach w Polsce w latach 2022–2025 (m²) (Źródło: GUS)

Miasto	Powierzchnia użytkowa hoteli oddanych do użytkowania			
	2022 r.	2023 r.	2024 r.	2025 r.
Warszawa	29 041	31 795	27 260	67 320
Kraków	67 797	23 253	33 588	62 114
Gdańsk	5 510	1 797	23 687	38 985
Wrocław	25 470	20 518	31 031	37 936
Poznań	2 937	1 378	59 021	0
Łódź	2 579	4 002	9 952	0

W 2025 r. **powierzchnia użytkowa oddanych do użytku budynków handlowo-usługowych** wyniosła we Wrocławiu ponad 6 tys. m². W porównaniu do 2024 r. powierzchnia użytkowa budynków handlowo-usługowych oddanych do użytkowania **zmniejszyła się prawie dwukrotnie**.

Powierzchnia użytkowa budynków handlowo-usługowych w największych miastach w Polsce oddanych do użytkowania w latach 2022–2025 (w m²) (Źródło: GUS)

Miasto	Powierzchnia użytkowa budynków handlowo-usługowych oddanych do użytkowania			
	2022 r.	2023 r.	2024 r.	2025 r.
Warszawa	32 902	22 201	79 631	60 935
Kraków	51 464	29 775	21 580	50 906
Łódź	42 845	18 925	32 114	30 845
Gdańsk	24 192	6 831	15 999	23 065
Poznań	16 604	7 449	13 026	14 407
Wrocław	14 881	35 363	17 123	6 121

CENY LOKALI MIESZKALNYCH

Ceny transakcyjne 1 m² lokalu mieszkalnego w największych miastach Polski, w tym we Wrocławiu, systematycznie rosną, zarówno na rynku pierwotnym, jak i wtórnym. Porównując medianę cen za 1 m² lokalu mieszkalnego, w ramach transakcji rynkowych w 2023 r. i 2024 r., na rynku pierwotnym Wrocław znalazł się na **3. miejscu**, a na rynku wtórnym, ponownie znalazł się na **4. miejscu** wśród sześciu największych polskich miast.

Mediana cen za 1 m² lokalu mieszkalnego sprzedanego w ramach transakcji rynkowych na rynku pierwotnym w największych miastach w Polsce w latach 2021–2024 (w zł) (Źródło: GUS)

Miasto	2021 r.	2022 r.	2023 r.	2024 r.
Warszawa	9 473	10 206	11 802	14 082
Kraków	8 509	9 757	11 000	12 078
Wrocław	7 838	8 453	9 889	11 571
Gdańsk	8 137	8 864	9 805	10 538
Poznań	7 661	8 240	9 024	10 106
Łódź	6 422	6 992	8 140	8 799

Mediana cen za 1 m² lokalu mieszkalnego sprzedanego w ramach transakcji rynkowych na rynku wtórnym w największych miastach w Polsce w latach 2021–2024 (w zł) (Źródło: GUS)

Miasto	2021 r.	2022 r.	2023 r.	2024 r.
Warszawa	11 281	12 637	13 855	16 125

Kraków	9 316	10 720	11 944	14 378
Gdańsk	9 333	10 669	10 940	12 500
Wrocław	8 377	9 539	10 510	12 163
Poznań	7 478	8 629	9 298	10 685
Łódź	5 745	6 389	6 768	7 692

ARCHITEKTURA

Liczba budynków oddanych do użytkowania we Wrocławiu w 2025 r. według ewidencji prowadzonej przez PINB wynosiła **683**, w tym 156 budynków wielorodzinnych, 502 budynki jednorodzinne, 8 hoteli i budynków zakwaterowania turystycznego, 2 budynki biurowe i 15 budynków handlowo-usługowych.

Aktywność na wrocławskim rynku mieszkaniowym obrazuje liczba wydanych decyzji o pozwoleniu na budowę.

Liczba wydanych decyzji o pozwoleniu na budowę* ogółem w latach 2022–2025 (Źródło: UMW)

	2022 r.	2023 r.	2024 r.	2025 r.
Decyzje udzielające pozwolenia na budowę, w tym:	1381	1137	1205	1236
Budownictwo jednorodzinne	316	160	198	153
Budownictwo wielorodzinne	81	35	50	121

* Decyzje udzielające pozwolenia na budowę, w tym również pozwolenie na rozbudowę, przebudowę, zmianę sposobu użytkowania, infrastrukturę techniczną. W 2025 r. wydano ponad 1,2 tys. pozwoleń na budowę, utrzymując ich liczbę na poziomie zbliżonym do poprzedniego roku. Zwiększyła się liczba pozwoleń dotycząca budownictwa wielorodzinnego, natomiast zmniejszyła się liczba pozwoleń na budownictwo jednorodzinne.

W latach 2022–2025 największą liczbę pozwoleń na budownictwo jednorodzinne wydano w 2022 r. (316). W budownictwie wielorodzinnym najwięcej decyzji o pozwoleniu na budowę wydano w 2025 r. (121).

Decyzje udzielające pozwolenia na budownictwo jednorodzinne i wielorodzinne w latach 2022–2025 (Źródło: UMW)

	2022	2023	2024	2025
Decyzje udzielające pozwolenia na	316	160	198	153

budownictwo jedno-rodzinne				
Decyzje udzielające pozwolenia na budownictwo wielorodzinne	81	35	50	121

WROCŁAWSKI STANDARD ZIELONEGO BUDYNKU

W 2025 r. w mieście został wprowadzony **Wrocławski Standard Zielonego Budynku** (na mocy Zarządzenia nr 3730/25 Prezydenta Wrocławia z dnia 31 października 2025 r.). Jest to zbiór kryteriów inwestycyjnych dla miejskich nowo projektowanych budynków oraz istniejących budynków podlegających kompleksowym robotom budowlanym. Standard obejmuje zestaw wytycznych odnoszących się do sześciu głównych obszarów: zieleni i zagospodarowania terenu, zagospodarowania wód opadowych, efektywności energetycznej, zdrowia, jakości i rozwiązań budowlanych (z elementami GOZ), zrównoważonej mobilności i dostępności, lokalizacji i powiązań z otoczeniem. Spełnienie tych kryteriów ma na celu promowanie i realizację zrównoważonego, zdrowego i przyjaznego środowiska budownictwa miejskiego. Standard jest jednym z kluczowych działań na rzecz realizacji celów zrównoważonego rozwoju i stanowi także praktyczny element wdrażania Strategii Rozwoju Wrocławia „Wrocław 2050” oraz miejskich polityk i programów rozwojowych.

W 2025 r. we współpracy z TBS Wrocław, Zarządem Inwestycji Miejskich (ZIM), Wrocławskimi Mieszkaniami (WM) i Zarządem Zasobu Komunalnego (ZZK) przeprowadzono pilotażową analizę wybranych rozpoczętych inwestycji miejskich pod kątem zgodności z kryteriami Standardu. Analizą objęto projekty mieszkaniowe przy ulicach Mościckiego i Stabłowickiej (TBS Wrocław) oraz nowy Zespół Szkolno-Przedszkolny przy ul. Zwycięskiej (ZIM). Celem było nie tylko sprawdzenie, w jakim stopniu inwestycje spełniają założenia Standardu, lecz także weryfikacja, czy kryteria przewidziane jako obowiązkowe dla inwestycji miejskich są ambitne, ale zarazem możliwe do zastosowania w praktyce.

PROGRAM CITIES IN PLACEMAKING

W 2025 r. rozpoczęła się druga edycja programu *Cities in Placemaking* zainicjowanego przez europejską sieć Placemaking Europe, łączącą praktyków, naukowców, liderów społeczności i przedstawicieli lokalnych władz. Placemaking to podejście do planowania i projektowania miast, które koncentruje się na ludziach użytkujących daną przestrzeń, ich potrzebach i jakości życia. Idea ta stanowi również ważny element Strategii „Wrocław 2050”, podkreślającej duże znaczenie lokalności, wspólnoty oraz budowania więzi społecznych. Wrocław bierze udział w programie *Cities in Placemaking* od 2021 r. Pierwsza edycja programu *Cities in Placemaking* trwała dwa lata i zakończyła się w lutym 2025 roku podpisaniem w Hadze przez wiceprezydentów miast Globalnej Agendy Making Placemaking Systemic, czyli deklaracji na rzecz współtworzenia przestrzeni miejskich jako standardu działania miast..

W 2025 roku w ramach uczestnictwa Wrocławia w drugiej edycji programu *Cities in Placemaking* odbyły się warsztaty w Rotterdamie i Reggio Emilia (w ramach festiwalu

Placemaking Week). Dzięki zdobytej wiedzy zrealizowano działania pilotażowe na poziomie lokalnym. W grudniu 2025 r. w Leśnicy odbył się jarmark bożonarodzeniowy „Zaczarowany Jarmark pod Zamkiem”, który miał charakter działania testowego. Polegał on na czasowym wyłączeniu z parkowania przestrzeni przed Zamkiem i zorganizowaniu w tym miejscu wydarzenia świątecznego. Inicjatywa była odpowiedzią na potrzeby lokalnej społeczności zgłaszane w ramach Programu Rewitalizacji i Odnowy (Re-WiO), dotyczące tworzenia ogólnodostępnych miejsc publicznych i przestrzeni sprzyjających spotkaniom mieszkańców.

Celem wydarzenia była aktywizacja społeczności lokalnej, wzmacnianie więzi sąsiedzkich oraz ożywienie przestrzeni publicznej. „Zaczarowany Jarmark pod Zamkiem” stanowił pierwszy etap działań zmierzających do wykreowania tzw. Rynku Leśnickiego w obrębie Placu Świętojańskiego, a także do sprawdzenia możliwości trwałego zagospodarowania tej przestrzeni jako lokalnego centrum życia społecznego i gospodarczego.

Doświadczenia zdobyte w programie Cities in Placemaking oraz podjęte działania przyczyniły się do wzmocnienia pozycji Wrocławia w międzynarodowych sieciach współpracy. Aktywność miasta została doceniona przez Placemaking Europe, czego efektem był wybór Wrocławia na gospodarza Placemaking Week Europe 2026.

Informację tę ogłoszono podczas festiwalu Placemaking Week Europe 2025 w Reggio Emilia we Włoszech.

Placemaking Week Europe 2026 zgromadzi we Wrocławiu praktyków i ekspertów z całej Europy, których wiedza i doświadczenie mogą wesprzeć poszukiwanie nowych rozwiązań dla przestrzeni wymagających przekształceń, takich jak niezagospodarowane place czy tereny o niewykorzystanym potencjale. Będzie to także okazja do zaprezentowania wrocławskich przykładów dobrze zaprojektowanych i współtworzonych przestrzeni publicznych oraz do podzielenia się doświadczeniami miasta w tym zakresie.

REWITALIZACJA I OCHRONA ZABYTKÓW

Istotny wpływ na jakość życia we Wrocławiu ma prowadzony od lat proces rewitalizacji. Celem działań jest poprawa warunków zagospodarowania przestrzeni, wzrost aktywności mieszkańców i wzmocnienie więzi społecznych, ożywienie gospodarcze i poprawa stanu środowiska.

DZIAŁANIA REWITALIZACYJNE I REMONTY OBIEKTÓW ZABYTKOWYCH

W 2025 r. przeprowadzono szereg działań inwestycyjnych dotyczących obiektów zabytkowych. Łączna kwota poniesiona na ten cel to ok. **82,9 mln zł.**

Na rewitalizację komunalnego zasobu mieszkaniowego w 2025 r. wydatkowano kwotę **34 611 279,75 zł.** W ramach prowadzonych działań wykonano prace remontowo-budowlane budynków, w tym:

- prace remontowe wynikające z decyzji Państwowego Inspektoratu Nadzoru Budowlanego przy ulicach: Dworcowa 10, Jedności Narodowej 153 i 157a, Hallera 11-13;
- remont dachu przy ulicach: Św. Elżbiety 3, Jedności Narodowej 153a i 155b, Karczemna 12, Pustecka 2, 4, 6, 20, 22, 24, 26, 28, 30, 46, 48, 50, 52, 54, 56, 58 i Skoczylasa 54;
- remont elewacji przy ulicach: Jeleniogórska 16, Karmelkowa 4/6, Kniaziewiczza 15a, Łukasińskiego 3of i Ołbińska 15;
- remont klatki schodowej przy ulicach: Lotnicza 22, Kościuszki 124, Pomorska 19;
- roboty rozbiórkowe, wykonanie fundamentów pod ściany, roboty izolacyjne, murowanie ścian, roboty tynkarskie i malarskie, wykonanie posadzek, wykonanie wentylacji przy ul. Góreckiej 42;
- dostosowanie budynku do przepisów ppoż., remont klatki schodowej, docieplenie dachu przy ul. Grabiszyńskiej 257;
- remont budynku po pożarze przy ul. Kluczborskiej 11a;
- remont siedziby BOK-u 5 przy ul. Komuny Paryskiej 39/41;
- roboty rozbiórkowe, czyszczenie elewacji po pożarze, ocieplenie elewacji styropianem, wykonanie tynku cienkowarstwowego przy ul. Łęczycka 15a;
- remont elewacji tylnej, wymiana instalacji elektrycznej w częściach wspólnych budynku przy ul. Łukasińskiego 7;
- remont dachu i elewacji budynku magazynowego, roboty malarskie, naprawę ogrodzenia, montaż instalacji elektrycznej w budynku oraz przyłącze elektryczne w punkcie pomocy powodziowej przy ul. Skoczylasa 39-41.

Na zagospodarowanie wnętrz podwórzowych oraz prac w ich obrębie w ramach *Programu rewitalizacji komunalnego zasobu mieszkaniowego* w 2025 r. przeznaczono **3 800 911,3 zł.** Najwięcej środków przeznaczono na zagospodarowanie wnętrza podwórzowego w kwartale ulic: Braniborska, Trzemeska, Legnicka, Dobra. Za kwotę 1 484 124,44 zł wykonane zostały prace przygotowawcze, roboty ziemne i rozbiórkowe, zabezpieczenie drzew i istniejących zieleńców, roboty drogowe z różnych nawierzchni, remont murków, naprawa tynków osłon śmietnikowych z malowaniem, montaż elementów małej architektury i siłowni zewnętrznej, budowa oświetlenia, wykonanie zieleni i zapewniona jej 3-letnia pielęgnacja.

Ponadto w 2025 r. zagospodarowanie wnętrz podwórzowych wykonano w następujących lokalizacjach w obrębie ulic:

- Łukasińskiego, Miernicza, Prądyńskiego, Komuny Paryskiej;
- Ofiar Oświęcimskich, pl. Solny, Rynek, Świdnicka;
- Kościuszki, Dąbrowskiego, Kniaziewicza, Pułaskiego;
- Komuny Paryskiej, Krasińskiego, Worcella, Pułaskiego;
- Paulińska, Rydygiera, Jagiellończyka, Chrobrego;
- Rejtana, Stawowa, Kościuszki, Kołtąta.

Na prace konserwatorsko-budowlane polegające na uciepłownieniu budynków gminnych w 2025 roku wydatkowano ponad **16 mln zł**. Działania przeprowadzono w nieruchomościach położonych przy ulicach: Brzezińska 14, Cieszyńskiego 12/13, Dolnobrzeska 18, 16 i 46, Drzewna 6, Dworcowa 12, Eluarda 57, Główna 23, Górecka 42, Hutnicza 16/18, Jeleniogórska 16 i 19/21, J. Kaczmarskiego 7/9, Karmelkowa 85, Karpacka 11, Kosmonautów 315, Kurkowa 61/63 i 65, Legnicka 27, Łęczycka 15a, Małachowskiego 16, Otwarta 12A, 8 i 13, Przednia 62, Saperów 27a, Sienkiewicza 38, Skoczylasa 11, Skwierzyńska 27a, Stabłowicka 78, 14, 16, 29 i 13, Szczęśliwa 6a, Śrutowa 12, Worcella 12 i Żeromskiego 83A.

W 2025 r. zrealizowano kompleksową modernizację energetyczną w publicznych obiektach zabytkowych (ujętych w gminnej ewidencji zabytków lub w rejestrze zabytków) za łączną kwotę **12 249 962 zł**, przy czym zakres realizowanych robót budowlanych w ramach niżej wymienionych zadań mógł obejmować również prace nie dotyczące elementów zabytkowych obiektu:

- modernizacja energetyczna budynku A w Liceum Ogólnokształcącym nr IV przy ul. Świstackiego;
- modernizacja energetyczna sali gimnastycznej i budynku B w Zespole Szkół Ekonomiczno-Administracyjnych przy ul. Worcella;
- modernizacja energetyczna sali gimnastycznej i budynku B w Zespole Szkół Zawodowych nr 5 przy ul. Dawida.

W 2025 r. kontynuowano realizację II etapu remontu konserwatorskiego zabytkowej Bastei Hioba we Wrocławiu. Zakres prac obejmował uzupełnienie ubytków oraz wzmocnienie konstrukcji muru, budowę schodów, wykonanie chodników wraz z systemem drenażu, a także zagospodarowanie skarp poprzez wykonanie trawników. Na realizację drugiego etapu inwestycji przeznaczono **1 658 204 zł**.

W 2025 r. prowadzono także działania związane z realizacją I etapu rewitalizacji Bastionu Ceglarskiego na Wzgórzu Polskim. Celem zadania jest zabezpieczenie zabytkowego obiektu przed dalszym niszczeniem poprzez przeprowadzenie prac konserwatorskich i remontowych oraz częściowej odbudowy fragmentów ruin bastionu. W ramach przedsięwzięcia realizowane są prace przy elementach ruin prawego barku bastionu, wykonano izolacje membraną HDPE termozgrzewalną oraz wymieniono nawierzchnię górnego tarasu artyleryjskiego. Dodatkowo zostaną wymienione kraty w wejściu do kazamat. Trwają prace przy odbudowie ceglanego przedpiersia z trzema stanowiskami strzelniczymi na górnym tarasie wraz z montażem nowej barierki stalowej. Trwają prace przy budowie zbiornika retencjonującego wody opadowe w formie ogrodu deszczowego. Wartość I etapu realizowanych robót w 2025 wyniosła **1,08 mln zł**.

Wrocław w 2025 r. zrealizował inwestycję polegającą na remoncie i przebudowie budynku toalety oraz zagospodarowaniu przyległego terenu wzgórza w obszarze zabytkowego Bastionu Sakwowego. Celem przedsięwzięcia było podniesienie standardu dostępności obiektu, w tym dla osób z niepełnosprawnościami, oraz poprawa funkcjonalności i estetyki przestrzeni publicznej. W ramach prac przy budynku toalety wykonano m.in.: ogólnodostępne sanitariaty damskie, męskie oraz dla osób z niepełnosprawnościami, renowację muru i istniejącej balustrady, przebudowę i renowację schodów przy budynku obserwatorium wraz z balustradą, wykonanie balustrady wzdłuż ścieżki od ul. Nowej do budynku toalety z pochwytem dla osób z niepełnosprawnościami oraz oświetlenie tej ścieżki. Zagospodarowanie terenu wzgórza obejmowało m.in. przebudowę nawierzchni ścieżek i chodników, montaż oświetlenia i monitoringu, renowację betonowej podstawy i granitowych schodów po budynku Glorietty, przebudowę ścieżek południowej i północnej wraz z balustradami dla osób z niepełnosprawnościami oraz montaż elementów małej architektury, takich jak ławki, kosze na śmieci, stojaki na rowery i tablica informacyjna. Na inwestycję przeznaczono łącznie **6 721 993 zł**.

Na podstawie uchwały nr LIV/3242/06 Rady Miejskiej Wrocławia z dnia 6 lipca 2006 r. (z późniejszymi zmianami) na prowadzenie prac konserwatorskich, restauratorskich i robót budowlanych w obiektach zabytkowych z terenu miasta Wrocławia w 2025 r. przeznaczono kwotę **7 030 002,67 zł** i wykonano prace konserwatorsko-budowlane w wymienionych obiektach:

- ul. Norwida 22 – remont elewacji frontowej, remont elewacji tylnej, remont balkonów, wymiana stolarki okiennej;
- ul. Gajowa 34 – dach;
- ul. Kazimierza Wielkiego 65 - przebudowa instalacji hydrantowej wraz z zabudową zestawu hydrofobowego przeciwpożarowego;
- ul. Nankiera 16, Klasztor Sióstr Urszulanek - rewaloryzacja wirydarza A klasztoru;
- pl. Dominikański 2, kościół Dominikanów pw. Św. Wojciecha – prace konserwatorsko budowlane na fragmencie elewacji prezbiterium kościoła;
- ul. Bolesława Prusa 78, kościół pw. Św. Michała Archanioła - prace konserwatorsko-budowlane dwóch przęseł elewacji południowej kościoła;
- ul. Parafialna 70, kościół pw. Wniebowzięcia NMP - rewitalizacja lica ściany północnej kościoła;
- ul. Szewska 10, kościół pw. Św. Marii Magdaleny - witraż i konserwacja pozostałości witraży z XIX wieku w maswerku okna prezbiterium;
- pl. Katedralny, katedra pw. Św. Jana Chrzciciela - przygotowanie chóru do montażu organów (głównych) po remoncie;

Dofinansowane zostały także koszty sporządzenia dokumentacji architektoniczno-konserwatorskiej dla: budynku przy ul. Tadeusza Kościuszki 72 (tzw. Trzonolinowca) oraz dla kościoła pw. Najświętszej Maryi Panny na Piasku.

PROGRAM RE-WITALIZACJI I ODNOWY (RE-WIO)

W 2025 r. **na osiedlu Leśnica realizowano pilotażowy program Re-witalizacji i Odnowy (Re-WiO)** skoncentrowany na działaniach mających na celu wzmocnienie

potencjału rozwojowego osiedla. W związku z tym wszelkie formy koniecznych interwencji wymagały zintegrowanego i spójnego ujęcia.

W celu wzmocnienia aspektu partycypacyjnego w programie Re-WiO powołano ciało doradcze i opiniujące tj. Lokalną Grupę Roboczą (LGR). W jej skład weszli przedstawiciele: mieszkanki i mieszkańcy Leśnicy, Rady Osiedla Leśnica, Rady Miejskiej Wrocławia, Urzędu Miejskiego Wrocławia, lokalnych miejskich instytucji kultury i oświaty, lokalnych przedsiębiorców i organizacji pozarządowych. W ramach programu opracowano listę działań priorytetowych, które objęły następujące obszary: mobilność, przestrzeń publiczna, zasób komunalny, zieleń, sprawy społeczne, edukacja, kultura i aktywność sportowa. Lista została poddana konsultacjom społecznym w formie porad sąsiedzkich i za pośrednictwem e-formularza. Proces konsultacyjny został podsumowany w raporcie, który zawiera opinie mieszkańców i mieszkanki na temat priorytetyzacji zaproponowanych działań.

W drugiej połowie 2025 r. we współpracy z organizacjami pozarządowymi zrealizowano dla mieszkanki i mieszkańcy Leśnicy szereg działań społecznych, w tym integracyjnych, edukacyjnych i kulturalnych m.in. Dzień życzliwości, grę terenową „Leśnicka Wędrówka”, spotkania sąsiedzkie i świąteczne, warsztaty rękodzielnicze. Zorganizowano pilotażowe przedsięwzięcie *Zaczarowany Jarmark* na terenie przed Zamkiem i koncert kolęd na leśnickim Zamku, o czym więcej w Rozdziale PLANOWANIE PRZESTRZENNE, ARCHITEKTURA I MIESZKALNICTWO. Działania te przyczyniły się do wzmocnienia więzi między mieszkankami i mieszkańcami, lokalnymi organizacjami i instytucjami oraz do rozwoju kapitału społecznego osiedla.

ZABYTKOWE POJAZDY KOMUNIKACJI MIEJSKIEJ

W ramach zadania ***Chrońmy wrocławskie zabytki komunikacji zbiorowej***, w 2025 r. zrealizowano trzeci etap odbudowy przyczepy autobusowej Jelcz PO-1 z 1976 r.

Prace przy przyczepie obejmowały odbudowę nadwozia, naprawę i częściowe odtworzenie instalacji elektrycznej oraz przegląd i naprawę elementów mechanicznych. Wykonano także niezbędne prace przy kołach i podzespołach jezdnych. Ich celem było przywrócenie pojazdu do stanu zapewniającego bezpieczną eksploatację w ruchu ulicznym, z uwzględnieniem trwałości konstrukcji i sprawności technicznej.

W okresie realizacji zadania przeprowadzono również częściowe odbudowy poprzez działania konserwatorskie i renowacyjne w wagonie Linke-Hofmann Standard #1192 oraz wagonie Konstal N o numerze taborowym 1332.

Częściowa odbudowa wagonu Linke-Hofmann Standard obejmowała remont dachu, w tym demontaż jego wyposażenia, usunięcie zużytych warstw pokrycia oraz naprawę i odtworzenie elementów konstrukcyjnych. Wykonane prace miały na celu przywrócenie właściwego stanu technicznego dachu oraz przygotowanie wagonu do dalszej eksploatacji i zabezpieczenia jego podzespołów.

Częściowa odbudowa w wagonie Konstal N obejmowała wymianę zużytych elementów podłogi oraz prace konserwacyjne i odtworzeniowe we wnętrzu wagonu. Wykonane roboty miały na celu poprawę stanu technicznego pojazdu i zachowanie jego dotychczasowego charakteru. Prace zrealizowano zgodnie z programem prac konserwatorskich.

Ponadto w 2025 r. na terenie Zajezdni Popowice przy ul. Legnickiej 65 we Wrocławiu, zorganizowano trzy wydarzenia o charakterze edukacyjnym, których tematem przewodnim było zwiedzanie zajezdni oraz prezentacja zgromadzonych tam pojazdów.

PROJEKTY UNIJNE

W 2025 r. gmina Wrocław kontynuowała realizację międzynarodowego projektu **GreenPlace. Let's do it together!** w ramach programu URBACT IV współfinansowanego z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego (EFRR) i budżetu miasta.

Był to ostatni etap realizacji projektu, który polegał na kontynuowaniu spotkań ponadnarodowych członków sieci GreenPlace. W tym czasie wymieniano się dobrymi praktykami, poszerzano wiedzę i współpracowano w ramach Lokalnej Grupy URBACT (ULG) oraz z polskimi miastami uczestniczącymi w obecnej edycji Sieci Planowania Działań. Najważniejszym celem tego etapu było opracowanie Zintegrowanego Planu Działania dla dawnej Zajezdni Popowice przy ul. Legnickiej 65 stanowiącej studium przypadku w projekcie. W ciągu roku odbyły się dwa spotkania ponadnarodowe dla wszystkich partnerów sieci w Vila Nova de Poaires (Portugalia) oraz Limerick (Irlandia), poświęcone analizie działań testowych, Zintegrowanym Planom Działań oraz podsumowaniu realizacji projektu. Odbyły się także trzy wizyty studyjne: w Löbau (Niemcy) oraz dwie we Wrocławiu. Dodatkowo podczas międzynarodowych targów Smart City Expo 2025 w Barcelonie zaprezentowano efekty działań testowych przeprowadzonych na zajezdni Popowice opracowanych i zrealizowanych w ramach projektu „GreenPlace. Let's do it together!”. W 2025 r. zorganizowano siedem spotkań członków Lokalnej Grupy URBACT (ULG), podczas których prezentowane i omawiane były dobre praktyki partnerów sieci. Opracowany został także Zintegrowany Plan Działania, który zawiera wizję przekształcenia historycznej i postindustrialnej przestrzeni w miejsce działań lokalnej społeczności, a także definiuje kluczowe cele, priorytety i działania niezbędne do adaptacji dawnej zajezdni tramwajowej jako przestrzeni współpracy, aktywności społecznej i kulturalnej.

W ramach projektu „GreenPlace. Let's do it together!” programu URBACT IV udostępniono mieszkańcom oraz bezpośrednim użytkownikom Zajezdni Popowice teren do integracji, aktywizacji i rekreacji, przy uwzględnieniu rozwiązań z zakresu zazieleniania przestrzeni poprzemysłowych, ochrony klimatu oraz ekologii.

Przeprowadzono warsztaty z tworzenia mebli ogrodowych, społecznego ogrodu kwiatowo-ziołowego, ogrodu deszczowego oraz wdrożono działania obejmujące zbieranie wód opadowych z dachu budynku i ich wykorzystanie do podlewania zagospodarowanego terenu. Dodatkowo wykonano mural na ścianie nieczynnej kotłowni. Zorganizowano również wydarzenie z okazji otwarcia przestrzeni dla mieszkańców. W efekcie na terenie wcześniej niedostępnego zielonego nieużytku powstała ogólnodostępna w sezonie wiosenno-letnim zielona strefa relaksu „Zielona Kotłownia”.

Zorganizowana została konferencja podsumowująca lokalne działania projektowe w ramach projektu „GreenPlace. Let's do it together!” programu URBACT IV, podczas której podpisano list intencyjny dotyczący współpracy na rzecz rozwoju Zajezdni.

PARK KULTUROWY STARE MIASTO

Park Kulturowy „Stare Miasto” został utworzony na podstawie uchwały nr LVI/1465/14 Rady Miejskiej Wrocławia z dnia 10 kwietnia 2014 r. (z późniejszymi zmianami) w celu kompleksowej ochrony przestrzeni publicznej o najwyższych wartościach kulturowych. Przepisy uchwały służą ograniczaniu na tym terenie negatywnych zjawisk, m.in. umieszczania reklam wielkoformatowych, nośników reklamowych (billboardy, citylighty), reklam o niskiej jakości, zaklejania witryn lokali użytkowych czy handlu w miejscach niewyznaczonych. W 2025 r. w ramach realizacji uchwały monitorowano prowadzenie handlu okrężnego, jarmarków i kiermaszów oraz usuwano naruszenia takie jak: banery, tzw. wyklejanki, stojaki, ulotki, nagabywanie, graffiti, handel nielegalny. Począwszy od 2023 r. wzrosła liczba graffiti, natomiast liczba innych naruszeń spadła. W 2025 r. usunięto łącznie 159 naruszeń wynikających z ww. uchwały RMW.

Liczba usuniętych naruszeń przepisów uchwały o Parku Kulturowym „Stare Miasto” w latach 2022-2025 (Źródło: UMW)

Lp	Naruszenia priorytetowe	2022	2023	2024	2025
1.	reklama wielkoformatowa	0	0	0	0
2.	Citylighty	0	0	0	0
3.	Billboardy	0	0	0	0
4.	wymiana słupów reklamowych	0	0	0	0
5.	Graffiti	0	13	12	15
6.	działalność erotyczna w lokalach	0	0	0	0
7.	naruszenia inne (np. banery, wyklejanki w oknach, stojaki reklamowe, kolorowe parasole w ogródkach gastronomicznych, ulotki, nagabywanie, nielegalny handel) – łącznie	30	125	232	144
	Suma	30	138	244	159

EDUKACJA

Gmina Wrocław jest organem prowadzącym dla przedszkoli, szkół podstawowych, ponadpodstawowych oraz specjalnych, placówek wychowania pozaszkolnego, ośrodków szkolno-wychowawczych, poradni psychologiczno-pedagogicznych, młodzieżowego ośrodka socjoterapii i młodzieżowego ośrodka wychowawczego. Nadzoruje również działalność Wrocławskiego Centrum Doskonalenia Nauczycieli (WCDN) i Centrum Placówek Kształcenia Zawodowego (CPKZ), Centrum Kształcenia Ustawicznego (CKU). Prowadzenie i utrzymanie placówek oświatowych jest zadaniem własnym Gminy. Reforma systemu finansów publicznych istotnie zmieniła system finansowania zadań oświatowych. Począwszy od 2025 roku jednostki samorządu terytorialnego nie otrzymują już subwencji oświatowej i dotacji przedszkolnej. Ministerstwo Edukacji określa jedynie kwotę tzw. potrzeb oświatowych, które JST pokrywają z dochodów z tytułu udziału w PIT. Jedynie w przypadku gdyby kwota wzrostu PIT była niższa niż określone przez Ministerstwo Finansów potrzeby oświatowe to wówczas JST otrzymuje subwencję. W roku 2025 kwota potrzeb oświatowych wyniosła **1 661 251 574 zł**, natomiast wydatki bieżące poniesione na oświatę, edukacyjną opiekę wychowawczą oraz szkolnictwo wyższe opiewały na **3 267 227 141 zł** (co stanowiło ponad 38% budżetu Wrocławia).

Stożenie pokrycia wydatków bieżących związanych z finansowaniem oświaty we Wrocławiu w latach 2022–2025 (Źródło: UMW)

	Środki z subwencji i dotacji przed- szkolnej (do roku 2024) Potrzeby oświatowe obliczone przez Ministerstwo Edukacji (od roku 2025)	Środki własne Miasta
2022 r.	48%	52%
2023 r.	48%	52%
2024 r.	53%	47%
2025 r.	51%	49%

Liczba szkół i placówek oświatowych prowadzonych przez miasto w latach 2022-2025 (Źródło: UMW)

Lp.	Typ szkoły/placówki	Stan na:			
		2022 r.	2023 r.	2024 r.	2025 r.
1.	Przedszkola, w tym przedszkola specjalne	111	110	110	110
2.	Szkoły podstawowe, w tym muzyczne i specjalne	94	95	96	96
3.	Licea ogólnokształcące, w tym licea specjalne	22	22	22	22
4.	Technika	17	17	17	17
5.	Branżowe szkoły I stopnia, w tym specjalne	10	10	10	10

Lp.	Typ szkoły/placówki	Stan na:			
		2022 r.	2023 r.	2024 r.	2025 r.
6.	Branżowe szkoły II stopnia, w tym specjalne	9	9	9	9
7.	Szkoła specjalna przysposabiająca do pracy	2	2	2	2
8.	Szkoły policealne	6	5	5	5
9.	Szkoły plastyczne	1	1	1	1
10.	Centrum Placówek Kształcenia Zawodowego (zmiana od 1.09.2024 r.)	1	1	1	1
11.	Branżowe Centra Umiejętności	0	0	2	4
12.	Centrum Kształcenia Ustawicznego	1	1	1	1
13.	Specjalne Ośrodki Szkolno-Wychowawcze	2	2	2	2
14.	Internaty	6	6	6	6
15.	Młodzieżowe Ośrodki Wychowawcze	1	1	1	1
16.	Młodzieżowe Ośrodki Socjoterapii	1	1	1	1
17.	Poradnie Psychologiczno-Pedagogiczne/Specjalistyczne	6	6	6	6
18.	Placówki Wychowania Pozaszkolnego	5	5	5	5
19.	Wrocławskie Centrum Doskonalenia Nauczycieli	1	1	1	1
20.	Schroniska młodzieżowe	0	0	0	0
	Razem	296	295	298	300

W rekrutacji na rok szkolny 2025/2026 do wrocławskich placówek oświatowych po raz kolejny systemem elektronicznego naboru objęto również placówki prowadzone przez inny organ niż gmina Wrocław (52 przedszkoli). W wyniku rekrutacji elektronicznej do wrocławskich przedszkoli i szkół podstawowych przyjęto łącznie **17 036** dzieci i uczniów. W liczbie dzieci przyjętych w przedszkolach zarówno prowadzonych przez gminę Wrocław jak i inny organ niż gmina Wrocław nie uwzględniano dzieci, które kontynuowały zajęcia w przedszkolu. Dodatkowo w roku 2025 dołączono do rekrutacji do szkół podstawowych 1 publiczną szkołę podstawową.

Podczas rekrutacji 2025/2026 kontynuowano możliwość podpisania wniosku profilem zaufanym. Z możliwości takiej skorzystało 95% kandydatów do przedszkoli, 95% kandydatów do klas I w szkołach podstawowych, 68% kandydatów do szkół ponadpodstawowych, 70% kandydatów do placówek wychowania pozaszkolnego. W 2025 r. po raz pierwszy w systemie elektronicznego naboru uruchomiono moduł zapisów na półkolonie letnie i zimowe. W pilotażu prowadzonym w 2 placówkach z systemu zapisu na półkolonie letnie skorzystało 457 kandydatów, z kolei podczas zapisów do wszystkich placówek uruchamiających półkolonie zimowe wprowadzono do systemu elektronicznego 2 742 wnioski.

W rekrutacji 2025/2026 po raz pierwszy wdrożono narzędzie **ChatAI**, które wspierało rodziców w procesie rekrutacji. Na wszystkich poziomach rekrutacji do placówek oświatowych narzędzie obsłużyło 9 059 zapytań, odpowiadając poprawnie w 95% przypadków.

W ramach uzupełnienia sieci szkół we Wrocławiu w 2025 r. **zarejestrowano 27 nowych szkół i placówek niepublicznych**. Natomiast w przypadku 89 szkół i placówek niepublicznych dokonano zmiany we wpisie do ewidencji. Jednocześnie w drodze decyzji administracyjnej wykreślono z ewidencji szkół i placówek niepublicznych 8 szkół i placówek, które nie rozpoczęły działalności w zgłoszonym terminie lub zaprzestały prowadzenia działalności przez okres dłuższy niż trzy miesiące. Ponadto w drodze decyzji administracyjnej wydano 4 zezwolenia osobom fizycznym i prawnym innym niż gmina Wrocław na założenie 2 publicznych przedszkoli, 1 publicznej szkoły podstawowej specjalnej oraz 1 publicznego liceum ogólnokształcącego, dokonano zmiany zezwolenia w przypadku 12 publicznych szkół i placówek. W drodze decyzji administracyjnej cofnięto również 1 zezwolenie na założenie publicznego technikum, z uwagi na zaprzestanie prowadzenia działalności przez to technikum przez okres dłuższy niż 2 miesiące, natomiast odmówiono zezwolenia na założenie: 1 publicznego przedszkola integracyjnego, 1 publicznego technikum oraz 1 publicznej poradni psychologiczno-pedagogicznej.

EDUKACJA PRZEDSZKOLNA

W roku szkolnym 2025/2026 **liczba miejsc w placówkach przedszkolnych we Wrocławiu wyniosła 31 804**.

Liczba miejsc w placówkach przedszkolnych we Wrocławiu w latach 2022–2025, stan na 31 grudnia (Źródło: UMW)

Rodzaj placówki	Liczba miejsc			
	2022 r.	2023 r.	2024 r.	2025 r.
Przedszkola publiczne, prowadzone przez Gminę Wrocław	16 275	16 019	15 450	14 671
Oddziały przedszkolne w SP publicznych, prowadzone przez Gminę Wrocław	225	126	60	60
Przedszkola publiczne prowadzone przez inny organ niż Gmina Wrocław	7 839	8 053	8 917	9 181
Przedszkola niepubliczne	5 223	5 612	5 886	6 034
Oddziały przedszkolne w SP niepublicznych	227	257	270	223
Punkty przedszkolne niepubliczne	1 805	1 889	1 684	1 635
Punkty przedszkolne publiczne	25	25	0	0
RAZEM	31 619	31 981	32 267	31 804

W nowo utworzonych w 2025 r. przedszkolach publicznych, prowadzonych przez osoby fizyczne i prawne inne niż Gmina Wrocław utworzono 430 miejsc dla dzieci wieku od 3 do 6 lat, z czego 330 miejsc w nowych inwestycjach przy Pl. marsz. Józefa Piłsudskiego 4 (125 miejsc), ul. Prostej 1A (125 miejsc) oraz przy ul. Czesława Miłosza 15 (80 miejsc). W ramach akcji „**Założ domowe przedszkole we Wrocławiu**”, mającej na celu zwiększenie dostępności do wychowania przedszkolnego, w ramach alternatywnych form wychowania przedszkolnego, w 2025 r. zarejestrowano 4 niepubliczne punkty przedszkolne, w których powstało 85 miejsc, ponadto utworzono dodatkowych 15 miejsc w dwóch już zarejestrowanych niepublicznych punktach przedszkolnych dla dzieci w wieku od 3 do 6 lat. Liczba miejsc i oddziałów jest zmienna w zależności od liczby dzieci w danej grupie wiekowej, zlikwidowano 23 oddziały w przedszkolach publicznych (ubyło 779 miejsc r/r w przedszkolach prowadzonych przez Gminę Wrocław, a utworzono 430), w niepublicznych przybyło 7 oddziałów. W innych placówkach również nastąpiły zmiany liczby miejsc. Finalnie we wszystkich placówkach przedszkolnych ubyło 349 miejsc r/r.

Struktura przedszkoli we Wrocławiu w latach 2023–2025, stan na 31 grudnia (Źródło: System Informacji Oświatowej (SIO))

Przedszkola	Liczba jednostek			Liczba oddziałów			Liczba dzieci		
	na rok szkolny								
	2023/ 24	2024/ 25	2025/ 26	2023/ 24	2024/ 25	2025/ 26	2023/ 24	2024/ 25	2025/ 26
Publiczne, prowadzone przez Gminę Wrocław	110	110	110	667	641	616	15 517	14 472	13 436
Publiczne, prowadzone przez inne organy niż Gmina Wrocław	59	62	65	346	366	373	7 621	7 914	8 069
Niepubliczne, prowadzone przez inne organy niż Gmina Wrocław	69	72	75	244	241	244	4 618	4 210	3 964
Punkty przedszkolne	85	80	76	84	76	75	1 456	1 268	1 135
Razem	323	324	326	1 341	1 324	1 308	29 212	27 864	26 604

W rekrutacji na rok szkolny 2025/2026 do wrocławskich placówek oświatowych po raz kolejny systemem elektronicznego naboru objęto również placówki prowadzone przez inny organ niż gmina Wrocław (52 przedszkoli).

Odsetek dzieci w wieku 3-5 lat uczęszczających do przedszkoli w stosunku do demografii we Wrocławiu w latach 2022–2025 (w %) (Źródło: UMW)

Lata	Przedszkola publiczne	Przedszkola ogółem
2022	85,9	104,1
2023	86,2	109,1
2024	88,9	113,0
2025	90,3	112,8

*Wartość wskaźnika dla przedszkoli ogółem, przekraczająca 100%, wynika z różnicy pomiędzy liczbą dzieci zameldowanych we Wrocławiu a liczbą dzieci faktycznie korzystających z oferty przedszkoli (do korzystania z przedszkola meldunek nie jest obligatoryjny).

Odsetek dzieci w wieku 3-5 lat objętych wychowaniem przedszkolnym w dziesięciu największych miastach w Polsce w latach 2021–2024 (w %) (Źródło: GUS)

Miasto	2021 r.	2022 r.	2023 r.	2024 r.
Wrocław	104,1	110,5	109,6	103,6
Bydgoszcz	98,9	102,9	106,4	104,7
Lublin	101,5	106,3	106,3	103,1
Łódź	98,4	102,9	102,1	100,6
Kraków	104,3	109,0	108,5	104,3
Warszawa	102,0	107,1	106,8	102,3
Białystok	110,1	114,4	117,2	113,6
Gdańsk	98,1	102,0	103,8	97,9
Poznań	103,5	109,8	108,0	101,5
Szczecin	99,0	104,3	104,7	102,3

Odsetek dzieci w wieku 3-5 lat objętych wychowaniem przedszkolnym w dziesięciu największych miastach w Polsce w latach 2021–2024 (w %) (Źródło: GUS)

	2021	2022	2023	2024
Miasto	[%]	[%]	[%]	[%]
Wrocław	104,1	110,5	109,6	103,6
Bydgoszcz	98,9	102,9	106,4	104,7
Lublin	101,5	106,3	106,3	103,1
Łódź	98,4	102,9	102,1	100,6
Kraków	104,3	109	108,5	104,3
Warszawa	102	107,1	106,8	102,3
Białystok	110,1	114,4	117,2	113,6

Gdańsk	98,1	102	103,8	97,9
Poznań	103,5	109,8	108	101,5
Szczecin	99	104,3	104,7	102,3

Odsetek miejsc w przedszkolach publicznych we Wrocławiu w relacji do demografii w latach 2022–2025 (w %) (Źródło: UMW)

Lata	Odsetek miejsc w przedszkolach publicznych w relacji do demografii
2022	90,3
2023	92,4
2024	98,8
2025	102,0

W celu zwiększenia dostępności placówek przedszkolnych podejmowane są liczne działania m.in. analizy trendów demograficznych w odniesieniu do rejonów urbanistycznych Wrocławia czy dokonywanie zmian w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego poprzez wpisanie funkcji edukacyjnej.

W 2025 r. kontynuowano realizację **systemu opieki wakacyjnej**, który gwarantuje miejsce w przedszkolu w okresie wakacyjnym wszystkim dzieciom uczęszczającym do przedszkola. System ten wprowadza we wszystkich przedszkolach gminnych jednolite zasady, formularze i terminy m.in.: harmonogram wydawania rodzicom deklaracji korzystania z przedszkola w okresie wakacyjnym oraz określa daty ich złożenia. Dzięki temu, dyrektor każdej placówki zna dokładne zapotrzebowanie na miejsca w przedszkolu macierzystym oraz innym, funkcjonującym w trakcie przerwy przedszkola macierzystego. Do przedszkoli wpłynęło łącznie **947** wniosków – 7% wszystkich dzieci w przedszkolach. Najwięcej dzieci korzystało z opieki wakacyjnej w pierwszym tygodniu lipca i w ostatnim tygodniu sierpnia.

EDUKACJA SZKOLNA

W roku szkolnym 2025/2026 gmina Wrocław była organem prowadzącym dla 300 szkół i placówek, do których uczęszczało **93 967** uczniów (w 2024 r. – 93 854, w 2023 r. – 93 377, w 2022 r. – 75 620).

Struktura szkół podstawowych prowadzonych przez gminę Wrocław (Źródło: SIO)

Szkoła podstawowa	Rok szkolny 2025/2026		
	Liczba uczniów	Liczba oddziałów	Średnia w oddziale
Klasa „0”	57	5	11,4
Klasa I	5 961	289	20,6
Klasa II	6 365	296	21,5
Klasa III	6 373	301	21,2

Klasa IV	6 260	303	20,7
Klasa V	6 272	295	21,3
Klasa VI	6 022	290	20,8
Klasa VII	6 089	297	20,5
Klasa VIII	5 930	289	20,5
Razem	49 329	2 365	20,9

Struktura szkół ponadpodstawowych prowadzonych przez gminę Wrocław (Źródło: SIO)

Typ placówki	Rok szkolny 2025/2026		
	Liczba uczniów	Liczba oddziałów	Średnia w oddziale
Licem Ogólnokształcące (LO)	17 671	642	27,5
Technika	11 182	477	23,4
Szkoła branżowa I st.	1 859	92	20,2
Szkoła branżowa II st.	142	9	15,8
Szkoły artystyczne (LO)	289	20	14,5
Szkoła specjalna przysp. do pracy	31	7	4,4
Szkoły policealne	28	2	14,0
Razem	31 202	1 249	25,0

Zgodnie z zadaniami zapisanymi w **Założeniach polityki społeczno-gospodarczej Wrocławia na rok 2025** w sposób ciągły prowadzono działania zmierzające do poprawy stanu bezpieczeństwa budynków szkolnych, budowy nowej bazy kształcenia oraz oszczędności z tytułu zużycia mediów w placówkach oświatowych.

W 2025 r. na remonty i inwestycje przyznano placówkom oświatowym łączną kwotę ok. **15 mln zł**, w ramach przyznanych środków placówki wykonały m.in.: remonty podłóg, remonty sal dydaktycznych, wymianę stolarki okiennej i drzwiowej, remonty sanitariatów, remonty ogrodzenia, remonty bloków żywienia, naprawy placów zabaw, wymiany opraw oświetleniowych, wymiany termoregulatorów grzejnikowych, wykonanie osłon grzejnikowych, montaż rolet, modernizację monitoringu wizyjnego, remonty i przebudowy budynków szkolnych i zapleczy bloków sportowych oraz zakup pierwszego wyposażenia do nowo wybudowanych placówek oświatowych.

We wszystkich placówkach wykonano naprawy bieżące i usunięto w sumie **1 310** usterek na kwoty:

- roboty budowlane: 1 199 250 zł,
- roboty dekarские: 634 898 zł,
- roboty elektryczne: 798 999 zł,

- roboty sanitarne wewnętrzne: 2 246 433 zł,
- roboty sanitarne zewnętrzne: 1 198 908 zł.

EGZAMINY

EGZAMIN ÓSMOKLASISTY

Egzamin ósmoklasisty jest egzaminem obowiązkowym, tj. przystąpienie do egzaminu jest warunkiem koniecznym do ukończenia szkoły podstawowej, bez obowiązku uzyskania minimalnego wyniku procentowego. Egzamin ósmoklasisty został przeprowadzony w dwóch terminach: 13-15 maja 2025 r. oraz dodatkowo – 10-12 czerwca 2025 r. (dla uczniów, którzy nie mogli przystąpić w terminie majowym z przyczyn zdrowotnych lub losowych).

Liczba uczniów przystępujących do egzaminu ósmoklasisty w roku 2025 r. (Źródło: oke.wroc.pl, cke.gov.pl)

Przedmiot	Wrocław	Dolny Śląsk	Polska
Język polski	4 583	22 776	327 403
Matematyka	4 583	22 761	327 487
Język angielski	4 942	22 776	326 932
Język niemiecki	55	595	3 982

Średnie wyniki (w procentach) egzaminu ósmoklasisty w roku 2025 (uwzględniono wyniki powyżej 10 zdających) (Źródło: oke.wroc.pl, cke.gov.pl)

Region	Język polski	Matematyka	Język angielski	Język niemiecki
Wrocław	67,83	59,65	78,49	74,25
Dolny Śląsk	61,73	47,62	69,88	58,93
Polska	64	50	70	61
Warszawa	72,61	64,95	83,51	86,50
Kraków	73,24	68,02	83,12	83,93
Łódź	62,21	53,52	73,62	79,86
Poznań	67,78	55,89	77,20	65,29
Gdańsk	68,18	59,37	79,57	96,50

W egzaminach ósmoklasisty uczniowie z Wrocławia uzyskali lepsze wyniki z języka polskiego i matematyki niż uczniowie z województwa dolnośląskiego i Polski. W grupie sześciu największych miast w Polsce Wrocław był po Krakowie, Warszawie i Gdańsku z języka polskiego, natomiast po Krakowie i Warszawie z matematyki.

MATURY

Jednym z najważniejszych mierników jakości edukacji w placówkach szkolnych są egzaminy końcowe na poszczególnych poziomach kształcenia. W **Strategii Wrocław 2030** wyniki matur na poziomie rozszerzonym zostały wyznaczone jako jeden z kluczowych dziesięciu wskaźników monitorujących wdrażanie Strategii. W 2025 r. do egzaminu maturalnego we Wrocławiu przystąpiło 5 912 uczniów (łącznie z sesją poprawkową). Maturę zdało 84% maturzystów. Egzamin z języka polskiego na poziomie podstawowym zdało 96,7%, a matematykę – 90,0%.

Zdawalność matur w dużych miastach w liceach ogólnokształcących z uwzględnieniem sesji poprawkowej w 2025 r. (Źródło: oke.wroc.pl, cke.gov.pl)

Miasto	Liczba zdających	Zdawalność w %
Wrocław	4 524**	87,9**
Warszawa	18 994*	86*
Kraków	bd.*	bd.*
Łódź	bd.*	bd.*
Dolny Śląsk	10 889	89,7
Polska	162 271	90,4

*OKE Łódź, Warszawa i Kraków nie podały wyników z rozbiem dla absolwentów techników i liceów, OKE Wrocław, Warszawa, Łódź i Kraków nie podały wyników po sesji poprawkowej, dlatego podano wyniki po sesji w maju 2025 r.

** Wyniki ustalone na podstawie indywidualnych zestawień dla szkół wrocławskich po sesji w maju 2025 r.

Zdawalność matur w 5-letnich technikach i technikach po szkole branżowej z uwzględnieniem sesji poprawkowej w 2025 r. (Źródło: oke.wroc.pl, cke.gov.pl)

Miasto	Liczba zdających	Zdawalność w %
Wrocław	1 388**	70,4**
Warszawa	3062*	75*
Kraków	bd.*	bd.*
Łódź	bd.*	bd.*
Dolny Śląsk	5 965	75,3
Polska	93 092	79,5

*OKE Łódź, Warszawa i Kraków nie podały wyników z rozbiem dla absolwentów techników i liceów, OKE Wrocław, Warszawa, Łódź i Kraków nie podały wyników po sesji poprawkowej, dlatego podano wyniki po sesji w maju 2025 r.

** Wyniki ustalone na podstawie indywidualnych zestawień dla szkół wrocławskich po sesji w maju 2025 r.

Zdawalność matur w dużych miastach w roku szkolnym 2024/2025 ogółem - z uwzględnieniem sesji poprawkowej 2025 (Źródło: oke.wroc.pl, cke.gov.pl)

Miasto	Liczba zdających	Zdawalność w %
Wrocław	5 912	88,8
Warszawa	22 006*	84,3*
Kraków	7 821	92
Łódź	5 156	83
Dolny Śląsk	16 888	84,5
Polska	256 716	86,1

*OKE Łódź, Warszawa i Kraków nie podały wyników z rozbiorem dla absolwentów techników i liceów, OKE Wrocław, Warszawa, Łódź i Kraków nie podały wyników po sesji poprawkowej, dlatego podano wyniki po sesji w maju 2025 r.

Średni wynik procentowy z poszczególnych przedmiotów zdawanych przez wrocławskich uczniów na poziomie podstawowym – rok szkolny 2024/2025 (uwzględniono wyniki powyżej 10 zdających)*** (Źródło: OKE Wrocław?)

Przedmiot	Liczba zdających	Średni wynik w %
język polski	5 973	64,6
język polski (ustny)	5 935	65,9
matematyka	5 974	66,8
język angielski	5 838	85,2
język angielski (ustny)	5 796	78,4
język niemiecki	55	68,6
język niemiecki (ustny)	51	72,6
język rosyjski	69	95,6
język rosyjski (ustny)	68	97

*** Wyniki identyczne jak w sesji majowej.

Średni wynik procentowy z poszczególnych przedmiotów zdawanych przez wrocławskich uczniów na poziomie rozszerzonym - rok szkolny 2024/2025 (Źródło: OKE Wrocław)

Przedmiot	Liczba zdających	Średni wynik w %
język polski	1 301	50,1
matematyka	2 262	36
język angielski	4 875	71,6
Język francuski	15	58,3
język hiszpański	21	51,5
język niemiecki	83	71,8
język rosyjski	119	92
biologia	1 251	50,6
chemia	627	42,4
filozofia	36	28,8
fizyka	810	52,5
geografia	1 262	44,9

Przedmiot	Liczba zdających	Średni wynik w %
historia	541	48,8
historia sztuki	74	45,4
informatyka	404	50,2
wiedza o społeczeństwie	302	35,6
język angielski dwujęzyczny	116	78,5
język angielski dwujęzyczny (ustny)	30	86,1
język francuski dwujęzyczny	12	51,2
język francuski dwujęzyczny (ustny)	6	81,7
język hiszpański dwujęzyczny	27	43,1
język hiszpański dwujęzyczny (ustny)	12	94,2

W rankingu szkół ponadpodstawowych przygotowanym przez „Perspektywy” w 2025 r. z wrocławskich liceów w pierwszej dwudziestce znalazło się **LO nr III** im. Adama Mickiewicza, zajmując **18 miejsce w Polsce** oraz **LO nr XIV** im. Polonii Belgijskiej i **LO nr V** im. gen. Jakuba Jasińskiego, które zajęły *ex aequo* **47 miejsce w Polsce**.

EDUKACJA SZKOLNA UCZNIÓW ZE SPECJALNYMI POTRZEBAMI

W ramach *Wrocławskiej Strategii Edukacyjnej* realizowano programy mające na celu zminimalizowanie trudności rozwojowych dzieci lub ich całkowite wyeliminowanie, m.in.:

- program *Wczesne wspomaganie rozwoju dziecka*, którym w roku szkolnym 2025/2026 objęto w sumie **189** uczniów;
- objęto nauczaniem **698** uczniów w różnym wieku, posiadających orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego w 174 oddziałach integracyjnych, w placówkach prowadzonych przez gminę;
- kontynuowano ofertę **klas z edukacją włączającą** - w **165** placówkach, w ramach edukacji włączającej, realizowano wychowanie przedszkolne, obowiązek nauki i obowiązek szkolny dla łącznie **1 168** uczniów o specjalnych potrzebach edukacyjnych, głównie w spektrum autyzmu, słabosłyszących i słabowidzących oraz z niepełnosprawnością intelektualną. Tym uczniom przyznawane są dodatkowe indywidualne godziny zajęć rewalidacyjnych - łącznie przyznano ponad **2 179** godzin tygodniowo;
- kontynuowano **Miejski Program Profilaktyki Logopedycznej (MPPL)** w **14** placówkach przedszkolnych i szkolnych, którym objęto **1 514** dzieci;
- organizowano **przewóz dzieci i uczniów z niepełnosprawnościami** do 59 szkół i innych placówek oświatowych. W roku szkolnym 2024/2025 od stycznia do sierpnia 2025 r. z bezpłatnego przewozu zorganizowanego skorzystało średnio miesięcznie 727 dzieci i uczniów z niepełnosprawnościami, natomiast w roku szkolnym 2025/2026 – od września do grudnia 2025 r. średnio miesięcznie 780 dzieci i uczniów z niepełnosprawnościami.

Koszt przewozu dzieci i uczniów z niepełnosprawnościami za okres I–VIII 2025 r. wyniósł 14 985 106 zł, natomiast za okres IX–XII 2025 r. wyniósł 12 154 034 zł. Łączny koszt bezpłatnego przewozu zorganizowanego dzieci i uczniów niepełnosprawnych za 2025 r. wyniósł 27 139 140 zł.

Na podkreślenie zasługuje fakt, iż we Wrocławiu wymiar godzin na organizację zajęć dla dzieci i uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi może być każdorazowo zwiększony na wniosek dyrektorów placówek oświatowych.

OBCOKRAJOWCY

Podobnie jak w latach ubiegłych w większości szkół realizowano godziny przyznane na **organizację dodatkowej nauki języka polskiego**, dodatkowych zajęć wyrównawczych oraz naukę języka i kultury kraju pochodzenia, m.in. dla uczniów pochodzenia innego niż polskie: ukraińskiego, rosyjskiego, białoruskiego, gruzińskiego, mołdawskiego, koreańskiego, brytyjskiego, rumuńskiego, kazachskiego, włoskiego, niemieckiego, hiszpańskiego, kirgiskiego, armeńskiego, kameruńskiego czy saudyjskiego.

Na poziomie szkoły podstawowej łącznie dla **8 406** uczniów cudzoziemców przyznano dodatkowe godziny w wymiarze **2 230** godzin (1 914 dodatkowych godzin języka polskiego i 316 godzin dodatkowych zajęć wyrównawczych). Na poziomie szkoły ponadpodstawowej łącznie dla **56** uczniów cudzoziemców przyznano dodatkowe godziny w wymiarze **67** godzin (w tym 49 dodatkowych godzin języka polskiego i 18 godzin dodatkowych zajęć wyrównawczych).

W 2025 r. kontynuowano funkcjonowanie oddziałów przygotowawczych przeznaczonych dla uczniów obcojęzycznych rozpoczynających naukę w polskiej szkole. Zadanie jest realizowane jako innowacja pedagogiczna „Witaj w Polsce, Witaj we Wrocławiu!”. Oddziały przygotowawcze funkcjonują łącznie w 5 szkołach podstawowych: SP 2, SP 68, SP 74, SP 81, SP 83 oraz jednej szkole ponadpodstawowej - LO XV. W sumie utworzono 11 oddziałów na poziomie:

- klas IV-VI (4 oddziały),
- klas VII-VIII (4 oddziały),
- klasy I w LO – (1 oddział),
- klasy II w LO – (2 oddziały).

Naukę w nich pobiera łącznie 168 uczniów na poziomie szkoły podstawowej (w tym 149 z Ukrainy) oraz 75 uczniów na poziomie szkoły ponadpodstawowej (w tym 72 z Ukrainy).

W związku z trwającymi działaniami wojennymi na terytorium Ukrainy oraz koniecznością zapewnienia opieki i edukacji uczniom będącym obywatelami Ukrainy, którzy po 24 lutego 2022 r. przybyli do Polski, obowiązywało znowelizowane rozporządzenie w sprawie organizacji kształcenia, wychowania i opieki dzieci i młodzieży będących obywatelami Ukrainy (Rozporządzenie Ministra Edukacji i Nauki z dnia 21 marca 2022 r., Dz.U. 2023 poz. 2094 t.j.).

Z tytułu wsparcia jednostek samorządu terytorialnego w realizacji dodatkowych zadań oświatowych związanych z kształceniem, wychowaniem i opieką nad dziećmi i uczniami –

uchodźcami, będącymi obywatelami Ukrainy, którzy przybyli po 24 lutego 2022 r., gmina Wrocław w 2025 r. otrzymała środki z Funduszu Pomocy w łącznej kwocie 145 498 295 zł. Środki dla szkół i placówek oświatowych samorządowych zostały przekazane na:

- sfinansowanie wydatków przeznaczonych na wynagrodzenia i składki od nich naliczane,
- świadczenia na rzecz osób fizycznych,
- wydatki rzeczowe dotyczące utrzymania szkół i placówek oświatowych, wynikające z nauczania dzieci – uchodźców z Ukrainy, wg kluczy podziałowych (proporcji liczby uczniów ukraińskich do wszystkich dzieci/uczniów w szkole),
- wynagrodzenia dla nauczycieli oraz pracowników zatrudnionych do prowadzenia zajęć dydaktycznych, opiekuńczych i wychowawczych z dziećmi będącymi obywatelami Ukrainy, którzy przybyli na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego kraju,
- wyposażenie szkół w podręczniki, materiały edukacyjne lub materiały ćwiczeniowe dla uczniów będących obywatelami Ukrainy w łącznej wysokości 804 837 zł.

Na początku roku szkolnego 2025/26 do wrocławskich placówek oświatowych zapisanych było **11 281** dzieci pochodzenia ukraińskiego, które przybyły do Wrocławia po 24 lutego 2022 r. Do przedszkoli uczęszczało 1 431 dzieci, do szkół podstawowych 6 859 uczniów, a do szkół ponadpodstawowych i specjalnych prowadzonych przez gminę Wrocław 2 991 uczniów (status uchodźcy miało 332 dzieci w przedszkolach, 1 838 w szkołach podstawowych i 749 uczniów w szkołach ponadpodstawowych).

SPOŁECZNOŚĆ ROMSKA

W 2025 r. we Wrocławiu do szkół uczęszczało średnio **158** uczniów pochodzenia romskiego na 165 objętych obowiązkiem szkolnym. Miasto prowadzi działania mające na celu integrację dzieci romskich ze środowiskiem szkolnym, zwiększenie efektywności ich nauczania i rozbudzenie motywacji do nauki.

INNE DZIAŁANIA EDUKACYJNE – PODNOSZENIE JAKOŚCI KSZTAŁCENIA

Stowarzyszenie Sędziów Polskich „IUSTITIA” Oddział we Wrocławiu zrealizowało projekt **„Edukacja prawna młodzieży we Wrocławiu”** dla uczniów 10 szkół ponadpodstawowych. W każdej szkole sędziowie przeprowadzili zajęcia z następujących tematów: prawo rodzinne, prawo cywilne, prawo karne, prawo w Internecie.

W lutym 2025 r. Zespół Szkół nr 2 oraz Zespół Szkół Zawodowych nr 5 wzięły udział w spektaklu „Niebieska linia” w ramach projektu teatralnego dla uczniów dotyczącego przemocy domowej organizowanego przez **„Teatr Dialogu”**. Projekt **Akademia Przyjaciół Wody /Akademia H2O/** realizowany jest od pięciu lat przy współpracy gminy Wrocław i Miejskie Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji (MPWiK). Ideą projektu jest potrzeba szerzenia wiedzy na temat dbania o środowisko naturalne, zwrócenie uwagi na problem zmniejszających się zasobów wody na świecie oraz kształtowanie pozytywnych nawyków poszanowania wody przez jej oszczędzanie i racjonalne zużycie, a także przez współtworzenie szeroko pojętej świadomości

proekologicznej. W projekcie wzięło udział ponad 6 000 uczniów przedszkoli i szkół podstawowych (klasy 2).

We współpracy z fundacją Katalyst Engineering realizowano projekt „**Ogarnij Inżynierię**”, w którym brały udział Szkoły Podstawowe nr: 80, 95, 38, 44, 84, 90, 77, 67 oraz Zespół Szkolno-Przedszkolny nr 2. Program, wykorzystujący założenia edukacji STEAM (koncentrującej się na dziedzinach: nauka, technologia, inżynieria, sztuka i matematyka), przeznaczony jest dla klas IV-VIII szkoły podstawowej. Łączy inżynierię oraz technologię druku 3D z wiedzą z podstawy programowej z przyrody, matematyki, informatyki i techniki. Zajęcia prowadzą nauczyciele w ramach lekcji z danego przedmiotu. Ważnym wsparciem w ramach projektu są: szkolenia dla nauczycieli, zestawy inżynieryjne, scenariusze lekcji, zeszyty ćwiczeń dla uczniów oraz drukarka 3D.

W roku 2025 r. gmina Wrocław podpisała umowę z Województwem Dolnośląskim na realizację zadania pn. „**Poznaj Dolny Śląsk**”, którego celem jest uatrakcyjnienie procesu edukacyjnego dzieci i młodzieży. Wycieczki szkolne organizowane dla uczniów szkół podstawowych służyły poznawaniu Dolnego Śląska, jego środowiska przyrodniczego, tradycji, zabytków kultury. Wycieczki szkolne musiały być organizowane do punktów edukacyjnych i atrakcji turystycznych zlokalizowanych wyłącznie w powiatach województwa dolnośląskiego, które w roku 2024 ucierpiały na skutek powodzi. Wartość dotacji to 364 000 zł.

W listopadzie 2025 r. gmina Wrocław otrzymała od Ministerstwa Edukacji Narodowej dotację celową z budżetu państwa na realizację w 2025 r. przedsięwzięcia pod nazwą „**Wyjście z klasą**”. Celem przedsięwzięcia było uatrakcyjnienie procesu edukacyjnego dzieci i młodzieży poprzez umożliwienie im aktywnego uczestnictwa w kulturze, poznawanie miejsc pamięci i dziedzictwa narodowego oraz osiągnięć nauki, a także rozwijanie kompetencji społecznych, kulturowych i twórczych. Projekt był skierowany do uczniów szkół podstawowych oraz ponadpodstawowych. Realizatorem projektu było 28 placówek, dla których organem prowadzącym jest gmina Wrocław. Całkowita wartość przedsięwzięcia: 290 000 zł.

30 przedszkoli i szkół podstawowych wzięło udział w projekcie „**ABC Emocji**”. Projekt ma za zadanie pomóc najmłodszym dzieciom w lepszym funkcjonowaniu w grupie, rozwijając ich empatię, umiejętności społeczne i zdolność radzenia sobie w trudnych sytuacjach. ABC-Emocji wpisuje się w politykę oświatową Ministerstwa Edukacji Narodowej, która kładzie nacisk na działania wychowawcze szkoły (wychowanie do wartości, kształtowanie postaw i respektowanie norm społecznych oraz nauka rozpoznawania, nazywania i regulowania emocji).

W 2025 r. zrealizowano kampanię edukacyjno-informacyjną skierowaną do dzieci i młodzieży **HejTY Reaguj!**, mającą na celu przeciwdziałanie zjawisku hejtu i przemocy rówieśniczej. Program profilaktyczny „**#powstrzymajhejt**” z zakresu cyberprzemocy i hejtu, adresowany był do uczniów wieku 12-14 lat (zrealizowano 35 programów, w których uczestniczyło 722 uczniów). W ramach projektu „HEJT REAGUJĘ” przeprowadzono działania, którymi objęto około 5000 uczestników. Zorganizowano wydarzenie edukacyjno-społeczne zapewniające udział cenionych i rozpoznawalnych wśród młodzieży gości specjalnych, ekspertów i przedstawicieli licznych organizacji

pozarządowych działających we Wrocławiu, a także przeprowadzono badania ankietowe dotyczące postaw młodzieży wobec hejtu w sieci.

STYPENDIA

W ramach wrocławskiego programu wspierania uzdolnionych – **PROMOVERE TALENTA**, zgodnie z uchwałą Nr XXXI/791/20 Rady Miejskiej Wrocławia z dnia 20 listopada 2020 r. przyznano stypendia **699** stypendystom w kwocie **848 400 zł**. Przyznawane uczniom stypendia wynoszą 1000 zł/m-c, wypłacane przez 10 miesięcy w okresie październik-lipiec.

EDUKACJA SPORTOWA

We Wrocławiu w 2025 r. realizowano szereg działań mających na celu poprawę zdrowia i kondycji fizycznej dzieci. Były to m.in.:

- utworzenie oddziałów sportowych we wrocławskich szkołach – od września 2025 r. funkcjonowało 107,5 oddziałów sportowych i mistrzostwa sportowego, w których uczyło się 2 348 uczniów;
- w 81 szkołach podstawowych w okresie wrzesień-grudzień kontynuowano program nauki pływania uczniów klas trzecich. W I półroczu roku szkolnego 2024/2025 na realizację programu wydatkowano kwotę **1 416 607 zł**, z czego od stycznia do czerwca 2025 środki zostały zarezerwowane w budżecie podstawowym szkół, w 2025 r. szkoły i placówki oświatowe posiadały w podstawowym planie finansowym środki z tytułu opłat za basen w wysokości 5 875 381 zł.
- we współpracy z sekcją - Biegi na Orientację WKS Śląsk Wrocław zrealizowano projekt **„Orientuj się”**, który był jedną z dyscyplin sportu włączoną do programu Igrzysk Sportów Nieolimpijskich World Games 2017;
- **„Spartan dla szkół na lodowiskach”** we Wrocławskim Centrum Treningowym Spartan (lekcje wychowania fizycznego obejmujące naukę jazdy na łyżwach i rolkach); zajęcia sportowe na basenach we Wrocławskim Centrum Treningowym Spartan oraz we Wrocławskim Parku Wodnym Aquapark;
- w okresie od stycznia do czerwca 2025 r. 100 klas i grup przedszkolnych łącznie z 41 wrocławskich przedszkoli i szkół podstawowych kontynuowało udział w 2 turze pierwszego etapu programu **„Edukacja w Ruchu”**. W drugim etapie w okresie od września do grudnia 2025 r. brało udział 54 przedszkoli i szkół podstawowych (200 klas/oddziałów/grup przedszkolnych). Projekt „Edukacja w Ruchu” realizowany jest we współpracy z Akademią Wychowania Fizycznego, Sp. z o.o. Akademią Krokieta i Lamy oraz Fundacją V4Sport. Celem projektu jest popularyzacja idei edukacji w ruchu oraz promowanie postaw proaktywnych wśród nauczycieli i dzieci. Wskazane podejście pozytywnie wpływa na wyniki w nauce, zdrowie fizyczne i psychiczne uczniów, a także wspiera rozwój kompetencji społecznych, integrację oraz efektywną współpracę w grupie.

DORADZTWO ZAWODOWE

W **Centrum Placówek Kształcenia Zawodowego** (CPKZ) prowadzono zajęcia z zakresu doradztwa edukacyjno-zawodowego dla uczniów na każdym etapie edukacyjnym oraz dla nauczycieli i rodziców. W 2025 r. w grupowych zajęciach z zakresu doradztwa edukacyjno-zawodowego wzięło udział 4 225 uczniów, z indywidualnych porad dla uczniów i ich rodziców skorzystało 230 osób, a w grupowych spotkaniach dot. m.in. potrzeb rynku pracy i rekrutacji do szkół wzięło udział 1 813 osób (rodzice, wychowawcy klas i doradcy zawodowi). Przy Centrum działa Międzyszkolny Ośrodek Wspierania Aktywności Zawodowej (MOWAZ) współpracujący ze wszystkimi doradcami zawodowymi zatrudnionymi we wrocławskich szkołach. Wrocławskie szkoły zawodowe współpracowały z pracodawcami działającymi w branżach odpowiadających profilowi ich kształcenia. W niektórych z nich dzięki projektowi „**Patronat pracodawców nad szkołami**” utworzono tak zwane klasy patronackie – uczniom oferowano umowy w ramach praktyk zawodowych, staże i stypendia, umożliwiano im udział w konkursach międzyszkolnych, doposażono pracownie.

Ponadto dofinansowano koszty kształcenia młodocianych pracowników dla 111 pracodawców na kwotę 1 320 589 zł za wykształcenie 132 uczniów.

ORGANIZOWANIE I FINANSOWANIE CZASU WOLNEGO

W ramach **wypoczynku zimowego** finansowanego ze środków gminy Wrocław zorganizowano zajęcia dla 6 692 uczniów wrocławskich szkół. Na ten cel przekazano łącznie środki w wysokości 1 193 413 zł. Wypoczynek zimowy w formie półkolonii zorganizowało 27 szkół podstawowych oraz Zespół Placówek Oświatowych nr 3. Wypoczynek w formie tzw. „Otwartych sal” zorganizowało 13 szkół podstawowych i ponadpodstawowych. Ofertę w czasie ferii zimowych przygotowały 4 Młodzieżowe Domy Kultury oraz Centrum Kreatywności Talent. Uczniowie brali udział w zajęciach sportowych, plastycznych i teatralnych. Wypoczynek zimowy został zorganizowany zgodnie z wytycznymi Głównego Inspektoratu Sanitarnego (GIS), Ministerstwa Zdrowia (MZ) i Ministerstwo Edukacji Narodowej (MEN).

W ramach **wypoczynku letniego** ze środków miejskich dofinansowano realizację zadania w 31 szkołach podstawowych oraz Zespole Placówek Oświatowych nr 3, w których przygotowano 5 548 miejsc. Swoją ofertę w czasie ferii letnich przygotowały również 4 Młodzieżowe Domy Kultury oraz Centrum Kreatywności Talent, gdzie w zajęciach udział wzięło 2 990 uczniów. Wysokość środków przeznaczonych na ten cel z budżetu miasta Wrocław wyniosła 1 862 102 zł. Wypoczynek letni został zorganizowany zgodnie z wytycznymi GIS, MZ i MEN.

W **4 Młodzieżowych Domach Kultury (MDK)** i Centrum Kreatywności TALENT (CKT) z zajęć pozalekcyjnych w kołach, zespołach i grupach skorzystało: 8 982 dzieci i młodzieży, w okresie od stycznia do sierpnia 2025 r., oraz 10 075 dzieci i młodzieży, w okresie od września do grudnia 2025 r. W roku kalendarzowym 2025 w imprezach i uroczystościach organizowanych w MDK-ach i CKT (koncerty, wernisaże, konkursy itp.) łącznie wzięło udział **30 179** uczestników.

Na funkcjonowanie MDK-ów oraz CKT TALENT w 2025 r. przeznaczono **25 094 813 zł** (dane z programu Planowanie i Analiza Budżetu Szkół - stan na dzień 31.12.2025 r.).

KADRA NAUCZYCIELSKA

DOSKONALENIE KWALIFIKACJI NAUCZYCIELI

Na doskonalenie zawodowe kadry nauczycielskiej przeznaczono 8 504 333. Środki te zostały podzielone w następujący sposób:

- 7 964 390 zł dla szkół i placówek oświatowych na dofinansowanie doskonalenia zawodowego nauczycieli, na podstawie wniosków złożonych przez dyrektorów,
- 199 770 zł na szkolenia branżowe dla nauczycieli teoretycznych i praktycznych przedmiotów zawodowych (art. 70a ust. 1, 70c ust. 1 i ust. 11 pkt 3 ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. Karta Nauczyciela),
- 340 173 zł dla Wrocławskiego Centrum Doskonalenia Nauczycieli na organizację szkoleń, warsztatów, konferencji, itp. dla nauczycieli wrocławskich szkół i placówek oświatowych.

Doskonalenie zawodowe nauczycieli – finansowanie w latach 2022–2025 (w zł)
(Źródło: UMW)

Lata	Dofinansowanie do doskonalenia zawodowego nauczycieli	Finansowanie doradców metodycznych
2022	5 200 880	1 500 000
2023	5 804 200	1 516 000
2024	6 445 820	1 869 000
2025	8 504 333	2 149 000

AWANS ZAWODOWY

Przeprowadzono 374 egzaminy na stopień awansu zawodowego nauczyciela mianowanego (sesja letnia i jesienna).

WSPÓŁPRACA JEDNOSTEK OŚWIATOWYCH Z UCZELNIAMI WYŻSZYMI

W 2025 r. w ramach współpracy z uczelniami wyższymi realizowano projekty upowszechniające i propagujące naukę poprzez zabawę oraz popularyzujące matematykę i inne przedmioty ścisłe, propagujące postawy prospołeczne:

- we współpracy z Instytutem Matematycznym Uniwersytetu Wrocławskiego, kontynuowano projekt Wrocławski Portal Matematyczny (informacje na temat projektu dostępne pod adresem www.matematyka.wroc.pl);
- wspólnie z Uniwersytetem SWPS, realizowano projekt systemowego zapobiegania przemocy rówieśniczej w szkołach podstawowych i ponadpodstawowych o nazwie: „System Przeciwdziałania Przemocy Rówieśniczej – RESQL”, dający szansę na skuteczne przeciwdziałanie przemocy rówieśniczej w szkole. RESQL to system do anonimowego zgłaszania przemocy rówieśniczej przeznaczony dla szkół podstawowych i szkół ponadpodstawowych. W ramach wdrożenia projektu w ZSP 21 przeprowadzone zostały: wykłady dla całej kadry szkoły, warsztaty techniczne z obsługi systemu, szkolenia dla samorządów uczniowskich. Ponadto szkoły zostały wyposażone w pakiety 11 scenariuszy lekcji wychowawczych

dotyczących przemocy rówieśniczej wraz z podręcznikiem, w tym wybrane scenariusze lekcji w języku rosyjskim oraz ukraińskim, jak również w materiały dotyczące zachowań autoagresywnych dla interwentów;

- wspólnie z Uniwersytetem Medycznym im. Piastów Śląskich we Wrocławiu, przeprowadzono po raz trzeci projekt „Porusz serce”. Celem projektu jest zwiększenie świadomości mieszkańców Wrocławia, w tym uczniów i nauczycieli, w zakresie znaczenia szybkiego podejmowania przez świadków zdarzenia resuscytacji u poszkodowanych z nagłym zatrzymaniem krążenia, a w konsekwencji zwiększenie przeżywalności w przypadku zatrzymania krążenia. W ramach projektu zrealizowano działania edukacyjne i informacyjne wśród uczniów i nauczycieli 44 wrocławskich szkół i placówek, polegające na udziale w Europejskim Dniu Przywracania Czynności Serca (16 października 2025 r.). Ponadto w 4 przedszkolach, 17 szkołach podstawowych, 7 zespołach szkolno-przedszkolnych, 16 szkołach ponadpodstawowych nauczyciele wraz z uczniami przeprowadzili praktyczne zajęcia z resuscytacji krążeniowo-oddechowej. Partnerami projektu są: gmina Wrocław, Komenda Wojewódzka Państwowej Straży Pożarnej we Wrocławiu, Komenda Wojewódzka Policji we Wrocławiu, Straż Miejska we Wrocławiu, Uniwersytecki Szpital Kliniczny im. Jana Mikulicza-Radeckiego we Wrocławiu, Pogotowie Ratunkowe we Wrocławiu, Akademia Muzyczna we Wrocławiu, Uniwersytet Wrocławski, Akademia Wychowania Fizycznego we Wrocławiu, Uniwersytet Przyrodniczy we Wrocławiu, Papieski Wydział Teologiczny we Wrocławiu, Polsko-Amerykańska Komisja Fulbrighta.

WSPÓŁPRACA MIASTA Z UCZELNIAMI WYŻSZYMI

W 2008 r. w strukturach Urzędu Miejskiego Wrocławia powstało **Biuro Współpracy z Uczelniami Wyższymi**. W ramach biura funkcjonuje **Wrocławskie Centrum Akademickie (WCA)**, które jest pierwszą i jedyną inicjatywą tego typu w Polsce. WCA koordynuje współpracę miasta, środowiska akademickiego i przedsiębiorców.

Wrocławskie Centrum Akademickie koordynuje m.in.:

- miejski **Studencki Program Stypendialny**, wspierający najzdolniejszych studentów oraz doktorantów w pracy naukowej. Na projekt w 2025 r. przeznaczono **1,16 mln zł**,
- przyznawanie **Nagrody Naukowej Prezydenta Wrocławia** za wybitne osiągnięcia na rzecz integracji środowisk akademickich, naukowych i artystycznych – w 2025 r. wyróżnienie otrzymało 3 naukowców: prof. Janusz Degler, prof. dr. hab. Bogusław Fiedor, prof. Krzysztof Abramski. Budżet: **30 tys. zł**,
- działalność **Akademii Młodych Uczonych i Artystów (AMUiA)**, której celem jest wspieranie i kreowanie działalności interdyscyplinarnej w nauce i sztuce – AMUiA wspiera Prezydenta Wrocławia w sprawach związanych z nauką i edukacją oraz ich promocją wśród wrocławian. Budżet: ok. **77 tys. zł**,
- konkurs **Wrocławska Magnolia**, adresowany do absolwentów wrocławskich uczelni podejmujących w pracach magisterskich tematykę poprawy szeroko

rozumianej jakości życia wrocławian. W 2025 r. wyłoniono 6 laureatów oraz przyznano 3 wyróżnienia. Budżet: **55 tys. zł**,

- **Fundusz Aktywności Studenckiej (FAST)**, którego celem jest realizacja projektów służących przedsiębiorczości akademickiej, innowacyjności i kreatywności. Konkurs adresowany jest do studentów i/lub doktorantów należących do kół naukowych, organizacji oraz grup studenckich prowadzących działalność na wrocławskich uczelniach. W 2025 r. Komisja wskazała do dofinansowania 24 projekty na kwotę ok. **253 tys. zł**,
- projekt **Wrocławskie Akademickie Zespoły Zadaniowe (WAZZA)**. Celem tego zadania jest wypracowanie przez interdyscyplinarny zespół studencko-doktorancki kompleksowego rozwiązania problemu - wcześniej zasygnalizowanego i zdefiniowanego przez Prezydenta Wrocławia (problem miejski, kwestie istotne społecznie). Budżet ok. **20 tys. zł**,
- program **PICTURE**, skierowany do wrocławskich dzieci w wieku szkolnym i ich rodziców, badający czynniki kształtujące zdrowie i dobre samopoczucie, a także mający na celu prześledzenie wpływu zmian środowiskowych i społecznych na styl życia mieszkańców Wrocławia. Budżet: ok. **227 tys. zł**.

SZKOLNICTWO WYŻSZE

Wrocław jest jednym z największych ośrodków akademickich w Polsce Trzecim co do wielkości w Polsce. Jak podają dane z Głównego Urzędu Statystycznego, liczba studentów we Wrocławiu na dzień 31 grudnia 2024 r. wynosiła ponad **115,7 tys.**

Działa tu 30 uczelni wyższych, w tym 12 uczelni publicznych. Uczelnie publiczne to: Politechnika Wrocławska, Uniwersytet Wrocławski, Uniwersytet Medyczny im. Piastów Śląskich we Wrocławiu, Uniwersytet Ekonomiczny we Wrocławiu, Uniwersytet Przyrodniczy we Wrocławiu, Akademia Muzyczna im. Karola Lipińskiego we Wrocławiu, Akademia Sztuk Pięknych im. Eugeniusza Gepperta we Wrocławiu, Akademia Wojsk Lądowych im. gen. Tadeusza Kościuszki, Akademia Wychowania Fizycznego we Wrocławiu, Akademia Sztuk Teatralnych im. Stanisława Wyspiańskiego w Krakowie – filia we Wrocławiu, Collegium Witelona Uczelnia Państwowa w Legnicy - Filia we Wrocławiu oraz Papieski Wydział Teologiczny we Wrocławiu.

W *Strategii Wrocław 2030* miejsce uczelni wyższych w rankingach stanowi jeden z dziesięciu wskaźników monitorujących jej wdrażanie. Jest to jedna z metod pozwalająca określić prestiż i dokonania uczelni. W rankingu polskich **Uczelni akademickich „Perspektywy”** w 2025 r. Politechnika Wrocławska znalazła się na miejscu 7., tak samo jak w poprzednim roku. Uniwersytet Wrocławski i Ekonomiczny uzyskały lepsze lokaty niż w 2024 r. Uniwersytet Wrocławski zajął 17 miejsce w 2025 r. (19 miejsce rok wcześniej), a Uniwersytet Ekonomiczny zajął 43 miejsce w 2025 r. (awans o 5 miejsc).

Miejsce w rankingu szkół wyższych w latach 2021–2025 (Źródło: *Perspektywy*)

Uczelnie wrocławskie	Miejsce w rankingu „Perspektywy”				
	2021	2022	2023	2024	2025
Politechnika Wrocławska	6	7	8	7	7

Uczelnie wrocławskie	Miejsce w rankingu „Perspektywy”				
	2021	2022	2023	2024	2025
Uniwersytet Wrocławski	13	10	19	19	17
Uniwersytet Medyczny we Wrocławiu	17	20	16	16	17
Uniwersytet Przyrodniczy we Wrocławiu	23	25	30	26	27
Uniwersytet Ekonomiczny we Wrocławiu	38	45	54-61	48	43

W rankingu *Uniwersytety Perspektywy* w 2025 r. Uniwersytet Wrocławski utrzymał 5. miejsce w kraju wśród *Uniwersytetów*, natomiast w rankingu *Uczelnie techniczne Perspektywy* Politechnika Wrocławska utrzymała 4. miejsce.

W rankingu **The Center for World University Rankings (CWUR)** dwie wrocławskie uczelnie – **Uniwersytet Medyczny** i **Uniwersytet Wrocławski** znalazły się w pierwszej dziesiątce uczelni polskich, a w światowym zestawieniu Uniwersytet Medyczny zajął 895 miejsce, a Uniwersytet Wrocławski 937. CWUR to czołowa organizacja konsultingowa zajmująca się doradztwem politycznym, strategicznym oraz świadcząca usługi konsultingowe uczelniom wyższym oraz rządowi, dążącym do poprawy wyników nauczania oraz badań naukowych. Publikowane przez nią co roku globalne rankingi uniwersytetów są uznawane za miarodajne na całym świecie ze względu na ich obiektywizm, przejrzystość i spójność.

Miejsce w rankingu CWUR wrocławskich szkół wyższych w latach 2022-2025 (Źródło: The Center for World University Rankings (CWUR))

Uczelnie	World Rank				National Rank			
	2022	2023	2024	2025	2022	2023	2024	2025
Uniwersytet Wrocławski	832	870	900	937	8	8	10	10
Politechnika Wrocławska	999	1005	1042	1040	11	11	13	13
Uniwersytet Medyczny	926	899	893	895	10	10	8	8

Wyniki **Shanghai's Global Ranking of Academic Subjects (GRAS)** publikowane są od 2009 r. przez Shanghai Ranking Consultancy. Uczelnie porównywane są w 55 obszarach nauki (z zakresu nauk przyrodniczych, inżynierii, nauk o życiu, nauk

medycznych oraz nauk społecznych). W 2025 r. ponad 1900 z 5000 uczelni z 96 krajów i regionów znalazło się w rankingu.

Politechnika Wroclawska została wyróżniona w dziedzinie **inżynieria mechaniczna** (pozycja 101-150), co oznacza awans aż o ok. 200 pozycji, bowiem w poprzednich dwóch latach była sklasyfikowana na pozycjach 301-400. Jednocześnie jest to najlepszy wynik ze wszystkich polskich uczelni w tej kategorii. **Uniwersytet**

Wroclawski został wyróżniony w 3 dziedzinach: **psychologia** (201-300), **fizyka** (po raz pierwszy w rankingu) i **matematyka** (401-500). **Uniwersytet Przyrodniczy** doceniony został w 3 dziedzinach: **nauka i technologia żywności** (miejsce 151-200), **nauki rolnicze** (miejsce 201-300) oraz **nauka weterynaryjna** (miejsce 151-200).

Uniwersytet Medyczny we Wrocławiu został wyróżniony **2 dziedzinach: medycyna kliniczna** (201-300) i Human Biological Sciences (301-400). Według *Times Higher Education World University Rankings (THE WUR)* **Uniwersytet Medyczny we Wrocławiu** jest najlepszą uczelnią w Polsce.

OBCOKRAJOWCY

W roku akademickim 2024/2025 we Wrocławiu studiowało ogółem **9 359** osób z zagranicy (o **1,0%** mniej niż w poprzednim roku akademickim).

Osiągnięcia naukowców oraz studentów

Dr hab. inż. Sławomir Porada (Politechnika Wroclawska) uzyskał **ERC Consolidator Grant 2025** na realizację projektu badawczego dotyczącego selektywnej separacji jonów z wody. Jest to pierwszy grant ERC tego typu przyznany naukowcowi Politechniki Wroclawskiej.

Prof. Dorota Nowak wraz z zespołem badawczym (Uniwersytet Wroclawski) otrzymała nagrodę podczas **Gali Nauki Polskiej 2025** za badania nad interakcjami komórek nowotworowych z mikrośrodowiskiem. Badania realizowane były we współpracy Uniwersytetu Wroclawskiego oraz Uniwersytetu Medycznego we Wrocławiu. Studenci: **Klara Andrzejczak, Wiktor Witkowski i Natalia Urban** (Uniwersytet Wroclawski) **Członkowie Student Research Group of Evidence Based Healthcare** zdobyli II miejsce za najlepszą prezentację podczas międzynarodowej konferencji **ISCYBR XI**. Nagrodzona praca dotyczyła jakości raportowania badań klinicznych i koncentrowała się na analizie zgodności publikacji z obowiązującymi standardami metodologicznymi. Wyróżnienie przyznano za wysoki poziom merytoryczny prezentacji oraz istotny wkład w rozwój praktyki opartej na dowodach naukowych.

Prof. dr hab. Mariusz Mirek (Uniwersytet Wroclawski) został laureatem Nagrody Naukowej im. Mikołaja Kopernika, przyznawanej przez Polską Akademię Umiejętności, za wybitny wkład w rozwój współczesnej matematyki. Wyróżnienie to należy do najważniejszych nagród naukowych w Polsce i przyznawane jest za osiągnięcia o istotnym znaczeniu międzynarodowym.

Dr inż. Piotr Kryczka (Uniwersytet Wroclawski) znalazł się w gronie 100 najlepszych młodych polskich naukowców, otrzymując stypendium **START Fundacji na rzecz Nauki Polskiej** (edycja 2025). Program START wspiera najwybitniejszych badaczy na wczesnym etapie kariery naukowej, wyróżniających się znaczącymi osiągnięciami badawczymi.

Dr hab. inż. Maciej Pieczarka, prof. uczelni (Politechnika Wroclawska) został laureatem Nagrody „**Iuvenes Wratislaviae 2025**”, przyznawanej przez Oddział

Polskiej Akademii Nauk, za wybitne osiągnięcia w obszarze nauk ścisłych i technicznych. Wyróżnienie przyznano m.in. za publikacje dotyczące kondensacji Bosego–Einsteina fotonów oraz realizację grantu OPUS Lap NCN.

Dr Paweł Starzec (Uniwersytet Wrocławski) został laureatem **grantu fotograficznego Fundacji Hasselblad** na realizację i wydanie autorskiej książki fotograficznej poświęconej miejscom zbrodni w Bośni i Hercegowinie. Projekt koncentruje się na dokumentacji przestrzeni naznaczonych przemocą oraz analizie relacji pomiędzy pamięcią, krajobrazem i historią. Grant Fundacji Hasselblad jest indywidualnym wyróżnieniem przyznawanym twórcom realizującym projekty o wysokiej wartości artystycznej i badawczej.

Prof. Tomasz Kajdanowicz (Politechnika Wrocławska, Wydział Informatyki i Telekomunikacji) został laureatem Dolnośląskiego **Klucza Sukcesu 2025**, przyznawanego za wybitne osiągnięcia naukowe i dydaktyczne. Wyróżnienie otrzymał za znaczący wkład w rozwój badań z zakresu sztucznej inteligencji, w szczególności analizy sieci złożonych i uczenia maszynowego, a także za działalność na rzecz transferu wiedzy do gospodarki i popularyzacji nauki.

Dr inż. Szymon Zelewski (Politechnika Wrocławska) jest zdobywcą **Specjalnej Nagrody Naukowej im. Dionizego Smoleńskiego 2025**, przyznanej za wybitne osiągnięcia badawcze w obszarze nowoczesnych materiałów funkcjonalnych. Nagrodę otrzymał za badania nad materiałami fotowoltaicznymi, w szczególności analizę ich właściwości absorpcyjnych i potencjalnych zastosowań w wysokowydajnych systemach konwersji energii.

Aż 37 badaczy Uniwersytetu Medycznego we Wrocławiu znalazło się w prestiżowym rankingu „**World’s Top 2% Scientists 2025**”, obejmującym najczęściej cytowanych naukowców na świecie. Jest to rekordowy wynik w historii uczelni, potwierdzający silną pozycję w międzynarodowym środowisku nauk biomedycznych i klinicznych.

INSTYTUCJE NAUKOWE I OŚRODKI B&R

We Wrocławiu działa ponad **400 centrów badawczo-rozwojowych i IT**, co potwierdza silną pozycję miasta jako jednego z głównych ośrodków innowacji w Polsce. Uzupełnieniem tego jest ponad **30** inkubatorów przedsiębiorczości i przestrzeni coworkingowych, które wspierają rozwój start-upów oraz projektów B+R (Badawczo-Rozwojowe).

Działalność badawcza koncentruje się przede wszystkim na technologiach informacyjno-komunikacyjnych (ICT), sztucznej inteligencji i cyberbezpieczeństwie, chemii i materiałach, energetyce, transporcie i logistyce, a także na zagadnieniach związanych ze zrównoważonym rozwojem, biotechnologią i technologiami medycznymi. Brakuje jednolitych danych dotyczących liczby akredytowanych laboratoriów, jednak obserwuje się rozwój nowej infrastruktury laboratoryjnej, zwłaszcza przy uczelniach i w parkach technologicznych.

We Wrocławiu działają jednostki Polskiej Akademii Nauk, a także m.in. Wojskowy Instytut Techniki Inżynierskiej im. prof. Józefa Kosackiego, Ośrodek Badawczo-Rozwojowy Wojewódzkiego Szpitala Specjalistycznego, Centrum Badawczo-Rozwojowe NOVASOME Sp. z o.o. oraz PORT Polski Ośrodek Rozwoju Technologii, będący częścią Sieci Badawczej Łukasiewicz. Istotną rolę odgrywają również instytucje prowadzące

badania aplikacyjne, takie jak KGHM CUPRUM, Instytut Automatyki Systemów Energetycznych czy „Poltegor-Instytut”.

W 2025 r. zaobserwowano także rozwój współpracy pomiędzy nauką a biznesem, m.in. poprzez nowe centra badawcze przy uczelniach oraz inicjatywy sieciowe, takie jak Wrocław BioTech Hub, co wzmacnia interdyscyplinarny charakter lokalnego ekosystemu B+R.

KULTURA

Wrocław jest jednym z największych ośrodków kulturalnych i intelektualnych w Polsce. Miasto ma wielowiekową tradycję związaną z rozwojem sztuki i architektury. Potencjał ludzki i organizacyjny, w połączeniu z miejscami o potencjale kulturotwórczym, oraz odpowiednio kreowana polityka w tym obszarze odgrywają ważną rolę w życiu miasta. Aktywność środowisk twórczych oraz rozwinięta infrastruktura kultury tworzą zróżnicowany i dynamiczny ekosystem, obejmujący zarówno działania o charakterze międzynarodowym, jak i inicjatywy lokalne.

Rok 2025, ogłoszony przez Radę Miejską Wrocławia Rokiem Pojednania, wyznaczył istotny kontekst interpretacyjny dla działań kulturalnych w mieście, nadając im wyraźny wymiar historyczny, tożsamościowy i wspólnotowy. Program obchodów oparty był na kumulacji znaczących rocznic: 80. rocznicy zakończenia II wojny światowej, 60. rocznicy Orędzia biskupów polskich do biskupów niemieckich oraz 45. rocznicy powstania NSZZ „Solidarność”, które wspólnie kształtują współczesny etos Wrocławia jako miasta dialogu i pojednania.

Spośród wielu wydarzeń kulturalnych 2025 r., odbywających się we Wrocławiu, szczególnym zainteresowaniem cieszyły się te, które od lat budują markę kulturalną miasta, w tym:

- 60. edycja Międzynarodowego Festiwalu Wratislavia Cantans im. Andrzeja Markowskiego;
- 61. edycja Międzynarodowego Festiwalu Jazz nad Odrą;
- 45. edycja Przeglądu Piosenki Aktorskiej;
- 11. edycja Międzynarodowego Festiwalu Teatralnego DIALOG – WROCŁAW;
- Gitarowy Rekord Świata – coroczna impreza gromadząca na wrocławskim Rynku tysiące miłośników gitary i muzyki;
- 25. edycja Międzynarodowego Festiwalu Filmowego Nowe Horyzonty, (w 2025 r. w odświeżonej plenerowej nie tylko w Rynku, ale również w przestrzeni parkowej leśnickiego Zamku);
- 20. edycja Literackiej Nagrody Europy Środkowej Angelus;
- 18. edycja Wrocławskiej Nagrody Poetyckiej Silesius;
- coroczna edycja Święta Wrocławia;
- 15. edycja Nocy Muzeów we Wrocławiu.

Wrocław konsekwentnie rozwijał również marki instytucjonalne. Największą frekwencją, tradycyjnie już, cieszyły się Narodowe Forum Muzyki im. Witolda Lutosławskiego (jubileusz 10-lecia) i Teatr Muzyczny CAPITOL.

Rozpoznawalne marki Wrocławia to także efekt działalności organizacji pozarządowych, finansowanych bądź współfinansowanych przez Gminę Wrocław:

- Kino Nowe Horyzonty wraz z Międzynarodowym Festiwalu Filmowym Nowe Horyzonty oraz American Film Festival;
- Centrum Sztuki WRO ze słynnym Biennale WRO;
- Przegląd Sztuki SURVIVAL.

Z roku na rok umacnia swoją pozycję w kalendarzu kulturalnym Wrocławia Festiwal Sztuki Nowych Mediów Kinomural. W 2025 r. hasłem festiwalu było: ODYSEJA: WERSJA BETA. 86 artystów i artystek z całego świata w ciągu dwóch wieczorów zaprezentowało ponad 100 animacji na 6 kamienicach Nadodrza.

We Wrocławiu dynamicznie rozwija się niezależna scena teatralna, w tym:

- Teatr Ad Spectatores, największy niezależny teatr wrocławski (w 2025 r. obchodził jubileusz 25-lecia);
- Teatr Układ Formalny, który, oprócz stałej działalności, organizuje również Festiwal Teatralny Reakcje, przegląd teatru niezależnego i zaangażowanego społecznie, wzmacniający obecność alternatywnych form teatralnych w przestrzeni miasta;
- Teatr Polski w Podziemiu Wrocław – obecnie działający w formalnych strukturach Instytutu im. Jerzego Grotowskiego;
- Teatr Dialogu – teatr tworzony m.in. przez studentów i absolwentów Akademii Sztuk Teatralnych w Krakowie, filii we Wrocławiu oraz Studium Musicalowego Capitolu;
- Teatr Kambak – teatr angażujący w działania artystyczne osoby z niepełnosprawnościami, w tym intelektualnymi, wykorzystujący sztukę jako narzędzie integracji i ekspresji;
- Teatr Kombinat - niezależna grupa teatralna realizująca współczesne spektakle o tematyce społecznej, często z wykorzystaniem form performatywnych i muzycznych;
- Stowarzyszenie Kolektyw Kobietostan – inicjatywa artystyczno- społeczna prowadząca działania teatralne z kobietami zagrożonymi wykluczeniem, wzmacniająca ich sprawczość i integrację społeczną.

W kontekście budowania marki Wrocławia jako miasta wrażliwego, inkluzywnego i odważnego w kreowaniu nowych modeli uczestnictwa w kulturze, istotne znaczenie ma wspieranie takich inicjatyw jak MiserArt czy Galeria ArtBrut. Fundacja MiserArt kontynuuje działania realizowane od 2014 r. na wrocławskim Nadodrzu przez fundację "HOMO SACER", tworząc przestrzeń dla wspólnej pracy środowiska artystycznego i osób w kryzysie bezdomności. Od 2025 r. MiserArt dodatkowo udostępnia 4 pomieszczenia swojego lokalu na pracownie twórcze dla wrocławskich artystów. Jednym z bardziej unikatowych i społecznie zaangażowanych obszarów rozwoju kultury jest nurt art brut, którego wrocławskim przedstawicielem jest Galeria ArtBrut, integrująca artystów z niepełnosprawnością umysłową i z zaburzeniami psychicznymi.

W 2025 r. we Wrocławiu odbyło się również szereg istotnych wydarzeń kulturalnych, które uzupełniały ofertę instytucjonalną miasta oraz wzmacniały jego potencjał w zakresie kultury popularnej i działań oddolnych, w tym:

- koncert Wrocław Przyszłości – widowisko muzyczne zrealizowane z okazji 80-lecia powrotu Wrocławia do Polski, łączące muzykę rozrywkową, klasyczną i narrację historyczną;

- One Love Wrocław Music Festival – międzynarodowy festiwal muzyczny odbywający się w Hali Stulecia, prezentujący artystów sceny reggae, hip-hop i muzyki alternatywnej;
- Juwenalia Wrocławskie – cykl wydarzeń kulturalno- rozrywkowych środowiska akademickiego;
- Międzynarodowy Festiwal Sztuki Ulicznej BuskerBus – wydarzenie prezentujące teatr uliczny, nowy cyrk i działania performatywne w przestrzeni miejskiej;
- Avant Art Festival – interdyscyplinarny festiwal prezentujący muzykę eksperymentalną, sztuki wizualne i performans;
- Mandala Performance Festival – wydarzenie łączące sztuki performatywne, działania cielesne i praktyki interdyscyplinarne;
- Energia Dźwięku - projekt artystyczny ukierunkowany na eksplorację współczesnych form dźwięku, obejmujący koncerty, instalacje oraz działania performatywne;
- Industrial Festival - wydarzenie koncentrujące się na nurcie muzyki industrialnej i pokrewnych gatunkach;
- Podwodny Wrocław - projekt o charakterze interdyscyplinarnym, łączący działania artystyczne, performatywne i site-specific w przestrzeni miejskiej;
- Festiwal MIASTOmovie – wydarzenie łączące film, debatę i refleksję nad miastem oraz jego rozwojem;
- Polish Cinema for Beginners – cykl projekcji i spotkań przybliżających polską kinematografię międzynarodowej publiczności.

W 2025 r. po raz pierwszy zostało zorganizowane, we współpracy Gminy Wrocław i Samorządu Województwa Dolnośląskiego, Forum Edukacji Kulturalnej Wrocławia i Dolnego Śląska. Wydarzenie o charakterze eksperckim i systemowym, stanowiące przestrzeń debaty pomiędzy przedstawicielami instytucji kultury, sektora edukacji, organizacji pozarządowych oraz samorządu, poświęcone było wyzwaniom i kierunkom rozwoju edukacji kulturalnej w regionie. Organizatorem wydarzenia był Wrocławski Instytut Kultury.

W 2025 r. istotnym obszarem działań kulturalnych we Wrocławiu było wspieranie kultury mniejszości narodowych, w szczególności społeczności ukraińskiej, która stanowi ważną część mieszkańców miasta. Do ważnych wydarzeń i inicjatyw należał m.in. Skovoroda Fest – festiwal kultur i solidarności przygotowany przez Fundację Ukraina oraz Centrum Ukraińskiej Kultury i Rozwoju, które organizuje też warsztaty artystyczne, wydarzenia edukacyjne oraz koncerty.

FINANSE

W 2025 r. na realizację zadań z zakresu kultury ze środków gminy Wrocław przeznaczono kwotę 212 906 645,77 zł.

Wykres. Wysokość wydatków środków finansowych na kulturę w gminie Wrocław w latach 2021-2025 (Źródło: UMW)

Rok	wydatki bieżące
2025 r.	212 906 645,77 zł
2024 r.	209 095 020,45 zł
2023 r.	187 742 107,47 zł
2022 r.	166 185 570,20 zł
2021 r.	159 697 342,93 zł

INSTYTUCJE KULTURY

W 2025 r. na terenie miasta działały publiczne i niepubliczne instytucje kultury, z czego 25 prowadził lub współprowadził samorząd Wrocławia:

- Narodowe Forum Muzyki im. Witolda Lutosławskiego,
- Teatr Muzyczny Capitol,
- Wrocławski Teatr Lalek,
- Wrocławski Teatr Współczesny im. Marii i Edmunda Wiercińskich,
- Instytut im. Jerzego Grotowskiego,
- Muzeum Miejskie Wrocławia,
- Muzeum Współczesne Wrocław,
- Muzeum Architektury,
- BWA Wrocław – Galerie Sztuki Współczesnej,
- Galeria Miejska,
- Galeria Entropia,
- Ośrodek Pamięć i Przyszłość (w tym Centrum Historii Zajezdnia),
- Miejska Biblioteka Publiczna im. Tadeusza Różewicza,
- Strefa Kultury Wrocław,
- Centrum Kultury Agora,
- Centrum Kultury Nowy Pafawag,
- Ośrodek Postaw Twórczych Zamek,
- Klub Muzyki i Literatury,
- Otwarte Pracownie Plastyczne im. Eugeniusza Gepperta,
- Ośrodek Działań Twórczych Światowid,
- Wrocławski Dom Literatury,
- Wrocławski Klub Anima,
- Wrocławski Klub Formaty,
- Wrocławscy Kameraliści,
- Wrocławski Instytut Kultury.

Niepubliczne instytucje kultury (m.in. teatry, małe centra, galerie prowadzone przez fundacje, stowarzyszenia, podmioty gospodarcze, grupy nieformalne – twórcze kolektywy) w istotny sposób wzbogacają kulturalną ofertę miasta. Z wieloma z nich Gmina Wrocław ściśle współpracuje lub obejmuje swoim patronatem organizowane przez nie wydarzenia.

Profil działalności instytucji kultury prowadzonych przez samorząd Wrocławia w 2025 r. (w %) (Źródło: UMW)

deklarowany profil działalności	%
teatr	16,0%
filharmonia	4,0%
orkiestra, chór, zespół	4,0%
muzeum	12,0%
biblioteka	4,0%
dom kultury	24,0%
ognisko artystyczne	4,0%
galeria sztuki	12,0%
inny	20,0%

Grupy odbiorców, do których instytucje kultury w 2025 r. kierowały swoją ofertę (w %) (Źródło: UMW)

działalności instytucji kultury	%
artyści	64,0%
amatorzy	60,0%
praktycy kultury	52,0%
dzieci	76,0%
młodzież	92,0%
dorośli	96,0%
seniorzy	80,0%
rodziny z dziećmi	76,0%
turyści	60,0%
osoby ze specjlanymi potrzebami	68,0%
zorganizowane grupy szkolne	80,0%

DZIAŁALNOŚĆ INSTYTUCJI KULTURY

Wrocław od lat konsekwentnie buduje swoją pozycję jako przestrzeń dialogu, otwartości i innowacji w kulturze, opierając się na silnych, rozpoznawalnych w kraju i za granicą, markach kulturalnych oraz działalności instytucji kultury.

Instytucje artystyczne i wystawiennicze oraz liczba widzów i odwiedzających w latach 2022–2025 (Źródło: UMW)

instytucja	Liczba odwiedzających/widzów	Liczba odwiedzających/widzów online	Liczba odwiedzających/widzów	Liczba odwiedzających/widzów online	Liczba odwiedzających/widzów	Liczba odwiedzających/widzów online	Liczba odwiedzających/widzów	Liczba odwiedzających/widzów online
	w 2022 r.		w 2023 r.		w 2024 r.		w 2025 r.	
Narodowe Forum Muzyki	194389		235865	2935	255085		260740	
Teatr Muzyczny Capitol	103679	1961	109916		113790		110140	
Wrocławski Teatr Lalek	48067		56772		60353		61672	
Wrocławski Teatr Współczesny	16148		22356	900	22416	951	24504	
Instytut im. Jerzego Grotowskiego	4311	243	11736	435	12371	567	10083	
Muzeum Miejskie Wrocławia	143094		148541		136875		144147	20
Muzeum Współczesne Wrocław	29350		18749		17566		11654	
Muzeum Architektury	41139	8931	37876		33302	8198	33540	17247

instytucja	Liczba odwiedzających/widzów	Liczba odwiedzających/widzów online	Liczba odwiedzających/widzów	Liczba odwiedzających/widzów online	Liczba odwiedzających/widzów	Liczba odwiedzających/widzów online	Liczba odwiedzających/widzów	Liczba odwiedzających/widzów online
	w 2022 r.		w 2023 r.		w 2024 r.		w 2025 r.	
BWA Wrocław – Galerie Sztuki Współczesnej	30353	349	37158		32677		22559	
Galeria Miejska	11311		10327		11902		8851	
Galeria Entropia	2688		6140		3149		3344	
Ośrodek Pamięć i Przyszłość	182949	29755	243885	35199	331606		228867	
SUMA	807 478	41 239	939 321	39 469	1 031 092	9059	920 101	17 267

W 2025 r. w Narodowym Forum Muzyki im. Witolda Lutosławskiego (NFM) miała miejsce 60. edycja Międzynarodowego Festiwalu Wratislavia Cantans im. Andrzeja Markowskiego. Do kluczowych projektów artystycznych w 2025 r. należały również: współpraca z Australian Chamber Orchestra, realizacja prawykonania dzieł zamówionych przez NFM, wykonanie Symfonii XXI Kadiż Mieczysława Wajnbęrga w ramach programu Kultura Inspirująca; projekty nagraniowe dla międzynarodowych wytwórni fonograficznych, a także prezentacje polskiej muzyki współczesnej i dawnej na zagranicznych estradach, w tym w Paryżu, Londynie, Wiedniu, Brukseli, Hamburgu, Berlinie, Pradze, Hongkongu, Nowym Jorku, Vancouver, Stambule, Edynburgu, Boswil oraz podczas Expo w Osace. Bogaty program koncertowy w kraju i za granicą realizowany był z udziałem wybitnych dyrygentów, solistów i zespołów, wśród których znaleźli się m.in. Christoph Eschenbach, Omer Meir Wellber, István Várdai, Piotr Anderszewski, Bomsori Kim, Iveta Apkalna, Emmanuel Pahud, Julia Fischer, Nicola Benedetti, Giovanni Sollima oraz Alexander Sitkovetsky. W 2025 r. NFM realizował także cykle koncertowe i festiwale własne, w tym Jazztopad Festival (edycja polska i zagraniczna), Leo Festival Muzyka i Natura, Musica Electronica Nova Obecność(i) oraz Forum Musicum Narodziny sonaty.

W 2025 r. Wrocławscy Kameraliści wykonali 25 koncertów we Wrocławiu oraz 1 koncert w Katowicach.

W Teatrze Muzycznym Capitol w 2025 roku miały miejsce 4 premiery:

- Gry wstępne - opowieść o toksycznej miłości nastolatków i poszukiwaniu źródeł przemocy;
- Dzień Świstaka - przypowieść o zapętleniu w czasie i konieczności zmiany podejścia do świata i ludzi, żeby uwolnić się od pułapki pętli czasowej;
- ON(BAZ)AIR- zderza problemy osobiste mieszkańca dużego miasta z poetyką bazarów miejskich;
- 25/25 przyszłość widzę jasno - koncert sylwestrowy w formie muzyczno - choreograficznego show, w którym, za pomocą wielkich hitów muzyki pop, podsumowuje się minione ćwierćwiecze i snuje wizje świetlanej przyszłości.

W 2025 r. Capitol zrealizował pierwszą edycję Festiwalu Artystek i Artystów Capitolu. Zaproszono widzów do wspólnego rozpoczynania każdego festiwalowego dnia treningami choreograficznymi i wokalnymi pod okiem artystek i artystów Teatru, którzy zaprezentowali swoje pasje i pozarepertuarowe działania teatralno-muzyczne.

W 45. edycji Festiwalu Przeglądu Piosenki Aktorskiej w programie, obok nurtu głównego, znalazł się Nurt OFF prezentujący 8 premierowych spektakli, w większości zrealizowanych przez młodych, często debiutujących, twórców.

W 2025 r. Wrocławski Teatr Lalek (WTL) przygotował 3 zaplanowane premiery oraz jedną dodatkową w partnerstwie z Instytutem Grotowskiego (Matei Brunul):

- ŚwiatWoW!, w reżyserii Piotra Soroki;
- ZŁA DZIEWCZYŃKA, w reżyserii Jakuba Krofty;
- OLBZRZYYYM!, w reżyserii Karoliny Maciejaszek;
- MATEI BRUNUL, w reżyserii Jerzego Bielunasa i Anety Głuch-Klucznik a także dwa premierowe spektakle stałych grup teatralnych (dziecięcej i młodzieżowej).

W 2025 r. teatr zagrał 391 spektakli w siedzibie i 16 spektakli wyjazdowych dla łącznie 56 524 widzów we Wrocławiu oraz 2 485 widzów poza siedzibą teatru.

We Wrocławskim Teatrze Współczesnym im. Marii i Edmunda Wiercińskich prapremierę miał, nagrodzony w Konkursie Dramaturgicznym STREFY KONTAKTU, dramat Magdaleny Drab Strefa 0. W 2025 r. odbyły się również: premiera Wspólnoty mieszkaniowej, autorstwa Jirego Havelki, w tłum. Michała Sieczkowskiego, reż. Lena Frankiewicz oraz prapremiera Un-packing Mikity Iłynczyka (nominowanego do Paszportów Polityki), reż. Katarzyna Kalwat (koprodukcja: Teatr Dramatyczny im. G. Holoubka, Warszawa).

W 2025 r. Instytut im. J. Grotowskiego zaprezentował 24 spektakle, które łącznie obejrzało w Centrum Sztuk Performatywnych Instytutu Grotowskiego | Piekarnia Żywa Kultura 2 859 widzów.

Muzeum Architektury we Wrocławiu jest jedyną instytucją muzealną w Polsce poświęconą w całości historii architektury oraz architekturze współczesnej.

W 2025 r. obchodzono jubileusz 60-lecia jego działalności, którego ważnym punktem była inauguracja nowego programu edukacyjnego dla dorosłych: Akademia Architektury oraz wystawy Laboratorium Architektury – ekspozycji o architekturze skierowanej zarówno do dorosłych jak i do dzieci.

W 2025 r. instytucja zrealizowała 8 wystaw czasowych, w tym m.in.: Europejska Nagroda Architektoniczna Mies van der Rohe Award 2024, Laboratorium Architektury, Wieloświat. Anna Szpakowska-Kujawska oraz Ukryte szczątki. Centralnie planowana architektura mieszkaniowa na wsi.

W 2025 r. Muzeum Architektury otrzymało I nagrodę w konkursie na najważniejsze Wydarzenie Muzealne Dolnego Śląska 2025 za wystawę Gdyby. Niezrealizowane wizje nowoczesnego Wrocławia.

W 2025 r. BWA Wrocław przeprowadziło drugi etap prac budowlanych, sanitarnych i elektrycznych w Galerii BWA Dizajn przy ul. Świdnickiej 2-4 (obecnie: Żyjnia BWA). 2025 rok to także dalsze prace nad koncepcją Nowej Siedziby BWA Wrocław czyli realizacja kolejnego etapu projektowego oraz ogłoszenie konkursu na wykończenie wnętrza.

W 2025 r. projekt kuratorski Krótkie wakacje Katarzyny Roj, którego BWA było współorganizatorem, zwyciężył w konkursie na wystawę w Pawilonie Polskim na Triennale w Mediolanie 2025 organizowanym przez Instytut Adama Mickiewicza.

W 2025 r. hasłem towarzyszącym działaniom Ośrodka Pamięć i Przyszłość (OPiP) było: Pojednanie - temat ten wpisywał się w obchody Roku Pojednania, a dyrektor OPiP został wyznaczony pełnomocnikiem Prezydenta Wrocławia ds. Roku Pojednania. W ramach tych działań zorganizowano obchody 60. rocznicy ogłoszenia Orędzia biskupów polskich do biskupów niemieckich, otwarcie wystawy w Muzeum Archidiecezjalnym (ekspozycji przedstawiającej korespondencję biskupów polskich i niemieckich z 1965 r. jako ważny element dziedzictwa europejskiego i światowego), kolejne przystanki wersji mobilnej tej wystawy (Warszawa, Słubice, Goerlitz, Katowice, Berlin), Wieczory na Bastionie Sakwowym – Historia. Kultura. Wrocław czy Seminarium Miejsc Pamięci Europy Wschodniej i Zachodniej w Krzyżowej.

W ramach działań wystawienniczych Galerii Miejskiej w 2025 r. zaprezentowano 13 wystaw w Galerii Miejskiej oraz 18 ekspozycji w Domku Miedziorytnika.

17 maja 2025 r. odbyła się 15. edycja Nocy Muzeów we Wrocławiu. W imprezie udział wzięło 91 placówek: muzea, archiwa, galerie, centra kultury i edukacji, w których odbyło się ponad 150 wydarzeń (wernisaże, warsztaty, pokazy filmowe, wykłady oraz specjalny program dla dzieci). Najliczniej odwiedzane były muzea (m.in. Muzeum Narodowe - 5406, Pałac Królewski – 4013 osób, Pawilon 4 Kopuł – 2332 osób, Stary Ratusz – ok. 3500 osób, **Panorama Raławicka 2468 osób**). Zainteresowaniem cieszyły się zabytkowe tramwaje i autobusy, dowożące bezpłatnie zwiedzających do instytucji biorących udział w imprezie.

Innymi znaczącymi instytucjami kultury we Wrocławiu, prowadzonymi przez inne niż samorząd Wrocławia podmioty (instytucje, fundacje, samorząd województwa), są m.in. Opera Wrocławska, Teatr Polski, Muzeum Narodowe z Panoramą Raławicką i Muzeum Sztuki Współczesnej, Zakład Narodowy im. Ossolińskich, Synagoga Pod Białym Bocianem, jedyne w Polsce Muzeum Poczty i Telekomunikacji, Muzeum Archidiecezji Wrocławskiej oraz Wrocławski Teatr Pantomimy im. Henryka Tomaszewskiego.

KLUBY I OŚRODKI KULTURY

Na terenie Wrocławia funkcjonują liczne kluby i ośrodki kultury, które prowadzą działania w dziedzinie animacji społeczno-kulturalnej, edukacji kulturalnej i promocji wydarzeń artystycznych.

Liczba odbiorców zajęć w latach 2022–2025 (Źródło: UMW)

instytucja	2022		2023		2024		2025	
	Liczba odbiorców	Liczba zajęć	Liczba odbiorców	Liczba zajęć	Liczba odbiorców	Liczba zajęć	Liczba odbiorców	Liczba zajęć
Wrocławski Klub Formaty	38480	90	42160	82	42000	83	48800	84
Klub Muzyki i Literatury	1716	79	1979	77	1703	78	2 349	75
Wrocławski Klub Anima	3046	1581	3116	1445	3285	1712	3325	1752
Centrum Kultury AGORA	5 744	331	7 037	364	7644	582	10 696	598
Ośrodek Działań Twórczych Światowid	3382	45	3189	56	3765	49	4177	54
Centrum Kultury Nowy Pafawag (dawniej Wrocław - Zachód)	2000	16	4000	66	5200	45	4200	59
Ośrodek Postaw Twórczych ZAMEK	2539	356	1020	49	866	210	3749	141

instytucja	2022		2023		2024		2025	
	Liczba odbiorców	Liczba zajęć	Liczba odbiorców	Liczba zajęć	Liczba odbiorców	Liczba zajęć	Liczba odbiorców	Liczba zajęć
Strefa Kultury Wrocław			828	8	19409	48	17257	184
Wrocławski Instytut Kultury			27499	596	11708	204	15284	448
Klub Pod Kolumnami	700	22	od 2023 połączony z Wrocławskim Instytutem Kultury		od 2023 połączony z Wrocławskim Instytutem Kultury		od 2023 połączony z Wrocławskim Instytutem Kultury	
Centrum Kultury Zamek	570	36	od 2023 połączony z Ośrodkiem Postaw Twórczych		od 2023 połączony z Ośrodkiem Postaw Twórczych		od 2023 połączony z Ośrodkiem Postaw Twórczych	
Ośrodek Działań Artystycznych Firlej	1991	208	od 2023 połączony ze Strefą Kultury Wrocław		od 2023 połączony ze Strefą Kultury Wrocław		od 2023 połączony ze Strefą Kultury Wrocław	
SUMA	60168	2764	90828	2743	95580	3011	109837	3395

Liczba widzów imprez kulturalnych w latach 2022-2025 (Źródło: UMW)

instytucja	2022		2023		2024		2025	
	Liczba widzów	Liczba imprez	Liczba widzów	Liczba imprez	Liczba widzów	Liczba imprez	Liczba widzów	Liczba imprez
Wrocławski Klub Formaty	14960	36	11440	56	10790	85	11064	61
Klub Muzyki i Literatury	12890	152	12337	285	12360	287	15702	295
Wrocławski Klub Anima	5786	11	7601	43	10210	49	9727	70
Centrum Kultury AGORA	11 150	90	5 690	82	5290	76	5915	79

instytucja	2022		2023		2024		2025	
	Liczba widzów	Liczba imprez	Liczba widzów	Liczba imprez	Liczba widzów	Liczba imprez	Liczba widzów	Liczba imprez
Ośrodek Działań Twórczych Światowid	3783	33	3465	44	3434	37	4066	43
Centrum Kultury Nowy Pafawag (dawniej Wrocław-Zachód	7500	66	13000	106	25900	143	47000	110
Ośrodek Postaw Twórczych Zamek	7741	20	31500	93	17300	132	68583	118
Strefa Kultury Wrocław			23850	173	21564	213	76378	216
Wrocławski Instytut Kultury			1034	118	11703	127	11305	163
Klub „Pod Kolumnami”	3500	110	od 2023 połączony z Wrocławskim Instytutem Kultury		od 2023 połączony z Wrocławskim Instytutem Kultury		od 2023 połączony z Wrocławskim Instytutem Kultury	
Centrum Kultury Zamek	45 000	31	od 2023 połączony z Ośrodkiem Postaw Twórczych		od 2023 połączony z Ośrodkiem Postaw Twórczych		od 2023 połączony z Ośrodkiem Postaw Twórczych	
Ośrodek Działań Artystycznych Firlej	3234	22	od 2023 połączony ze Strefą Kultury Wrocław		od 2023 połączony ze Strefą Kultury Wrocław		od 2023 połączony ze Strefą Kultury Wrocław	
SUMA	115544	571	109917	1000	118551	1 149	249740	1155

W 2025 r. Ośrodek Postaw Twórczych Zamek realizował i współrealizował różnorodne wydarzenia kulturalne i artystyczne, w tym m.in.: dwudniowy Jarmark Jadwiżański, cykl warsztatów Fabryka Mikołaja w ramach Zaczarowanego Jarmarku Bożonarodzeniowego w Leśnicy, Szkołę Sąsiedzkich Spacerów - projekt współtworzony przez trzy wrocławskie instytucje (WIK, CK Nowy Pafawag i OPT Zamek). Misją Wrocławskiego Domu Literatury (WDL) jest upowszechnianie czytelnictwa realizowane poprzez organizowanie licznych wydarzeń promujących literaturę.

W 2025 r. w WDL odbyło się 127 spotkań literackich w Klubie Proza i 31 spotkań literackich poza Prozą, zrealizowano 126 wydarzeń literackich online i 88 odcinków podcastów, a także wydano 4 numery czasopisma Notatnik Literacki i opublikowano 71 tekstów w serwisie www.notatnikliteracki.pl. Rok 2025 to także organizacja jubileuszowej 20. edycji Literackiej Nagrody Europy Środkowej Angelus i 18. edycji Wrocławskiej Nagrody Poetyckiej Silesius – dwóch spośród najważniejszych polskich nagród literackich.

W 2025 r. Strefa Kultury Wrocław (SKW), w związku z dalszym zamknięciem sali teatralnej i sali kameralnej Impartu przy ul. Mazowieckiej 17, kontynuowała swoją działalność w ramach dwóch scen: Sceny Impart Centrum usytuowanej przy ul. Piłsudskiego 19 z widownią na około 400 miejsc, oraz Sceny w Firleju usytuowanej przy ul. Grabiszyńskiej 56 z widownią na 150 miejsc. W 2025 roku kontynuowano koncerty jazzowe w ramach cyklu Ladies First, cykle: Impart Dzieciom oraz Firlej Dzieciom. W 2025 roku miały miejsce kolejne edycje cyklicznych festiwali realizowanych przez SKW: 61. edycja Międzynarodowego Festiwalu Jazz nad Odrą, festiwal WROsound, 32 edycja Międzynarodowego Festiwalu Muzyki Organowej i Kameralnej, 11. edycja Międzynarodowego Festiwalu Teatrów dla Dzieci Dziecinada, 11. Edycja Międzynarodowego Festiwalu Teatralnego DIALOG – WROCŁAW oraz WROckOUT 2025 - najmłodszy festiwal organizowany przez Strefę Kultury Wrocław.

W 2025 r. prowadzona była edukacja artystyczna we wszystkich pracowniach instytucji kultury Otwarte Pracownie Plastyczne im. Eugeniusza Gepperta – m.in. rysunku i malarstwa, grafiki tradycyjnej, sitodruku i litografii, fotografii artystycznej, fotografii konsultacyjnej, grafiki komputerowej i filmu, ceramiki, szkła, rzeźby, tkaniny. W strukturach działalności Otwartych Pracowni Plastycznych im. Eugeniusza Gepperta działa również Galeria Toy Piano - unikatowa w skali światowej galeria, eksponująca toy piano. W 2025 r. ważnym wydarzeniem w Galerii Toy Piano była realizacja programu dla narodowej telewizji japońskiej, która prezentuje kraje z całego świata w oparciu o unikatową obecność kultury fortepianowej. Galeria Toy Piano była również prezentowana na EXPO 2025 w Osace.

W 2025 r. we Wrocławskim Instytucie Kultury w programie wsparcia oddolnych inicjatyw lokalnych Mikrogranty wybrano 47 projektów. W gronie realizujących swoje projekty pojawiło się 15 nowych liderów i liderów oraz 15 nowych grup nieformalnych. 2025 r. w Barbarze upłynął pod znakiem 60 lat od powstania kultowego baru przy Świdnickiej 8B oraz dekady od jego ponownego otwarcia jako wizytówki Europejskiej Stolicy Kultury Wrocław 2016.

W 2025 r. w Klubie pod Kolumnami odbywały się: Klub Rzeczy - cykl spotkań, podczas których lokalni projektanci i rękodzielnicy odsłaniaли tajniki swojego warsztatu, cykl Klub Kamienicy, wystawy i koncerty.

W 2025 r. w Kinie Nowe Horyzonty (KNH), którego działalność jest wspierana przez Miasto w ramach realizacji umowy zawartej w 2022 r. ze Stowarzyszeniem Nowe Horyzonty, zaprezentowano premierowo ponad 343 filmy, zrealizowano ponad 100 wydarzeń adresowanych do różnych grup widzów (w tym cykle edukacyjne czy spotkania z twórcami filmowymi) oraz prezentacje kinematografii narodowych, m.in. niemieckiej, włoskiej, francuskiej, hiszpańskiej. W 2025 r. KNH zostało uhonorowane

Europa Cinemas Award for Best Young Audience Activities – jednym z najważniejszych wyróżnień przyznawanych kinom art-house’owym w Europie przez międzynarodową sieć Europa Cinemas. Nagroda ta została przyznana za najlepsze działania na rzecz młodej widowni, w szczególności za konsekwentne, długofalowe i systemowe budowanie więzi kina z dziećmi i młodzieżą. W 2025 r. KNH odwiedziło prawie pół miliona widzów. W dniach 11–27 lipca 2025 r. odbyła się 25. Edycja Festiwalu Filmowego Nowe Horyzonty.

MIEJSKA BIBLIOTEKA PUBLICZNA IM. TADEUSZA RÓŻEWICZA

Miejska Biblioteka Publiczna im. Tadeusza Różewicza (MBP) we Wrocławiu to sieć 38 filii bibliotecznych (37 działających oraz 1 filia, której działalność została zawieszona z powodów problemów lokalowych) oraz Centrum Biblioteczno-Kulturalne FAMA i MultiCentrum służące rozwijaniu czytelnictwa oraz zaspokajaniu potrzeb informacyjnych, edukacyjnych, kulturalnych mieszkańców.

MBP zapewnia dostęp do 873 629 egzemplarzy zbiorów w filiach oraz zdalny dostęp do ebooków, audiobooków i synchrobooków, czasopism online oraz dostęp do zbiorów z serwisów: IBUK LIBRA, EBSCO, LEGIMI. W 2025 r. w MBP udostępniono 108 200 ebooków (liczba pobranych dokumentów).

W 2025 r. miała miejsce pierwsza edycja festiwalu literacko-społecznego #WrocławCzyta.

W 2025 roku MBP wdrożyła nowoczesne rozwiązania infrastrukturalne, odpowiadające na zmieniające się potrzeby użytkowników oraz nowe modele korzystania z usług bibliotecznych. Kluczowym elementem tych działań było uruchomienie dwóch książkomatów w sieci bibliotecznej.

W czerwcu 2025 r. odbył się 8. Cyrkowy Festiwal Podwórkowy Cyrkopole, międzynarodowe wydarzenie poświęcone sztuce nowego cyrku. Ósma edycja festiwalu, odbyła się w ramach Święta Wrocławia na osiedlu Psie Pole. Przez trzy festiwalowe dni przestrzeń Centrum Biblioteczno-Kulturalnego Fama wypełniła energia, ruch, śmiech i sztuki performatywne.

W listopadzie 2025 r. odbyła się 6. edycja Festiwalu Fematywa – największego festiwalu feministyczno-literackiego w Polsce.

W projekcie Klubu Rodzica w 2025 r. uczestniczyło 17 filii MBP.

W 2025 r. w systemie bibliotecznym zarejestrowanych było 137 031 aktywnie korzystających z usług czytelników.

Liczba czytelników MBP w latach 2021-2025 (Źródło: UMW)

Rok	Liczba czytelników MBP
2021 r.	103 430
2022 r.	111 677
2023 r.	121 852
2024 r.	132 151
2025 r.	137031

W 2025 r. Miejska Biblioteka Publiczna we Wrocławiu znalazła się w gronie 90 instytucji w Polsce, które wezmą udział w 2026 roku w prowadzonym przez Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej programie pilotażowym „Skrócony czas pracy – to się dzieje!”.

NAGRODY I ODZNACZENIA WRATISLAVIA GRATO ANIMO

Od 2016 r. przyznawane są Odznaki Honorowe Wrocławia – Wrocław z wdzięcznością Wratislavia Grato Animo. Odznaki przyznaje Prezydent Wrocławia, po zasięgnięciu opinii Konwentu Odznaki, za zasługi w działalności publicznej na rzecz rozwoju Wrocławia.

W 2025 r. przyznano:

- 54 Złote Odznaki Honorowe Wrocławia,
- 6 Srebrnych Odznak Honorowych Wrocławia,
- 2 Brązowe Odznaki Honorowe Wrocławia.

NAGRODA PREZYDENTA WROCŁAWIA

Nagroda Prezydenta Wrocławia przyznawana jest osobom i instytucjom za działalność i osiągnięcia w mijającym roku. Nagroda jest przyznawana corocznie 24 czerwca – w dniu Święta Wrocławia, a zarazem patrona miasta, św. Jana Chrzciciela.

W 2025 r. nagrodę otrzymali:

- Dariusz Dobrowolski - kierownik Schroniska św. Brata Alberta dla Bezdomnych Mężczyzn przy ul. Bernarda Bogedaina, pomysłodawca inicjatywy Cinema Albert Production, od lat zaangażowany w pomoc osobom w kryzysie bezdomności.
- Jerzy Kołodziej - profesor nauk medycznych, wybitny torakochirurg, wieloletni kierownik Wrocławskiego Ośrodka Torakochirurgii, nauczyciel akademicki i autor licznych publikacji, zasłużony dla rozwoju chirurgii klatki piersiowej w Polsce.
- Joanna Kuciel-Frydryszak - pisarka, dziennikarka i autorka bestsellerowych książek non-fiction, która w swojej twórczości przywraca pamięć o zapomnianych bohaterkach i bohaterach polskiej historii, łącząc wnikliwe badania z literackim talentem.
- Ryszard Międzybrodzki - doktor habilitowany nauk medycznych, czołowy polski specjalista w dziedzinie terapii fagowej, związany z Instytutem Immunologii i Terapii Doświadczalnej im. Ludwika Hirszfelda Polskiej Akademii Nauk (IITD PAN) we Wrocławiu.
- Clone Robotics - polsko-amerykański startup założony w 2021 roku z siedzibą we Wrocławiu przez Łukasza Koźlika i Dhanusha Radhakrishnana, specjalizujący się w tworzeniu biomimetycznych robotów humanoidalnych, naśladujących ludzką anatomię, sposób poruszania się i funkcję.
- Fundacja Krzyżowa dla Porozumienia Europejskiego - pozarządowa organizacja pożytku publicznego utworzona w 1990 roku, której celem jest wspieranie dialogu i gotowości do pojednania między narodami, promowanie wartości demokratycznych oraz budowanie społeczeństwa obywatelskiego w duchu tolerancji i współpracy.

- Stowarzyszenie Dolnośląski Kongres Kobiet - niezależna organizacja społeczna z siedzibą we Wrocławiu, działająca od 2013 roku na rzecz równości płci, aktywizacji kobiet oraz przeciwdziałania dyskryminacji na Dolnym Śląsku.

NAGRODA WROCŁAWIA

Nagroda Wrocławia przyznawana jest przez Radę Miejską Wrocławia dla osób i instytucji, za całokształt ich pracy na rzecz miasta. Nagroda jest przyznawana corocznie, podobnie jak Nagroda Prezydenta Wrocławia, 24 czerwca – w dniu Święta Wrocławia.

W 2025 r. nagrodę otrzymali:

- Bohdan Aniszczuk - samorządowiec, społecznik, nauczyciel akademicki, wieloletni radny Rady Miejskiej Wrocławia; za długoletnią pracę samorządową i społeczną wyróżniającą się wrażliwością, szacunkiem dla drugiego człowieka i zaangażowaniem w rozwój Wrocławia.
- Igor Pietraszewski - socjolog, działacz opozycyjny, muzyk, współtwórca i dyrektor artystyczny festiwalu Jazz nad Odrą; w uznaniu jego wieloletniej działalności społecznej i kulturalnej.
- Janusz Zaleski - wojewoda wrocławski w latach 1992-1998, nauczyciel akademicki, ekspert w zakresie polityki regionalnej i gospodarki wodnej; za wybitne zasługi w tworzeniu systemu ochrony przeciwpowodziowej w dorzeczu Odry.
- Piotr Kaszuwara - dziennikarz, korespondent wojenny, założyciel i prezes międzynarodowej Fundacji UA Future zaangażowany w działalność charytatywną.
- Ruch Wolność i Pokój - założony w 1985 r. ruch opozycji antykomunistycznej działający na rzecz pokoju, praw człowieka oraz ochrony środowiska naturalnego.
- Stowarzyszenie Ogólnopolski Oddział Kołomyjjan Pokucie we Wrocławiu - stowarzyszenie, którego misją jest pielęgnowanie dziedzictwa i tradycji Pokucia oraz wspieranie Polaków zamieszkałych na terenach dawnego Województwa Stanisławowskiego.

CIVITATE WRATIVIENSI DONATUS

Tytuł Honorowego Obywatela Wrocławia Rada Miejska Wrocławia przyznaje wybitnym osobom, odgrywającym istotną rolę w życiu społecznym, kulturalnym i gospodarczym miasta.

W 2025 r. tytuł Civitate Wrativiensi Donatus otrzymał Andrzej Wiszniewski - profesor nauk technicznych, doktor habilitowany, wieloletni pracownik naukowy Politechniki Wrocławskiej oraz jej rektor (1990–1996); naukowiec i działacz społeczny o bogatym dorobku akademickim i zasługach w działalności opozycyjnej w okresie PRL.

WROCŁAWSKA NAGRODA ARTYSTYCZNA 2024

W 2025 r. Prezydent Wrocławia ufundował nagrody dla laureatów Wrocławskiej Nagrody Artystycznej (łącznie 50 tys. zł), dołączono też nowe wyróżnienie w dziedzinie literatury. Nagrody przyznano w kategoriach:

- teatr:

Agnieszka Charkot za mistrzowską dramaturgię i reżyserię programu Wrocławskiego Teatru Pantomimy, które zaowocowały nowym otwarciem tej instytucji na miasto, Polskę i Europę; za udowodnienie, że najmniejszy, w dodatku pozbawiony własnej sceny teatr w mieście może być zarazem teatrem największym;

- muzyka poważna:

Andrzej Kosendiak za niezwykle wartościowy i unikatowy na polskim rynku fonograficznym cykl nagrań Music First. Muzyka I Rzeczypospolitej ze znakomitymi, ale często nieznanymi, utworami polskich kompozytorów XVII i XVIII wieku, który od 2012 roku rejestruje na płytach z formacją Wrocław Baroque Ensemble;

- muzyka rozrywkowa:

Magdalena Zawartko za pierwszą solową płytę Satyagraha, poruszające, nowatorskie połączenie jazzu, improwizacji i brzmień etno; album niosący refleksję nad poszukiwaniem prawdy ukazuje jej wyjątkową wrażliwość, wyobraźnię i dojrzałość artystyczną;

- sztuki wizualne:

Ala Savashevich za wspaniałą postawę, dojrzałość artystyczną, multimedialne instalacje podejmujące tematy pamięci, władzy i globalnych konfliktów, prezentowane na licznych wystawach - m.in. w Centrum Rzeźby w Orońsku oraz w wielu ośrodkach sztuki europejskiej;

- literatura:

Robert Gawłowski za wybitne i unikatowe dzieło Boskie światło, albo domniemany raptularz Johanna Schefflera, który przybrał imię Angelus Silesius łączące w sobie niezwykle utwór literacki z historycznymi faktami o życiu i działalności Angelusa Silesiusa.

LITERACKA NAGRODA EUROPY ŚRODKOWEJ ANGELUS

W 2025 r. nagrodę Angelusa otrzymali: Darko Cvijetić za książkę Winda Schindlera (150 tys. zł), tłumaczka Dorota Jovanka Mentzel (40 tys. zł) oraz autorzy nominowanych książek: Inga Gaile, Yevhenia Kuznietsova, Fatos Lubonja, Leelo Tungal, Joanna Wilengowska oraz Clemens Setz.

WROCLAWSKA NAGRODA POETYCKA SILESIUS

W 2025 r. Silesius został przyznany Kacprowi Bartczakowi za całokształt twórczości (100 tys. zł), Dominice Parszewskiej za debiut roku (15 tys. zł), Marcinowi Czerkasowi za książkę roku (50 tys. zł), oraz nominowanym za książkę roku: Annie Adamowicz, Anouk Herman, Krzysztofowi Siwczykowi, Grzegorzowi Hetmanowi, Karolowi Płatkowi oraz Adriannie Olejarce (po 5 tys. zł).

NAGRODA ARLEKIN

Nagrodę Arlekin przyznaje od 2024 r. Miasto Wrocław. Statuetka oraz nagroda w wysokości 5 tys. zł jest wręczana aktorom i twórcom za pracę przy spektaklach granych we wrocławskich teatrach w minionym roku kalendarzowym. Za rok 2025 nagrodę otrzymali:

- w kategorii główna rola żeńska: Klaudia Waszak za rolę Julii w spektaklu Romeo i Julia w reżyserii Jana Klaty w Teatrze Muzycznym Capitol;

- w kategorii główna rola męska: Mariusz Bąkowski za rolę Gregora Samsy w spektaklu Przemiana w reżyserii Michała Kmiecika we Wrocławskim Teatrze Współczesnym;
- w kategorii drugoplanowa rola żeńska: Emose Uhunmwangho za rolę Frank w spektaklu Złote płyty w reżyserii Mateusza Pakuły w Teatrze Muzycznym Capitol;
- w kategorii drugoplanowa rola męska: Konrad Imiela za rolę Ojca Laurentego w Romeo i Julii w reżyserii Jana Klaty w Teatrze Muzycznym Capitol;
- w kategorii epizod: Michał Opaliński za rolę Charlotte, czyli pięć ról epizodycznych: Pocztmistrza, Rejestratorki, Pocztmistrzynie, Człowieka - Drzewo, Akuszerki w spektaklu Jesień w reżyserii Katarzyny Minkowskiej w Teatrze Polskim w Podziemiu;
- w kategorii debiut: Mateusz Zilbert za rolę Księcia Dacjana w spektaklu Sprzedawcy bajek w reżyserii Jakuba Krofty we Wrocławskim Teatrze Lalek;
- w kategorii reżyseria: Michał Kmiecik za reżyserię Przemiany we Wrocławskim Teatrze Współczesnym;
- w kategorii scenariusz: Maria Wojtyszko za spektakl Sprzedawcy bajek;
- w kategorii muzyka: Michał Litwiniec - Czekaając na barbarzyńców;
- w kategorii choreografia: Małgorzata Dzierżon - Królowa śniegu w Operze Wrocławskiej;
- w kategorii scenografia: Krystian Lupa - Balkony – pieśni miłosne w Teatrze Polskim w Podziemiu;
- w kategorii spektakl roku 2024: Przemiana, reż. Michał Kmiecik we Wrocławskim Teatrze Współczesnym.

STYPENDIA

W 2025 r. ogłoszono dwa nabory wniosków na stypendia artystyczne Prezydenta Wrocławia, które przeznaczone są na realizację przedsięwzięć w następujących dziedzinach: film, literatura, muzyka, taniec, teatr, sztuki wizualne. Stypendia przyznawane są osobom, które ukończyły 18 rok życia, których miejscem zamieszkania lub tworzenia jest Wrocław lub realizującym projekt wprost dotyczący Wrocławia. W wyniku rozstrzygnięcia pierwszego naboru w czerwcu 2025 r. przyznano 13 stypendiów na II półrocze 2025 r. w kwocie 2,5 tys. zł brutto miesięcznie. W listopadzie 2025 r. przyznano 23 stypendia na 2026 rok w analogicznej kwocie.

STYPENDIA DLA MŁODZIEŻY UCZĄCEJ SIĘ DO 30. ROKU ŻYCIA

W 2025 r., po rozpatrzeniu 203 wniosków, przyznano 156 stypendiów artystycznych na rok szkolny i akademicki 2025/2026, w tym:

- 7 stypendiów na okres 10 miesięcy dla uczniów szkół podstawowych i ponadpodstawowych w wysokości: 500 zł miesięcznie (od września 2025 r. do czerwca 2026 r.);
- 17 stypendiów dla studentów krajowych uczelni wyższych na okres 9 miesięcy w wysokości: 600 zł miesięcznie (od października 2025 r. do czerwca 2026 r.);
- 1 stypendium na studia za granicą na okres 9 miesięcy w wysokości: 700 zł miesięcznie (od października 2025 r. do czerwca 2026 r.);

- 21 stypendiów uczniowskich przyznanych na okres 2 miesięcy w kwocie 500 zł miesięcznie (wyplata jednorazowa 1000 zł, październik 2025 r.);
- 26 stypendiów uczniowskich przyznanych na okres 3 miesięcy w kwocie 500 zł miesięcznie (wyplata jednorazowa 1500 zł, styczeń 2026 r.);
- 28 stypendiów uczniowskich przyznanych na okres 4 miesięcy w kwocie 500 zł miesięcznie (wyplata jednorazowa 2000 zł, styczeń 2026 r.);
- 12 stypendiów uczniowskich przyznanych na okres 5 miesięcy w kwocie 500 zł miesięcznie (wyplata jednorazowa 2500 zł, styczeń 2026 r.);
- 11 stypendiów uczniowskich przyznanych na okres 6 miesięcy w kwocie 500 zł miesięcznie (wyplata jednorazowa 3000 zł, styczeń 2026 r.);
- 12 stypendiów studenckich przyznanych na okres 3 miesięcy w kwocie 600 zł miesięcznie (wyplata jednorazowa 1800 zł, październik 2025 r.);
- 3 stypendia studenckie przyznane na okres 4 miesięcy w kwocie 600 zł miesięcznie (wyplata jednorazowa 2400 zł, styczeń 2026 r.);
- 10 stypendiów studenckich przyznanych na okres 5 miesięcy w kwocie 600 zł miesięcznie (wyplata jednorazowa 3000 zł, styczeń 2026 r.);
- 5 stypendiów krajowych studenckich przyznanych na okres 6 miesięcy w kwocie 600 zł miesięcznie (wyplata jednorazowa 3600 zł, styczeń 2026 r.);
- 1 stypendium studenckie przyznane na okres 7 miesięcy w wysokości: 600 zł miesięcznie (wyplata jednorazowa 4200 zł, styczeń 2026 r.);
- 1 stypendium na studia za granicą przyznane na okres 4 miesięcy w wysokości: 700 zł miesięcznie (wyplata jednorazowa 2800 zł, październik 2026 r.);
- 1 stypendium na studia za granicą przyznane na okres 6 miesięcy w wysokości: 700 zł miesięcznie (wyplata jednorazowa 4200 zł, październik 2026 r.).

MECENAT I PROMOCJA

W 2025 r. gmina Wrocław dofinansowała różnego rodzaju inicjatywy kulturalne, m.in. działania promocyjne i edukacyjne, działania na rzecz upowszechniania literatury i dialogu międzykulturowego.

Wysokość kwoty przekazanej na inicjatywy kulturalne organizacji pozarządowych w latach 2022–2025 (Źródło: UMW)

rok	Kwota przekazana na inicjatywy kulturalne organizacji pozarządowych (w zł)
2022	17 463 000,74
2023	19 076 159,48
2024	18 524 568,23
2025	20 398 584,54

W 2025 r. w wyniku rozstrzygnięcia konkursu na organizację i prowadzenie projektu kulturalnego w jednej z kategorii: projekt muzyczny, projekt plastyczny, projekt teatralny i projekt interdyscyplinarny, przyznano dotacje na 56 zadań publicznych

realizowanych przez organizacje pozarządowe. Na realizację powyższych zadań w ramach ogłoszonego konkursu przeznaczono łączną kwotę w wysokości 1,5 mln zł. Łącznie w różnych otwartych konkursach ofert oraz naborach ofert dofinansowano 157 projektów, a wśród nich m.in.:

- Festiwal Kultury Żydowskiej Simcha,
- Energia Dźwięku,
- Ethno Jazz Festival,
- Festiwal Muzyki Kameralnej Wieczory w Arsenale,
- Wrocławski Letni Festiwal Kameralny,
- Industrial Festival,
- Podwodny Wrocław,
- Avant Art Festival,
- Przegląd Sztuki SURVIVAL,
- Prowadzenie i realizacja działań programowych Centrum Sztuki WRO,
- tworzenie Regionalnej Kolekcji Sztuki Współczesnej we Wrocławiu,
- prowadzenie Teatru Ad Spectatores,
- prowadzenie Teatru Układ Formalny,
- przygotowanie i realizacja wydarzeń kulturalnych z uwzględnieniem artystów i odbiorców z niepełnosprawnościami - Teatr Kambak,
- prowadzenie teatru Dialogu,
- promocja Wrocławia poprzez organizację teatralnej sceny letniej na Dworcu Głównym PKP we Wrocławiu - Teatr Po kolei,
- Teatr Kombinat spektakl teatralny Amatorki,
- Stowarzyszenie Kolektyw Kobietostan – Teatr przestrzeń spotkania,
- Fundacja Ośrodek Antykabaret,
- Festiwal Teatralny Reakcje,
- Festiwal MIASTOmovie,
- Polish Cinema for Beginners,
- organizacja Komediiowego Festiwalu WROCEK,
- Festiwal Opowiadania,
- Żydowska Dusza. Skarby Gminy Wyznaniowej we Wrocławiu,
- Kino Plenerowe na Rynku we Wrocławiu,
- Międzynarodowy Festiwal Teatrów Dla Dzieci DZIECINADA,
- promocja Wrocławia poprzez realizację projektu Lelenfant we Wrocławiu,
- Międzynarodowy Festiwal Filmowy Nowe Horyzonty,
- Festiwal Filmu Amerykańskiego,
- Kino Nowe Horyzonty,
- Międzynarodowy Festiwal Sztuki Ulicznej BuskerBus,
- Festiwal Skovoroda FEST,
- przygotowanie i realizacja cyklicznego projektu AMBIENT ROOM w IP Studio,
- prowadzenie studia Kokyu,
- Mandala Performance Festival,
- prowadzenie Galerii ArtBrut i Pracowni Aktywizacji Społeczno – Kulturalnej dla osób z niepełnosprawnością intelektualną i zaburzeniami psychicznymi,
- prowadzenie działalności kulturalnej przy ulicy Roosevelta 5A,

- prowadzenie działalności kulturalnej przy ulicy Jagiellończyka 10A,
- kreatywne działania społeczno-artystyczne dla osób z doświadczeniem bezdomności.

W 2025 r. dofinansowano inicjatywy kulturalne w formie wydawnictw płytowych na łączną kwotę 120 tys. zł:

- To nie było ciepłe lato Nago,
- Pulsar Amelia Salloum,
- Inscape Piotr Wojtasik,
- Pasja Mateusz Ryczek,
- The Music of My Life Zbigniew Lewandowski.

PROGRAM NAJMU PRACOWNI ARTYSTYCZNYCH

W 2025 r. ogłoszono **dwa konkursy na najem lokali** przeznaczonych na twórczą działalność artystyczną. W dwóch postępowaniach konkursowych wskazanych zostało łącznie 5 lokali. Komisja konkursowa zaopiniowała 24 wnioski i przyznała prawo do najmu (po uprzednim wyremontowaniu) 5 lokali dla 8 artystów. Przyznane lokale na pracownie:

1. plac biskupa Nankiera 14/8
2. ul. św. Mikołaja 14/3
3. ul. Staszica 26/6
4. ul. Staszica 26/7
5. ul. Wysoka 4/7

WSPÓŁPRACA Z WOJEWÓDZTWE M DOLNOŚLĄSKIM

W 2025 r. XIX Dolnośląski Konkurs Filmowy miał rekordowy budżet ponad 2,4 mln zł. Złożyły się na niego dofinansowania z dwóch samorządów: Samorządu Województwa Dolnośląskiego oraz Gminy Wrocław. Komisja Konkursowa przyznała wkłady koprodukcyjne ośmiu filmom:

Filmy fabularne:

- Vaterland, reż. Paweł Pawlikowski, prod. Extreme Emotions Bis Ewa Puszczyńska (400 tys. zł);
- Każda z nas, reż. Anne Zohra Berrached, Stina Werenfels, Anna Jadowska, Neus Ballus, prod. Blick Productions International Sp. z o.o. (400 tys. zł);
- Śmieszny człowiek, reż. Maciej Buchwald, prod. Apple Film Production – Izabela Wójcik (350 tys. zł);
- MnieNie, reż. Jakub Radej, prod. Stowarzyszenie Filmowców Polskich (350 tys. zł);
- Dziki, dziki wschód, reż. Jan Holoubek, prod. TPB POL Sp. z o.o. (300 tys. zł);
- Ona, reż. Agnieszka Zwiefka, prod. Harine Films Sp. z o.o. Iza Igiel (260 tys. zł);
- Dziewczyna szatana, reż. Martyna Majewska, prod. ASF Studio Dorota Schleiss (212 353,67 zł).

Filmy dokumentalne:

- Bogowie pamięci, reż. Kamil Król, prod. Dobry Film Sp. z o.o. Marta Rybacka (150 tys. zł).

WSPÓŁPRACA Z UCZELNIAMI I ARTYSTYCZNYMI SZKOŁAMI WYŻSZYMI

W 2025 r., w ramach współpracy z Uniwersytetem Wrocławskim, dofinansowano (w kwocie 20 tys. zł) wydanie numeru czasopisma Quart. Kwartalnik Instytutu Historii Sztuki UWr poświęconego średniowiecznej architekturze i sztuce we Wrocławiu.

Akademia Sztuk Pięknych im. Eugeniusza Gepperta we Wrocławiu otrzymała dofinansowanie na realizację projektów artystycznych na łączną kwotę 138 tys. zł. W ramach tych środków wydany został katalog Solo i w duecie. Wielogłos artystycznych postów, monografia Jerzy Boroń z cyklu Wrocławskie Środowisko Artystyczne, publikacja 94 numeru pisma artystycznego FORMAT.

W ramach współpracy z Akademią Sztuk Teatralnych im. Stanisława Wyspiańskiego w Krakowie Filia we Wrocławiu dofinansowano spektakle dyplomowe Akademii Sztuk Teatralnych kwotą 150 tys. zł.

POMOC SPOŁECZNA

Zadaniem własnym gminy jest wsparcie osób będących w trudnych sytuacjach życiowych. Wsparcie to ma wymiar materialny, ale coraz częściej również mentalny, oparty na podnoszeniu umiejętności przewyższania problemów i własnych ograniczeń. We Wrocławiu głównymi podmiotami w zakresie wsparcia społecznego są Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej (MOPS) i Miejskie Centrum Usług Socjalnych (MCUS), działające we współpracy z innymi jednostkami organizacyjnymi gminy Wrocław. W 2025 r. **3,64% mieszkańców Wrocławia** korzystało z różnych form pomocy społecznej oferowanych przez MOPS. Jedna osoba może korzystać z kilku form pomocy, dlatego szacuje się, że tylko około **2% wrocławian było objętych pomocą z powodu ubóstwa powiązanego z innymi trudnościami życiowymi**. Łącznie na realizację zadań ustawowych związanych z pomocą społeczną Wrocław (jako Gmina i Miasto na prawach powiatu) wydał w 2025 r. **371 629 144,80 zł** (bez środków PFRON) – nie dotyczy wydatków MOPS.

Według danych GUS liczba osób korzystających z pomocy społecznej we Wrocławiu zmniejsza się z roku na rok. Wśród największych miast w Polsce to we Wrocławiu od lat notowano najniższe wskaźniki beneficjentów pomocy w przeliczeniu na liczbę mieszkańców (GUS).

Beneficjenci środowiskowej pomocy społecznej na 10 tys. mieszkańców w największych miastach Polski w latach 2019-2024 (Źródło: GUS)

	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Poznań	353	334	323	316	280	284
Łódź	343	315	284	253	265	253
Kraków	245	227	208	187	178	178
Warszawa	190	187	178	164	155	169
Gdańsk	218	204	195	176	181	151
Wrocław	144	127	123	119	115	104

Instytucjonalny wymiar

polityki społecznej realizowanej przez samorząd Wrocławia przedstawia tabela poniżej.

Zasoby pomocy społecznej samorządu Wrocławia w latach 2022–2025 (Źródło: UMW)

Rodzaj obiektu	2022	2023	2024	2025
Liczba całodobowych domów pomocy społecznej (DPS)*	13	13	13	13
Liczba miejsc w całodobowych	1116	1116	1116	1107**

domach pomocy społecznej*				
Liczba miejsc chronionych/w mieszkaniach treningowych lub wspomaganych	2	0	0	6
Liczba placówek opiekuńczo-wychowawczych	37	35	34*	32***
Liczba środowiskowych domów samopomocy	7	7	7	7
Liczba ośrodków interwencji kryzysowej	2	2	2	2
Liczba dziennych domów pomocy (DDP)*	12	11	11	11
Liczba placówek dla osób w kryzysie bezdomności****	13 w sezonie zimowym 14	13 w sezonie zimowym 14	13	12
Liczba miejsc w placówkach dla osób w kryzysie bezdomności całorocznych/+w okresie zimowym	602/+130	640/+180	607/+180	645/+160
Liczba posiłków wydawanych w jadłodajniach	1430	1430	1350	1350

*dane dotyczące DPS i DDP uwzględniają liczbę placówek prowadzonych przez MCUS, MOPS i organizacje pozarządowe (NGO)

**w 2025 r. jest mniejsza liczba miejsc całodobowych w DPS w związku z przekształceniem 9 miejsc całodobowych w dwóch DPS na opiekę krótkoterminową

***do końca lipca 2025 funkcjonowały 34 placówki, ale z powodu likwidacji 2 placówek typu rodzinnego, stan na koniec grudnia 2025 wynosił 32 placówki

****jest to liczba finansowanych przez Wrocław placówek wsparcia dla osób w kryzysie bezdomności tj. 3 schroniska i 5 ośrodków wsparcia, 1 dom dla matek z dziećmi, 1 ogrzewalnia, 2 noclegownie

W 2025 r. na terenie Wrocławia funkcjonowały: 1 mieszkanie wspomagane, 1 mieszkanie partycypacyjne dla osób dorosłych z niepełnosprawnością intelektualną, 1

mieszkanie interwencyjne, 26 mieszkań ze wsparciem w ramach trwałości projektów na rzecz osób w kryzysie bezdomności, 2 lokale partycypacyjne dla cudzoziemców i migrantów, lokale aktywizujące dla osób doświadczających bezdomności i wykluczenia w związku z migracją oraz ośrodki wsparcia dzieci i młodzieży, ośrodki interwencji kryzysowej, łaźnie, kuchnie charytatywne i inne na łączną kwotę ponad 11 mln zł.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej od wielu lat realizuje środowiskową metodę pracy socjalnej, wykorzystującą społeczny system powiązań grup i jednostek, współpracę instytucji publicznych, organizacji pozarządowych i mieszkańców określonej społeczności, celem rozwiązywania problemów tej społeczności oraz ich integracji. W 2025 r. pracownicy MOPS brali udział w różnych działaniach środowiskowych, m.in. festynach okolicznościowych, spotkaniach partnerstw lokalnych, projektach przyczyniających się do poprawy/wzmocnienia społeczności lokalnej, inicjatywach społecznych i warsztatach. Zachęcali również swoich podopiecznych do aktywnego udziału w miejskich i lokalnych przedsięwzięciach.

REALIZOWANE FORMY POMOCY SPOŁECZNEJ

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej (MOPS) realizuje Strategię rozwiązywania problemów społecznych dla Wrocławia na lata 2018-2030.

W 2025 r. łączna liczba osób korzystających z różnych form pomocy wypłacanych przez MOPS wyniosła **24 487** (w 2024 r. – 38 865), czyli **3,64% mieszkańców Wrocławia** (w 2024 r. – 5,77%). Liczba mieszkańców według oficjalnych danych GUS na koniec 2024 r. (brak danych GUS za 2025 r.) wynosiła 672 882 osób, z czego:

- **7 333 osoby** w rodzinach korzystało z wypłacanych zgodnie z ustawą o pomocy społecznej zasiłków (w 2024 r. – 6 885 osób),
- **3 260 gospodarstw domowych** otrzymało dodatki do wydatków mieszkaniowych (w 2024 r. – 3 576 gospodarstw domowych),
- **8 038 rodzinom** wypłacono świadczenia rodzinne (w 2024 r. – 8 755 rodzinom),
- **1 351 osób** otrzymało wypłaty z funduszu alimentacyjnego (w 2024 r. – 1 432 osób),
- **4 dzieci** średniomiesięcznie skorzystało ze świadczenia wychowawczego (w 2024 r. – 7 dzieci),
- **29 rodzin** skorzystało z pomocy materialnej o charakterze socjalnym dla uczniów (w 2024 r. – 91 rodzin),
- **49 dzieci** otrzymało świadczenie *Za życiem*,
- **467 osób** skorzystało ze świadczenia w ramach Karty Polaka,
- **103 osoby** skorzystały z dopłat do czynszu „Mieszkanie na start”,
- **110 osób** skorzystało z bonu energetycznego,
- **1 439 obywateli Ukrainy** skorzystało z różnych świadczeń przysługującym im w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium Ukrainy.

W porównaniu do poprzednich lat, w 2025 r. zmniejszyła się liczba osób korzystających ze świadczeń pieniężnych wypłacanych przez MOPS, co spowodowane było m.in. zmniejszeniem się liczby obywateli Ukrainy korzystających ze wsparcia MOPS, a także ograniczeniem możliwości wypłaty świadczeń jednorazowych dla mieszkańców, które

miały określone ramy czasowe na ich realizację (np. bon energetyczny jako świadczenie wynikające z niwelowania skutków wysokich cen prądu).

Liczba osób korzystających z pomocy społecznej we Wrocławiu w latach 2019–2025 (Źródło: UMW)

rok	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Liczba osób	94409	187900	132377	146691	48452	38865	24487

Odsetek mieszkańców Wrocławia korzystających z pomocy społecznej w latach 2022–2025 (w %) (Źródło: UMW)

rok	2022	2023	2024	2025
% mieszkańców Wrocławia korzystających z pomocy społecznej	21,77	7,19	5,77	3,64

W 2025 r. na realizację zadań ustawowych MOPS wydatkował **371 629 144,80 zł** (w tym na realizowane projekty **4 358 424,07 zł**).

Wydatki na pomoc społeczną różnych szczebli administracyjnych w latach 2022–2025 (w zł) (Źródło: UMW)

	2022	2023	2024	2025
Zadania zlecone gminie	433 941 900,15	123 215 464,19	140 323 457,03	139 352 731,89
Zadania własne gminy	117 345 274,35	133 402 389,73	147 396 482,85	176 735 081,17
Zadania własne powiatu	29 317 891,62	33 338 342,34	38 772 166,76	44 020 894,11
Zadania zlecone powiatowi	11 118 849,62	8 330 666,31	8 968 507,76	11 520 437,63
Zadania powierzone gminie	X	X	X	X
Razem (bez PFRON)	591 723 915,74	298 286 862 ,57	335 460 614,40	371 629 144,80
PFRON (PFRON+AS) + Fundusz Solidarnościowy	17 730 989,06	18 140 784,21	22 145 013,49	23 070 522,55

W 2025 r. MOPS pozyskał **17 725 298,69 zł** ze środków zewnętrznych w ramach:

- programu *Asystent rodziny*,
- programu *Rządowy program wsparcia powiatu w organizacji i tworzeniu rodzinnych form pieczy zastępczej*,

- programu Wieloletniego *Senior+* na lata 2021-2025,
- programu *Opieka wytchnieniowa*,
- programu *Asystent osobisty osoby z niepełnosprawnością*,
- programu *Korpus Wsparcia Seniorów*,
- programu *Dofinansowanie wynagrodzeń rodzin zastępczych zawodowych i prowadzących rodzinne domy dziecka na lata 2024-2027*,
- projektu *Romano Kher – Dom Romski*,
- projektu *Wsparcie nie tylko na starcie*,
- UNICEF.

Wkład własny gminy Wrocław do dofinansowanych w 2025 r. projektów wynosił łącznie **4 157 945,86 zł**.

Środki zewnętrzne pozyskane przez MOPS w latach 2022-2025 (w zł) (Źródło: UMW)

	2022	2023	2024	2025
Środki zewnętrzne	11 985	2 469	18 060	17 725
pozyskane przez MOPS	100,50	504,68	810,41	298,69

DOMY POMOCY SPOŁECZNEJ I DZIENNE DOMY POMOCY

Dzienny Dom Pomocy Społecznej (DDP) to ośrodek wsparcia dla osób, które z powodu wieku, stanu zdrowia lub innych przyczyn potrzebują wsparcia innych osób, a rodzina lub inne osoby bliskie nie są w stanie tej opieki zapewnić. DDP świadczą usługi opiekuńcze w ramach dziennego pobytu, usługi specjalistyczne i wspomagające oraz zapewniają co najmniej 1 posiłek.

Domy Pomocy Społecznej (DPS) to placówki, do których kierowane są osoby wymagające **całodobowej opieki** z powodu wieku, choroby lub niepełnosprawności, niemogące samodzielnie funkcjonować w codziennym życiu, gdy pomoc środowiskowa nie może zapewnić im niezbędnego wsparcia.

Liczba miejsc w placówkach pomocy społecznej dziennej i całodobowej w 2025 r. (Źródło: UMW)

Rodzaj obiektu	liczba obiektów	liczba miejsc
Dzienny Dom Pomocy (DDP)	11	394
Dom Pomocy Społecznej (DPS)	13	1 107
Środowiskowy Dom Samopomocy (ŚSDS)	7	230
Ośrodek Opiekuńczo-Adaptacyjny	1	129
Mieszkanie wspomagane	1	7

W 2025 r. w DPS na terenie Wrocławia umieszczono **213** osób. Średni miesięczny koszt utrzymania jednego mieszkańca DPS wahał się od 5 541,99 zł (DPS dla osób przewlekle somatycznie chorych, ul. Grunwaldzka 104) do 11 369,64 zł (DPS dla osób

dorosłych z niepełnosprawnością intelektualną, „Arka II”). W 2025 r. gmina Wrocław skierowała 28 osób do ośrodków pomocy społecznej w innych powiatach. Łącznie w ośrodkach pomocy poza Wrocławiem przebywało 317 osób skierowanych przez gminę Wrocław.

DPS i DDP prowadzone są przez MOPS, MCUS oraz organizacje pozarządowe. W 2025 r. budżet na funkcjonowanie domów pomocy społecznej wyniósł **103 407 799,44 zł**. Gmina Wrocław poniosła koszty związane z odpłatnością za osoby (mieszkańców Wrocławia) umieszczone w DPS-ach w innych powiatach w wysokości **18 608 495,61 zł**.

W 2025 r. MCUS w celu trwałości projektu (okres, podczas którego muszą być zachowane rezultaty projektu) dofinansowanego ze środków UE pn. *Mój drugi dom – zapewnienie wsparcia dla osób niesamodzielnych w dziennych domach pomocy we Wrocławiu* utrzymywał 120 nowych miejsc (po 30 w każdym DDP) i usług opiekuńczych w czterech DDP. Grupę docelową stanowiły osoby zagrożone wykluczeniem społecznym – osoby niesamodzielne, w szczególności starsze oraz ich opiekunowie faktyczni, najczęściej członkowie rodzin.

W 2025 na terenie Wrocławia działały 4 miejsca świadczenia usług wsparcia krótkoterminowego. Miejsca funkcjonują od dnia **21 lutego 2025 w ramach** Projektu pn. „Otwarty Dom – Twoje wytchnienie – Razem w opiece nad bliskim”. Projekt realizowany jest w ramach programu Rozwój usług społecznych i zdrowotnych ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego Plus, w ramach Funduszy Europejskich dla Dolnego Śląska 2021-2027. Celem głównym projektu jest wzrost we Wrocławiu równego i szybkiego dostępu do dobrej jakości, trwałych i przystępnych cenowo usług społecznych, poprzez realizację celów szczegółowych tj. wzrost dostępu do usług opieki wytchnieniowej

OŚRODEK WSPARCIA: DOM DLA MATEK Z MAŁOLETNIAMI DZIEĆMI I KOBIET W CIĄŻY W MIEJSKIM OŚRODKU POMOCY SPOŁECZNEJ

Wrocław posiada 2 ośrodki wsparcia dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży. Jeden z nich prowadzony jest przez Stowarzyszenie Misja Dworcowa im. ks. Jana Schneidera, a drugi przez MOPS (w czterech lokalizacjach). W 2025 r. w jednej z lokalizacji ośrodka prowadzonego przez MOPS przebywało 7 rodzin (22 osoby, w tym 15 dzieci w wieku od 0 do 13 lat), w drugiej, w osobnych mieszkaniach, przebywało 12 rodzin (36 osób, w tym 20 dzieci w wieku od 0 do 18 lat), natomiast w trzeciej przebywało 10 osób. W czwartej lokalizacji nie zamieszkiwała żadna osoba z powodu remontu ośrodka.

PIECZA ZASTĘPCZA NAD DZIEĆMI

System pieczy zastępczej to zespół osób, instytucji i działań mających na celu zapewnienie czasowej opieki i wychowania dzieciom, w przypadku niemożności realizowania tej powinności przez ich rodziców. Pieczę zastępczą organizuje powiat, na podstawie ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2025 r. poz. 49). Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w zakresie pieczy zastępczej realizuje zadania powiatowego centrum pomocy rodzinie oraz organizatora rodzinnej pieczy zastępczej.

Ustawa o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej wprowadziła szereg zmian, które mają wpłynąć na ograniczenie roli placówki opiekuńczo-wychowawczej na rzecz rozwoju rodzinnych form opieki. Jest to jednak proces bardzo skomplikowany, długotrwały, na który wpływa wiele uwarunkowań (przede wszystkim ograniczona ilość kandydatów o odpowiednich predyspozycjach i motywacji do pełnienia funkcji opiekunów zastępczych). Dziecko pozbawione częściowo lub całkowicie opieki rodzicielskiej, po wyczerpaniu możliwości znalezienia rodziny zastępczej jest umieszczane w placówce opiekuńczo-wychowawczej.

Dzieci w poszczególnych formach pieczy zastępczej jest łącznie 1 114 (stan na 31 grudnia 2025 r.). Ponad 62% z nich przebywa w różnych formach rodzinnej pieczy zastępczej, natomiast pozostałe 37,7% znalazły opiekę w placówkach opiekuńczo-wychowawczych.

INSTYTUCJONALNA PIECZA ZASTĘPCZA

W 2025 r. we Wrocławiu funkcjonowały 34 placówki opiekuńczo-wychowawcze z łączną liczbą 389 miejsc. W 2025 r. do wszystkich placówek opiekuńczo-wychowawczych skierowano **188 nowych wychowanków, w tym 32 dzieci z Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa**. Na koniec 2025 r. we wrocławskiej pieczy zastępczej przebywało 35 dzieci ukraińskich (26 w instytucjonalnej i 9 w rodzinnej).

W ramach Wrocławskiego Centrum Opieki i Wychowania działało 13 placówek opiekuńczo-wychowawczych łączących zadania socjalizacyjne i interwencyjne o łącznej liczbie 178 miejsc dla wychowanków. W strukturze Zespołu Placówek Opiekuńczo Wychowawczych (ZPOW) *Dziecięcy Dom* funkcjonowało 8 placówek zapewniających łącznie 86 miejsc, w tym: 3 placówki łączące zadania typu interwencyjnego i typu socjalizacyjnego, 2 placówki łączące zadania typu interwencyjnego i typu specjalistyczno-terapeutycznego, a także 3 placówki typu rodzinnego. Dodatkowo ZPOW *Dziecięcy Dom* prowadził obsługę administracyjną, organizacyjną i finansowo-księgową 6 placówek opiekuńczo-wychowawczych typu rodzinnego o łącznej liczbie 41 miejsc. Na terenie Wrocławia funkcjonowały także placówki prowadzone przez organizacje pozarządowe (Stowarzyszenie SIEMACHA, Ewangelickie Centrum Diakonii i Edukacji im. Ks. Marcina Lutra, Towarzystwo *Nasz Dom*) na podstawie umów zawartych z gminą Wrocław.

RODZINNA PIECZA ZASTĘPCZA

System rodzinnej pieczy zastępczej tworzą zawodowe, spokrewnione i niezawodowe rodziny zastępcze oraz rodzinne domy dziecka. Rodzinną pieczę zastępczą we Wrocławiu w większości sprawują rodziny spokrewnione z dzieckiem.

W 2025 r. do różnych form rodzinnej pieczy zastępczej na terenie Wrocławia zostało przyjętych łącznie 120 dzieci (w 2024 r. – 126), natomiast **153** opuściło rodzinną pieczę zastępczą. W przypadku większości dzieci żyje przynajmniej jeden z rodziców biologicznych, a powodem umieszczenia w pieczy zastępczej są najczęściej różnego rodzaju uzależnienia rodziców oraz ich bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych.

Liczba dzieci przyjętych do różnych form rodzinnej pieczy zastępczej prowadzonych przez samorząd Wrocławia w latach 2022–2025 (Źródło: UMW)

Rok	W rodzinach zastępczych spokrewnionych				W rodzinach zastępczych niezawodowych				W rodzinach zastępczych zawodowych				W rodzinnych domach dziecka				Razem napływ dzieci do rodzinnej pieczy zastępczej			
	2022	2023	2024	2025	2022	2023	2024	2025	2022	2023	2024	2025	2022	2023	2024	2025	2022	2023	2024	2025
Liczba dzieci umieszczona w pieczy zastępczej, z tego:	54	69	64	52	48	36	42	31	21	29	15	23	18	8	5	14	141	142	126	120
z rodziny naturalnej	44	48	47	48	31	21	18	22	10	20	11	14	0	0	2	0	85	89	78	84
z rodzinnej pieczy zastępczej	4	11	10	3	7	6	14	4	3	2	2	0	2	3	3	10	16	22	29	17
z instytucjonalnej pieczy zastępczej	6	10	7	1	10	9	8	5	7	6	2	8	16	5	0	4	39	30	17	18
Dzieci pozostawione w Oknie Życia	0	0	0	0	0	0	2	0	1	1	0	1	0	0	0	0	1	1	2	1

Za rok 2025 statystyki dotyczące rodzinnej pieczy zastępczej prezentują się następująco:

- rodziny spokrewnione: liczba rodzin – 388, liczba dzieci – 489,
- rodziny niezawodowe: liczba rodzin – 123, liczba dzieci – 146,
- rodziny zastępcze zawodowe: liczba rodzin – 11, liczba dzieci – 29,

- rodzinne domy dziecka (RDD): liczba rodzin – 6, liczba dzieci – 30.

Łącznie w różnych formach rodzinnej pieczy zastępczej jest 528 rodzin/RDD, 694 dzieci.

Liczba rodzin zastępczych zawodowych utrzymuje się na podobnym poziomie od kilku lat i pomimo prowadzenia wielu działań na rzecz promocji rodzicielstwa zastępczego, kandydatów jest zbyt mało w stosunku do potrzeb.

Rodzinna piecza zastępcza we Wrocławiu w latach 2022–2025 (Źródło: UMW)

Rok	Rodziny spokrewnione		Rodziny niezawodowe		Rodziny zastępcze zawodowe łącznie		Rodzinne domy dziecka (RDD)		Rodzinna piecza zastępcza łącznie	
	Liczba rodzin	Liczba dzieci	Liczba rodzin	Liczba dzieci	Liczba rodzin	Liczba dzieci	Liczba rodzin	Liczba dzieci	Liczba rodzin/RDD	Liczba dzieci
2022	429	522	159	196	17	36	3	25	608	779
2023	419	516	142	176	15	43	3	18	579	753
2024	401	510	138	166	13	30	4	20	556	726
2025	388	489	123	146	11	29	6	30	528	694

W 2025 r. przyznano rodzinom zastępczym oraz rodzinnym domom dziecka świadczenia w łącznej wysokości **10 104 966 zł.**

Wydatki na świadczenia związane z utrzymaniem różnych form rodzinnej pieczy zastępczej we Wrocławiu w 2025 r. (w zł) (Źródło: UMW)

Forma rodzinnej pieczy zastępczej	Kwota wydatkowania	Liczba podopiecznych*	Średnia kwota wydatkowania w przeliczeniu na 1 dziecko rocznie
rodziny zastępcze spokrewnione	6 135 538	562	10 917,33
rodziny zastępcze niezawodowe	2 600 292	198	13 132,79
rodziny zastępcze zawodowe	692 022	53	13 057,02
rodzinne domy dziecka	661 836	34	19 465,76
rodziny pomocowe	15 278	15	1 018,53

*liczba podopiecznych uwzględnia dzieci przebywające w pieczy zastępczej w dniu 31 grudnia 2025 r. oraz dzieci, które w 2025 r. przebywały w pieczy zastępczej i ją opuściły przed końcem roku

WSPARCIE RODZIN, DZIECI I MŁODZIEŻY

W ramach pomocy rodzinom dysfunkcyjnym z dziećmi działają tzw. asystenci rodzin (AR). MOPS niezmiennie od kilku lat dysponuje 20 etatami dla AR. W 2025 r. udzielali oni pomocy 345 rodzinom i przeprowadzili 417 ocen sytuacji rodzin. W ramach procedury *Niebieskiej Karty* wzięli udział w pracach 66 grup diagnostyczno-pomocowych.

Liczba rodzin i asystentów rodzin funkcjonujących w ramach wsparcia pomocy społecznej w latach 2022–2025 (Źródło: UMW)

	2022	2023	2024	2025
liczba asystentów	20	20	20	20
liczba rodzin	335	351	348	345
liczba przeprowadzonych okresowych ocen sytuacji rodziny przez asystentów	501	464	423	417
liczba grup roboczych w ramach procedury <i>Niebieskiej Karty</i>	194	126	45	66

Asystenci rodziny, oprócz bezpośredniej pracy w środowisku zamieszkania rodzin, zgłaszali rodziny w trudnej sytuacji materialnej do akcji charytatywnej *Szlachetna Paczka*. Asystenci włączyli się w projekty *Też Mogę!* oraz *Wrocławska Wygrana Rodzina*, w ramach których prowadzili intensywną pracę z rodzinami. Włączali się również w festyny z okazji Dnia Dziecka organizowane przez Zespoły Terenowej Pracy Socjalnej oraz brali udział w wydarzeniu *Akcja RELacja – HejTy Reaguj!*.

POMOC SPOŁECZNA DLA CUDZOZIEMCÓW

Na podstawie ustawy z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa, Rada Miejska Wrocławia ustaliła zakres pomocy obywatelom Ukrainy, którzy w związku z działaniami wojennymi przybyli na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej i przebywają na terenie Wrocławia. W 2025 r. 1 439 obywateli Ukrainy skorzystało z różnych świadczeń przysługującym im w związku z wybuchem wojny na Ukrainie, z czego w ramach środków z Funduszu Pomocy Ukrainie skorzystało 210 osób, którym przyznano świadczenia pieniężne na łączną kwotę 3 746 976,86 zł.

Realizacja świadczeń rodzinnych dla obywateli Ukrainy w 2025 r. (Źródło: UMW)

	Kwota (w zł)	Średnia miesięczna liczba rodzin/osób
Świadczenia rodzinne UKR	4 741 572	234 rodziny
Składki na ubezpieczenie emerytalno-rentowe opłacane za uprawnionych klientów	662 147	57 osób
Dodatek z tytułu wielodzietności wypłacany ze środków gminy Wrocław	20 301	11 rodzin

Ponadto, w 2025 r. uchwałą Rady Miejskiej Wrocławia podjęto decyzję o zapewnieniu warunków do osiedlenia się we Wrocławiu rodzinom repatriantów **z Republiki Kazachstanu i Gruzji**.

ZASIŁKI I POMOC W NATURZE

W ramach pomocy społecznej gmina Wrocław przekazuje potrzebującym pomocy różnego rodzaju zasiłki i ofertę wsparcia w naturze. Zasiłki występują w trzech formach:

- **zasiłek stały** – przysługuje osobom całkowicie niezdolnym do pracy, których dochody są niewystarczające; tego zasiłku nie można pobierać jednocześnie z dodatkiem z tytułu samotnego wychowywania dziecka – średnia wysokość tego zasiłku w 2025 r. wynosiła **1 005,72 zł** miesięcznie (w 2024 r. – 810,42 zł miesięcznie),
- **zasiłek okresowy** – przysługuje osobom, które przejściowo znalazły się w szczególnie trudnej sytuacji, nie mają żadnych dochodów lub ich dochody są niewystarczające na zaspokojenie niezbędnych potrzeb życiowych, w trakcie długotrwałej choroby czy niepełnosprawności – średnia wysokość tego zasiłku we Wrocławiu w 2025 r. wynosiła **721,26 zł** miesięcznie (w 2024 r. – 554,30 zł miesięcznie),
- **zasiłek celowy** – przyznawany na pokrycie określonych wydatków, takich jak: zakup żywności, leków, opału, odzieży, niezbędnych przedmiotów użytku domowego, drobne remonty czy koszty leczenia (w przypadku korzystania ze świadczenia *Rodzina 800+* przysługiwał niższy zasiłek na żywność) – średnia wysokość tego zasiłku w 2025 r. wynosiła **399,37 zł** miesięcznie (w 2024 r. – 363,22 zł miesięcznie).

Wielkość zasiłków kształtowała się na wyższym poziomie w porównaniu do lat ubiegłych. Względem poprzednich lat zmalała liczba osób pobierających zasiłki celowe, natomiast liczba osób pobierających zasiłki stałe i okresowe utrzymuje się na mniej więcej podobnym poziomie.

Liczba osób pobierająca zasiłki w latach 2022–2025 (Źródło: UMW)

Rodzaj zasiłku	2022	2023	2024	2025
Zasiłki stałe	1383	1298	1258	1279
Zasiłki okresowe	745	790	805	812
Zasiłki celowe	3387	4829	2992	2841

Rodzaje świadczeń finansowanych z budżetu gminy Wrocław w latach 2022–2025 (Źródło: UMW)

Rodzaj świadczenia	Liczba korzystających z pomocy				Suma wypłaconych świadczeń (w zł)			
	2022	2023	2024	2025	2022	2023	2024	2025
Zasiłki celowe	3 387	4 829	2 992	2 841	6 697 553	8 183 161	6 009 836	6 754 526
Zasiłki okresowe	745	790	805	812	2 143 971	2 471 437	2 787 448	3 862 348
w tym dotacje z budżetu państwa					1 518 016	1 647 166	1 837 794	2 582 784
Zasiłki celowe, w tym w ramach programu wsparcia finansowego gmin w zakresie dożywiania <i>Pomoc państwa w zakresie dożywiania</i>	1 302	1 196	1 219	1 379	2 289 477	1 713 255	2 342 461	2 516 747
w tym liczba dzieci korzystająca z posiłku	194	237	270	272				
w tym dotacja					1 441 549	1 031 295	1 291 547	1 420 128

Liczba osób korzystających z zasiłków stałych oraz korzystających ze specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi wzrosła w stosunku do roku poprzedniego, natomiast liczba osób korzystających ze składek na ubezpieczenie zdrowotne ZUS zmalała w stosunku do roku poprzedniego.

Rodzaje świadczeń finansowanych z budżetu państwa w 2025 r. (Źródło: UMW)

Rodzaj świadczenia	Liczba osób korzystających z pomocy	Suma wypłaconych świadczeń (w zł)
Zasiłek stały (zadanie własne gminy dotowane przez państwo w 100%)	1 279	13 501 769

Rodzaj świadczenia	Liczba osób korzystających z pomocy	Suma wypłaconych świadczeń (w zł)
Składki na ubezpieczenie zdrowotne ZUS (zadanie własne gminy dotowane przez państwo w 100%)	1 017	1 059 290
Specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi (zadanie zlecone gminy dotowane przez państwo w 100%)	28	876 706

Pomoc w zakupie żywności realizowana była m.in. poprzez program **Posiłek w szkole i w domu**. MOPS przeznaczył w 2025 r. na ten cel 2 516 747 zł (w 2024 r. – 2 342 461 zł), partycypując w ok. 44% kosztów programu.

PRACA SOCJALNA I PORADNICTWO SPECJALISTYCZNE

W 2025 r. pracą socjalną objęto 1815 osób i rodzin, w tym 561 osób objęto kontraktem socjalnym. W zakresie poprawy ich funkcjonowania dokonano 173 interwencji. Poradnictwo specjalistyczne: prawne, psychologiczne, pedagogiczne, psychiatryczne, specjalistów pracy zespołowej prowadzono dla **1 668** osób i rodzin.

Praca socjalna i poradnictwo specjalistyczne w latach 2022–2025 (Źródło: UMW)

	2022	2023	2024	2025
Praca socjalna	731	397	366	1815
Interwencja kryzysowa	132	119	106	173
Poradnictwo specjalistyczne	2 514	2 665	1 929	1668

PRZEMOC DOMOWA

Dział Przeciwdziałania Przemocy Domowej (komórka organizacyjna MOPS) oraz Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej jako podstawowe podmioty przeciwdziałania przemocy domowej na terenie gminy Wrocław podejmowały szereg działań w zakresie budowania systemu przeciwdziałania przemocy, profilaktyki występowania przemocy oraz zapewnienia bezpieczeństwa osobom doznającym przemocy.

Liczba czynnych procedur prowadzonych w 2025 r. przez Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej wyniosła **2 201**. Zespół wszczął 1 386 procedur Niebieskiej Karty, 1 253 procedur zamknął, natomiast 815 kontynuował z lat poprzednich. Monitorowano **2 085** rodzin dotkniętych problemem przemocy w rodzinie. Łącznie liczba osób doznających przemocy wynosiła **3 838**, w tym 1 493 kobiet, 1 971 dzieci i 374 mężczyzn.

W 2025 r. MOPS realizował **Program korekcyjno-edukacyjny dla osób stosujących przemoc domową „Ty decydujesz” na lata 2023-2026**. W 2025 r. w programie uczestniczyło 69 osób stosujących przemoc.

W 2025 r. odbyła się **XI Wroclawska Kampania Przeciwdziałania Przemocy „Biała wstążka”**, której celem było zwiększenie świadomości społecznej na temat przeciwdziałania przemocy i ograniczenia jej skutków.

Ponadto w 2025 r. MOPS realizował projekt socjalny **„Wrocław reaguje”**, który obejmował działania edukacyjno-profilaktyczne z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej kierowane do różnych odbiorców: uczniów, przedstawicieli ochrony zdrowia, nauczycieli, żołnierzy i innych grup zawodowych mających kontakt z rodzinami zagrożonymi przemocą. Łącznie w spotkaniach edukacyjnych w ramach projektu wzięło udział blisko 205 osób.

USŁUGI OPIEKUŃCZE I SPECJALISTYCZNE USŁUGI OPIEKUŃCZE

W 2025 r. gmina Wrocław świadczyła usługi opiekuńcze dla **1 998 osób** (w 2024 r. – 1 836). Zauważalny jest rokroczny trend zmniejszania się całkowitego czasu świadczenia usług z powodu wzrastającej wysokości stawek za opiekę. Realizacja polityki świadczenia usług opiekuńczych, w tym dla osób z zaburzeniami psychicznymi, obejmuje współpracę z pracownikami organizacji pozarządowych, a odbywa się w formie pracy socjalnej, usług opiekuńczych, świadczeń finansowych, rzeczowych, w naturze oraz wspierania osób i rodzin poprzez konsultacje i poradnictwo specjalistyczne. Beneficjentami pomocy pozostają najczęściej osoby samotne i obłożnie chore.

Usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze w latach 2022–2025 (Źródło: UMW)

	Koszt usług opiekuńczych i specjalistycznych usług opiekuńczych ogółem (w zł)	Liczba osób objętych pomocą	Liczba wypracowanych godzin usług	Wpływy z odpłatności klientów (w zł)
2022	25 904 680	2 342	914 553	4 385 070
2023	29 269 187	2 163	826 346	5 572 835
2024	31 653 231	1 836	768 206	7 137 901
2025	33 103 571	1 998	761 145	7 009 760

W 2025 r. realizacją specjalistycznych usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania dla osób z zaburzeniami psychicznymi na terenie Wrocławia zajmowała się Diecezja Wroclawska Kościoła Ewangelicko-Augsburskiego w RP. Świadczy ona usługi dla osób chorych psychicznie, a także przewlekłe i długoterminowo chorych. Z tej pomocy w 2025 r. skorzystało 27 osób.

Specjalistyczne usługi opiekuńcze w miejscu zamieszkania dla osób z zaburzeniami psychicznymi w latach 2022-2025 (Źródło: UMW)

	Środki z rezerwy budżetowej Wojewody (w zł)	Liczba osób objętych pomocą	Liczba godzin świadczenia usług
2022	800 400	31	17 625
2023	797 177	32	13 968

	Środki z rezerwy budżetowej Wojewody (w zł)	Liczba osób objętych pomocą	Liczba godzin świadczenia usług
2024	828 310	31	13 170
2025	876 706	27	12 858

ŚWIADCZENIA NA RZECZ OSÓB Z NIEPEŁNOSPRAWNOŚCIAMI

Szacowanie liczby osób z niepełnosprawnościami jest utrudnione z uwagi na funkcjonowanie przenikających się systemów orzekania o niepełnosprawności dla celów zawodowych i rehabilitacyjnych. W tym drugim przypadku zadanie orzecznictwa jest realizowane przez powiat. Zgodnie z zawartymi porozumieniami Powiatowy Zespół do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności we Wrocławiu obejmuje zasięgiem swojego działania powiat wrocławski oraz gminę Wrocław. W 2025 r. przyjęto ogółem **11 078** wniosków w sprawie wydania orzeczenia o niepełnosprawności lub o stopniu niepełnosprawności. Wydano ogółem **10 101** orzeczeń.

W 2025 r. w celu poprawy funkcjonowania osób z niepełnosprawnością w mieście realizowano działania w zakresie zwiększania dostępności do przestrzeni miejskiej oraz aktywności zawodowej, w tym m.in.:

- działania na rzecz wspierania aktywności zawodowej osób z niepełnosprawnościami, w tym zakładania własnych firm w ramach Integracyjnego Inkubatora Przedsiębiorczości we Wrocławskim Parku Technologicznym,
- konkurs otwarty Zatrudnienie wspomagane osób z niepełnosprawnościami, którego celem była pomoc osobom z niepełnosprawnościami w znalezieniu pracy na otwartym rynku oraz przeciwdziałanie ich wykluczeniu społecznemu,
- projekt Transport Door-to-door dla osób z niepełnosprawnościami, zapewniający bezpośredni transport do placówek zdrowia, rehabilitacji czy zakładów pracy,
- działania z zakresu szkoleń z obsługi osób ze szczególnymi potrzebami, a także ewakuacji osób z niepełnosprawnościami dla podmiotów i jednostek organizacyjnych gminy,
- stworzono na stronie wroclaw.pl formularz zgłoszeniowy dla mieszkańców, umożliwiający zgłaszanie przypadków nieprawidłowego parkowania hulajnóg, stanowiących realne zagrożenie dla pozostałych uczestników ruchu.

W ramach pomocy osobom z niepełnosprawnościami realizowano różne formy wsparcia, w tym m.in.:

- **Opiekę wytchnieniową** – w ramach zadania zrealizowano 15 780 godzin opieki wytchnieniowej dla członków rodzin lub opiekunów sprawujących bezpośrednią opiekę nad osobami dorosłymi ze znacznym stopniem niepełnosprawności lub dziećmi z orzeczeniem o niepełnosprawności oraz 663 doby całodobowej opieki wytchnieniowej (łączna wartość projektu: 1 423 680 zł, w tym 147 280 zł wkładu własnego),
- **Asystent osobisty osoby z niepełnosprawnością** – w ramach zadania zrealizowano 34 720 godzin usług asystenckich dla mieszkańców Wrocławia posiadających orzeczenie o znacznym lub umiarkowanym stopniu niepełnosprawności lub równoważnym do wymienionych, które wymagają wsparcia w wykonywaniu codziennych czynności oraz funkcjonowaniu w życiu

społecznym oraz dzieci do 16 roku życia z orzeczeniem o niepełnosprawności łącznie ze wskazaniem: konieczności stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji oraz konieczności stałego współdziałania na co dzień opiekuna dziecka w procesie jego leczenia, rehabilitacji i edukacji (łączna wartość projektu: 2 007 325 zł, w tym 261 825 zł wkładu własnego),

- **Aktywny samorząd** – program dążący do wyeliminowania lub zmniejszenia barier ograniczających uczestnictwo w życiu społecznym, zawodowym oraz w dostępie do edukacji (w 2025 r. na dofinansowania z programu przeznaczono kwotę **5 034 823,24 zł**, z czego na koniec 2025 r. wypłacono kwotę **2 551 720,56 zł**).

W 2025 r. ogłoszono 1. edycję otwartego konkursu ofert na realizację zadania publicznego **REHABILITACJA SPOŁECZNA OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH ZLECANA ZE ŚRODKÓW PFRON**. Z oferty skorzystało około **2 679** bezpośrednich beneficjentów.

W 2025 r. liczba uczestników zadań dofinansowanych w ramach pomocy osobom z niepełnosprawnościami oraz ich opiekunom zwiększyła się w stosunku do 2024 r. z wyjątkiem liczby osób uczestniczących w zadaniach: turnusy rehabilitacyjne oraz usługi tłumacza języka migowego lub tłumacza przewodnika.

Liczba uczestników zadań dofinansowanych w ramach pomocy osobom z niepełnosprawnościami oraz ich opiekunom w latach 2022–2025 (Źródło: UMW)

Zadania	2022 r.	2023 r.	2024 r.	2025 r.
turnusy rehabilitacyjne	529	471	648	564
warsztaty terapii zajęciowej	273	269	263	269
zakup sprzętu rehabilitacyjnego, przedmiotów ortopedycznych i środków pomocniczych	825	730	866	1088
likwidacja barier w komunikowaniu się	154	119	145	171
usługi tłumacza języka migowego lub tłumacza przewodnika	3	0	2	0
likwidacja barier architektonicznych i technicznych	111	78	126	141

PROGRAMY RESOCJALIZACJI OSÓB SKAZANYCH I ZAGROŻONYCH WYKLUCZENIEM SPOŁECZNYM

Jednym z obszarów interwencji pomocowej jest wsparcie osób w kryzysie bezdomności. W 2025 r. MOPS kontynuował działania mające na celu utrzymanie efektów wypracowanych w projektach współfinansowanych ze środków Unii Europejskiej:

- **TRAMPOLINA – mieszkania wspomagane** – projekt, którego celem było zwiększenie dostępności środowiskowych usług społecznych w postaci 7 mieszkań wspomaganych,
- **Droga do domu** – projekt, którego celem głównym było wypracowanie i wdrożenie nowego modelu w zakresie wsparcia w wychodzeniu z bezdomności,
- **Housing first – najpierw mieszkanie** – projekt, którego celem głównym było wdrożenie nowej metody przeciwdziałania bezdomności *Housing first*, polegającej

na zakwaterowaniu ludzi bezpośrednio z ulic, bez warunków wstępnych, a następnie na wsparciu tych osób w zakresie problemów związanych ze zdrowiem psychicznym, uzależnieniem, opieką medyczną, dochodami i edukacją,

- **Droga do samodzielności** – projekt polegający na stworzeniu 30 miejsc świadczenia usług społecznych w ramach 6 mieszkań treningowych na obszarze Wrocławia. Grupą docelową projektu były osoby zagrożone ubóstwem lub wykluczeniem społecznym.

Od 2021 r. Wrocław jest pierwszym w Polsce Miastem Sprawiedliwości Naprawczej. „Stolica Dolnego Śląska otrzymała ten tytuł za upowszechnianie mediacji, konsultacji społecznych oraz użytecznych prac społecznych prowadzonych przez osoby z orzeczoną karą ograniczenia wolności” (<https://samorzad.pap.pl/kategoria/aktualnosci/wroclaw-otrzymal-tytul-miasta-sprawiedliwosci-naprawczej>).

Wrocławskie Centrum Integracji realizuje zadanie własne gminy Wrocław, **polegające na organizacji warunków wykonywania nieodpłatnych, kontrolowanych prac na cele społeczne przez osoby skazane na karę ograniczenia wolności**. W 2025 r. **1 tys.** osób skazanych odpracowało **98 050 godzin** na rzecz społeczności lokalnej.

OCHRONA ZDROWIA

Celem działań samorządu wrocławskiego jest ochrona oraz promocja zdrowia, a także podniesienie jakości życia mieszkańców Wrocławia, oparte o współczesną wiedzę naukową i doświadczenie. Programy z zakresu polityki zdrowotnej, promocji zdrowia, profilaktyki chorób i uzależnień oraz zdrowia psychicznego realizowane przez gminę Wrocław wynikają m.in. z priorytetów oraz celów regionalnej polityki zdrowotnej Województwa Dolnośląskiego, map potrzeb zdrowotnych, Strategii Wrocławia „Wrocław 2050”, Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii dla Miasta Wrocławia.

Gmina Wrocław oferuje mieszkańcom liczne programy z zakresu polityki zdrowotnej, promocji zdrowia, profilaktyki chorób i uzależnień oraz zdrowia psychicznego. W 2025 r. z programów tych skorzystało ponad **163,7 tys.** mieszkańców Wrocławia (w 2024 r. 140,7 tys., w 2023 r. – 141,5 tys., w 2022 r. – 136 tys., 2021 r. – 120 tys.).

Liczba osób korzystających z programów z zakresu profilaktyki zdrowotnej, promocji zdrowia, profilaktyki chorób i uzależnień oraz zdrowia psychicznego (Źródło: UMW)

	2022	2023	2024	2025
Liczba osób	136000	141500	140700	163700

W 2025 r. tylko w środowisku dzieci i młodzieży szkolnej zrealizowano **30** programów, w których udział wzięło **86 492** uczniów, **4 085** nauczycieli i **7 478** rodziców (w 2024 r. – 33 programy, 71 817 uczniów, 4 397 nauczycieli i 7 997 rodziców). Udzielono **63 176 porad** specjalistycznych oraz konsultacji w zakresie promocji zdrowia, profilaktyki chorób i uzależnień (w 2024 r. – 53 632 porad).

Świadczone we wrocławskich szpitalach i placówkach leczniczych usługi medyczne stanowią bazę dla całego województwa i innych regionów Polski. Wg danych GUS w 2024 r. działalność prowadziło 18 szpitali, przy czym gmina Wrocław nie jest właścicielem żadnego ze szpitali. W 2025 r. trwała budowa nowego szpitala - Dolnośląskiego Centrum Onkologii, Pulmonologii i Hematologii, który połączy dotychczasowe jednostki: onkologiczną przy ul. Hirszfelda, pulmonologiczną oraz hematologiczno-transplantacyjną przy ul. Grabiszyńskiej.

Według danych GUS w 2024 r. we Wrocławiu liczba łóżek w szpitalach ogólnych wynosiła **4 508**, (w 2023 r. - **4 512**, w 2022 r. – **4 698**). Dla porównania w Poznaniu – 5 191, w Krakowie – 5 618, a w Gdańsku – 2 723, w Warszawie 11 897.

W 2024 r. we Wrocławiu, według danych GUS, na 10 tys. mieszkańców przypadało 98,1 lekarzy oraz 106,3 pielęgniarek i położnych pracujących **według podstawowego miejsca pracy**. Dla porównania, w 2024 r. wskaźnik ten wynosił: w Poznaniu – 87,2 lekarzy oraz 129,1 pielęgniarek i położnych, w Krakowie – 90,7 lekarzy oraz 126,6 pielęgniarek i położnych, w Gdańsku – 89,8 lekarzy oraz 83,9 pielęgniarek i położnych, a w Warszawie – 98,5 lekarzy oraz 120,0 pielęgniarek i położnych.

W poprzednich latach wskaźnik liczby lekarzy oraz pielęgniarek i położnych na 10 tys. mieszkańców dla Wrocławia wynosił: w 2023 r. – 96,4 lekarzy i 104,4 pielęgniarek i położnych, w 2022 r. – 90,4 lekarzy i 105,0 pielęgniarek i położnych, a w 2021 r. – 89,3 lekarzy i 104,9 pielęgniarek i położnych na 10 tys. mieszkańców. Ze względu na

zmianę metody szacowania przez GUS liczby lekarzy i pielęgniarek, dane z tego zakresu, zamieszczone w Raportach o stanie gminy za 2019–2023, nie są porównywalne z danymi powyżej.

Liczba łóżek w szpitalach ogólnych w największych miastach w Polsce w latach 2021-2024 (Źródło: GUS (dane szacunkowe na podstawie źródeł administracyjnych))

	2021	2022	2023	2024
Warszawa	12956	12029	11681	11897
Kraków	5648	5643	5651	5618
Poznań	5090	5514	5506	5191
Wrocław	4646	4698	4 512	4508
Gdańsk	2997	2845	2707	2723

Liczba lekarzy na 10 tys. mieszkańców w największych miastach w Polsce w latach 2021–2024 (Źródło: GUS (dane szacowane według nowej metody dla wszystkich lat na podstawie źródeł administracyjnych, nieporównywalne z opublikowanymi w poprzednich edycjach))

miasto	2021 r.	2022 r.	2023 r.	2024 r.
Warszawa	89,5	89,8	97,4	98,5
Kraków	84,3	85,9	89,1	90,7
Poznań	78,3	79,0	89,5	87,2
Wrocław	89,3	90,4	96,4	98,1
Gdańsk	83,7	81,9	102,3	89,8

W 2025 r. gmina Wrocław przeznaczyła **2 799 579 zł** na zakup sprzętu dla wrocławskich szpitali i innych podmiotów leczniczych, w tym: **1 936 856 zł** otrzymał Uniwersytecki Szpital Kliniczny przy ulicy Borowskiej na zakup m.in. ambulansu kontenerowego typu C z wyposażeniem w nosze elektrohydrauliczne (bariatryczne), łóżek elektrycznych na potrzeby Kliniki Geriatrii, aparatu USG na potrzeby Kliniki Ginekologiczno-Położniczej; **200 tys. zł** przekazano dla Wojewódzkiego Szpitala Specjalistycznego przy ulicy Kamieńskiego we Wrocławiu na dofinansowanie karetki wraz z wyposażeniem; **225 859,31 zł** otrzymał SP ZOZ MSWiA we Wrocławiu na zakup aparatu USG na potrzeby oddziału ginekologicznego, sprzętu diagnostycznego dla poradni kardiologicznej oraz ginekologicznej; **100 tys. zł** otrzymało Dolnośląskie Centrum Onkologii, Pulmonologii i Hematologii przy ulicy Hirszfelda na zakup kompletów chłodziarek laboratoryjnych z żelowymi zestawami chłodzącymi; **199 920 zł** przekazano Medinet Sp. z o.o. w ramach dofinansowania zakupu 3 aparatów do koagulacji; **21 543,46 zł** otrzymał Wojewódzki Zespół Specjalistycznej Opieki Zdrowotnej Centrum Medyczne DOBRZYŃSKA na zakup sprzętu medycznego niezbędnego do wykonywania badań podologicznych. Ponadto **115 400 zł** otrzymało Centrum Neuropsychiatrii NEUROMED SPZOZ na zakup sprzętu do diagnozy i terapii pacjentów.

PROMOCJA ZDROWIA I PROFILAKTYKA CHORÓB

Zapobieganie chorobom, dzięki ich wczesnemu wykryciu i leczeniu, utrwalanie prawidłowych wzorców zdrowego stylu życia przez planowanie i realizowanie różnorodnych działań profilaktycznych i promocja zdrowia to założenia przyjętych w 2022 r. Kierunków działań w zakresie zdrowia publicznego dla mieszkańców Wrocławia na lata 2022-2026. Realizowane przez gminę Wrocław programy edukacyjne polityki zdrowotnej, promocji zdrowia oraz profilaktyki chorób stanowiły odpowiedź na problemy wywołane najczęstszymi chorobami i schorzeniami cywilizacyjnymi: stylem życia, złymi nawykami żywieniowymi, niepłodnością, cukrzycą, chorobami sercowo-naczyniowymi, nowotworami oraz chorobami psychicznymi i adresowane były do poszczególnych grup wymagających wsparcia: dorosłych, dzieci i młodzieży szkolnej. W 2025 r. na zadania w tym obszarze wydatkowano kwotę **10 318 603 zł.** (w 2024 r. 8 123 683 zł.)

PROGRAMY OPIEKI OKOŁOPORODOWEJ I WSPARCIA RODZIN

Z oferty edukacji zdrowotnej prowadzonej w **trzech** Ośrodkach Edukacyjno-Informacyjnych skorzystało łącznie **1 085 osób.** W zajęciach edukacyjnych i poradnictwie specjalistycznym wzięło udział **276 osób,** w spotkaniach z psychologiem **63 osoby,** w spotkaniach z położnymi dotyczących karmienia piersią **87 kobiet ciężarnych.**

W warsztatach z ratownikiem medycznym na temat udzielania pierwszej pomocy medycznej noworodkowi, niemowlęciu w sytuacji zagrożenia życia, udział wzięło **247 osób.** Przeprowadzono zajęcia w ramach poradnictwa specjalistycznego z zakresu zdrowego żywienia, spotkania z dietetykiem dla **82 osób.**

W 2025 r. program **Wrocławskich Szkół Rodzenia** – świadomego rodzicielstwa i macierzyństwa realizowano w 6 szkołach rodzenia. W zajęciach z położną, ginekologiem, neonatologiem, stomatologiem, rehabilitantem oraz psychologiem brało udział **1135 osób,** w tym **571** kobiet ciężarnych oraz **564** osoby towarzyszące (w 2024 r. – uczestniczyło **1060** osób, w tym **537** kobiet ciężarnych oraz **523** osoby towarzyszące).

Ponadto kontynuowano program **OD-ŻYJ,** adresowany do kobiet ciężarnych, matek dzieci z wrodzoną wadą rozwojową. W ramach programu umożliwiono skorzystanie z konsultacji psychologa, kardiologa dziecięcego, genetyka, neonatologa, neurologa oraz fizjoterapeuty, pielęgniarki lub położnej. Oferowana również była pomoc rodzinom po stracie dziecka. W programie wzięło udział **119 rodzin.**

W 2025 r. do *Programu pomocy dla rodzin wielodzietnych dwa plus trzy i jeszcze więcej* przystąpiły **354 nowe rodziny.** Ostatecznie na koniec 2025 r. w programie uczestniczyły **9 464 rodziny.** Korzystały one z pomocy finansowej, bezpłatnego poradnictwa psychologicznego, pedagogicznego, rodzinnego, prawnego, z bezpłatnych lub w specjalnej cenie biletów do różnych instytucji w mieście.

Z programu *Wieloraczkki – wsparcie rodzin* w 2025 r. skorzystało **5 rodzin.** Program skierowany jest do rodzin wielodzietnych posiadających wieloraczkki (trojaczki, czworaczki). W ramach programu rodzice wieloraczków otrzymują pomoc edukacyjną w zakresie: pielęgnowania, karmienia, szczepienia dzieci, wsparcie psychologiczne, pomoc położnej w zakresie karmienia piersią i rozwiązywania problemów laktacyjnych

oraz wsparcie w opiece nad dziećmi. Mogą także wypożyczyć sprzęt do opieki nad dziećmi (wózki, monitory oddechu, foteliki samochodowe, laktatory i in.). Dla rodzin, rodzin zastępczych lub rodzin adopcyjnych, w których istniało podejrzenie wystąpienia u dzieci alkoholowego zespołu płodowego (FAS) lub Spektrum Płodowych Zaburzeń Alkoholowych (FASD) prowadzony był punkt konsultacyjny ds. FAS/FASD. Z opieki psychologów, psychoterapeutów, psychiatrów dziecięcych, specjalistów wczesnego wspomagania rozwoju skorzystało **46 dzieci** oraz **61 opiekunów**. W 2025 r. w **29 punktach** poradnictwa rodzinnego udzielono **14 176 porad** specjalistycznych. Z różnych form wsparcia – pomocy, zajęć i konsultacji skorzystało **7 601 osób**. Dla par i rodzin zorganizowano warsztaty, wykłady i grupowe formy wsparcia, wzięło w nich udział **1 013 osób**.

PROGRAMY PROFILAKTYKI CHORÓB DZIECI I MŁODZIEŻY

Kontynuowano wieloletni program **zapobiegania próchnicy zębów**. W 2025 r. wzięły w nim udział **74 wrocławskie przedszkola**, w których opieką objętych było **ponad 10, 1 tys. dzieci**. W szkołach podstawowych w **14 szkolnych gabinetach dentystycznych** przeprowadzono ponad **169** grupowych zajęć edukacyjnych z zakresu profilaktyki próchnicy zębów, **41** spotkań edukacyjnych z rodzicami, **1 495** indywidualnych zajęć z profilaktyki i higieny jamy ustnej, **2 689** badań stomatologicznych, **384** zabiegów stabilizacji ubytków próchnicowych zębów mlecznych, **6 227** zabiegów lakowania zębów stałych, **492** zabiegów leczenia próchnicy. W ciągu roku w programie wzięło udział **5945 uczniów wrocławskich szkół podstawowych** (w 2024 r. – 5713).

W celu **zapobiegania nadwadze i otyłości u dzieci i młodzieży** we wrocławskich placówkach opiekuńczych i edukacyjnych realizowano programy promocji zdrowego żywienia i aktywności fizycznej. W 2025 r. do programu **Uczeń w formie** zgłosiło się **37 wrocławskich szkół podstawowych** (w 2024 r. – 24). Podczas indywidualnych konsultacji ze specjalistami od żywienia, warsztatów żywieniowych i zajęć z aktywności fizycznej, uczniowie i ich rodzice mogli zdobyć wiedzę z zakresu profilaktyki nadwagi i otyłości, odpowiedzialności za zdrowie i zdrowego stylu życia. W ciągu roku przeprowadzono **1 199** konsultacji (w 2024 r. – 1044).

Dzieci i ich rodzice mogli również uczestniczyć w warsztatach żywieniowych prowadzonych przez dietetyków (odnotowano **1130** wejść) i w zajęciach z aktywności fizycznej (**1966** wejść).

Ponadto kontynuowano **Program promocji zdrowego żywienia i aktywności fizycznej we wrocławskich placówkach opiekuńczych i edukacyjnych**.

Specjalista ds. żywienia współpracował z dyrektorami, intendentami, kucharzami, agentami sklepików szkolnych, w zakresie zmiany asortymentu oraz żywienia w stołówkach przedszkolnych i szkolnych. Placówki, które wprowadziły zalecane zmiany otrzymały **certyfikat zdrowego i racjonalnego żywienia**, przyznawany na 2 lata od 2014 r. Na koniec 2025 r. certyfikaty posiadało **166 placówek edukacyjnych**. Przeprowadzono również certyfikację z zakresu niemarnowania żywności i działań proekologicznych we wrocławskich szkołach podstawowych posiadających własną kuchnię. „Zielony certyfikat” otrzymało 8 szkół.

Program **certyfikacji w zakresie promowania aktywności fizycznej** realizowany jest od **2017 roku**. W 2025 r. takie certyfikaty posiadało 90 placówek edukacyjnych. Ponadto realizowano wieloletni **Wrocławski Program Sieci Przedszkoli i Szkół Promujących Zdrowie**, którą tworzy **71** przedszkoli oraz **79** szkół ze wszystkich poziomów nauczania. We wszystkich tych placówkach powołano koordynatorów ds. promocji zdrowia.

W ramach wieloletniego **Programu profilaktyki cukrzycy i zaburzeń metabolicznych** przeprowadzono szkolenia nauczycieli, które dotyczyły m.in. opieki, żywienia oraz postępowania z dzieckiem chorym na cukrzycę. W szkoleniach udział wzięło **76 osób**.

Istotnym elementem profilaktyki zdrowotnej jest dbałość o ochronę zdrowia psychicznego. Przeciwdziałanie kryzysom zdrowia psychicznego i depresji w populacji dzieci, młodzieży i dorosłych mieszkańców Wrocławia, edukacja zdrowotna i społeczna, wsparcie specjalistyczne, upowszechnianie wiedzy o zdrowiu psychicznym to cele realizacji **Programu promowania zdrowia psychicznego w populacji dzieci, młodzieży i dorosłych wrocławian**. W ramach programu przeprowadzono m.in. cykl warsztatów profilaktycznych *Żyj zdrowiem, Oswoić psychiatrię* oraz z fonoholizmu. W warsztatach wzięło udział **3 500 uczniów**.

CENTRA ROZWOJU I AKTYWNOŚCI DZIECI I MŁODZIEŻY

Centra rozwoju i aktywności dzieci i młodzieży prowadzone są przez stowarzyszenia, fundacje, parafie, rady osiedla. W 2025 r. w **21 centrach** opieką wychowawców objęto około **1400 dzieci i młodzieży w wieku szkolnym**. Uczestniczyli oni m.in. w zajęciach edukacyjnych, profilaktycznych, ogólnorozwojowych, taneczno-ruchowych, artystycznych, imprezach okolicznościowych oraz w zorganizowanym wypoczynku podczas ferii zimowych i wakacji letnich.

PROGRAMY PROMOCJI ZDROWIA I PROFILAKTYKI CHORÓB U DOROSŁYCH MIESZKAŃCÓW WROCŁAWIA

W 2025 r. kontynuowano realizację programów prozdrowotnych **skierowanych do kobiet**. Realizowano wieloletni **program profilaktyki raka piersi u kobiet**. Program składał się z 2 modułów: edukacyjnego i diagnostycznego. Moduł edukacyjny realizowany był przez grupę wyszkolonych pielęgniarek i położnych, które prowadziły indywidualną naukę samobadania piersi dla **3 463 kobiet** (w 2024 r. – 3 265). W ramach modułu diagnostycznego z konsultacji onkologicznej skorzystało **5 917 kobiet** (w 2024 r. – 6 136), na leczenie szpitalne operacyjne lub skojarzone skierowano **163 kobiety** (w 2024 r. – 204). Wykonano **2 480 badań USG, 1 141 mammografii**. Z porad lekarzy genetyków skorzystały **74 kobiety**, a **75** ze wsparcia psychologa. Kontynuowano wielospecjalistyczne poradnictwo zdrowotne dla kobiet z **endometriozą**. Kompleksową opieką specjalistyczną objęto **127 kobiet**, stronę www.klinikaendometriozy.pl odwiedziło ponad 56 tys. osób. Wykładów dla personelu medycznego wysłuchało 40 osób.

Realizowany był również **Program edukacji zdrowotnej kobiet w okresie menopauzy**, z którego skorzystało **159 kobiet** (w 2024 r. – 189).

Realizowano **Program profilaktyki nowotworów skóry** pn. **Znamiona pod lupą**. Z edukacji zdrowotnej skorzystały 1772 osoby i 1283 osoby z konsultacji. Do dalszej diagnostyki specjalistycznej skierowano 222 osoby.

Zrealizowano **Kampanię informacyjno-edukacyjną dotyczącą profilaktyki chorób tarczycy**, w której wzięło udział **831 aktywnych uczestników**. Na stronie dedykowanej programowi udostępniono webinaria, poruszające 5 zaplanowanych zagadnień dotyczących tematyki związanej z chorobami tarczycy. Przeprowadzono **2 szkolenia** o tematyce chorób tarczycy, w których wzięło udział **98** uczestników. Promowano także badania profilaktyczne mężczyzn w kierunku chorób nowotworowych w trzech grupach wiekowych 18-20 lat, 40 plus oraz 50 plus. W ramach **kampanii zdrowotnej pn. Profilaktyka chorób nowotworowych u mężczyzn** przeprowadzono 2 webinaria edukacyjne oraz 2 debaty, nagrano 2 podcasty. Powstały 2 spoty promujące kampanię męskiej profilaktyki zdrowotnej *Złoty Wąs* oraz 3 filmy edukacyjne. W 3 punktach przyjęć laboratoryjnych wykonano 135 badań USG oraz 415 badań PSA.

W celu wsparcia osób z chorobami nowotworowymi, w ramach projektu **Akademia Walki z Rakiem**, m.in. organizowano grupy wsparcia, kluby pacjenta, udzielano konsultacji indywidualnych z psychologiem/psychoterapeutą. Z oferowanych zajęć skorzystały **62 osoby**. Wolontariusze objęli opieką około **3,5 tys. pacjentów** z Kliniki Hematologii Uniwersytetu Medycznego oraz Dolnośląskiego Centrum Onkologii we Wrocławiu. W ramach zadania w zajęciach grup wsparcia udział wzięło **67 wolontariuszy oraz pacjenci i ich rodzin..**

Kontynuowano program rozszerzenia dostępu do **rehabilitacji sercowo-naczyniowej**, w ramach wtórnej prewencji chorób sercowo-naczyniowych. Uczestnicy programu - osoby po przebytych zawałach mięśnia sercowego lub po zabiegach wykonanych na naczyniach wieńcowych, uczestniczyli w zajęciach ruchowych połączonych z instruktązem do samodzielnego wykonywania ćwiczeń. W programie wzięło udział **346 osób, w tym 6 po przechorowaniu COVID-19** (w 2024 r. odpowiednio 243 i 7).

W wieloletnim **programie profilaktyki cukrzycy i zaburzeń metabolicznych w 9 Punktach Edukacyjnych** na terenie Wrocławia udzielono **1 088 porad** (w 2024 r. – 979), w programie profilaktyki powikłań cukrzycy **Stopa cukrzycowa** z porad dotyczących samoopieki, samoobserwacji i samo pielęgnacji skorzystało **805 osób** (w 2024 r. – 700).

W 2025 r. kontynuowano również różnego rodzaju **programy wsparcia osób z doświadczeniem choroby psychicznej oraz ich rodzin i opiekunów w procesie zdrowienia, osób zagrożonych depresją, z zespołami depresyjnymi oraz ich rodzin i opiekunów**. Działania koncentrowały się na budowaniu pozytywnych relacji z otoczeniem oraz aktywizacji społecznej uczestników. Prowadzono indywidualne i grupowe zajęcia psychoedukacyjne – warsztaty, grupy wsparcia, zajęcia usprawniające wykonywanie czynności w zakresie samoobsługi oraz zajęcia poprawiające komunikację i integrację z rodziną i środowiskiem lokalnym. Program realizowały **3 organizacje pozarządowe**: Fundacja *Opieka i Troska*, Stowarzyszenie Na Rzecz Promocji Zdrowia „Curatus” oraz Dolnośląskie Stowarzyszenie Aktywnej Rehabilitacji ART. Z różnych form pomocy i wsparcia skorzystało **216 osób**.

PROGRAMY PROFILAKTYKI CHOROÓB OSÓB STARSZYCH

W 2025 r. opieką psychologiczną objęto **446 osób po 60. roku życia** (w 2024 r. – 441), u których wystąpiły problemy psychogeriatryczne. Prowadzone były grupy wsparcia, warsztaty, zajęcia aktywności ruchowej oraz psychoedukacyjne indywidualne i grupowe. Ze wsparcia dla opiekunów osób z zaburzeniami psychogeriatrycznymi skorzystało **400 osób**.

WROCLAWSKA AKADEMIA PIERWSZEJ POMOCY

To cykl szkoleń dla mieszkańców Wrocławia w różnym wieku, odbywających się na terenie całego miasta we współpracy i pod opieką merytoryczną Uniwersytetu Medycznego. Projekt realizowany był w ramach kampanii społecznej wspierającej nabywanie umiejętności reagowania w sytuacjach zagrażających zdrowiu lub życiu. W 2025 r. zorganizowano **124 wydarzenia edukacyjne**, w których udział wzięło ponad **6 300 osób**.

Liczba wydarzeń, podczas których przeprowadzono szkolenia z udzielania pierwszej pomocy w latach 2022-2025 (Źródło: UMW)

Rok	Liczba wydarzeń	Liczba uczestników
2022	92	18 124
2023	43	22 000
2024	116	12 730
2025	124	6 332

OPIEKA NAD DZIEĆMI W WIEKU DO LAT 3

Wrocław pozostaje w czołówce dużych miast w obszarze zapewnienia opieki nad dziećmi do lat 3. Począwszy od 2019 r. odsetek dzieci objętych opieką w żłobkach i klubach dziecięcych we Wrocławiu przekracza 30%. W 2025 r. na realizację opieki nad dziećmi w wieku do lat 3 wydatkowano kwotę **21 968 520 zł** (w 2024 – 29 859 151 zł, w 2023 r. – 29 802 097 zł, w 2022 r. – 29 319 520 zł). **Wskaźnik dostępności miejsc** w instytucjach opieki w stosunku do liczby dzieci w wieku od 20. tygodnia życia do lat 3 uprawnionych do opieki **wynosił 80,14%** (w 2024 r. – 76,7%, w 2023 r. – 63,73%). Wskaźnik **miejsc dofinansowanych przez gminę Wrocław** w 2025 r. w stosunku do wszystkich miejsc opieki **wynosił 76,49 %** (w 2024 r. – 64,97%, a w 2023 r. – 69,19%).

Liczba miejsc w żłobkach i klubach dziecięcych w latach 2022–2025 według danych w rejestrze żłobków i klubów dziecięcych na dzień 31. 12. 2025 r. (Źródło: UMW)

Rok/Rodzaj placówki	Liczba miejsc w żłobkach publicznych	Liczba miejsc w niepublicznych żłobkach/klubach dziecięcych	Liczba miejsc dofinansowanych przez gminę Wrocław w niepublicznych żłobkach i klubach dziecięcych
2022	2776	6499	3884

Rok/Rodzaj placówki	Liczba miejsc w żłobkach publicznych	Liczba miejsc w niepublicznych żłobkach/klubach dziecięcych	Liczba miejsc dofinansowanych przez gminę Wrocław w niepublicznych żłobkach i klubach dziecięcych
2023	2829	6423	3824
2024	2829	6900	3726
2025	2517	6597	4831

Odsetek dzieci w wieku do lat 3 objętych opieką w żłobkach i klubach dziecięcych w największych miastach w Polsce w latach 2021-2024 (%) (Źródło: GUS)

miasto	2021	2022	2023	2024
Wrocław	34,9	36	36,3	37,8
Kraków	33,2	36,2	38,5	39,6
Poznań	26,5	29,1	29	30,3
Warszawa	27,5	31,4	32,4	32,3
Gdańsk	23,4	24,4	24,3	26

Wzrost liczby miejsc dofinansowanych przez gminę Wrocław w niepublicznych żłobkach i klubach dziecięcych jest skutkiem podjęcia uchwały nr VI/292/25 z dnia 20.03.2025 r. określającej tryb i zasady przyznawania dotacji celowych dla niepublicznych żłobków i klubów dziecięcych.

Opieka nad dziećmi do lat 3 sprawowana była przez żłobki publiczne i niepubliczne, kluby dziecięce oraz w formie dziennego opiekuna. Na koniec 2025 r., w rejestrze żłobków i klubów dziecięcych zarejestrowanych było: **171 żłobków** (w tym 18 publicznych i 153 niepublicznych), **37** klubów dziecięcych oraz **96** dziennych opiekunów. We wszystkich formach opieki łącznie do rejestru i wykazu wpisanych było **9 596 miejsc opieki** nad dziećmi do 3 lat.

Liczba miejsc w 2025 r. w ramach poszczególnych form opieki wynosiła:

- 1) **w żłobkach** wpisanych do rejestru – **8 233** miejsca (w 2024 r. – 8 223), w tym żłobkach publicznych **2 517** (w 2024 r. – 2 507) i w niepublicznych **5 716** (w 2024 – 8 927 miejsc, w tym w żłobkach publicznych 2 829 i w niepublicznych 6 098, 2023 r. – 8 554 miejsc, w tym żłobkach publicznych 2 776 i w niepublicznych 5 778),
- 2) **w klubach dziecięcych** – **881** miejsc (w 2024 r. – 802, 2023 r. – 645),
- 3) w formie **dziennego opiekuna** – **492** miejsca (w 2024 r. – 460, 2023 r. – 470).

Mniejsza ogólna liczba miejsc w stosunku do 2024 r. w instytucjach opieki nad dziećmi w wieku do lat 3 wynika przede wszystkim z wygaszania 312 miejsc utworzonych tymczasowo w związku z konfliktem zbrojnym w Ukrainie oraz z wypłatą świadczenia "Aktywni rodzice w pracy" (Dz. U. z 2024 r. poz. 858 z późn. zm.).

Do 31.08.2025 r. **gmina Wrocław dotowała 3 686 miejsc** w żłobkach niepublicznych i klubach dziecięcych (w 2024 r. – 3726). Realizowane były **62 umowy**

na dofinansowanie miejsc w **105 niepublicznych żłobkach i klubach dziecięcych** (w tym 60 miejsc w niepublicznym żłobku o charakterze integracyjnym), prowadzonych przez podmioty gospodarcze oraz organizacje pozarządowe. Od 1.09.2025 r. do 31. 12. 2025 r. na podstawie Uchwały nr XV/292/25 Rady Miejskiej Wrocławia z dnia 20. 03. 2025 r. w sprawie wysokości i zasad ustalania oraz rozliczania dotacji celowych dla podmiotów prowadzących niepubliczny żłobek lub klub dziecięcy na obszarze Gminy Wrocław, podpisano **102 umowy** na sprawowanie opieki nad dziećmi w wieku do lat 3 w **145 placówkach**.

W tym okresie (do 31. 08. 2025 r.) realizowano także 12 umów w sprawie dofinansowania **60 miejsc** opieki nad dziećmi w wieku do lat 3 **u dziennych opiekunów**. Od 1. 09. 2025 r. do 31.12.2025 r. w ramach konkursu wyłoniono 11 dziennych opiekunów, oferujących 55 miejsc opieki dofinansowywanej z budżetu Gminy Wrocław.

Według stanu na dzień 31. 12. 2025 r. gmina Wrocław współfinansowała łącznie **7 348 miejsc opieki**, w tym w żłobkach publicznych **2 517 miejsc**, w niepublicznych żłobkach i klubach dziecięcych **4776 miejsc** oraz w placówkach dziennego opiekuna **55 miejsc opieki**.

PROGRAMY WSPARCIA DLA UZALEŻNIONYCH OD ŚRODKÓW PSYCHOAKTYWNYCH

Celem działań gminy Wrocław w obszarze wsparcia dla uzależnionych jest: podnoszenie poziomu wiedzy i świadomości mieszkańców, zmianę wzorców spożycia napojów alkoholowych, podnoszenie kompetencji kadr oraz prowadzenie skoordynowanych działań profilaktycznych, terapeutycznych i rehabilitacyjnych.

W 2025 r. zrealizowano **51 programów**, w tym programy zalecane w ramach krajowego systemu rekomendacji, programy pomocy terapeutycznej dla osób uzależnionych i współuzależnionych oraz osób zagrożonych uzależnieniem. Zajęcia prowadzone były m.in. w formie treningów umiejętności i zachowań oraz treningów psychologicznych.

We wrocławskich placówkach edukacyjnych realizowane były programy rekomendowane przez Krajowe Centrum Przeciwdziałania Uzależnieniom, Ośrodek Rozwoju Edukacji, Instytut Psychiatrii i Neurologii zgodnie z założeniami Systemu rekomendacji programów profilaktycznych i promocji zdrowia psychicznego. Był to m.in.: program profilaktyki alkoholowej i narkotykowej **Debata** (w **93 spotkaniach** uczestniczyło **1799 uczniów**), program profilaktyki narkotykowej **Spójrz inaczej** (w **59 spotkaniach** uczestniczyło **1269 uczniów**), program profilaktyki zintegrowanej – profilaktyki uzależnień, przemocy, HIV/AIDS, ryzykownych zachowań **Archipelag skarbów**. W działaniach wzięło udział **2018 uczniów, 261 rodziców i 268 nauczycieli**. Ponadto w ramach tego zadania przeprowadzono diagnozę problemów i pozytywnego potencjału młodzieży wśród **1117 uczniów**.

Prowadzono **poradnictwo i pomoc terapeutyczną** dla osób uzależnionych i współuzależnionych od **narkotyków** i innych **środków psychoaktywnych**, program substytucyjnego **leczenia metadonem** oraz program **wykrywania wirusa HIV**.

W ramach programu z **zakresu uzależnień od substancji psychoaktywnych** przeprowadzono **2 678 godzin poradnictwa** (telefonicznego, osobistego i on-line)

oraz **1 692 godziny grup wsparcia** (w 2024 r. odpowiednio 2 382 godzin poradnictwa, 692 godziny grup wsparcia) dla osób uzależnionych od narkotyków oraz członków ich rodzin. Zrealizowano także **732 godziny indywidualnego programu terapii Candis** dla użytkowników konopi. Programem **leczenia substytucyjnego** objęto **332 pacjentów**.

W 2025 r. do Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych wpłynęło 295 wniosków o objęcie leczeniem odwykowym osób nadużywających alkoholu.

Wrocławski Ośrodek Pomocy Osobom Nietrzeźwym przyjął **4 573 osoby** (w 2024 r. 5 257). W Ośrodku kierowcy mogli także sprawdzić stan trzeźwości poprzez bezpłatne badanie alkomatem. Ponadto prowadzone były działania motywujące do zmiany negatywnych postaw i zachowań zdrowotnych oraz społecznych związanych z nadużywaniem alkoholu, kampanie informacyjne o dostępnych usługach leczniczych, terapeutycznych i socjalnych na terenie Wrocławia. Łącznie z pomocy skorzystały **10 594 osoby** (w 2024 r. – 13 986). Udzielono **32 949 konsultacji specjalistycznych z uzależnień** w ramach programów wspierających abstynencję oraz programów poradnictwa i pomocy terapeutycznej dla osób uzależnionych, współuzależnionych i zagrożonych uzależnieniem od alkoholu.

W 2025 r., w wyniku przeprowadzonych postępowań administracyjnych, wydano łącznie **6 587 decyzji** dotyczących sprzedaży alkoholu (w 2024 r. – 4 702), złożono **1 298 wniosków** o wydanie zezwoleń stałych na sprzedaż i podawanie napojów alkoholowych oraz zezwoleń cateringowych (w 2024 r. – 1 295).

Liczba zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych w latach 2022-2025 (*A- do 4,5% alkoholu i piwo, B – 4,5% do 18% alkoholu z wyjątkiem piwa, C powyżej 18% alkoholu) (Źródło: UMW)

Liczba zezwoleń według stanu na ostatni dzień roku:	handel A*	handel B*	handel C*	gastro- mia A*	gastro- mia B*	gastro- mia C*	W
2022 r.	1065	1096	1009	910	795	583	
2023 r.	1074	1114	1025	952	835	607	
2024 r.	1072	1123	1024	974	852	651	
2025 r.	1067	1121	1023	988	880	659	

2025 r. wpływy z tytułu korzystania z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych wyniosły **28 040 062 zł** i były niższe o 356 683 zł w porównaniu z rokiem 2024. Opłaty za zezwolenia są pochodną danych wynikających z oświadczeń o wartości sprzedaży.

Wpływy z tytułu opłat za zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych w latach 2022–2025 (zł) (Źródło: UMW)

- 2022 r.	- 2023 r.	- 2024 r.	- 2025 r.
- 21 862 271	- 26 626 319	- 28 396 745	- 28 040 062

Rok 2025 był kolejnym rokiem, w którym gminy otrzymały część wpływów z nowej opłaty wnoszonej przez posiadaczy zezwoleń na obrót hurtowy napojami alkoholowymi w opakowaniach jednostkowych o pojemności nieprzekraczającej 300 ml (tzw. „małpki”).

Wpływy wyniosły **7 101 599 zł** (w 2024 r. – 7 098 857 zł).

W październiku 2025 r. uchwałą Rady Miejskiej wprowadzono we Wrocławiu zakaz sprzedaży alkoholu w godz. 22-6. Dotyczy on sklepów i stacji benzynowych.

PROGRAMY W ZAKRESIE PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY

Podnoszenie świadomości społecznej na temat przyczyn i skutków przemocy w rodzinie, promowanie metod wychowawczych bez używania przemocy, zapewnienie ochrony i udzielanie pomocy osobom dotkniętym przemocą w rodzinie, upowszechnianie informacji o możliwościach i formach udzielania pomocy zarówno osobom dotkniętym przemocą, jak i osobom stosującym przemoc w rodzinie to założenia programów z zakresu przeciwdziałania przemocy.

Ograniczanie zdrowotnych i społecznych następstw przemocy realizowane było m.in. poprzez świadczenie pomocy prawnej, psychologicznej i terapeutycznej dla osób doświadczających przemocy. Prowadzono warsztaty, udzielano porad, funkcjonował **Telefon Zaufania** za pośrednictwem, którego udzielono **901 porad telefonicznych** (w tym **619** porad udzielono **kobietom i 282 mężczyznom**).

Z **innych form** pomocy i wsparcia skorzystało **3 333 osoby**. Udzielono **2 279 porad psychologicznych, 358 prawnych i 369 pedagogicznych**. Odbyło się 175 spotkań grup wsparcia. Ponadto odbyły się warsztaty dla rodziców, Trening Umiejętności Wychowawczych, zajęcia socjoterapii dla dzieci, Trening Asertywności, Trening Zastępowania Agresji. Udział w warsztatach wzięło **209 osób**.

W 2025 r. realizowana była kampania społeczna **Wrocław BEZ Przemocy**, której celem było zwiększenie społecznego zaangażowania w sprawy związane z przeciwdziałaniem przemocy domowej. Adresatami kampanii były rodziny zagrożone i dotknięte przemocą, świadkowie występowania przemocy, społeczność lokalna, przedstawiciele instytucji działających na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

W 2025 r. kontynuowano **Program kompleksowego wsparcia dla ofiar przemocy w rodzinie**, którego celem była pomoc w uzyskaniu stabilizacji życiowej i psychicznej po doświadczeniu przemocy w rodzinie. Zadanie polegało na udostępnieniu bezpiecznego miejsca pobytu dla osób doświadczających przemocy. Zapewniono **schronienie interwencyjne 2 rodzinom (4 osobom), 13 osób** otrzymało schronienie czasowe w mieszkaniach. Udzielono **79 godzin konsultacji psychologicznych, 3 godziny konsultacji prawnych, 1 godzinę konsultacji z psychiatrą**. Monitorowano i wzmacniano proces powrotu do stabilizacji życiowej i psychicznej osób objętych wsparciem, dostosowywano zakres wsparcia

do indywidualnych potrzeb uczestników. W projekcie pracowali opiekunowie rodzin, którzy zrealizowali łącznie **511 godzin** wsparcia.

W 2025 r. we Wrocławiu działało Centrum Pomocy Dzieciom, w którym podczas **2 563 godzin dyżurów psychologów, terapeutów, pedagogów** pomoc otrzymało **336 dzieci, 259 rodziców i opiekunów** oraz **14 osób zaangażowanych w pomoc**.

Zapewniano im pomoc psychologa, psychoterapeuty, lekarza pediatri, lekarza psychiatry, prawnika oraz innych w zależności od zdiagnozowanych potrzeb.

PROGRAMY WSPARCIA OSÓB Z NIEPEŁNOSPRAWNOŚCIAMI

Ważnym elementem polityki wsparcia i stabilizacji życiowej osób z niepełnosprawnościami i ich rodzin są działania i programy o profilu rehabilitacyjno-społecznym. Ich realizacją zajmują się zarówno specjalistyczne instytucje i placówki, jak też aktywny na tym polu działania sektor organizacji pozarządowych.

W 2025 r. przeprowadzono XV edycję plebiscytu **Wrocław bez barier** wyróżniającego inicjatywy wspierające ideę dostępności i równości szans dla wszystkich mieszkańców. Przyznano 5 nagród w 4 kategoriach, wręczono 5 specjalnych wyróżnień.

Od 2020 r. nagroda nosi imię Bartłomieja Skrzyńskiego zmarłego w 2020 r. – dziennikarza, społecznika, inicjatora wielu akcji na rzecz osób z niepełnosprawnościami, wieloletniego rzecznika Prezydenta Wrocławia ds. osób z niepełnosprawnościami.

Zorganizowano i przeprowadzono **Czwartą Wrocławską Integracyjną Olimpiadę Młodzieży**. Uczestniczyło w niej około 300 osób.

W 2025 r. gmina Wrocław realizowała program **Opieka Wytchnieniowa**. Program ma za zadanie odciążenie członków rodzin lub opiekunów osób z niepełnosprawnościami poprzez wsparcie ich w codziennych obowiązkach lub zapewnienie czasowego zastępstwa przez inne osoby. W ramach zadania zrealizowano **15 780** godzin opieki wytchnieniowej dla członków rodzin lub opiekunów sprawujących bezpośrednią opiekę nad osobami dorosłymi ze znacznym stopniem niepełnosprawności lub dziećmi z niepełnosprawnościami z orzeczeniem o niepełnosprawności.

W 2025 r. kontynuowano program **Asystent osobisty osoby z niepełnosprawnością**, w ramach którego zrealizowano **34 720 godzin** usług asystenckich.

Opiekę nad osobami, które ze względu na wiek, chorobę lub niezaradność wymagają częściowej opieki i pomocy w zaspakajaniu niezbędnych potrzeb życiowych, sprawowano także w jedenastu **dziennych domach pomocy** (DDP) oraz trzynastu **domach pomocy społecznej** (DPS).

PARTYCYPACJA SPOŁECZNA I SPOŁECZNOŚCI LOKALNE

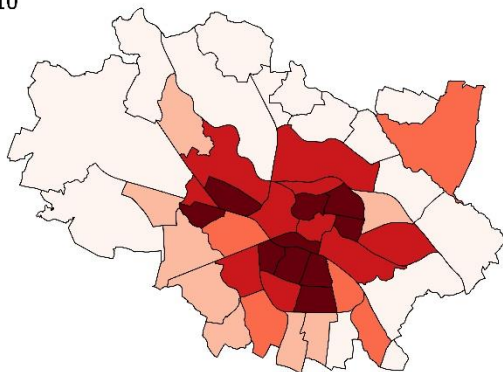
Partycypacja społeczna jest ważnym elementem współtworzenia miasta. Łączy potencjał sektora organizacji pozarządowych (NGO) i aktywności obywatelskiej lokalnych liderów z jednostkami miejskimi i radami osiedla. Potrzeba zwiększania udziału mieszkańców w zarządzaniu miastem była wyraźnie akcentowana w obowiązującej do 20 października 2025 r. Strategii Wrocław 2030 i została utrzymana również w nowej Strategii Wrocław 2050. Procesy partycypacyjne we Wrocławiu realizowane są poprzez m.in. konsultacje społeczne, Wrocławski Budżet Obywatelski, Fundusz Osiedlowy, wykonywanie zadań społecznych przez NGO, mediacje, Mikrogranty oraz sieć Centrów Aktywności Lokalnej. W 2025 r., podobnie jak w roku 2024, współpraca gminy Wrocław z liderami społeczności lokalnych i sektorem organizacji pozarządowych odbywała się m.in. na podstawie *Polityki współpracy Miasta Wrocławia z organizacjami pozarządowymi na lata 2023-2027*.

WROCLAWSKIE OSIEDLA

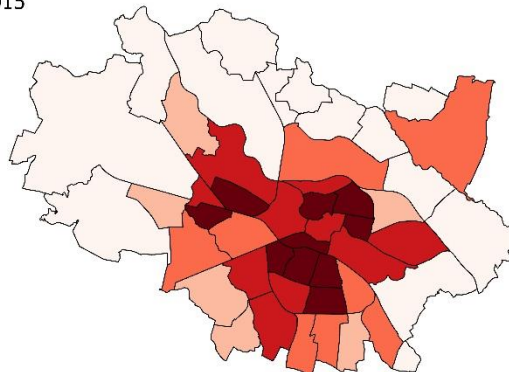
Wrocław podzielony jest na 48 osiedli, na czele których stoi ok. 800 radnych osiedlowych, tworzących Rady Osiedla. Dane z Urzędu Miejskiego Wrocławia dotyczące osób zameldowanych na pobyt stały i czasowy (ponad 3 miesiące) za 2025 r. pokazują, że najgęściej zaludnione są: **rejon pl. Świętego Macieja, rejon pl. Grunwaldzkiego, rejon ulicy Traugutta, Przedmieście Świdnickie, Gajowice, Powstańców Śląskich Zachód, osiedle Huby, Gaj, rejon ul. Mieleckiej oraz Nowy Dwór.**

Gęstość zaludnienia na osiedlach wrocławskich w latach 2010, 2015, 2020, 2025
(Źródło: opracowanie własne na podstawie danych UMW)

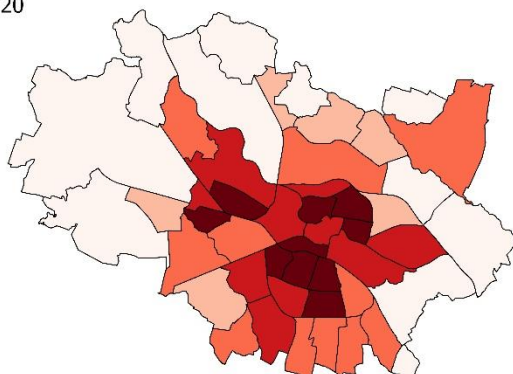
2010

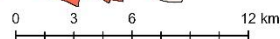
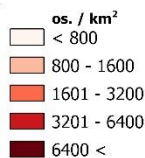
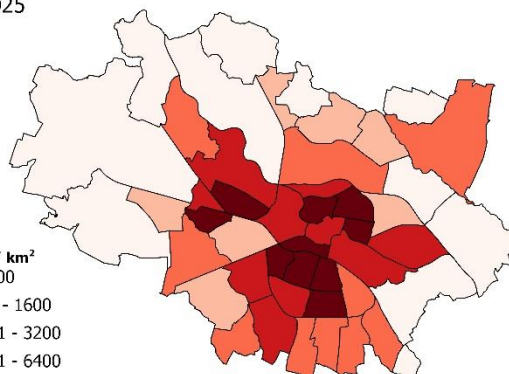
2015

2020

2025

KONSULTACJE I KOMUNIKACJA SPOŁECZNA

W 2025 r. przeprowadzono **48 procesów konsultacji społecznych** w istotnych dla mieszkańców sprawach. Było to łącznie o **21** procesów konsultacyjnych więcej niż w 2024 roku. W trakcie konsultowania **16** tematów wprowadzono **specjalne formy umożliwiające udział w konsultacjach dzieci i młodzieży**.

Liczba konsultacji społecznych w latach 2022–2025 (Źródło: UMW)

Rok	Liczba konsultacji społecznych prowadzonych przez Wydział Partycypacji Społecznej UMW
2022	25
2023	33
2024	27
2025	48

W 2025 r. do przeprowadzenia konsultacji wykorzystano platformy internetowe do zdalnych spotkań grupowych. Podobnie jak w poprzednich latach, wykorzystywano funkcjonalność portalu Wrocław Rozmawia (www.wroclaw.pl/rozmawia). Na nim zamieszczane były m.in. pełne informacje o przebiegu prowadzonych konsultacji oraz ich wynikach, ważne aktualności, wszelkie informacje dotyczące Wrocławskiego Budżetu Obywatelskiego oraz współpracy gminy Wrocław z organizacjami pozarządowymi. Profil Wrocław Rozmawia był również prowadzony w mediach

społecznościowych (Facebook). W 2025 r. **łącna liczba odwiedzin stron www: Wrocław Rozmawia i WBO wyniosła 1 261 664**. Spadek liczby wyświetleń odnotowany w 2023 r. (w stosunku do 2022 r.) spowodowany był innym systemem zliczania odsłon domeny. Od 2023 r. liczba wyświetleń z jednego urządzenia zliczana jest jeden raz, nawet jeśli użytkownik wchodził na stronę kilka razy.

Liczba odwiedzin dla poszczególnych stron www w latach 2022–2025 (Źródło: UMW)

Strona www	2022 r.	2023 r.	2024 r.	2025 r.
Wrocław Rozmawia	750 507	363 792	444 651	613 172
Wrocławski Budżet Obywatelski	968 326	741 549	682 996	648 492
Łączna liczba odwiedzin	1 718 833	1 105 341	1 127 647	1 261 664

CENTRA AKTYWNOŚCI LOKALNEJ

Na koniec 2025 r. we Wrocławiu działało **26 Centrów Aktywności Lokalnej (CAL)** współfinansowanych przez gminę Wrocław (o 4 więcej niż w 2024 r. – nowo powstałe CALe wyróżnione w tekście poniżej). Ponadto działały osiedlowe NGO, które choć nie posiadały własnych przestrzeni, aktywnie wspierały swoje społeczności lokalne. W 2025 r. CALe działały na następujących osiedlach: Borek, Brochów, **Gajowice**, Huby, Jagodno, Karłowice-Różanka, Kowale, Kozanów, Księża, Lipa Piotrowska, Maślice, Nowe Żerniki, Ołbin, Ołtaszyn, Plac Grunwaldzki, Przedmieście Oławskie, Przedmieście Świdnickie, Psie Pole-Zawidawie, Strachocin-Swojczyce-Wojnów, **Szczepin**, Tarnogaj, **Widawa**, Wojszyce, Zacisze-Zalesie-Szczytniki, **Zakrzów**, Złotniki. Na poziomie lokalnym CALe odgrywają istotną rolę we wspieraniu procesu pozytywnej zmiany społecznej. Realizują swoje autorskie programy, skierowane bezpośrednio do mieszkanki i mieszkańców okolicy, odpowiadające ich potrzebom, pasjom i zainteresowaniom. Aby zapewnić tym działaniom trwałość i efektywność, podmioty prowadzące CALe są inicjatorami partnerstw lokalnych na swoim terenie, zapraszając do nich rady osiedli, instytucje działające w wymiarze osiedlowym, inne organizacje pozarządowe, grupy nieformalne, szkoły, przedsiębiorców, lokalnych liderów i liderki oraz aktywistów i aktywistki.

WROCLAWSKI BUDŻET OBYWATELSKI

Na realizację projektów wybranych w ramach **Wrocławskiego Budżetu Obywatelskiego 2025 r. (WBO)** przeznaczono **35 mln zł, z czego 14 mln zł na projekty osiedlowe o wartości do 1 mln zł każdy oraz 21 mln zł na projekty ponadosiedlowe o wartości do 3 mln zł każdy**. Wyniki głosowania na projekty zgłoszone do WBO są wiążące dla Prezydenta Wrocławia i Rady Miejskiej Wrocławia. Potwierdzone są stosowną uchwałą budżetową przyjmowaną na dany rok. W 2025 r. mieszkańcy zgłosili **291 projektów**, do głosowania dopuszczono **124**. Ostatecznie w ramach WBO 2025 wybrano **21** projektów, które zostaną zrealizowane w kolejnych latach.

Liczba głosów i projektów w ramach w WBO w latach 2023–2025 (Źródło: UMW)

Rok	Łączna liczba zgłoszonych projektów	Liczba dopuszczonych projektów	Liczba projektów oddanych do realizacji	Łączna liczba oddanych głosów
2023	317	113	17	83 754
2024	286	123	19	69 850
2025	291	124	21	60 437

W 2025 r. łącznie oddano **60 437 głosów** (o 9 413 mniej niż w 2024 r.), z czego zdecydowaną większość oddano drogą elektroniczną. Największą liczbę głosów otrzymały projekty dotyczące zieleni i inwestycji pieszych lub rowerowych. Zwycięskie projekty będą realizowane przez jednostki i spółki miejskie.

Liczba oddanych głosów z podziałem na poszczególne typy projektów w WBO w latach 2023–2025 (Źródło: www.wroclaw.pl/wbo)

	2023	2024	2025
Osiedlowe	77 013	65123	52897
Ponadosiedlowe	78223	65826	56011

Podział oddanych głosów przez mieszkańców według grup wiekowych i płci w WBO 2025 (Źródło: www.wroclaw.pl/wbo)

	0-3	4-12	13-18	19-30	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80	81-90	91-100	100+
ko-biety	698	3218	1731	4022	9152	7213	2310	2046	1343	288	238	3
mężczyźni	795	3459	1626	3144	6860	5723	1654	1150	805	166	169	2

Podział i liczba projektów wybranych do realizacji w danych kategoriach w WBO 2025* (Źródło: www.wroclaw.pl/wbo)

	liczba wygranych projektów
Zieleń/rekreacja	15
Piesz/rowerowe	12
Inne	8
Sport	6
Place zabaw	3
Drogowe	1

* Projekty mogły mieć przypisaną więcej niż jedną kategorię

FUNDUSZ OSIEDLOWY

W roku 2025 kontynuowana była realizacja zadań zgłoszonych przez Rady Osiedli w ramach **I i II edycji Funduszu Osiedlowego (FO)**. W trakcie realizacji były **54 projekty**, z czego **47** zostało zakończonych.

W 2025 r. uruchomiono III edycję Funduszu Osiedlowego, której budżet wyniósł 50 mln złotych. Przeprowadzono także 9 szkoleń dla przedstawicieli Rad Osiedla. Szkolenia te dotyczyły m.in.: zasad funkcjonowania Funduszu Osiedlowego, obsługi aplikacji FRODO wykorzystywanej w procesie naboru wniosków, realizacji zadań inwestycyjnych przez Zarząd Zasobu Komunalnego, Zarząd Zieleni Miejskiej, Zarząd Dróg i Utrzymania Miasta, Wrocławskie Mieszkania Sp. z o.o. Zarząd Inwestycji Miejskich oraz procesu konsultacji.

ORGANIZACJE POZARZĄDOWE

Według stanu na dzień 31 grudnia 2025 r. w bazie organizacji pozarządowych zarejestrowane były **5 942 podmioty**, z których 667 posiadało siedzibę poza Wrocławiem. W stosunku do 2024 r. liczba organizacji pozarządowych wzrosła o 294 podmioty. W 2025 r. gmina Wrocław sprawowała nadzór nad 2615 stowarzyszeniami i 2221 fundacjami z siedzibą we Wrocławiu.

Liczba organizacji pozarządowych we Wrocławiu w latach 2022–2025 (Źródło: UMW)

	2022 r.	2023 r.	2024 r.	2025 r.
Organizacje z siedzibą we Wrocławiu	4610	4803	5020	5275
Organizacje z siedzibą poza Wrocławiem	569	590	628	667
Łączna liczba organizacji pozarządowych	5179	5393	5648	5942
Łączna liczba stowarzyszeń, nad którymi miasto sprawowało nadzór	2450	2501	2546	2615
Łączna liczba fundacji, nad którymi miasto sprawowało nadzór	1767	1903	2046	2221

W 2025 r. organizacje pozarządowe użytkowały łącznie **519 nieruchomości gminnych** na podstawie całorocznych i wieloletnich tytułów prawnych. Ponadto organizacje pozarządowe korzystały z infrastruktury lokalowej szkół i obiektów sportowych na różnorodne zajęcia sportowe i pozalekcyjne dla dzieci i młodzieży. W tym samym roku, obowiązywało łącznie 977 krótkoterminowych umów na najem pomieszczeń szkolnych, sal gimnastycznych i obiektów sportowych.

Ważną rolę dla zapewniania infrastruktury lokalowej dla organizacji pozarządowych, pełniło Centrum Organizacji Pozarządowych przy ulicy Paulińskiej 4 (Centrum). Placówka zapewnia pomieszczenia dla 10 organizacji pozarządowych realizujących projekty w różnych obszarach społecznych. W 2025 r. do głównych przedsięwzięć realizowanych przez organizacje pozarządowe w Centrum należały m.in. *Dom Sztuki PajdArt*, spotkania seniorów i kombatantów, poradnictwo dla migrantów oraz osób z doświadczeniem choroby onkologicznej.

Centrum Sektor 3 przy ul. Legnickiej to **inkubator NGO** dla organizacji pozarządowych, grup nieformalnych oraz aktywistów społecznych. W Centrum w ramach wsparcia organizacji pozarządowych odbyły się szkolenia, z których skorzystało **250 osób**. Szkolenia były skierowane również do organizacji pozarządowych rozpoczynających swoją działalność i miały na celu zapoznanie ich z zagadnieniami prawnymi i organizacyjnymi.

W 2025 r. kontynuowano *Program bezpłatnego udostępniania organizacjom pozarządowym sal gimnastycznych przez szkoły prowadzone przez Miasto Wrocław w godzinach pozalekcyjnych*. Z programu skorzystały 82 organizacje pozarządowe.

DOTACJE CELOWE NA REALIZACJĘ ZADAŃ PUBLICZNYCH ZLECONYCH ORGANIZACJOM POZARZĄDOWYM

W 2025 r. na podstawie **324 otwartych konkursów ofert** zawartych zostało łącznie **818 umów dotacyjnych** na realizację zadań publicznych zleconych organizacjom pozarządowym, w tym **689 umów jednorocznych** i **129 umów wieloletnich**.

Na podstawie otwartych konkursów ofert ogłoszonych na realizację zadań w latach poprzednich, w 2025 r. obowiązywało **56 umów wieloletnich**. W trybie art. 19a ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie zawarto 232 umowy.

Łącznie w 2025 r. obowiązywało **1 106 umów dotacyjnych** (w 2024 r. – 940).

Umowy zawarte z organizacjami pozarządowymi na zadania realizowane w 2025 r. (w %)

Udział umów zawartych w trybie art. 19a ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie w roku sprawozdawczym	Udział umów jednorocznych zawartych na rok sprawozdawczy na podstawie rozstrzygnięć konkursowych ofert/ zamiarów zleceń realizacji zadań publicznych	Udział umów wieloletnich zawartych na rok sprawozdawczy na podstawie rozstrzygnięć konkursów ofert/ zamiarów zleceń realizacji zadań publicznych	Udział umów wieloletnich będących kontynuacją z lat sprzed roku sprawozdawczego
21,0%	62,0%	12,0%	5,0%

Źródło: UWM

Zestawienie liczby konkursów ofert, złożonych ofert oraz zawartych umów z organizacjami pozarządowymi w latach 2022–2025 (Źródło: UMW)

L.p.	Zestawienie liczby konkursów / zamiarów zleceń realizacji zadań publicznych, złożonych ofert oraz zawartych umów z organizacjami pozarządowymi	2022	2023	2024	2025
1.	Liczba ogłoszonych konkursów / zamiarów zleceń realizacji zadania publicznego	283	263	269	324
2.	Liczba złożonych ofert w konkursach ofert / zamiarach zleceń realizacji zadania publicznego	1344	1069	1247	1051
3.	Liczba umów jednorocznych zawartych na rok sprawozdawczy na podstawie	483	526	655	689

L.p.	Zestawienie liczby konkursów / zamiarów zleceń realizacji zadań publicznych, złożonych ofert oraz zawartych umów z organizacjami pozarządowymi	2022	2023	2024	2025
	rozstrzygnięć konkursów ofert / zamiarów zleceń realizacji zadań publicznych				
4.	Liczba umów wieloletnich zawartych na rok sprawozdawczy na podstawie rozstrzygnięć konkursów ofert / zamiarów zleceń realizacji zadań publicznych	117	43	40	129
5.	Liczba umów zawartych na rok sprawozdawczy w ramach konkursów ofert / zamiarów zleceń realizacji zadań publicznych (poz. 3 i 4)	600	569	695	818
6.	Liczba umów wieloletnich będących kontynuacją z lat sprzed roku sprawozdawczego	84	129	66	56
7.	Liczba umów zawartych w trybie art.19a ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie w roku sprawozdawczym	226	158	179	232
8.	Liczba wszystkich umów wieloletnich obowiązujących w danym roku (poz. 4, 6)	201	172	106	185
9.	Liczba umów zawartych na podstawie ustawy z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w trybie polecenia wojewody	18	8	0	0
10.	Liczba umów zawartych na podstawie ustawy z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy realizowane we współpracy z Funduszem Narodów Zjednoczonych na Rzecz Dzieci (UNICEF) na podstawie Memorandum of Understanding pomiędzy Funduszem Narodów Zjednoczonych na Rzecz Dzieci (UNICEF) a Miastem Wrocław z dnia 09.06.2022 oraz Letters of exchange for the provision of support related to emergency refugee responses in Wrocław z 09.06.2022	35	20	0	0
11.	Liczba umów zawartych na podstawie ustawy z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy realizowanych ze środków własnych Gminy	0	1	0	0
12.	Liczba wszystkich umów obowiązujących w danym roku sprawozdawczym (poz. 5, 6, 7, 9, 10, 11)	963	885	940	1106

MIKROGRANTY

W 2025 roku kontynuowano program miejski **Mikrogranty**, we współpracy z sektorem organizacji pozarządowych (NGO), kultury i liderami społecznymi. Nadrzędnym celem programu jest wzmocnienie postaw obywatelskich w społecznościach lokalnych oraz w młodzieżowych grupach nieformalnych.

Liczba zwycięskich projektów w ramach Mikrograntów w latach 2022–2025 (Źródło: UMW)

Program	2022 r.	2023 r.	2024 r.	2025 r.
MikrograntyNGO	30	22	22	22
MikrograntyMłodzieżowe	45	32	32	30
Razem	75	54	54	52

W 2025 r. tematyka zrealizowanych projektów była urozmaicona, podobnie jak w latach minionych. Dzięki programowi mieszkańcy i mieszkańcy Wrocławia mogli realizować swoje pomysły na działania z zakresu animacji, aktywizacji społecznej, rekreacji i edukacji, związane ze wszystkimi dziedzinami sztuki oraz inne o charakterze kulturotwórczym i więziotwórczym.

WOŁONTARIAT

W celu wspierania i promocji wolontariatu od lat funkcjonuje **baza ofert wolontariatu**. Umożliwia ona mieszkańcom zapoznanie się z aktualnymi ofertami różnych podmiotów (m.in. w zakresie: sportu, kultury, edukacji, ekologii). W 2025 r. w **bazie ofert** pojawiły się 104 oferty (20 ofert więcej niż w roku ubiegłym) w różnych kategoriach od 69 organizatorów wolontariatu działających we Wrocławiu (organizacji pozarządowych, instytucji). Stronę www.wolontariat.wroclaw.pl w 2025 r. odwiedziło 24 tys. użytkowników.

W 2025 r. przeprowadzono 2 szkolenia i 1 warsztat rozwijające kompetencje wolontariuszy, koordynatorów, opiekunów i liderów wolontariatu, w których uczestniczyło 47 osób.

W 2025 r. odbyła się XXXI edycja **Ogólnopolskiego Samorządowego Konkursu Nastolatków Ośmiu Wspaniałych** pod hasłem **Wolontariat ma moc** adresowanego do uczniów szkół podstawowych i ponadpodstawowych. Do wrocławskiej edycji konkursu zgłoszono łącznie 716 wolontariuszy z 21 szkół, w kategorii indywidualnej oraz grupowej.

Z okazji **Międzynarodowego Dnia Wolontariusza** w dniu 5 grudnia 2025 r. zorganizowano obchody mające na celu podziękowanie wolontariuszom za dotychczasowe działania, integrację środowiska wrocławskich wolontariuszy, wzmocnianie relacji i wymianę doświadczeń. W wydarzeniu uczestniczyło ponad 400 wolontariuszy z 83 organizacji i instytucji.

NIEODPŁATNA POMOC PRAWNA

Nieodpłatna Pomoc Prawna to zadanie z zakresu administracji rządowej zlecone Miastu Wrocław (na prawach powiatu). W 2025 r. na realizację niniejszego zadania przeznaczono kwotę 1 977 696 zł. We Wrocławiu funkcjonowało **27 punktów pomocy** (podobnie jak w 2024 r.), w tym 14 prowadzonych było przez organizacje pozarządowe oraz 13 przez adwokatów i radców prawnych.

W ramach programu Nieodpłatnej Pomocy Prawnej w 2025 r. udzielono **8 672 porady prawne i obywatelskie**, w tym 5 944 porady prawne zostały udzielone w punktach obsługiwanych przez adwokatów i radców prawnych, a 1 825 porad prawnych oraz 903 porady obywatelskie w punktach prowadzonych przez organizacje pozarządowe. Liczba udzielonych porad wzrosła o 1106 w stosunku do roku 2024.

W 2025 r. działało również Pogotowie Mediacyjne dla szkół, w ramach którego odbyło się: 110 mediacji (dla 220 osób), 40 konsultacji w ramach pogotowia mediacyjnego dla szkół (dla 80 osób), 26 warsztatów diagnozujących relacje w szkołach (dla 728 osób) oraz 10 warsztatów w szkołach, każdy trwający po 2,5 godziny (dla 189 osób).

Na realizację zadania wydatkowano kwotę 162 200 zł.

DIALOG MIĘDZYKULTUROWY – WSPARCIE INTEGRACYJNE MIGRANTÓW I UCHODźCÓW

W 2025 r. został opracowany przez Wrocławskie Centrum Rozwoju Społecznego projekt nowego dokumentu programowego dotyczącego wrocławskiej polityki międzykulturowej, który ma stanowić kontynuację i rozwinięcie działań wcześniej realizowanej *Wrocławskiej Strategii Dialogu Międzykulturowego (2018 – 2022)*. Projekt został skonsultowany z wrocławską grupą branżową ds. migracji i integracji oraz komórkami i jednostkami organizacyjnymi Urzędu Miejskiego Wrocławia. Przygotowano plan i zakres konsultacji społecznych, stanowiący kolejny etap opracowywania dokumentu.

Wsparciem w prowadzeniu dialogu międzykulturowego były punkty informacji i aktywności dla migrantów i uchodźców **WroMigrant** oraz **Przejście Dialogu**. W 2025 r. w *Przejściu Dialogu* odbyło się łącznie **566 wydarzeń edukacyjno-integracyjnych** dla ponad 10 700 osób. W punkcie *WroMigrant* natomiast udzielono łącznie 4 115 konsultacji 6 542 osobom, z czego najliczniejszą grupę odbiorców stanowili obywatele Ukrainy i Białorusi. *WroMigrant* wsparł miejski projekt „Mikrogranty” w organizacji trzech spotkań dla aktywnych osób ze wspólnot migranckich oraz konsultacji ich indywidualnych wniosków. W 2025 r. zespół *WroMigrant* przeprowadził 54 szkolenia, spotkania informacyjne i integracyjne (w tym 38 własnych, 16 w partnerstwie z instytucjami i organizacjami), w których wzięło udział łącznie 578 osób.

W 2025 r. kontynuowano współpracę z przedstawicielami wrocławskich środowisk mniejszości narodowych i etnicznych. Współorganizowano oraz aktywnie uczestniczano w przedsięwzięciach o charakterze edukacyjno-informacyjnym, popularyzujących kulturę mniejszości, a także w uroczystościach i spotkaniach sprzyjających wymianie doświadczeń. W dniu 2 kwietnia 2025 r. w *Przejściu Dialogu* zorganizowano spotkanie **Romowie we Wrocławiu**, podczas którego przedstawiciele organizacji społecznych, w tym romskich i instytucji rządowych i samorządowych rozmawiali o planach i wyzwaniach. W spotkaniu wzięło udział **36 osób**.

Od września 2016 r. Wrocławskie Centrum Integracji (WCI) organizuje **wsparcie na rynku pracy obcokrajowców mieszkających i pracujących we Wrocławiu** w ramach projektu społecznego **Wrocław na językach świata**. Wrocławianie jako wolontariusze uczą obcokrajowców mieszkających i pracujących we Wrocławiu posługiwania się językiem polskim. W 2025 r. wolontariusze spotkali się z uczestnikami projektu **3545 razy**, udzielając nieodpłatnie **5320 godzin** lekcji języka polskiego. W 2025 r. zarejestrowało się na platformie internetowej obsługującej projekt: **241 wolontariuszy** (od początku projektu do końca 2025 r. – 1936 wolontariuszy) i **680 obcokrajowców** (od początku projektu do końca 2025 r. – 6360 obcokrajowców). W 2025 r. realizowane były projekty w ramach *Dialogu Międzykulturowego* we współpracy z organizacjami pozarządowymi:

- ŚWIĘTO WROCŁAWIA 2025 – RAZEM WE WROCŁAWIU** – przeznaczona kwota dofinansowania wyniosła 170 000 zł;
- **TOŻSAMOŚĆ KULTUROWA WARTOŚCIĄ LOKALNEJ WSPÓLNOTY WROCŁAWIAN** – przeznaczona kwota dofinansowania wyniosła 149 250 zł;
- WZMACNIANIE KOMPETENCJI MIĘDZYKULTUROWYCH 2025** - przeznaczona kwota dofinansowania wyniosła 100 000 zł;
- **WSPARCIE PSYCHOEDUKACYJNE W MIĘDZYKULTUROWYM ŚRODOWISKU SZKOLNYM 2025** – przeznaczona kwota dofinansowania wyniosła 60 000 zł;
- **MIĘDZYKULTUROWE MIEJSCA SPOTKAŃ WE WROCŁAWSKICH SPOŁECZNOŚCIACH LOKALNYCH** – przeznaczona kwota dofinansowania wyniosła 345 000 zł;
- **WSPARCIE MIGRANTÓW I MIGRANTEK W DOSTĘPIE DO INFORMACJI, USŁUG I ROZWIĄZAŃ SYSTEMOWYCH** – przeznaczona kwota dofinansowania wyniosła 278 000 zł;
- **PUNKT INFORMACYJNO-DORADCZY WE WROCŁAWIU** – przeznaczona kwota dofinansowania wyniosła 245 000 zł;
- **MIĘDZYNARODOWA INTEGRACJA NA SKOVORODAFEST** – przeznaczona kwota dofinansowania wyniosła 10 000 zł;
- SPOTKANIA WROCŁAWSKIE 2025** – przeznaczona kwota dofinansowania wyniosła 10 000 zł;
- **INTEGRACJA DZIECI I MŁODZIEŻY I PRZECIWDZIAŁANIE KONFLIKTOM W MIĘDZYKULTUROWYM ŚRODOWISKU SZKOLNYM 2025 – UNICEF** – przeznaczona kwota dofinansowania wynosiła 337 999,25 zł;
- **MŁODZIEŻOWE MIEJSCA SPOTKAŃ MIĘDZYKULTUROWYCH W SPOŁECZNOŚCIACH LOKALNYCH 2025 – UNICEF** – przeznaczona kwota dofinansowania wynosiła 440 630 zł;
- **WSPARCIE PSYCHOSPOŁECZNE W MIĘDZYKULTUROWYM ŚRODOWISKU LOKALNYM DZIECI I MŁODZIEŻY 2025 – UNICEF** – przeznaczona kwota dofinansowania wynosiła 500 000 zł;
- **ASYSTENCI I LIDERZY MIĘDZYKULTUROWI – WSPARCIE KOMPETENCYJNE I PSYCHOSPOŁECZNE – WROCŁAW 2025 – UNICEF** – przeznaczona kwota dofinansowania wynosiła 118 345zł;

- **ZAGRAJMY RAZEM! – WSPÓLNE TRADYCJE I ZABAWY DLA DZIECI Z POLSKI, UKRAINY I BIAŁORUSI** – przeznaczona kwota dofinansowania wynosiła 10 000 zł;
- **INTEGRACJA I AKTYWIZACJA DZIECI I MŁODZIEŻY PRZEZ SPORT – MIĘDZYKULTUROWA GROCHOWA 13** – przeznaczona kwota dofinansowania wynosiła 10 000 zł;
- **BOŻONARODZENIOWY MIĘDZYKULTUROWY ŚWIĄTECZNY DZIEŃ INTEGRACYJNY** – przeznaczona kwota dofinansowania wynosiła 9 655zł.

Łączna kwota dofinansowania w 2025 r. na realizację zadań w ramach *Dialogu Międzykulturowego* we współpracy z organizacjami pozarządowymi wyniosła **2 803 879,25 zł.**

DZIAŁANIA NA RZECZ RÓWNEGO TRAKTOWANIA, DOSTĘPNOŚCI I RÓŻNORODNOŚCI SPOŁECZNEJ

W 2025 r. realizowano kompleksowe działania na rzecz równego traktowania, różnorodności społecznej i dostępności, obejmujące zarówno wzmocnienie kultury organizacyjnej Urzędu Miejskiego Wrocławia, jak i inicjatywy kierowane do mieszkanki i mieszkańców. Działania te koncentrowały się na rozwijaniu kompetencji pracowniczych, zwiększaniu dostępności usług publicznych oraz promowaniu postaw równościowych i włączających w przestrzeni miejskiej.

W ramach realizacji Planu równości płci oraz innych dokumentów strategicznych przeprowadzono szeroki program szkoleń, w których łącznie uczestniczyło ponad **580 pracowników i pracownic** Urzędu oraz jednostek organizacyjnych. Obejmowały one m.in. zagadnienia związane ze zdrowiem psychicznym, stresem, wypaleniem zawodowym, równowagą między życiem zawodowym a prywatnym, a także równością i przeciwdziałaniem dyskryminacji. W szkoleniach dla kadry zarządzającej uczestniczyło **140 osób, w cyklach dotyczących dobrostanu psychicznego 335 osób, a w szkoleniach z zakresu profilaktyki wypalenia zawodowego 111 osób.**

Dodatkowo realizowano działania wzmacniające kompetencje w pracy z osobami migranckimi oraz społecznością LGBTQI+. Materiały edukacyjne i treści szkoleniowe udostępniono również na platformie e-kursów, zwiększając ich dostępność.

Rozszerzono zakres służby przygotowawczej o zagadnienia równego traktowania, a pracownikom przekazano komunikaty edukacyjne dotyczące przeciwdziałania mobbingowi, molestowaniu i dyskryminacji. Udostępniono także zestaw narzędzi wspierających harmonijną i bezpieczną kulturę pracy. Kontynuowano prace **Zespołu ds. polityki równościowej**, który w 2025 roku zrealizował **3 szkolenia oraz 4 posiedzenia** poświęcone podejściu opartemu na prawach człowieka, wzmacniając kompetencje jednostek w zakresie projektowania usług publicznych w sposób włączający.

Istotnym elementem działań równościowych było podpisanie przez Gminę Wrocław umowy o dofinansowanie projektu „Wrocław miastem równości. Model na rzecz równego traktowania”, realizowanego w ramach Funduszy Europejskich dla Dolnego Śląska 2021–2027. Całkowita wartość projektu wynosi **989 143,20 zł.** Projekt zakłada

przeszkolenie **990 pracowników i pracownic Urzędu oraz jednostek organizacyjnych**, stworzenie systemu gromadzenia i analizy danych równościowych oraz opracowanie prototypu inkluzywnej usługi w MOPS. W 2025 roku rozpoczęto przygotowania do jego wdrożenia, obejmujące prace dokumentacyjne, planowanie działań szkoleniowych oraz opracowanie harmonogramu.

W 2025 r. kontynuowano działania na **rzecz zwiększania dostępności usług Urzędu Miejskiego Wrocławia dla osób o zróżnicowanych potrzebach**.

Wszystkie Centra Obsługi Mieszkańca zostały wyposażone w folie powiększające oraz ramki ułatwiające składanie podpisów, co poprawiło komfort obsługi osób słabowidzących i niewidomych.

Równolegle prowadzono intensywne działania edukacyjne. Zrealizowano szkolenia dotyczące dostępności cyfrowej, w tym mediów społecznościowych, zasad ewakuacji osób ze szczególnymi potrzebami oraz prostego języka. W szkoleniach z prostego języka, prowadzonych we współpracy z Uniwersytetem Wrocławskim, uczestniczyło blisko **500 pracowników i pracownic z 11 departamentów**. Celem było zwiększenie dostępności komunikacji urzędowej, tak aby była zrozumiała dla osób o różnym poziomie kompetencji językowych.

W 2025 roku zrealizowano szeroki **program działań skierowanych do mieszkanek i mieszkańców Wrocławia**, wzmacniających postawy równościowe oraz promujących różnorodność społeczną. W ramach Europejskiego Miesiąca Różnorodności zaprezentowano m.in. wydarzenia związane z Rokiem Olgi Boznańskiej czy spacer „Wrocławski szlak różnorodności”, podczas którego uczestnicy poznawali wielokulturową historię miasta oraz wpływ różnych społeczności na jego rozwój. Istotnym elementem działań była konferencja **„Inkluzywne miejsce pracy”**. Wydarzenie poświęcono budowaniu środowiska zawodowego opartego na równości szans i włączaniu grup narażonych na wykluczenie.

Ważną częścią były również **Wrocławskie Dni Queerstorii – cykl wydarzeń** edukacyjno-kulturalnych poświęconych historii osób LGBTQIA+ w regionie, którego centralnym punktem była wystawa **„Historie odzyskane. Queer na Dolnym Śląsku”**. Obchody dopełniło odsłonięcie kamieni pamięci Stolpersteine upamiętniających osoby prześladowane za orientację seksualną i tożsamość płciową w okresie nazizmu.

W ramach pozostałych działań równościowych odbyło się „Miasteczko równości” – całodniową strefę edukacyjno-animacyjną na pl. Wolności, w której uczestniczyło około **30 organizacji** i inicjatyw, tworząc ponad osiem stref tematycznych. Wydarzenie promowało prawa człowieka, przeciwdziałanie dyskryminacji oraz dialog społeczny. Zrealizowano również **„Wrocławski Miesiąc Domy 2025”**, obejmujący warsztaty, spotkania, współorganizację Żywej Biblioteki Wrocław, w których udział wzięło **155 osób**. Ważnym przedsięwzięciem było także wsparcie „Równego Miejsca – Centrum LGBT+ Wrocław”, zapewniającego bezpieczną, niekomercyjną przestrzeń dla społeczności LGBT+ oraz wspierającego integrację społeczną.

DZIAŁANIA SKIEROWANE DO ŚRODOWISKA SENIORÓW

Od wielu lat we Wrocławiu rozwijane są działania na rzecz aktywizacji, integracji, wsparcia seniorów, wzmacniania spójności i odpowiedzialności społecznej, jak również podkreślenia znaczenia i roli osób starszych we wrocławskiej wspólnoty. Działania

realizowane są we współpracy międzysektorowej z organizacjami pozarządowymi, uczelniami wyższymi, radami osiedla, partnerami instytucjonalnymi, ze szczególnym uwzględnieniem społeczności lokalnych. Głównym podmiotem odpowiadającym za działania aktywizujące dla seniorów jest **Wrocławskie Centrum Rozwoju Społecznego** (WCRS).

Zgodnie z zapisami: Strategii Wrocław 2030, Założeńmi polityki społeczno-gospodarczej na rok budżetowy 2025 oraz Gminnego programu wspierania osób w podeszłym wieku, niepełnosprawnych oraz niesamodzielnych w 2025 r. realizowano działania na rzecz wzmocnienia solidarności międzypokoleniowej i przeciwdziałania wykluczeniu społecznemu.

Najważniejsze inicjatywy w 2025 r. skierowane do seniorów to:

- **Wrocławska Rada Seniorów** – zajmuje się rozpoznawaniem potrzeb, problemów oraz aktywności najstarszych mieszkańców Wrocławia. W 2024 r. Prezydent Wrocławia powołał Wrocławską Radę Seniorów III kadencji na lata 2024–2029 (uchwała numer VI/84/24 Rady Miejskiej Wrocławia z dnia 11 lipca 2024 zmieniająca uchwałę numer LX/1526/14 Rady Miejskiej Wrocławia w sprawie powołania Wrocławskiej Rady Seniorów oraz nadania jej Statutu),
- **Rzecznik Seniora i Opiekuna** – odbyły się 73 rozmowy telefoniczne, prowadzono 11 spraw, podjęto 43 interwencje,
- **Akademia Rozwoju Seniora** – odbyło się **500** cyklicznych, jak i okazjonalnych spotkań, warsztatów, prelekcji stacjonarnych z zakresu kultury, edukacji, zdrowia, sportu i turystyki,
- **Dni Babci i Dziadka**,
- **Dni Seniora 2025** – zorganizowano ponad 150 wydarzeń, w których udział wzięło blisko 10 tys. seniorów,
- **Wrocławskie Dni Gerontologii** – forum wymiany wiedzy z zakresu geriatry, gerontologii oraz innych dziedzin wspierających rozwój i zdrowie seniorów odbyło się w dniach 20-21 listopada 2025 r. i zgromadziło ponad 400 uczestników,
- **Strona internetowa** www.seniorzy.wroclaw.pl i **Punkt Informacyjny** – 7 tys. obserwujących (w roku 2024 - 5,2 tys. obserwujących). W Punkcie Informacyjnym przeprowadzono ponad 12 tys. rozmów z seniorami,
- **Radiowy Klub Seniora** – łącznie wyemitowano 40 audycji w Radiu Rodzina,
- **Uniwersytety Trzeciego Wieku (UTW)** – liczba aktywnych słuchaczy wyniosła 1760 osób, a dofinansowanie otrzymało 7 uczelni wyższych,
- **11. PKO Nocny Wrocław Półmaraton** – udział wzięło 417 uczestników w wieku 60+, korzystając z niższej opłaty startowej w wysokości 1 zł za pakiet startowy
- **Kluby Seniora** – 48 klubów przy radach osiedli, 39 chórów osiedlowych i 53 projekty prowadzone przez NGO dla wrocławskich seniorów w trybie 19 a ustawy o pożytku i o wolontariacie,
- **Dofinansowanie wyjazdów rekreacyjnych dla wrocławskich Seniorów** - W 2025 roku Gmina Wrocław udzieliła dotacji dla organizacji pozarządowych na organizację wyjazdów rekreacyjnych dla Seniorów. W pierwszej edycji dofinansowano 22 organizacje (1145 uczestników wyjazdów), w II edycji

dofinansowano 14 organizacji (575 uczestników). Podobne wsparcie otrzymały również Rady Osiedla – dofinansowano 45 projektów.

- **Taxi 75+** – zrealizowano 14 695 przejazdów, skorzystało 2 507 osób,
- **Wrocławska Karta Seniora** – wydano 7 540 Kart Seniora.

Liczba wydanych Wrocławskich Kart Seniora w latach 2022–2025 (Źródło: UMW)

Wariant	2022 r.	2023 r.	2024 r.	2025 r.
Karta Srebrna	5025	4 975	4230	4420
Karta Złota	1655	2 477	2020	2783
Karta Szmaragdowa	286	289	305	337
Wrocławska Karta Seniora w aplikacji M-obywatel	0	0	1218	1591
Razem	6 966	7 741	7 773	7 540

Liczba UTW dofinansowanych przez gminę Wrocław prowadzących zajęcia w latach 2014–2025 (Źródło: UMW)

	2014	2015	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
liczba UTW	5	6	6	5	2	5	5	5	6	7

Liczba słuchaczy UTW dofinansowanych przez gminę Wrocław w latach 2014–2025 (Źródło: UMW)

rok	2014	2015	2018	2019	2020	2021	2023	2024	2025
liczba słuchaczy UTW	1356	1472	1502	1323	174	870	1377	1550	1760

POZOSTAŁE POLITYKI INTEGRACJI I SPÓJNOŚCI SPOŁECZNEJ

Wspólnie z radami osiedli gmina Wrocław realizuje szereg działań o charakterze integracyjnym w zakresie edukacji, organizacji czasu wolnego oraz aktywizacji społecznej i obywatelskiej. Środowiska społeczne, lokalne społeczności, młodzież oraz seniorzy stanowią podmiot tych działań. Realizowano szereg zadań z zakresu obsługi i wsparcia wrocławskich osiedli, m.in.:

- **Fundusz Czasu Wolnego** – dofinansowano 43 projekty (2024 r. – 42 projekty; 2023 r. – 43 projekty; 2022 r. – 44 projekty),
- **Wydarzenia świąteczne** - w 2025 r. dofinansowano 45 projektów na łączną kwotę 143,8 tys. zł.

Gmina Wrocław realizuje różne formy **wsparcia kombatantów, weteranów i osób represjonowanych** między innymi we współpracy z organizacjami pozarządowymi. W 2025 r. udzielano wsparcia m.in. w sprawach urzędowych, informacyjnych i organizacyjnych. 16 grudnia 2025 r. zorganizowano coroczne spotkanie opłatkowe dla

komatantów i osób represjonowanych na Stadionie Olimpijskim we Wrocławiu, w którym udział wzięło 200 osób.

W 2025 r. podjęto szereg działań na rzecz wrocławskich rodzin:

- **WROśnij we Wrocław:** posadzono 580 nowych drzew i 115 krzewów soliterowych (podobnie jak w 2024 r.); celem projektu jest uhonorowanie nowo narodzonego dziecka we Wrocławiu poprzez symboliczne nasadzenie drzewa; liczba nasadzeń nie odzwierciedla liczby urodzeń a jedynie popularność programu oraz zaangażowanie wrocławian w potrzebę utożsamiania się z miejscem zamieszkania,
- **WROdzina:** projekty wspierające rodziny i budujące więzi między nimi; w 2025 r. w zorganizowanych wydarzeniach wzięło udział 3 750 osób,
- **Kluby Ojca:** w 2025 r. działały 3 kluby, zorganizowano 30 spotkań, w których udział wzięło ponad 1000 uczestników. Na realizację zadania wydawkowano kwotę 60 000 zł.
- **Wyprawka Wroclawska:** (projekt istniejący od 2019 r.) w 2025 r. wydano łącznie 6 126 wyprawek (4 859 sztuk w USC oraz 67 sztuk w WCRS i 1 200 sztuk bezpośrednio do domów odbiorców), co wskazuje na niewielki wzrost liczby wydanych wyprawek (około 0,31% w stosunku do roku 2024).

W 2025 r. w ramach **Wrocławskiej Koncepcji Edukacyjnej** realizowane były programy z zakresu edukacji społecznej:

- **Akademia Twórczych Inicjatyw Obywatelskich** – warsztaty z obszaru dziennikarstwa społecznego i dziennikarstwa obywatelskiego, a także z obszaru mediów społecznościowych, które pozwalają zapoznać się z najnowszymi technikami i standardami stosowanymi obecnie w komunikacji masowej. W 2025 r. zrealizowano 15 projektów, w których udział wzięło 4 507 uczestników (w 2024 r. w zrealizowanych 11 projektach uczestniczyły 4 344 osoby),
- **RAZEM** – wsparcie psychologiczno-pedagogiczne dzieci i młodzieży oraz ich rodzin, w zadaniu udział wzięło 8 407 osób, zrealizowano 4 projekty,
- **Cyfryzacja Odpowiedzialna Społecznie** – projekty z obszaru uspołecznienia cyfrowego (**CYBERBEZPIECZEŃSTWO**), zrealizowano 19 konferencji i spotkań eksperckich, w których udział wzięło 3125 osób, a także 104 warsztaty, w których udział wzięło 2535 osób. łącznie w 2025 roku przeprowadzono 181 różnorodnych zadań i projektów z obszaru uspołeczniania cyfryzacji. Odbiorcami było łącznie 30 076 osób bezpośrednio, dodatkowo co najmniej 57 500 osób pośrednio za pomocą audycji radiowych i kilkanaście tysięcy osób pośrednio za pomocą innych środków masowego przekazu (za pomocą artykułów, social mediów, telewizji).

-

EKONOMIA SPOŁECZNA

W 2025 r. kontynuowano *Lokalny Program Rozwoju Ekonomii Społecznej* - program współpracy miasta Wrocławia z podmiotami ekonomii społecznej w zakresie realizacji usług użyteczności publicznej, który powstał w wyniku realizacji projektu *Społecznie odpowiedzialny Wrocław*.

Najważniejszymi korzyściami wdrożenia Programu są: zwiększenie zatrudnienia osób nie podejmujących zatrudnienia i trwale korzystających ze świadczeń pomocy społecznej (tym samym działanie na rzecz zmniejszenia bezrobocia), wzmocnienie postaw przedsiębiorczości i odpowiedzialności społecznej, a także zwiększenie stabilności funkcjonowania podmiotów ekonomii społecznej i tworzenie warunków do ich rozwoju.

Wrocławski Zakład Aktywności Zawodowej (WZAZ) działa jako samorządowy zakład budżetowy gminy Wrocław od 2008 roku. Podstawowym zadaniem WZAZ jest rehabilitacja zawodowa i społeczna zatrudnionych w zakładzie osób z niepełnosprawnością w stopniu znacznym (bez względu na rodzaj schorzenia) i umiarkowanym (tylko niepełnosprawność intelektualna, choroby psychiczne lub spektrum autyzmu), poprzez prowadzenie działalności usługowej i wytwórczej. W celu realizacji zadań WZAZ świadczy usługi poligraficzne, gastronomiczne i cateringowe oraz prace techniczne; pracownicy zajmowali się m.in. obsługą techniczną szkoleń, konferencji i imprez okolicznościowych.

Od 2009 r. Wrocławskie Centrum Integracji (WCI) realizuje zadanie własne gminy Wrocław, polegające na **organizacji warunków do wykonywania nieodpłatnych, kontrolowanych prac na cele społeczne przez osoby skazane na karę ograniczenia wolności**. Prace organizowane są na podstawie rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 01.06.2010 r. w sprawie podmiotów, w których jest wykonywana kara ograniczenia wolności oraz praca społecznie użyteczna (Dz. U. z 2010r., nr 98, poz. 634). W 2025 r. **1000 osób** skazanych odpracowało ok. **98 tys. godzin** na rzecz społeczności lokalnej. Prace realizowane są w **ponad 160** placówkach partnerskich. W ramach tych działań w 2025 r. usunięto z przestrzeni miejskiej **ponad 6000** elementów graficznych mowy nienawiści i innych aktów wandalizmu.

WCI posiada status centrum integracji społecznej dzięki czemu, realizuje również działania mające na celu pomoc oddalonym od rynku pracy mieszkańcom Wrocławia w powrocie do pełnienia ról społecznych i zawodowych poprzez udział w zatrudnieniu socjalnym (program reintegracji społeczno – zawodowej). W 2025 r. zgłosiło się do WCI **ponad 400 osób**, które skorzystały z informacji o możliwościach wsparcia w celu powrotu na rynek pracy. Uzyskały pomoc psychologiczną, doradcy zawodowego/pośrednika pracy oraz nabyły kompetencji zawodowych. W 2025 r. **166 osób realizowało Indywidualny Program Zatrudnienia Socjalnego (IPZS)**.

Uczestnicy skorzystali z zajęć w ramach reintegracji społecznej i zawodowej realizowanych przez psychologa, doradcę zawodowego/pośrednika pracy, instruktorów zawodu. Osoby te przy wsparciu instruktorów zawodu, podczas warsztatów reintegracji zawodowej, wykonywały również nieodpłatnie usługi na rzecz mieszkańców Wrocławia oraz realizowały zadania na Wrocławskiej Farmie Miejskiej.

W 2025 roku **Wrocławski Zespół Żłobków** kontynuował udział w innowacyjnym projekcie **Wrocławska Farma Miejska**, zakładającym prowadzenie zrównoważonej uprawy warzyw, przy jednoczesnym wsparciu miejskich jednostek opiekuńczych oraz opiekuńczo-wychowawczych. Działania prowadzone na farmie mają charakter reintegracji społecznej i zawodowej, realizowanej w formie zatrudnienia socjalnego zgodnie z ustawą o zatrudnieniu socjalnym, a nie zatrudnienia w rozumieniu przepisów Kodeksu pracy. Osoby działające w ramach grupy „ogrodnik” wykonują zadania

składające się na funkcjonowanie farmy, nabywając kompetencje sprzyjające powrotowi na rynek pracy oraz do pełnienia ról społecznych. W 2025 roku w realizacji tych działań uczestniczyły **63 osoby**, z czego **14 osób** podjęło zatrudnienie na otwartym rynku pracy. Miejska Farma realizuje cele społeczne, środowiskowe i edukacyjne: przeciwdziała wykluczeniu społecznemu i bezrobociu długotrwałemu, ogranicza emisję CO₂ oraz wspiera edukację w zakresie zrównoważonego rozwoju i systemu żywnościowego. Farma została utworzona na terenie **Stacji Badawczo-Dydaktycznej Uniwersytetu Przyrodniczego na Swojczycach**. Na Farmie stosowane są ekologiczne metody gospodarowania, a uprawiane są m.in. ziemniaki, buraki, dynie oraz cukinie, w sumie w 2025 roku uprawianych było 11 gatunków warzyw. Działania podjęte na terenie Wrocławskiej Farmy Miejskiej pozwoliły na wyprodukowanie w 2025 roku **72 ton warzyw**. W 2025 roku na powierzchni 3,5 ha produkowane były warzywa do **37 miejskich placówek**: Wrocławskiego Zespołu Żłobków (16), miejskich przedszkoli (10) oraz Domów Pomocy Społecznej (11). Odnotowano także nadwyżki warzyw, które przekazano do **Fundacji „Mniej Więcej”**. Z otrzymanych produktów przygotowano ciepłe posiłki dla osób potrzebujących, w tym samotnych seniorów – łącznie **12 350 porcji**.

SPORT

Gmina Wrocław realizuje programy sportowe i rekreacyjne, wspiera aktywność ruchową mieszkańców poprzez organizowanie wydarzeń sportowych i udostępnianie infrastruktury sportowo-rekreacyjnej.

INFRASTRUKTURA SPORTOWA

Gmina Wrocław oferuje mieszkańcom możliwość korzystania z licznych obiektów i usług sportowo-rekreacyjnych, m.in. z boisk, pływalni czy kortów tenisowych.

Największe i najliczniej odwiedzane obiekty sportowe to: Wrocławski Tor Wyścigów Konnych – Partynice, Stadion Olimpijski, Stadion Wrocław oraz Wrocławski Park Wodny.

Liczba obiektów sportowych funkcjonujących we Wrocławiu w 2025 r. (Źródło: UMW)

Rodzaj obiektu	Liczba obiektów
Stadiony sportowe*	10
Hale i sale sportowe*	9
Boiska sportowe*	40
Boiska wielofunkcyjne*	15
Miejskie pływalnie kryte**	5
Pływalnie/kąpieliska otwarte***	7
Lodowiska	4
Korty tenisowe*	17
Kręgielnie	2
Ścianki wspinaczkowe	9
Tor Wyścigów Konnych	1
Skateparki*	4

* wymieniono wyłącznie obiekty zarządzane przez Miejskie Centrum Sportu (MCS)

** baseny szkolne, uczelniane, aquaparki

*** kąpieliska i miejsca do kąpieli

Na terenie Wrocławia prowadzi działalność 175 klubów sportowych i 114 uczniowskich klubów sportowych.

W 2025 r. **Młodzieżowe Centrum Sportu Wrocław (MCS) – jednostka Gminy Wrocław** – zarządzało 45 obiektami sportowo-rekreacyjnymi, z których skorzystało ponad 620 tys. osób.

Liczba osób korzystających z obiektów sportowo-rekreacyjnych MCS w latach 2022–2025 (Źródło: UMW)

2022 r.	2023 r.	2024 r.	2025 r.
516740	537333	606288	629314

Nakłady inwestycyjne na infrastrukturę sportową MCS w latach 2022–2025 (w zł)
(Źródło: UMW)

2022 r.	2023 r.	2024 r.	2025 r.
4 272 836	2 929 818	2 929 594	13 471 294,02

W 2025 r. MCS poniósł wydatki inwestycyjne w łącznej kwocie 13 471 294,02 zł. W tym w ramach programów: rozbudowy bazy sportowej w wysokości 11 463 611,18 zł oraz programu budowy Wrocławskiego Centrum Sportów w wysokości 599 999,50 zł. W ramach realizowanych w 2025 r. przez MCS inwestycji w miejską infrastrukturę sportu przeprowadzono m.in. modernizację nawierzchni boiska sportowego Ołtaszyn przy ul. Strachowskiego, remont trybuny sportowej na terenie stadionu „Sztabowa” przy ul. Sztabowej, wymianę stelaży podtynkowych w sanitariatach na terenie Stadionu Olimpijskiego, zagospodarowanie terenu boiska sportowego Lotnicza przy ul. Lotniczej, modernizację budynku Hali sportowej przy ul. Parkowej.

WROCLAWSKI TOR WYŚCIGÓW KONNYCH

Wrocławski Tor Wyścigów Konnych (WTWK) znajdujący się na Partynicach to drugi po Służewcu (pod względem wielkości) w Polsce tor wyścigów konnych. Partynicki hipodrom to jedno z najbardziej popularnych miejsc we Wrocławiu. Odbywają się tutaj wyścigi, nauka jazdy konnej, zawody jeździeckie, imprezy kulturalne i okolicznościowe. W 2025 r. podczas sezonu wyścigowego odbyło się 12 mityngów, które obejrzała rekordowa liczba o osób – ponad 95 tys. widzów. Najliczniejszą publiczność zgromadziła **Wielka Wroclawska Nagroda Prezydenta Wrocławia**. Po raz trzynasty, blisko 60 koni rywalizowało podczas ośmiu gonitw na dystansach płaskich, płotowych i przeszkodowych.

Wśród ważniejszych imprez, które miały miejsce w 2025 r. należy wymienić:

- Zawody Międzynarodowe Working Equitation,
- Ogólnopolskie i Regionalne Zawody w Wołtyżerce,
- VI Wroclove Międzynarodowe Zawody Working Equitation,
- X Międzynarodowe Zawody W Jeździe Bez Ogłowania Euro Equus,
- Zawody Ogólnopolskie oraz Mistrzostwa Polski Working Equitation Polska,

W 2025 r. odbyły się również Kwalifikacja Ogierów Rasy Śląskiej, Polowa Próba Dzielności Ogierów Rasy Śląskiej i Innych Ras Szlacheckich, Dni Polskich Koni Sportowych – Dolnośląski Czempionat Użytkowy.

W 2025 r. Wrocławski Tor Wyścigów Konnych – Partynice realizował działania inwestycyjne ukierunkowane na poprawę efektywności energetycznej, rozwój infrastruktury rekreacyjnej oraz podniesienie standardu bazy sportowo-technicznej obiektu, do których należały m.in. uruchomienie instalacji fotowoltaicznej, realizacja budowy hali magazynowej oraz prace związane z poprawą jakości podłoża jeździeckiego w halach oraz lonżowniku.

STADIONY WROCŁAWIA

STADION WROCŁAW (Tarczyński Arena Wrocław)

Tarczyński Arena Wrocław to stadion piłkarski spełniający wymogi najwyższej (czwartej) kategorii UEFA, jak i miejsce działalności biurowej, organizacji wydarzeń i działalności biznesowej. W 2025 r. na terenie stadionu zorganizowano ponad 160 wydarzeń, a obiekt **odwiedziło około 900 tys. osób**. Oznacza to wzrost liczby odwiedzających o 100 tys. w stosunku do roku 2024.

W 2025 r. na Tarczyński Arena zorganizowano finał Ligi Konferencji UEFA. Był to jeden z ważniejszych meczy całego sezonu europejskich rozgrywek piłkarskich, w którym londyńska Chelsea FC pokonała hiszpański Real Betis Sevilla 4:1. Wrocław stał się tym samym areną największego meczu finałowego w historii tych rozgrywek i pierwszym miastem-gospodarzem niebędącym stolicą danego kraju.

Innym ważnym wydarzeniem był mecz eliminacji Mistrzostw Świata (Ukraina – Francja).

STADION OLIMPIJSKI

Stadion Olimpijski jest centralnym elementem kompleksu sportowego mieszczącego się na terenie osiedla Zalesie. Wybudowany został w latach 20. XX w. Na terenie obiektu znajduje się stadion główny z boiskiem do futbolu amerykańskiego (oceniany jako jeden z lepszych w Europie) z ponad 13,5 tys. miejscami, bieżnia do rozgrywania przez WTS Sparta Wrocław zawodów żużlowych, boiska boczne, korty tenisowe, strzelnica, basen kryty, hala sportowa, boisko do baseballu oraz wielkie pole zlotowe *Pola Marsowe*. W 2025 r. Stadion Olimpijski odwiedziło ponad 243 tys. osób.

W 2025 r. na terenie Stadionu Olimpijskiego swoje siedziby miały kluby - m.in.: Panthers Wrocław, Wrocławskie Towarzystwo Sportowe WTS S.A., Volleyball Wrocław S.A., Fundacja Volley Wrocław, które organizowały liczne imprezy i wydarzenia sportowe. Na terenie stadionu i w salach sportowych odbywały się treningi m. in. Panthers Wrocław, szpadzistów Klubu Sportowego Szpada Wrocław, uczestników zajęć sportów gimnastycznych Wrocławskiego Centrum Sportów Gimnastycznych, uczestników treningów judo i AIKIDO.

WROCŁAWSKIE CENTRUM TRENINGOWE SPARTAN Sp. z o. o. (WCT Spartan)

WCT Spartan udostępnia bazę sportową i rekreacyjną (w tym: klubom, związkom sportowym, fundacjom, organizacjom społecznym, szkołom) oraz prowadzi działalność służącą upowszechnianiu kultury fizycznej, organizacji imprez sportowych oraz rekreacyjnych.

WCT Spartan zarządza 8 obiektami na terenie Wrocławia. Są to: **Centrum Treningowe ORBITA** przy ul. Wejherowskiej (z halą widowiskowo-sportową, lodowiskiem, krytą i letnią pływalnią, siłownią oraz hotelem); **Centrum Treningowe LUBIŃSKA** przy ul. Lubińskiej (z siłownią i sauną, kortami i halą tenisową, pneumatyczną halą piłkarską, bieżnią, terenami sportowo-rekreacyjnymi); **Centrum Treningowe KRAJEWSKIEGO** przy ul. Krajewskiego (z siłownią, halą sportową, boiskiem ze sztuczną nawierzchnią, kortem tenisowym); **Centrum Treningowe SPISKA** przy ul. Spiskiej (z siłownią, salą fitness/spinning, sauną, lodowiskiem, kortami tenisowymi); **Centrum Treningowe PUŁTUSKA** przy ul. Pułtuskiej (z kortami

tenisowymi, halą tenisową); **Hala Fitness Aktywny Senior** przy ul. Hallera (z salą sportową, siłownią, gabinetami masażu); **Centrum Sportów Wrotkarskich** przy ul. Sukielickiej (z torami wrotkarskimi, lodowiskiem/rolkowiskiem/skateparkiem);

kąpielisko GLINIANKI przy ul. Kosmonautów.

W 2025 r. WCT Spartan kontynuował realizację programu **Tanie granie** – gmina Wrocław opłacała wynajem hali na rozgrywki meczów ligowych drużyn: WKS Śląsk Wrocław – koszykówka, Volley Wrocław – siatkówka żeńska i WKS Śląsk Wrocław – piłka ręczna. Ponadto spółka realizowała program bezpłatnej nauki i doskonalenia umiejętności jazdy na łyżwach i rolkach **Spartan dla szkół na lodowiskach/rolkowiskach** (w programie uczestniczyły dzieci z ok. 50 szkół), organizowała m.in. szkółki pływackie, łyżwiarskie, rolkarskie i tenisowe dla dzieci i dorosłych, akademię tenisową Spartan na kortach ziemnych i krytych oraz turnieje tenisowe dla amatorów. Odbył się również program *Aktywny senior*, który skierowany jest do osób w wieku 60+. Zorganizowane zostały także Mistrzostwa dla seniorów w biegach i nordic walking.

W 2025 r. WCT Spartan realizował liczne zadania inwestycyjne, w tym: oddanie do użytkowania hali tenisowej przy ul. Spiskiej (koszt inwestycji 4 550 000 zł brutto), modernizacja boiska piłkarskiego ze sztuczną nawierzchnią przy ul. Krajewskiego (koszt inwestycji: 1 400 970 zł brutto), wykonanie projektu budowy dwóch hal tenisowych przy ul. Lubińskiej (planowany koszt inwestycji: 6 125 154 zł brutto). Przeprowadzono też modernizację i rozbudowę infrastruktury Kąpieliska Park Glinianki przy ul. Kosmonautów, prace modernizacyjne w Hali Orbita i Hotelu Orbita przy ul. Wejherowskiej, zmodernizowano oświetlenie kortów zewnętrznych oraz wyremontowano szatnię, łazienki i części ogrodzenia przy ul. Pułtuskiej, wprowadzono ciągły monitoring zużycia energii elektrycznej i ciepłej w obiektach Spółki WCT Spartan, poprawiono stan instalacji wentylacyjnej, grzewczej i wodno-kanalizacyjnej Hali Orbita i Hotelu Orbita przy ul. Wejherowskiej.

WROCLAWSKI PARK WODNY S.A. (WPW Aquapark)

Spółka WPW Aquapark zarządza obiektami przy:

- ul. Borowskiej, otwartym w 2008 r. – Aquapark Borowska,
- ul. Polnej, uruchomionym w 2022 r. – Aquapark Brochów,
- ul. Wilanowskiej, otwartym w dniu 21 czerwca 2024 r. – Aquapark Zakrzów.

Na terenie kompleksu przy ul. Borowskiej znajdują się: baseny rekreacyjne, basen sportowy o wymiarach olimpijskich, nowoczesna i wielofunkcyjna strefa fitness, saunarium (obejmujące kompleks saun i łaźni wraz z ogrodem) oraz baseny zewnętrzne. Kompleks przy ul. Polnej obejmuje: basen sportowy, basen zewnętrzny i do nauki pływania, strefę saunową i fitness. Obiekt przy ul. Wilanowskiej posiada trzy baseny (w tym zewnętrzny z plażą), strefę saunową i fitness.

W 2025 r. obiekty WPW Aquapark odwiedziło ponad 2,7 mln osób.

W 2025 r. WPW Aquapark podejmował liczne działania społeczne, w tym akcje wspierające:

- Szkołę Pływania – poprzez realizację działań mających na celu usprawnienie i ujednolicenie sposobu prowadzenia zajęć;

- współpracę z lokalnymi placówkami oświatowymi – poprzez programy opiekuńcze, których realizacja umożliwiła zapewnienie dodatkowych korzyści wrocławskim szkołom i uczniom oraz przyczyniła się do zwiększenia dostępności zajęć rekreacyjnych i sportowych dla dzieci i młodzieży;
- rozszerzenie oferty zajęć dla dzieci – poprzez wprowadzenie nowych zajęć gimnastycznych realizowanych na obu mniejszych obiektach Spółki WPW Aquapark;
- CAL Zakrzów – poprzez rozpoczęcie współpracy z Radą Osiedla i organizacjami pozarządowymi.

W 2025 r. WPW Aquapark w ramach działań inwestycyjnych przeprowadził modernizację części basenów rekreacyjnych w obiekcie przy ulicy Borowskiej 99 (koszt inwestycji to 300 tys. zł netto). Realizowano prace koncepcyjne nad budową kolejnego parku wodnego na Lipie Piotrowskiej. Rozpoczęto negocjacje i prace koncepcyjne nad usytuowaniem i przygotowaniem zarysu Aquaparku na Nowych Żernikach.

WKS Śląsk Wrocław SA

WKS Śląsk Wrocław SA konsekwentnie realizował swoją misję jako instytucja o charakterze publicznym i społecznym, prowadząc działalność nie tylko sportową, ale również edukacyjną, integracyjną i promocyjną. Ważnym aspektem działalności spółki było wzmocnienie wizerunku miasta jako silnego ośrodka sportowego i promowanie lokalnej tożsamości, a także wychowywanie dzieci i młodzieży poprzez sport, które realizowane było m.in. poprzez Akademię Piłkarską Śląska Wrocław. Równie istotnym celem, jaki stawia przed sobą spółka, jest rozwój społeczny mieszkańców Wrocławia, ze szczególnym uwzględnieniem potrzeb osób z niepełnosprawnościami. W klubie od lat realizowany jest program aktywizacji tej grupy mieszkańców Wrocławia poprzez sport, zarówno w zakresie równego dostępu do imprez sportowych organizowanych przez klub (największy w Polsce Klub Kibiców Niepełnosprawnych, największa w kraju liczba osób z niepełnosprawnościami uczestnicząca w imprezach sportowych, realizowana wspólnie z Fundacją Katarynka audiodeskrypcja dla osób niewidomych i niedowidzących uczestniczących w meczach Śląska Wrocław), jak i aktywnego uczestnictwa w sporcie (wspieranie rozwoju drużyny Śląsk Wrocław Blind Football, w której występują osoby niewidome i słabowidzące).

W 2025 r. łączna frekwencja na meczach domowych wyniosła ponad 331 tys. osób, średnia frekwencja w meczu – ponad 17 tys. osób.

WAŻNIEJSZE IMPREZY SPORTOWE I PROGRAMY

W 2025 r. odbyły się we Wrocławiu międzynarodowe i ogólnopolskie zawody sportowe i imprezy rekreacyjne:

- Lekkoatletyczne Halowe Mistrzostwa Polski U18 i U20 2025,
- Mistrzostwa Polski w tańcach standardowych i latynoamerykańskich 2025,
- XII Piknik z Olimpijczykami Wrocławia i Dolnego Śląska 2025,
- „Wrocław Gra w Koszykówkę” 2025,
- 2025 FIM SPEEDWAY GRAND PRIX.

Ponadto w 2025 r. zorganizowano 2 biegi uliczne - 11 PKO Nocny Wrocław Półmaraton poprzedzony Biegiem Rodzinnym oraz imprezę kulturalno-rekreacyjną WrocWalk Marathon. W obu wydarzeniach uczestniczyło ponad 17 tys. osób.

Liczba osób biorących udział w największych imprezach sportowo-rekreacyjnych MCS w latach 2022-2025 (Źródło: UMW)

Rok	Półmaraton	WrocWalk Marathon
2022	9200 (+1750 bieg rodzinny)	2200
2023	8150 (+400 bieg rodzinny)	1916
2024	10300 (+600 bieg rodzinny)	3000
2025	13579 (+500 bieg rodzinny)	3000

Wśród sportowych marek Wrocławia dużym zainteresowaniem cieszyły się: **zawody żużlowe Sparty Wrocław** (mecze ligowe zgromadziły w 2025 r. na Stadionie Olimpijskim 123 tys. widzów) oraz spotkania **ligowe drużyny futbolu amerykańskiego** (mecze rozgrywane na Stadionie Olimpijskim obejrzało 22,5 tys. widzów).

Gmina Wrocław wspiera rozwój dyscyplin sportowych poprzez finansowanie czy współfinansowanie zajęć rekreacyjnych, sportu kwalifikowanego i wyczynowego (klubowego). Współfinansuje projekty i programy sportowe (**np. Basketmania, Footballmania, Volleymania**) poprzez Program Szkolenia Podstawowego (**Program GPS**) i Program Młodzieżowych Centrów Sportu (**Program MCS**).

Nakłady na programy GSP i MCS w latach 2022-2025 (w zł) (Źródło: UMW)

Nazwa programu	2022 r.	2023 r.	2024 r.	2025 r.
Program GSP	1 250 000	1 230 000	1 250 000	1 550 000
Program MCS	1 550 000	1 521 800	1 550 000	1 850 000

Ponadto w 2025 r. gmina Wrocław dofinansowała m.in. szkolenia w sportach walki (1,1 mln zł) oraz sport osób z niepełnosprawnościami (898,5 tys. zł).

Program **Trener Osiedlowy** cieszy się we Wrocławiu dużą popularnością od wielu lat. W 2025 r. zajęcia sportowo-rekreacyjne w ramach programu prowadziło 35 trenerów w 47 lokalizacjach na terenie miasta.

Program **Trener senioralny** przeznaczony jest przede wszystkim dla nieaktywnych osób starszych, pragnących poprawić swoją kondycję fizyczną i samopoczucie. W 2025 r. 10 wykwalifikowanych trenerów senioralnych, w kilkunastu lokalizacjach Wrocławia, prowadziło zajęcia sportowe i rekreacyjne z wrocławskimi seniorami.

W 2025 r. udzielono wsparcia finansowego organizacjom pozarządowym, prowadzącym zajęcia i imprezy lub przedsięwzięcia sportowe dla sportowców i osób z niepełnosprawnościami.

PROGRAM STYPENDIÓW I NAGRÓD SPORTOWYCH

W 2025 r. wypłacono stypendia sportowe za wybitne wyniki w dyscyplinach sportowych, a w szczególności za zajęcie miejsca medalowego na Mistrzostwach Polski, Akademickich Mistrzostwach Polski, Europy i Świata. W 2025 r. gmina Wrocław wypłaciła **552 stypendia** sportowcom z prawie **70 wrocławskich klubów**.

Wrocławscy sportowcy zdobyli w 2025 r. 256 medali złotych, 140 medali srebrnych oraz 156 medali brązowych w niemal 60 dyscyplinach indywidualnych, drużynowych i zespołowych. Uhonorowano sportowców i ich trenerów – łącznie wypłacono nagrody 211 sportowcom oraz 72 trenerom, którzy osiągnęli medalowe miejsca w Mistrzostwach Świata i na Pucharze Świata, w Mistrzostwach Europy i na Pucharze Europy oraz zdobyli wielokrotne mistrzostwo Polski.

W 2025 r. gmina Wrocław przeznaczyła 1 140 700 zł na stypendia sportowe (uczniowie i studenci) i 1 025 300 zł na nagrody sportowe.

Liczba sportowców i stypendystów w latach 2022-2025 (Źródło: UMW)

Kategoria nagrodzonych	2022 r.	2023 r.	2024 r.	2025 r.
Stypendyści	465	509	528	552
Sportowcy	123	221	200	211
Trenerzy	40	76	86	72

FINANSE

W 2025 r. z budżetu Gminy Wrocław przeznaczono na kulturę fizyczną **190 991 528 zł**.

Kwota przeznaczona na kulturę fizyczną w latach 2022-2025 (w zł) (Źródło: UMW)

2022 r.	2023 r.	2024 r.	2025 r.
181 015 567	201 035 068	179 974 583	190 991 528

TURYSTYKA I PROMOCJA

Pod względem ruchu turystycznego 2025 r. (na podstawie danych GUS o korzystających z obiektów noclegowych skategoryzowanych) dla wrocławskiej branży turystycznej był lepszy niż rok ubiegły. Z wrocławskich obiektów noclegowych skategoryzowanych w 2025 r. skorzystało ponad 1,59 mln turystów, rok wcześniej 1,34 mln.

Według danych firmy Mobilens w 2025 r. **Wrocław odwiedziło 7 mln gości** (w 2024 r. - 6,6 mln gości), z czego 3,1 mln stanowili odwiedzający jednodniowi, a 3,9 mln turyści nocujący. Odnotowano również znaczący wzrost turystów z zagranicy (najwięcej z Niemiec, Czech i Wielkiej Brytanii).

W 2025 r. jednymi z największych wrocławskich atrakcji były: **ZOO Wrocław Sp. z o.o. (ZOO)** (prawie 1,6 mln gości), **Centrum Edukacji Ekologicznej Hydropolis (CEE Hydropolis)** (ponad 336 tys. gości) oraz **Panorama Raclawicka** (500 tys. gości).

W 2025 r. **22 wrocławskie restauracje otrzymały rekomendację Michelin**, a 3 z nich (BABA, IDA Kuchnia i Wino oraz TARASOWA) wyróżniono prestiżowym oznaczeniem Bib Gourmand za doskonały stosunek jakości do ceny. W ponad 100-letniej historii przewodnika był to największy debiut w Europie. Gala wręczenia plakiet Michelin odbyła się w czerwcu w Hali Stulecia, a wyróżnienia Michelin dodatkowo wzmocniły markę gastronomiczną Wrocławia na arenie międzynarodowej.

Najważniejsze pod kątem turystycznym wydarzenie w roku – Jarmark Bożonarodzeniowy, odnotował wyraźny wzrost zainteresowania względem roku poprzedniego. **Ponad 1 mln** indywidualnych gości zrealizowało ponad 2 miliony wizyt w obrębie głównego Jarmarku we Wrocławiu (Rynek, pl. Solny, Oławska, Świdnicka). W 2025 roku we Wrocławiu odbyło się kilka jarmarków – oprócz głównego na Rynku, odbył się również jarmark na Partynicach oraz w kilku innych lokalizacjach (m.in. Leśnica, Marina Kleczków).

BAZA NOCLEGOWA

Wg danych GUS (stan na 31 lipca 2025 r.) liczba miejsc noclegowych we Wrocławiu wynosiła **17 937** w 115 obiektach, z czego 98,3% stanowiły obiekty całoroczne. Wg GUS wśród 6 największych miast w Polsce najwięcej miejsc noclegowych oferowanych było w Warszawie (45 509). Na 2. miejscu pod względem liczby miejsc noclegowych uplasował się Kraków (37 170), na 3. Gdańsk (22 296), a na 4. miejscu znalazł się Wrocław. We wszystkich 6 największych miastach w Polsce odnotowano wzrost liczby miejsc noclegowych względem 2024 r.

Liczba miejsc noclegowych ogółem w największych miastach Polski w latach 2022-2025 (stan na 31 lipca 2025 r.) (Źródło: GUS)

miasto	2022 r.	2023 r.	2024 r.	2025 r.
Warszawa	36640	39584	42137	45509
Kraków	30532	32054	35805	37170
Gdańsk	19455	20158	21138	22296
Wrocław	14508	14508	15899	17937

miasto	2022 r.	2023 r.	2024 r.	2025 r.
Poznań	9255	9474	9109	9271
Łódź	6839	6985	7954	8070

W 2025 r. w zakresie wykorzystania bazy noclegowej we Wrocławiu odnotowano większą niż rok wcześniej liczbę turystów korzystających z baz noclegowych (o 18,3%). Liczba turystów krajowych korzystających z wrocławskich obiektów noclegowych wynosiła ponad 1,1 mln, natomiast zagranicznych prawie 480 tys. (w 2024 r. – prawie 353 tys.).

Liczba osób korzystająca z turystycznych obiektów noclegowych we Wrocławiu w latach 2019-2025 (Źródło: GUS)

2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
1401007	595131	757954	1192944	1272227	1347083	1593932

W 2025 r. porównując r./r., liczba osób korzystających z turystycznych obiektów noclegowych wzrosła niemal we wszystkich największych miastach Polski. W 2025 r. według GUS we Wrocławiu udzielono łącznie **2 734 322 noclegi** (2 326 150 w 2024 r.), w tym 902 684 noclegi turystom zagranicznym. Stopień wykorzystania miejsc noclegowych w 2025r. wyniósł **45,6%** (w 2024 r. - 43,1%). Najwyższy stopień wykorzystania turystycznych obiektów noclegowych we Wrocławiu odnotowano w miesiącach: **kwiecień-czerwiec (50,6%) i lipiec-wrzesień (51,5%)**.

W 2025 r. do ewidencji obiektów świadczących usługi hotelarskie niebędących obiektami hotelarskimi zgłoszono **542 obiekty** (w 2024 r. 514 obiektów). Ewidencja ta nie obejmuje hoteli, moteli, pensjonatów, kempingów, domów wycieczkowych, schronisk i schronisk młodzieżowych. W 2025 r. liczba miejsc noclegowych w tego typu obiektach we Wrocławiu wzrosła w stosunku do roku 2024 r. o 930 miejsc i wyniosła **17 480** miejsc noclegowych. Obiekty z tej grupy stanowią ponad **55% całkowitej liczby miejsc noclegowych** dostępnych w mieście.

W każdym miesiącu 2025 r., wyłączając listopad kiedy lotnisko było zamknięte, liczba pasażerów przylatujących na wrocławskie lotnisko była wyższa niż miało to miejsce w roku ubiegłym. W 2025 r. z wrocławskiego lotniska skorzystało 4,9 mln pasażerów (w 2024 r. 4,47 mln).

O ruchu lotniczym we Wrocławiu więcej informacji w dziale MOBILNOŚĆ.

TURYSTYKA REKREACYJNA

Wrocław od lat zapewnia wysoki poziom obsługi turystycznej. Cennym źródłem danych i informacji o mieście jest oficjalny serwis turystyczny Wrocławia **visitWroclaw.eu**. Na koniec 2025 r. liczba użytkowników serwisu na Facebooku przekroczyła 80 tys. i wzrosła względem ubiegłego roku o ponad **12 tys.** Serwis visitWroclaw.eu w 2025 r. jako największe atrakcje turystyczne Wrocławia niezmiennie wskazywał m.in.:

- Rynek z Ratuszem,
- Ostrów Tumski,
- Ogród Botaniczny,
- Panorama Raclawicka,
- ZOO z Afrykarium,

- CEE Hydropolis,
- Hala Stulecia,
- Park Szczytnicki z Ogrodem Japońskim.

Poza ww. atrakcjami turystycznymi do najczęściej odwiedzanych należały również m.in.: Aula Leopoldina w Muzeum Uniwersytetu Wrocławskiego, Bastion Sakwowy, Mostek Pokutnic, Muzeum Narodowe Wrocław, Kolejkowo i wrocławskie krasnale.

ZOO wraz z Afrykarium jest jednym z najpopularniejszych ogrodów zoologicznych w Europie. Niezmiennie znajduje się w czołówce miejsc przyciągających najwięcej zwiedzających we Wrocławiu. W 2025 r. liczba wejść wyniosła **1 567 518**.

W 2025 r. podobnie jak w 2024 r. **CEE Hydropolis** odwiedziło ponad **336 tys. osób**.

W 2025 r. Hydropolis świętowało **10. urodziny** pod hasłem Ale kosmos! Z tej okazji po raz pierwszy umożliwiono zwiedzanie zabytkowej Kotłowni Wschodniej – jednego z najstarszych obiektów wrocławskich wodociągów. Otwarto również nową przestrzeń – zielony dach Hydropolis, z ponad 1100 roślinami, sensorycznymi rozetami oraz lunetą do obserwacji zabytkowych obiektów MPWiK. W 2025 r. CEE Hydropolis otrzymało liczne wyróżnienia i nagrody, w tym: Perłę Turystyki, Złoty Pin, Honorową Odznakę Zasłużony dla Wrocławia, Honorową Złotą Odznakę Zasłużony dla Województwa Dolnośląskiego, The Innovation in Politics Awards 2025, nagrodę od portalu WaszaTurystyka oraz nagrodę podczas Polskiego Kongresu Przedsiębiorczości.

Kompleks **Hali Stulecia** - obiekt wpisany na Listę Światowego Dziedzictwa UNESCO - to jeden z najpopularniejszych obiektów turystycznych we Wrocławiu oraz regionie. W Hali Stulecia funkcjonuje **Visitor Centre** – interaktywną, nowoczesną wystawą przybliżającą odwiedzającym historię obiektu, umożliwiającą również zwiedzanie Hali Stulecia w wirtualny sposób. W 2025 r. Visitor Centre oraz Halę Stulecia odwiedziło ponad **42,3 tys. osób** (w 2024 r. ponad 43 tys. osób). W 2025 r. w kompleksie Hali Stulecia zrealizowano 277 wydarzeń (w 2024 r. – 261 wydarzeń): kulturalnych, rozrywkowych, społecznych, naukowych, sportowych, biznesowych i politycznych o zasięgu lokalnym, regionalnym, krajowym oraz międzynarodowym, jest to wzrost liczby wydarzeń o 6,1% r/r. Ponadto odnotowano wzrost liczby odwiedzających kompleks Hali Stulecia o 3,3% (prawie **930 tys. osób**). Fontanna Multimedialna w kompleksie Hali Stulecia to największa w Polsce i jedna z największych w Europie fontanna multimedialna, której pokazy cieszą się dużym zainteresowaniem. W 2025 r. od maja do października zorganizowano: 1400 pokazów dziennych, 875 pokazów wieczornych, 50 pokazów specjalnych (pokazy specjalne zgromadziły 132 tys. uczestników) oraz Noc Pokazów - coroczny finał sezonu.

W 2025 r. **Restauracja Tarasowa** w Hali Stulecia otrzymała prestiżowe wyróżnienie **Bib Gourmand** w **Przewodniku Michelin**. **Kompleks Hali Stulecia** został także uhonorowany prestiżowym tytułem **Najlepszy Produkt Turystyczny 2025** w ogólnopolskim konkursie organizowanym przez **Polską Organizację Turystyczną (POT)**.

Do niewątpliwych atrakcji turystycznych Wrocławia należy **Kolejkowo**. To największa w Polsce makieta kolejowa wykonana w skali 1:25, pokazująca codzienne życie mieszkańców Wrocławia i Dolnego Śląska. Na 900 m² znajduje się 5 723 figurki ludzi i zwierząt (w 2024 r. – 3 437 figurek), 242 budynki i inne obiekty architektoniczne, prawie 290 samochodów oraz 510 metrów torowiska.

W okresie od 1 maja do 28 września 2025 r. funkcjonowały **Wrocławskie Linie Turystyczne (WRO-TA)**. Mieszkańcy i turyści na pokładzie zabytkowych tramwajów i autobusów mogli zwiedzać najważniejsze atrakcje turystyczne Wrocławia. WRO-TA powstały w ramach projektu *Find Your Greatness. Europe's first strategic brand building program for smart cities*, realizowanego z programu URBACT III finansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego oraz budżetu miasta. Projekt zarządzany jest przez Wydział Partycypacji Społecznej UMW we współpracy z wrocławskimi organizacjami pozarządowymi.

Schemat przebiegu tras Wrocławskich Linii Turystycznych w 2025 r. (Źródło: Klub Sympatyków Transportu Miejskiego (KSTM))

TURYSTYKA BIZNESOWA

W 2025 r. realizowano program **Rozwój turystyki biznesowej i wzmocnienie potencjału konferencyjno-kongresowego Wrocławia jako lokalnego produktu turystycznego w latach 2025–2027**. Celem programu jest wzmocnienie pozycji Wrocławia jako kluczowego ośrodka dla sektora MICE (Meetings, Incentives, Conferences, Exhibitions - spotkania, konferencje, kongresy i wystawy) poprzez wzbogacenie oferty turystyki biznesowej skierowanej do szerokiej grupy uczestników i obserwatorów. Dotację na realizację programu, w drodze konkursu, otrzymała Fundacja Promocji Turystyki Kongresowej Convention Bureau – Wrocław (Convention Bureau – Wrocław), która jest członkiem jednego z najważniejszych międzynarodowych stowarzyszeń dla turystyki konferencyjno-kongresowej International Congress and Convention Association (ICCA). W 2025 r. odnotowano wzrost liczby dużych konferencji i wydarzeń korporacyjnych, a także dalszy rozwój oferty sektora MICE zgodnie z zasadami zrównoważonego rozwoju (GDS-Index, zielone certyfikaty).

Dla rozwoju turystyki biznesowej istotna jest **baza obiektów z zapleczem konferencyjnym**. W 2025 r. wg GUS we Wrocławiu znajdowało się 255 sal konferencyjnych, oferujących łącznie 15 301 miejsc (dane w tym zakresie GUS zbiera co 4 lata). W porównaniu z 2021 r. liczba obiektów konferencyjnych we Wrocławiu wzrosła o prawie 36%, podczas gdy w okresie 2017-2021 wzrost ten był minimalny i wyniósł jedynie ok.1%. Jednocześnie liczba miejsc w salach zwiększyła się względem 2021 r. o prawie 83%, podczas gdy w latach 2017-2021 odnotowano spadek o prawie 7%.

Liczba sal konferencyjnych w latach 2017, 2021 i 2025 w największych miastach Polski (Źródło: GUS)

Miasto	2017	2021	2025
Wrocław	186	188	255
Łódź	135	111	155
Kraków	352	339	399
Warszawa	525	601	584
Gdańsk	167	172	181
Poznań	177	149	143

Liczba miejsc w salach konferencyjnych w latach 2017, 2021 i 2025 w największych miastach Polski (Źródło: GUS)

Miasto	2017	2021	2025
Warszawa	33 468	33 719	38 767
Kraków	19 071	20 897	31 981
Łódź	12 272	11 806	13 274
Gdańsk	8 963	9 147	9 860
Wrocław	8 962	8 374	15 301
Poznań	10 316	8 356	8 704

Jednym z najważniejszych i najbardziej rozpoznawalnych obiektów konferencyjnych we Wrocławiu jest kompleks **Hali Stulecia**. W 2025 r. najważniejszymi wydarzeniami zorganizowanymi w obiekcie były m.in.: 64 koncerty i wydarzenia muzyczne (w tym: Seal, Avenged Sevenfold, Jimek&Goście, Mata Tour 2040), 30 konferencji i kongresów (w tym: 9. edycja Made in Wrocław, Wydarzenia związane z Prezydencją Polski w Radzie UE, Made for Restaurant), 22 targi i giełdy (w tym: Wrocław Motorcycle Show 2025, Targi Rzeczy Ładnych). Ponadto odbyły się uroczystości **20-lecia wpisania Hali Stulecia na Listę Światowego Dziedzictwa UNESCO**. Łącznie w kompleksie Hali Stulecia w 2025 r. zrealizowano **277 wydarzeń**.

Wielofunkcyjnym obiektem oferującym możliwość organizacji różnorodnych wydarzeń oraz spotkań biznesowych jest **Tarczyński Arena Wrocław (Stadion Wrocław)**. W 2025 r. po raz kolejny pobity został rekord frekwencji rocznej - stadion odwiedziło łącznie około 900 tys. osób (w 2024 r. - 800 tys. osób). W koncertach Eda Sheerana (15-16 sierpnia 2025 r.) na Stadionie Wrocław wzięło udział łącznie 110 000 osób. W 2025 r. na Stadionie Wrocław odbyło się ponad 160 różnych wydarzeń, w tym: finał

Ligi Konferencji UEFA, mecz eliminacji tegorocznych Mistrzostw Świata, koncerty Andrei Bocellego (35 tys. widzów), czy multimedialne show Lord Of Lasers.

PROMOCJA MIASTA

W 2025 r. w celu budowania marki miasta i zwiększenia popularności Wrocławia jako atrakcyjnej destynacji turystycznej wśród turystów z kraju, jak i zza granicy, odbyło się wiele wydarzeń promujących Wrocław jako miasto o wysokich walorach turystycznych i kulturalnych, m.in.:

- **Koncerty organowe w bazylice pw. św. Elżbiety** – w 2025 r. odbyło się sześć specjalnych koncertów organowych: noworoczny, rocznicowy inauguracji **organów Michaela Englera** po ich rekonstrukcji oraz cztery okolicznościowe, w ramach cyklu *Wrocławianie Śpiewają*. Koncerty z cyklu *Wrocławianie Śpiewają* uświetnione są uczestnictwem chórów wrocławskich uniwersytetów, Orkiestry Reprezentacyjnej Wojsk Lądowych we Wrocławiu, solistów oraz organistów. Ponadto od czerwca do września w każdy piątek odbywały się letnie koncerty organowe *Młodzi mistrzowie*. Łącznie w 2025 r. odbyło się 20 koncertów, które przyciągnęły prawie 8 tys. słuchaczy;
- **Dzień Odry (9. edycja)** – w ramach edycji odbyły się liczne wydarzenia, m.in.: wystawy, Piknik Odrzański, kino na wodzie, wydarzenia w Hydropolis, Muzeum Miejskim i Etnograficznym, wycieczki edukacyjne w ZOO, parada statków oraz bezpłatne rejsy;
- **Międzynarodowy Festiwal Kryminału (17. edycja, która odbyła się we Wrocławiu)** – w trakcie wydarzenia przyznano Nagrodę Wielkiego Kalibru dla Weroniki Mathia oraz Honorową Nagrodę dla Juana Gomez-Jurado podczas uroczystej gali finałowej;
- **Bruno Schulz. Festiwal (14. edycja)** – odbyły się liczne spotkania autorskie, wykłady tematyczne, a także panele dyskusyjne. Po raz kolejny odbyła się gala wręczenia nagród Angelus oraz Silesius, a przez cały czas trwania festiwalu odbywały się spotkania z pisarzami nominowanymi do nagrody;
- **Targi Dobrych Książek (33. edycja)** – w wydarzeniu brało udział prawie 150 wydawców oraz ponad 45 tys. odwiedzających. W trakcie targów odbyły się liczne spotkania autorskie i warsztaty, wręczone zostały nagrody edytorskie;
- **Sakura. Wrocławskie dni japońskich inspiracji (4. edycja)** - wydarzenie pokazuje związki kultury japońskiej i polskiej oraz wpływy w każdej sferze od kultury i filozofii po biznes i naukę;
- **Wrocławski Festiwal Krasnoludków (16. edycja)** – największa we Wrocławiu impreza dla rodzin z dziećmi, która rozpoczęła się **Wielką Wrocławską Paradą Krasnoludków**. W 2025 r. w trakcie festiwalu stanął tysięczny krasnal – Festiwaliusz;
- **Dzień Życzliwości (20. edycja)** – w 2025 r. wydarzenie było obchodzone przez cały miesiąc. Dzień Życzliwości 2025 był poświęcony promowaniu zdrowia psychicznego, empatii, zrozumienia, życzliwości i wsparcia dla wszystkich grup społecznych. W programie znalazły się warsztaty, wykłady, spotkania, koncerty, przedstawienia i gry miejskie skierowane do wszystkich grup wiekowych. Podczas

bezpłatnych warsztatów uczestnicy dowiedzieli się, jak wspierać bliskich w trudnych chwilach i jak dbać na co dzień o swoje emocje;

- **Zakorzeni** – cykl spotkań i warsztatów prowadzonych przez lokalnych ekspertów dotyczący tradycji i dziedzictwa Wrocławia. W 2025 r. przybliżał wrocławskie świąteczne tradycje, w tym historię wrocławskiego piernika i dań wiążących się z historią i tożsamością Wrocławia.

W promocji Wrocławia dużą rolę odgrywają strony internetowe oraz media społecznościowe prowadzone przez miasto. W trakcie 2025 r. oficjalny fanpage Wrocławia [**Wroclove**] zwiększył liczbę obserwatorów, która na koniec roku wynosiła ponad 424 tys. (wzrost o ponad 27 tys. osób). Dużym zainteresowaniem cieszył się również portal krasnale.pl, który zwiększył liczbę obserwujących do ponad 85 tys. osób (wzrost o 7,3 tys. osób). Profil wroclaw_official na Instagramie w 2025 r. obserwowało ponad **201 tys. osób** (wzrost w stosunku do 2024 r. o ponad 16 tys. obserwujących). Na profilu udostępniane są InstaStories (codziennie od kilku do kilkunastu), przedstawiające informacje o najważniejszych i najciekawszych wydarzeniach organizowanych w mieście.

W 2025 r. na podstawie danych Instytutu Badań Internetu i Mediów, Wrocław zajął pierwsze miejsce w rankingu miast wojewódzkich pod względem zaangażowania w mediach społecznościowych. Miasto osiągnęło 3,2 mln interakcji, przy 4,6 tys. postów, co daje średnio 695 reakcji na wpis. Jednocześnie 227 tys. udostępnień przy 519 tys. obserwujących oraz wzrost o 72 tys. nowych fanów potwierdzają, że komunikacja Wrocławia jest skuteczna i angażująca.

W 2025 r. Wrocław został uhonorowany podczas 4. Samorządowego Kongresu Internetu i Mediów Społecznościowych Local-Some, główną nagrodą – Złoty Lajk Samorządowy za spójną i innowacyjną strategię komunikacyjną łączącą nowoczesną technologię z relacją z mieszkańcami co przekłada się na wysoki poziom zaangażowania społeczności. Ponadto Wrocław zdobył nagrodę za Najlepszy Profil Miasta 2025.

Promocja miasta w mediach społecznościowych w 2025 r. (Źródło: UMW)

Platformy internetowe	Liczba obserwujących/ subskrybentów na koniec 2025 r. (w tys.)	Wzrost liczby obserwujących/ subskrybentów na koniec 2025 r. w stosunku do końca 2024 r. (w tys.)
Wroclaw [Wroclove] (Facebook)	424,3	27,2
Krasnale.pl (Facebook)	85,2	7,3
krasnale (Instagram)	6,4	1,3
visitwro (Instagram)	9,7	1,2
wroclaw_official (Instagram)	201,3	16,3

Platformy internetowe	Liczba obserwujących/ subskrybentów na koniec 2025 r. (w tys.)	Wzrost liczby obserwujących/ subskrybentów na koniec 2025 r. w stosunku do końca 2024 r. (w tys.)
wroclaw_info (Twitter/X)	118,2	3,5
wroclaw.pl (Facebook)	152	36
wroclaw.pl (Instagram)	16,9	7,8
wroclaw.pl (TikTok)	24,9	9,6
wroclaw.pl (YouTube)	37,7	4,8
Wrocław TV	25,1	2,2
Nasz Wrocław	23,8	2,5

W celu promocji turystycznej Wrocławia przedstawiciele miasta uczestniczyli w wielu targach turystycznych, w tym m.in.:

- **w targach zagranicznych** – Hiszpania, Niemcy, Włochy, Szwajcaria, Zjednoczone Emiraty Arabskie, Czechy, Wielka Brytania;
- **w targach krajowych** – Wrocław, Głogów, Szczecin, Poznań.

Podobnie jak w poprzednich latach zorganizowano wizyty studyjne dziennikarzy, blogerów, influencerów i touroperatorów. W 2025 r. przeprowadzono **50 wizyt studyjnych** (2024 r. - 42), w których łącznie uczestniczyło 429 osób, z czego w ramach Konwencji Europamundo przyjechało 230 gości z krajów hiszpańskojęzycznych. W 2025 r. kontynuowano prowadzenie działań promocyjno-informacyjnych o wydarzeniach w mieście, które realizowane były poprzez:

- **biuletyn „wrocław.pl”** (49 numerów + dwa numery specjalne) – informujący o najważniejszych inwestycjach, bezpłatnej ofercie spędzania wolnego czasu we Wrocławiu, o ważnych datach np. nabór do przedszkoli i szkół we Wrocławiu. Na jego łamach prowadzono kampanie promujące m.in. Wrocławski Budżet Obywatelski, Sobota z Zielonym Wrocławiem, Porady na odpady, Bezpieczny Wrocław. Biuletyn wydawany był również w wersji cyfrowej. Biuletyn jest obecnie dostępny w 290 punktach w mieście oraz w 650 pojazdach MPK i linii międzygminnych;
- **bezpłatne spacer z przewodnikiem** – od maja do października przeprowadzono 117 spacerów (w tym m.in. w językach ukraińskim, angielskim, niemieckim i hiszpańskim, a także spacer rodzinne, po wybranych osiedlach Wrocławia, z audiodeskrypcją, w polskim języku migowym, w formie wycieczek rowerowych, spacerów filmowych i gier miejskich);
- **portal internetowy wroclaw.pl** – z artykułami informacyjnymi o życiu miasta, również w wersji językowej: angielskiej, niemieckiej i ukraińskiej. W 2025 r. opublikowano ponad 5 tys. artykułów, generując ponad 132 mln odsłon. Relacjonowano ważne wydarzenia w mieście, typu: Finał Ligi Konferencji UEFA,

Dni Wrocławia, wybory prezydenckie, Dni Odry. Po raz 8. zorganizowano plebiscyt *30 Kreatywnych Wrocławia*.

PROGRAM NASZ WROCŁAW

Celem programu **Nasz Wrocław** jest zachęcenie mieszkańców Wrocławia do rozliczania podatku dochodowego w mieście, a także aktywnego spędzania wolnego czasu oraz udziału w życiu miasta. Z oferty programu Nasz Wrocław mogą korzystać osoby, które potwierdziły rozliczenie podatku dochodowego we Wrocławiu. Do końca 2025 r. **użytkowników programu było ponad 350 tys.**, o około 30 tys. więcej niż w 2024 r.

Łącznie dzięki statusowi Nasz Wrocław użytkownicy mogą korzystać z darmowych wejść do wybranych atrakcji oraz rabatów wynoszących zazwyczaj **od 5% do 50%**. Dzięki zniżkom i darmowym wejściom mieszkańcy Wrocławia mogą zaoszczędzić nawet 3 150 zł rocznie. W 2025 r. do grona partnerów programu Nasz Wrocław dołączyli: Restauracja The Mexican, Bastion Sakwowy z restauracją Gustaw, kawiarnia BRU. Można było również zakupić bilety w promocyjnej cenie na wydarzenia specjalne takie jak: Santander Letnie Brzmienia 2025, koncert Trzy Żywioty w Hali Stulecia, kabaret Neo-Nówka, kabaret Ani Mru Mru, a także bezpłatnie zwiedzić Zamek Książ. Program Nasz Wrocław kolejny raz był partnerem Memoriału Marka Petruszewicza. Łączna liczba partnerów programu przekroczyła **90 instytucji**, z których 11 instytucji (Aquapark Borowska i Brochów, ZOO, CEE Hydropolis, Hala Stulecia, Vertigo Jazz Club, WKS Śląsk Wrocław, Panthers Wrocław, Centrum Historii Zajezdnia, WCT SPARTAN Lodowisko i Pływalia Orbita) **oferuje jedno darmowe wejście** rocznie. W grudniu 2025 r. ogłoszono, że od 2026 r. pula darmowych wejść powiększy się o nowych partnerów, takich jak Egurrola Dance Studio czy Kwatera Główna Centrum Laser Tag. W 2025 r. z darmowych wejść skorzystało blisko **72 tys. osób**.

Uczestnictwo w programie Nasz Wrocław umożliwia także zakup we wrocławskiej komunikacji miejskiej biletów okresowych imiennych o 25% taniej oraz korzystanie ze specjalnego biletu Nasz Wrocław Kolej, zniżkę na parkowanie w podziemnym parkingu pod Narodowym Forum Muzyki (pierwsze dwie godziny parkowania o 50% taniej, abonament – 25% taniej). Uczestnicy programu Nasz Wrocław otrzymywali również dodatkowe punkty w rekrutacji 2025/2026 do wrocławskich szkół podstawowych i przedszkoli. Z możliwości tej skorzystało: 83% kandydatów w pierwszym etapie oraz 49% kandydatów w drugim etapie rekrutacji.

W ramach programu Nasz Wrocław funkcjonuje **Status Nasz Wrocław MAX (Status MAX)**, który mogą uzyskać osoby zameldowane we Wrocławiu na pobyt stały. Status Max w stosunku do oferty programu Nasz Wrocław wzbogacony jest m.in. o: dodatkowe zniżki czy darmowe wejścia u niektórych partnerów (20 partnerów), roczną kartę do ZOO w cenie jednorazowego wstępu, z którego w 2025 r. skorzystało ponad 3 tys. osób, czy roczny karnet VIP do Aquaparku za pół ceny. W ramach Statusu MAX można uzyskać dodatkowo oszczędności blisko 2,5 tys. zł rocznie. W 2025 r. ze Statusu MAX korzystało ponad **70 tys. użytkowników**.

WROCLAWSKA RADA TURYSTYKI

W 2025 r. powołano nowy skład Wrocławskiej Rady Turystyki (WRT) – organu doradczego Prezydenta Wrocławia, współpracującego z różnymi jednostkami na rzecz promocji oraz rozwoju turystyki we Wrocławiu. WRT stanowi platformę wymiany doświadczeń pomiędzy przedstawicielami branży turystycznej, naukowcami i przedstawicielami miasta, dyskusji o nowych trendach w turystyce, tworzenia programów marketingowych, organizacji wydarzeń oraz wsparcia dla lokalnych podmiotów działających w sektorze turystycznym.

PROGRAM ROZWOJU TURYSTYKI DLA WROCLAWIA 2024–2030

W 2025 r. kontynuowano wdrażanie **Programu Rozwoju Turystyki dla Wrocławia 2024–2030 (Program)** - dokumentu wyznaczającego kierunki rozwoju sektora turystycznego. Celem Programu jest zwiększenie atrakcyjności Wrocławia poprzez zrównoważony rozwój infrastruktury, poprawę jakości usług oraz promocję miasta w kraju i za granicą, uwzględniając zmiany w trendach podróżniczych, rosnące znaczenie turystyki zrównoważonej oraz potrzeby zarówno mieszkańców, jak i odwiedzających. Program koncentruje się na kilku kluczowych obszarach, takich jak:

- **Rozwój oferty kulturalnej i eventowej**, obejmujący wsparcie dla festiwali, wydarzeń sportowych i artystycznych,
- **Poprawa infrastruktury turystycznej**, w tym modernizacja szlaków turystycznych, rozbudowa ścieżek rowerowych i usprawnienie komunikacji miejskiej,
- **Promocja Wrocławia jako miasta smart i eco-friendly**, poprzez stosowanie ekologicznych rozwiązań w turystyce oraz wdrażanie nowoczesnych technologii,
- **Współpraca z lokalnymi przedsiębiorcami i branżą turystyczną** w celu zwiększenia konkurencyjności i podniesienia jakości usług.

Realizacja Programu łączy zwiększenie liczby turystów z podnoszeniem komfortu życia mieszkańców poprzez zrównoważone gospodarowanie zasobami miasta.

W 2025 r. realizacja Programu koncentrowała się na cyfryzacji oferty oraz zrównoważonym rozwoju. W ramach tych działań zrealizowano Konferencję ENTER25 eTourism, która była platformą debaty o technologiach cyfrowych w turystyce. Ważnym krokiem było **dołączenie Wrocławia do międzynarodowego rankingu Global Destination Sustainability Index**, mającego na celu mierzenie i poprawianie wydajności strategii zrównoważonego rozwoju w turystyce. Wrocław to czwarte, obok Krakowa, Gdańska i Szczecina, polskie miasto w tym zestawieniu.

ŚRODOWISKO

W 2025 r. kontynuowano działania miasta w zakresie adaptacji do zmiany klimatu i mitygacji zmiany klimatu poprzez ograniczanie emisji gazów cieplarnianych.

W ramach **Misji Neutralnych Klimatycznie i Inteligentnych Miast do 2030**, Wrocław jako jedno z 5 polskich miast i ponad stu innych miast europejskich, w maju 2025 r. w Wilnie, otrzymał wyróżnienie **Mission Label**. Jest ono przyznawane miastom, których **Miejskie Kontrakty Klimatyczne** czyli plany dojścia do neutralności klimatycznej zostały pozytywnie ocenione przez międzynarodowych ekspertów Komisji Europejskiej. Wyróżnienie to potwierdza gotowość miasta do wdrażania transformacji klimatycznej oraz ma ułatwiać dostęp do finansowania publicznego i prywatnego. Przygotowany przez Wrocław Miejski Kontrakt Klimatyczny wyznacza kierunki dojścia do neutralności klimatycznej, obejmując zobowiązania, plan działań i plan inwestycyjny. Zaproponowane działania koncentrują się na dekarbonizacji produkcji energii i ciepła, zmniejszeniu zużycia energii, poprawie efektywności energetycznej budynków, ograniczeniu ubóstwa energetycznego oraz rozwoju transportu publicznego. W ramach partnerstwa Gminy Wrocław ze spółkami ciepłowniczymi, prowadzono intensywne prace nad modernizacją źródła wytwarzania ciepła dla Wrocławia przy ul. Łowieckiej.

W związku ze zmianą Prawa ochrony środowiska wprowadzającą obowiązek posiadania planu adaptacji dla gmin o liczbie mieszkańców powyżej 20 000 mieszkańców podjęto decyzję o opracowaniu nowego planu adaptacji, zgodnego z nowymi wytycznymi Ministerstwa Klimatu i Środowiska. Rada Miejska Wrocławia przyjęła Uchwałę Nr XXI/397/25 w sprawie przystąpienia do sporządzenia **Miejskiego Planu Adaptacji dla miasta Wrocławia**, umożliwiając tym samym proces przygotowania nowego dokumentu. W 2025 r. ogłoszono przetarg na jego opracowanie i wyłoniono wykonawcę. Jednocześnie rozpoczęto prace nad dokumentem, powołując Grupę Roboczą, składającą się m.in. z przedstawicieli jednostek i spółek miejskich. Jej zadaniem jest wypracowanie kierunków działań miasta, przygotowanie rekomendacji do zapisów dokumentu oraz konsultowanie jego treści.

W październiku 2025 r. Zarządzeniem Prezydenta przyjęto **Wrocławski Standard Zielonego Budynku**. Jest to zbiór 65 kryteriów inwestycyjnych dla nowo projektowanych budynków miejskich oraz budynków istniejących podlegających kompleksowej modernizacji. Standard został opracowany z myślą o inwestycjach miejskich, jednak może być również stosowany fakultatywnie dla inwestycji prywatnych. Spełnienie zawartych w nim kryteriów służy promowaniu i wdrażaniu zrównoważonego, zdrowego i przyjaznego środowiska budownictwa w mieście.

W 2025 r. Gmina Wrocław kontynuowała realizację projektów współfinansowanych ze środków UE oraz przystąpiła do kolejnych inicjatyw. Rozpoczęto realizację projektu **SLEEPING BEAUTY**, którego celem jest rewitalizacja zaniedbanych przestrzeni publicznych z wykorzystaniem rozwiązań opartych na naturze (Nature-based Solutions - NBS) i wartości Nowego Europejskiego Bauhausu (NEB). Kontynuowano realizację projektów **URBIO BAUHAUS**, ukierunkowanego na przeciwdziałanie spadkowi bioróżnorodności na obszarach miejskich i podmiejskich w Europie Środkowej, **FoodCLIC**, służącego wzmacnianiu odporności miejskiego systemu żywnościowego oraz **foodCIRCUS**, którego celem jest ograniczenie marnowania żywności w

placówkach oświatowych. Realizowano także kolejne etapy projektu LIFE COOLCITY, dotyczącego wykorzystania teledetekcji w zarządzaniu błękitno-zieloną infrastrukturą miasta w procesie adaptacji do zmian klimatu, w tym opracowanie mapy koron drzew i mapy pokrycia terenu. Wykonano kolejne zdjęcia lotnicze całego miasta, które posłużą do opracowania systemu wsparcia podejmowania decyzji (Environmental Decision Support Systems - EDSS) w ramach dwóch narzędzi do zarządzania błękitno – zieloną infrastrukturą we Wrocławiu – CoolCity View i CoolCity Design. Uruchomiono także serwis internetowy coolcity.eu prezentujący dotychczasowe efekty prac w projekcie, w tym pierwszą wersję narzędzie CoolCity View opartą na danych satelitarnych i CoolCity Design opartą na zdjęciach lotniczych dla obszaru testowego 60 km².

Kontynuowano projekt **Miejska Farma Wrocław**, czyli zrównoważonej uprawy warzyw na potrzeby miejskich jednostek, połączonej z aktywizacją społeczną i zawodową osób zagrożonych wykluczeniem. W 2025 roku powiększony został areał upraw (z 2,5 na 3,5 ha) oraz asortyment. Do grona odbiorców plonów, obok 16 placówek Wrocławskiego Zespołu Żłobków i Miejskiego Centrum Usług Socjalnych (zarządzającego 11 Domami Pomocy Społecznej), dołączyło 10 przedszkoli. Odbyło się także **II Wrocławskie Forum Żywnościowe** - obejmujące szeroki zakres zagadnień związanych z polityką żywnościową.

W 2025 r. gmina Wrocław we współpracy z firmami zewnętrznymi przystąpiła do działań analitycznych związanych z oceną możliwości utworzenia Klastra Energii. Przeprowadzone analizy wykazały, że utworzenie klastra energii może stanowić narzędzie wspierające lokalną transformację energetyczną, zwiększenie udziału energii odnawialnej w bilansie miasta oraz poprawę bezpieczeństwa energetycznego, przy jednoczesnym wskazaniu kluczowych ograniczeń rozwoju tego przedsięwzięcia. W celu adaptacji do zmian klimatu kontynuowanych było wiele projektów i programów, m.in.: **Złap deszcz, Lubię deszcz, Szare na Zielone**, projekty **Wrocławskiego Budżetu Obywatelskiego** (w większości obejmujące realizację terenów zieleni) i Funduszu Osiedlowego, a z zakresu edukacji **Złap deszcz i ucz się, Wrocławska Akademia Małego Ekologa, Wrocławska Akademia Klimatu czy Kalendarz Edukacyjny**.

JAKOŚĆ POWIETRZA W MIEŚCIE

Parametry jakości powietrza to wskaźniki wdrażania Strategii Wrocław 2030. W 2025 r. według manualnej stacji pomiarowej we Wrocławiu przy ul. Wyb. Conrada-Korzeniowskiego **liczba dni z przekroczeniami normy dobowej pyłu zawieszonego PM₁₀ wynosiła 16 dni** (w 2024 r. były to 13 dni, a w 2023 r. – 9 dni). Dopuszczalna częstość przekraczania poziomu dopuszczalnego dla pyłu PM₁₀ w roku kalendarzowym wynosi 35 dni. **Stężenie średnioroczne pyłu PM_{2,5} według automatycznej stacji pomiarowej we Wrocławiu przy al. Wiśniowej w 2025 r. wyniosło 17 µg/m³** (w 2024 r. – 16 µg/m³, w 2023 r. – 16 µg/m³). Dopuszczalne stężenie średnioroczne dla PM_{2,5} wynosi 20 µg/m³.

Porównanie jakości powietrza we Wrocławiu, Krakowie, Warszawie, Katowicach w latach 2014–2025. Liczba dni z przekroczeniami dla pyłu zawieszonego PM10 w poszczególnych miastach (Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GIOŚ)

	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Wrocław	73	69	50	50	48	25	20	34	21	9	13	16
Kraków	188	200	165	130	161	125	67	105	48	31	45	50
Warszawa	84	80	76	79	112	26	20	82	48	35	23	36
Katowice	144	110	104	102	109	75	56	80	39	26	40	30
Dopuszczalna liczba dni	35	35	35	35	35	35	35	35	35	35	35	35

Jakość powietrza we Wrocławiu, Krakowie, Warszawie, Katowicach w latach 2014–2025, na podstawie Państwowego Monitoringu Środowiska (Źródło: Roczna ocena jakości powietrza GIOŚ (2014-2024); <https://powietrze.gios.gov.pl/> (2025 r.))

Rok	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025 ***
PM10 – liczba dni z przekroczeniem dopuszczalne przekroczenie – 35 dni												
Wrocław w*	73	69	50	50	48	25 dotrzymana liczba przekroczeń	20 dotrzymana liczba przekroczeń	34 dotrzymana liczba przekroczeń	21 dotrzymana liczba przekroczeń	9 wyb. Conrada- Korzeniowski ego manualna dotrzymana liczba przekroczeń	13 wyb. Conrada- Korzeniowski ego manualna dotrzymana liczba przekroczeń	16 wyb. Conrada- Korzeniowski ego manualna dotrzymana liczba przekroczeń
Kraków w*	188	200	165	130	161	125	67	105	48 ul. Bulwarowa manualna	31 al. Krasieńskiego automatyczna dotrzymana liczba przekroczeń	45 al. Krasieńskiego automatyczna	50 al. Krasieńskiego automatyczna
Warszawa w*	84	80	76	79	112	26 dotrzymana	20 dotrzymana	82 al. Niepod	48	35 al. Niepod	23 al. Niepod	36 al. Niepod

						liczba przekroczeń	liczba przekroczeń	ległość i automatyczna	al. Niepodległość i manualna	ległość i automatyczna dotrzymana liczba przekroczeń	ległość i automatyczna dotrzymana liczba przekroczeń	ległość i automatyczna
Katowice*	144	110	104	102	109	75	56	80 automatyczna	39 automatyczna	26 ul. Plebiscytowa/A4 automatyczna dotrzymana liczba przekroczeń	40 ul. Plebiscytowa/A4 automatyczna	30 ul. Jerzego Dudy-Gracza automatyczna dotrzymana liczba przekroczeń
PM10 ($\mu\text{g}/\text{m}^3$) dopuszczalne stężenie średnioroczne – 40 $\mu\text{g}/\text{m}^3$												
Wrocław**	brak przekroczeń 33-38	brak przekroczeń 28,5-36,6	brak przekroczeń 27,9-32,5	brak przekroczeń 28,7-30,3	brak przekroczeń 29,1-31,8	brak przekroczeń 22-26	brak przekroczeń 22-23	brak przekroczeń 24-26	brak przekroczeń 24-25	brak przekroczeń 21	brak przekroczeń 23-24	brak przekroczeń 22,4-26,5
Kraków**	46-64	45-68	41-57	41-55	33-56	29-50	brak przekroczeń 26-38	27-46	brak przekroczeń 24-33	brak przekroczeń 21-31	brak przekroczeń 22-33	brak przekroczeń 21,3-30,8
Warszawa**	42	41	41	42	30-44	brak przekroczeń 22-37	brak przekroczeń 22-35	brak przekroczeń 23-40	brak przekroczeń 21-35	brak przekroczeń 17-33	brak przekroczeń 20-30	brak przekroczeń 18,1-29,2
Katowice**	41-51	41-47	43-47	41-52	40-47	33-41	brak przekroczeń 29-34	brak przekroczeń 31-39	brak przekroczeń 29-31	brak przekroczeń 25-29	brak przekroczeń 25-34	brak przekroczeń 25,4-30,1
PM2,5 ($\mu\text{g}/\text{m}^3$) $\mu\text{g}/\text{m}^3$ (do roku 2019); – 20 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ (od roku 2020) dopuszczalne stężenie średnioroczne – 25												

Wrocław**	28,6	30,3	27,4	brak przekroczeń 20,7-23,0	brak przekroczeń 21,5-23,3	brak przekroczeń 15-19	brak przekroczeń 15-18	17-21	brak przekroczeń 16-20	brak przekroczeń 14-16	brak przekroczeń 15-16	brak przekroczeń 15,7-17,2
Kraków**	31,8-45,0	33,3-43,8	29,1-37,9	28,4-40,1	27-39	22-29	21-24	24-25	brak przekroczeń 18-19	brak przekroczeń 15-19	brak przekroczeń 17-18	brak przekroczeń 14,8-18,4
Warszawa**	29,9	28,1	25,6	27,6-34,1	brak przekroczeń 20-25	brak przekroczeń 16-25	brak przekroczeń 14-18	16-21	brak przekroczeń 13-17	brak przekroczeń 12-18	brak przekroczeń 13-18	brak przekroczeń 12,7-16,3
Katowice**	32,5-37,7	27,3-33,1	26,6-34,2	30,7-39,3	30-35	24-28	20-23	23-26	20-21	brak przekroczeń 17-20	brak przekroczeń 16-23	brak przekroczeń 18-18,3

* Liczba dni z przekroczeniami stężeń średniodobowych dla pyłu zawieszonego PM10 na wybranych stacjach pomiarowych, w danym roku.

** Dane pomiarowe ze stacji manualnych i automatycznych w przedziałach min-max stężeń średniorocznych dla pyłu zawieszonego PM10 i PM2,5 w danym roku.

*** Wyniki pomiarów za rok 2025 mają status wyników wstępnie zweryfikowanych, co oznacza, że na kolejnych etapach weryfikacji na poziomie wojewódzkim, a następnie krajowym mogą ulec zmianie. Roczna ocena jakości powietrza GIOŚ za 2025 r. sporządzana jest do 30 kwietnia 2025 r.

W celu poprawy stanu powietrza we Wrocławiu podjęto szereg działań wspomagających ograniczenie emisji szkodliwych substancji. Na tablicach Dynamicznej Informacji Przystankowej (DIP), oficjalnym portalu internetowym Wrocławia, w Biuletynie Informacji Publicznej Urzędu Miejskiego Wrocławia oraz za pośrednictwem mediów społecznościowych publikowano **informacje o jakości powietrza oraz o przekroczeniach dopuszczalnych norm**, a także o negatywnym wpływie wysokich stężeń zanieczyszczeń na środowisko naturalne i zdrowie ludzi.

W 2025 r. kontynuowano działania realizujące postanowienia uchwały nr XLI/1405/17 Sejmiku Województwa Dolnośląskiego z dnia 30 listopada 2017 r. w sprawie wprowadzenia na obszarze gminy Wrocław ograniczeń i zakazów w zakresie eksploatacji instalacji, w których następuje spalanie paliw, tzw. uchwały antysmogowej. W ramach kampanii Wrocław bez smogu mieszkańcy Wrocławia mogli skorzystać z kompleksowego programu obejmującego:

- dofinansowania do wymiany źródeł ogrzewania – KAWKAplus (do 8 tys. zł),
- zwolnienia i ulgi w czynszach dla najemców lokali komunalnych, którzy zdecydowali się na wymianę pieca: obniżenie o 50% czynszu do końca 2028 r.,

- dofinansowania wymiany drewnianych okien zewnętrznych – termoKAWKA (do 5 tys. zł),
- dopłaty do rachunków za ogrzewanie dla osób, które zlikwidowały piece na paliwa stałe w ramach Lokalnego Programu Ośłonowego (dopłata do 4 tys. zł).

W 2025 r. kontynuowano kampanię informacyjno-edukacyjną Zmień Piec. Prowadzono działania informacyjne, realizowano usługi doradztwa energetycznego, poprzez m.in.:

- porady z zakresu efektywności energetycznej na stronie zmienpiec.pl oraz w mediach społecznościowych, a także prowadzone kampanie outdoorowe i radiowe,
- mapę wymienionych pieców, która przedstawia liczbę wymienionych pieców w każdym roku począwszy od 2014 r.,
- instrukcje dla mieszkańców Wrocławia dotyczące wymiany źródeł ciepła,
- udzielanie informacji mieszkańcom Wrocławia nt. działań podejmowanych przez miasto na rzecz poprawy jakości powietrza, w szczególności realizowanych programów dotacyjnych KAWKAplus i termoKAWKA.

W 2025 r. na mocy porozumień zawartych przez Gminę Wrocław z Wojewódzkim Funduszem Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej we Wrocławiu (WFOŚiGW) w zakresie wsparcia i obsługi wnioskodawców programów Czyste Powietrze i Ciepłe Mieszkanie, realizowano działania związane z dofinansowaniem do wymiany ogrzewania stałopalnego na niskoemisyjne oraz termomodernizacji domów jednorodzinnych oraz lokali mieszkalnych w budynkach wielorodzinnych. W 2025 r. kontynuowano prowadzenie gminnego punktu konsultacyjno-informacyjnego programu Czyste Powietrze w Centrum Obsługi Mieszkańca V przy ul. Hubskiej 8-16 w Wydziale Środowiska Urzędu Miejskiego Wrocławia. Od dnia 28 listopada 2024 . do dnia 30 marca 2025 r. Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej wstrzymał przyjmowanie wniosków w programie Czyste Powietrze, ale wnioski złożone przed tą datą były nadal procedowane. Program został wznowiony 31 marca 2025 r. na nowych zasadach. Wprowadzono między innymi wykonanie obowiązkowego audytu energetycznego w celu zwiększenia efektywności termomodernizacyjnej budynku. W 2025 r. złożono 12 wniosków o dofinansowanie oraz 45 wniosków o płatność, łącznie udzielono 548 konsultacji, a także zorganizowano 1 spotkanie informacyjne. W 2025 r. w pierwszym i drugim naborze programu Ciepłe Mieszkanie wpłynęło 89 wniosków o udzielenie dofinansowania, podpisano 100 umów. W 2025 r. rozliczono inwestycje na kwotę 1 891 675,96 zł.

W ramach realizacji programu KAWKAplus w 2025 r. rozpatrzono 389 wniosków, zawarto 391 umów (również na podstawie wniosków z wcześniejszych lat). Łącznie, od początku istnienia programów dotacyjnych (KAWKA i KAWKAplus) w gminie Wrocław, w latach 2014–2025, złożono 14 093 wnioski o udzielenie dotacji i podpisano 13 083 umowy dotacyjne (92,83% wniosków zostało rozpatrzonych pozytywnie).

Łączna liczba złożonych wniosków w latach 2014–2025 (Źródło: UMW)

Rok	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Liczba wniosków	441	1299	2435	3821	5311	6475	8058	11134	12387	13101	13704	14093

Łączna liczba podpisanych umów dotacyjnych w latach 2014–2025 (Źródło: UMW)

Rok	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Liczba podpisanych umów	296	1095	2161	3444	4793	5887	7296	9688	11298	12032	12692	13083

W 2025 r. w wyniku udzielonego dofinansowania zlikwidowano **597** źródeł ciepła na paliwo stałe. Liczba ta sukcesywnie rośnie, w ramach programów dotacyjnych (KAWKA i KAWKAplus) we Wrocławiu w okresie od 2014 r. do końca 2025 r. usunięto już **16 903 paleniska**.

Na realizację programu dotacyjnego KAWKAplus w 2025 r. z budżetu gminy Wrocław wydatkowano kwotę 3 468 550,76 zł. Łącznie, od początku istnienia programów dotacyjnych (KAWKA i KAWKAplus) w gminie Wrocław, w latach 2014–2024 wydatkowano kwotę ponad **152 mln zł**.

Łączne środki wydatkowane na programy dotacyjne KAWKA i KAWKAplus na wymianę ogrzewania w latach 2014–2025 (Źródło: UMW)

Rok	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
	2	11	22	37	51	64	80	103	134	143	148	152
	873	395	943	175	967	018	197	697	109	409	677	146
Kwota	057,00 zł	800,31 zł	331,76 zł	362,11 zł	059,14 zł	598,79 zł	132,39 zł	915,73 zł	067,94 zł	485,73 zł	655,86 zł	206,62 zł

Rodzaj zlikwidowanych źródeł stałopalnych w 2025 r. (Źródło: UMW)

Kuchnie węglowe	Inne piece stałopalne	Kotły CO	Piece kaflowe
2,68%	11,89%	26,97%	58,46%

Liczba zlikwidowanych stałopalnych źródeł ciepła w ramach programów dotacyjnych prowadzonych przez gminę Wrocław w latach 2014–2025 (Źródło: UMW)

	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	RAZEM
	liczba	liczba	liczba	liczba	liczba	liczba	liczba	liczba	liczba	liczba	liczba	liczba	liczba
Zlikwidowane źródła węglowe													

	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	RAZEM
	liczba	liczba	liczba	liczba	liczba	liczba	liczba	liczba	liczba	liczba	liczba	liczba	liczba
piece kaflowe	272	821	1028	1196	1202	891	702	1122	1588	653	419	349	10243
kotły c.o.	82	224	298	397	463	415	537	741	916	283	263	161	4780
kuchnie węglowe	19	35	32	50	35	28	40	43	50	22	21	16	391
piece do wody	4	6	4	5	5	1	0	0	0	0	0	0	25
inne piece stałopalne	5	89	149	164	115	92	121	205	266	122	61	71	1460
kotłownie lokalne	2	0	1	0	0	0	0	0	0	1	0	0	4
RAZEM	384	1175	1512	1812	1820	1427	1400	2111	2820	1081	764	597	16903

W ramach uzupełnienia programu KAWKAplus wspierającego likwidację niskiej emisji we Wrocławiu w 2025 r. po raz kolejny realizowano program termoKAWKA (na podstawie uchwały nr XV/418/19 Rady Miejskiej Wrocławia z dnia 21 listopada 2019 r. w sprawie zasad udzielania dotacji celowej osobom fizycznym na zadania służące poprawie efektywności energetycznej polegającej na wymianie okien zewnętrznych). Wpłynęły **134 wnioski** o udzielenie dotacji, podpisano **124 umowy dotacyjne** i wypłacono dotacje na łączną kwotę **373 101,38 zł**.

W 2025 roku ZZK i WM Sp. z o.o. łącznie dokonały wymiany źródeł ogrzewania w **77** budynkach stanowiących w 100% własność gminy Wrocław (w **229 mieszkaniach**). Dodatkowo zarządcy komunalni sfinansowali likwidację pieców w 312 mieszkaniach komunalnych znajdujących się we wspólnotach mieszkaniowych, **168 lokali mieszkalnych i 10 użytkowych** zostało podłączonych do sieci ciepłowniczej. Łącznie w 2025 roku zlikwidowano **593 piece** w mieszkaniach komunalnych w budynkach 100% gminnych oraz w budynkach wspólnot mieszkaniowych z udziałem Gminy Wrocław.

Informacje dotyczące wymiany źródeł ogrzewania w gminnym zasobie znajdują się w rozdziale MIENIE KOMUNALNE.

W 2025 r. patrole Oddziału Ochrony Środowiska Straży Miejskiej Wrocławia prowadziły szereg działań i kontroli mających na celu zwiększenie bezpieczeństwa ekologicznego. Dokonywano kontroli domowych pieców grzewczych i przydomowych kotłowni oraz miejsc prowadzenia działalności gospodarczej pod kątem: ujawnienia spalania materiałów niedozwolonych prawem (w tym zużytego oleju samochodowego), spalania odpadów w przydomowych instalacjach grzewczych. Poza standardowymi kontrolami

wykorzystywano także drony, które pozwalają na ujawnienie przypadków spalania na znacznie większym obszarze (nie ograniczają się tylko do jednej ulicy, ale monitorują całe osiedla). Oprócz działań kontrolnych, strażnicy prowadzili także wśród mieszkańców działania edukacyjne.

Liczba kontroli oraz liczba i rodzaj sankcji stosowanych wobec sprawców wykroczeń dotyczących spalania odpadów i zakazanych paliw stałych w latach 2020–2025 (Źródło: Straż Miejska Wrocławia)

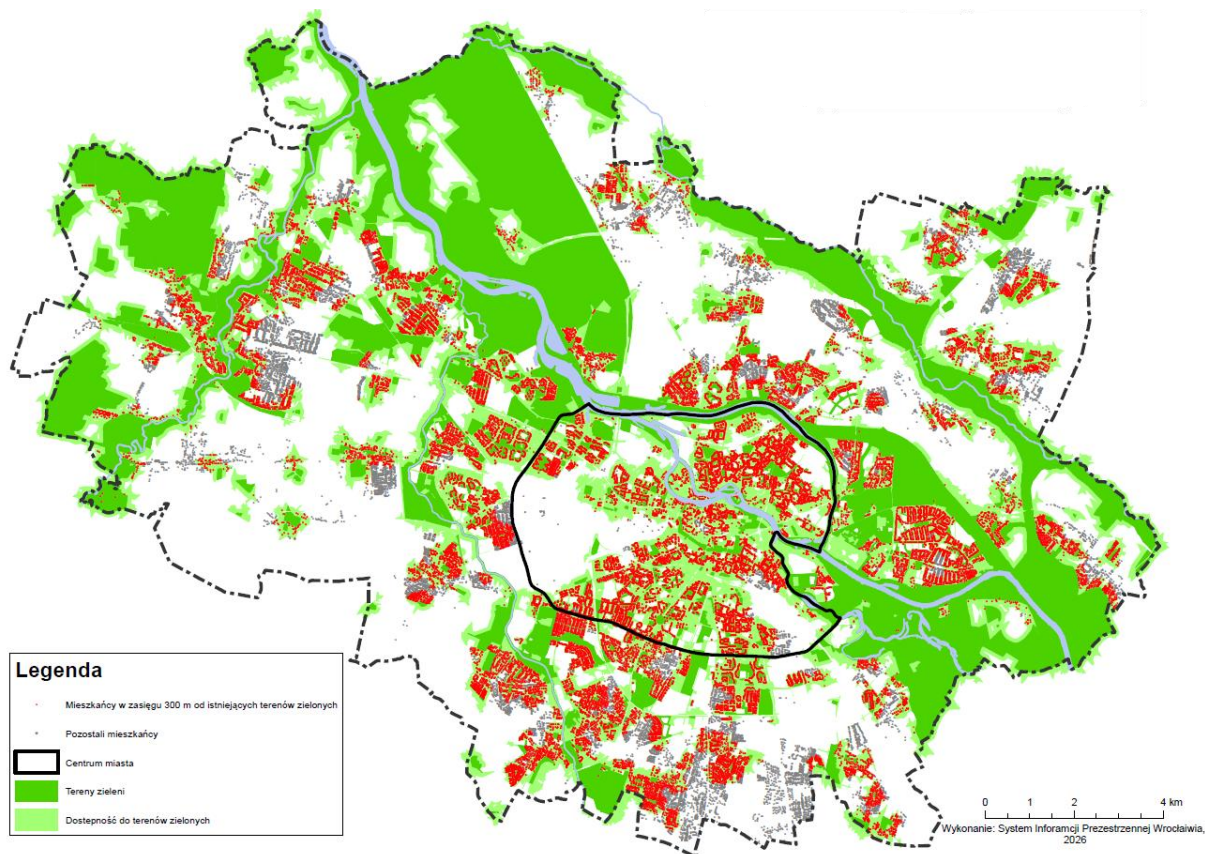
Opis	2020 r.	2021 r.	2022 r.	2023 r.	2024 r.	2025 r.
Kontrole spalania odpadów i zakazanych paliw stałych	4 779	7 528	28 147	44 381 (42 165*)	18 528 (15 353*)	13 243 (8169*)
Środki oddziaływania wychowawczego (art. 41 k.w.)	29	27	8	14	47	78
Mandaty karne - liczba	169	189	64	42	89	30
Mandaty karne - kwota (w zł)	46 145	45 750	21 150	13 950	29 010	50550
Wnioski do sądu	15	11	2	3	3	30

*z wykorzystaniem dronów

ZIELEŃ W MIEŚCIE

Dostępność do terenów zieleni (procent ludności mieszkającej w odległości do 300 m od terenów zieleni o dowolnej powierzchni) jest jednym z głównych wskaźników wdrażania Strategii Wrocław 2030. Odsetek ludności mieszkającej w odległości do 300 m do terenów zieleni wyniósł w 2025 r. (stan na dzień 31 grudnia 2025 r.) 83,90% dla miasta ogółem (83,64% w 2024 r.) oraz 95,37% dla obszaru śródmiejskiego (95,42% w 2024 r.).

Dostępność do terenów zieleni w 2025 r. (Źródło: UMW)

Bilans powierzchni terenów zieleni we Wrocławiu zarządzanych przez Zarząd Zieleni Miejskiej (ZZM), przedstawia poniższa tabela.

Powierzchnia terenów objętych bieżącą konserwacją w latach 2021–2025 (Źródło: UMW)

Lp.	Rodzaj obiektów	Wykaz powierzchni (ha)				
		2021	2022	2023	2024	2025
1	Parki	640,12	660,80	660,96	673,08	688,15
2	Ulice (bez pow. rowów)	562,46	579,52	579,06	575,93	576,13
3	Lasy, parki leśne, tereny leśne	1191,73	1 227,10	1 227,10	1 237,64	1 239,49
4	Zieleńce	161,64	164,25	166,75	171,86	174,43
5	Zieleń tymczasowa i nieurządzona	128,49	173,62	183,33	193,35	188,71
	Ogółem	2 684,44	2 805,29	2 817,2	2 851,86	2 866,91

W 2025 r. w ramach rozwoju terenów zieleni i powiązanej z nimi infrastruktury zrealizowano następujące działania:

Zwiększanie powierzchni terenów zieleni miejskiej

Przyjęte zmiany powierzchni parków i zieleńców są wynikiem przeprowadzonych inwestycji, zagospodarowania terenów niedostępnych i nieużytkowanych, zadań bieżących związanych z konserwacją i utrzymaniem istniejącej zieleni, w tym realizacji planu nasadzeń na nowych terenach.

W ramach zmian w zakresie zieleni parkowej wzrost powierzchni wynika ze zmiany klasyfikacji i przyjęcia nowych parków i skwerów w związku z działaniami inwestycyjnymi. Jako nowe obiekty parkowe przyjęto Ogrody Szczytnickie oraz Park Krzycki. Dodatkowo zwiększenie powierzchni wynika ze zwiększenia terenu zagospodarowania Parku Maślickiego przy ul. Królewieckiej – teren zieleni wzbogacono o nową infrastrukturę i wyposażono m.in. w boisko do gry w siatkówkę plażową. W zakresie zieleńców przyjęto do klasyfikacji nowe obiekty: zieleniec przy ul. Żłotnickiej (Park Literacki) – teren nieużytku udostępniono poprzez budowę ścieżek, wyposażenie w elementy małej architektury i założenie zieleni, skwer przy ul. Węgierskiej – teren uporządkowano i udostępniono mieszkańcom, Skwer przy ul. Owsianej i ul. Stysia – nowe miejsce na mapie zieleni Wrocławia – wcześniej będące dzikim parkingiem - zamieniony w strefę wypoczynku. Zazieleniono małe skwery tj. Park kieszonkowy przy ul. Powstańców Śląskich i Park kieszonkowy przy ul. Grabiszyńskiej i ul. Szpitalnej w formie zagospodarowania z nową funkcją zieleni wypoczynkowej z ogrodami deszczowymi. Ponadto przyjęto do klasyfikacji jako zieleniec teren przy ul. Wincentego ul. Pomorskiej w związku z rozbetonowaniem i zazielenieniem obszaru. Ponadto zmieniono klasyfikację obiektu zieleńca przy ul. Osobowickiej w związku ze zmianą użytku zgodnie z MPZP jako teren rekreacyjno-wypoczynkowy.

W zakresie rozszczelnień wykonano inwestycje w 7 lokalizacjach:

- przy ul. Pułaskiego, gdzie rozszczelniono miejsca postojowe i nasadzono szpaler drzew,
- przy ul. Suchej gdzie rozebrano nawierzchnię betonową chodnika i wybudowano ogrody deszczowe z bioróżnorodnymi rabatami,
- na Pl. Legionów wprowadzono drzewa i rabaty w chodniku oraz parkingu kosztem kilku miejsc postojowych,
- przy ul. Grabiszyńskiej/Stalowej wykonano dużą rabatę zmniejszając powierzchnię chodnika oraz rozszczelnienia na Osiedlu Tarnogaj przy ul. Nyskiej, Pięknej i ul. Tarnogajskiej.

W 2025 r. w ramach modernizacji terenów zieleni dla potrzeb rekreacji powstały:

- 4 nowe place zabaw,
- 2 istniejące place zabaw rozbudowano,
- 3 siłownie,
- 4 kalisteniki,
- 2 ścieżki zdrowia,
- 24 obiekty zmodernizowano poprzez dostawienie nowych urządzeń lub rozbudowę obiektów w ramach prac inwestycyjnych i działań bieżących.

Dodatkowo do klasyfikacji przyjęto 2 psie wybiegi oraz 3 boiska.

W 2025 r. tereny zieleni doposażono w elementy małej architektury, tj. w ławki i kosze na odpady, tablice informacyjne i edukacyjne. W ramach ww. działań stworzono miejsca, które umożliwiają aktywny wypoczynek mieszkańcom. Ponadto podniesiono standard i atrakcyjność terenów pod względem aktywności sportowej wśród zieleni. W ramach projektu „Ławeczka Mieszkańca” edycja 2025 ustawiono 50 ławek w lokalizacjach zgłoszonych przez mieszkańców. Na ul. Zajązkowskiej stanęło 9 ławeczek, na Długiej 1, wzdłuż Promenady Krzyckiej 3, na ul. Jaksonowickiej 2, na ul. Legnickiej 2, na ul. Reja 1, na ul. Horbaczewskiego 4, na ul. Morwowej 8, na zieleńcu przy ul. Pszczelarskiej 2, na zieleńcu przy ul. Jaworowej 6, na skwerze przy skrzyżowaniu ulic Ziębickiej i Morwowej 3, na ul. Ziębickiej 2, na Gazowej 2 oraz na ul. Tarnogajskiej 5. W ramach „Dostawy i montażu ławek w różnych częściach osiedla Biskupin-Sępólno-Dąbie-Bartoszewice” ustawiono 66 nowych ławek wzdłuż ulic Dembowskiego i Olszewskiego, a także wymieniono wszystkie ławki w Parku Biskupińskim.

Dbano o podnoszenie standardów istniejących terenów zieleni miejskiej. W 2025 r. nasadzono 2 858 drzew, ok. 63 800 krzewów i pnączy, ponad 53 300 bylin i traw ozdobnych, ok. 590 tys. kwiatów rabatowych i cebulowych.

Konsekwentnie prowadzono rewaloryzację i rewitalizację istniejących założeń zieleni - m.in. w Parku por. Roberta Marczewskiego, na Skwerze przy ul. Żernickiej/Objazdowej, w Parku leśnym przy ul. Średzkiej, w Parku Andersa.

W 2025 r. prowadzono remonty infrastruktury parkowej w tym 3 mostków w Parku Brochowskim, remont konserwatorski zabytkowej Bastei Hioba oraz prace konserwatorskie przy 5 pomnikach.

W 2025 r. działania dotyczące fontann, nawodnień i aeratorów skupiały się na modernizacji instalacji napowietrzania stawu w Parku Południowym, zamontowania dwóch nowych pomp wodnych na wodnym placu zabaw przy ul. Żabia Ścieżka, przystosowanych do trudnych warunków eksploatacyjnych. Wyremontowano także cztery fontanny i wybudowano dwa poidelka.

Prowadzono budowę i rozbudowę oświetlenia w następujących lokalizacjach: Skwer przy zbiegu ul. Przedwiośnie i Starodębowej, EKOpark Stabłowice, Skwer ul. Szybocowa, Skwer przy ul. Węgierskiej, Park Maślicki ul. Królewiecka, Park por. R. Marczewskiego, Skwer Thomasa przy ul. Gazowej, Park przy ul. Pakosławskiej – Klin Żmigrodzki, Promenada Staromiejska przy pomniku Chrobrego.

Zadania w zakresie placów zabaw, oświetlenia oraz urządzeń wodnych w latach 2021–2025 (Źródło: UMW)

Lp.	Nazwa czynności	Ilość obiektów (szt.)				
		2021	2022	2023	2024	2025
1	Przeglądy, konserwacja i naprawy:					
	- place zabaw	131	135	138	142	148
	- siłownie terenowe	63	64	65	67	71
	- ścieżki zdrowia	12	14	16	16	18

Lp.	Nazwa czynności	Ilość obiektów (szt.)				
		2021	2022	2023	2024	2025
3	Eksploatacja i konserwacja oświetlenia:					
	- lampy oświetlenia typu parkowego i iluminacje	2 989	3 116	3 547	3599	3992
4	Eksploatacja i konserwacja urządzeń wodnych:					
	- fontanny i systemy nawadniania	46	46	49	50	74

W ramach akcji WROśnij we WROcław powstają Parki Młodego Wrocławianina. W 2025 r. zasadzono 580 drzew. Nasadzenia zostały wykonane na terenie nowo powstającego Parku Lechitów na osiedlu Kowale - 315 szt. drzew, 65 szt. soliterów krzewów, a w Parku przy ul. Canaletta, Park Biskupiński – 265 szt. drzew i 50 szt. soliterów krzewów.

Nasadzenia i ukwiecenia terenów zieleni miejskiej w latach 2021–2025 (Źródło: UMW)

Lp.	Rodzaj nasadzeń	Ilość roślin (szt.)				
		2021 (w tym inwestycyjne)	2022 (w tym inwestycyjne)	2023 (w tym inwestycyjne)	2024 (w tym inwestycyjne)	2025 (w tym inwestycyjne)
1	Drzewa	2 406 (361)	2 574 (189)	2 454 (1 691)	2 963 (2 934)	2 858 (2 749)
2	Krzewy	65 588 (26 113)	29 309 (7 443)	41 128 (19 433)	75 881 (63 795)	61 340 (49 289)
3	Sadzonki leśne	81 400	45 150	21 700	23 200	15 000
4	Rabatowe	133 447	136 177	13 638	103 366	116 776
5	Cebulowe	209 550 (29 377)	173 041 (2 779)	364 650 (7 745)	388 383 (26 949)	472 634 (8 320)
6	Byliny	47 338 (19 320)	28 464 (6 288)	13 207 (12 292)	48 855 (47 664)	37 366 (22 970)
7	Pnącza	1 716 (286)	2 302 (1072)	3 365 (991)	1 732 (1310)	2495 (2495)
	Ogółem	506 445 (75 457)	417 017 (17 771)	448 366 (30 556)	644 380 (142 652)	708 469 (85 823)

W 2025 r. kontynuowano działania służące realizacji Zarządzenia Prezydenta nr 1217/19 z dnia 28 czerwca 2019 r. w sprawie ochrony drzew i rozwoju terenów zieleni Wrocławia. Zbierano dane dotyczące m.in.:

- usunięć i nasadzeń drzew;

- decyzji administracyjnych na wycinkę drzew;
- informacji o działkach i wyodrębnionych w nich przestrzeniach lub dokładnych miejscach, na których istnieje możliwość nasadzenia drzew tzw. baza terenów pod nasadzenia,
- planów nasadzeń i ich aktualizacji oraz zasobach zieleni.

Baza Zasobów Zieleni Zarządu Zieleni Miejskiej w systemie e-Zieleń zawiera 110 801 zinwentaryzowanych drzew oraz 1 536 obszarów zakrzewionych o powierzchni 18,52 ha oraz 37 obszarów pokrytych drzewami o powierzchni 0,54 ha. Natomiast zaimportowana baza opracowań podmiotów zewnętrznych, którą utworzono na podstawie ww. zarządzenia, zawiera 214 816 zinwentaryzowanych drzew oraz 47 955 obszarów zakrzewionych o powierzchni **147,12 ha** oraz **2 367** obszarów pokrytych drzewami o powierzchni **72,92 ha**.

W październiku 2025 r., w związku ze złożonym wnioskiem Prezydenta Wrocławia o ustanowienie rezerwatu przyrody na dawnych **polach irygacyjnych (Pola Osobowickie)**, Prezydent Wrocławia podpisał list intencyjny z Regionalną Dyрекcją Ochrony Środowiska w sprawie utworzenia rezerwatu przyrody na polach irygacyjnych, jednym z najcenniejszych przyrodniczo obszarów Dolnego Śląska. Rozpoczyna to formalny proces tworzenia pierwszego rezerwatu przyrody we Wrocławiu.

W 2025 r. w ramach tworzenia nowych form ochrony przyrody otrzymano 10 wniosków o ustanowienie pomników przyrody, zawarto umowę na wykonanie „Waloryzacji przyrodniczej doliny rzeki Bystrzycy we Wrocławiu” oraz wystąpiono o opinie w sprawach o utworzenie 7 użytków ekologicznych, rezerwatu przyrody „Wyspa Opatowicka” oraz zespołu przyrodniczo-krajobrazowego Lasu Strachocińskiego.

W ramach ochrony czynnej pomników przyrody przeprowadzono kilkadziesiąt wizji terenowych oraz zawarto 5 umów na: „Prace interwencyjne na pomnikach przyrody”, „Prace pielęgnacyjne wybranych pomników przyrody”, „Ekspertyzę dendrologiczną pomnika przyrody o numerze 108 – buka pospolitego”, „Ekspertyzy dendrologiczne pomników przyrody”, „Demontaż i montaż zabytkowej bariery ogrodzeniowej Dębu Piotra Włosta”. Na czynną ochronę pomników przyrody ze środków miasta przeznaczono kwotę **193 188,00 zł**.

Gmina Wrocław od 2006 r. wdraża **Powiatowy Program Zwiększania Lesistości Miasta Wrocławia**, który zakłada etapowe zwiększanie lesistości miasta z około 7% do 11%. W 2025 r. nie zalesiono nowych terenów, jednak podjęto prace zalesieniowe polegające głównie na wykonaniu poprawek i nasadzeń uzupełniających w już istniejących uprawach.

W ramach zadań związanych z działalnością rolniczą w 2025 r. m.in. rozpatrzono 4 sprawy dotyczące zakazu utrzymywania zwierząt gospodarskich na terenach wyłączonych z produkcji rolniczej w oparciu o uchwałę *Rady Miejskiej Wrocławia w sprawie ustalenia regulaminu utrzymywania czystości i porządku na terenie miasta Wrocławia*.

Zagadnienia związane z **ochroną gruntów rolnych** mają istotny wpływ na stan i środowisko Wrocławia. Uzyskanie decyzji zezwalającej na wyłączenie gruntów rolnych z produkcji rolniczej przed realizacją inwestycji wymaga spełnienia wymogów określonych ustawą z dnia 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych (grunt

rolny musi być przeznaczony na cele inne niż rolne w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego, bądź w przypadku braku planu inwestor zobowiązany jest do uzyskania decyzji o warunkach zabudowy). W 2025 r. wydano 364 decyzje administracyjne zezwalające na wyłączenie gruntów rolnych z produkcji rolniczej. Zauważalna jest w 2025 r. tendencja wzrostowa trwałych wyłączeń gruntów rolnych w stosunku do 2024 r.

Powierzchnia gruntów rolnych wyłączona z produkcji rolniczej w oparciu o ustawę o ochronie gruntów rolnych i leśnych w latach 2021–2025

	Trwałe wyłączenie	Nietrwałe wyłączenie
Rok	Łączna powierzchnia (ha)	Łączna powierzchnia (ha)
2021	124,89	2,57
2022	109,16	0,59
2023	64,06	0,74
2024	55,98	0,82
2025	74,70	1,70

Źródło: UMW

DOCHODY I WYDATKI NA ZARZĄDZANIE ZIELENIA

W 2025 r. uzyskano dochody w kwocie 15 104 550,21 zł, m.in. ze sprzedaży biletów wstępu do Ogrodu Japońskiego, drewna opałowego, dzierżawy gruntów, kar i odsetek, rozliczeń z lat ubiegłych czy wsparcia bezpośredniego Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa (ARiMR). Na wydatki bieżące związane z bieżącą konserwacją parków, zieleńców, zieleni przyulicznej, oświetlenia, lasów komunalnych oraz realizacji nasadzeń zaplanowano kwotę 66 447 010,00 zł. Wykorzystano kwotę 66 174 367,61 zł, co stanowi 99,83% wykonania planu budżetu.

Planowane dochody i wydatki w zł związane z zarządzaniem zielenią we Wrocławiu w latach 2021–2025 (w zł) (Źródło: UMW)

Rok	Dochody	Wydatki
2021	4 854 952,17	34 224 215,00
2022	8 261 150,52	39 015 631,00
2023	10 637 317,89	55 849 805,00
2024	8 341 435,44	65 387 700,00
2025	15 104 550,21	66 447 010,00

WODA W MIEŚCIE

W 2025 r. celu wsparcia mieszkańców Wrocławia w efektywnym gospodarowaniu wodą opadową na własnej posesji, jak również przeciwdziałania skutkom zmian klimatu i zwiększania świadomości mieszkańców w tym zakresie, kontynuowano program: Złap deszcz. Na działania w ramach programu wydatkowano kwotę ponad 500 tys. zł, powstały m.in. zbiorniki podziemne (29 szt.), naziemne zbiorniki (171 szt.), ogrody deszczowe (2 szt.) i studnie chłonne (5 szt.), zielony dach (2 szt.). Kontynuowano

również projekt Lubię Deszcz, w ramach którego edukowano dzieci i młodzież w temacie zrównoważonego gospodarowania wodami opadowymi w dobie zmian klimatu. Przeprowadzono 10 warsztatów praktycznych, w trakcie których zrealizowano 10 ogrodów deszczowych. Budowa odbywała się w sposób partycypacyjny – wraz z uczestnikami zbudowano ogrody deszczowe przy szkołach i przedszkolach. Na działania wydatkowano kwotę 150 tys. zł.

W 2025 r. z programu Szare na zielone skorzystało kolejne 19 placówek edukacyjnych na terenie Wrocławia. Celem programu jest przekształcanie terenów zewnętrznych wokół szkół oraz przedszkoli w obszary zieleni bezpiecznej i przyjaznej dla uczniów. Działania te służą zwiększaniu odporności na zmiany klimatu, lokalnemu zagospodarowaniu wód opadowych, zachowaniu bioróżnorodności oraz ochronie przed hałasem. Łączna kwota dofinansowania przyznanego placówkom oświatowym w 2025 r. to 583 041,00 zł.

W celu poszerzania świadomości ekologicznej mieszkańców, w tym dzieci i młodzieży, MPWiK realizowało liczne projekty edukacyjne m.in. Akademia H2O. Kontynuowano także kampanię #PijKranówkę (kampania mająca na celu edukację ekologiczną i przekonanie do wyboru kranówki jako wody do picia a tym samym ograniczenia zużycia plastiku). Rok 2025 utrzymał bardzo dobry poziom kampanii pod względem liczby obsługiwanych wydarzeń i liczby ich uczestników. W skali roku kampania była obecna na łącznie 138 wydarzeniach sportowych, miejskich, społecznych i kulturalnych. MPWiK dostarczyło prawie 267 tys. litrów wody.

O systemie gospodarowania, zaopatrzeniu i jakości wody we Wrocławiu więcej informacji w dziale INFRASTRUKTURA.

ENERGIA W MIEŚCIE

Rozwój odnawialnych źródeł energii (OZE) to jeden ze sposobów wpływu na ograniczenie zmian klimatu. OZE to nie tylko mniejsza ingerencja w środowisko, ale także mniejsze koszty. W 2025 r. opracowano 8 dokumentacji projektowych instalacji OZE na obiektach użyteczności publicznej, będących własnością miasta. Łączna moc instalacji planowanych do realizacji to 418,86 kWp. Na zrealizowanie zadania wydatkowano łącznie 1 125 212 zł brutto.

Wrocław jest dobrze zabezpieczony w zakresie dostaw energetycznych, ale nowe wyzwania związane ze zmianami klimatu, rozwojem technologii czy elektromobilnością dynamicznie zmieniają tę sytuację. W celu zagwarantowania ciągłości zaspokajania aktualnych i perspektywicznych potrzeb Wrocławia, realizowano działania wynikające z Założeń do Planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe dla obszaru Gminy Wrocław na lata 2020-2035 (Założenia do Planu zaopatrzenia), przyjętego uchwałą nr LXXV/1930/23 Rady Miejskiej Wrocławia. Zgodnie z dokonaną aktualizacją Założeń do Planu zaopatrzenia roczne zużycie ciepła, wyrażone jako roczne zapotrzebowanie energii u odbiorców na terenie miasta, oszacowano na około 15 619 TJ.

Założenia do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe dla obszaru gminy Wrocław na lata 2020–2035; zapotrzebowanie na ciepło wg grup

odbiorców – roczne zużycie ciepła wyrażone jako roczne zapotrzebowanie u odbiorców (TJ) (Źródło: UMW)

	Budownictwo mieszkaniowe	Obiekty użyteczności publicznej	Strefy handlu i usług	Zakłady przemysłowe
Zużycie ciepła	9703	1758	1776	562

Założenia do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe dla obszaru gminy Wrocław na lata 2020–2035; sposób pokrycia zapotrzebowania na moc cieplną we Wrocławiu (Źródło: UMW) (dane wg stanu na 2022 r.)

System ciepłowniczy	Gaz	Ogrzewanie węglowe	Inne
52,8%	33,0%	6,5%	7,8%

W 2025 rozpoczęto prace aktualizujące **Plan na rzecz zrównoważonej energii i klimatu (SECAP)**, który jest dokumentem związanym z udziałem Wrocławia w Porozumieniu Burmistrzów na rzecz klimatu. W ramach monitoringu tego dokumentu ale także na potrzeby Miejskiego Kontraktu Klimatycznego opracowywana jest coroczna inwentaryzacja emisji, na podstawie której stwierdzono, że emisje CO₂e w 2024 r. zmniejszyły się o 6,88% w porównaniu do roku bazowego tj. 1990.

Na podstawie *uchwały nr LIX/1545/22 Rady Miejskiej Wrocławia z dnia 20 października 2022 r. zmieniającej uchwałę nr XIII/316/19 Rady Miejskiej Wrocławia w sprawie zwolnień od podatku od nieruchomości budynków lub ich części podłączonych do instalacji fotowoltaicznej, kolektora słonecznego, pompy ciepła, rekuperatora lub gruntowego wymiennika ciepła, we Wrocławiu* możliwe jest **zwolnienie od podatku od nieruchomości** budynków lub ich części podłączonych do instalacji fotowoltaicznych po spełnieniu określonych warunków m.in. wpisaniu inwestycji do Planu Gospodarki Niskoemisyjnej. W 2025 r. do Planu Gospodarki Niskoemisyjnej **wpisano 49 nowych inwestycji**.

Więcej informacji na temat energii w mieście w rozdziale INFRASTRUKTURA.

W 2025 r. Miasto Wrocław we współpracy z firmami zewnętrznymi przystąpiło do prowadzenia działań analitycznych związanych z oceną możliwości utworzenia **Klastra Energii**. Celem prac było rozpoznanie potencjału lokalnej produkcji energii ze źródeł odnawialnych, możliwości bilansowania zużycia energii elektrycznej oraz uwarunkowań organizacyjnych, technicznych i prawnych funkcjonowania klastra energii.

PROGRAMY I PROJEKTY UE DOTYCZĄCE KLIMATU I ŚRODOWISKA

W 2025 r. kontynuowano działania w związku z uczestnictwem Wrocławia w Misji Neutralnych Klimatycznie i Inteligentnych Miast (Misja). Misja polega na wsparciu i promocji blisko 100 europejskich miast w transformacji systemowej w kierunku neutralności klimatycznej do 2030 roku. Wrocław jako jedno z 5 polskich miast i kilkudziesięciu innych miast europejskich, w maju 2025 r. w Wilnie, otrzymał wyróżnienie Mission Label, które potwierdza przygotowanie Wrocławskiego Kontraktu Klimatycznego wskazującego scenariusz dojścia do neutralności klimatycznej. Kontrakt

składa się z trzech części: zobowiązania miasta i jego interesariuszy (wyrażone podpisanymi deklaracjami i podpisem Prezydenta) dążenia do redukcji emisji gazów cieplarnianych, planu działań - zbiór inwestycji i działań, których realizacja zapewni zakładaną redukcję emisji oraz planu inwestycyjnego - określa koszt planowanych działań oraz potencjalne źródła ich finansowania. W Kontrakcie wskazano także bariery i ryzyka w realizacji planowanych działań oraz możliwości ewaluacji.

Na potrzeby realizacji zadań w związku z uczestnictwem w Misji zawiązano Koalicję Polskich Miast Misji – Wrocławia, Warszawy, Krakowa, Łodzi i Rzeszowa, a także wyłoniono przedstawicieli lokalnych interesariuszy, kluczowych dla osiągnięcia celów Misji, m.in. sektora akademickiego, deweloperskiego, firm prywatnych czy organizacji pozarządowych. Wrocław kontynuował w 2025 r. współpracę z tymi miastami, aby wspólnie pracować nad realizacją działań przybliżających miasto do neutralności klimatycznej.

Ponadto w 2025 r. realizowano projekty i działania w celu zwiększenia potencjału adaptacyjnego miasta, rozwoju błękitno-zielonej infrastruktury, zwiększenia bioróżnorodności. W ramach kontynuacji projektu LIFE COOLCITY (Wykorzystanie teledetekcji do zarządzania błękitno-zieloną infrastrukturą miast w procesie adaptacji do zmian klimatu) realizowanego z programu LIFE, powstaje system analizy danych środowiskowych. Będzie on wspierał decyzje dotyczące wdrażania błękitno-zielonej infrastruktury - pomoże lepiej zarządzać zielenią oraz dostosowywać miejskie przestrzenie do zmian klimatu. W 2025 r. wykonano kolejne zdjęcia lotnicze Wrocławia w celu pozyskania i zaktualizowania zebranych we wcześniejszych latach danych. Tym razem objęły one całe miasto. Dane to posłużą do wykonania map tematycznych dotyczących zieleni, wód opadowych, miejskiej wyspy ciepła, bioróżnorodności. Doprecyzowano katalog działań adaptacyjnych (NBS) oraz utworzono platformę – coolcity.eu. W ramach platformy pokazano dwa podstawowe narzędzia wykonane w ramach projektu – CoolCity View – oparty na danych satelitarnych, pokazujący mapy tematyczne oraz obiektywne wskaźniki dla 5 wyzwań adaptacyjnych oraz CoolCity Design – oparty na danych lotniczych dla obszaru testowego 60 km², proponujący konkretne działania adaptacyjne oparte na przyrodzie oraz ich efekt środowiskowy, koszty oraz wpływ na adaptację do zmiany klimatu.

W maju odbyły się również dwa wydarzenia, na których promowane były rezultaty działań podejmowanych przez Wrocław w ramach Misji Miast, m.in. wyniki projektu NEEST finansowanego z programu Horyzont Europa - Samorządowy Kongres Klimatyczny w Łodzi oraz Urban Future w Łodzi. Jednym z kluczowych elementów projektu NEEST było opracowanie kompleksowych i możliwych do powielania narzędzi i rozwiązań poprawiających efektywność energetyczną budynków i kwartałów miejskich. W związku z uczestnictwem Wrocławia w programie misji miast realizowane są projekty poprawiające bezpieczeństwo energetyczne miast i mieszkańców, budujące ich odporność na skutki zmiany klimatu i sytuację geopolityczną, a także zmniejszające emisję oraz poprawiające warunki życia i zdrowia mieszkańców.

W ramach działań realizowanych przez **Resilience Hub** we Wrocławiu, które zakładają skupienie się na rozwiązaniach opartych na naturze (NBS) jako narzędziu pomagającym budować odporność miasta, prowadzona jest współpraca z innymi miastami, uczelniami oraz organizacjami w kraju i za granicą. W lutym 2025 r., w

ramach Resilience Hub we Wrocławiu przygotowany został kwestionariusz na potrzeby raportu pn. Perspektywy wyzwań i rozwiązań z miast w Europie i Azji Środkowej, w ramach inicjatywy Making Cities Resilient 2030. W czerwcu 2025 r. podczas European Urban Resilience Forum Wrocław jako Hub prezentował działania z zakresu wdrażania błękitno-zielonej infrastruktury w mieście. W październiku 2025 r. Resilience Hub we Wrocławiu gościł przedstawicieli Instytutu Badawczego w Ulsan oraz Koreańskiego Instytutu Badań nad Osadnictwem Ludzkim. Spotkanie było okazją do podjęcia dyskusji dotyczącej rozwiązań opartych na naturze (NBS) w zakresie adaptacji do zmian klimatu i ograniczania ryzyka związanego z klęskami żywiołowymi oraz angażowania wielu interesariuszy w planowanie odporności. Również w październiku Resilience Hub we Wrocławiu reprezentowany był podczas webinarium „Innowacyjne finansowanie ryzyka związanego z falami upałów i jakością życia w miastach”. W 2025r. kontynuowano projekt URBIO BAUHAUS, którego liderem jest Uniwersytet Przyrodniczy we Wrocławiu. Podjęto działania mające na celu złagodzenie zanieczyszczenia światłem w zielonych przestrzeniach miejskich, służące utrzymaniu naturalnych cykli funkcjonowania ludzi i zwierząt (zachowaniu naturalnych wzorców dzikiej przyrody i dobrego samopoczucia ludzi) przyczyniających się do wzrostu bioróżnorodności. Na terenie wrocławskiego pilotażu, jakim jest Park Gen. Mariana Langiewicza, wprowadzono inteligentne oświetlenie umożliwiającą sterowanie natężeniem i zasięgiem rozsyłu światła.

GOSPODARKA OBIEGU ZAMKNIĘTEGO

W 2025 r. kontynuowano realizację kampanii **Wrocław Nie Marnuje**. Kampania promuje koncepcję gospodarki obiegu zamkniętego (GOZ) tj. ponowne wykorzystywanie, naprawianie, odnawianie oraz recykling materiałów i produktów, w celu redukcji ilości powstających odpadów i zamiany ich w zasoby. W 2025 zorganizowano Międzypokoleniowy Piknik Ekologiczny „Wrocław nie marnuje”, który zgromadził ponad 1 tys. uczestników i stanowił platformę do promocji postaw proekologicznych, ponownego wykorzystania przedmiotów, wymiany rzeczy oraz idei bookcrossingu.

W 2025 r. kontynuowano akcję **Wrocław i Rodzinne Ogrody Działkowe nie marnują**, która ma na celu promowanie zrównoważonego ogrodnictwa i ograniczania marnotrawstwa na terenach ogrodów działkowych, do której dołączyło kolejne 8 ROD. W ramach inicjatywy zrealizowano szereg działań, które wspierały ideę less waste w codziennym życiu działkowiczów.

W 2025 r. kontynuowano prace w ramach projektu **FoodCLIC**, który finansowany jest ze środków Unii Europejskiej. Partnerzy projektu to: ICLEI (Samorzady na rzecz Zrównoważonego Rozwoju) i miasta: Freiburg, Tbilisi, Saloniki, Tirana, Port Fortal, Ebolowa oraz gmina Ethekwini. Głównym celem projektu jest budowa odporności miejskiego systemu żywnościowego poprzez naukę opierającą się na różnicach kulturowych, instytucjonalnych oraz socjologiczno-ekonomicznych. W 2025 r. zakończono analizę interesariuszy systemu żywnościowego WrOF i zbieranie danych o systemie żywnościowym WrOF na potrzeby projektu. Na ich podstawie zorganizowano trzy warsztaty szkoleniowe nt. zarządzania żywnością w sytuacji kryzysowej. Wypracowywano pierwszy szkic modelu zarządzania żywnością w sytuacji kryzysowej

dla miasta Wrocław oraz Wrocławskiego Obszaru Funkcjonalnego. Działania w projekcie zakładają także wkład w rozwój polityki żywnościowej miasta.

W 2025 r. kontynuowano międzynarodowy projekt **foodCIRCUS** realizowany w ramach programów Interreg Central Europe. Celem projektu jest ograniczenie marnowania żywności w placówkach oświatowych, ze szczególnym uwzględnieniem szkół z cateringiem oraz przedszkoli z własną kuchnią i cateringiem. W projekcie uczestniczy 13 placówek. Projekt realizowany jest w partnerstwie pięciu krajów (Austria, Czechy, Polska, Węgry, Włochy). W wyniku realizacji projektu powstaną rekomendacje dotyczące zmian, które należy wprowadzić w placówkach edukacyjnych w celu zmniejszenia marnotrawstwa żywności.

Ponadto w obszarze GOZ prowadzone były działania związane z podniesieniem poziomu selektywnej zbiórki i recyklingu odpadów komunalnych oraz usunięciem i właściwym zagospodarowaniem odpadów niebezpiecznych poprzez takie inicjatywy, jak:

- program udostępniania mieszkańcom przydomowych kompostowników – w 2025 r. udostępniono mieszkańcom i placówkom oświatowym 66 kompostowników (w sumie w latach 2012–2025 udostępniono 2 607 szt.),
- kontynuacja programu usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest z terenu Wrocławia – w 2025 r. zostało usuniętych 88,4 ton wyrobów azbestowych (o 49 ton więcej niż w roku 2024 r.) z 84 nieruchomości (o 48 nieruchomości więcej niż w 2024 r.).

O systemie gospodarowania odpadami we Wrocławiu więcej informacji w rozdziale INFRASTRUKTURA.

OPIEKA NAD ZWIERZĘTAMI

Od 2021 r. działa we Wrocławiu Społeczna Rada ds. Zwierząt. W skład Rady wchodzi przedstawiciele organizacji społecznych, instytucji naukowych i dydaktycznych, środowiska lekarzy weterynarii, służb mundurowych oraz wrocławskiego schroniska dla zwierząt bezdomnych. Przedmiotem prac Rady są zagadnienia związane z: bezpieczeństwem dzikich zwierząt żyjących na terenie miasta, przeciwdziałaniem bezdomności zwierząt, należytą opieką weterynaryjną wobec zwierząt dzikich, wolno żyjących, jak i właścicielskich, zapewnieniem bezpieczeństwa zwierzętom właścicielskim oraz właścicielom, szczególnie w sytuacji interwencji na skutek podejrzenia o znęcanie się nad zwierzęciem, statusem „pro zwierzęcych” organizacji społecznych działających na terenie miasta.

W 2025 r. przyjęto uchwałę nr XV/289/25 Rady Miejskiej Wrocławia z dnia 20 marca 2025 roku w sprawie Programu opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie Gminy Wrocław. Celem programu jest zapewnienie opieki bezdomnym zwierzętom, a w szczególności sprawowanie opieki nad zwierzętami bezdomnymi i wolno żyjącymi kotami, humanitarne ograniczanie liczebności populacji bezdomnych zwierząt oraz wolno żyjących kotów, edukacja w zakresie humanitarnego traktowania zwierząt.

DZIKIE ZWIERZĘTA

W 2025 r. kontynuowano kampanię informacyjną nt. dzikich zwierząt wśród mieszkańców w zakresie postępowania ze zwierzyną dziką przebywającą na terenach

zabudowanych. Ponadto we współpracy z Ogrodem Zoologicznym we Wrocławiu rozszerzono zakres informacyjno-dydaktyczny programu Dzikie w Mieście. Kontynuowano również Program ograniczania uciążliwości powodowanych przez dzikie zwierzęta bytujące na terenie m. Wrocławia. W 2025 r. zgłoszono 1 271 interwencji, w ramach których 2 szt. zwierząt przewieziono do ośrodka rehabilitacji.

MOBILNOŚĆ

W 2025 r. kontynuowano wdrażanie założeń *Wrocławskiej Polityki Mobilności (WPM)*, poprzez realizację działań polegających m.in. na łączeniu systemu transportu publicznego w spójną całość, przeciwdziałaniu wykluczeniu komunikacyjnemu peryferyjnych osiedli, kształtowaniu przestrzeni przyjaznych pieszym i rowerzystom oraz wspieraniu innowacyjnych środków transportu. Zrównoważona mobilność wymaga metropolitalnego podejścia przez stworzenie wspólnego systemu integrującego transport miejski, regionalny i kolejowy, wspólnych systemów taryfowych oraz rozwoju węzłów przesiadkowych. Pozwala to na efektywne kontrolowanie ruchu i ograniczenie negatywnych skutków suburbanizacji. Celem tych działań jest zmniejszenie liczby podróży samochodowych przez zachęcenie do korzystania z transportu innego niż samochód. Polityka transportowa Wrocławia, w tym konsekwentne działania na rzecz odpowiedniego kształtowania infrastruktury komunikacyjnej, wprowadzane usprawnienia organizacyjne, czy podnoszenie standardu i bezpieczeństwa podróżowania transportem publicznym, ma na celu zachęcenie mieszkańców do wyboru komunikacji zbiorowej, podróży rowerem czy pieszo, jako wygodnych, sprzyjających zdrowiu i niezawodnych sposobów przemieszczania się, przy jednoczesnym nie pogarszaniu warunków korzystania z samochodów.

W 2025 r. największymi inwestycjami w transport i infrastrukturę we Wrocławiu było uruchomienie **wydzielonego buspasa na Jagodno oraz remont Mostów Uniwersyteckich**.

W 2025 r. odnotowano nieznaczny wzrost wpływów ze sprzedaży biletów komunikacji zbiorowej, przy jednoczesnym utrzymaniu tendencji zmian w ich strukturze zakupów. Odnotowano większą sprzedaż biletów okresowych oraz spadek liczby sprzedanych biletów jednorazowych i czasowych. Oznacza to, że przybyło stałych użytkowników komunikacji miejskiej. W 2025 r. ponad 211,15 mln pasażerów podróżowało komunikacją publiczną. Jest to pierwszy rok, w którym liczba pasażerów przekroczyła wyniki sprzed pandemii (207,8 milionów pasażerów w 2019 r.).

W 2025 r. w rankingu **Copenhagenize Index 2025 – EIT Urban Mobility Edition** Wrocław zajął 28. miejsce. Tym samym trafił do pierwszej 30-tki najbardziej rowerowych miast świata. Wrocław wyróżniono za infrastrukturę rowerową oraz działania wspierające użytkowanie roweru, w tym uruchomienie stacji przeładunkowej w podziemnym parkingu, trwałe wprowadzenie Strefy Slow Zone, prowadzenie rowerowych programów edukacyjnych oraz system roweru miejskiego.

W 2025 r. kluczowe było podpisanie z Kolejami Dolnośląskimi oraz POLREGIO nowego porozumienia przedłużającego honorowanie biletów komunikacji miejskiej na kolei na kolejne 5 lat. Na podstawie tej umowy pasażerowie, w ramach posiadanych wybranych biletów komunikacji miejskiej, bądź prawa do bezpłatnych przejazdów komunikacją miejską, mogą do końca 2030 r. korzystać z przewozów kolejowych na terenie Wrocławia.

POLITYKA ZRÓWNOWAŻONEJ MOBILNOŚCI

W 2025 r. przeprowadzono coroczny monitoring realizacji założeń strategicznych dokumentów z zakresu polityki transportowej tj. *Wrocławskiej Polityki Mobilności (WPM)* oraz *Planu Zrównoważonej Mobilności Miejskiej dla Wrocławia - Ruch*

Miasta (PZMM). Podsumowanie mierników i czynników za 2024 r. wraz z raportem z realizacji celów szczegółowych zawartych w WPM zostało opublikowane na stronie: <https://bip.um.wroc.pl/arttykul/631/80270/wroclawska-polityka-mobilnosci-2025-rok>.

Monitoring wskazuje poprawę parametrów w obszarze jakości świadczenia usług komunikacji publicznej. Odnotowany został także przyrost długości torowisk w stanie dobrym i bardzo dobrym (wzrost w stosunku do roku poprzedniego o prawie 2%), wzrost liczby pasażerów przewożonych rocznie miejską komunikacją zbiorową, liczby taboru niskopodłogowego oraz klimatyzowanego, a także liczby wozokilometrów. Przeprowadzono również monitoring Planu zrównoważonego rozwoju publicznego transportu zbiorowego Wrocławia na lata 2023–2027.

Oprócz tego przygotowano dane z gminy Wrocław do monitoringu Planu Zrównoważonej Mobilności dla Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Wrocławia (PZM MOFW). Opiniowano Raport z realizacji wskaźników PZM MOFW za lata 2022, 2023, 2024 – Raport indywidualny Miasto Wrocław.

Prowadzono także działania planistyczne i analityczne wspierające podejmowanie decyzji inwestycyjnych, w tym modelowania komunikacyjne oraz badania i analizy transportowe, z naciskiem na spójność rozwiązań w skali miejskiej i aglomeracyjnej. LOGISTYKA OSTATNIEJ MILI - MIKROHUBW czerwcem 2025 r. w ramach realizacji postulatów wynikających z *Masterplanu dla przestrzeni miejskich w Centrum* na parkingu Narodowego Forum Muzyki otwarto Mikrohub, który będzie służyć przeładunkowi towarów z samochodów dostawczych na mniejsze pojazdy, w tym rowery cargo. Dzięki temu spalinowe auta dostawcze nie będą wjeżdżać do centrum, a większość dostaw będzie ekologiczna i niskoemisyjna. To pierwszy w Polsce współdzielony punkt przeładunkowy, z którego korzysta 6 firm (5 kurierskich, 1 dystrybutor żywności). Część firm po raz pierwszy wdrożyła we Wrocławiu dostawy realizowane przez kurierów rowerowych. Projekt Mikrohubu cieszył się dużym zainteresowaniem w kraju, a także został wyróżniony Nagrodą na Europejskim Forum Samorządowym w kategorii „Logistyka miejska” oraz Tytułem inwestycji roku w „Rowerowym podsumowaniu roku 2025” prowadzonym przez Centrum Rowerowe w kategorii „inwestycje zmieniające życie”. Trwają przygotowania do stworzenia systemu zbierania wskaźników oceniających funkcjonowanie Mikrohubu.

STREFA CZYSTEGO TRANSPORTU

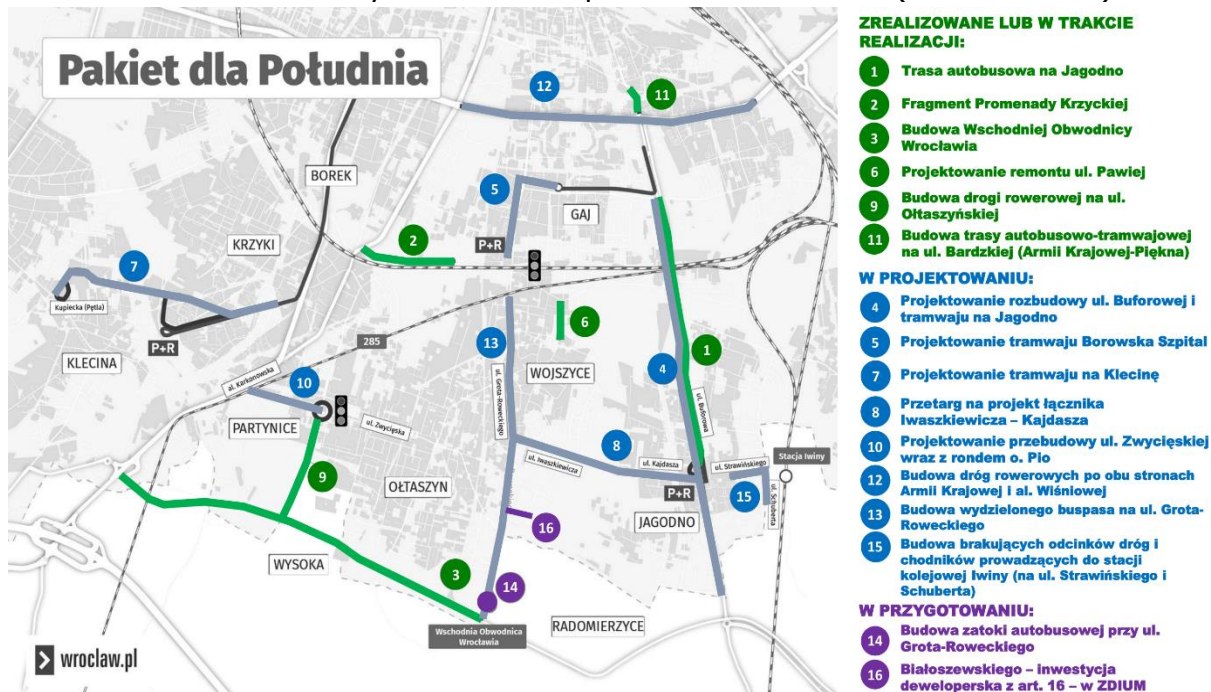
W 2025 r. uzyskano opinie klubów Rady Miejskiej Wrocławia do opracowanych wcześniej założeń Strefy Czystego Transportu (SCT). Po publikacji przez Główny Inspektorat Ochrony Środowiska oceny jakości powietrza za rok 2024, wskazującej na istotną poprawę jakości powietrza w zakresie zanieczyszczenia dwutlenkiem azotu we Wrocławiu i w efekcie spełnienia obecnie obowiązujących norm w tym zakresie, **prace nad projektem zawieszono**.

PAKIET DLA POŁUDNIA

W 2025 r. prowadzono działania na podstawie opracowanego w 2024 r. tzw. Pakietu dla południa, czyli działań mających na celu poprawę sytuacji komunikacyjnej na południu Wrocławia. Wśród najważniejszych i największych inwestycji wskazanych w

Pakiecie dla południa w 2025 r. zrealizowane zostały: trasa autobusowa na Jagodno oraz kolejny fragment Promenady Krzyckiej. W drugiej połowie 2025 r. ruszyła budowa ostatniego odcinka Wschodniej Obwodnicy Wrocławia. Wypracowano także wytyczne do zadań realizowanych w ramach pakietu.

Status zadań realizowanych w ramach pakietu dla Południa (Źródło: UMW)

POPRAWA INFRASTRUKTURY DROGOWEJ I BEZPIECZEŃSTWA RUCHU

Na inwestycje związane z infrastrukturą drogową i transportem w 2025 r. wydatkowano ok. **333 mln zł** (w 2024 r. – 304 mln zł). W ramach poprawy infrastruktury i bezpieczeństwa ruchu przeprowadzono szereg inwestycji drogowych uwzględniających potrzeby wszystkich uczestników ruchu (w tym remonty dróg, wytyczanie i budowa przejść dla pieszych, oznakowanie, wyodrębnione i bezpieczne trasy rowerowe, realizacja oświetlenia), remontów obiektów inżynierskich oraz działań mających na celu poprawę stanu torowisk.

W 2025 r. na realizację zadań w ramach programów: Poprawy stanu technicznego infrastruktury drogowej, rowerowej, pieszej, Inicjatyw Lokalnych, Funduszu Osiedlowego, Wrocławskiego Budżetu Obywatelskiego oraz prac przygotowawczych dla tych zadań przeznaczono blisko **249 mln zł** (w 2024 r. – 173 mln zł). **Fundusz Osiedlowy, Wrocławski Budżet Obywatelski i Program Inicjatyw Lokalnych** dają mieszkańcom możliwość wpływania na rozwój Wrocławia oraz wzmacniają ich rolę w procesie zarządzania zasobami miejskimi. Wydatki obejmujące realizację powyższych programów w 2025 r. (tylko w zakresie drogowym) wyniosły łącznie ponad **12,3 mln zł** (w 2023 r. – blisko 10 mln zł), w tym Fundusz Osiedlowy prawie 3,5 mln zł, Wrocławski Budżet Obywatelski – prawie 2,3 mln zł oraz Program Inicjatyw Lokalnych – ponad 6,6 mln zł.

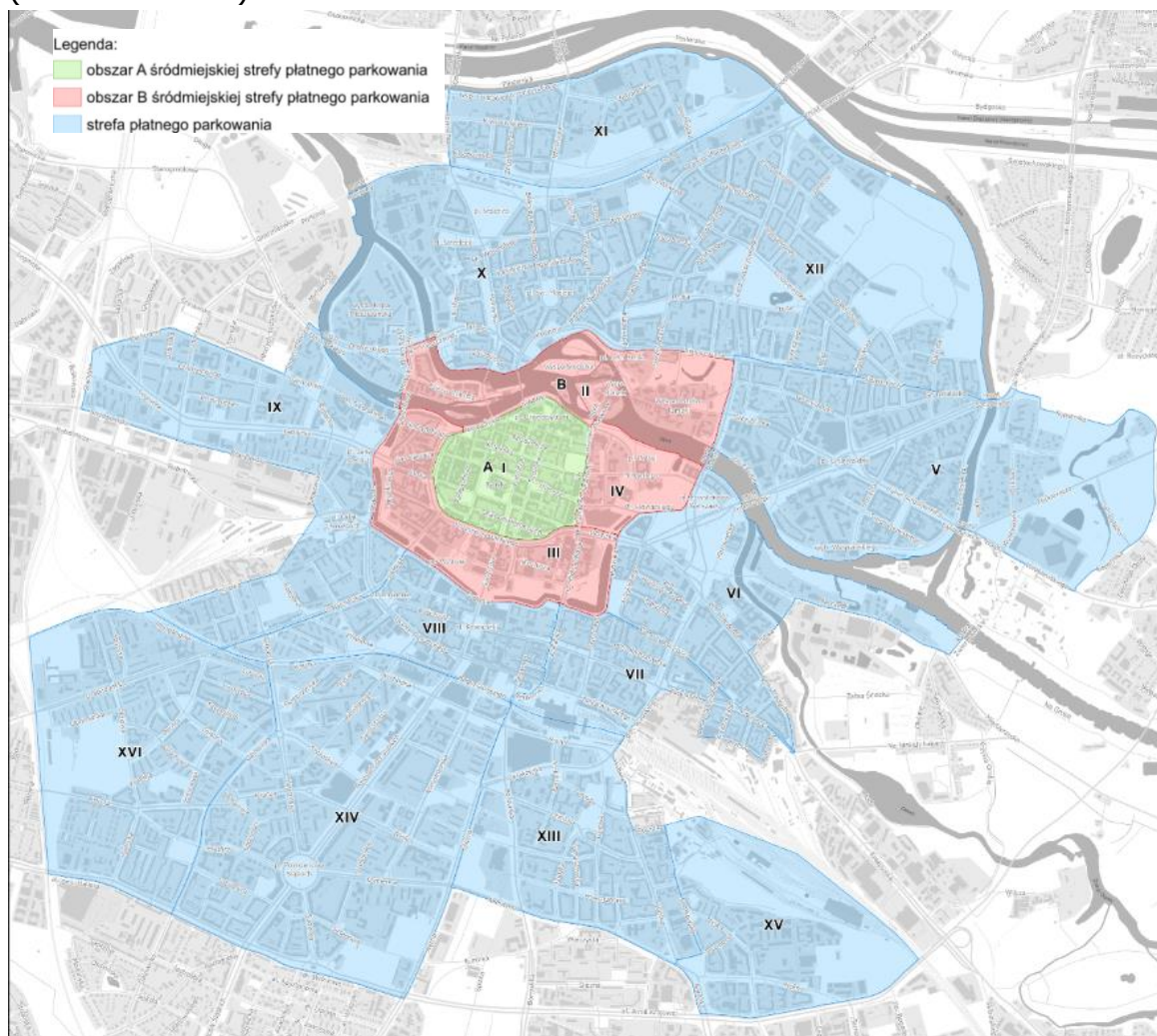
Zasadą Programu Inicjatyw Lokalnych jest udział wspólnoty lokalnej w kosztach realizacji zadania. Ogółem w 2025 r. udział finansowy mieszkańców wyniósł – 477 tys.

zł, tj. 130% założonego planu dochodów (w 2024 r. – 476 tys. zł, 160 % planu dochodów). W 2025 r. zrealizowane zadania dotyczyły głównie budowy dróg wraz z odwodnieniem i oświetleniem.

KOMUNIKACJA SAMOCHODOWA

Strefy płatnego parkowania są elementem polityki transportowej w miastach, regulując parkowanie w obszarach z niedoborem miejsc parkingowych. Celem Strefy Płatnego Parkowania (SPP) jest uporządkowanie postojów samochodów, poprawa dostępności miejsc postojowych i zwiększenie rotacji, a także stworzenie preferencyjnych warunków do parkowania dla mieszkańców strefy (abonament parkingowy dla mieszkańców w cenie 100 zł na rok, za pierwszy pojazd). Celem utworzenia Śródmiejskiej Strefy Płatnego Parkowania (ŚSPP) jest dodatkowo dalsza estetyzacja centrum Wrocławia. Na wnioski właściwych rad osiedli granice SPP mogą ulec zmianom. Granice stref parkowania obowiązujące w 2025 r. pokazuje *Mapa Śródmiejskiej Strefy Płatnego Parkowania oraz Strefy Płatnego Parkowania*.

Mapa Śródmiejskiej Strefy Płatnego Parkowania oraz Strefy Płatnego Parkowania (Źródło: ZDiUM)

Na koniec 2025 r. łączna liczba płatnych miejsc postojowych wyniosła **9 392**. W stosunku do 2024 r. liczba miejsc wzrosła o 23. W ramach SPP wynosiła **8 150** miejsc postojowych, natomiast w ramach ŚSSP **1 242** miejsca postojowe.

W 2025 r. w wyniku wprowadzenia zmian w organizacji ruchu wyznaczono 217 nowych płatnych miejsc postojowych w obszarze SSP przy ulicach: Jagiełły, Księcia Witolda, Rydygiera, Świętego Wincentego, Henryka Brodatego, Śrutowej oraz Nobla. Natomiast zmiany w organizacji ruchu przy ulicach: Włodkowica, Gwarnej, Lelewela, placu Legionów, placu Kościuszki oraz alei Słowackiego, na osiedlu Huby, a także czasowe wyłączenie płatnych miejsc na osiedlu Powstańców Śląskich oraz na ulicy Pięknej spowodowało zmniejszenie liczby płatnych miejsc postojowych o 194.

Liczba płatnych miejsc postojowych oraz wydanych abonamentów w latach 2022–2025 (Źródło: UMW)

Rok	Liczba płatnych miejsc postojowych	Liczba wydanych abonamentów			Liczba wydanych abonamentów dla mieszkańców		
		Tradycyjne	E-abonamenty	Razem	Tradycyjne	E-abonamenty	Razem
2022	6	3 623	7 949	11	3 046	3 567	6
2023	434	7 367	7 291	572	4 786	4 733	613
2024	8	4 018	6 759	14	5 288	4 113	9
2025	535	4 492	6 724	658	5 804	5 296	519
	9			10			9
	369			777			401
	9			11			11
	392			216			100

We Wrocławiu funkcjonuje system automatycznej kontroli opłat za postój (e-kontrola), oparty o mechanizm rozpoznawania numerów rejestracyjnych pojazdów zaparkowanych w płatnej strefie, sprawdzaniu w bazach faktu wniesienia opłaty za postój oraz dokumentowaniu faktu postoju bez wniesionej opłaty.

W 2025 r. z tytułu opłat za postój samochodów osiągnięto dochody w wysokości 46,3 mln zł (w 2024 r. – 40,3 mln zł), w tym w ŚSPP 21,1 mln zł (w 2024 r. – 19,5 mln zł). Wydatki z tytułu obsługi systemu płatnych miejsc postojowych wraz z kosztami postępowania sądowego i prokuratorskiego związanymi z dochodzeniem należności wyniosły 15,4 mln zł.

W granicach ŚSPP oraz SPP bezpłatnie parkować mogą osoby z niepełnosprawnością posiadające identyfikator „0” wystawiony przez Zarząd Dróg i Utrzymania Miasta (ZDiUM) na podstawie orzeczenia o niepełnosprawności lub osoby przewożące ww. osoby, jednoślady, pojazdy napędzane wodorem, pojazdy elektryczne oraz trwale oznakowane pojazdy Straży Miejskiej. Natomiast w SPP dodatkowe uprawnienia do bezpłatnego parkowania miały pojazdy nisko- lub zeroemisyjne (o napędzie spalinowo-elektrycznym, sprężonym lub skroplonym gazem ziemnym).

Wrocław dąży do zmniejszenia udziału podróży samochodowych w poruszaniu się po mieście. W tym celu niezbędne jest zapewnienie sprawnej komunikacji miejskiej, a także wygodnego systemu przesiadkowego spójnie łączącego podróże różnymi

środkami transportu. Ważnym elementem tego systemu są obiekty parkingowe *Parkuj i Jedź* (P&R), na którego wdrażanie w 2025 r. wydatki wyniosły 249 tys. zł.

W 2025 r. w ramach realizacji trasy tramwajowo-autobusowej na Jagodno oddano do użytkowania parking przy nowo wybudowanej pętli autobusowej na osiedlu Jagodno. Obiekt jest objęty monitoringiem, dysponuje 57 miejscami parkingowymi, w tym trzema dla osób z niepełnosprawnościami oraz wiatą dla rowerów. W 2025 r. w systemie P&R funkcjonowało **37** parkingów w 30 lokalizacjach (w 2024 r. 36 parkingów w 29 lokalizacjach), o łącznej liczbie **2 808 miejsc postojowych** (w 2024 r. 2 751 miejsc postojowych), w tym **83** dla osób z niepełnosprawnościami. W 13 lokalizacjach – ze względu na gęstą zabudowę i deficyt miejsc postojowych – wjazd na parkingi możliwy jest dla stałych użytkowników komunikacji zbiorowej.

W 2025 r. kontynuowana była rozbudowa systemu *Parkuj i Jedź*, podpisano umowy na wykonanie 5 parkingów zlokalizowanych przy węzłach przesiadkowych (przy stacjach kolejowych: Wrocław - Leśnica, Pracze, Zakrzów, Wojnów Wschodni oraz przy skrzyżowaniu Żmigrodzka/Wołowska). W rejonie stacji kolejowej Wrocław - Leśnica rozpoczęto prace budowlane, dla pozostałych lokalizacji rozpoczęto prace projektowe.

Wrocławski system P&R - lokalizacje parkingów (Źródło: UMW)

WJAZD DO MIASTA POJAZDÓW CIĘŻAROWYCH

W 2011 r. w celu poprawy bezpieczeństwa ruchu drogowego oraz usprawnienia miejskiej komunikacji, a także poprawy przepustowości dróg na obszarze Wrocławia wprowadzono w ciągu dróg krajowych organizację ruchu zakazującą wjazdu do Wrocławia dla pojazdów ciężarowych o dopuszczalnej masie całkowitej powyżej 18 ton w godzinach szczytu komunikacyjnego i w godzinach nocnych. Zezwolenia, w formie przepustki uprawniającej do wjazdu na teren miasta, co roku podlegają modyfikacji, wydawane są firmom transportowym spełniającym określone warunki.

Liczba pojazdów ciężarowych, które otrzymały przepustki na wjazd do Wrocławia w latach 2022–2025 (Źródło: UMW)

Rok	[szt.]
2022	2 723
2023	1 851
2024	1 681
2025	1 392

TRANSPORT DROGOWY OSÓB I RZECZY

W 2024 r. nowelizacja przepisów ustawy o transporcie drogowym, mająca na celu m.in. poprawę bezpieczeństwa pasażerów, wprowadziła nowe zasady umożliwiające weryfikację legalnie działających taksówek, a także zasady dotyczące licencji na prowadzenie taksówki. Wrocław jako pierwsze miasto w Polsce podjął, na tak dużą skalę, działania związane z edukacją pasażerów w tym zakresie. Stworzona w 2023 r. internetowa baza legalnie działających wrocławskich taksówek od początku istnienia do końca 2025 r. miała blisko 70 tys. odsłon, w samym 2025 r. było to niemal 20 tys. odsłon.

Symbolem kampanii informacyjnej stała się żółta naklejka na szybie taksówki ze specjalnym kodem QR przekierowującym do bazy internetowej, w której możliwe jest sprawdzenie legalności przewoźnika. Kampania prowadzona była również w mediach społecznościowych oraz wyprodukowano spot video, by jak najszerzej trafić do mieszkańców oraz turystów odwiedzających Wrocław.

W 2025 r. przeprowadzono 146 kontroli przedsiębiorców pod względem spełniania wymagań będących podstawą uzyskania zezwoleń i licencji określonych w ustawie z dnia 6 września 2001 r. o transporcie drogowym.

KOMUNIKACJA PIESZO-ROWEROWA

W 2025 r. na działania związane z budową nowej lub remontem istniejącej infrastruktury rowerowej oraz pieszej w ramach wydzielonych programów inwestycyjnych wydano blisko **24 mln zł**. Infrastruktura pieszo-rowerowa realizowana jest również w ramach innych dużych inwestycji drogowych, a także na podstawie art. 16 ustawy o drogach publicznych, zgodnie z którym częściowo finansowana jest przez deweloperów.

W 2025 r. w związku z problemem źle zaparkowanych, utrudniających poruszanie się, hulajnóg elektrycznych na wynajem, wypracowano z operatorami tych pojazdów ograniczenia możliwości poruszania się lub parkowania hulajnóg. Stworzono także możliwość zgłaszania porzuconych hulajnóg. W 2025 roku mieszkańcy przesłali około 270 zgłoszeń.

KOMUNIKACJA PIESZA

W 2025 r. w ramach realizacji *Programu Ruchu Pieszego* kontynuowano działania mające na celu poprawę bezpieczeństwa pieszych i zwiększanie dostępności, w ramach których wykonano remonty chodników oraz budowę i remonty peronów tramwajowych.

W 2025 r. najważniejszym zadaniem była budowa przystanków wiedeńskich w ulicy Świdnickiej, Sienkiewicza, trzy na Szewskiej oraz przy placu Teatralnym (w sumie sześć przystanków).

Zamontowano także progi zwalniające w szczególnie problematycznych lokalizacjach wskazywanych przez mieszkańców i Rady Osiedla. Wybudowano naziemne przejście dla pieszych przez ulicę Piotra Skargi przy ulicy Oławskiej, a także zaprojektowano przejście przez ulicę Piotra Skargi przy Bastionie Sakwowym zapewniając ciągłość na Promenadzie Staromiejskiej.

W 2025 r. kontynuowano wprowadzanie programu *Szkolna Ulica* w trzech placówkach oświatowych. Analizowane są kolejne zgłoszenia szkół do programu.

Kontynuowano realizację programu *Ławeczka Mieszkańca*, mającego zwiększać dostępność przestrzeni publicznej poprzez doposażanie pasów drogowych i ciągów komunikacyjnych w ławki. W ramach programu na podstawie zgłoszeń mieszkańców zamontowano 50 ławek. Budżet programu w 2025 r. wyniósł ponad 135 tys. zł (w 2024 r. 120 tys. zł).

KOMUNIKACJA ROWEROWA

Budowa nowej i remont istniejącej infrastruktury dla rowerów to jedno z podstawowych narzędzi promowania i wdrażania aktywnej mobilności. Głównym celem jest domknięcie istniejącej infrastruktury rowerowej w spójną sieć.

W tym celu w 2025 r. zrealizowano **3 km nowych tras rowerowych**, które stanowiły uzupełnienia istniejącej infrastruktury. Poprawiono stan techniczny ponad 4,5 km dróg dla rowerów i dróg dla pieszych i rowerzystów. Dzięki temu na koniec 2025 r. suma długości **tras przyjaznych rowerzystom** (łącznie dróg dla rowerów, dla rowerów i pieszych, pasów: rowerowych, kontraruch, BUS+rower, kontrapasów, tras po wałach i parkach oraz ulic z uspokojonym ruchem) wynosiła ponad **1 450 km**. Rok 2025 związany był w większym stopniu z opracowywaniem projektów infrastrukturalnych z czego wynika mniejsza długość zrealizowanych tras rowerowych.

Pomiędzy ulicami Srebnogórską a Pirenejską powstał kolejny fragment Promenady Krzyckiej (stanowiącej również element komunikacji pieszej), a między ulicami Ślężną a Spiską zamontowano oświetlenie.

Prowadzono prace projektowe dla ponad 20 kolejnych odcinków tras rowerowych. Do najważniejszych należą Zielona Rowerowa Oś Zachodnia stanowiąca połączenie od ulicy Bystrzyckiej do Centrum, w tym kładka pieszo-rowerowa przez fosę miejską przy moście Sikorskiego, połączenie rowerowe przez ulicę Bożego Ciała oraz Widok, a także trasa rowerowa w ulicy Muzealnej.

Długość tras rowerowych we Wrocławiu w latach 2014–2025 (w km) (Źródło: UMW)

2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
220	234	255	291	315	328	360	386	392	406	428	431

W 2025 r. w ramach budowy Park&Ride przy pętli na Jagodnie wybudowano 2 wiaty rowerowe (po 5 stojaków rowerowych w każdej). Ponadto przy ulicy Stalowej powstały

dwie wiaty rowerowe (po 5 stojaków rowerowych w każdej). W sumie w ramach systemu Bike&Ride powstało zatem 40 miejsc parkingowych dla rowerów. W 2025 r. na działania związane z szeroko rozumianą promocją ruchu rowerowego wydatkowano 7 mln 341 tysięcy zł (w tym koszt obsługi systemu Wrocławski Rower Miejski).

WROCLAWSKI ROWER MIEJSKI

W 2025 r. system samoobsługowej wypożyczalni rowerów publicznych *Wrocławski Rower Miejski* (WRM) działał we Wrocławiu już 15. rok. W 2025 r. WRM działał nie tylko na terenie miasta, ale także obsługiwał 5 sąsiadujących z Wrocławiem gmin (Czernica, Siechnice, Kobierzyce, Kąty Wrocławskie, Wisznia Mała).

W 2025 r. system funkcjonował od kwietnia do końca roku. Na 262 stacjach (w tym 240 we Wrocławiu) udostępnionych było 2 620 rowerów standardowych, 100 rowerów elektrycznych, 34 rowery specjalne (dziecięce, towarowe, tandemy i handbike). W grudniu liczba rowerów była zmniejszona do 1 310 rowerów standardowych, 100 rowerów elektrycznych, 34 rowerów specjalnych. Podobnie jak w latach wcześniejszych, za dodatkową opłatą, rowery można było zwrócić także poza stacjami zarówno na terenie Wrocławia oraz ww. gmin.

W 2025 r. rowery wypożyczono ponad 1,3 mln razy (w 2024 r. – ponad 1,5 mln), łączny przejechany dystans wyniósł prawie 3,2 mln km. Liczba zarejestrowanych użytkowników w systemie wyniosła ponad 340 tys. Koszty utrzymania systemu WRM w 2025 r. wyniosły w sumie 6 mln 755 tys. zł, z czego z budżetu Wrocławia 6 mln 484 tys. zł. (w 2024 r. ok. 11 514 000 zł).

ROWEROWA WSPÓŁPRACA MIĘDZYGMINNA

Z inicjatywy Gminy Długołęka rozpoczęto prace nad utworzeniem wydzielonej drogi dla rowerów na brakującym odcinku ulicy Leopolda Okulickiego, pomiędzy Gminą Długołęka oraz istniejącą infrastrukturą za rondem przy ulicy Odolanowskiej.

EDUKACJA I PROMOCJA MOBILNOŚCI AKTYWNEJ

W 2025 r. kontynuowano program *Młodzi – Aktywnie zMOBILizowaNI*, w ramach którego realizowane są wszystkie miejskie rowerowe działania edukacyjno-promocyjne kierowane do dzieci i młodzieży. Program stanowi wsparcie dla nauczycieli realizujących zajęcia z wychowania komunikacyjnego. W ramach Programu rozstrzygnięto trzecią edycję konkursu na *Najbardziej mobilnie aktywną szkołę we Wrocławiu* roku szkolnego 2024/2025. Trzy pierwsze miejsca zajęły kolejno: SP 42, SP 32 i SP 23.

W 2025 r. kontynuowano program *Rowerowe działania edukacyjne*, w trakcie których przeszkolono 2 646 uczniów i 16 nauczycieli w zakresie zasad i zalet korzystania z roweru w mieście oraz bezpieczeństwa w ruchu drogowym; 251 uczniów wzięło udział w egzaminie na kartę rowerową w stylu holenderskim i otrzymało Wrocławski Certyfikat Bezpiecznego Rowerzysty.

Kolejny raz realizowana była również kampania - *Rowerowy Maj* promująca przemieszczanie się do szkoły i przedszkola za pomocą indywidualnych środków

transportu (rower, hulajnoga, deskorolka), w której udział wzięło 38 848 dzieci z 74 szkół podstawowych i 103 przedszkoli.

Aktywną mobilność promowano także podczas Wrocławskiego Święta Rowerzysty, w którym udział wzięło ponad 2 tys. rowerzystów.

Liczba aktywnych uczestników kampanii *Rowerowy Maj* w latach 2016-2025 (Źródło: UMW)

2016	2017	2018	2019	2021	2022	2023	2024	2025
3996	8532	12208	13196	13644	25279	29172	30915	38848

W 2025 r. odbyły się dwie edycje rywalizacji rowerowej *W kółko kręcę*. W sumie w obu edycjach udział wzięło 3 096 uczestników. Przejechali oni razem ponad 1 mln 267 tys. km.

POMIARY RUCHU ROWEROWEGO

W 2025 r. kontynuowano całoroczne pomiary natężenia ruchu rowerowego. Urządzenia do pomiarów (11 liczników i 1 kamera) rozmieszczono w 12 miejscach na terenie Wrocławia. Łącznie liczniki, włącznie z kamerą, szczytały ponad 4,5 mln zliczeń rowerowych przejazdów. Planowane jest rozszerzenie sieci do około 30 liczników.

STATUETKA NAGRODY IMIENIA DANIELA CHOJNACKIEGO - „DANKI”

W 2025 roku podjęto decyzję o stworzeniu statuetki nagrody imienia Daniela Chojnackiego – „Danki” – wieloletniego oficera rowerowego Wrocławia i pasjonata promowania roweru, zmarłego tragicznie w 2024 roku. Nagroda ma wyróżniać i inspirować osoby działające na rzecz rozwoju kultury rowerowej oraz zrównoważonej mobilności, w duchu wartości bliskich Danielowi Chojnackiemu.

KOMUNIKACJA PUBLICZNA

MIEJSKA KOMUNIKACJA AUTOBUSOWA I TRAMWAJOWA

W 2025 r. na wydatki bieżące związane z lokalnym transportem publicznym przeznaczono kwotę **946 mln zł** (w 2024 r. – 761 mln zł). Priorytetem w rozwoju komunikacji zbiorowej jest zwiększenie dostępności komunikacyjnej wrocławskich osiedli oraz podniesienie standardów obsługi na terenie Wrocławia i podwrocławskich gmin.

W ramach powyższych działań w 2025 r.:

- uruchomiono 1 linię tramwajową (24),
- wprowadzono zmianę (po konsultacjach) w trasie 1 linii autobusowej (104),
- uruchomiono dodatkowe kursy na 7 liniach autobusowych (103, 104, 106, 108, 117, 120, 310),
- wydłużono 4 linie autobusowe (112, 113, 148, N),
- wprowadzono korekty na 2 liniach autobusowych (145 i 310),
- uruchomiono 6 linii autobusowych aglomeracyjnych (928, 944, 945, 955, 961, 964),
- wprowadzono zmiany w trasach przejazdu 7 linii autobusowych aglomeracyjnych (904, 911, 920, 921, 924, 931, 941),

- uruchomiono dodatkowe kursy na 4 liniach autobusowych aglomeracyjnych (909, 913, 928, 938),
- uruchomiono 34 przystanki autobusowe,
- uruchomiono 88 nowych przystanków aglomeracyjnych,
- zmieniono nazwy 7 par przystanków,
- zmieniono statusy 5 par przystanków.

Miejskie Przedsiębiorstwo Komunikacyjne Sp. z o.o. (MPK), wraz z podwykonawcami (4 operatorów), zrealizowało w 2025 r. **15 726 824 pociągokilometrów** w komunikacji tramwajowej (w 2024 r. 15 157 734 pociągokilometrów) oraz 35 982 099 wozokilometrów w komunikacji autobusowej (w 2024 r. 34 101 959 wozokilometrów), z czego **29 999 286 wozokilometrów** zrealizowano przez MPK i podwykonawców.

Tramwaje MPK – liczba pociągokilometrów w latach 2022–2025 [pockm] (Źródło: UMW)

2022	2023	2024	2025
13715069	14120450	15157734	15726824

Autobusy MPK – liczba wozokilometrów w latach 2022–2025 [wzkm] (Źródło: UMW)

2022	2023	2024	2025
29941683	29507443	29325040	29999286

Wzrost pracy przewozowej komunikacji tramwajowej w 2025 r. o ponad 570 tys. pociągokilometrów w porównaniu do roku 2024 związany był głównie z uruchomieniem nowej linii tramwajowej (24) oraz dodatkowymi połączeniami komunikacji specjalnej. Uruchomienie zajezdni przy ulicy Tyskiej, objazdowe trasy autobusowe związane z prowadzonymi inwestycjami oraz dodatkowe połączenia komunikacji specjalnej spowodowały wzrost zleconej pracy przewozowej w komunikacji autobusowej o około 674 tys. wozokilometrów (wzrost o 2,3%). Sumaryczna praca przewozowa zlecona do realizacji w komunikacji tramwajowej i autobusowej wzrosła o 1 241 336 kilometry w stosunku do ubiegłorocznej (wzrost o prawie 3%).

W ramach komunikacji zbiorowej we Wrocławiu organizowana jest również komunikacja specjalna, uruchamiana w trakcie cieszących się dużym zainteresowaniem wydarzeń kulturalnych, sportowych i innych odbywających się na terenie miasta. W 2025 r. komunikacja specjalna (linie tramwajowe T oraz linie autobusowe S) organizowana była 64 razy (w 2024 r. 51). W 2025 r. wyzwaniem organizacyjnym było zapewnienie obsługi największych imprez odbywających się na Tarczyński Arenie Wrocław - finałowego meczu Ligi Konferencji UEFA (około 40 tys. kibiców na stadionie), meczu Francja - Ukraina w eliminacjach do Mistrzostw Świata w Piłce Nożnej 2026 (prawie 39 tys. kibiców) oraz dwóch koncertów Eda Sheerana (łącznie ponad 100 tys. osób).

W 2025 r. podobnie jak w latach wcześniejszych organizowano transport uczniów z niepełnosprawnościami do wrocławskich placówek oświatowych. Od stycznia do sierpnia 2025 r. przewozem objęto 727 uczniów do 54 placówek oświatowych, 115 pojazdami. Od września 2025 r. przewozem objęto 780 uczniów do 57 placówek

oświatowych 122 pojazdami. W 2025 r. na realizację przewozów przeznaczono **25 128 838,90 zł netto** (w 2024 r. 15 386 496,15 zł netto).

ROZBUDOWA I MODERNIZACJA INFRASTRUKTURY KOMUNIKACJI ZBIOROWEJ

W 2025 r. prowadzone były działania związane z bieżącym utrzymaniem i modernizacją torowisk oraz realizacją wielu ważnych inwestycji tramwajowych. Na wszystkie zadania związane z pracami remontowymi i modernizacyjnymi wydatkowano łącznie ok. **59 mln zł**.

MPK kontynuowało akcję TORYwolucja, w ramach której wykonane zostały liczne naprawy, wymiany i remonty torów tramwajowych. W zakresie tych działań wykonano m.in. 7 204 m toru pojedynczego torowiska tramwajowego, w tym 2 877 m toru pojedynczego torowiska zielonego. Realizowane były także inne działania związane z przebudową trakcji tramwajowej oraz konserwacją torów, zwrotnic tramwajowych i sieci trakcyjnej. Wykonano także remonty nawierzchni zatok autobusowych o łącznej powierzchni 1 770 m².

SPRZEDAŻ BILETÓW W SYSTEMIE URBANCARD

W 2025 r. wartość sprzedaży biletów komunikacji miejskiej wzrosła o 1,29% w porównaniu z rokiem 2024, osiągając poziom 213 532 384 zł. W stosunku do roku poprzedniego odnotowano spadek liczby sprzedanych biletów o ponad 3% oraz utrzymanie tendencji zmian w strukturze sprzedanych biletów. Wzrost liczby sprzedanych biletów okresowych, przy zmniejszającej się liczbie sprzedanych biletów jednorazowych i czasowych wskazuje, że mieszkańcy coraz częściej korzystają z transportu publicznego w sposób regularny.

W 2025 r. poprzez system URBANCARD *Wrocławska Karta Miejska* sprzedano łącznie **34 138 687 biletów** (w 2024 r. – 35 253 236 biletów), z czego:

- **24 974 760** biletów czasowych (w 2024 r. - 25 700 912),
- **8 150 951** biletów jednorazowych (w 2024 r. - 8 589 004),
- **1 011 519** imiennych biletów okresowych (w 2024 r. - 962 490),
- **1 457** biletów okresowych na okaziciela (w 2024 r. - 830).

Najwięcej biletów sprzedano w kasownikach zamontowanych w pojazdach komunikacji miejskiej, sprzedano **21 808 123** bilety (ok. 64%), natomiast poprzez pozostałe kanały dystrybucji biletów, tj. przez: automaty biletowe, aplikacje mobilne, stronę WWW oraz w punktach stacjonarnych sprzedano łącznie **12 330 564 biletów** (ok. 36%).

Porównanie sprzedaży biletów w latach 2022-2025 (Źródło: UMW)

	Liczba biletów [szt.]	Wartość sprzedanych biletów [zł]	Zmiana wartości sprzedanych biletów w stosunku do roku poprzedniego [%]
2022	33 573 240	186 044 663	+33,9
2023	35 969 232	207 361 596	+11,5
2024	35 253 236	210 820 366	+1,67
2025	34 138 687	213 532 384	+1,29

W 2025 r., podobnie jak w roku 2024, nastąpił wzrost liczby sprzedanych biletów w aplikacjach mobilnych o 28%. Największą liczbę biletów sprzedano w aplikacji Jakdojade (81% biletów sprzedanych w aplikacjach), a wartościowo w aplikacji URBANCARD (38% biletów sprzedanych w aplikacjach).

Sprzedaż biletów wrocławskiej komunikacji miejskiej w latach 2022–2025 (Źródło: UMW)

	2022 r.	2023 r.	2024 r.	2025 r.
liczba sprzedanych biletów [szt.]	33 573 240	35 969 232	35 253 236	34 138 687
wartość sprzedanych biletów [zł.]	186 044 663 zł	207 361 596 zł	210 820 366 zł	213 532 384

Wartość wszystkich biletów sprzedanych poprzez system URBANCARD Wrocławska Karta Miejska wyniosła w 2025 r. - **213 532 384 zł**, w tym:

- **83 199 102 zł** – ze sprzedaży biletów czasowych,
- **33 031 651 zł** – ze sprzedaży biletów jednorazowych,
- **96 891 541 zł** - ze sprzedaży imiennych biletów okresowych,
- **410 090 zł** – ze sprzedaży biletów okresowych na okaziciela.

KOMUNIKACJA MIĘDZYGMINNA – STREFOWA

Wrocław współpracuje z sąsiadującymi gminami w zakresie organizacji wspólnej komunikacji publicznej, w ramach której strefowe linie autobusowe zapewniają obsługę kluczowych kierunków podmiejskich. W 2025 r. wielkość zleconej pracy przewozowej wzrosła w stosunku do 2024 r. o 1 205 894 wozokilometrów (wzrost o ponad 25%). Wzrost spowodowany był przede wszystkim uruchomieniem nowych linii autobusowych do gmin Czernica (945, 955) oraz Długołęka (928, 944, 961 i 964) oraz zwiększeniu częstotliwości linii już kursujących. Liczba kursów aglomeracyjnych wzrosła o około 35%.

Liczba wozokilometrów w ramach zleconej pracy przewozowej w komunikacji miejskiej i międzygminnej w latach 2022–2025 (Źródło: UMW)

Rok	022	023	024	025
Praca przewozowa	4 593 682	4 535 382	4 776 919	5 982 813

W 2025 r., podobnie jak w 2024 r., w ramach sprzedaży biletów w komunikacji międzygminnej organizowanej przez gminę Wrocław, odnotowano spadek o 30% sprzedaży biletów jednorazowych (w 2025 r. – 272 775 szt.; w 2024 r. - 389 684 szt.) oraz wzrost o 7,95% sprzedaży biletów okresowych (w 2025 r. – 18 436 szt.; w 2024 r. - 17 079 szt.). Zmiany te świadczą o pozyskaniu stałych pasażerów komunikacji międzygminnej.

Sprzedaż biletów na liniach międzygminnych w latach 2022-2025 (Źródło: UMW)

Rok	Liczba biletów jednorazowych [szt.]	Liczba biletów okresowych [szt.]	Wartość sprzedanych biletów [zł]
2022	512 662	14 358	3 496 253
2023	484 586	16 093	3 605 624
2024	389 684	17 079	3 373 821
2025	272 775	18 436	3 227 824

W 2025 r. kontynuowano współpracę z sąsiadującymi gminami w zakresie realizacji wspólnej komunikacji publicznej, m.in. poprzez integrację biletową, czyli wspólny system biletowy URBANCARD. W 2025 r. do gmin aglomeracji wrocławskiej objętych systemem URBANCARD dołączyły gminy Miękinia oraz Długołęka. Tym samym w 2025 r. pełna integracja systemu biletowego na liniach miejskich i aglomeracyjnych funkcjonuje w gminach: Kąty Wrocławskie, Czernica, Długołęka, Miękinia, Kobierzyce, Żórawina, Wisznia Mała i Siechnice.

W 2025 r. w ramach dystrybucji biletów aglomeracyjnych, umożliwiających korzystanie z komunikacji na terenie Wrocławia i gmin sąsiadujących, sprzedano 4 740 biletów (w 2024 r. - 5 495 szt.) na kwotę 385 920 złotych (w 2024 r. - 449 040 zł).

W 2025 r. w ramach realizacji umowy obejmującej Wrocław oraz gminy: Długołęka, Czernica i Wisznia Mała do ruchu wprowadzono łącznie 46 nowych autobusów.

Więcej informacji na ten temat w Rozdziale WSPÓŁPRACA.

WROCŁAWSKI PROGRAM TRAMWAJOWO-AUTOBUSOWY (WPTA)

W 2024 r. Wrocławski Program Tramwajowo-Autobusowy (WPTA), wykorzystując analizy opracowane w ramach Wrocławskiego Programu Tramwajowego 2.0, określił priorytety realizacyjne dla 15 zadań do roku 2032 oraz harmonogram prac na lata 2024-2032. W 2025 r. nakłady finansowe poniesione na realizację zadań wyniosły **18 mln 536 tys. zł.**

W 2025 r. w oparciu o harmonogram WPTA realizowane były:

- Trasa autobusowo-tramwajowa Swojczyce – rozpoczęcie prac budowlanych na odcinku od planowanej do przebudowy pętli Sępolno do nowej pętli Swojczyce;
- Węzeł przesiadkowy Dubois – Drobnera – rozpoczęto prace budowlane;
- Tramwaj na Maślice – konsultacje z mieszkańcami;
- Trasa autobusowo-tramwajowa Jagodno – oddano buspas do użytkowania. Kontynuowano prace projektowe linii tramwajowej;
- Tramwaj Borowska Szpital – prace projektowe dokumentacji budowlano-wykonawczej;
- Węzeł Kwiska, tramwaj i węzeł przesiadkowy Sucha, wydzielona trasa na Muchobór Wielki, tramwaj i zajezdnia Nowe Żerniki, dla których wydano wytyczne;
- Tramwaj Klecina – przeprowadzono konsultacje społeczne, skierowano wybrany wariant do opracowania dokumentacji projektowej budowlano-wykonawczej;
- Tramwaj Psie Pole – konsultacje z mieszkańcami wariantów trasy tramwajowej w kierunku osiedla Psie Pole, wydano wytyczne;

- Tramwaj w ulicy Kościuszki – prace projektowe dokumentacji budowlano-wykonawczej;
- Tramwaj na Księżę Wielkie - konsultacje z mieszkańcami wariantów trasy tramwajowej w kierunku osiedla Księżę Wielkie, wydano wytyczne.

ZINTEGROWANY SYSTEM TRANSPORTU SZYNOWEGO W AGLOMERACJI I WE WROCŁAWIU – ETAP IV

W ramach programu realizowane są:

- budowa trasy autobusowo-tramwajowej na odcinku od planowanej do przebudowy pętli Sępolno (węzeł przesiadkowy) do nowej pętli Swojczyce (węzeł przesiadkowy),
- przebudowa skrzyżowania ulic Dubois i Drobnera w celu poprawy funkcjonowania komunikacji zbiorowej,
- budowa mijanki tramwajowej przy ulicy Przyjaźni.

Projekt Zintegrowany System transportu Szynowego - etap IV uzyskał dofinansowanie z Centrum Unijnych Projektów Transportowych wynoszące **189 764 227,64 zł** (76,13% wydatków kwalifikowalnych). W listopadzie 2025 r. podpisano aneks zwiększający wysokość dofinansowania do 192 449 634,98 zł (77,20% kosztów kwalifikowalnych). W 2025 r. nakłady finansowe poniesione na realizację zadań wyniosły **16 mln 744 tys. zł**.

TRASA AUTOBUSOWO-TRAMWAJOWA SWOJCZYCE

Budowa wydzielonej trasy autobusowo-tramwajowej od istniejącej pętli Sępolno do nowo projektowanej pętli Swojczyce przy ulicy Chałupniczej obejmuje: budowę torowiska o długości 1,94 km, rozbudowę pętli tramwajowej Sępolno, budowę nowej pętli tramwajowej Swojczyce, przebudowę układu drogowego ulicy Swojczyckiej, budowę dróg pieszych i rowerowych, budowę parkingu P&R przy pętli Swojczyce na 166 miejsc postojowych z parkingiem dla rowerów.

W 2025 r. podpisano umowę na realizację robót budowlanych. W październiku 2025 r. uzyskano zezwolenia na realizację inwestycji drogowej (ZRID) dla dwóch z trzech etapów zadania. Po wprowadzeniu organizacji ruchu zastępczego na obszarze inwestycji rozpoczęto prace przygotowawcze. Nakłady finansowe poniesione w 2025 r. na inwestycję wyniosły **13 323 067,58 zł** (w tym: 10 323 067,58 zł na TAT Swojczyce i 3 000 000,00 zł na waloryzację budowy mostów Chrobrego).

Wizualizacja trasy autobusowo-tramwajowej na Swojczyce w rejonie pętli na Swojczycach i parkingu P&R (Źródło: UMW)

WĘZEL PRZESIADKOWY DUBOIS/DROBNERA

Inwestycja obejmuje przebudowę skrzyżowań ulicy Drobnera z ulicami Dubois i Łokietka oraz zaprojektowanie nowego węzła przesiadkowego autobusowo-tramwajowego, w tym wykonanie torowiska tramwajowego z siecią trakcyjną (długość torowiska to około 0,5 km), przystanków komunikacji zbiorowej oraz jezdni i dróg dla pieszych i rowerzystów.

Z końcem 2025 r. przystąpiono do robót budowlanych. Nakłady finansowe poniesione w 2025 r. na inwestycję wyniosły 519 219,15 zł.

Wizualizacja węzła przesiadkowego Dubois-Drobnera (Źródło: UMW)

MIJANKA TRAMWAJOWA PRZY ULICY PRZYJAŻNI

Inwestycja obejmuje dobudowę drugiego toru tramwajowego na wysokości ulicy Przyjaźni (długość odcinka wynosi 66 m) dla zwiększenia przepustowości sieci tramwajowej.

W IV kwartale 2025 r. zakończono prace budowlane. Nowy zakres torowy poprawił przepustowość jednotorowego odcinka trasy tramwajowej łączącej Centrum Wrocławia z Pętlą „Klecina”. Nakłady finansowe poniesione w 2025 r. na inwestycję wyniosły 2 839 455,00 zł.

TRAMWAJ NA MAŚLICE

Inwestycja trasy tramwajowej na Maślice obejmuje oprócz budowy trasy tramwajowej (długość trasy to ok. 3,2 km) także przystanki, przebudowę jezdni, budowę dróg dla pieszych i rowerzystów oraz parkingu przesiadkowego P&R przy pętli z 62 miejscami postojowymi.

W 2025 r. opracowana koncepcja została poddana konsultacjom społecznym. Nakłady finansowe poniesione w 2025 r. na inwestycję wyniosły 1 863 246 zł.

Projektowana trasa tramwajowa na osiedle Maślice wraz z parkingiem P&R (Źródło: UMW)

BUSPAS NA JAGODNO

Inwestycja w trasę autobusowo-tramwajową na Jagodno obejmuje realizację: wydzielonej jezdni autobusowej na Jagodno o długości 2,5 km, infrastruktury przystankowej, pętli autobusowej w rejonie ulicy Kajdasza oraz parkingu P&R na 57 miejsc postojowych. Roboty budowlane uwzględniają możliwość lokalizacji torowiska tramwajowego w ramach układu geometrycznego jezdni autobusowej bez potrzeby przebudowy.

W maju 2025 r. trasę autobusową wraz z pętlą oddano do użytkowania. Zmiana w przepisach prawa dot. skrzyżowań linii kolejowych z liniami tramwajowymi umożliwiła

przystąpienie do projektowania torowiska tramwajowego na istniejącej podbudowie betonowej.

W 2025 r. na inwestycję wydatkowano 27 845 535,86 zł.

BUSPAS NA ISTNIEJĄCYM TOROWISKU W ULICY BARDZKIEJ

Inwestycja dotycząca buspasa na istniejącym torowisku w ulicy Bardzkiej obejmuje realizację nawierzchni na istniejącym torowisku w celu umożliwienia wykorzystania go przez autobusy i tramwaje. Inwestycja ma na celu poprawę komfortu podróży i zwiększenie efektywności transportu publicznego.

W 2025 r. zakończono roboty i przywrócono ruch linii tramwajowych. W 2025 r. wydatkowano na realizację inwestycji 6 344 463 tys. zł.

Buspas na istniejącym torowisku w ulicy Bardzkiej między ulicami Piękną a Armii Krajowej (Źródło: UMW)

TRAMWAJ BOROWSKA SZPITAL

Inwestycja w trasę tramwajową Borowska Szpital obejmuje realizację dwukierunkowej trasy tramwajowej (długość trasy wynosi 1,1 km, w tym jest częściowo autobusowo-tramwajowa) od krańcówki przy ulicy Świeradowskiej do planowanej pętli tramwajowej przy ulicy Borowskiej w rejonie nasypu linii kolejowej, drogi dla pieszych i rowerzystów oraz parking przesiadkowy P&R na około 50 miejsc postojowych.

W 2025 r. opracowywano dokumentację projektową. Nakłady finansowe poniesione w 2025 r. na inwestycję wyniosły 264 450 zł.

Przebieg trasy tramwajowej Borowska Szpital (Źródło: UMW)

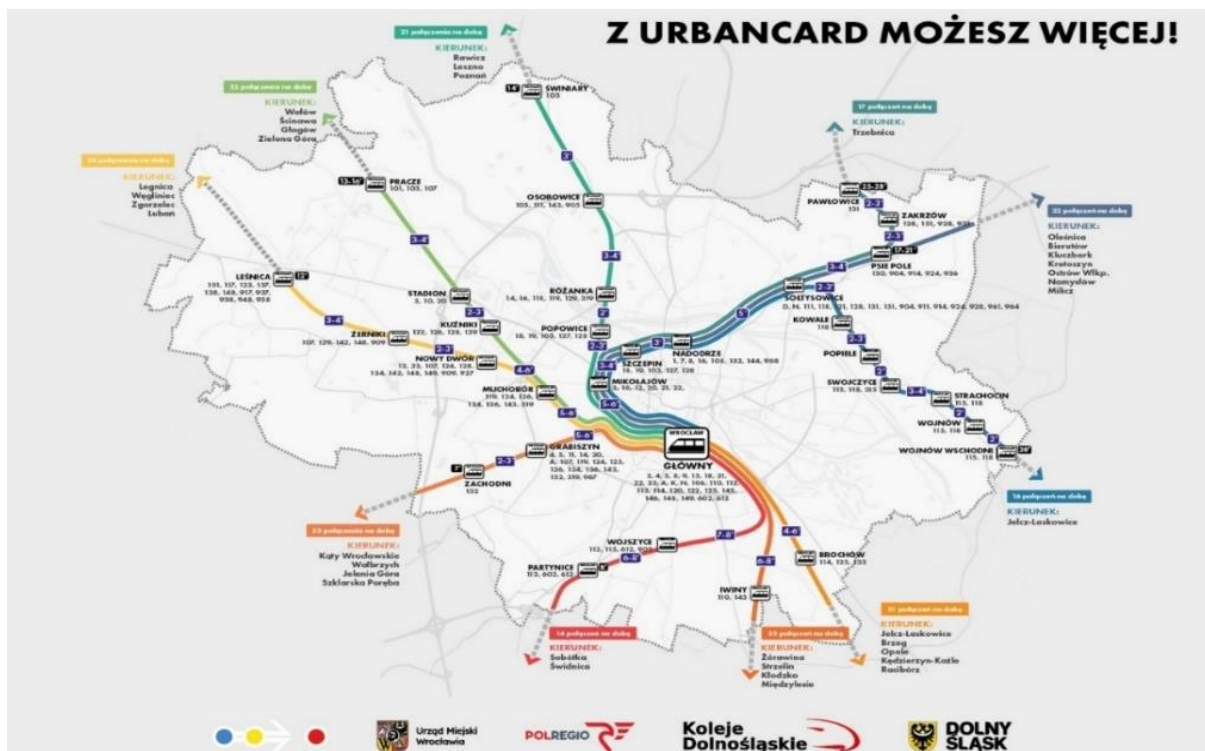
TRANSPORT KOLEJOWY

System połączeń kolejowych we Wrocławiu obejmuje 11 kierunków linii kolejowych normalnotorowych, z czego dziesięć jest czynnych – dziewięć obsługuje ruch pasażerski, a jedna towarowy.

W IV kwartale 2025 r. w porozumieniu z Urzędem Marszałkowskim Województwa Dolnośląskiego (UMWD) podpisano umowę kontynuującą możliwość korzystania przez pasażerów komunikacji miejskiej z przewozów kolejowych na terenie Wrocławia na podstawie URBANCARD w latach 2026-2030. Łączna wartość porozumienia na kolejne 5 lat to **241 676 592 zł**, z czego w 2025 r. wydatki Gminy Wrocław wyniosły 36 711 409 zł. Powiat Wrocławski dofinansował przedmiotowe zadanie kwotą 1 mln zł, natomiast Stowarzyszenie Aglomeracja Wrocławska współfinansuje zadanie w łącznej kwocie 2,25 mln zł.

W ramach umowy pasażerowie posiadający wybrane bilety komunikacji miejskiej, bądź prawo do bezpłatnych przejazdów mogą na ich podstawie podróżować pociągami regionalnymi w granicach Wrocławia i do stacji Iwiny. W ramach oferty możliwe są przesiadki z pociągu na tramwaj lub autobus oraz odwrotnie.

Plakat z kampanii informacyjnej dotyczącej honorowania URBANCARD na kolei (Źródło: UMW)

Źródło: UMW

W 2025 r. kontynuowano umowy z POLREGIO i Kolejami Dolnośląskimi na dystrybucję 30-dniowych aglomeracyjnych imiennych biletów miejskiej komunikacji zbiorowej, wchodzących w skład **Biletu Zintegrowanego**. W 2025 r. w ramach umów sprzedano **16 914** biletów (w 2024 r. – 17 185) o wartości 1 432 032 zł (w 2024 r. – 1 443 600 zł).

Podróżowanie koleją staje się coraz bardziej popularne, co pokazuje corocznie rosnąca liczba pasażerów korzystających z połączeń kolejowych do Wrocławia oraz na terenie miasta. W 2025 r. odnotowano średni wzrost o 9% liczby podróżnych korzystających ze stacji na obszarze Wrocławia – z 21 877 648 osób w 2024 r. do 23 911 044 w 2025 r. Największy wzrost liczby pasażerów odnotowano na stacjach: Wrocław Wojnowo Wschodni, Wrocław Partynice, Iwiny, Wrocław Pawłowice. Zmiana dotyczy mieszkańców Wrocławia, jak i osób dojeżdżających z obszaru Aglomeracji Wrocławskiej.

Kontynuowano prace mające na celu integrację transportu miejskiego i kolejowego na terenie Wrocławskiego Obszaru Metropolitalnego. W ramach tych działań Gmina Wrocław od 2017 r. partycypuje w kosztach kursowania linii kolejowych w granicach miasta. W 2025 r. zmieniono formułę współpracy w związku z zawarciem wieloletniej umowy na honorowanie biletów i ulg miejskich w pociągach KD i POLREGIO. W ramach współpracy w 2025 r. i dofinansowano 45 par dodatkowych połączeń kolejowych o charakterze aglomeracyjnym na liniach kolejowych. Dofinansowanie obejmowało linie na trasach Wrocław Główny - Oława, Oleśnica, Żmigród, Wołów, Kąty Wrocławskie, Strzelin/Ziębice, Jelcz-Laskowice, Kobierzyce/Sobótka Zachodnia, Dobrzykowice Wrocławskie – Jelcz-Laskowice, Trzebnica. W 2025 r. kontynuowano także prace na rzecz rozwoju systemu parkingów przesiadkowych P&R przy stacjach kolejowych. Rozpoczęły się prace przygotowawcze do budowy parkingów w sąsiedztwie stacji

Wrocław Leśnica - 66 miejsc parkingowych, Wrocław Pracze - 85 miejsc parkingowych, Wrocław Zakrzów - 50 miejsc parkingowych oraz Wrocław Wojnów Wschodni - 60 miejsc parkingowych.

W 2025 r. prowadzono współpracę z jednostkami z branży kolejowej dotyczącą budowy i modernizacji infrastruktury kolejowej na terenie Wrocławia. Kluczowymi inwestycjami w tym obszarze były: budowa bazowej infrastruktury do **uruchomienia Wrocławskiej Kolei Metropolitalnej** (poprawa jakości połączeń z Legnicy do Wrocławia na odcinku Środa Śląska – Wrocław – Dworzec Świebodzki; poprawa bezpieczeństwa na skrzyżowaniach kolejowo-drogowych, w tym ich przebudowa na dwupoziomowe, w ramach czego przewidywany wkład miasta to ponad 62 mln zł; w ramach zmiany kategorii przejazdu kolejowo-drogowego na linii 276 Wrocław Główny – Międzylesie w 2025 r. z budżetu miasta wydatkowano 2 mln 722 tys. zł).

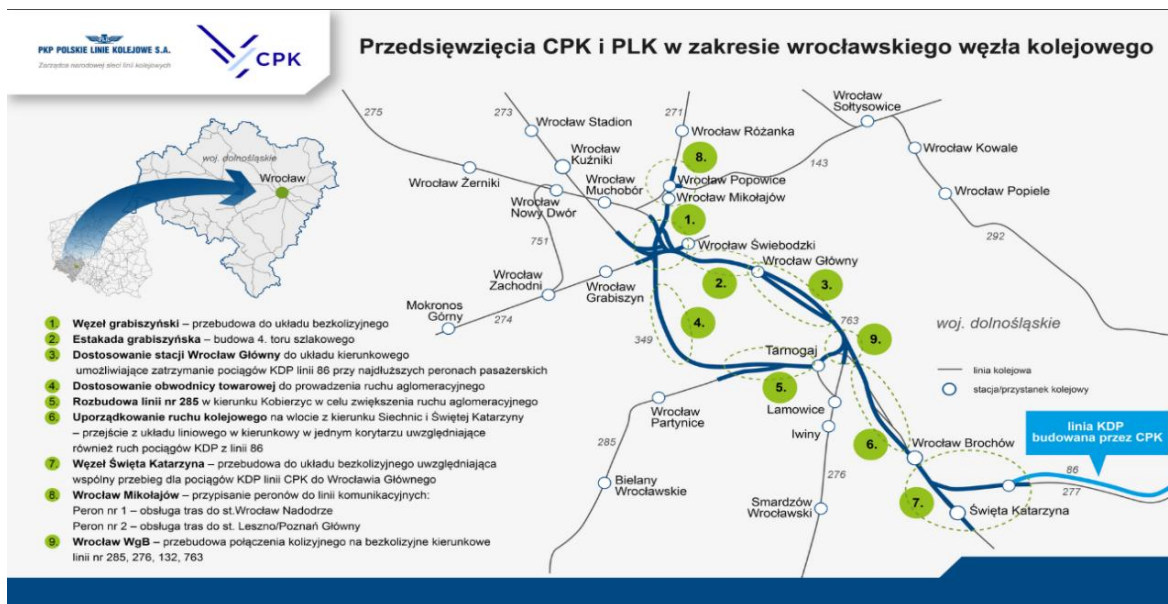
Więcej informacji na ten temat w Rozdziale WSPÓŁPRACA.

CENTRALNY PORT KOMUNIKACYJNY (CPK)

W 2025 r. PKP Polskie Linie Kolejowe (PKP PLK) i CPK podpisały porozumienie dotyczące doprowadzenia do 2035 r. Kolei Dużych Prędkości (KDP) do Wrocławia. Zaprezentowano rozwiązania w zakresie rozwoju i modernizacji infrastruktury kolejowej konieczne do realizacji tego przedsięwzięcia. Koleje Dużych Prędkości (KDP) wjadą do miasta od strony Jelcza-Laskowic i Brochowa. Projektowanie KDP w powiązaniu z istniejącą infrastrukturą jest kluczowe dla realizacji szybkich połączeń dalekobieżnych, a także dla dalszego rozwoju transportu aglomeracyjnego i regionalnego oraz transportu towarowego. Z uwagi na zakres opracowania Kolei Dużych Prędkości, które zmieni przebieg tras kolejowych w mieście, prace nad Studium wykonalności Wrocławskiego Węzła Kolejowego (WWK) zostały wstrzymane, żeby uniknąć sprzecznych rozwiązań.

W grudniu 2025 r. zmieniono nazwę marki i programu inwestycyjnego CPK na Port Polska.

Przedsięwzięcia CPK i PLK w zakresie WWK (Źródło: UMW)

W rankingu opublikowanym przez Urząd Transportu Kolejowego w 2025 r. stacja **Wrocław Główny ponownie zajęła pierwsze miejsce w kategorii najpopularniejszej stacji w 2024 r.** obsługując w przeciągu roku **prawie 29 mln osób**. Stanowi to 3,9% całkowitej wymiany pasażerskiej w Polsce. Drugie miejsce zajęł Kraków Główny (26,9 mln), trzecie zaś Poznań Główny (26,9 mln).

Wymiana pasażerska na Dworcu Głównym we Wrocławiu w latach 2021–2024 (Źródło: UTK.GOV.PL)

Rok	Wymiana pasażerska w trakcie roku [l. os. w mln/rok]	Wymiana pasażerska dziennie [l. os. w tys./dzień]	Miejsce w rankingu w kategorii najpopularniejszej stacji
2021	17,1	46,9	1
2022	26,4	72,3	1
2023	29,4	80,5	1
2024	28,9	78,8	1

W rankingu *Dworzec Roku* dworzec Wrocław Główny znalazł się w ścisłym finale, szczególnie w kategorii użyteczności i estetyki. Użytkownicy docenili go za czystość oraz integrację z systemem WRM i rozwój infrastruktury dla pojazdów elektrycznych. Ponadto w rankingu **European Railway Station Index 2025**, Wrocław Główny utrzymał miejsce w **TOP 10 najbardziej przyjaznych dworców w Europie**. Szczególnie doceniono jego dostępność dla osób z ograniczoną mobilnością oraz ofertę kulturalną (biblioteka dworcowa).

2025 r. był dla *Pociągu do Kultury X*, jubileuszowym sezonem pod hasłem *Ekspedycja Europa*. Połączenie między Wrocławiem a Berlinem realizowane było w cyklu weekendowym od kwietnia do grudnia, na trasie Berlin Lichtenberg-Cottbus-Węgliniec-Bolesławiec-Legnica-Wrocław Główny. Wydarzenie nazywane europejskim festiwalem na kołach to unikatowy w skali europejskiej model współpracy transgranicznej, łączący

transport kolejowy z ofertą kulturalną. Idea projektu *Pociąg do Kultury* powstała w 2016 r. w związku z organizacją Europejskiej Stolicy Kultury 2016 (ESK) we Wrocławiu. W 2025 r. celem projektu było pokazanie, że przejazd z Berlina do Wrocławia to także eksploracja lokalnych kultur (Łużyce, Dolny Śląsk), budujących szerszy, europejski kontekst kulturowy. W 2025 r. formuła projektu została rozszerzona o specjalną edycję na trasie Berlin–Poznań–Warszawa pod hasłem Literatura – Nowy Rozdział.

PORT LOTNICZY

W 2025 r. Port Lotniczy Wrocław S.A. (Port Lotniczy) utrzymał, pod względem liczby obsłużonych pasażerów, piątą pozycję wśród lotnisk w Polsce (po Warszawie, Krakowie, Katowicach i Gdańsku) oraz czwartą wśród lotnisk regionalnych. Port Lotniczy Wrocław jest jednym z najbardziej dynamicznie rozwijających się lotnisk regionalnych w Polsce o stale rozbudowywanej siatce połączeń.

W 2025 r. Port Lotniczy obsłużył ponad **4,9 mln** pasażerów, to prawie 10% więcej obsłużonych pasażerów w stosunku do 2024 r. (4,5 mln), mimo zamknięcia lotniska na 40 dni. Wzrost przyczynił się do osiągnięcia wysokiego dodatniego wyniku finansowego. W 2025 r., według danych Airports Council International Europe, Port Lotniczy znalazł się w czołówce, lotnisk średniej wielkości do 10 mln pasażerów, pod względem dynamiki wzrostu liczby obsłużonych pasażerów.

W 2025 r. Port Lotniczy obsługiwało 9 przewoźników, którzy oferowali **71** połączeń regularnych oraz 38 połączeń czarterowych.

Całkowity ruch pasażerski we Wrocławiu w latach 2016–2025 (Źródło: Port Lotniczy Wrocław SA)

2016 r.	2017 r.	2018 r.	2019 r.	2020 r.	2021 r.	2022 r.	2023 r.	2024 r.	2025 r.
24194	28550	33475	35480	10073	14188	28780	38915	44738	49075
82	26	53	26	23	36	54	53	67	27

Ruch regularny w 2025 r. stanowił łącznie **79,2%** ruchu pasażerskiego, w ramach którego przewieziono **3,9 mln pasażerów**. Był to wzrost o prawie 10% w stosunku do roku 2024.

W ruchu nieregularnym oraz lotnictwie ogólnym przewieziono **ok. 1,0 mln pasażerów**, co dało wzrost o ponad 9% w porównaniu do roku 2024. Na wielkość ruchu lotniczego miało wpływ: zwiększenie liczby samolotów największych przewoźników, które miały swoją bazę na wrocławskim lotnisku oraz uruchomienie połączeń do: Bazylei, Budapesztu, Bukaresztu, Gran Canarii, Kiszyniowa, Londynu Gatwick, Madrytu i Nicei oraz do Lamezii Terme, Londynu Luton, Pescary, Rijeki i Sewilli.

W samym ruchu czarterowym, przewieziono **ponad 1,0 mln pasażerów**, odnotowując wzrost o ponad 9% w stosunku do roku 2024. Wzrost ten wiązał się ze zwiększeniem w rozkładzie zimowym częstotliwości lotów np. do Egiptu oraz uruchomieniem nowego połączenia długodystansowego do Omanu. W 2025 r. dominującymi kierunkami w ramach ruchu czarterowego były: Turcja – 34%, Grecja – 22%, Egipt – 15%, Hiszpania – 10%, Tunezja – 6%, Bułgaria – 3%, Albania – 2%, Włochy – 1%, Kenia i Cypr po 1%.

W grudniu 2025 r. na terenie Portu Lotniczego rozpoczął działalność hotel Hampton by Hilton Wrocław Airport. Hotel dysponuje 122 pokojami, restauracją i salą konferencyjną, tym samym uzupełniając ofertę Portu Lotniczego. Obiekt został pozytywnie przyjęty przez gości, uzyskując w systemie booking.com ocenę 9.3/10. Na terenie Portu Lotniczego zlokalizowany jest dworzec towarowy – terminal cargo, który świadczy kompleksowe usługi logistyczne. W 2025 r. w stosunku do 2024 r. nastąpił spadek liczby obsłużonego cargo o ponad 4%.

Liczba Cargo (tony) we Wrocławiu w latach 2022–2025 (Źródło: Port Lotniczy Wrocław SA)	2022 r.	2023 r.	2024 r.	2025 r.
Liczba obsłużonego Cargo on board (tony)	11 124,8	10 413,1	12 289,7	11 787,1

W 2025 r. na zadania inwestycyjne wydatkowano kwotę około **254,7 mln zł.** W ramach programu *Łącząc Europę 2021-2027* (Connecting Europe Facility – CEF) w 2025 r. zrealizowano kluczową część inwestycji: budowę nowej płyty postojowej na 12 samolotów, drogi kołowania oraz płaszczyzny do odladzania statków powietrznych. Wykonane prace przyczyniły się do dalszego podniesienia poziomu bezpieczeństwa operacji lotniczych oraz poprawy parametrów eksploatacyjnych infrastruktury portu. Zrealizowano również szereg działań wpływających na poprawę jakości obsługi pasażerskiej i komfortu podróży, w tym: modernizację systemu parkingowego, przebudowę centralnego punktu kontroli bezpieczeństwa oraz modernizację strefy komercyjnej w terminalu pasażerskim - w strefie ogólnodostępnej oraz w hali odlotów. W 2025 r. Port Lotniczy, w ramach konsorcjum z Polskie Porty Lotnicze S.A. i Górnośląskie Towarzystwo Lotnicze, pozyskał dofinansowanie z Komisji Europejskiej dla projektu *Development of alternative fuel infrastructure at airports in Poland* (AFIF_PL_AIRPORTS) dotyczącego rozwoju zrównoważonej infrastruktury, redukcji emisji gazów oraz wdrażania paliw alternatywnych w lotnictwie.

W 2025 r. Port Lotniczy w ramach projektu *Predictable and Environmentally friendly operations of regional Airports with COncnectivity and Climate as Keyword* realizowanego w konsorcjum z europejskimi lotniskami i Europejską Organizacją ds. Bezpieczeństwa Żeglugi Powietrznej (Eurocontrol) prowadził prace mające na celu zapewnienie bezpieczeństwa powietrznej żeglugi cywilnej i wojskowej przyjaznej środowisku.

W 2025 r. Port Lotniczy wspólnie z międzynarodowymi ekspertami z branży lotniczej pozyskał dofinansowanie z programu HORYZONT na projekt *Digital European Sky – NEURON NEw aiRport Operational service Network*. Projekt ma na celu zaprojektowanie, rozwinięcie i walidację nowej generacji platformy lotniskowej, która zwiększy efektywność operacyjną oraz bezpieczeństwo i zrównoważenie środowiskowe, dzięki zaawansowanej automatyzacji i sztucznej inteligencji. Cały pakiet innowacji, którego częścią jest projekt NEURON, opiewa na **350 mln euro** dla wszystkich wybranych konsorcjów w UE.

W trakcie 40-dniowej przerwy operacyjnej na terenie terminala Portu Lotniczego zorganizowano 18 wydarzeń, w tym dwa międzynarodowe (Korea Kimchi Festival 2025

i Dzień Paszportu Wrocław 2025). Wydarzeniami o największej frekwencji były Dzień Paszportu (2000 osób), Kongres Samorządowy (800 osób) oraz Gryfy Dolnośląskie (600 osób).

Wrocław jest jednym z sześciu polskich miast, w których swoją bazę serwisową ma Ryanair Wrocław Aircraft Maintenance Services (WAMS). W 2025 r. rozpoczęto budowę trzeciego hangaru serwisowego o powierzchni 8600 m², do obsługi 3 samolotów. Kwota inwestycji na ten etap wyniosła 25 mln euro. Dzięki tej inwestycji wrocławski WAMS umacnia swoją pozycję jako największa baza serwisowa Ryanair w Polsce i jedyna w kraju realizująca tzw. ciężką obsługę (heavy maintenance).

WSPIERANIE ROZWOJU ELEKTROMOBILNOŚCI

W 2025 r. kontynuowano rozwój elektromobilności we Wrocławiu zgodnie z ustawą z dnia 11 stycznia 2018 r. o elektromobilności i paliwach alternatywnych, m.in. użytkowano zeroemisyjne autobusy w transporcie miejskim oraz służbowe pojazdy elektryczne, posiadano określoną liczbę punktów ładowania pojazdów oraz stwarzano warunki do wspierania rozwoju elektromobilności w mieście.

W 2025 r. Urząd Miejski Wrocławia oraz jego jednostki użytkowały **16 pojazdów elektrycznych** (w 2024 r. – 16 pojazdów), co stanowiło 18% pojazdów elektrycznych w całej flocie pojazdów miejskich (w 2024 r. 20%).

Ponadto w 2025 r., wykorzystując środki z Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej (NFOŚiGW) w ramach Krajowego Planu Odbudowy, MPK zawarło umowy na zakup **28 autobusów elektrycznych** wraz z niezbędną infrastrukturą, o wartości ponad 107 mln zł. Pojazdy mają zostać skierowane do obsługi linii 106, 129 i 142. W 2025 r. operatorzy obsługujący linie aglomeracyjne wykorzystywali 8 autobusów elektrycznych, na kierunkach m.in.: Kiełczów, Łozina, Krzyżanowice.

W 2025 r. na Cmentarzu Osobowickim przetestowano bezzałogowego minibusa, który w trakcie 128 kursów przewiózł ponad 1 200 osób, pokonując ponad 230 km. Najczęściej korzystali z niego seniorzy i osoby o ograniczonej mobilności, ale też osoby zainteresowane nową technologią. W czasie testów nie odnotowano zdarzeń niebezpiecznych.

W 2025 r. kontynuowano współpracę między miastem a firmą InPost, w ramach której firma prowadziła działania proekologiczne m.in. poprzez zazielenianie paczkomatów, instalację pojemników na elektrośmieci oraz czujników jakości powietrza (65 sztuk), z których dane zostały zintegrowane z miejską mapą jakości powietrza. Ponadto InPost przekazał 250 tys. zł. na program stypendialny dla studentów wrocławskich uczelni rozwijających projekty z zakresu poprawy jakości życia, zrównoważonego rozwoju i ekologii. Wprowadzona została także sieć PaczkoPunktów (m.in. przy ul. Dyrekcyjnej, Rejtana czy Kniaziewicza), które odciążają kurierów i skracają drogę paczki do klienta końcowego.

W odpowiedzi na stały wzrost liczby pojazdów z napędem alternatywnym, we Wrocławiu prowadzone są działania wspierające elektromobilność. Samochody elektryczne mogą korzystać z buspasów oraz parkować za darmo. Ponadto wyznaczone są miejsca postojowe przeznaczone specjalnie dla pojazdów elektrycznych (do 2025 r. łącznie wyznaczono 221 miejsc postojowych).

Liczba pojazdów z napędem alternatywnym w latach 2022–2025 we Wrocławiu
(Źródło: UMW)

Rodzaj pojazdu	2022 r.	2023 r.	2024 r.	2025 r.
pojazdy elektryczne	1383 +598 skuterów	2 227 +652 skuterów	3 181 +731 skuterów	5 468 +840 skuterów
samochody hybrydowe	21 298	30 829	43 025	55 813
samochody CNG, LNG	183	191	101	101
samochody wodór	2	2	3	6

W 2025 r. kontynuowano prace w ramach Komitetu Samorządowego oraz Komitetu do spraw Nowej Mobilności Miejskiej, działających przy Polskim Stowarzyszeniu Nowej Mobilności. Skierowano szereg postulatów do administracji rządowej, w tym uwagi do nowelizacji ustawy o elektromobilności i paliwach alternatywnych oraz prawa o ruchu drogowym.

OGÓLNODOSTĘPNE PUNKTY ŁADOWANIA POJAZDÓW ELEKTRYCZNYCH I STACJE TANKOWANIA GAZEM ZIEMNYM

W 2025 r. kontynuowano zawieranie umów z operatorami. Do końca 2025 r. podpisano 12 umów dzierżawy na 115 stacji ładowania. W ramach podpisanych umów – pierwsze stacje powstały w pasie ruchu drogowego ulic Kazimierza Pułaskiego, Krętej, Gajowej, Estońskiej i Ostrowskiego.

W 2025 r. kontynuowano opiniowanie wniosków dotyczących lokalizacji ogólnodostępnych stacji ładowania, składanych przede wszystkim za pośrednictwem specjalnie przygotowanej aplikacji <https://wev.um.wroc.pl/wniosek-operatora>. W 2025 r. zaopiniowano łącznie 123 wnioski (45 zaopiniowano pozytywnie, 78 negatywnie). W 2025 r. w ramach programu eV City powered by Volvo oddano we Wrocławiu 8 ogólnodostępnych dwustanowiskowych stacji szybkiego ładowania o mocy 175 kW.

Liczba punktów ładowania pojazdów paliwem alternatywnym w latach 2022–2025
(Źródło: UMW)

Liczba punktów	2022 r.	2023 r.	2024 r.	2025 r.
Liczba punktów ładowania pojazdów elektrycznych w tym:	168	207	249	340
	w 53 lokalizacjach	w 70 lokalizacjach	w 78 lokalizacjach	w 131 lokalizacjach
liczba punktów Gminy Wrocław	28	28	28	45
liczba punktów pozostałych	140	179	221	295
Liczba stacji ładowania pojazdów elektrycznych	83	107	133	172

Liczba stacji tankowania gazem ziemnym	1	1	1	1
Liczba stacji tankowania wodorem	-	-	-	1

W 2025 r. kontynuowano prace w ramach projektu Shift2Zero, finansowanego z unijnego programu Horyzont Europa, którego celem jest stworzenie nowoczesnego, lekkiego elektrycznego pojazdu dostawczego sprawdzającego się w przestrzeni miejskiej. W 2025 roku na spotkaniach Konsorcjum 30 partnerów z 10 krajów europejskich przeanalizowano materiały planistyczne i zdefiniowano potrzeby.

INFRASTRUKTURA

Bezpieczeństwo i pewność funkcjonowania infrastruktury komunalnej to jeden z celów strategicznych miasta. W 2025 r. dzięki wysokiej jakości usług komunalnych i ciągłości pracy jednostek, spółek i firm zajmujących się utrzymaniem miasta, zapewniono bezpieczeństwo sanitarne infrastruktury miejskiej i jej użytkowników.

W 2025 r. Miejskie Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji S.A. we Wrocławiu (MPWiK) zostało wyróżnione prestiżowym tytułem *Best Digital Transformation* podczas *Data Economy Innovators Awards*, ogólnopolskiego konkursu, w którym nagradzane są najbardziej innowacyjne projekty z zakresu zarządzania danymi. Wrocławskie wodociągi doceniono za innowacyjny system predykcyjny, który pozwala na skuteczniejsze wykrywanie potencjalnych awarii z dokładnością do 90%, zanim jeszcze do nich dojdzie.

MPWiK jest jednym z **15 europejskich przedsiębiorstw** branży wodno-kanalizacyjnej pod względem najniższych strat wody. W 2025 r. straty te wyniosły 4,07% (w 2024 r. – 5,02%) i były najniższe w historii Wrocławia. Wg raportu Europejskiego Banku Centralnego straty wody we Wrocławiu były o kilka punktów procentowych niższe niż średnia dla Europy Zachodniej. Dla porównania, wg danych GUS straty dostarczonej wody w Polsce wyniosły średnio 6,9% w 2024 r.

W 2025 r. we Wrocławiu uzdatniono ponad 48,7 mln m³ wody. Jest to objętość, którą można napełnić 14 tys. basenów olimpijskich o pojemności 3500 m³ lub 275 Hal Stulecia.

SYSTEM ZAOPATRZENIA W WODĘ

System ujmowania i uzdatniania wody dla Wrocławia jest układem złożonym, który pozwala na elastyczne dostosowanie do zmiennych potrzeb i warunków, w tym sytuacji kryzysowych i awaryjnych. System zaopatrzenia w wodę składa się z ujęć wody (pompownie wody powierzchniowej, pompownie wody infiltracyjnej, tereny wodonośne), dwóch zakładów produkcji wody, stacji uzdatniania wody oraz obiektów sieciowych (pompownie strefowe, komory dochlorowywania). Wrocław zaopatrywany jest w wodę ujmowaną z rzeki Oławy, której zasoby wzbogacane są wodami z rzeki Nysy Kłodzkiej (system przerzutowy Nysa–Oława). System przerzutowy z Nysy Kłodzkiej pracuje w oparciu o jaz piętrzący w Michałowie w województwie opolskim, pompownię wody oraz doprowadzalnik o długości 27 km. Zasilanie z Nysy Kłodzkiej zapewnia odpowiednią ilość wody, poprawia jakość wody w rzece Oławie i pozwala na optymalizację zużycia środków chemicznych w procesach uzdatniania.

Nieprzerwanie prowadzony jest monitoring wybranych parametrów jakości wody, zarówno wody przerzucanej z Nysy Kłodzkiej, jak i zmieszanej z wodami rzeki Oławy. System z dużym wyprzedzeniem pozwala na podjęcie działań umożliwiających zabezpieczenie wody surowej do produkcji uzdatnienia i ochronę ujęć wody.

Woda uzdatniana jest w dwóch wrocławskich Zakładach Produkcji Wody (ZPW). ZPW Na Grobli zaopatruje głównie mieszkańców centrum i północno-wschodniej części Wrocławia. Zakład zasilany jest wyłącznie wodą infiltracyjną z terenów wodonośnych (o pow. 1 106,65 ha), położonych na południowy-wschód od Wrocławia, objętych strefą ochronną ujęcia wody powierzchniowej. ZPW Mokry Dwór zaopatruje głównie mieszkańców południowo-wschodniej, południowej i częściowo zachodniej części

Wrocławia. Zakład uzdatnia wodę powierzchniową ujmowaną z rzek Oławy i Nysy Kłodzkiej. Wydajność każdego ZPW wynosi maksymalnie 80 tys. m³ na dobę. Zlokalizowana w Leśnicy Stacja Uzdatniania Wody (SUW) jest lokalną stacją zaopatrującą w wodę mieszkańców okolicznych osiedli. Leśnica zasilana jest głównie wodą podziemną, uzupełnianą okresowo (duże rozbiory w okresie letnim lub działania eksploatacyjne) wodą z ZPW Mokry Dwór.

Pobór i uzdatnianie wody w MPWiK we Wrocławiu w latach 2022–2025 (tys. m³)
(Źródło: MPWiK)

1	Pobór wody	2022	2023	2024	2025
1.1	Ilość pobranej wody powierzchniowej	22 630,41	24 170,89	23 542,61	22 999,30
1.2	Ilość pobranej wody infiltracyjnej	29 808,83	27 768,24	27 657,37	27 944,99
1.3	Ilość pobranej wody głębinowej	319,49	283,84	218,14	138,20
Razem woda pobrana do uzdatniania: (bez przerzutów i przepompowywania)		52 758,73	52 222,97	51 418,12	51 082,49
2	Dostawa uzdatnionej wody	2022	2023	2024	2025
2.1	ZUW "Mokry Dwór"	21 641,85	23 182,20	22 475,74	21 713,99
2.2	ZUW "Na Grobli"	28 442,95	26 458,97	26 441,40	26 855,52
2.3	SUW "Leśnica"	485,37	283,84	263,70	138,21
Razem woda uzdatniona:		50 570,17	49 925,01	49 180,84	48 707,72

MPWiK eksploatuje około **2 240 km** sieci wodociągowej (w 2024 r. 2 225 km). System dystrybucji wody obejmuje cały Wrocław, poza tym MPWiK dostarcza wodę uzdatnioną do siedmiu gmin ościennych (Kobierzyce, Siechnice, Wisznia Mała, Długołęka, Kąty Wrocławskie, Czernica oraz Miękinia). Sprzedawana jest także woda surowa do wodociągów w Brzegu Opolskim, Elektrociepłowni Czechnica (Kogeneracja S.A.).

SYSTEM ODBIORU I OCZYSZCZANIA ŚCIEKÓW

System kanalizacyjny Wrocławia składa się z sieci kanalizacyjnej, przepompowni ścieków, Wrocławskiej Oczyszczalni Ścieków Janówek (WOŚ Janówek). WOŚ Janówek jest oczyszczalnią mechaniczno-biologiczną z chemicznym wspomaganie usuwania związków fosforu, która może odprowadzać, zgodnie z wydanym pozwoleniem wodnoprawnym, średnio **155 tys. m³** oczyszczonych ścieków na dobę. Ścieki doprowadzane są do oczyszczalni systemem sieci rozdzielczych i ogólnospławnych (w

tym kolektorów: Odra, Śleza, Bystrzyca, Kolektor Południowy, Kolektor Północny) oraz lokalnych przepompowni.

W 2025 r. MPWiK eksploatowało około **1 770 km kanalizacji sanitarnej i ogólnospławnej** wraz z przyłączami (o 10 km więcej niż w 2024 r.). Ścieki odbierane są przez MPWiK z obszaru Wrocławia oraz z gmin Kobierzyce, Siechnice, Wisznia Mała, Długołęka, Kąty Wrocławskie, Czernica oraz Miękinia.

Na koniec 2025 r. MPWiK eksploatowało **71** przepompowni sanitarnych i ogólnospławnych (w 2024 r. – 70 przepompowni) oraz **4** zlewnie ścieków (w tym 1 na WOŚ Janówek). Przepompownie (wliczając pompownię główną WOŚ Janówek) przepompowały w sumie **109,72 mln m³** ścieków, jest to o **5,84 mln m³** ścieków mniej niż w 2024 roku.

Liczba przepompowni ścieków i zlewni w latach 2022-2025 (w szt.) (Źródło: MPWiK)

Wyszczególnienie	2022	2023	2024	2025
Liczba przepompowni sanitarnych i ogólnospławnych	67	69	70	71
Liczba zlewni	4	4	4	4

W 2025 r. do WOŚ Janówek wpłynęło **52 745 tys. m³** ścieków (w tym z kanalizacji ogólnospławnej), co stanowi spadek o **3 918 tys. m³** w stosunku do roku 2024. Ścieki dopływały w ilości średniodobowej **144,5 m³** na dobę, co stanowi spadek o około 7% w stosunku do roku 2024.

MIEJSKI SYSTEM GOSPODAROWANIA WODAMI OPADOWYMI I ROZTOPOWYMI

System gospodarowania wodami opadowymi we Wrocławiu składa się z: sieci kanalizacji deszczowej i drenażowej wraz z urządzeniami, sieci kanalizacji ogólnospławnej wraz z urządzeniami, pompowni wód deszczowych i drenażowych, pompowni ścieków ogólnospławnych, urządzeń do retencjonowania i infiltracji wód opadowych, urządzeń małej retencji połączonych w system, systemu rowów (otwartych i zarurkowanych) wraz z urządzeniami, służących odprowadzaniu wód opadowych do odbiornika. W 2025 r. długość rowów zarządzanych przez MPWiK wyniosła ok. **330 km**. W 2025 r. długość sieci kanalizacji deszczowej na terenie Wrocławia eksploatowanej przez MPWiK to ok. **599 km** (ok. 7 km więcej niż w 2025 r.). Występuje ona na osiedlach kanalizowanych wspólnie, przylegających do terenów śródmiejskich oraz na obszarach peryferyjnych. Wody opadowe i roztopowe odprowadzane są do odbiorników naturalnych poprzez wyloty. Na terenie Wrocławia pracuje **20 przepompowni deszczowych** eksploatowanych przez MPWiK (o 2 więcej niż w 2024 roku). Na obszarze Wrocławia znajduje się również sieć drenaży. Jej zadaniem jest zbieranie i odprowadzanie wód gruntowych w celu lokalnego obniżenia lub ustabilizowania warunków gruntowo-wodnych. Wody drenażowe są zbierane, przepompowywane i odprowadzane do lokalnych odbiorników. Na terenie miasta zlokalizowanych jest **5 przepompowni drenażowych**.

Informacje dotyczące Gospodarowania Wodami Opadowymi (GWO) znajdują się w Rozdziale ŚRODOWISKO.

WOLUMEN I STRUKTURA SPRZEDAŻY WODY I ODBIORU ŚCIEKÓW

W 2025 r. MPWiK odnotowało spadek sprzedanej wody uzdatnionej oraz wzrost odebranych ścieków w porównaniu z rokiem 2024. Ilość sprzedanej wody w 2025 r. wyniosła **45,72 mln m³** wody i spadła w stosunku do roku 2024 o **0,3%**. Ilość odebranych ścieków w 2025 r. wyniosła **46,23 mln m³** i wzrosła w stosunku do roku 2024 o **0,1%**.

Wolumen sprzedanej wody uzdatnionej i odebranych ścieków i nieczystości w latach 2022–2025 (w mln m³) (Źródło: MPWiK)

Wyszczególnienie	2022	2023	2024	2025
Sprzedaż wody ogółem	44,83	45,08	45,88	45,72
Sprzedaż wody dla Wrocławia	39,95	40,06	40,88	41,02
Ścieki odprowadzone do kanalizacji ogółem	44,14	44,60	46,16	46,23
Ścieki odprowadzone do kanalizacji we Wrocławiu	38,27	38,41	39,40	39,79

W 2025 r. sprzedaż ilościowa wody dla Wrocławia (41,02 mln m³) oraz odbiór ścieków odprowadzonych do kanalizacji we Wrocławiu (39,79 mln m³) osiągnęły poziom nieznacznie wyższy od zakładanego w budżecie. Sprzedaż wody przekroczyła przyjęte założenia łącznie o 0,2%, a odbiór ścieków o 0,9%.

JAKOŚĆ WODY I ŚCIEKÓW

Jakość wody kontrolowana jest na wszystkich etapach jej ujmowania, uzdatniania i przesyłania. W 2025 r. w laboratorium MPWiK zbadano ponad **11 tys.** (w 2024 r. – 12 tys.) próbek wody uzdatnionej, surowej oraz na poszczególnych etapach procesów technologicznych jej uzdatniania. Wykonano z nich ponad **100 tys.** analiz (tak samo jak w 2024 r.). Jakość wody uzdatnianej w ZPW Na Grobli i ZPW Mokry Dwór monitorowana jest w trybie ciągłym przez urządzenia pomiarowe, by na wyjściu z każdego zakładu zapewnić jej parametry spełniające wymagania Rozporządzenia Ministra Zdrowia w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi. W ramach monitoringu jakości wody w sieci wodociągowej zbadano ponad **400** próbek pobranych w 40 stałych punktach kontrolnych sieci miejskiej, ponad **1500** próbek z rurociągów tłocznych oraz blisko **700** próbek w ramach działań interwencyjnych, zleceń dodatkowych oraz zleceń zewnętrznych (w 2024 r. – 700 w ramach działań interwencyjnych, zleceń dodatkowych oraz zleceń zewnętrznych). MPWiK kontroluje jakość ścieków wprowadzanych do kanalizacji oraz oczyszczanych w oczyszczalni i odprowadzanych do środowiska. W 2025 r. w ramach kontroli jakości

ścieków przemysłowych laboratorium MPWiK pobrało **744** próbki (w 2024 r. – 733), w wyniku których naliczono kary umowne za przekroczenia dopuszczalnych wartości wskaźników zanieczyszczeń w wysokości około 1,0 mln zł (w 2024 r. – 1,2 mln zł). Laboratorium MPWiK w ramach sterowania pracą oczyszczalni oraz kontroli spełniania wymagań prawnych pobrało ponad **3 tys.** próbek ścieków i osadów z oczyszczalni.

INWESTYCJE I REMONTY MIEJSKIEGO PRZEDSIĘBIORSTWA WODOCIĄGÓW I KANALIZACJI

W 2025 r. nakłady inwestycyjne MPWiK wyniosły **249,4 mln zł**, dodatkowo na remont infrastruktury wydatkowano **40,4 mln zł**.

W roku 2025 kontynuowano realizację *Wieloletniego Planu Rozwoju i Modernizacji Urzędzeń Wodociągowych i Urzędzeń Kanalizacyjnych we Wrocławiu na lata 2023-2027*, uchwalonego przez Radę Miejską Wrocławia dnia 14 września 2023 roku. Plan ten określa nakłady inwestycyjne planowane do poniesienia przez MPWiK w latach 2023-2027 w kwocie 865,1 mln zł.

W 2025 r. prowadzono następujące prace:

- dotyczące ujęć wody i produkcji wody: na terenach wodonośnych kontynuowano prace związane z renowacją i przebudową studni infiltracyjnych oraz remontem infrastruktury, rozpoczęto budowę zbiornika wody czystej na terenie ZPW Mokry Dwór, zmodernizowano instalację automatyki na obiekcie pompowni w Michałowie;
- dotyczące systemu dystrybucji wody, odbioru ścieków oraz zagospodarowania wód opadowych: zakończono budowę sieci kanalizacji sanitarnej w ul. Melisowej oraz na osiedlach: Strachowice (w rejonie ul. Zarembowicza) i Księżę Wielkie; prowadzono prace związane z budową kanalizacji sanitarnej na osiedlu Kłokoczyce oraz w ul. Brodzkiej, Koszyckiej, Kiełczowskiej i Inflanckiej; zakończono remont kanalizacji ogólnospławnej w ul. Kuronia; kontynuowano remont kolektora Ślęza w ul. Szczecińskiej; zakończono budowę sieci wodociągowej w ul. Kaparowej i Melisowej; zakończono przebudowę sieci wodociągowej azbestocementowej w ul. Inowrocławskiej, Ślicznej, Olszewskiego oraz sieci wodociągowej w ul. Giżyckiej i Kętrzyńskiej, Gdańskiej i Czerwonego Krzyża; remontowano sieć wodociągową w ul. Bajana; zakończono budowę kanalizacji deszczowej w ul. Kaparowej, Melisowej, Braci Hofmannów i Serowarskiej; kontynuowano budowę sieci kanalizacji deszczowej w ul. Cegielskiego, Braci Hofmannów i Konduktorskiej wraz ze zbiornikiem retencyjnym oraz przepompownią wód deszczowych;
- dotyczące oczyszczalni ścieków: przeprowadzono szereg remontów i inwestycji, których celem było utrzymanie sprawności i niezawodności działania obiektów technologicznych oczyszczalni oraz poprawa warunków bezpieczeństwa i higieny pracy pracowników, m.in. zrealizowano przebudowę punktów rozładowniczych środków chemicznych; zmodernizowano wentylację w budynku mechanicznego odwadniania osadów ściekowych; rozbudowano system opomiarowania pompowni wody technologicznej oraz Wydzielonych Komór Fermentacyjnych, w celu zwiększenia przepustowości oczyszczalni kontynuowano rozbudowę i modernizację oczyszczalni obejmującą obiekty podczyszczania wstępnego wraz z

infrastrukturą towarzyszącą oraz budowę instalacji deamonifikacji; równolegle rozpoczęto realizację etapu obejmującego modernizację części biologicznej oczyszczalni wraz z przebudową systemu napowietrzania oraz budowę nowego osadnika wtórnego.

INWESTYCJE WSPÓŁFINANSOWANE ZE ŚRODKÓW UE

W 2025 r. kontynuowano realizację wspólnego projektu z gminą Wrocław pn. „*Wsparcie zrównoważonych systemów gospodarowania wodami opadowymi z udziałem zielono-niebieskiej infrastruktury we Wrocławiu*”, który uzyskał dofinansowanie w ramach działania 1.2 Adaptacja terenów zurbanizowanych do zmian klimatu Programu Fundusze Europejskie na Infrastrukturę, Klimat, Środowisko 2021-2027. Umowa o dofinansowanie projektu została podpisana we wrześniu 2024 roku pomiędzy NFOŚiGW a gminą Wrocław. MPWiK, na mocy porozumienia o wspólnej realizacji projektu, zawartego z gminą Wrocław dnia 22 listopada 2023 r., realizuje zadanie dot. budowy sieci kanalizacji deszczowej w ul. Cegielskiego, Braci Hofmannów i Konduktorskiej wraz ze zbiornikiem retencyjnym oraz przepompownią wód deszczowych. Wartość zakresu MPWiK wynosi **15,4 mln zł** brutto, a dofinansowanie **9,6 mln zł**.

W marcu 2025 r. podpisana została umowa o dofinansowanie projektu „**Docelowe rozwiązanie gospodarki ściekowej dla miasta Wrocławia – Faza II**”, dla którego wnioskowano o dofinansowanie w ramach działania 1.3 Gospodarka wodno-ściekowa Programu Fundusze Europejskie na Infrastrukturę, Klimat, Środowisko 2021-2027. Projekt obejmuje 12 zadań inwestycyjnych z zakresu gospodarki ściekowej, w tym budowę ponad **22 km** sieci kanalizacji sanitarnej oraz rozbudowę i modernizację Wrocławskiej Oczyszczalni Ścieków. Całkowita wartość projektu wynosi **504,1 mln zł** brutto, a dofinansowanie **286,9 mln zł**.

W sierpniu 2025 r. podpisana została umowa o dofinansowanie projektu „**Poprawa wrocławskiego systemu zaopatrzenia w wodę**”, dla którego wnioskowano o dofinansowanie w ramach naboru dot. działania 2.5 Woda do spożycia Programu Fundusze Europejskie na Infrastrukturę, Klimat, Środowisko 2021-2027. Projekt obejmuje 26 zadań inwestycyjnych z zakresu modernizacji systemu ujmowania, uzdatniania i dystrybucji wody, w tym modernizację ponad **11 km** sieci wodociągowej. Całkowita wartość projektu wynosi **260,8 mln zł** brutto, a dofinansowanie **148,4 mln zł**.

DZIAŁALNOŚĆ BADAWCZO-ROZWOJOWA

W 2025 roku MPWiK kontynuowało działalność badawczo-rozwojową (B+R). Do najważniejszych projektów należały:

- zapewnienie bezpieczeństwa dostawy wody dla miasta Wrocławia w aspekcie zmian klimatu,
- opracowanie innowacyjnego systemu zbierania i przetwarzania w czasie rzeczywistym danych o obecności mikroplastików i substancji ropopochodnych w wodzie (projekt RTA-MP, realizowany w ramach konsorcjum),
- badanie toksyczności w wodzie i ściekach (projekt ToxWatch, realizowany w ramach konsorcjum),

- testy polielektrolitów oraz chlorowania w celu wspomaganie zagęszczania grawitacyjnego osadów ściekowych,
- projekty w ramach programów akceleracyjnych,
- badanie potencjału wykorzystania ścieków oczyszczonych na terenie gminy Wrocław oraz aglomeracji wrocławskiej,
- prace wdrożeniowe związane z procesem deamonifikacji odcieków na WOŚ Janówek.

UDOSKONALENIA DZIAŁANIA SYSTEMU WODNO-ŚCIEKOWEGO MIASTA WROCŁAWIA

MPWiK stale prowadzi działania zmierzające do usprawnienia systemu wodno-ściekowego, realizując projekty zmierzające do poprawy efektywności energetycznej oraz obniżenia strat wody z sieci wodociągowej. W 2025 r. w ramach poprawy efektywności energetycznej m.in. wdrożono system do kompleksowego zarządzania zasobami energetycznymi WOŚ Janówek, zakończono modernizację układu wentylacji i ogrzewania stacji odwadniania osadów na WOŚ Janówek, kontynuowano modernizację pompowni II st. w ZPW Mokry Dwór, prowadzono prace związane z budową kolejnych dwóch instalacji fotowoltaicznych na obiektach MPWiK.

Od 2009 r. przeprowadzono szereg działań ograniczających straty wody. Działania miały na celu utrzymanie efektów osiągniętych w poprzednich latach, w tym obniżenia strat wody z sieci wodociągowej. Zgodnie z założeniami międzynarodowej metodyki ograniczania strat wody - International Water Association (IWA), sieć wodociągowa na terenie Wrocławia została podzielona na mniejsze strefy monitoringu - District Metered Area (DMA). Każda ze stref DMA objęta jest stałym monitoringiem sieci wodociągowej, opartym na danych przesyłanych z urządzeń pomiarowych zamontowanych w terenie, w tym ponad 100 punktów pomiaru przepływu i ciśnienia, ponad 1 300 urządzeń akustycznych służących do wykrywania ukrytych wycieków (w 2024 r. - 1 300), 20 punktów monitoringu jakości wody na sieci wodociągowej (w 2024 r. - 22) oraz ponad 30 urządzeń służących do monitoringu uderzeń hydraulicznych (w 2024 r. - 30). Dane zbierane są również z ponad 60 tys. wodomierzy u odbiorców końcowych.

Oprogramowanie SmartFlow, którego współautorem jest MPWiK, zbiera i analizuje dane spływające z urządzeń pomiarowych, a następnie bilansuje je i ewentualne nieprawidłowości wyświetla na mapie Wrocławia. W 2025 r. SmartFlow został rozbudowany o nowe funkcjonalności w zakresie analizy pozornych strat wody wynikających m.in. z błędów pomiarowych oraz o dodatkowe funkcje poprawiające efektywność pracy diagnostów wodociągowych. W 2025 r. wytworzono również prototypowe rozwiązanie (Predictive Maintenance) oparte o narzędzia sztucznej inteligencji (AI), wspierające wykrywanie i analizę anomalii na sieci wodociągowej (obecnie rozwiązanie to jest w fazie testów i rozwoju). Wprowadzone usprawnienia wpływają na poprawę jakości prowadzonych analiz oraz większą efektywność działań związanych z ograniczaniem strat wody na sieci wodociągowej.

Trwają również prace związane z budową systemu stacjonarnego odczytu wodomierzy opartego o radiowy system przesyłu danych LoRa. Budowa tego systemu przełoży się na zwiększenie skuteczności monitoringu w zakresie strat wody oraz szybszą reakcję na nieprawidłowości występujące na sieci wodociągowej.

Straty wody w sieci wodociągowej notowane przez MPWiK w latach 2012–2025 (w %) (Źródło: MPWiK)

2012 r.	2013 r.	2014 r.	2015 r.	2016 r.	2017 r.	2018 r.	2019 r.	2020 r.	2021 r.	2022 r.	2023 r.	2024 r.	2025 r.
18,3 %	14,2 %	15,7 %	13,1 %	14,2 %	14,3 %	9,6 %	9,7 %	9,5 %	9,9 %	10,4 %	8,2 %	5,0 %	4,0 %

Według ostatniego raportu European Benchmarking Co-operation - EBC (międzynarodowe stowarzyszenie prowadzące benchmarking dla przedsiębiorstw branży wodno-kanalizacyjnej) MPWiK znajduje się wśród dziesięciu europejskich przedsiębiorstw o najniższym procentowym wskaźniku strat wody (dotyczy przedsiębiorstw biorących udział w benchmarkingu). Wg raportu benchmarkingu EBC straty wody we Wrocławiu są o kilkanaście punktów procentowych niższe niż średnia dla Europy Zachodniej.

KAMPANIA SPOŁECZNA #PIJKRANÓWKĘ

W 2025 r. kontynuowano kampanię społeczną #PijKranówkę, mającą na celu edukację ekologiczną i przekonanie do wyboru wody kranowej jako wody do picia. W 2025 r. MPWiK było obecne z kranówką na **138 wydarzeniach sportowych, miejskich, społecznych i kulturalnych**. Podczas bezpośrednich spotkań z odbiorcami kampanii MPWiK dostarczyło **267 tys. litrów** bezpłatnej kranówki, a ich beczkowsy na akcje promocyjne wyjeżdżały **52 razy**.

DZIAŁANIA EDUKACYJNE MIEJSKIEGO PRZEDSIĘBIORSTWA WODOCIĄGÓW I KANALIZACJI

Działalność edukacyjna MPWiK S.A. najpełniej realizowana jest w Centrum Edukacji Ekologicznej Hydropolis – jedynym takim miejscu w Polsce i jednym z nielicznych na świecie, które w tak kompleksowy sposób popularyzuje wiedzę o wodzie i uczy szacunku do środowiska naturalnego. 5 grudnia 2025 r. Hydropolis obchodziło swoje **10. urodziny**, a jubileusz stał się okazją do wprowadzenia szeregu nowości, poszerzenia oferty oraz udostępnienia zupełnie nowych przestrzeni dla gości. Z okazji jubileuszu 10-lecia Hydropolis zwiedzający po raz pierwszy mogli wejść do zabytkowej **Kotłowni Wschodniej** – jednego z najstarszych obiektów wrocławskich wodociągów, odrestaurowanego i udostępnionego tak, by pokazać historyczne maszyny, kominy oraz kulisy pracy dawnego Zakładu Produkcji Wody „Na Grobli”. Równocześnie otwarto zupełnie nową przestrzeń – **zielony dach Hydropolis**, ekologiczną oazę z ponad 1 100 roślinami, 3 690 m² mat rozchodnikowych, 17 kilometrami instalacji nawadniającej, rozetami sensorycznymi, ścieżką imitującą granit oraz lunetą do obserwacji zabytkowych obiektów MPWiK. W ramach jubileuszowych nowości na ekspozycji pojawił się także **interaktywny pojazd brygady MPWiK**, pozwalający zajrzeć „od kuchni” w codzienną pracę ekip terenowych odpowiedzialnych za niezawodne dostawy wody. Uzupełnieniem nowych atrakcji jest gablota prezentująca **wrak Titanica**. Dzięki tym wszystkim elementom Hydropolis wzbogaciło

swoją ofertę o przestrzenie i treści, które w wyjątkowy sposób podkreślają zarówno misję edukacyjną centrum, jak i rangę jubileuszowego roku.

W 2025 r. centrum osiągnęło wynik frekwencyjny na poziomie **336 445 gości**.

Edukatorzy Hydropolis przeprowadzili także **warsztaty dla 11 626 gości**. Warsztaty w Hydropolis są zaprojektowane z myślą o różnych grupach wiekowych: przedszkolakach, uczniach szkół podstawowych i średnich. W trakcie zajęć uczestnicy zdobywają podstawową wiedzę z chemii, fizyki oraz historii, a także rozwijają umiejętności w dziedzinach sztuki, techniki i wiedzy powszechnej.

MPWiK S.A. ze swoją misją edukacyjną wychodzi także poza mury centrum wiedzy o wodzie. W roku szkolnym 2024/2025 kolejne 6 000 uczniów drugich klas szkół podstawowych zostało objętych projektem edukacji ekologicznej **Akademia H2O**.

Łącznie od 2022 r., we Wrocławiu i okolicznych gminach, 31 275 uczniów drugich klas uczestniczyło w projekcie Akademia H2O.

GOSPODAROWANIE ODPADAMI

W 2025 r. we Wrocławiu masa odpadów komunalnych zbieranych w ramach gminnego systemu wyniosła **299 696,248 Mg** (megagram = tona), to jest o **6 688,45 Mg** więcej, niż w roku 2024. W podziale na poszczególne frakcje odpadów, podobnie jak w latach poprzednich, dominowały odpady zmieszane. Jednak w 2025 r. odnotowano spadek udziału segregowanych odpadów w łącznej masie odpadów komunalnych – do 53,84% (w 2024 r. – 56,06%).

Odpady komunalne odebrane i zebrane w ramach gminnego systemu w latach 2022–2025 (w Mg) (Źródło: Ekosystem)

Rok	Zmieszane	Bioodpady	Papier	Tworzywa sztuczne, metale,	Szkło	Leki	Wielkogabarytowe	Inne	Łącznie
2022	202 083,94	37 935,65	27 211,60	25 243,15	20 619,76	37,41	14 068,26	6 956,52	334 156,30
2023	174 451,47	36 901,62	21 702,53	22 883,66	16 187,84	38,51	13 308,99	8 437,16	293 911,786
2024	164 266 ,300	38 782,300	22 504,100	24 100,96	16 014,86	42,58	15 523,92	11 772,778	293 007 ,798
2025	161 366 ,940	43 064,740	22 056,480	23 800,050	15 847,400	44,249	15 468,980	18 047,409	298 696 ,248

Odpady komunalne odebrane w ramach gminnego systemu trafiają do, przeznaczonych dla nich, instalacji komunalnych lub zakładów zajmujących się zagospodarowywaniem odpadów, w których segregowane są zgodnie z hierarchią postępowania z odpadami, tj. przygotowywanie do ponownego użycia, recykling, inne procesy odzysku i unieszkodliwianie.

W latach poprzednich, poziom przygotowania do ponownego użycia i recyklingu następujących frakcji odpadów komunalnych: papieru, metali, tworzyw sztucznych i szkła, był zgodny z obowiązującą w danym okresie normą i wynosił odpowiednio: w 2015 r. – 25,8%, w 2016 r. – 24,29%, w 2017 r. – 30%, w 2018 r. – 35%, w 2019 r. – 51,01%, w 2020 r. – 52,28%. Od 2021 r. wprowadzono nowy sposób obliczania poziomu recyklingu we wszystkich frakcjach. Poziom przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych osiągnięty przez Wrocław w 2021 r. wyniósł 22,65% przy wymaganym poziomie 20%, w 2022 r. 29,73% przy wymaganym poziomie 25%, a w 2023 r. 35% przy wymaganym poziomie 35%. W roku 2024 osiągnięty przez gminę Wrocław poziom przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych wyniósł 38,15%. Tym samym był to pierwszy rok, w którym gmina nie osiągnęła poziomu wymaganego art. 3b Ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz.U. 2025 poz. 733), wynoszącego w 2024 roku 45%. W 2025 r. poziom wyniósł 40,04%, zatem Gminie nie udało się osiągnąć wymaganego ustawą poziomu przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych w wysokości co najmniej 55% za 2025 r.

Udział odpadów komunalnych odebranych i zebranych selektywnie w masie odpadów komunalnych ogółem we Wrocławiu w latach 2020–2025 (w %) (Źródło: Ekosystem)

2022 r.	2023 r.	2024 r.	2025 r.
39,45	40,58	43,00	46,16

W 2025 r. kontynuowano obowiązkowe selektywne zbieranie odpadów z papieru, szkła, metali i tworzyw sztucznych oraz bioodpadów. Pozostałe odpady, takie jak zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny, zużyte opony czy tekstylia oraz inne odpady problemowe, dostarczane były przez mieszkańców do Punktów Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych (PSZOK) przy ul. Janowskiej 51, przy ul. K. Michalczyka 9 oraz przy ul. Szwajcarskiej 15. W 2025 r. w PSZOK zebrano łącznie 17 636,354 Mg odpadów.

W ciągu ostatnich lat ilość odpadów zebranych w PSZOK znacząco wzrasta (w stosunku do 2024 r. wzrost o 41%). W 2025 r. w ramach, usługi SZOP - Samochód Zbierający Odpady Problemowe zebrano 56,950 Mg odpadów. Przeteterminowane leki zbierano w specjalistycznych pojemnikach w 151 aptekach na terenie miasta, a zużyte igły i strzykawki w 58 aptekach.

Ilość odpadów zebranych w PSZOK we Wrocławiu w latach 2022–2025 (w Mg) (Źródło: Ekosystem)

2022 r.	2023 r.	2024 r.	2025 r.
7 489,629	9 246,156	12 469,594	17 636,354

W połowie 2025 r. nastąpiła zmiana podziału miasta z IV na VI sektorów odbierania odpadów komunalnych. Za **odbiór odpadów** odpowiedzialne były: Wrocławskie Przedsiębiorstwo Oczyszczania ALBA S.A. (w okresie 01.01.2025-30.06.2025 Sektor IV – Psie Pole, w okresie 01.07.2025-31.12.2025 Sektor IV), Chemeko-System Sp. z o.o.

Zakład Zagospodarowania Odpadów (w okresie 01.01.2025-30.06.2025 Sektor III – Fabryczna, w okresie 01.07.2025-31.12.2025 Sektor VI) oraz Konsorcjum Chemeko-System Sp. z o.o. Zakład Zagospodarowania Odpadów oraz ENERIS Ekologiczne Centrum Utylizacji Sp. z o.o. (w okresie 01.01.2025-30.06.2025 Sektor I – Stare Miasto i Śródmieście i Sektor II – Krzyki, w okresie 01.07.2025-31.12.2025 Sektory I, II, III i V).

Za **utrzymanie czystości** w 2025 r. odpowiedzialne były: WPO ALBA S.A. (zadanie 2 – Śródmieście), FB Serwis Wrocław Sp. z o.o. (zadanie 1 – Stare Miasto oraz zadanie 3 – Krzyki) oraz Konsorcjum Eneris Ekologiczne centrum Utylizacji, Chemeko System Sp. z o.o., „FAGUS” Usługi Ogrodnicze Rafał Pawlak, „Iglicznia” Zakład Usług Ogrodniczych inż. Sylwester Pawlak, „Zieleń – Pawlak Spółka Jawna”, Cleanart Artur Durda, EPA GREEN Sp. z o.o. oraz Polsuper Sp. z o.o. (zadanie 4 – Fabryczna oraz zadanie 5 – Psie Pole). Tereny zewnętrzne objęte przedmiotem zamówienia, uwzględniają administracyjny podział gminy Wrocław i oznaczone są odpowiednio numerami od nr 6 do nr 17. Za **utrzymanie czystości** w 2025 r. odpowiedzialne były S&A Service Sp. z o.o. (zadanie 6 – rej. B i U; zadanie 7 – rej. C; zadanie 8 – rej. D i E; zadanie 9 – rej. F i G; zadanie 10 – rej. H i I; zadanie nr 15 – rej. R), Konsorcjum Artur Jędrzejczak „HERKULES”, Krzysztof Pilichowski „CAR-TRANS” (zadanie 11 – rej. L i Ł; zadanie 12 – rej. M; zadanie 13 – rej. N), ROBOT 1 B. Orzechowska i Z. Gryglewicz Spółka Jawna (zadanie 14 – rej. O i P) oraz Krzysztof Pilichowski „CAR-TRANS” (zadanie 16 – rej. S i T; zadanie 17 – rej. J i K). Ponadto utrzymanie czystości i porządku na terenie rej. A i W było realizowane w ramach zadania nr 1 – pas drogowy, Stare Miasto i tereny zewnętrzne przez FB Serwis Wrocław Sp. z o.o.

W 2025 r. nadal obowiązywała umowa nr 135/Z/2024/G z dnia 23.08.2024 r. na Usuwanie padłych zwierząt z terenu gminy Wrocław, zawarta z Vicaro sp. z o.o. z Katowic.

W 2025 r. sprzątnięciem w sezonie letnim (kwiecień–październik) objęte były: jezdnie **(1 076 km)**, wydzielone torowiska tramwajowe **(95,47 kmtp)**, drogi dla pieszych i drogi dla pieszych i rowerów **(1 085 084m²)**, przejścia podziemne **(25)**, drogi dla rowerów **(247 065 m²)**, przystanki **(1 895)**, parkingi **(150 544 m²)**, zieleńce **(6 810 577m²)** oraz kosze na odpady **(7 948)**. Sprzątnięcie w sezonie zimowym (listopad–marzec) obejmowało: jezdnie **(1 175 km)**, wydzielone torowiska tramwajowe **(95,47 kmtp)**, chodniki i ciągi pieszo-rowerowe **(1 984 081 m²)**, przejścia podziemne **(25)**, ścieżki rowerowe **(247 065 m²)**, przystanki **(1 898)**, parkingi **(150 544 m²)**, zieleńce **(6 810 754 m²)** oraz kosze na odpady **(7 847)**. Okolice Rynku sprzątnięte są przez cały rok.

W związku z postępującym procesem urbanizacji Wrocławia i związaną z tym rozbudową infrastruktury komunikacyjnej regularnie zmieniany jest zakres zleczanych usług sprzątnięcia miasta. Zmiana zakresu zleczanych usług sprzątnięcia miasta następuje także w wyniku zgłoszeń mieszkańców. W 2025 r. sprzątnięciem objęto **2 914 155 m²** powierzchni wewnątrz podwórzowych, chodników, dróg i jezdni wewnątrzsiedlowych oraz terenów zielonych pozostających w zarządzie Zarządu Zasobu Komunalnego i Spółki Wrocławskie Mieszkania.

W roku 2025, w wyniku prac porządkowych wykonanych na terenach pozostających we władaniu gminy Wrocław, z **19 nielegalnych wysypisk** usunięto łącznie **267 m³** odpadów o masie 105,77 Mg.

W okresie kwiecień–październik 2025 r. ustawiono **132** kosze na odpady, w tym 104 kosze na wałach oraz 28 w pasie drogowym bezpośrednio przy wejściu na wały.

W celu zapobiegania emisji pyłów do środowiska stosowane jest polewanie jezdni. W 2025 r. tą formą oczyszczania objęto **389 km** jezdni.

Odpady wielkogabarytowe zbierane są do **specjalnych kontenerów**, których w 2025 r. podstawiono **19 052 sztuk**. Na stronie internetowej Ekosystemu udostępniono interaktywną mapę z ich lokalizacjami, umożliwiając mieszkańcom wyszukiwanie aktualnie rozstawionych kontenerów i zaplanowanie pozbycia się odpadów wielkogabarytowych. Łączna masa odebranych odpadów wielkogabarytowych wynosiła **15 468,980 Mg**.

W 2025 r. podstawiono **2 117** kontenerów na odpady ulegające biodegradacji. Kontenerowa zbiórka bioodpadów zielonych ułatwia ich późniejsze zagospodarowanie, a także pomaga zwalczać powstawanie dzikich wysypisk na terenie miasta.

W 2025 r. Kompostownia Odpadów Zielonych zlokalizowana przy ul. Janowskiej przyjęła odpady zielone o łącznej masie **3 543,47 Mg** (w 2022 r. – 2 900,78 Mg, w 2023 r. – 5 999,97 Mg, w 2024 r. – 3 476,86 Mg). W 2025 r. podpisano 27 umów na odbiór odpadów ulegających biodegradacji i 41 umów na sprzedaż kompostu, a sprzedano 476,92 Mg e-kompostu (w 2022 r. – 1 262,52 Mg, w 2023 r. – 1 321,99 Mg, w 2024 r. 1 144,45 Mg).

W 2025 r. uzyskano decyzję środowiskową dla zwiększenia przepustowości Kompostowni Odpadów Zielonych do 22 000 Mg/rok.

GOSPODAROWANIE NIECZYSTOŚCIAMI CIEKŁYMI

Właściciele nieruchomości są zobowiązani do przyłączenia nieruchomości do istniejącej sieci kanalizacyjnej na podstawie art. 5 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach. Zwolnienie z tego obowiązku jest możliwe w przypadku, gdy nieruchomość została wyposażona w przydomową oczyszczalnię ścieków spełniającą wymagania określone w przepisach odrębnych. Natomiast w przypadku kiedy sieć kanalizacyjna nie istnieje, nieruchomość należy wyposażyć w szczelny zbiornik bezodpływowy nieczystości ciekłych lub w przydomową oczyszczalnię ścieków bytowych spełniające wymagania określone w przepisach odrębnych.

W 2025 r. liczba zbiorników bezodpływowych i przydomowych oczyszczalni ścieków na terenie Wrocławia wynosiła 3 032 (w 2024 r. - 3 264). W ramach ewidencji zbiorników bezodpływowych oraz kontroli dokumentów dotyczących gospodarowania nieczystościami ciekłymi zawiadomiono o kontroli 268 właścicieli nieruchomości oraz przeprowadzono 926 kontroli nieruchomości wyposażonych w zbiorniki bezodpływowe i przydomowe oczyszczalnie ścieków. W ramach kontroli stwierdzono łącznie 158 przypadków nieprawidłowości polegających na braku pisemnych umów, braku posiadania faktur lub rachunków za usługę opróżniania zbiornika, podejrzeniu nieszczelności zbiornika, braku częstotliwości opróżniania zbiornika. Wszyscy otrzymali

pouczenia o obowiązkach z zakresu usuwania nieczystości ciekłych ze zbiorników bezodpływowych.

W 2025 r. wydano 42 decyzje nakazujące przyłączenie nieruchomości do istniejącej sieci kanalizacyjnej.

Wg stanu na koniec grudnia 2025 r. zezwolenie w zakresie opróżniania zbiorników bezodpływowych i transportu nieczystości ciekłych posiadało 52 przedsiębiorców.

Ponadto 12 przedsiębiorców uzyskało uprawnienia do opróżniania osadników w instalacjach przydomowych oczyszczalni ścieków i transportu nieczystości ciekłych.

W trzech pierwszych kwartałach 2025 r. na stacje zlewne przekazano nieczystości ciekłe ze zbiorników bezodpływowych w ilości **176 505,00 m³**, z osadników w instalacjach przydomowych oczyszczalni ścieków w ilości **162,44 m³** oraz nieczystości ciekłe przemysłowe w ilości **6 523,45 m³**.

DOTACJE NA WYKONANIE PRZYŁĄCZY KANALIZACYJNYCH

W 2025 r. kontynuowano realizację programu skierowanego do właścicieli domów jednorodzinnych we Wrocławiu, w ramach którego mogli otrzymać dotację na wykonanie przyłączy kanalizacyjnych.

Od stycznia do września 2025 r. w ramach programu zainteresowani mogli wnioskować o dofinansowanie w wysokości 80% poniesionych i udokumentowanych kosztów (jednak nie więcej niż 6 tys. zł dla osób fizycznych i 10 tys. zł dla wspólnot mieszkaniowych). W ramach tego naboru wpłynęło 166 wniosków, z czego 151 rozpatrzono pozytywnie. Na podstawie umów dotacyjnych wypłacono łącznie **808 268,43 zł**.

W 2025 r. zrealizowano 139 inwestycji.

DZIAŁANIA EDUKACYJNE DOTYCZĄCE SELEKTYWNEGO ZBIERANIA ODPADÓW

W 2025 r. kontynuowano działania edukacyjne i informacyjne w zakresie selektywnego zbierania odpadów komunalnych, jednocześnie zwiększając ich zasięg. Podejmowane inicjatywy kierowano zarówno do dzieci, jak i do dorosłych. Formy oraz treści kampanii edukacyjnych każdorazowo dostosowywano do specyfiki poszczególnych grup docelowych. Kampanię edukacyjną prowadzono z wykorzystaniem różnorodnych kanałów komunikacji – zarówno mediów społecznościowych (FB, Instagram, strona internetowa www.ekosytem.wroc.pl) jak i tradycyjnych, takich jak radio (wywiady, spoty reklamowe), prasa drukowana oraz telewizja, np. cykl programów edukacyjnych **„Segregowanie na TAK”** emitowany w TVP3 Wrocław. Zrealizowano kampanię informacyjną **„Akcja Zima”** oraz kampanię **„Poznaj PSZOK”** (seria edukacyjnych postów i filmów, przybliżających mieszkańcom działalność Punktów Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych). We wrześniu 2025 r. uczestniczono w nagraniu programu TVN **„Pogromcy Chaosu”**, w którym pracownicy spółki opowiadali o zasadach działalności PSZOK. W 2025 r. wydawano **„BIOletyn”** z rzetelnymi informacjami na temat ekologii i recyklingu oraz przygotowano szereg filmów i postów informujących o prawidłowych zasadach segregacji odpadów komunalnych. Ponadto opracowano ekologiczny e-quiz sprawdzający wiedzę mieszkańców z gospodarki odpadami. Z myślą o mieszkańcach preferujących tradycyjne formy przekazu stworzono serię nowych drukowanych materiałów edukacyjnych, m.in.: 1) krzyżówki i łamigłówki dla seniorów,

promujące wiedzę o segregacji odpadów; 2) broszurę edukacyjną **„Zagraj z nami w... stare gry podwórkowe”**, która w atrakcyjny sposób łączyła zabawę z edukacją, nawiązując do idei ponownego wykorzystywania rzeczy oraz promowania wartości międzypokoleniowych; 3) plakaty **„Nie marnuj, segreguj”**, **„Odpadowe plotki”**, **„Szczury lubią Twoje śmieci”**; 4) plakat promujący inicjatywę **„Wieszak ostatniej szansy”**, mający na celu zwrócenie uwagi na odpowiedzialne postępowanie z odzieżą oraz ideę nadawania przedmiotom „drugiego życia”; 5) nowe ulotki informacyjne dotyczące zasad funkcjonowania wrocławskich Punktów Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych **„PSZOK-owy Savoir-Vivre”**; 6) materiały promujące inicjatywy **SZOP** (Samochód Zbierający Odpady Problemowe) i **SZOT** (Samochód Zbierający Odzież i Tekstylią). Zestawy wybranych plakatów i ulotek dzięki współpracy z wykonawcami zostały przekazane do wszystkich wrocławskich rad osiedli. Dodatkowo materiały edukacyjne rozdysponowano do zarządców, spółdzielni mieszkaniowych i właścicieli prywatnych nieruchomości.

W 2025 r. edukacja ekologiczna została poszerzona o treści wynikające z wprowadzonych od stycznia 2025 r. przepisów dotyczących zasad postępowania z odpadami tekstylnymi. Opracowano nowe programy edukacyjne dla dzieci i młodzieży, które realizowano na terenie PSZOK. W 2025 r. w zajęciach wzięło udział **3 011 dzieci, 308 dorosłych i 41 studentów** (łącznie **3360 uczestników**). W ramach współpracy z Departamentem Strategii i Zrównoważonego Rozwoju UM Wrocławia prowadzono warsztaty dla dzieci uczestniczących w I oraz II edycji programu **„Wrocławska Akademia Małego Ekologa”**. Ponadto edukatorzy spółki odwiedzili wybrane wrocławskie szkoły ucząc najmłodszych właściwego postępowania z odpadami (np. cykl zajęć ekologicznych dla wychowanków przedszkola nr 84 w ramach programu **„Bezpieczny Dolnoślązak”** oraz projektu edukacyjnego **„Rozważny przedszkolak”**). Edukacja mieszkańców odbywała się także w trakcie **44 wrocławskich wydarzeń** plenerowych. We wrocławskim Punkcie Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych przy ul. Szwajcarskiej 15 zorganizowano **dwa ekologiczne pikniki edukacyjne**: w czerwcu – **„Nie ma nowego bez starego”** oraz w grudniu – **„Wesołych Segregacji i Szczęśliwego Upcyclingu”**, których celem było promowanie postaw proekologicznych oraz zwiększanie świadomości mieszkańców Wrocławia w zakresie segregacji i recyklingu odpadów. Uczestniczyło w nich ok. **1200 osób**. W ramach promocji nowych przepisów dotyczących segregacji tekstyliów zorganizowano **I edycję konkursu „Wrocławskie EKOfloresy”**, do którego wpłynęło niemal 50 prac wykonanych przy wykorzystaniu odpadów tekstylnych przez uczniów klas IV-VIII z wrocławskich szkół podstawowych. Partnerem merytorycznym konkursu był Młodzieżowy Dom Kultury Fabryczna. Współpracowano także z innymi jednostkami Gminy, między innymi z ZZK (udział w wydarzeniach z serii **„Dbam to mam”**), czy z Wrocławskim Centrum Integracji (przeprowadzono szkolenia dla podopiecznych i pracowników centrum). W 2025 r. rozwijano wrocławską sieć **„Bank Słoików”** w ramach współpracy z Departamentem Strategii i Zrównoważonego Rozwoju. **„Bank słoików”** to samoobsługowy regał, z którego każdy może wziąć lub zostawić na nim niepotrzebne słoiki. Inicjatywa promuje ekologiczny styl życia, ogranicza marnotrawstwo, oraz propaguje ideę less waste, czyli ograniczania wytwarzania odpadów. Otworzono **2 nowe Banki Słoików**, a przy **4 Bankach**

Słoików zorganizowano wydarzenia podczas których edukowano mieszkańców, promowano inicjatywę SZOT oraz rozdawano kompost pochodzący z wrocławskich odpadów zielonych. Wspierano również akcję „**Sprzątanie Świata**”, w której w 2025 r. udział wzięło **4500 osób (zgłoszono 112 akcji)**.

W 2025 r. intensywnie promowano pilotażowy program SZOT (Samochód Zbierający Odzież i Tekstylią). Informowano jak działa SZOT, gdzie mieszkańcy mogą znaleźć aktualny harmonogram kursowania itp. Podjęto współpracę placówkami oświatowymi, między innymi z Liceum Ogólnokształcącym nr XV we Wrocławiu. SZOT pojawiał się również z edukatorami Ekosystemu na wybranych wydarzeniach w przestrzeni miejskiej. Akcję promowano także w prasie drukowanej. Pojawiły się artykuły „**SZOT od Ekosystemu – Celny Wybór dla Wrocławia!**” (Gazeta Wrocławska), „**Wszystkie osiedla: SZOT zbiera tekstylią – mieszkańcy chętnie oddają**” (Biuletyn Informacyjny Urzędu Miejskiego Wrocławia). Od października 2025 r. harmonogram SZOT drukowany jest regularnie w Biuletynie Informacyjnym Urzędu Miejskiego Wrocławia, wroclaw.pl.

W 2025 r., realizując działania z zakresu edukacji odpadowej mieszkańców Wrocławia, zastosowano kompleksowe, wielokanałowe podejście, łączące media tradycyjne z nowoczesnymi formami komunikacji. Dzięki temu programem objęto różnorodne grupy odbiorców, skutecznie zwiększając świadomość ekologiczną. Szczególną uwagę poświęcono promocji nowych przepisów dotyczących tekstyliów oraz wdrażaniu pilotażowego programu SZOT.

ENERGIA – PLANOWANIE ENERGETYCZNE W GMINIE WROCŁAW

Ustawa o szczególnych rozwiązaniach służących ochronie odbiorców energii elektrycznej w 2023 r., która weszła w życie 18 października 2022 r., nałożyła na kierowników jednostek sektora finansów publicznych (JSFP) obowiązek podjęcia działań, których celem było ograniczenie o 10% zużycia energii elektrycznej. Wdrożone w związku z ustawą działania mają charakter kompleksowy i ciągły. Już w roku jej wejścia w życie zrealizowano wiele inwestycji w budynkach gminy Wrocław, które przyniosły zmniejszenie zużycia energii za 2022 r. o niemal 20%, a więc znacznie więcej od poziomu wymaganego przez ustawę.

W 2025 r. rozpoczęto rozbudowę Rejestru Oszczędności Energii ROE (ROE) o moduły dotyczące parametrów technicznych budynków, działań jednostek z zakresu efektywności energetycznej oraz importu masowego faktur z grup zakupowych. Moduł dotyczący gromadzenia danych o punktach poboru dla grup zakupowych został wdrożony i obecnie jest wykorzystywany w zakresie medium jakim jest paliwo gazowe. Z rozwiązania korzystają jednostki Gminy Wrocław.

Zakończone zostały testy funkcjonalności importowania faktur dla paliwa gazowego i faktury otrzymane od Wykonawcy umowy za 2024 r. zostały zaimportowane. Trwają obecnie zaawansowane prace nad możliwością zasilenia ROE fakturami za paliwo gazowe dla grupy zakupowej za 2025 r. oraz dalsze prace nad funkcjonalnością umożliwiającą importowanie faktur ze energią elektryczną oraz usługi jej dystrybucji. Więcej informacji na temat energii w mieście w rozdziale ŚRODOWISKO.

GRUPA ZAKUPOWA ENERGII ELEKTRYCZNEJ

Od 2012 r. Gmina Wrocław kupuje energię w ramach tzw. grup zakupowych. W 2025 r. przeprowadzono postępowanie przetargowe dla XII Grupy Zakupowej, którego przedmiotem była Dostawa energii elektrycznej dla jednostek organizacyjnych Gminy Wrocław i innych podmiotów w okresie od 1 stycznia 2026 r. do 31 grudnia 2026 r.

Łączny wolumen zamówionej energii dla XII Grupy Zakupowej wynosi **66 298,350 MWh** (wg szacowania do przetargu).

Zamówienie składa się z dwóch części:

- część I - oświetlenie przestrzeni publicznej;
Łączny wolumen zamówionej energii dla oświetlenia przestrzeni publicznej wynosi **24 871,217 MWh**.
Łączny szacowany koszt energii dla oświetlenia to **14 194 500,97 zł brutto** czyli około 11,5 mln zł netto (wg oferty złożonej przez Energia Polska Sp. z o.o.).
Cena jednostkowa: **460,40 zł/MWh netto** (566,29 zł/MWh brutto).

- część II - zaopatrzenie w energię elektryczną obiektów
Łączny wolumen zamówionej energii dla obiektów wynosi **41 427,133 MWh**.
Łączny szacowany koszt energii dla obiektów to **23 612 720,12 zł brutto** czyli około 19 mln zł netto (wg oferty złożonej przez Tauron Sprzedaż Sp. z o.o.).
Cena jednostkowa: **463,40 zł/MWh netto** (569,98 zł/MWh brutto).

W skład XII Grupy Zakupowej weszło łącznie 248 podmiotów, w tym:

- 218 jednostek organizacyjnych Gminy Wrocław nieposiadających osobowości prawnej (szkoły, przedszkola, UMW i inne),
- 30 jednostek posiadających osobowość prawną (spółki, jednostki kultury, sportu, zdrowia).

Grupa zakupowa energii elektrycznej dla jednostek miejskich z OZE

W 2025 r. Gmina Wrocław utworzyła pierwszą grupę zakupową dla jednostek miejskich z OZE oraz przeprowadziła skutecznie przetarg (na podstawie art. 132 ustawy Prawo Zamówień Publiczny) pod nazwą: „Dostawa energii elektrycznej dla jednostek organizacyjnych Gminy Wrocław i innych podmiotów posiadających instalację wytwórczą w okresie od 1 stycznia 2026 r. do 31 grudnia 2026 r.”

Wyłoniony został pierwszy wspólny Wykonawca dla jednostek miejskich posiadających instalacje fotowoltaiczną.

Łączny wolumen zamówionej energii dla I Grupy Zakupowej wynosi 4 672,326 MWh (wg szacowania do przetargu).

Zamówienie składa się z dwóch części:

- część I - Zakup i odkup energii elektrycznej na potrzeby obiektów z instalacją wytwórczą (net billing) - jednostek organizacyjnych Gminy Wrocław, innych podmiotów.

Łączny wolumen zamówionej energii dla tej części postępowania wynosi 3 970,572 MWh

Łączny szacowany koszt energii dla części I postępowania to 2 586 950,75 zł brutto czyli około 2 103 211,99 zł netto (wg oferty złożonej przez Tauron Sprzedaż Sp. z o.o.). Cena jednostkowa: 529,70 zł/MWh netto (651,53 zł/MWh brutto);

- część II – Dostawa i dystrybucja energii elektrycznej w ramach umowy kompleksowej dla ppe z instalacją wytwórczą (net metering) jednostek organizacyjnych Gminy Wrocław i innych podmiotów;

Łączny wolumen zamówionej energii dla obiektów wynosi 701,754 MWh.

Łączny szacowany koszt energii dla obiektów to 983 729,84 zł brutto czyli 799 780,36 zł netto (wg oferty złożonej przez Tauron Sprzedaż Sp. z o.o.). Cena jednostkowa: 599,00 zł/MWh netto (736,77 zł/MWh brutto).

W skład I Grupy Zakupowej weszły łącznie 34 podmioty, w tym:

- 30 jednostki organizacyjne Gminy Wrocław nieposiadające osobowości prawnej (szkoły, przedszkola, UMW, inne),
- 4 jednostki posiadające osobowość prawną (spółki, jednostki sportu, biblioteka).

GRUPA ZAKUPOWA PALIWA GAZOWEGO

W 2025 r. gmina Wrocław kolejny raz dokonała zakupu paliwa gazowego w ramach tzw. Grup Zakupowych. W 2025 r. dla VI Grupy Zakupowej przeprowadzono przetarg, którego przedmiotem była *Kompleksowa dostawa paliwa gazowego i jego dystrybucja na potrzeby jednostek organizacyjnych Gminy Wrocław i innych podmiotów w okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2026 r.* W skład Grupy Zakupowej weszło łącznie **189 podmiotów** (bez zmian w stosunku do 2024 r.), w tym:

- 174 jednostki organizacyjne gminy Wrocław nieposiadające osobowości prawnej (szkoły, przedszkola, jednostki oświaty i inne),
- 15 podmiotów posiadających osobowość prawną (spółki, jednostki kultury, centra zdrowia).

Łączny wolumen VI Grupy Zakupowej to **61 711,780 MWh**, a szacowany koszt zakupu paliwa gazowego wyniesie ok. **22,4 mln zł brutto** (łączny szacowany koszt paliwa gazowego w V Grupie Zakupowej wyniósł ok. 21,6 mln zł brutto za łączny wolumen: 60 051,103 MWh). W VI grupie zakupowej znalazły się 432 punkty poboru gazu (ppg), cena jednostkowa paliwa wyniosła 0,19203 zł/kWh netto dla obiektów chronionych oraz 0,27500 zł/kWh netto dla obiektów niechronionych.

W celu zabezpieczenia zakupu paliwa w cenie gwarantowanej przez Wykonawcę na poziomie 0,19203 zł/kWh netto (bez VAT i akcyzy) wraz z umową zostały złożone Oświadczenia odbiorców paliw gazowych potwierdzające ich uprawnienia do rozliczeń na podstawie taryfy zatwierdzonej przez Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki (ustawa z dnia 10 kwietnia 1997 r. Prawo energetyczne). Zabezpieczono zakup paliwa gazowego po cenie gwarantowanej jw.

ODNAWIALNE ŹRÓDŁA ENERGII – PLAN GOSPODARKI NISKOEMISYJNEJ

Rozwój **odnawialnych źródeł energii (OZE)** to jeden ze sposobów na zatrzymanie zmian klimatu. Zielona energia to mniejsza ingerencja w środowisko, a także mniejsze koszty.

W 2025 r. we Wrocławiu kontynuowano możliwość zwolnienia od podatku od nieruchomości budynków lub ich części podłączonych do instalacji pozwalającej na wyprodukowanie energii elektrycznej z OZE na podstawie *uchwały nr LIX/1545/22 Rady Miejskiej Wrocławia w sprawie zwolnień od podatku od nieruchomości budynków lub ich części podłączonych do instalacji fotowoltaicznej, kolektora słonecznego, pompy ciepła, rekuperatora lub gruntowego wymiennika ciepła*. Jednym z warunków uzyskania i korzystania ze zwolnienia od podatku od nieruchomości budynku lub jego części jest wpisanie inwestycji do *Planu Gospodarki Niskoemisyjnej (PGN)*. W 2025 r. do PGN wpisano **49** nowych inwestycji.

W 2025 r. przygotowano 1 dokumentację projektową rozbudowy instalacji OZE na obiekcie Wrocławskiego Toru Wyścigów Konnych „Partynice”. Instalacja fotowoltaiczna powiększyła się o dodatkowe 147,42 kWp i łącznie wyniesie 196,56 kWp. Prace budowlane rozpoczęły się w IV kwartale 2025 r. Koniec prac zaplanowano w pierwszej części 2026 r. Gmina przekazała również środki dla Młodzieżowego Centrum Sportu, które we własnym zakresie przygotowało 7 kolejnych projektów instalacji OZE na obiektach: Morskie Oko, budynek kortowy ul. Chopina 27, Hala Sportowa ul. Parkowa 14, Stadion Sportowy ul. Sztabowa, Stadion Sportowy ul. Oporowska, Hala Sportów Ekstremalnych ul. Legnicka, Stadion Sportowy ul. Lotnicza. Łączna moc tych instalacji to 271,44 kWp. Budowa odbędzie się w 2026 r. Na zrealizowanie zadania wydatkowano łącznie **1 125 212 zł brutto**.

MIENIE KOMUNALNE

ZASÓB KOMUNALNY

Zasób komunalny we Wrocławiu w 2025 r. obejmował: budynki w 100% gminne (1 388), budynki stanowiące wspólnoty mieszkaniowe, w których gmina jest jednym z właścicieli (3 925), gminne lokale mieszkalne (28 946), gminne lokale użytkowe (1 891), gminne garaże (1 898) oraz nieruchomości gruntowe (w tym: tereny zewnętrzne i ogródki przydomowe).

Wielkość zasobu komunalnego w latach 2022-2025 (Źródło: UMW)

	2022	2023	2024	2025
Liczba budynków 100% gminnych	1 450	1453	1 420	1 388
Liczba budynków stanowiących wspólnoty mieszkaniowe, w których Gmina jest jednym z właścicieli	3 996	3 979	3 950	3 925
Liczba gminnych lokali mieszkalnych	31 747	30 973	29 988	28 946
Powierzchnia użytkowa gminnych lokali mieszkalnych (w m ²)	1 546 575,40	1 508 089,56	1 459 868,97	1 405 134,39
Liczba gminnych lokali użytkowych	2 050	2 026	1 928	1 891
Powierzchnia użytkowa gminnych lokali użytkowych (w m ²)	256 337,21	256 405,01	253 945,64	247 655,88
Liczba garaży w gminnym zasobie komunalnym	1 877	1 895	1 917	1 898
Powierzchnia użytkowa garaży w gminnym zasobie komunalnym (w m ²)	31 069,64	31 373,53	31 882,19	31 433,04
Tereny zewnętrzne (w m ²)	3 991 738	3 990 007	3 993 490	4 155 837
Ogródki przydomowe (w m ²)	474 425	472 146,61	464 637,61	465 958,66

ZARZĄDZANIE ZASOBEM KOMUNALNYM

Działania z zakresu zarządzania zasobem komunalnym wykonywane są przez: Zarząd Zasobu Komunalnego (ZZK), będący jednostką budżetową gminy, nieposiadającą osobowości prawnej oraz Wrocławskie Mieszkania Sp. z o.o. (WM).

Wielkość zasobu komunalnego na 31.12.2025 r. w podziale na zasób zarządzany przez ZZK i WM (Źródło: UMW)

	Zarządzane przez ZZK	Zarządzane przez WM	Zasób komunalny ogółem
Liczba budynków 100% gminnych	859	529	1 388
Liczba budynków stanowiących wspólnoty mieszkaniowe, w których Gmina jest jednym z właścicieli	2 554	1 371	3 925
Liczba gminnych lokali mieszkalnych	18 387	10 559	28 946
Powierzchnia użytkowa gminnych lokali mieszkalnych (w m ²)	899 043,33	506 091,06	1 405 134,39
Liczba gminnych lokali użytkowych	1 368	523	1 891
Powierzchnia użytkowa gminnych lokali użytkowych (w m ²)	186 315,90	61 339,98	247 655,88
Liczba garaży w gminnym zasobie komunalnym	1 195	703	1 898
Powierzchnia użytkowa garaży w gminnym zasobie komunalnym (w m ²)	19 154,40	12 278,64	31 433,04
Tereny zewnętrzne (w m ²)	2 196 390	1 959 447	4 155 837
Ogródki przydomowe (w m ²)	106 961,66	358 997	465 958,66

Zakres zarządzania, zarówno ZZK, jak i WM, obejmuje m.in. administrowanie i obsługę klientów, prowadzenie ewidencji księgowej z tytułu rozrachunków z użytkownikami lokali, windykacje i udzielanie ulg, konserwacje i usuwanie awarii oraz okresowe kontrole budynków, eksploatacje budynków i terenów zewnętrznych, planowanie i wykonywanie remontów, inwestycji, rozbiórek i dokumentacji technicznej, wykwaterowanie budynków i lokali, funkcje inwestora zastępczego przy remontach, inwestycjach, rozbiórkach i dokumentacjach technicznych.

GOSPODAROWANIE KOMUNALNYM ZASOBEM LOKALI MIESZKALNYCH

Zarządzeniem Prezydenta Wrocławia z dnia 4 lutego 2025 r. powołano Zespół ds. polityki mieszkaniowej, który opracował projekt wieloletniego programu gospodarowania mieszkaniowym zasobem Gminy Wrocław na lata 2026-2031. Wieloletni program gospodarowania mieszkaniowym zasobem Gminy Wrocław na lata 2026-2031 został przyjęty uchwałą nr XXIV/476/25 Rady Miejskiej Wrocławia na sesji 20 października 2025 r. Dokument zakłada kontynuację i rozwój dotychczasowych działań prowadzonych przez Gminę, jak również przyjęcie nowych kierunków w celu optymalizacji gospodarowania zasobem, w tym m.in.:

- kontynuację zwolnienia z czynszu najmu oraz następującej po nim obniżki dla najemców likwidujących, inne niż niskoemisyjne, źródła ogrzewania lokali;
- wprowadzenie analogicznego zwolnienia i następującej po nim obniżki dla najemców, którzy we własnym zakresie i za zgodą gminy Wrocław wykonają w lokalu w.c. lub w.c. z łazienką;
- uelastycznienie systemu obniżek czynszu ze względu na wysokość dochodu osiąganego przez gospodarstwo domowe najemcy (w tym likwidację warunku dot. powierzchni lokalu dla rodzin wieloosobowych);

- rozszerzenie działań mających na celu prewencję powstawania zadłużenia z tytułu korzystania z lokali mieszkalnych wchodzących w skład zasobu gminy Wrocław;
- poszerzenie zakresu dotychczasowych działań mających na celu racjonalne gospodarowanie zasobem, takich jak: systematyczny monitoring obowiązujących umów najmu oraz zgodności sposobu użytkowania lokalu z warunkami umownymi, bieżący nadzór nad wolnymi lokalami i niezamieszkałymi budynkami w celu przeciwdziałania ich nielegalnemu zajmowaniu, jak również stosowanie modelu rozproszonego najmu socjalnego.

-

Ponadto obwieszczeniem Rady Miejskiej Wrocławia z dnia 20 października 2025 r. ogłoszono tekst jednolity uchwały nr XXII/601/20 Rady Miejskiej Wrocławia z dnia 30 kwietnia 2020 r. w sprawie zasad wynajmowania lokali mieszkalnych wchodzących w skład mieszkaniowego zasobu Gminy Wrocław.

W 2025 r. rozwijano współpracę gminy Wrocław z podmiotami zewnętrznymi w zakresie poszerzania oferty najmu lokali mieszkalnych na terenie gminy:

- 27 lutego 2025 r. Rada Miejska Wrocławia podjęła uchwałę nr XIV/265/25 w sprawie zasad przeprowadzania naboru wniosków o zawarcie umowy najmu, w tym określenia dodatkowych kryteriów pierwszeństwa, zasad przeprowadzania oceny punktowej dla dodatkowych kryteriów pierwszeństwa oraz dla kryterium pierwszeństwa i maksymalnej wysokości miesięcznego dochodu dla lokali mieszkalnych budowanych przez Towarzystwo Budownictwa Społecznego Wrocław Sp. z o.o. (TBS). Celem przyjęcia uchwały było stworzenie najemcom lokali w przyszłych inwestycjach TBS możliwości skorzystania z dopłat do czynszu w ramach programu Mieszkanie na Start;
- 23 maja 2025 r. zawarta została umowa o współpracy pomiędzy gminą Wrocław a TBS dotycząca inwestycji Leśnica X. W ramach realizacji prawa gminy Wrocław do wskazania najemców tej inwestycji opracowano listę przyszłych najemców obejmującą 78 pozycji; przeprowadzono także 3 nabory uzupełniające służące wyłonieniu najemców zwolnionych mieszkań w inwestycji Leśnica IX.
- 10 lipca 2025 r. uchwałą nr XXI/405/25 Rady Miejskiej Wrocławia, zmieniającą uchwałę nr LXXV/1926/23, w sprawie zasad i kryteriów wynajmowania lokali mieszkalnych lub budynków mieszkalnych jednorodzinnych przez osobę fizyczną z zasobu Społecznej Agencji Najmu (SAN) rozszerzono krąg osób, do których kierowana może być oferta SAN we Wrocławiu. Są to m.in. osoby w kryzysie bezdomności, dotknięte wykluczeniem z dostępu do mieszkań lub zagrożone bezdomnością, osoby bezrobotne, osoby kwalifikujące się do świadczeń z pomocy społecznej, czy też pracujące w sektorze edukacji, opieki zdrowotnej lub pomocy społecznej;
- przeprowadzono drugi nabór wniosków o zawarcie umowy najmu w ramach SAN, w wyniku którego opracowano listę przyszłych najemców obejmującą 45 pozycji, którą przekazano do SAN. W związku ze zmianą przepisów prawa miejscowego trzeci nabór wniosków został przeprowadzony bezpośrednio przez SAN, który będzie mógł również prowadzić kolejne nabory;

- kontynuując działania mające na celu umożliwienie najemcom lokali w wybranych inwestycjach korzystanie z dopłat do czynszu z programu Mieszkanie na Start, pomiędzy gminą Wrocław a Bankiem Gospodarstwa Krajowego, zawarto dwa aneksy do umowy w sprawie stosowania dopłat ze środków Funduszu Dopłat, dzięki czemu dopłatami objęto część lokali wynajmowanych w ramach SAN we Wrocławiu.

GOSPODAROWANIE WOLNYMI LOKALAMI MIESZKALNYMI

W 2025 r. do dyspozycji gminy Wrocław pozostawały 2 124 lokale mieszkalne, w tym 2 097 lokali pochodzących z tzw. „ruchu ludności” oraz 27 lokali w ramach inwestycji Wilcza 1-3-5.

Zagospodarowano 1 426 lokali mieszkalnych pochodzących z tzw. „ruchu ludności” oraz w inwestycji Wilcza 1-3-5.

Według stanu na dzień 31 grudnia 2025 r. na kolejny rok do dyspozycji gminy pozostało 698 lokali mieszkalnych, w tym:

- 147 niesamodzielnym, w stosunku do których prowadzone są postępowania zmierzające do uregulowania sytuacji prawnej;
- 148 posiadających wady techniczne.
- Uwzględniając powyższe gmina dysponowała 403 mieszkaniami, z czego:
- 258 przeznaczono dla osób uprawnionych do otrzymania lokalu do remontu wykonywanego we własnym zakresie i na koszt przyszłego najemcy;
- 55 lokali przeznaczono dla osób uprawnionych do otrzymania lokalu objętego najmem socjalnym;
- 90 lokali przeznaczonych jest na realizację pozostałych zadań, w szczególności wykwaterowań, zamian i realizacji wyroków eksmisyjnych, listy osób uprawnionych do otrzymania lokalu z najmem na czas nieoznaczony.

Gospodarowanie wolnymi komunalnymi lokalami mieszkalnymi w latach 2022–2025
(Źródło: UMW)

Wolne lokale	2022	2023	2024	2025
Ogółem w dyspozycji	1890	1941	2182	2124
Zagospodarowano	1367	1308	1556	1426
Pozostało na kolejny rok	523	633	626	698

Ponadto Gmina Wrocław korzysta z 387 mieszkań należących do TBS. W powyższej liczbie zawiera się 57 lokali zlokalizowanych na osiedlu Nowe Żerniki, objętych programem mieszkań dla seniorów oraz 100 lokali w inwestycji Leśnica IX.

Realizując zapisy Wieloletniego programu gospodarowania mieszkaniowym zasobem Gminy Wrocław na lata 2020–2025 dotyczące prywatyzacji mieszkań komunalnych – przekazano, celem wprowadzenia do obrotu cywilnoprawnego, 116 lokali mieszkalnych,

w tym 12 lokali o powierzchni powyżej 80 m² oraz 21 budynków w całości przeznaczonych do sprzedaży.

Ponadto:

- przekazano 1 lokal Miejskiemu Ośrodkowi Pomocy Społecznej we Wrocławiu;
- przekazano 3 lokale dla repatriantów realizując uchwały Rady Miejskiej Wrocławia w tym zakresie;
- wydano 4 pisma kierujące repatriantów do zawarcia umowy najmu lokalu mieszkalnego (realizacja uchwał z lat poprzednich).

LOKALE OBJĘTE NAJMEM SOCJALNYM I TYMCZASOWE POMIESZCZENIA

31 grudnia 2025 r. 648 lokali było objętych umową najmu socjalnego. O statusie lokalu jako objętego najmem socjalnym stanowi rodzaj zawartej i obowiązującej umowy.

Liczba lokali objętych umową najmu socjalnego w latach 2022–2025 (stan na koniec danego roku) (Źródło: UMW)

2022	2023	2024	2025
571	587	645	648

Według stanu na koniec 2025 r. zasób pomieszczeń tymczasowych (czyli pomieszczeń, dla których umowy najmu zawierane są na czas oznaczony wyłącznie z osobami, wobec których sąd orzekł obowiązek opróżnienia lokalu służącego zaspokojeniu potrzeb mieszkaniowych, bez prawa do najmu socjalnego lokalu) wynosił 118.

REALIZACJA WNIOSKÓW MIESZKANIOWYCH

W 2025 r. wpłynęło 3 470 wniosków o najem lokalu mieszkalnego, w tym:

- 1 616 z tytułu prowadzonych postępowań dotyczących lokali zamieszkałych,
- 1 460 o najem lokalu przez osoby nie posiadające mieszkań, a ubiegające się o najem socjalny lokalu, lokal z najmem na czas nieoznaczony bądź do remontu,
- 270 dotyczących przydzielenia lokalu zamiennego (z tytułu wykwaterowania bądź zamiany „z urzędu”),
- 101 o najem lokalu mieszkalnego w inwestycji Leśnica IX realizowanej przez TBS,
- 23 o najem zwolnionego lokalu mieszkalnego w inwestycji Leśnica IX zrealizowanej przez TBS.

Liczba wniosków o najem lokali mieszkalnych w latach 2022-2025 (Źródło: UMW)

2022	2023	2024	2025
2 370	3 008	3 788	3 470

ZAMIANY LOKALI

W 2025 r. zrealizowano 94 zamiany lokali, w tym 7 zamian między kontrahentami oraz 87 zamian „z urzędu”.

W wyniku zamian między kontrahentami z tzw. przejęciem długu odzyskano zaległe należności w wysokości 37 047,77 zł.

Wysokość odzyskanego zadłużenia w wyniku zamiany lokali w latach 2022–2025 (w zł)
(Źródło: UMW)

2022	2023	2024	2025
574 942,15	11 523,39	2 104,44	37 047,77

W ramach realizacji procedury zamiany mieszkań między kontrahentami w aplikacji Zamiana Mieszkań umieszczono 73 oferty.

ZASÓB LOKALI SPÓŁKI TOWARZYSTWO BUDOWNICTWA SPOŁECZNEGO WROCŁAW SP. Z O.O. (TBS)

W 2022 r. liczba mieszkań na wynajem w zasobie TBS wynosiła 4 133. W 2023 r., w związku z zakończeniem budowy inwestycji Leśnica IX, baza mieszkaniowa TBS zwiększyła się i wynosiła łącznie: 112 budynków oraz 4 434 mieszkania. W latach 2024 i 2025 r. pozostała na tym samym poziomie. W 2025 r. TBS rozpoczął realizację inwestycji Leśnica X, która powiększy bazę lokali mieszkalnych TBS Wrocław o 30 mieszkań.

Liczba mieszkań na wynajem w zasobie TBS (stan na koniec danego roku) (Źródło: UMW)

2022	2023	2024	2025
4 133	4 434	4 434	4 434

W 2022 r. liczba lokali usługowych będących w zasobach TBS wynosiła 48 (liczba na koniec każdego roku). Na zakończenie 2023 r. liczba ta wzrosła do 58, w związku z oddaniem do użytkowania lokali w ramach inwestycji Leśnica IX. W 2024 i 2025 r. liczba ta pozostała bez zmian.

Liczba lokali usługowych na wynajem w zasobie TBS (stan na koniec danego roku)
(Źródło: UMW)

2022	2023	2024	2025
48	58	58	58

SPOŁECZNA INICJATYWA MIESZKANIOWA WROCŁAW SP. Z O.O. (SIM)

Spółeczna Inicjatywa Mieszkaniowa Wrocław Sp. z o.o. (SIM) to wspólny projekt Skarbu Państwa i Gminy Wrocław. Spółkę powołano 3 sierpnia 2021 r. w celu zaspokojenia zapotrzebowania na lokale mieszkalne wśród osób, których dochody nie pozwalają na zakup mieszkania na wolnym rynku.

Celem SIM jest budowa mieszkań o umiarkowanym czynszu z gwarancją długoterminowego najmu, zgodnie z ustawą z dnia 26 października 1995 r. o niektórych formach popierania budownictwa mieszkaniowego. SIM działa na zasadzie non-profit, co oznacza, że osiągnane dochody przeznaczone są wyłącznie na działalność statutową.

Pierwszą inwestycją SIM będzie kompleks budynków mieszkalno-usługowych położonych przy ulicy Asfaltowej (inwestycja WOJSZYCE 1 i 2), gdzie docelowo ma powstać 661 lokali mieszkalnych (w ramach inwestycji WOJSZYCE 1 planowanych jest

405 lokali, w ramach inwestycji WOJSZYCE 2: 256 lokali). Planowany termin zakończenia budowy i rozpoczęcia świadczenia usługi publicznej obu inwestycji to IV kwartał 2028 r.

REALIZACJA PROGRAMU WYMIANY ŹRÓDEŁ OGRZEWANIA W GMINNYM ZASOBIE MIESZKANIOWYM

W 2025 r. kontynuowano realizację Programu wymiany źródeł ogrzewania w gminnym zasobie mieszkaniowym. Program ten został opracowany w IV kwartale 2019 r., w celu likwidacji źródeł ogrzewania na paliwo stałe (pieców) w mieszkaniach komunalnych w budynkach należących w 100% do gminy Wrocław oraz znajdujących się w budynkach wspólnot mieszkaniowych z udziałem Gminy Wrocław.

W 2025 roku ZZK i WM łącznie dokonały wymiany źródeł ogrzewania w 77 budynkach stanowiących w 100% własność gminy Wrocław (w 229 mieszkaniach). Dodatkowo zarządcy komunalni sfinansowali likwidację pieców w 312 mieszkaniach komunalnych znajdujących się we wspólnotach mieszkaniowych. Łącznie w 2025 r. zlikwidowano 593 piece w mieszkaniach komunalnych w budynkach 100% gminnych oraz w budynkach wspólnot mieszkaniowych z udziałem Gminy Wrocław (2024 r. - 849; 2023 r. - 993; 2022 r. - 1320).

Na 2026 r. zaplanowana jest wymiana źródeł ogrzewania w 38 budynkach w 100% gminnych, gdzie likwidacji ulegnie 159 pieców.

W 2025 r. kontynuowano współpracę z firmą Fortum, będącą właścicielem sieci ciepłowniczej oraz dostawcą ciepła systemowego do budynków mieszkalnych; podpisano kolejne umowy pomiędzy ZZK, WM oraz Fortum, gwarantujące podłączenie przez Fortum wybranych budynków gminnych do sieci ciepłowniczej. W 2025 r. Fortum przyłączyło do sieci 17 budynków 100% gminnych.

Więcej informacji na ten temat znajduje się w Rozdziale ŚRODOWISKO.

POMOC OBYWATELOM UKRAINY PRZYBYŁYM DO WROCŁAWIA W ZWIĄZKU Z KONFLIKTEM ZBROJNYM NA TERYTORIUM UKRAINY

W 2022 r. w związku z zaostreniem konfliktu zbrojnego na terytorium Ukrainy, do Polski zaczęli przybywać obywatele Ukrainy – uchodźcy wojenni. Wymagało to podjęcia szeregu niezwłocznych działań, w celu zapewnienia im pomocy w zakresie zakwaterowania i wyżywienia.

PROWADZENIE OŚRODKA ZBIOROWEGO ZAKWATEROWANIA DLA UCHODźCÓW Z UKRAINY „PRZYSTANEK GROCHOWA”

Ośrodek przy ul. Grochowej 13, będący w zarządzie ZZK, który w wyniku decyzji Wojewody Dolnośląskiego w 2022 r. został wyznaczony jako miejsce zakwaterowania dla uchodźców wojennych – obywatele Ukrainy, prowadzony od 13 marca 2022 r. do 31 października 2025 r., był przygotowany na przyjęcie i zakwaterowanie 400 osób. Poza okresem wygaszania ośrodka, tj. sierpień–październik 2025 r., przebywały w nim średnio 104 osoby na dobę.

HOTEL ASYSTENTA „SEZAM” PRZY UL. M. CURIE-SKŁODOWSKIEJ 83-85

W 2025 r. w Hotelu Asystenta „Sezam” położonym przy ul. M. Curie-Skłodowskiej 83-85, w ramach powierzonego zadania, spółka WM kontynuowała organizację zakwaterowania, całodziennego wyżywienia oraz zapewnienie środków czystości i higieny osobistej oraz innych niezbędnych produktów uchoźcom z Ukrainy. W 2025 r. w ośrodku tym miesięcznie zakwaterowanych było średnio 80 osób.

OBROT NIERUCHOMOŚCIAMI GMINY WROCLAW

Gospodarka nieruchomościami odgrywa istotną rolę w funkcjonowaniu miasta – jest elementem rozwoju przestrzennego, ma znaczenie dla gospodarki lokalnej oraz dla zrównoważonego rozwoju miasta. Obrót nieruchomościami gminy Wrocław ma na celu efektywne wykorzystanie gruntów na cele publiczne, mieszkaniowe oraz rozwój infrastruktury.

W 2025 r. przeprowadzono 340 przetargów na zbycie nieruchomości gruntowych zabudowanych i niezabudowanych oraz na zbycie lokali mieszkalnych i użytkowych. W 2025 r. sprzedano 9,7 ha gruntów pod zabudowę za blisko 183 mln zł (co stanowi najwyższy od 4 lat dochód ze sprzedaży gminnych nieruchomości gruntowych), a jednocześnie pozyskano do zasobu gminnego 17,6 ha gruntów na cele publiczne i rozwojowe miasta o wartości 44 mln zł z przeznaczeniem pod: drogi, trasy tramwajowe i autobusowo-tramwajowe (TAT), trasy rowerowe i ciągi pieszo-rowerowe, tereny sportu i rekreacji oraz edukację i kulturę.

Informacje dotyczące sprzedaży nieruchomości niebędących zasobem gminnym (rynek pierwotny i wtórny) znajdują się w Rozdziale PLANOWANIE PRZESTRZENNE, ARCHITEKTURA I BUDOWNICTWO.

SPRZEDAŻ NIERUCHOMOŚCI GRUNTOWYCH

W 2025 r. procedurą przygotowania do sprzedaży objęto 42 nowe nieruchomości. Do sprzedaży skierowano tereny przeznaczone pod zabudowę mieszkaniową jedno- i wielorodzinną oraz komercyjną: biura, usługi, aktywność gospodarczą.

SPRZEDAŻ NIERUCHOMOŚCI GRUNTOWYCH W TRYBIE PRZETARGOWYM

W 2025 r. przeprowadzono 116 przetargów na sprzedaż nieruchomości gruntowych (w 2024 r. - 124 przetargi). Sprzedano 46 spośród 76 wystawionych ofert (w 2024 r. sprzedano 71 z 88 wystawionych ofert). W 2025 r. łączna powierzchnia sprzedanych terenów wyniosła 9,7 ha (w 2024 r. - 16 ha).

Analiza nieruchomości sprzedanych w 2025 r. (Źródło: UMW)

Lp.	Przeznaczenie w MPZP	Liczba nieruchomości	Powierzchnia gruntu [ha]	Liczba oferentów	Wartość sprzedanych nieruchomości [zł]
1	Budownictwo jednorodzinne	29	2,0	119	19 548 270
2	Budownictwo wielorodzinne	13	6,8	33	157 399 000

Lp.	Przeznaczenie w MPZP	Liczba nieruchomości	Powierzchnia gruntu [ha]	Liczba oferentów	Wartość sprzedanych nieruchomości [zł]
3	Usługi i aktywność gospodarcza	4	0,9	6	6 004 850
RAZEM		46	9,7	158	182 952 120

Powierzchnia nieruchomości sprzedanych w trybie przetargowym w 2025 r. (Źródło: UMW)

Budownictwo jednorodzinne	21,0%
Budownictwo wielorodzinne	70,0%
Usługi i aktywność gospodarcza	9,0%

Wpływy ze sprzedaży nieruchomości w latach 2022–2025 z podziałem na przeznaczenie w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego (w zł) (Źródło: UMW)

Rok	Budownictwo jednorodzinne	Budownictwo wielorodzinne	Usługi i aktywność gospodarcza	Dochód ogółem
2022	19,6 mln	126,2 mln	19,3 mln	165,1 mln
2023	38,4 mln	133,7 mln	7,9 mln	180,0 mln
2024	41,5 mln	76,6 mln	26,5 mln	144,6 mln
2025	19,5 mln	157,4 mln	6,0 mln	182,9 mln

Źródło: UMW

Wykres. Wartość nieruchomości sprzedanych w trybie przetargowym w latach 2022–2025 (w zł) (Źródło: UMW)

	2022	2023	2024	2025
Usługi i aktywność gospodarcza	19319820	7938206	26474200	6004850
Budownictwo wielorodzinne	126246390	133663450	76630820	157399000
Budownictwo jednorodzinne	19567280	38380810	41505330	19548270

W 2025 r. działki pod zabudowę mieszkaniową jednorodziną stanowiły 63% wszystkich sprzedanych ofert. Nabywców znalazło 29 takich nieruchomości o łącznej powierzchni 2 ha. W stosunku do 2024 r., gdzie łączna powierzchnia sprzedaży podobnych gruntów wynosiła 5,8 ha, sprzedano mniej o 28 nieruchomości, co ma również swoje odzwierciedlenie w zmniejszeniu dochodu w tym sektorze. Największy wpływ do budżetu miała sprzedaż terenów przeznaczonych pod zabudowę mieszkaniową wielorodzinną. Sprzedano 13 nieruchomości, z czego tylko 4 stanowiły grunty niezabudowane. Nabywców znalazły także 4 nieruchomości pod zabudowę usługową o łącznej powierzchni 0,9 ha.

Wykres. Średnia cena 1 m2 nieruchomości gminnych sprzedanych w przetargach w podziale na przeznaczenie w latach 2022-2025 (zł) (Źródło: UMW)

	BUDOWNIC- TWO JEDNO- RODZINNE	BUDOWNICTWO WIELORO- DZINNE	USŁUGI I AK- TYWNOŚĆ GO- SPODARCZA
2022 r.	698	1488	628
2023 r.	748	2255	459
2024 r.	710	1544	512
2025 r.	990	2331	633

SPRZEDAŻ NIERUCHOMOŚCI GRUNTOWYCH W TRYBIE BEZPRZETARGOWYM

Nieruchomości, które w świetle przepisów prawa nie mogą być zagospodarowane jako samodzielne działki budowlane z uwagi na parametry czy brak dostępu do drogi publicznej, zgodnie z ustawą z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami zbywane są w trybie bezprzetargowym w celu poprawy warunków zagospodarowania nieruchomości sąsiednich. Przedmiotem „dosprzedaży” są przede wszystkim grunty, które dołączone do działek zabudowanych domami mieszkalnymi poprawiają warunki ich zagospodarowania, przyczyniając się do zwiększenia terenów zieleni w zabudowie mieszkaniowej.

W 2025 r. sprzedano 9 nieruchomości o łącznej powierzchni 2 218 m² i wartości 4 620 750 zł, po uwzględnieniu przysługującej bonifikaty, którą zastosowano w 6 przypadkach (bonifikata przyznawana zgodnie z uchwałą Rady Miejskiej Wrocławia nr XLIX/697/98 z dnia 27 lutego 1998 r. w sprawie zasad gospodarowania nieruchomościami stanowiącymi własność Gminy).

W 2025 r. zrealizowano 1 „dosprzedaż” na rzecz wspólnoty mieszkaniowej, z przysługującą nabywcom 95% bonifikatą (bonifikata przyznawana zgodnie z ustawą z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami).

APORT NIERUCHOMOŚCI

W 2025 r. zostały zrealizowane 3 aporty do spółek gminnych:

- na rzecz TBS wniesiono nieruchomość niezabudowaną o wartości 21 056 985 zł, położoną przy ul. Kazimierza Bieńkowskiego, planowana jest na niej budowa budynków mieszkalnych wielorodzinnych;
- do spółki MPK wniesiono działkę zabudowaną położoną przy ul. Obornickiej o wartości 11 242 660 zł, na której planowane są nowe miejsca postojowe, dla obecnie eksploatowanej i dla części nowej floty spółki;
- do spółki MPWiK wniesiono działkę niezabudowaną położoną przy ul. Irysowej o wartości 2 418 180 zł, na której ma zostać zrealizowany magazyn ziemi.

WYKONANIE PRAWA PIERWOKUPU

W 2025 r. w dwóch przypadkach wykonano przysługujące Gminie Wrocław prawo pierwokupu nieruchomości położonej przy:

- ul. Ślężnej 214a o łącznej powierzchni 100 m² (prawo wykonano z uwagi na zabezpieczenie dostępu do wnętrza podwórzowego);
- ul. Łomnickiej o łącznej powierzchni 3 210 m² (prawo wykonano z uwagi na przeznaczenie w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego pod układ komunikacyjny).

SPRZEDAŻ GMINNYCH LOKALI MIESZKALNYCH

Realizując zadania własne gminy w zakresie gospodarowania komunalnym zasobem mieszkaniowym i zaspakajania potrzeb mieszkańców, podobnie jak w latach ubiegłych, kontynuowano sprzedaż lokali mieszkalnych w trybie bezprzetargowym – na rzecz dotychczasowych najemców, oraz w trybie przetargowym. Działania podejmowane w 2025 r. realizowały założenia wynikające z uchwały nr XV/420/19 Rady Miejskiej Wrocławia z dnia 21 listopada 2019 r. w sprawie Wieloletniego programu gospodarowania mieszkaniowym zasobem Gminy Wrocław na lata 2020-2025. W 2025 r. sprzedano 1006 (najwięcej od 10 lat) lokali mieszkalnych w domach wielolokalowych i jednorodzinnych domach mieszkalnych w tym:

- 947 lokali mieszkalnych w trybie bezprzetargowym;
- 56 wolnych lokali mieszkalnych w trybie przetargowym;
- 3 pomieszczenia niestanowiące samodzielnego lokalu, w trybie tzw. dosprzedaży do wcześniej wyodrębnionego lokalu.

Dochód i liczba lokali mieszkalnych sprzedanych w trybie bezprzetargowym i przetargowym w latach 2022-2025 (Źródło: UMW)

Rok	Liczba sprzedanych lokali mieszkalnych	Dochód na podstawie podpisanych aktów notarialnych (w zł)
2022	679	60 557 612
2023	721	60 528 639
2024	846	96 000 475
2025	1006	102 415 930

SPRZEDAŻ LOKALI MIESZKALNYCH W TRYBIE BEZPRZETARGOWYM

Od 2019 r. wzrasta liczba sprzedanych mieszkań na rzecz najemców (dla porównania: w 2025 r. – 950; 2024 r. – 764, w 2023 r. – 671, w 2022 r. – 619). Istotny wpływ na wielkość sprzedaży ma zainteresowanie najemców wykupem zajmowanej nieruchomości na własność. W 2025 r. wpłynęło 1 408 wniosków o wykup (prawie dwukrotnie więcej niż w 2024 r. – 789), z czego w grudniu aż 410. Ceny mieszkań stale rosną. Obecnie cena za 1 m² mieszkania gminnego wynosi średnio 10 179 zł. Najdroższą dzielnicą we Wrocławiu jest Stare Miasto, ze średnią ceną w wysokości 11 277 zł/m². Ponadto zmianie uległ średni koszt nabycia lokalu przez wnioskodawcę, który wzrósł i po uwzględnieniu bonifikaty wynosił 75 057 zł (dla porównania: w 2024 r. – 65 680 zł).

Średnia cena 1 m² lokalu mieszkalnego według wyceny w latach 2022–2025 (w zł)
(Źródło: UMW)

2022	2023	2024	2025
7 154	8 226	8 987	10 179

Zestawienie średnich cen 1 m² oraz liczby lokali sprzedanych na rzecz najemców w 2025 r. w podziale na dzielnice (Źródło: UMW)

Dzielnica	Fabryczna	Krzyki	Psie Pole	Stare Miasto	Śródmieście	całe Miasto Wrocław
Liczba lokali sprzedanych na rzecz najemców [szt.]	148	194	68	131	409	950
Średnia cena [zł/1m ²]	10 000	10 077	10 222	11 277	9 939	10 179

W 2025 r. dochód z bezprzetargowej sprzedaży mieszkań z bonifikatą wyniósł 71 248 613 zł. Od kilku lat obserwuje się stały wzrost tych dochodów, który związany jest ze wzrostem liczby wniosków i usprawnieniem ich realizacji oraz wzrostem średniej ceny za 1 m².

Przy sprzedaży lokali mieszkalnych na rzecz najemców stosowano bonifikaty od ceny sprzedaży w wysokości 93%, jeśli wskutek równoczesnej sprzedaży wszystkie mieszkania w budynku przestawały być własnością gminy oraz 85% w pozostałych przypadkach, wynikające z przepisów uchwały nr XLIX/697/98 Rady Miejskiej Wrocławia z dnia 27 lutego 1998 r. w sprawie zasad gospodarowania nieruchomościami stanowiącymi własność Gminy Wrocław.

SPRZEDAŻ LOKALI MIESZKALNYCH W TRYBIE PRZETARGOWYM

W 2025 r. zawarto 56 umów notarialnych dotyczących sprzedaży mieszkań w trybie przetargu ustnego nieograniczonego. Dochód z tego tytułu wyniósł 31 167 317 zł i był o ponad 30% niższy niż w 2024 r. (45 813 270 zł). Największą popularnością cieszą się małe nieruchomości do 30 m², szczególnie te położone w centrum miasta.

Wylicytowane ceny za 1 m² mieściły się w przedziale od 3 450 zł do 22 924 zł. Średnia cena jednego metra kwadratowego powierzchni użytkowej lokalu mieszkalnego uzyskana w przetargach spadła w stosunku do roku 2024 (9 834 zł) i wyniosła 9 780 zł. Ostatnio taka sytuacja miała miejsce w 2020 r.

Średnia cena 1 m² lokalu mieszkalnego uzyskana w przetargach w latach 2022–2025 (Źródło: UMW)

2022	2023	2024	2025
8 615	9 703	9 834	9 780

SPRZEDAŻ GMINNYCH LOKALI NIEMIESZKALNYCH

Podobnie jak w przypadku mieszkań sprzedaż lokali niemieszkalnych przebiega w dwóch trybach: przetargowym oraz bezprzetargowym – na wniosek zainteresowanego. W 2025 r. zawarto 32 umowy sprzedaży lokali niemieszkalnych: 24 w trybie przetargowym, 8 w trybie bezprzetargowym – na rzecz najemców (w tym dwie dotyczyły garaży).

Dochód i liczba sprzedanych lokali niemieszkalnych w latach 2022-2025 (Źródło: UMW)

Rok	Liczba sprzedanych lokali niemieszkalnych	Dochód na podstawie podpisanych aktów notarialnych (w zł)
2022	27	7 391 429
2023	35	7 604 646
2024	47	16 808 540
2025	32	14 480 961

W 2025 r. średnia cena uzyskana ze sprzedaży w trybie bezprzetargowym 1 m² powierzchni użytkowej lokalu niemieszkalnego wyniosła 10 130 zł. W przypadku lokali niemieszkalnych sprzedawanych w przetargu średnia wylicytowana cena 1 m² powierzchni użytkowej spadła w stosunku do roku 2024 (8 961 zł) i wyniosła 8 038 zł.

SPRZEDAŻ LOKALI NIEMIESZKALNYCH W TRYBIE PRZETARGOWYM

W 2025 r. zawarto 24 umowy notarialne dotyczące sprzedaży lokali niemieszkalnych w trybie przetargu ustnego nieograniczonego. Średnia cena uzyskana ze sprzedaży 1 m² powierzchni użytkowej wyniosła 8 038 zł (w 2024 r.: 8 961 zł).

SPRZEDAŻ LOKALI NIEMIESZKALNYCH W TRYBIE BEZPRZETARGOWYM

W 2025 r. wpłynęło 29 wniosków o wykup lokalu niemieszkalnego stanowiącego przedmiot najmu (w tym 8 wniosków dotyczyło garaży). Ostatecznie zawarto 8 umów sprzedaży (w tym 2 dotyczyły garaży). Średnia cena uzyskana ze sprzedaży w tym trybie 1 m² powierzchni użytkowej wyniosła 10 130 zł.

PRZEKSZTAŁCENIE PRAWA UŻYTKOWANIA WIECZYSTEGO GRUNTU W PRAWO WŁASNOŚCI

W 2025 r. kontynuowano zadania wynikające z przepisów ustawy z dnia 20 lipca 2018 r., o przekształceniu prawa użytkowania wieczystego gruntów zabudowanych na cele mieszkaniowe w prawo własności tych gruntów. W 2025 r. wydano 137 zaświadczeń potwierdzających przekształcenie prawa użytkowania wieczystego gruntu zabudowanego na cele mieszkaniowe w prawo własności, udzielono 4162 bonifikat od jednorazowej opłaty za przekształcenie.

Zaświadczenia są sporządzane z urzędu albo na podstawie wniosków złożonych przez właścicieli lokali. Z tytułu przekształcenia właściciel ponosi opłatę przekształceniową, z reguły przez okres 20 lat, w każdym czasie trwania obowiązku wnoszenia opłaty może zgłosić zamiar jej jednorazowego uregulowania w kwocie pozostającej do spłaty. Na podstawie uchwały nr III/29/18 Rady Miejskiej Wrocławia z dnia 20 grudnia 2018 r. w sprawie bonifikat od opłat z tytułu przekształcenia prawa użytkowania wieczystego

gruntów zabudowanych na cele mieszkaniowe w prawo własności tych gruntów osobom fizycznym będącym właścicielami lokali mieszkalnych udziela się 90% bonifikaty od opłaty przekształceniowej. Warunkiem jej udzielenia jest brak zaległości finansowych z tytułu opłat za użytkowanie wieczyste.

Dodatkowo przy realizacji tego zadania nałożony został obowiązek stosowania przepisów o pomocy publicznej w sytuacjach, w których przedsiębiorca wnioskuje o udzielenie bonifikaty od opłaty z tytułu przekształcenia lub o zmianę okresu pozostałego do wnoszenia opłaty przekształceniowej. W 426 przypadkach zaistniały podstawy do udzielenia pomocy de minimis.

W ramach prowadzonych postępowań na podstawie ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przekształceniu prawa użytkowania wieczystego w prawo własności nieruchomości, na wnioski użytkowników wieczystych nieruchomości zabudowanych wydano 5 decyzji administracyjnych o przekształceniu prawa użytkowania wieczystego w prawo własności tych nieruchomości oraz 17 decyzji administracyjnych o zmianie decyzji oraz 7 decyzji umarzających postępowanie.

Podsumowując, w 2025 r. wydano:

na podstawie ustawy z dnia 20 lipca 2018 r.:

- 137 zaświadczeń potwierdzających przekształcenie prawa użytkowania wieczystego w prawo własności nieruchomości;
- 4162 informacje o opłacie jednorazowej i udzieleniu bonifikaty od opłaty jednorazowej;
- 426 zaświadczeń o pomocy de minimis;
- na podstawie ustawy z dnia 29 lipca 2005 r.:
- 5 decyzji administracyjnych orzekających o przekształceniu;
- 17 decyzji administracyjnych o zmianie decyzji;
- 7 decyzji umarzających postępowanie.

NABYWANIE NIERUCHOMOŚCI DO ZASOBU GMINY

W 2025 r. dla potrzeb realizacji celów rozwojowych i publicznych pozyskano do gminnego zasobu nieruchomości niezabudowane oraz zabudowane o powierzchni 17,6 ha. Całkowita kwota wydatkowana przez miasto na ten cel wyniosła 44,2 mln zł.

WYPŁATA ODSZKODOWAŃ ZA GRUNTY PRZEJĘTE W TRYBIE ART. 98 USTAWY O GOSPODARCE NIERUCHOMOŚCIAMI

Zgodnie z art. 98 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami za wydzielone na wniosek właściciela działki gruntu przeznaczone pod drogi publiczne, które z mocy prawa przeszły na własność gminy Wrocław, byłym właścicielom i użytkownikom wieczystym przysługuje odszkodowanie. Wypłata odszkodowań na rzecz byłych właścicieli lub użytkowników wieczystych może być realizowana poprzez wypłatę środków finansowych, jak również przyznania nieruchomości zamiennych.

Wypłata odszkodowań na podstawie art. 98 ustawy o gospodarce nieruchomościami zrealizowana w 2025 r. (Źródło: UMW)

	Liczba postępowań	Powierzchnia przejętych gruntów [ha]	Kwota wypłaconych odszkodowań [zł]
Porozumienia w oparciu o wartość rynkową gruntu	18	2,1638	2 409 707
Porozumienia w oparciu o wartość częściową nieruchomości	6	0,7454	12 573
Wypłata odszkodowań w oparciu o decyzję administracyjną	4	0,7381	429 130
Przyznanie nieruchomości zamiennej w ramach odszkodowania	4	0,274	500 939
Razem	32	3,9213	3 352 349

W 2025 r. prowadzono 206 postępowań dotyczących wypłaty odszkodowania, z których 24 zakończyły się podpisaniem porozumienia, 4 przyznaniem nieruchomości zamiennej i 4 wypłatą odszkodowania na podstawie decyzji administracyjnej. Gmina zobowiązana była do wypłaty odszkodowań za grunty oraz części składowe znajdujące się na gruncie w chwili przejścia nieruchomości. Średnia wartość jednostkowa gruntu przeznaczonego pod drogi publiczne, za które uzgodniono odszkodowania, bez części składowych gruntu, wyniosła 105,78 zł/m².

W postępowaniu w sprawie przyznania nieruchomości zamiennej za przejęty z mocy prawa grunt, Gmina Wrocław wypłaciła różnicę wynikającą z wyceny nieruchomości zamiennej i przejętych z mocy prawa działek gruntu w wysokości 45 396,50 zł.

Wypłacono 4 odszkodowania w łącznej kwocie 429 130,25 zł w oparciu o ostateczne decyzje wydane w postępowaniach administracyjnych.

WYPŁATA ODSZKODOWAŃ ZA GRUNTY PRZEJĘTE W TRYBIE USTAWY O ZEZWOLENIU NA REALIZACJĘ INWESTYCJI DROGOWEJ (ZRID)

W związku z realizacją przez gminę Wrocław inwestycji infrastrukturalnych: budowy, rozbudowy i modernizacji układu komunikacyjnego (dróg gminnych, powiatowych, wojewódzkich i krajowych oraz rozwoju tras rowerowych i ciągów pieszo-rowerowych w ramach przebudowy dróg), kontynuowano postępowania odszkodowawcze rozpoczęte w latach ubiegłych, jak również nowe, podjęte w roku 2025.

Za nieruchomości przejęte z mocy prawa pod drogi publiczne, na podstawie ustawy z dnia 10 kwietnia 2003 r. o szczególnych zasadach przygotowania i realizacji inwestycji w zakresie dróg publicznych (ZRID) odszkodowania dla byłych właścicieli, użytkowników wieczystych oraz osób, którym przysługiwały do nieruchomości ograniczone prawa rzeczowe, ustalane były w trybie administracyjnym. W przypadku terenów przeznaczonych pod drogi wojewódzkie i krajowe odszkodowania ustalane były przez Wojewodę Dolnośląskiego, a w przypadku dróg gminnych i powiatowych odszkodowania były ustalane przez starostów w województwie dolnośląskim

wskazanych przez wojewodę. Do wypłaty odszkodowań za nieruchomości przejęte pod drogi publiczne do zasobu gminy Wrocław, Skarbu Państwa oraz Województwa Dolnośląskiego zobowiązany był Prezydent Wrocławia jako zarządca dróg w mieście na prawach powiatu.

W związku z realizacją inwestycji w zakresie infrastruktury drogowej kontynuowane były postępowania odszkodowawcze, obejmujące następujące zadania:

- budowa trasy autobusowo-tramwajowej (TAT) łączącej Nowy Dwór z Centrum Wrocławia;
- budowa drogi powiatowej – Aleja Wielkiej Wyspy;
- budowa Mostów Bolesława Chrobrego w ciągu drogi wojewódzkiej nr 455 we Wrocławiu;
- budowa drogi rowerowej w ul. Legnickiej we Wrocławiu;
- przebudowa ul. Pomorskiej i placu Staszica we Wrocławiu;
- rozbudowa drogi wojewódzkiej nr 455 w związku z budową trasy tramwajowo-autobusowej na osiedle Swojczyce we Wrocławiu.

Pełnomocnicy Prezydenta – jako reprezentanci zarządcy drogi – uczestniczyli w 161 postępowaniach prowadzonych przez organy administracji publicznej w sprawie ustalenia odszkodowań na podstawie ustawy ZRID. W 50 postępowaniach doszło do wydania decyzji administracyjnych i wypłaty odszkodowań.

Postępowania administracyjne dotyczące odszkodowań na podstawie ustawy ZRID (Źródło: UMW)

	Liczba prowadzonych postępowań	Liczba postępowań w których doszło do wypłaty odszkodowania	Powierzchnia gruntów za które wypłacano odszkodowania [ha]	Kwota wypłaconych odszkodowań [zł]
Drogi gminne i powiatowe	134	47	2,4808	5 239 406
Drogi wojewódzkie	27	3	2,996	548 939
Drogi krajowe	0	0	0	0
Razem	161	50	5,4768	5 788 345

NABYWANIE I ZAMIANA NIERUCHOMOŚCI

W 2025 r. prowadzono 296 postępowań dotyczących nabycia i zamiany nieruchomości, z których 46 zakończyło się podpisaniem umów w formie aktów notarialnych.

Pozyskano tereny o łącznej powierzchni 1,9833 ha przeznaczone pod drogi publiczne w obrębach: Żerniki, Złotniki, Pawłowice, Kowale, Południe, Księża Wielkie, Strachocin i Swojczyce.

Umowy nabycia nieruchomości w trybie cywilnym (Źródło: UMW)

	Liczba umów	Powierzchnia [ha]	Wartość nabytych nieruchomości [zł]
nabycie po cenie rynkowej	40	3,7764	18 431 853
za symboliczną odpłatnością	2	1,9592	2,46
nieodpłatnie	2	1,0798	5 676 707
nabycie w drodze zamiany	2	1,3734	10 960 000
Razem	46	8,1888	35 068 562

W 2025 r. prowadzono postępowania mające na celu nabycie kolejnych działek gruntowych pod realizację celu publicznego jakim jest nowa zajezdnia tramwajowa Nowe Żerniki przy ulicy Architektów. W ramach postępowań zakończonych podpisaniem aktu notarialnego nabyto łącznie teren o powierzchni 0,68 ha za kwotę 1 238 300 zł. W grudniu 2025 r. podpisano umowę nabycia nieruchomości przy al. gen. Józefa Hallera 15 - byłego kina „LWÓW”, wpisanego do gminnej ewidencji zabytków i do rejestru zabytków: Loża Masońska „Odd Fellow”. Nieruchomość została sprzedana przez wojewódzką instytucję kultury Odra-Film spółce Platinium Wellness, która zapowiadała, że w zabytkowym budynku otworzy klub fitness. W związku z rezygnacją z inwestycji, budynek przez lata ulegał dalszej degradacji. Miasto ma w planach przeprowadzenie remontu generalnego i przywrócenie działalności kulturalnej co jest zgodne z miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego.

W 2025 r. prowadzono postępowania mające na celu nabycie nieruchomości w obrębach Polanowice i Stabłowice pod siedziby Centrów Aktywności Lokalnej. W ramach postępowań nabyto tereny o powierzchni 1,6580 ha za łączną kwotę 3 318 000 zł.

W toku prowadzonych postępowań zawarto 2 umowy zamiany nieruchomości. Efektem jednego z postępowań było pozyskanie gruntu na realizację celu publicznego, tj. zagospodarowanie terenów zieleni - utworzenia ogólnodostępnego terenu zieleni urządzonej w rejonie Olszówki Krzyckiej.

W oparciu o przepisy ustawy z dnia 8 grudnia 2006 r. o finansowym wsparciu niektórych przedsięwzięć mieszkaniowych oraz w ramach zawartych umów z Bankiem Gospodarstwa Krajowego na udzielenia gminie Wrocław finansowego wsparcia na zakup byłych mieszkań zakładowych nabyto do zasobu komunalnego 15 byłych mieszkań zakładowych (położonych na osiedlach Gaj, Różanka, Stare Miasto) za łączną kwotę 6 794 500 zł i wszczęto procedurę nabycia kolejnych 6 mieszkań. Akcja wykupu byłych mieszkań zakładowych prowadzonych we Wrocławiu została doceniona przez Rzecznika Praw Obywatelskich, który skierował na ręce Prezydenta Wrocławia pismo z podziękowaniami za wypracowanie bezprecedensowych rozwiązań, których odbiorcami są osoby - lokatorzy byłych mieszkań zakładowych, którzy bez własnej winy znaleźli się w trudnej sytuacji życiowej i mieszkaniowej, niejednokrotnie osoby starsze i schorowane.

Od Krajowego Ośrodka Wsparcia Rolnictwa nieodpłatnie pozyskano nieruchomości pod drogi publiczne oraz nieruchomości na potrzeby zaspokajania potrzeb mieszkaniowych wspólnoty samorządowej.

Za symboliczną odpłatnością pozyskano działki gruntu w obrębach Swojczyce i Oporów z przeznaczeniem pod drogi publiczne.

CMENTARZE KOMUNALNE

Zestawienie ogólnej liczby dostępnych miejsc grzebalnych na cmentarzach komunalnych z liczbą pochówków wykonywanych w ciągu roku pokazuje, że za ok. 7 lat wyczerpie się liczba miejsc na cmentarzach komunalnych, co stanowi wyzwanie inwestycyjne dla Wrocławia.

Od 2023 r. Wrocławskie Inwestycje Sp. z o.o. prowadzą prace przygotowawcze (projektowanie, budowa ogrodzeń tymczasowych) związane z realizacją dwóch nekropoli: nowego cmentarza przy ul. Ibn Siny Awicenny na Oporowie oraz rozbudowy cmentarza przy ul. Kiełczowskiej na Psim Polu.

Zestawienie liczby pochówków na cmentarzach komunalnych we Wrocławiu oraz wykonanych kremacji w latach 2022-2025 (Źródło: UMW)

Informacja o wykonaniu zadań		2022	2023	2024	2025	
Liczba pochówków na cmentarzach komunalnych we Wrocławiu	Ogółem	5570	5096	5002	4851	
	W tym:	tradycyjnych	1042	967	943	871
		urnowych	4528	4129	4059	3980
Liczba pochówków na cmentarzach komunalnych we Wrocławiu na wolnych miejscach grzebalnych		1578	1490	1577	1217	
Liczba zgonów wg rocznika demograficznego GUS dla Miasta Wrocławia		7 663	6 902	6672	b.d.	
Liczba kremacji wykonanych przez ZCK		2536	1795	1693	1777	

Zestawienie liczby miejsc na cmentarzach komunalnych we Wrocławiu na koniec 2025 r. (Źródło: UMW)

Cmentarz	Liczba miejsc grzebalnych ogółem	Liczba dostępnych miejsc grzebalnych*		
		ogółem	tradycyjnych	urnowych
Osobowice	98000	467	110	357
Grabiszyn	54145	260	15	245
Psie Pole	34447	19464	9722	9742
Jerzmanowo	4061	367	0	367
Pawłowice	4238	475	203	272
Leśnica	2493	90	-	90
RAZEM	197384	21123	10050	11073

* uwzględniono miejsca odzyskiwane po ekshumacjach i likwidacjach nieopłaconych grobów

Zarząd Cmentarzy Komunalnych realizował w 2025 r., w ramach zadań powierzonych Gminie, prace w zakresie utrzymania cmentarzy i kwater wojennych położonych na terenie Wrocławia zgodnie z porozumieniem zawartym między Wojewodą Dolnośląskim a Gminą. W zakres ww. zadania wchodziły prace pielęgnacyjno-porządkowe, wycinka i nasadzenia kompensacyjne drzew, nadzór entomologiczny na terenie cmentarzy i kwater wojennych oraz przygotowanie cmentarzy do uroczystości. Wartość prac w 2025 r. wyniosła 229 448,62 zł brutto. Powyższe zadanie jest finansowane z dotacji celowej otrzymywanej z budżetu państwa.

BEZPIECZEŃSTWO PUBLICZNE

System bezpieczeństwa publicznego w mieście tworzą instytucje państwowe (Komenda Miejska Policji oraz Komenda Miejska Państwowej Straży Pożarnej) i samorządowe (Straż Miejska Wrocławia, jak również Wydział Bezpieczeństwa i Zarządzania Kryzysowego Urzędu Miejskiego Wrocławia), współdziałające i współpracujące ze sobą. Na terenie miasta działają także cztery jednostki Ochotniczych Straży Pożarnych oraz Dolnośląskie Wodne Ochotnicze Pogotowie Ratunkowe.

KOMENDA MIEJSKA POLICJI WE WROCŁAWIU

W 2025 r. na terenie Wrocławia odnotowano 5394 (w 2024 r. – 6348) zdarzenia w czterech podstawowych kategoriach przestępstw (rozboje, bójki i pobicia, kradzieże, włamania). Spadek liczby zdarzeń odnotowano we wszystkich kategoriach przestępstw: rozboje – 51 zdarzeń mniej, bójki i pobicia – 4 zdarzenia mniej, włamania ogółem – 254 zdarzenia mniej, kradzieże ogółem – 645 zdarzeń mniej, oraz kradzieże samochodów – 28 zdarzeń mniej.

W 2025 r. jedynie na terenie Komendy Policji (KP) Wrocław Rakowiec odnotowano wzrost liczby przestępstw w stosunku do roku 2024 – 16 zdarzeń więcej. W przypadku pozostałych komisariatów policji na terenie Wrocławia odnotowano spadek liczby przestępstw. Największą liczbę przestępstw odnotowano na terenie podległym KP Wrocław Stare Miasto (1074), natomiast najmniejszą na terenie podległym KP Wrocław Leśnica (251).

Liczba przestępstw w poszczególnych kategoriach we Wrocławiu w latach 2024-2025 (Źródło: Komenda Miejska Policji (KMP))

Kategoria przestępstwa	2024	2025
Rozboje	151	100
Bójki i pobicia	45	41
Włamania ogółem	1312	1058
Kradzieże ogółem	4840	4195
w tym kradzieże samochodów	164	136
RAZEM	6348	5394

W grupie najcięższych przestępstw w 2025 r. doszło do 5 zabójstw (tyle samo co w roku poprzednim); podobnie jak w 2024 r. współczynnik ich wykrywalności wyniósł 100%.

W zakresie bezpieczeństwa na drogach na terenie Wrocławia odnotowano ogółem 9 840 zdarzeń drogowych – o 76 więcej niż w 2024 roku. Doszło do 525 wypadków drogowych (o 48 mniej niż w roku 2024) i 9 315 kolizji (o 124 więcej). Rannych zostało 577 osób – o 45 mniej niż w roku 2024; ofiar śmiertelnych było 9 – o 3 więcej niż w 2024 roku.

Liczba zdarzeń drogowych we Wrocławiu w latach 2022–2025 (Źródło: KMP)

Kategoria	2022 r.	2023 r.	2024 r.	2025 r.
Wypadki drogowe	720	616	573	525
Kolizje drogowe	9506	8969	9191	9315
Razem	10226	9585	9764	9840

Liczba ofiar zdarzeń drogowych we Wrocławiu w latach 2022–2025 (Źródło: KMP)

Kategoria	2022 r.	2023 r.	2024 r.	2025 r.
Zabici	17	5	6	9
Ranni	795	662	622	577

Wrocławscy policjanci wykonali 56 010 służb patrolowych i obchodowych, przeprowadzili 107 954 interwencje wszelkiego rodzaju, wylegitymowali 267 461 osób, zatrzymali na gorącym uczynku 5 540 sprawców, zatrzymali 1 187 osób poszukiwanych. Ujawniono ogółem 88 310 wykroczeń. Nałożono 29 404 mandaty karne oraz sporządzono 4 660 wniosków do sądu o ukaranie sprawców. W 39 192 przypadkach zastosowano środki oddziaływania wychowawczego.

Zabezpieczono 278 imprez o charakterze masowym – 103 imprezy sportowe (z wyłączeniem meczów piłki nożnej), 20 meczy piłki nożnej, 155 imprez artystyczno-rozrywkowych. Do ich zabezpieczenia skierowano 9 269 funkcjonariuszy policji, natomiast do zabezpieczenia 422 zgromadzeń publicznych skierowano 4 473 funkcjonariuszy.

STRAŻ POŻARNA

Łączna liczba interwencji jednostek Komendy Miejskiej Państwowej Straży Pożarnej we Wrocławiu (KMPSP) w 2025 r. wyniosła 8390, w tym 1700 pożarów, 4618 miejscowych zagrożeń oraz 2072 fałszywe alarmy. Liczba wszystkich interwencji zmalała w porównaniu z rokiem poprzednim o 55. Nastąpił spadek liczby pożarów o 155, miejscowych zagrożeń o 213 i wzrost liczby fałszywych alarmów o 113. Przeciętna liczba interwencji każdego dnia w roku wynosiła 22.

Liczba interwencji we Wrocławiu w latach 2022–2025 (Źródło: Komenda Wojewódzkiej Państwowej Straży Pożarnej we Wrocławiu (KWSPSP))

Rodzaj interwencji	2022	2023	2024	2025
Pożary	1826	1579	1755	1700
Miejscowe zagrożenia	4991	4522	4831	4618
Fałszywe alarmy	1580	1775	1959	2072
Razem	8397	7876	8545	8390

Liczba pożarów we Wrocławiu w latach 2022–2025 sklasyfikowanych według wielkości (Źródło: KWSPSP)

Wielkość pożaru	2022	2023	2024	2025
Małe	1786	1560	1729	1686
Średnie	33	15	23	13
Duże i bardzo duże	7	4	3	1
Razem	1826	1579	1755	1700

Liczba pożarów według miejsca powstawania w latach 2022–2025 (Źródło: KWSP)

Obiekty	2022	2023	2024	2025
Mieszkania	489	502	488	491
Obiekty użyteczności publicznej	65	59	68	53
Magazyny	23	11	9	12
Hale produkcyjne	22	15	16	15
Środki transportu	157	143	161	150
Uprawy	28	37	35	25
Inne (garaże, śmietniki, trawy, lasy itp.)	1042	812	978	954
Razem	1826	1579	1755	1700

Źródło: KWSP

Liczba pożarów we Wrocławiu w latach 2022–2025 według przyczyny powstania (Źródło: KWSP)

Przyczyna	2022	2023	2024	2025
Nieostrożność dorosłych	618	566	672	695
Nieostrożność nieletnich	15	23	31	21
Wady urządzeń i instalacji elektrycznych i ogrzewczych oraz nieprawidłowa ich eksploatacja	153	148	143	125
Wady i nieprawidłowa eksploatacja środków transportu	77	77	73	67

Podpalenia umyślne	77	119	121	106
Razem	1826	1579	1755	1700

STRAŻ MIEJSKA WROCŁAWIA

W 2025 r. budżet Straży Miejskiej (SM) wyniósł 52 379 512 zł i był wyższy o 8 346 716 zł w porównaniu z rokiem poprzednim. W końcu 2025 r. w SM służbę pełniło 283 strażników miejskich na planowaną liczbę 364 etatów (307 strażników i 57 osób wsparcia). Rok 2025 zakończono wakatem w liczbie 24 nieobsadzonych strażniczych miejsc pracy, co stanowi 7,8 % planowanego stanu zatrudnienia na tych stanowiskach. W 2025 r. SM przyjęła 76 253 zgłoszeń interwencyjnych, co stanowi wzrost o około 5,3 % w stosunku do roku 2024. Liczba zgłaszanych interwencji uległa zwiększeniu ze względu na wzrost liczby interwencji zgłaszanych pocztą elektroniczną.

Kategorie i liczba zgłoszeń interwencyjnych w latach 2022-2025 (Źródło: SM)

Kategoria	2022	2023	2024	2025
Zakłócenie porządku publicznego	2 018	2 640	2 836	2729
Zagrożenia w ruchu drogowym	36 875	21 082	54 117	59817
Ochrona środowiska i gospodarki odpadami	9 425	9 895	3 756	1863
Zagrożenia życia i zdrowia	3 511	3 859	3 546	3090
Zagrożenia pożarowe (katastrofy)	2	9	283	16
Awarie techniczne	0	1	11	7
Zwierzęta	700	550	913	773
Pozostałe zgłoszenia	5 451	2 493	6 946	7958

Najczęściej stosowanym rodzajem sankcji w stosunku do sprawców wykroczeń były mandaty karne. Łączna kwota nałożonych mandatów wyniosła 4 137 636 zł, a średnia kwota mandatu to 181 zł. Podobnie jak w latach ubiegłych strażnicy najczęściej ujawniali wykroczenia w kategorii bezpieczeństwa i porządku w komunikacji.

Liczba wykroczeń z wybranych kategorii w latach 2022-2025 (Źródło: SM)

Rodzaj wykroczeń	2022	2023	2024	2025
Ustawa kodeks wykroczeń – przeciwko:				
porządkowi i spokojowi publicznemu	560	1 033	668	1081
bezpieczeństwu osób i mienia	65	76	96	94

bezpieczeństwu i porządkowi w komunikacji	30 886	32 660	34 788	42447
urządzeniom użytku publicznego	1 411	1 680	1 724	1910
Ustawie o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi	494	188	74	329
Ustawie o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych	7	29	14	11
Ustawie o utrzymaniu czystości i porządku w gminach	416	476	187	270
Ustawie o odpadach	156	148	109	206
Ustawie - Prawo o miarach	35	112	24	57
Ustawie o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami	139	167	78	143

W 2025 r. kontynuowano program *Nasz Strażnik* skierowany do rad osiedli. W ramach programu Komendant SM oddelegowuje funkcjonariusza do pracy przy radzie osiedla. Strażnik osiedla zajmuje się problemami ważnymi dla mieszkańców danego osiedla, które wskazuje przewodniczący rady osiedla. Obecność strażnika osiedla w znacznym stopniu podnosi poczucie bezpieczeństwa mieszkańców.

W trakcie roku szkolnego funkcjonariusze SM nadzorowali przejścia dla pieszych w rejonach placówek oświatowych. W celu poprawy bezpieczeństwa komunikacyjnego mieszkańców Wrocławia SM przy współpracy rad osiedli, parafii, placówek oświatowych i innych jednostek, realizowała wiele programów, w ramach których prowadzono zajęcia profilaktyczno-informacyjno-edukacyjne. Były one przeznaczone dla różnych grup wiekowych – od najmłodszych po seniorów. Aktywnością objęto zarówno środowisko szkolne, jak i mikrospołeczności na osiedlach mieszkaniowych. W sumie przeprowadzono 1285 godzin zajęć, w których udział wzięło 26 532 uczestników.

WYDZIAŁ BEZPIECZEŃSTWA I ZARZĄDZANIA KRYZYSOWEGO

W 2025 r. w ramach *Programu Poprawy Bezpieczeństwa we Wrocławiu* wspierano finansowo programy prewencyjne realizowane przez miejskie służby i instytucje. Ich celem jest ograniczenie przestępczości wśród nieletnich, poprawa ochrony bezpieczeństwa mieszkańców i osób odwiedzających miasto, kształtowanie postawy społecznej dezaprobaty wobec zachowań przestępczych, przeciwdziałanie patologiom społecznym, edukacja dzieci i młodzieży w zakresie bezpieczeństwa w domu, w szkole i na drodze.

Przy współpracy z Komendą Miejską Policji we Wrocławiu (KMP) wdrażano następujące programy prewencyjne: Bezpieczny Wrocławianin, Twój rower – Twoja własność, Wrocławscy dzielnicowi – Stop Przestępstwom – z nami bezpieczniej, Komisarz Lew - Akademia Komisarza Lwa, Bezpieczna droga do szkoły, Działania przeciw uzależnieniom, Bezpieczne wakacje z Policją, Program doskonalenia zawodowego dla funkcjonariuszy służb mundurowych. Na ich przeprowadzenie oraz zakup materiałów

prewencyjnych przekazano KMP 150 tys. zł. Dofinansowano także realizację programu „Wrocławska Bezpieczna Szkoła” kwotą 50 tys. zł przeznaczoną na działania profilaktyczne, w głównej mierze związane z bezpieczeństwem dzieci i młodzieży w szkole i poza nią.

Na zakup zestawu GPS składającego się z odbiornika ręcznego Garmin Alpha 300i K oraz obroży dla psów z nadajnikiem Garmin Alpha TT25K przekazano środki finansowe w kwocie 5,6 tys. zł. Dofinansowano również zakup narkotestów w wysokości 7 993 zł oraz zakup drukarki laserowej w wysokości 5 tys. zł. KMP otrzymała również środki finansowe w kwocie 1 mln 200 tys. zł na dofinansowanie zakupu dziesięciu oznakowanych radiowozów.

Komisariatowi Wodnemu w Komendzie Wojewódzkiej Policji (KWP) przekazano środki w wysokości 48 tys. zł na zakup sonaru do poszukiwań w wodzie, jak również kwotę 20 tys. zł na zakup platform dokujących na skutery wodne oraz 50 tys. zł na zakup drona. Kwotą w wysokości 200 tys. zł dofinansowano remont Komisariatu Wrocław Leśnica.

Przeznaczono 4 mln zł na realizację zadania pod tytułem „Przebudowa budynku administracyjnego przy pl. Muzealnym 16 we Wrocławiu – transformacja energetyczna budynku poprzez poprawę efektywności energetycznej z zastosowaniem OZE”.

W minionym roku wyasygnowano kwotę 600 tys. zł tytułem rekompensaty pieniężnej za czas ponadnormatywnej służby dla policjantów pełniących służbę w KMP. Wsparto KMP we Wrocławiu kwotą w wysokości 25 tys. zł przeznaczoną na zakup materiałów promujących zawód policjanta. Środki finansowe w wysokości 100 tys. zł przeznaczono na nagrody dla policjantów, którzy podczas realizacji zadań służbowych przyczynili się do poprawy bezpieczeństwa w mieście oraz wykrywalności sprawców przestępstw i wykroczeń.

Na wykonanie zadań związanych z realizacją *Programu Poprawy Bezpieczeństwa Straż Miejska Wrocławia (SM)* otrzymała 45 tys. zł. W 2025 r. SM realizowała takie przedsięwzięcia jak: *Bezpieczny Wrocław, Bezpieczna droga do szkoły, Bezpieczny rowerzysta, Eko Strażnik, Mini Ratownik, Cyberprzemoc, Stop przemocy, Szkolna ulica.*

Przekazano również kwotę 65 tys. zł na zakup paralizatorów dla funkcjonariuszy SM.

Dofinansowano kwotą 50 tys. zł organizację szkoleń dla strażników miejskich.

Komenda Miejska Państwowej Straży Pożarnej (KM PSP) otrzymała 100 tys. zł dofinansowania na zakup specjalnego samochodu operacyjnego oraz 400 tys. zł dofinansowania celem zakupu trzech specjalnych samochodów rozpoznawczo-ratowniczych do działań z zakresu zagrożeń środowiska. W 2025 r. przekazano KM PSP środki finansowe w kwocie 250 tys. zł na drugi etap inwestycji rozbudowy garaży i części socjalnej w Jednostce Ratowniczo-Gaśniczej nr 4 KM PSP we Wrocławiu z przeznaczeniem dla Ochotniczych Straży Pożarnych we Wrocławiu. Kwotą 60 tys. zł dofinansowano szkolenia i przedsięwzięcia związane z zapewnieniem bezpieczeństwa w mieście.

Na realizację zadania własnego, jakim jest zapewnienie ochrony przeciwpożarowej na terenie gminy, a także w ramach ustawowych obowiązków gminy wobec Ochotniczych Straży Pożarnych działających na terenie Wrocławia, przekazano Ochotniczej Straży Pożarnej Jednostce Ratownictwa Specjalistycznego (OSP JRS) kwotę 20 tys. zł w formie dotacji z przeznaczeniem na pokrycie kosztów wyposażenia, utrzymania, wyszkolenia i zapewnienia gotowości bojowej. W 2025 r. wypłacono strażakom-ratownikom,

członkom OSP JRS łącznie kwotę 9590 zł tytułem ekwiwalentu za udział w działaniach i akcjach ratowniczych oraz szkoleniach i ćwiczeniach.

Jednostce OSP Oddział Ratownictwa Wodnego (OSP ORW) przekazano kwotę w wysokości 20 tys. zł w formie dotacji z przeznaczeniem na pokrycie kosztów wyposażenia, utrzymania, wyszkolenia i zapewnienia gotowości bojowej. Członkom OSP ORW wypłacono kwotę 480 zł na poczet ekwiwalentu za udział w działaniach i akcjach ratowniczych oraz szkoleniach i ćwiczeniach, a także udzielono dotacji w kwocie 320 tys. na zakup samochodu ratowniczego ze specjalistyczną zabudową.

Jednostka OSP Grupa Ratownictwa Specjalistycznego (GRS) „Starówka” otrzymała środki w wysokości 20 tys. zł na utrzymanie gotowości bojowej, a także 10 tys. zł na dodatkowe szkolenia. W minionym roku gmina Wrocław wypłaciła członkom OSP GRS „Starówka” kwotę 6 410 zł tytułem ekwiwalentu za udział w działaniach i akcjach ratowniczych oraz szkoleniach i ćwiczeniach.

Wodnemu Ochotniczemu Pogotowiu Ratunkowemu (WOPR) przekazano dotację w wysokości 140 tys. zł. na zapewnienie bezpieczeństwa osób pływających, uprawiających sporty lub rekreację na wrocławskich obszarach wodnych.

W ramach otwartego konkursu ofert pt. Zapewnienie działań służących bezpieczeństwu ludności przebywającej nad obszarami wodnymi, w tym prowadzenie czynności profilaktycznych oraz edukacyjnych dotyczących bezpieczeństwa w przypadku wystąpienia możliwych zagrożeń, w tym również na obszarach wodnych oraz odpowiednich zachowań w sytuacjach zagrożenia przekazano Wodnej Służbie Ratowniczej środki finansowe w wysokości 600 tys. zł.

W ramach realizacji *Programu Poprawy Bezpieczeństwa we Wrocławiu* udzielono wsparcia finansowego Nadodrzańskiemu Oddziałowi Straży Granicznej w wysokości 10 000 zł na sfinansowanie kursu prawa jazdy kat. C+E dla funkcjonariusza oddziału. Kwotą 9 151,20 zł sfinansowano zakup narkotestów dla Inspekcji Transportu Drogowego.

Wydatkowane środki finansowe w latach 2022-2025 (Źródło: UMW)

Służby i Instytucje	2022	2023	2024	2025
Komenda Miejska i Wojewódzka Policji	550 000	740 000	1 155 600	6 461 593
Komenda Miejska Państwowej Straży Pożarnej	500 000	420 000	600 000	810 000
Straż Miejska Wrocławia	275 000	75 000	80 000	160 000
Ochotnicze Straże Pożarne	71 000	95 590	295 220	406 480

Wodne Ochotnicze Pogotowie Ratunkowe	140 000	140 000	140 000	140 000
Straż Graniczna	10 000	14 200	0	10 000
Wodna Służba Ratownicza	0	0	0	600 000

W 2025 r. we współpracy ze SM Wrocławia i Dolnośląskim Ośrodkiem Doskonalenia Nauczycielskiego we Wrocławiu zrealizowano cykl szkoleń pt. *Bezpieczeństwo i wsparcie w sytuacjach niebezpiecznych i kryzysowych* o tematyce *Sytuacje kryzysowe - zagrożenia, alarmy i zasady postępowania oraz pierwsza pomoc*. Szkolenia adresowano do nauczycieli w 20 placówkach szkolnych na terenie Wrocławia. W celu wsparcia zajęć profilaktyczno-informacyjno-edukacyjnych zakupiono pokazowe plecaki ewakuacyjne, apteczki, broszury *Pierwsza Pomoc* i *Bądź Gotów* na łączną kwotę 22 728, 66 zł. Kwotę 11 934,44 zł przeznaczono na zakup materiałów odblaskowych w celu ich rozdysponowania wśród wrocławskich uczniów w trakcie szkoleń na temat bezpieczeństwa w ruchu drogowym.

W 2025 r. zarejestrowano 2359 zawiadomień o zgromadzeniach publicznych organizowanych na terenie Wrocławia, z tego 45 w trybie zwykłym, a 2314 w trybie uproszczonym. Przedstawiciele WBZ uczestniczyli w 46 zgromadzeniach publicznych. Każdorazowo przewodniczący zgromadzeń byli pouczani przez przedstawiciela organu gminy (w obecności funkcjonariusza KMP) o przysługujących im prawach i obowiązkach wynikających z ustawy Prawo o zgromadzeniach. Zgromadzenia przebiegały spokojnie, pokojowo, zgodnie ze złożonym wcześniej zawiadomieniem. Podczas zgromadzeń publicznych pracownicy WBZ byli w stałym kontakcie z zabezpieczającymi je funkcjonariuszami policji.

Liczba zarejestrowanych zgromadzeń w latach 2022-2025 (Źródło: UMW)

Zgromadzenia zarejestrowane	2022	2023	2024	2025
	408	383	641	2359

Pozwolenia wydane na zajęcie terenu Rynku i okolic oraz pl. Wolności we Wrocławiu w latach 2022-2025 (Źródło: UMW)

Pozwolenia na zajęcie Rynku i okolic oraz pl. Wolności	2022	2023	2024	2025
wydane zgody	289	290	321	291

W 2025 r. wpłynęło 190 wniosków o wydanie zezwolenia na przeprowadzenie imprezy masowej lub zmianę wydanego już zezwolenia. W wyniku ich rozpatrzenia wydanych zostało:

- 117 zezwoleń jednorazowych,
- 28 zezwoleń na imprezy odbywające się według ustalonego terminarza,
- 44 zezwoleń zmieniających,
- 1 decyzja uchylająca.

Decyzje wydane w powyższym okresie zezwoliły na przeprowadzenie około 290 imprez masowych, w tym 8 imprez masowych podwyższonego ryzyka (mecze piłki nożnej).

Liczba wydanych zezwoleń oraz organizowanych imprez masowych w latach 2022–2025 (Źródło: UMW)

Imprezy masowe	2022	2023	2024	2025
Liczba imprez	216	240	270	290
Liczba zezwoleń	129	109	168	190

Zgodnie z art. 31 ust. 1 i 2 ustawy o bezpieczeństwie imprez masowych przeprowadzono kontrolę 27 imprez masowych. Kontrolą objęto:

- liczebność, uprawnienia, oznakowanie, wyposażenie i rozmieszczenie służby porządkowej i informacyjnej,
- organizację zabezpieczenia i ewakuacji wynikającą z planu graficznego,
- umieszczenie regulaminu imprezy i regulaminu obiektu,
- funkcjonowanie monitoringu,
- spełnienie warunków wynikających z opinii organów, o których mowa w art. 26 ust. 2 ustawy o bezpieczeństwie imprez masowych.

Stwierdzone odstępstwa nie powodowały zagrożenia dla bezpieczeństwa uczestników imprezy, dlatego nie było przypadku jej przerwania. Do najczęstszych nieprawidłowości podczas imprez masowych dochodziło na stadionie podczas meczy piłki nożnej w wyniku odpalania przez kibiców rac świetlnych i hukowych.

BEZPIECZNY WROCŁAW

Program „Bezpieczny Wrocław” to kompleksowy system działań miasta na rzecz bezpieczeństwa mieszkańców – wystartował w kwietniu 2025 r. i jest pierwszym takim programem w Polsce (zbudowany na wzór programów ze Szwecji i Szwajcarii). Obejmuje zarówno edukację, jak i przygotowanie instytucjonalne oraz infrastrukturalne do zadań obrony cywilnej i pierwszej pomocy. Jego celem jest wzmacnianie odporności miasta na sytuacje kryzysowe – od zagrożeń pogodowych i awarii, po sytuacje nadzwyczajne – oraz zdolności do szybkiego i skutecznego reagowania. W 2025 r. w ramach programu prowadzono działania edukacyjne dla mieszkańców, w tym szkolenia z zakresu obrony cywilnej organizowane przez Wydział Komunikacji Społecznej we współpracy z ARAW i służbami mundurowymi oraz Wydziałem Bezpieczeństwa. Obejmowały one m.in. instalację AED w przestrzeni miejskiej, naukę rozpoznawania sygnałów alarmowych, zasady ewakuacji, przygotowanie plecaka ewakuacyjnego,

podstawy pierwszej pomocy oraz wskazanie miejsc schronienia. Uzupełnieniem był poradnik dla mieszkańców opublikowany w biuletynie Wrocław.pl (120 tys. egzemplarzy trafiło do mieszkańców Wrocławia). Równolegle rozwijano miejskie procedury zarządzania kryzysowego, koordynację działań służb oraz systemy ostrzegania i komunikacji z mieszkańcami. Program obejmuje także działania infrastrukturalne, w tym identyfikację miejsc schronienia i przygotowanie zaplecza logistycznego na wypadek sytuacji nadzwyczajnych. „Bezpieczny Wrocław” ma charakter długofalowy – zakłada systematyczne doskonalenie procedur, rozwój kompetencji mieszkańców oraz budowanie kultury bezpieczeństwa w mieście.

OCHRONA LUDNOŚCI

W 2025 r. rozpoczęto proces wdrażania ustawy o ochronie ludności i obronie cywilnej. Uzupełniono gminne rejestry poprzez uwzględnienie informacji od zarządców i właścicieli budynków o obiektach, które dawniej pełniły funkcje schronu, a które nie były ujęte w zestawieniach. Łącznie w rejestrze znajduje się 380 dotychczasowych budowli ochronnych. Zorganizowano przeglądy 151 zewidencjonowanych budowli ochronnych. Państwowa Straż Pożarna oraz Powiatowy Inspektor Nadzoru Budowlanego sprawdzili 108 dotychczasowych budowli ochronnych pod kątem wymagań technicznych. Wykluczono obiekty, niespełniające warunków technicznych dla obiektów zbiorowej ochrony. W dwunastu gminnych placówkach oświatowych, w których stwierdzono możliwość spełnienia warunków, zlecono ekspertyzy budowlane. Określają one zakres prac modernizacyjnych lub remontowych w celu wzmocnienia budowli do pełnienia funkcji budowli ochronnej. Rozpoczęto proces typowania parkingów podziemnych, które będą mogły pełnić rolę miejsc doraźnego schronienia. W jednostkach miejskich i podmiotach ochrony ludności zinwentaryzowano wyposażenie, sprzęt, narzędzia służące do wykonywania zadań ochrony ludności. Podjęto prace w celu uzupełnienia zasobów ochrony ludności. Łącznie w ramach Programu Ochrony Ludności i Obrony Cywilnej na lata 2025-2026 wydatkowano w 2025 r. kwotę 18 358 073,98 zł, z tego na wydatki bieżące przeznaczono 8 105 608, 47 zł, a na cele inwestycyjne wydano 10 253 073,98 zł. Zakupiono agregaty prądotwórcze, osuszacze powietrza, nagrzewnice, sprzęt ochrony przeciwpowodziowej oraz sprzęt specjalistyczny dla Ochotniczych Straży Pożarnych. Rozpoczęto budowę nowego magazynu na potrzeby przechowywania sprzętu i wyposażenia ochrony ludności oraz wydzielono plac, gdzie umieszczono kontenery magazynowe.

Wrocławski system ostrzegania i alarmowania został uzupełniony o 15 nowych urządzeń foniczno-dźwiękowych, co daje łączną liczbę 56 syren. Dwukrotnie w ciągu zeszłego roku przeprowadzono trening, którego celem była ocena słyszalności urządzeń. Na podstawie zebranych danych, a także w oparciu o wykonane mapy akustyczne trwa typowanie kolejnych lokalizacji syren. W ciągu roku monitorowano pracę urządzeń i dokonywano ich konserwacji w celu wyeliminowania awarii systemu ostrzegania i alarmowania.

Na mocy zarządzeń Prezydenta Wrocławia jako podmioty ochrony ludności i obrony cywilnej wyznaczono następujące instytucje: MPK, MPWiK, Zarząd Dróg i Utrzymania Miasta we Wrocławiu, Miejskie Centrum Usług Socjalnych we Wrocławiu, Wrocławskie

Centrum Rozwoju Społecznego, Młodzieżowe Centrum Sportu Wrocław, Wrocławskie Centrum Integracji, Wrocławski Zespół Żłobków oraz wyznaczone placówki oświatowe.

Dotacje na realizację zadań związanych z ochroną ludności (Źródło: UMW)

Instytucje	Wydatki bieżące	Wydatki inwestycyjne
MPK	195 949,72	11 635,80
MPWiK	529 731,78	6 962 792,97
Wrocławskie Centrum Zdrowia	266 750,00	

W celu sprawdzenia gotowości do działania oraz sprawności podmiotów ochrony ludności obrony cywilnej, a także ich zdolności do współdziałania z innymi podmiotami ochrony ludności podczas katastrof naturalnych, awarii technicznych lub sytuacji kryzysowych zorganizowano ćwiczenia praktyczne pod kryptonimem *WYSPA 2025*. Przeprowadzono szkolenie zasadnicze z zakresu ochrony ludności i obrony cywilnej dla kadry pracującej w urzędach obsługujących organy ochrony ludności oraz w pozostałych urzędach, jednostkach organizacyjnych jednostek samorządu terytorialnego i organach jednostek pomocniczych gminy. W trakcie 3 sesji szkoleniowych przeszkolono 95 osób.

Opracowano wkład do wojewódzkiego planu ewakuacji ludności Gminy Wrocław. Przygotowano rozwiązania na potrzeby planowania ewakuacji oraz przyjęcia ludności na terenie Gminy Wrocław. Wyposażono stanowiska kierowania organu ochrony ludności i obrony cywilnej w mapy ściennie do wizualizacji obszaru gminy Wrocław, analiz oraz oceny ryzyka wystąpienia zagrożeń na obszarze gminy oraz poza jej obszarem administracyjnym. Zakupiono atlasy oraz plany Wrocławia w celu doposażenia miejsc doraźnego schronienia na potrzeby prowadzenia planowanej ewakuacji oraz przyjęcia ludności.

CENTRUM ZARZĄDZANIA KRYZYSOWEGO

W działającym w strukturze WBZ Centrum Zarządzania Kryzysowego (CZK) pracują przedstawiciele służb i instytucji odpowiedzialnych za bezpieczeństwo Wrocławia: Policji, Państwowej Straży Pożarnej, Straży Miejskiej oraz Dyspozytorzy Medyczni. W tym miejscu są przyjmowane zgłoszenia od mieszkańców dotyczące zagrożenia życia, zdrowia, bezpieczeństwa i porządku publicznego.

Dyżurni CZK pracują w trybie ciągłym całodobowo, na bieżąco monitorują i reagują na pojawiające się zagrożenia, prognozują rozwój sytuacji oraz koordynują działania związane z bezpieczeństwem mieszkańców. W ramach tych zadań podjęto 15 886 działań i interwencji. Uczestniczono w spotkaniach Komisji Bezpieczeństwa Ruchu Drogowego w zakresie współpracy ze służbami i jednostkami miejskimi odpowiedzialnymi za organizację i bezpieczeństwo ruchu drogowego na terenie miasta. W 2025 r. wdrażano procedury realizacji przedsięwzięć w ramach stopni alarmowych oraz stopni alarmowych CRP (Cyberprzestrzeń Rzeczypospolitej), które wprowadzono zgodnie z ustawą o działaniach antyterrorystycznych. Stopnie alarmowe obowiązywały

przez cały 2025 r. Aktualizowano *Plan Dystrybucji Jodku Potasu* na terenie miasta Wrocławia

oraz przeprowadzono kontrolę w punktach magazynowych.

W związku z organizacją Wrocławskiego Jarmarku Bożonarodzeniowego, podjęto niezbędne przedsięwzięcia celem zapewnienia bezpieczeństwa uczestnikom. Omówiono kluczowe strefy pod względem istniejących zabezpieczeń. Zidentyfikowano potencjalne punkty wrażliwe oraz ustalono środki zapobiegawcze.

W celu zwiększenia odporności infrastruktury bezpieczeństwa na awarie systemów naziemnych oraz zapewnienia ciągłości łączności w sytuacjach nadzwyczajnych, zakupiono dwie anteny satelitarne Starlink Flat High Performance. Urządzenia te stanowią element zapasowego systemu łączności i mogą być wykorzystywane w sytuacjach kryzysowych, podczas długotrwałych awarii infrastruktury telekomunikacyjnej lub w miejscach wymagających szybkiego uruchomienia niezależnego dostępu do sieci.

W 2025 r. kontynuowano rozwój systemu Monitoringu Prewencyjnego Wrocławia, zarówno poprzez rozbudowę infrastruktury kamerowej, jak i doposażenie zaplecza technicznego. Uruchomiono kompleksową instalację monitoringu w obrębie południowego wejścia na teren Stadionu Miejskiego we Wrocławiu. W celu zapewnienia efektywnej obsługi rozwijającego się systemu monitoringu zakupiono 2 zestawy nowoczesnych stacji roboczych dla operatorów monitoringu miejskiego. Uruchomiono 8 kolejnych lokalizacji monitoringu wizyjnego, obejmujących obszary o istotnym znaczeniu komunikacyjnym, turystycznym oraz rekreacyjnym. Zakupiono także 2 mobilne wieże monitoringowe wraz z pełnym wyposażeniem technicznym.

W ramach Zintegrowanego Systemu Łączności rozbudowano i zmodernizowano system teleinformatyczny Zintegrowanego Systemu Łączności Dyspozytorskiej Centrum Zarządzania Kryzysowego Urzędu Miejskiego Wrocławia. W tym celu zakupiono i zainstalowano 5 kompletów konsoli dyspozytorskich, 8 kompletów radiotelefonów, 13 kompletów radiotelefonów TETRA, zakupiono 30 sztuk radiotelefonów Motorola MXP600 oraz zmodernizowano 11 kompletów konsoli dyspozytorskiej.

WSPARCIE OBYWATELI UKRAINY W ZWIĄZKU Z KONFLIKTEM ZBROJNYM NA TERYTORIUM UKRAINY

W 2025 r. kontynuowano zadania związane z pomocą obywatelom Ukrainy w tymczasowych obiektach zbiorowego zakwaterowania. Na terenie Wrocławia funkcjonuje jeden obiekt pełniący rolę tymczasowego obiektu zakwaterowania dla uchodźców przy ul. Marii Curie-Skłodowskiej 83-85 we Wrocławiu. Wygaszono tymczasowy obiekt zakwaterowania przy ul. Grochowej 13. W ramach wsparcia uchodźców udzielono łącznie 62 118 noclegów; organizowano również transport w ramach relokacji. Współdziałano z koordynatorami obiektów zakwaterowania oraz pracownikami Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w zakresie potrzeb uchodźców i rozwiązywania ich codziennych problemów. Udzielono pomocy finansowej Miastu Lwów.

OCHRONA PRZECIWPOWODZIOWA

Aktualizowano *Plan Operacyjny Ochrony przed Powodzią*. Uczestniczono w spotkaniach grupy eksperckiej koordynującej opracowanie „Aktualizacji Instrukcji Gospodarowania

Wodą dla Wrocławskiego Węzła Wodnego”, tworzone na zlecenie PGW Wody Polskie. Przeprowadzono scenariusze polegające na montażu mobilnych zamknięć przeciwpowodziowych w Kanale Miejskim podczas ćwiczenia *Wyspa 2025*.

Zorganizowano cykl 5 spotkań roboczych dla liderów powodziowych, w których brali udział również administratorzy urzędów hydrotechnicznych.

Zlecono i koordynowano przeprowadzenie pięcioletniego oraz rocznego przeglądu Wału Kozanów. Przeprowadzono wizje terenowe górek przeciwpowodziowych pełniących funkcję magazynów piasku. Przeprowadzono przegląd miejsc najslabiej zabezpieczonych w infrastrukturze hydrotechnicznej miasta. Uczestniczono w comiesięcznych przeglądach i odbiorach robót konserwacyjnych na Jazie Małgorzata i Fosie Miejskiej, organizowanych przez administratora obiektu - Zarząd Zieleni Miejskiej.

OCHRONA PRZECIWOŻAROWA

W ramach ochrony przeciwpożarowej realizowano zadania obejmujące: ochronę przeciwpożarową w obiektach własnych Gminy Wrocław, kontrolę realizacji wydanych zaleceń, uczestnictwo w praktycznym sprawdzeniu organizacji i warunków ewakuacji w obiektach użyteczności publicznej, okresowe analizy stanu ochrony przeciwpożarowej, analizę ochrony przeciwpożarowej obiektów przeznaczonych dla uchodźców z Ukrainy. Przeprowadzono 119 kontroli w obiektach użyteczności publicznej: szkołach, przedszkolach, żłobkach, obiektach kultury, obiektach sportowych, obiektach UMW. Zarządzającym obiektami i kierownikom administracyjnym przekazano 89 merytoryczne wskazania z zakresu ochrony przeciwpożarowej oraz 39 zaleceń pokontrolnych. W 2025 r. zgłoszono do WBZ 439 treningów ewakuacji w obiektach. Pracownicy WBZ uczestniczyli w 343 sprawdzeniach organizacji i warunków ewakuacji.

SPRAWY OBRONNE

Zgodnie z zarządzeniem Prezydenta Wrocławia nr 2756/25 z dnia 25 czerwca 2025 r. opracowano aktualną dokumentację funkcjonowania Stałego Dyżuru Prezydenta Wrocławia. Przygotowano procedury postępowania na wypadek uruchamiania zadań operacyjnych jako załącznik do *Planu operacyjnego funkcjonowania miasta Wrocławia w razie zewnętrznego zagrożenia bezpieczeństwa państwa i w czasie wojny*.

Realizowano przedsięwzięcia szkoleniowe umieszczone w *Planie ćwiczeń obronnych na 2025 rok* oraz opracowano *Plan ćwiczeń obronnych na 2026 rok*.

W 2025 r. Prezydent wydał szereg zarządzeń dotyczących takich tematów i aspektów działalności jak ochrona ludności i obrona cywilna, bezpieczeństwo, obronność oraz zarządzanie kryzysowe. Były to m.in. zarządzenia w sprawie: powołania podmiotów ochrony ludności i obrony cywilnej, powołania wyznaczonych placówek oświatowych jako podmiotów ochrony ludności i obrony cywilnej, wyznaczenia oraz uznania dotychczasowych budowli ochronnych, znajdujących się we władaniu gminy Wrocław, za budowle ochronne w rozumieniu ustawy z dnia 5 grudnia 2024 r. o ochronie ludności i obronie cywilnej.

KWALIFIKACJA WOJSKOWA

W 2025 r. na terenie Wrocławia przygotowano i przeprowadzono kwalifikacje wojskowe rocznika 2006 i roczników 2001-2005 dla miasta Wrocławia. Wezwano 2420 mężczyzn podlegających kwalifikacji wojskowej rocznika podstawowego, z czego zgłosiły się 2003 osoby. Wezwano również 1002 mężczyzn roczników starszych, z których zgłosiło się 278 oraz wezwano 257 kobiet, z których zgłosiło się 170. W trybie ochotniczym zgłosiła się jedna kobieta urodzona w 2006 roku. Wszyscy otrzymali orzeczenia o zdolności do czynnej służby wojskowej.

Kwalifikacja wojskowa w latach 2022-2025 (Źródło: UMW)

Kwalifikacja wojskowa	2022	2023	2024	2025
Wezwano	2 938	2 893	3 328	3679
Zgłosiło się	1 948	1 820	2 405	2451

ŚWIADCZENIA NA RZECZ OBRONY

Realizowano zadania związane z nakładaniem świadczeń osobistych i rzeczowych na rzecz Sił Zbrojnych oraz jednostek organizacyjnych wykonujących zadania na potrzeby obrony państwa.

Liczba wydanych decyzji nakładających świadczenia na rzecz obrony w latach 2022-2025 (Źródło: UMW)

Świadczenia na rzecz obrony	2022	2023	2024	2025
	895	443	535	977

W 2025 r. w 7 przedsiębiorstwach i jednostkach organizacyjnych Wrocławia przeprowadzono oględziny nieruchomości i rzeczy ruchomych zgodnie z *Planem oględzin stanu utrzymania nieruchomości i rzeczy ruchomych przeznaczonych na cele świadczeń proponowanych do przeprowadzenia w 2025 roku* przez Wojskowe Centrum Rekrutacji we Wrocławiu. W oględzinach uczestniczyli przedstawiciele Wojskowego Centrum Rekrutacji we Wrocławiu oraz przedstawiciele jednostek wojskowych Sił Zbrojnych RP, a także jednostek organizacyjnych wykonujących zadania na potrzeby obrony państwa.

ZADANIA W ZAKRESIE USUWANIA I PRZECHOWYWANIA POJAZDÓW USUWANYCH Z DRÓG WROCŁAWIA NA PODSTAWIE USTAWY PRAWO O RUCH DROGOWYM

W 2025 r. z dróg publicznych Wrocławia usunięto 4 531 pojazdów. Porównując rok 2025 z poprzednimi latami odnotować należy spadek liczby usuwanych pojazdów, zarówno tych usuwanych z dróg na podstawie art. 130a ustawy Prawo o ruchu drogowym – w związku z popełnianiem przez kierujących wykroczeń i przestępstw, jak i pojazdów długotrwale nieużytkowanych (art. 50a). Natomiast na coraz wyższym poziomie (procentowy udział w liczbie usuniętych pojazdów w danym roku) utrzymuje się liczba pojazdów nieodbieranych przez właścicieli. Zwiększają się również

jednostkowe ceny oferowane przez wykonawców w ofertach przetargowych dotyczących usuwania i przechowywania pojazdów. Czynniki te znacznie wpływają na wzrost wydatków po stronie Gminy Wrocław.

Liczba pojazdów usuniętych z dróg na podstawie ustawy Prawo o ruchu drogowym w latach 2022-2025 (Źródło: UMW)

Rok	2022	2023	2024	2025
Liczba usuniętych pojazdów (art. 50a)	485	457	365	500
Liczba usuniętych pojazdów (art. 130a)	4 341	5 240	4 187	4031
RAZEM	4 826	5 697	4 552	4531

Pojazdy przejęte na własność przez gminę Wrocław na podstawie postanowienia o przepadku pojazdu (art. 130a) i z mocy prawa (art. 50a) przekazane do stacji demontażu pojazdów w latach 2022-2025 (Źródło: UMW)

Rok	2022	2023	2024	2025
Postanowienie Sądu o przepadku pojazdu	30	49	92	157
Przepadek z mocy prawa	433	357	308	291
RAZEM	463	406	400	448

Liczba przeprowadzonych postępowań administracyjnych w sprawie ustalenia kosztów usunięcia i przechowywania pojazdów usuwanych z dróg na podstawie art. 130a nieodebranych przez właścicieli w latach 2022-2025 (Źródło: UMW)

Rok	2022	2023	2024	2025
Liczba decyzji ostatecznych	55	10	94	76
Kwota kosztów wynikająca z decyzji	194 370,48 zł	262 105,00 zł	2 482 741,12 zł	3 321 457,96 zł

Wydatki i przychody związane z usuwaniem pojazdów z dróg w latach 2022–2025 (Źródło: UMW)

Rok	2022	2023	2024	2025
Wydatki (PLN)				

Rok	2022	2023	2024	2025
Usuwanie i przechowywanie pojazdów	3 426 090,06	2 841 155,16	3 454 768,19	3 646 357,47
Wycena pojazdów	1 230,00	1 400,00	27 010,80	39 029,14
Suma	3 427 320,06	2 842 555,16	3 481 778,99	3 685 386,61
Przychody (PLN)				
Usuwanie i przechowywanie pojazdów	1 360 625,00	1 048 700,00	1 599 721,00	1 850 880,00
Sprzedaż pojazdów	9 507,00	48 706,00	65 992,00	97 080,00
Demontaż pojazdów	72 500,00	90 700,00	191 300,00	259 500,00
Suma	1 442 632,00	1 188 106,00	1 798 648,00	2 207 460,00

WSPÓŁPRACA

WSPÓŁPRACA SAMORZĄDOWA

W 2025 r. Wrocław przystąpił do **Związku Powiatów Polskich** (ZPP). Jest to Stowarzyszenie samorządów powiatowych, reprezentujące ich interesy na szczeblu krajowym i międzynarodowym.

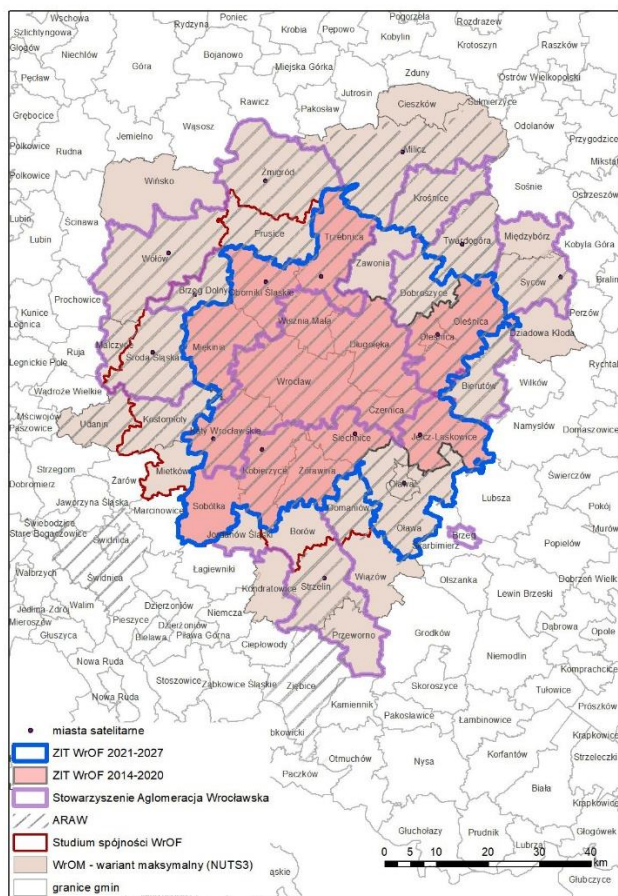
W 2025 r. kontynuowana była współpraca Wrocławia z miastami w ramach **Związku Miast Polskich** (ZMP) oraz **Unii Metropolii Polskich** (UMP).

ZMP to najstarsza polska organizacja skupiająca obecnie ponad 390 miast polskich. Od 2024 r. Prezydent Wrocławia sprawuje funkcję prezesa ZMP.

Prezydent Wrocławia jest również członkiem Rady UMP, fundacji zrzeszającej 12 największych miast w Polsce.

W 2025 r. kontynuowano współpracę w ramach **Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego** (KWRiST). Głównym zadaniem KWRiST, składającej się z przedstawicieli rządu i samorządu, jest opiniowanie projektów ustaw i rozporządzeń. W 2025 r. pracownicy komórek i jednostek merytorycznych gminy Wrocław skonsultowali ok. 677 projektów aktów prawnych, apeli i stanowisk przesłanych w ramach KWRiST. Rok 2025 był kolejnym rokiem współpracy gminy Wrocław z gminami i powiatami Dolnego Śląska, w celu efektywniejszej koordynacji procesów rozwojowych w regionie. Przedstawiciele gminy Wrocław kontynuowali spotkania z samorządowcami Wrocławskiego Obszaru Metropolitalnego (WrOM) – obszaru obejmującego 44 gminy i 8 powiatów dawnego województwa wrocławskiego. Wyrazem sformalizowanej współpracy międzygminnej Wrocławia były działania: Agencji Rozwoju Aglomeracji Wrocławskiej S.A. (ARAW), Stowarzyszenia Aglomeracja Wrocławska (StAW) oraz Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych Wrocławskiego Obszaru Funkcjonalnego (ZIT WrOF).

Delimitacje WrOM – różne warianty i instytucje (Źródło: UMW)

W 2025 r. kluczowymi obszarami współpracy nadal pozostawały transport oraz planowanie przestrzenne. Spotkania samorządów gminnych i powiatowych dotyczyły m.in. porozumień w zakresie transportu autobusowego i rozwiązań w zakresie wzmocnienia idei *Wrocławskiej Kolei Metropolitalnej* oraz wdrażania *Planu Zrównoważonej Mobilności dla Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Wrocławia*. W 2025 r. kontynuowano działania i spotkania dotyczące projektu ustawy metropolitalnej, organizowane we współpracy z UMP i ZMP z udziałem prezydentów oraz przedstawicieli polskich metropolii. W ramach tych działań odbyły się **dwa spotkania** poświęcone projektowi ustawy metropolitalnej dla WrOM oraz **jedno spotkanie metropolitalne** we Wrocławiu, poświęcone projektowi ustawy o zrównoważonym rozwoju miast.

Stowarzyszenie Aglomeracja Wroclawska zostało założone w 2013 r., zrzesza 36 gmin i jeden powiat, obejmując obszar byłego województwa wrocławskiego. Stowarzyszenie wspiera podmioty podejmując działania zmierzające do równomiernego rozwoju całej Aglomeracji Wrocławskiej jak i wyrównywania szans dla mieszkańców tego obszaru.

W 2025 r. do StAW dołączyło sześć gmin: Twardogóra, Wąsosz, Oława, Oborniki Śląskie i Dobroszyce oraz miasto Oleśnica.

Pod koniec 2020 r. z inicjatywy Prezydenta Wrocławia w ramach StAW został utworzony **Fundusz Solidarnościowy Aglomeracji Wrocławskiej**. Jest to program finansowany corocznie z części środków pochodzących ze składek członkowskich. W

2025 r. wsparcie z Funduszu otrzymało 16 samorządów, a łączna kwota dofinansowania wyniosła ponad 1,65 mln zł, co przełożyło się na realizację inwestycji o wartości ponad 5,6 mln zł. Fundusz skutecznie wspiera lokalne inwestycje, przyczyniając się do poprawy jakości życia mieszkańców oraz rozwoju całego regionu. Dotychczas w gminach zrealizowano 47 projektów inwestycyjnych, obejmujących m.in. zadania z zakresu oświaty, bezpieczeństwa publicznego oraz infrastruktury sportowej i rekreacyjnej. Zaplanowano także budżet na kolejną perspektywę funkcjonowania programu do końca 2026 r., w wysokości 3,4 mln zł.

W 2025 r. kontynuowano działania na rzecz rozwoju zrównoważonego transportu, którego celem jest ograniczenie ruchu samochodowego, poprawa jakości powietrza oraz zwiększenie dostępności ekologicznych form przemieszczania się. Jednym z kluczowych elementów tych działań jest integracja różnych środków transportu publicznego oraz rozwój infrastruktury rowerowej.

W 2025 r. system Wrocławski Rower Miejski został rozszerzony o kolejne stacje w obszarze aglomeracji. System ma zostać wzbogacony o **220 nowych rowerów** oraz **22 dodatkowe stacje**, dzięki czemu zwiększyła się dostępność rowerów w 5 miejscowościach podmiejskich (Czernica, Kobierzyce, Kąty Wrocławskie, Wisznia Mała i Siechnice).

ZINTEGROWANE INWESTYCJE TERYTORIALNE WROCŁAWSKIEGO OBSZARU FUNKCJONALNEGO (ZIT WrOF) W PERSPEKTYWIE 2014–2020

Zintegrowane Inwestycje Terytorialne (ZIT) to instrument planowania i wdrażania środków unijnych na obszarach funkcjonalnych dużych miast. Podstawą realizacji ZIT WrOF w perspektywie 2014-2020 była Strategia ZIT, opracowana w 2016 r. (aktualizacja 2019 r.).

W skład ZIT WrOF 2014-2020 wchodziły: gmina Wrocław, miasto i gmina Jelcz-Laskowice, miasto i gmina Kąty Wrocławskie, gmina Siechnice, gmina Trzebnica, miasto i gmina Sobótka, miasto Oleśnica, gmina Długołęka, gmina Czernica, gmina Kobierzyce, gmina Miękinia, gmina Oleśnica, gmina Wisznia Mała, gmina Żórawina, miasto i gmina Oborniki Śląskie.

W ramach perspektywy 2014-2020 ZIT WrOF do końca 2022 r. ogłoszono 81 naborów wniosków o dofinansowanie projektów (dwa z nich anulowano, dziewięć miało tryb pozakonkursowy), w ramach których ocenie strategicznej poddano 683 wnioski. Spośród wszystkich rozstrzygniętych konkursów wybrano do dofinansowania **469** projektów (podpisano 469 umów, z czego 47 rozwiązano).

ZIT WrOF na realizację projektów w perspektywie finansowej 2014–2020 w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Dolnośląskiego na lata 2014-2020 otrzymał alokację w wysokości **291,25 mln EUR (1 146 476 539,64 zł)**, w tym:

- **240,8 mln EUR** z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego,
- **50,45 mln EUR** z Europejskiego Funduszu Społecznego.

Ponadto w ramach Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko ZIT WrOF na realizację projektów otrzymał łącznie ponad **111 mln EUR**.

W ramach ZIT WrOF od 2014 r. zrealizowano projekty, które przyczyniły się do poprawy życia mieszkańców w wielu istotnych obszarach m.in.: e-usług, edukacji, infrastruktury technicznej i społecznej, atrakcyjności inwestycyjnej i turystyczno-

rekreacyjnej, rewitalizacji, ochrony środowiska, otoczenia biznesu oraz infrastruktury dostosowanej do potrzeb osób starszych.

Instrument ZIT WrOF w perspektywie finansowej 2014-2020 potwierdził, że realizacja inwestycji i projektów wykraczających poza obszar jednej gminy możliwa była tylko dzięki współpracy i współdziałaniu, a realizacja wspólnych inicjatyw wzmacnia potencjał WrOF przyciągając zarówno inwestorów, jak i nowych mieszkańców.

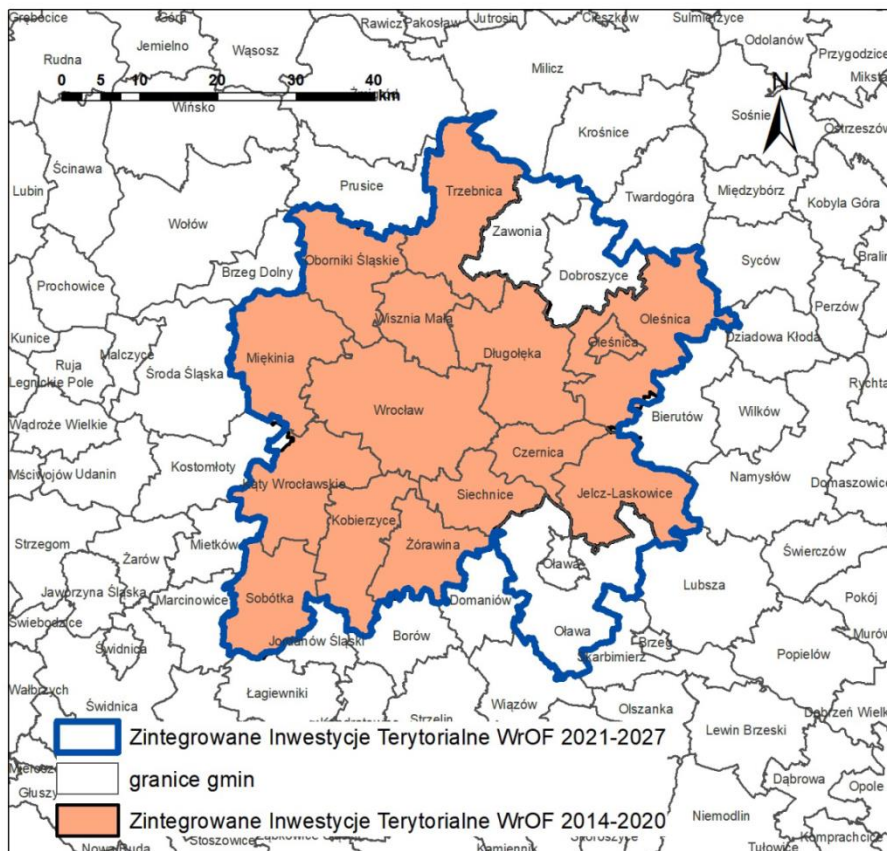
ZINTEGROWANE INWESTYCJE TERYTORIALNE WROCŁAWSKIEGO OBSZARU FUNKCJONALNEGO (ZIT WrOF) W PERSPEKTYWIE 2021-2027

W grudniu 2021 r. zostało podpisane *Porozumienie w sprawie zasad współpracy Stron przy programowaniu, wdrażaniu, finansowaniu, ewaluacji, uzgadnianiu wspólnych inwestycji, bieżącej obsłudze i rozliczeniach ZIT WrOF na perspektywę UE 2021–2027*.

Obszar **ZIT WrOF został powiększony o 4 kolejne gminy** i obejmuje obecnie 19 gmin: gmina Wrocław, gmina Czernica, gmina Długołęka, **gmina Dobroszyce**, gmina Jelcz–Laskowice, gmina Kąty Wrocławskie, gmina Kobierzyce, gmina Miękinia, gmina Oborniki Śląskie, gmina Siechnice, gmina Sobótka, gmina Trzebnica, miasto Oleśnica, **miasto Oława, gmina Oława**, gmina Oleśnica, gmina Wisznia Mała, **gmina Zawonia**, gmina Żórawina.

Zgodnie z Umową Partnerską na lata 2021–2027, instrument ZIT służy planowaniu działań związanych m.in. z: ochroną środowiska, promowaniem czystej i sprawiedliwej transformacji energetycznej oraz inwestycji w błękitno-zieloną infrastrukturę, gospodarką o obiegu zamkniętym, łagodzeniem zmian klimatu i adaptacją do nich, zapobieganiem ryzyku i zarządzania ryzykiem, zrównoważoną mobilnością miejską, ochroną, rozwojem i promowaniem publicznych zasobów turystycznych, ochroną, rozwojem i promowaniem dziedzictwa kulturowego i usług w dziedzinie kultury, ochroną, rozwojem i promowaniem dziedzictwa naturalnego i ekoturystyki, fizyczną regeneracją i bezpieczeństwem przestrzeni publicznych.

Granice Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych Wrocławskiego Obszaru Funkcjonalnego – perspektywa finansowa UE 2014–2020 i 2021–2027 (Źródło: UMW)

Alokacja środków z programu Fundusze Europejskie dla Dolnego Śląska 2021-2027 (FEDS 2021-2027) dla ZIT WrOF

W 2022 r. Marszałek Województwa Dolnośląskiego przyznał gminom tworzącym ZIT WrOF alokację środków europejskich na realizację projektów zawartych w *Strategii Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych Wrocławskiego Obszaru Funkcjonalnego na lata 2021–2027* (zwanej dalej Strategią ZIT WrOF 2021–2027). Przyznana kwota wynosiła 54 337 636 EUR (241 998 095,69 zł¹). W latach 2023-2025 alokacja była kilkakrotnie zwiększana. Łącznie alokację zwiększono, w porównaniu do pierwotnie przyznanej, o 13 940 037 EUR (62 083 348,78 zł). Wg stanu na 31.12.2025 r. alokacja wynosiła 68 277 673 EUR (304 081 444,47 zł przeliczając wg kursu przyjętego w Strategii ZIT WrOF).

Program FEDS 2021-2027 jest finansowany z trzech funduszy: Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego (EFRR), Europejskiego Funduszu Społecznego+ (EFS+) oraz Funduszu Sprawiedliwej Transformacji (FST).

W Strategii ZIT WrOF 2021-2027 wskazano projekty planowane do dofinansowania w ramach programu FEDS 2021-2027. Lista podstawowa zawiera **69 projektów**, na

¹ Na potrzeby opracowania Strategii ZIT WrOF przyjęto kurs euro 4,4536 zł, obowiązujący na lata 2022-2023, a wynikający z obwieszczenia Prezesa Urzędu Zamówień Publicznych z dnia 3 grudnia 2021 r. w sprawie aktualnych progów uniijnych, ich równowartości w złotych, równowartości w wyrażonych w euro oraz średniego kursu złotego w stosunku do euro stanowiącego podstawę przeliczania wartości zamówień publicznych lub konkursów, ogłoszonego w Dzienniku Urzędowym RP „Monitor Polski” pod poz. 1177. Zgodnie z Dyrektywą 2014/24/UE art. 6 ust.3 aktualizacja wartości następuje co dwa lata.

liście rezerwowej znalazło się 48 projektów. Ponadto wskazano 15 projektów planowanych do dofinansowania w ramach programu FEnIKS 2021-2027. Spośród 15 projektów, 2 dotyczyły gminy Wrocław o wartości całkowitej projektów 631 492 258,95 zł i kwocie dofinansowania ze środków UE 385 988 939,98 zł.

Zgodnie z informacją Ministra Funduszy i Polityki Regionalnej z 2022 r. wysokość przyznanej ZIT WrOF alokacji środków UE w ramach programu Fundusze Europejskie na Infrastrukturę, Klimat, Środowisko 2021-2027 (FEnIKS), Priorytet III - Inwestycje w transport miejski wynosiła 450 mln zł.

Łącznie w ramach realizacji Strategii ZIT WrOF 2021-2027 z programu FEDS 2021-2027 oraz FEnIKS 2021-2027 ZIT WrOF dysponuje alokacją wynoszącą 754 081 444,47 zł, z czego Gminie Wrocław przyznano w formie dotacji 469 728 261,98 zł.

STRATEGIA ROZWOJU PONADLOKALNEGO WROCŁAWSKIEGO OBSZARU FUNKCJONALNEGO „WrOF 2050”

Nowelizacja ustawy o zasadach prowadzenia polityki rozwoju doprowadziła do integracji planowania strategicznego i przestrzennego. Oprócz strategii rozwoju na poziomie krajowym, regionalnym i gminnym wprowadziła do krajowego systemu zarządzania rozwojem nowy dokument strategiczny – strategię rozwoju ponadlokalnego.

Prace nad Strategią Rozwoju Ponadlokalnego „WrOF 2050” (Strategia WrOF 2050) rozpoczęły się w 2024 r. - Uchwałą nr VI/82/24 Rady Miejskiej Wrocławia z dnia 11 lipca 2024 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia Strategii Rozwoju

Ponadlokalnego Wrocławskiego Obszaru Funkcjonalnego „WrOF 2050” oraz określenia trybu i harmonogramu opracowania projektu Strategii, w tym trybu konsultacji.

W 2025 r. projekt Strategii został poddany ustawowym konsultacjom społecznym (od 25 sierpnia do 29 września). Dokument podlegał również opiniowaniu przez właściwe instytucje, w tym Regionalną Dyрекcyję Ochrony Środowiska, Zarząd Województwa Dolnośląskiego oraz Państwową Inspekcję Sanitarną. Od stycznia do października 2025 r. przeprowadzono również ewaluację ex-ante, której wyniki posłużyły do ostatecznego doprecyzowania zapisów Strategii. Po zakończeniu procesu konsultacyjnego, opiniowaniu oraz przeprowadzeniu ewaluacji ex-ante Strategia Rozwoju Ponadlokalnego Wrocławskiego Obszaru Funkcjonalnego „WrOF 2050”, w listopadzie 2025 r. została przyjęta przez wszystkie rady gmin objęte opracowaniem. Rada Miejska Wrocławia przyjęła ją 20 listopada.

Strategia Rozwoju Ponadlokalnego Wrocławskiego Obszaru Funkcjonalnego „WrOF 2050” to dokument wyznaczający długofalowe kierunki rozwoju Wrocławia i gmin z nim współpracujących. Określa wspólne cele, priorytety i działania rozwojowe do 2050 roku, uwzględniając wyzwania i potencjały całego obszaru funkcjonalnego.

Strategia służy koordynacji współpracy między gminami, planowaniu zintegrowanych przedsięwzięć. Jest także narzędziem zapewniającym spójny, zrównoważony rozwój społeczny, gospodarczy i przestrzenny całego obszaru.

Na potrzeby opracowania Strategii Rozwoju Ponadlokalnego, powołano w 2025 r. Zespoły Ekspertkie dotyczące kluczowych kwestii współpracy. Były to Zespoły Ekspertkie ZIT WrOF:

- ds. edukacji
- ds. usług społecznych
- ds. kultury, turystyki i sportu
- ds. mobilności
- ds. odnowy przestrzeni publicznej
- ds. energetyki
- ds. ochrony przyrody i klimatu
- ds. gospodarki wodno-kanalizacyjnej
- ds. zagospodarowania przestrzennego
- ds. bezpieczeństwa.

PLANOWANIE PRZESTRZENNE

W 2025 r. współpraca gmin WrOM w zakresie planowania przestrzennego opierała się głównie na ustawowych wymogach opiniowania planów miejscowych oraz studiów gmin sąsiednich. Starano się wzmocnić kontekst WrOM jako elementu formalnych i nieformalnych działań, mających wpływ na kształtowanie przestrzeni na stykach gmin. W procesie opiniowania gmina Wrocław wykorzystywała również opracowania niestanowiące aktów prawa miejscowego (m.in. Studium spójności funkcjonalnej WrOF, Wrocławską Politykę Mobilności, Plan Zrównoważonej Mobilności dla Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Wrocławia). Kolejnym dokumentem uwzględniającym wspólną politykę przestrzenną Wrocławskiego Obszaru Funkcjonalnego jest opracowana w 2025 r. Strategia Rozwoju Ponadlokalnego „WrOF 2050”, zawierająca model struktury funkcjonalno-przestrzennej.

ZINTEGROWANY TRANSPORT

W 2025 r. kontynuowano działania w zakresie rozwoju transportu aglomeracyjnego, w tym m.in. współpracę z gminami w celu uruchamiania połączeń na nowych trasach i zakup pojazdów do ich obsługi.

Głównym celem rozwoju systemu transportowego we Wrocławskim Obszarze Funkcjonalnym (WrOF) jest poprawa i zwiększenie dostępności w dojazdach do Wrocławia transportem zbiorowym, na poziomie co najmniej konkurencyjnym wobec samochodu osobowego.

W ramach przyjętego w 2022 r. **Planu Zrównoważonej Mobilności dla Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Wrocławia (PZM MOFW)**, w 2025 r. odbywały się posiedzenia Rady Porozumienia, której przewodniczącym jest Prezydent Wrocławia. W skład Rady wchodzi przedstawiciele władz 37 gmin, których obszar obejmuje PZM MOFW. W celu prawidłowej realizacji i wdrażania PZM MOFW odbywały się także bieżące spotkania Zespołu Operacyjnego. Ponadto przeprowadzono monitoring realizacji wskaźników stanu docelowego i wskaźników trendu ujętych w **PZM MOFW**. PZM MOFW nie odpowiada wyłącznie na wyzwania transportowe, ale w dużej mierze dotyczy stworzenia spójnej wizji rozwoju przestrzennego.

Najistotniejszym zadaniem w 2025 r. w ramach zintegrowanego transportu zbiorowego było uruchomienie nowego zadania przewozowego, przygotowanie nowego postępowania przetargowego oraz kontynuacja zapoczątkowanego w 2023 r. projektu integracji biletowej, to jest wspólnego **systemu biletowego URBANCARD** na

wybranych liniach aglomeracyjnych. W 2025 r. podpisano umowę przedłużającą honorowanie URBANCARD w pociągach KD i Polregio na kolejne 5 lat. Gmina Wrocław od ponad 21 lat aktywnie współpracuje z gminami sąsiadującymi w zakresie realizacji wspólnej komunikacji publicznej na terenie Gminy Wrocław i gmin sąsiadujących. W 2025 roku kontynuowano bieżące konsultacje, modyfikacje przebiegów linii, badania nappełnień, zmiany rozkładów jazdy w celu dostosowania ich do aktualnych potoków pasażerskich i potrzeb gmin.

Najistotniejszymi wyzwaniem w 2025 roku w zakresie zarządzania transportem były: uruchomienie nowego zadania przewozowego oraz przygotowanie nowego postępowania przetargowego.

POSTĘPOWANIA PRZETARGOWE - USŁUGI W ZAKRESIE PUBLICZNEGO TRANSPORTU ZBIOROWEGO

W ramach realizacji umowy obejmującej Wrocław oraz gminy: Długołęka, Czernica i Wisznia Mała w maju 2025 roku na ulice Wrocławia (linia 121) wyjechały pierwsze fabrycznie nowe autobusy marki SOR.

Następnie od 2 sierpnia (I etap) oraz od połowy września 2025 roku (II etap), autobusy te zaczęły obsługiwać także Gminę Długołęka na liniach: 904, 911, 914, 921, 924, 928, 931, 941, 944, 961 i 964.

Do ruchu wprowadzono łącznie 46 nowych autobusów (modele ENS12, NS12 i NS18). Autobusy te pojawiły się na trasach na podstawie umów przewozowych podpisanych we wrześniu 2024 roku z Przedsiębiorstwem Transportowym Kłosok.

17 listopada 2025 r. nastąpił kolejny etap wdrożenia zmian w komunikacji aglomeracyjnej związany z wprowadzeniem do ruchu 9 autobusów konsorcjum Nowak Transport marki Mercedes-Benz z modelami Conecto G i Citaro oraz eCitaro. Pozwoliło to na wprowadzenie autobusów przewidzianych w przedmiotowym postępowaniu również do obsługi Gminy Czernica. Ostatnim etapem tego postępowania będzie wprowadzenie do ruchu 10 stycznia 2026 roku ostatnich 11 autobusów, co pozwoli objąć nową obsługą także Gminę Wisznia Mała.

Każdy z dodawanych do floty aglomeracyjnej autobusów eCitaro i Conecto G ma na pokładzie defibrylator AED oraz elementy wyposażenia i systemy poprawiające bezpieczeństwo.

W marcu 2025 r. ogłoszono postępowanie na „Świadczenie usług w zakresie publicznego transportu zbiorowego organizowanego przez Gminę Wrocław na terenie Wrocławia oraz gmin: Miękinia i Kąty Wrocławskie”. Przetarg zakładał obsługę 7 linii miejskich: 101, 104, 117, 123, 137, 138 i nowej linii 327 oraz 6 linii aglomeracyjnych: 909, 917, 923, 937, 938 i 948 przez 72 miesiące.

Do ich obsługi wymagane było zapewnienie 5 autobusów midi, 20 solo i 6 solo zeroemisyjnych z opcją zwiększenia tej liczby o kolejne 4 autobusy solo, z których 2 w wersji zeroemisyjnej. W nowym postępowaniu utrzymane zostały wszystkie wymogi i udogodnienia poprawiające dostępność komunikacji aglomeracyjnej dla osób o ograniczonej mobilności oraz osób z niepełnosprawnościami sensorycznymi z poprzednich postępowań. Z uwagi na odwołania do Krajowej Izby Odwoławczej oraz potrzebne do potwierdzenia słuszności przyjętych przez Wydział Transportu założeń

w specyfikacji przetargowej postępowanie sądowe, ostateczne otwarcie ofert nastąpiło 27 października 2025 roku.

Jako najkorzystniejszą wybrano ofertę firm PT Kłosok i Jutrans z Żor. Obie te firmy po upływie 14 miesięcy od podpisania umowy rozpoczną obsługę linii uwzględnionych w tym postępowaniu 25 autobusami MAN Lion's City 12 EfficientHybrid i 6 autobusami Mercedes-Benz eCitaro.

Podpisanie umowy z wyłonionym w postępowaniu operatorem nastąpi w I kwartale 2026 roku.

W 2025 r. odnotowano podobną tendencję zmian w strukturze sprzedaży biletów w ramach komunikacji aglomeracyjnej, jak w 2024 roku. Wzrosła liczba sprzedanych biletów okresowych (+7,95%), przy jednoczesnym spadku liczby sprzedanych biletów jednorazowych (-30,0%). Oznacza to dalszy wzrost liczby stałych pasażerów komunikacji aglomeracyjnej.

O organizacji sprzedaży biletów w komunikacji więcej informacji w Rozdziale MOBILNOŚĆ.

W marcu 2025 r. ogłoszono postępowanie na „Świadczenie usług w zakresie publicznego transportu zbiorowego organizowanego przez Gminę Wrocław na terenie Wrocławia oraz gmin: Miękinia i Kąty Wrocławskie”. Wprowadzono 7 linii miejskich: 101, 104, 117, 123, 137, 138 i nowej linii 327 oraz 6 linii aglomeracyjnych: 909, 917, 923, 937, 938 i 948 przez 72 miesiące.

Kolejny rok z rządu kontynuowano współpracę samorządów szczebla gminnego i powiatowego WrOM oraz Urząd Marszałkowski Województwa Dolnośląskiego (UMWD) na rzecz rozwoju **Wrocławskiej Kolei Metropolitalnej (WKM)**. Realizowano zawarte porozumienia oraz współfinansowano połączenia kolejowe o charakterze aglomeracyjnym, które wzbogacają ofertę transportu zbiorowego dla mieszkańców Wrocławia i Wrocławskiego Obszaru Metropolitalnego.

W 2025 r. gmina Wrocław dofinansowała łącznie 45 par dodatkowych połączeń kolejowych o charakterze aglomeracyjnym na liniach kolejowych w ramach umowy zawartej na honorowanie biletów URBANCARD.

W 2025 r. kontynuowano współpracę z UMWD oraz czterema gminami sąsiadującymi z gminą Wrocław na rzecz realizacji projektu **Budowa bazowej infrastruktury do uruchomienia Wrocławskiej Kolei Metropolitalnej. Poprawa jakości połączeń z Legnicy do Wrocławia** dofinansowanego z rządowego **Programu uzupełniania lokalnej i regionalnej infrastruktury kolejowej KOLEJ+ do roku 2028**. Projekt zakłada budowę infrastruktury kolejowej niezbędnej dla uruchomienia nowej linii w relacji Wrocław Świebodzki – Środa Śląska, co jednocześnie umożliwi poprawę jakości połączeń regionalnych z Legnicy do Wrocławia.

Przebieg ważnych korytarzy transportowych w regionie ma kluczowe znaczenie dla rozwoju społeczno-gospodarczego Wrocławia i całego Dolnego Śląska. W 2025 r. Generalna Dyrekcja Dróg Krajowych i Autostrad (GDDKiA) kontynuowała prace nad przebiegiem tras autostrady A4 i drogi ekspresowej S5. Aktualnie GDDKiA jest na etapie opracowań projektowych wykonanych w ramach *Studium techniczno-ekonomiczno-środowiskowego dla autostrady A4 i drogi ekspresowej S5*. Wrocław wraz z innymi miastami Dolnego Śląska aktywnie uczestniczył w rozmowach z przedstawicielami instytucji rządowych, negocjując jej przebieg w tzw. nowym śladzie.

ZINTEGROWANA INFRASTRUKTURA TECHNICZNA

W 2025 r. zakończono przegląd obszaru i granic Aglomeracji Wrocławia na potrzeby Krajowego Programu Oczyszczania Ścieków Komunalnych. Opracowano projekt zmiany uchwały nr XXXI/794/20 Rady Miejskiej Wrocławia z dnia 20 listopada 2020 r. w sprawie wyznaczenia obszaru i granic Aglomeracji Wrocław na potrzeby Krajowego Programu Oczyszczania Ścieków Komunalnych, a także sporządzono sprawozdanie z realizacji Krajowego Programu Oczyszczania Ścieków Komunalnych w 2024 r. w Aglomeracji Wrocław.

WSPÓŁPRACA ZWIĄZKÓW ZIT W POLSCE

W 2025 roku Gmina Wrocław aktywnie uczestniczyła w projekcie „**Sieciowanie związków ZIT w Polsce**”, nadzorowanym przez Ministerstwo Funduszy i Polityki Regionalnej. Celem projektu jest budowanie trwałych relacji oraz wymiana wiedzy pomiędzy doświadczonymi ośrodkami (tzw. „starymi” ZIT-ami z perspektywy 2014-2020) a nowo powołanymi strukturami w obecnej perspektywie finansowej w całej Polsce.

Główne obszary wymiany doświadczeń i transferu dobrych praktyk obejmowały 5 sieci współpracy w 5 obszarach:

- Zrównoważona mobilność,
- „Co4Energy – sieć współpracy efektywność energetyczna w MOF publicznej,
- PARK - Partnerstwo Regionów dla Klimatu,
- Akademia partnerstwa i współpracy MOF - sieć tematyczna: Zarządzanie i realizacja zasad horyzontalnych w MOF,
- Usługi społeczne w MOF – MOF4US.

W ramach powyższych sieci w 2025 r. Biuro ZIT WrOF wspólnie ze Stowarzyszeniem Metropolia Krakowska realizowało „**Sieć Współpracy „Usługi Społeczne w MOF – MOF4US”**”. Celem Sieci jest podnoszenie kompetencji Związków ZIT w obszarze usług społecznych.

W 2025 r. opracowano **Model Funkcjonowania Centrów Aktywności Lokalnej (CAL) i ich sieci (SCAL) na obszarze wiejskim, miejsko-wiejskim i miejskim**. W ramach projektu na 2026 r. zaplanowano organizację 2-dniowej konferencji dla 120 osób w celu upowszechnienia wypracowanego Modelu CAL i SCAL oraz wymiany doświadczeń z partnerami i uczestnikami projektu wraz z organizacją 6 wizyt studyjnych do doświadczonych instytucji pomocy i integracji społecznej. Ponadto, zostaną zorganizowane 3 szkolenia w formule online dla 120 osób w zakresie wsparcia uczestników projektu w tworzeniu i funkcjonowaniu CAL i SCAL.

W ramach zacieśniania współpracy oraz wymiany dobrych praktyk pomiędzy ośrodkami Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych (ZIT) w Polsce, realizowane są zadania w projekcie pn. „Wsparcie podmiotu realizującego ZIT ze środków FEDS PT EFS+ w latach 2021-2027” (Działanie 11.01 Pomoc Techniczna EFS+) współfinansowanego w ramach FEDS 2021-2027. Kluczowym elementem tych działań w 2025 roku był aktywny udział w międzyregionalnej wymianie doświadczeń, czego efektem były m.in. wizyty studyjne w Lublinie oraz Rzeszowie, pozwalające na transfer wiedzy w zakresie zrównoważonego transportu, efektywności energetycznej oraz operacyjnej działalności biur ZIT.

Biuro ZIT WrOF w 2025 oprócz współpracy ze związkami ZIT w Polsce, realizowało współpracę z innymi podmiotami. Projektem realizowanym w partnerstwie z Politechniką Wrocławską jest projekt **Rewitalizacja obszarów miejskich zorientowana na PED** (Positive Energy Districts - obszar miejski wytwarzający więcej energii, niż zużywa, dzięki połączeniu efektywności energetycznej i odnawialnych źródeł energii). W ramach projektu PED-JUST opracowane zostaną strategie rewitalizacji ukierunkowane na rozwój tzw. dodatnich dzielnic energetycznych, służące ograniczaniu ryzyka nierówności towarzyszących transformacji energetycznej w wybranych dzielnicach miast znajdujących się w trudniejszej sytuacji społecznej, gospodarczej, przestrzennej lub środowiskowej. Projekt realizowany jest w trzech miastach: Bari (Włochy), Aalborgu (Dania) i Wrocławiu (Polska).

WSPÓŁPRACA ZAGRANICZNA

W 2025 r. kontynuowana była współpraca w **METREX** - Sieci Europejskich Regionów i Obszarów Metropolitalnych. METREX działa od 1996 r., a jego członkami jest ok. 50 miast, regionów i obszarów metropolitalnych z całej Europy. Głównym celem sieci jest wymiana wiedzy i doświadczeń między miastami partnerskimi, szczególnie w zakresie planowania przestrzennego i zrównoważonego rozwoju. Zadaniem organizacji jest także promowanie spójnej polityki terytorialnej w Europie. METREX jest partnerem instytucji europejskich, środowisk naukowych, organizacji rządowych i innych sieci międzynarodowych.

Od 2017 r. Wrocław jest członkiem **The International Council for Local Environmental Initiative (ICLEI)**, to wiodąca na świecie globalna sieć ponad 2500 miast, miasteczek i regionów zaangażowanych w zrównoważony rozwój obszarów miejskich. Założona w 1990 roku jako Międzynarodowa Rada Lokalnych Inicjatyw Środowiskowych, aktywizuje lokalne działania na rzecz niskoemisyjnego, opartego na przyrodzie, sprawiedliwego i odpornego rozwoju w ponad 125 krajach.

Od 2003 r. Gmina Wrocław jest także członkiem międzynarodowej organizacji **EUROCITIES**. Misją EUROCITIES jest reprezentowanie interesów miast wobec Unii Europejskiej, a zwłaszcza wywieranie wpływu na kształt europejskiej polityki miejskiej, konsultowanie z miastami i proponowanie rozwiązań i zaleceń w tym zakresie. Wspiera również współpracę i wymianę doświadczeń między miastami członkowskimi, jest również platformą umożliwiającą poszukiwanie partnerów i tworzenie projektów wielostronnych współfinansowanych z funduszy unijnych.

Od 2022 r. Wrocław jest również członkiem międzynarodowej sieci **DELICE** (Sieć Miast na rzecz Żywności i Gastronomii). W 2025 r. odbyło się Walne Zebranie Członków Sieci w Lyonie, w ramach którego podczas sesji dobrych praktyk zaprezentowano 4 projekty z Wrocławia: Od pola na wrocławski stół, Akademię Gastro, Kampanię „Pokochaj wrocławskie targowiska” i Wrocławską Farmę Miejską, a także podpisano dokument (Call to Action) zapraszający przedstawicieli miast do potwierdzenia wspólnego zaangażowania w promowanie zdrowych, zrównoważonych i lokalnych systemów żywnościowych oraz do umieszczenia edukacji żywieniowej w centrum polityk publicznych. Ponadto w ramach działań Sieci podczas sesji warsztatowej pod tytułem: *Meet me at the market: Where the Food builds place* (Spotkajmy się na Targowisku:

Gdzie żywność tworzy miejsce) w ramach Placemaking Week Europe w Reggio Emilia zaprezentowano dobre przykłady zmian zachodzących na wrocławskich targowiskach. W listopadzie miasto Wrocław było także organizatorem #digitalfoodtalk dla członków Sieci, czyli warsztatu online na temat Wrocławskiej Farmy Miejskiej.

W kwietniu 2024 r. Wrocław przystąpił do projektu FoodCLIC, finansowanego ze środków Unii Europejskiej w ramach programu Horizon Europe. Partnerami projektu są: ICLEI Europe, ICLEI Africa, Miasto Freiburg (Niemcy), Miasto Tbilisi (Gruzja), Miasto Saloniki (Grecja), Miasto Tirana (Albania), Miasto Ebolowa (Kamerun), Miasto EThekwini (RPA) oraz Miasto Fort Portal (Uganda). W 2025 r. zakończono analizę interesariuszy systemu żywnościowego WrOF oraz gromadzenie danych na potrzeby projektu. Na tej podstawie zorganizowano trzy warsztaty szkoleniowe dotyczące zarządzania żywnością w sytuacji kryzysowej, z udziałem przedstawicieli gmin WrOF, instytucji państwowych i regionalnych oraz organizacji pozarządowych działających w obszarze żywności i bezpieczeństwa. W trakcie cyklu wypracowywano pierwszy szkic modelu zarządzania żywnością w sytuacji kryzysowej dla Wrocławia i WrOF. Działania w projekcie stanowią także wkład w rozwój miejskiej polityki żywnościowej. Wyniki analiz i warsztatów będą podstawą dalszych prac nad scenariuszem bezpieczeństwa żywnościowego w sytuacji kryzysowej dla Wrocławia oraz kolejnych działań projektowych.

W ramach członkostwa w międzynarodowej Sieci Miast Międzykulturowych (ICC) Rady Europy odbyła się we Wrocławiu wizyta studyjna pracowników samorządów z Portugalii, Francji, Włoch, Meksyku i Łotwy. Celem wizyty była wymiana doświadczeń w zakresie tworzenia programów i miejsc sprzyjających dialogowi oraz współpracy międzykulturowej m.in. na wrocławskich osiedlach. Program wizyty obejmował warsztaty w Przejściu Dialogu oraz spotkania z przedstawicielami wrocławskich organizacji społecznych działających na rzecz osób z doświadczeniem migracji i dialogu międzykulturowego. Spotkania służyły także pokazaniu jak w praktyce funkcjonuje współpraca międzysektorowa, współtworzona przez organizacje pozarządowe i instytucje samorządowe

W 2025 r. Wrocław posiadał **17 Miast Partnerskich**. Były to w większości europejskie miasta: Drezno, Wiesbaden, Departament La Vienne, Breda, Lwów, Kowno, Hradec Králové, Lille, Wilno, Reykjavik, Oxford, Kijów i Batumi, ale także miasta spoza naszego kontynentu: Charlotte (USA), Guadalajara (Meksyk), Ramat Gan (Izrael) oraz Cheongju (Korea Pd.).

W 2025 r. miały miejsce także rozmowy o podjęciu współpracy partnerskiej z francuskim miastem Nicea. Od jesieni 2025 uruchomiono bezpośrednie połączenie lotnicze Wrocław – Nicea, co znacznie ułatwi kontakty i wzajemne interakcje społeczności obu miast w przyszłości.

WYDARZENIA

W 2025 r. **Nagrodę Jana Nowaka-Jeziorańskiego** otrzymało Państwowe Muzeum Auschwitz-Birkenau, utworzone w 1947 r. w celu zachowania materialnych świadectw po byłym niemieckim nazistowskim obozie koncentracyjnym i zagłady. Uroczystość wręczenia Nagrody odbywa się w Zakładzie Narodowym im. Ossolińskich we Wrocławiu.

Podobnie jak w latach ubiegłych, gmina Wrocław była partnerem **XXXIV Forum Ekonomicznego w Karpaczu** (8-10 września 2025 r.). Współtworzyła program wydarzenia poprzez organizację paneli dyskusyjnych dotyczących m.in. niepewności geoeconomicznej, sztucznej inteligencji, nowego spojrzenia na wzrost gospodarczy i ochronę planety.

KONSULATY

Na koniec 2025 r. we Wrocławiu działało **26 placówek konsularnych**: 2 konsulaty generalne (Republiki Federalnej Niemiec oraz Ukrainy), 1 Wicekonsulat (Węgier) i 23 konsulaty honorowe: Austrii, Bułgarii, Brazylii, Czech, Chile, Danii, Estonii, Finlandii, Francji, Gruzji, Hiszpanii, Indii, Kazachstanu, Litwy, Luksemburga, Łotwy, Malty, Meksyku, Norwegii, Słowacji, Szwecji, Turcji, Włoch.

WYKAZ STRATEGII, POLITYK I PROGRAMÓW MIEJSKICH

W 2025 r. kontynuowano wdrażanie założeń strategii rozwoju Wrocławia oraz innych sektorowych polityk miejskich. Równolegle opracowywano i przyjmowano nowe dokumenty strategiczne stanowiące kierunki działań dla wrocławskiego samorządu oraz organizacji współpracujących z Miastem.

20 października 2025 r. przyjęto nową **Strategię Rozwoju Wrocławia Wrocław 2050**. Reforma systemu planowania przestrzennego z 2023 r. wprowadziła obowiązek posiadania przez gminy strategii rozwoju, które w obecnym stanie prawnym stanowią kluczowy dokument kształtujący kierunki polityki społecznej, gospodarczej, przestrzennej i środowiskowej. Po raz pierwszy – zgodnie z przepisami ustawy o zasadach prowadzenia polityki rozwoju – strategia rozwoju gminy zawiera kierunki polityki przestrzennej. W tym zakresie strategia, wraz z planem ogólnym, zastępuje studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy.

W tym samym okresie, w listopadzie 2025 r., przyjęto **Strategię Rozwoju Ponadlokalnego Wrocławskiego Obszaru Funkcjonalnego WroF 2050**, której celem jest wzmocnienie spójności funkcjonalno-przestrzennej i współpracy gmin.

W 2025 r. kontynuowano realizację programu **Prezydenta Wrocławia Cały Wrocław bliżej Domu**, którego celem jest m.in. podwyższanie jakości życia na osiedlach Wrocławia.

W perspektywie krótkoterminowej - jak co roku - opracowywano **Założenia polityki społeczno-gospodarczej** na kolejny rok budżetowy. Założenia polityki społeczno-gospodarczej Wrocławia na rok budżetowy 2025 przyjęto w 2024 roku.

W celu realizacji założeń wynikających z miejskich dokumentów strategicznych w marcu 2025 r. Zarządzeniem Prezydenta przyjęto **Portfel Projektów Inwestycyjnych**. W dokumencie określono zadania inwestycyjne planowane do realizacji do 2035 r., stanowiące odpowiedź na potrzeby rozwojowe Wrocławia identyfikowane przez mieszkańców, rady osiedli i zarządzających mieniem Miasta.

W 2025 r. przyjęto także **Równościowy plan działania miasta Wrocławia na lata 2025–2027**, którego celem jest promowanie zasad równości płci w życiu publicznym na poziomie lokalnym.

W odpowiedzi na wyzwania związane ze zmieniającym się klimatem oraz koniecznością adaptacji miasta, w 2025 r. przyjęto **Wrocławski Standard Zielonego Budynku**. Jest to pionierski w Polsce zbiór zasad dotyczących zrównoważonego projektowania i modernizacji budynków oraz zazieleniania ich otoczenia. Efektem stosowania Standardu będą budynki bardziej energooszczędne i przyjazne środowisku, a także lepiej dostosowane do wyzwań klimatu.

W ramach wzmocnienia współpracy między samorządami Wrocław, z dniem 20 listopada 2025 r. przystąpił do **Związku Powiatów Polskich (ZPP)**. Tym samym obecnie Wrocław współpracuje z gminami i powiatami w ramach ZPP, Unii Metropolii Polskich i Związku Miast Polskich.

OBOWIĄZUJĄCE W 2025 R. STRATEGIE, POLITYKI I PROGRAMY MIEJSKIE

(Źródło: UMW)

PROGRAMY OGÓLNE	
Studium uwarunkowań i kierunków	Uchwała nr L/1177/18 Rady Miejskiej

PROGRAMY OGÓLNE	
zagospodarowania przestrzennego Wrocławia	Wrocławia z dnia 11 stycznia 2018 r.
Strategia Wrocław 2030 Strategia Rozwoju Wrocławia „Wrocław 2050”	Uchwała nr LI/1193/18 Rady Miejskiej Wrocławia z dnia 15 lutego 2018 r. Uchwała nr XXIV/463/25 Rady Miejskiej Wrocławia z dnia 20 października 2025 r.
Założenia polityki społeczno-gospodarczej Wrocławia na rok budżetowy 2025	Uchwała nr VII/113/24 Rady Miejskiej Wrocławia z dnia 12 września 2024 r.
Program Prezydenta Wrocławia	
Strategia Rozwoju Ponadlokalnego Wrocławskiego Obszaru Funkcjonalnego „WrOF 2050”	Uchwała nr XXV/511/25 Rady Miejskiej Wrocławia z dnia 20 listopada 2025 r.
FINANSE	
Uchwała w sprawie budżetu Miasta	Uchwała nr XII/210/24 Rady Miejskiej Wrocławia z dnia 19 grudnia 2024 r. w sprawie budżetu Miasta na 2025 rok (ze zmianami)
Wieloletnia Prognoza Finansowa Miasta na lata 2025-2046	Uchwała nr XII/211/24 Rady Miejskiej Wrocławia z dnia 19 grudnia 2024 r. w sprawie przyjęcia wieloletniej prognozy finansowej Miasta (ze zmianami)
OBSZAR SPOŁECZNY	
Program korekcyjno-edukacyjny dla osób stosujących przemoc domową <i>Ty decydujesz</i> na lata 2023-2026	Uchwała nr LXXIII/1857/23 Rady Miejskiej Wrocławia z dnia 14 września 2023 r.
Przyjęcie od Ministra Edukacji i Nauki zadań z zakresu administracji rządowej, wynikających z programu kompleksowego wsparcia dla rodzin <i>Za życiem</i>	Uchwała nr XLIX/1292/22 Rady Miejskiej Wrocławia z dnia 24 lutego 2022 r.
Wrocławski Program Działań na Rzecz Osób Niepełnosprawnych <i>Bez barier</i> na lata 2023-2029	Uchwała nr LXI/1599/22 Rady Miejskiej Wrocławia z dnia 24 listopada 2022 r.
Program Pomocy dla Rodzin Wielodzietnych <i>Dwa plus trzy i jeszcze więcej</i>	Uchwała nr LVI/1501/22 z dnia 14 lipca 2022 r. zmieniająca uchwałę nr XXXV/2333/05 Rady Miejskiej Wrocławia z dnia 17 marca 2005 r.
Strategia rozwiązywania problemów społecznych dla Wrocławia na lata 2018-2030	Uchwała nr LIX/1378/18 Rady Miejskiej Wrocławia z dnia 5 lipca 2018 r.
Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających	Uchwała nr VII/115/24 Rady Miejskiej Wrocławia z dnia 12 września 2024 r.

PROGRAMY OGÓLNE	
Przemocy Domowej dla Miasta Wrocławia na lata 2024-2030	
Gminny program wspierania osób w podeszłym wieku, niepełnosprawnych oraz niesamodzielnych	Uchwała nr LXXV/1931/23 Rady Miejskiej Wrocławia z dnia 23 listopada 2023 r. zmieniająca uchwałę nr LXIII/1518/18 Rady Miejskiej Wrocławia w sprawie Gminnego programu wspierania osób w podeszłym wieku, niepełnosprawnych oraz niesamodzielnych
Wrocławskie standardy dostępności przestrzeni miejskich	Zarządzenie Prezydenta nr 249/19 z dnia 21 stycznia 2019 r.
Lokalny program pomocy społecznej o nazwie Lokalny Program Osłony dla osób, które ponoszą zwiększone koszty grzewcze lokalu związane z trwałą zmianą systemu ogrzewania opartego na paliwie stałym na jeden z systemów niskoemisyjnych	Uchwała nr LXXX/2099/24 Rady Miejskiej Wrocławia z dnia 18 kwietnia 2024 r.
Program leczenia niepłodności metodą zapłodnienia pozaustrojowego dla mieszkańców Wrocławia	Uchwała nr XV/430/19 Rady Miejskiej Wrocławia z dnia 21 listopada 2019 r.
Program profilaktyki zakażeń wirusem brodawczaka ludzkiego (HPV)	Uchwała nr XXV/673/20 Rady Miejskiej Wrocławia z dnia 23 lipca 2020 r. zmieniająca uchwałę nr XLI/1277/09 Rady Miejskiej Wrocławia z dnia 19 listopada 2009 r.
Powiatowy program rozwoju pieczy zastępczej we Wrocławiu na lata 2024-2026	Uchwała nr LXXVI/1977/23 Rady Miejskiej Wrocławia z dnia 21 grudnia 2023 r.
Gminny program wspierania rodziny we Wrocławiu na lata 2024-2026	Uchwała nr LXXVI/1978/23 Rady Miejskiej Wrocławia z dnia 21 grudnia 2023 r.
Gminny program profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii dla miasta Wrocławia na lata 2022-2025	Uchwała nr XLIX/1298/22 Rady Miejskiej Wrocławia z dnia 24 lutego 2022 r.
Założenia i kierunki działań w zakresie polityki zdrowotnej w latach 2022-2026	Uchwała nr XLIX/1299/22 Rady Miejskiej Wrocławia z dnia 24 lutego 2022 r.
Plan równości płci w Urzędzie Miejskim Wrocławia	Zarządzenie nr 12922/24 Prezydenta Wrocławia z dnia 17 kwietnia 2024 r. zmieniające zarządzenie nr 11457/23

PROGRAMY OGÓLNE	
	Prezydenta Wrocławia z dnia 5 października 2023 r.
Program <i>Nasze podwórko</i> oraz ustalenie wysokości stawki czynszu	Zarządzenie nr 11618/23 Prezydenta Wrocławia z dnia 24 listopada 2023 r.
Program osłonowy „Korpus Wsparcia Seniorów” na rok 2025	Uchwała nr XXI/402/25 Rady Miejskiej Wrocławia z dnia 10 lipca 2025 r.
Równościowy plan działania miasta Wrocławia na lata 2025–2027	Zarządzenie nr 2284/25 Prezydenta Wrocławia z dnia 11 kwietnia 2025 r.
PARTYCYPACJA I WSPÓŁPRACA Z NGO	
Polityka współpracy Wrocławia z organizacjami pozarządowymi na lata 2023-2027	Uchwała nr LXXV/1932/23 Rady Miejskiej Wrocławia z dnia 23 listopada 2023 r.
Program współpracy Miasta Wrocławia z organizacjami pozarządowymi w 2025 r.	Uchwała nr IX/147/24 Rady Miejskiej Wrocławia z dnia 17 października 2024 r.
Strategia rozwiązywania problemów społecznych dla Wrocławia na lata 2018-2030	Uchwała nr LIX/1378/18 Rady Miejskiej Wrocławia z dnia 5 lipca 2018 r.
Wrocławski Budżet Obywatelski	Uchwała nr XLV/1158/21 Rady Miejskiej Wrocławia z dnia 21 października 2021 r. zmieniająca uchwałę nr LXII/1440/18 Rady Miejskiej Wrocławia z 13 września 2018 r.
URBANISTYKA I ARCHITEKTURA	
Określenie lokalnych standardów urbanistycznych dla miasta Wrocławia	Uchwała nr IX/155/24 Rady Miejskiej Wrocławia z dnia 17 października 2024 r.
Wrocławski Standard Zielonego Budynku	Zarządzenie nr 3730/25 Prezydenta Wrocławia z dnia 31 października 2025 r.
POLITYKA MIESZKANIOWA	
Wieloletni program gospodarowania mieszkaniowym zasobem Gminy Wrocław na lata 2020-2025	Uchwała nr LXXX/2089/24 Rady Miejskiej Wrocławia z dnia 18 kwietnia 2024 r. zmieniająca uchwałę nr XV/420/19 Rady Miejskiej Wrocławia z dnia 21 listopada 2019 r.
EDUKACJA	
Wrocławska Strategia Edukacyjna	Uchwała nr XV/271/15 Rady Miejskiej Wrocławia z dnia 3 września 2015 r.
KULTURA	
Dokument Programowy Rozwoju Kultury w perspektywie 2020+ Kultura - Obecna!	Zarządzenie nr 10012/18 Prezydenta Wrocławia z 28 czerwca 2018 r.
Wrocławskie Standardy Dostępności	Zarządzenie nr 5201/21 Prezydenta

PROGRAMY OGÓLNE	
Kultury i Wydarzeń	Wrocławia z dnia 14 maja 2021 r.
OBSZAR OCHRONY ŚRODOWISKA I GOSPODARKI KOMUNALNEJ	
Strategia Gospodarowania Wodami Opadowymi i Roztopowymi we Wrocławiu	Zarządzenie nr 11756/23 Prezydenta Wrocławia z dnia 16 listopada 2023 r.
Program usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest dla miasta Wrocławia na lata 2012-2032	Uchwała nr XXIII/528/12 Rady Miejskiej Wrocławia z dnia 15 marca 2012 r.
Program Ochrony Środowiska dla miasta Wrocławia na lata 2021-2025 z perspektywą do roku 2030	Uchwała nr XLVI/1194/21 Rady Miejskiej Wrocławia z dnia 25 listopada 2021 r.
Program ochrony środowiska przed hałasem dla miasta Wrocławia	Uchwała nr LIX/1379/18 Rady Miejskiej Wrocławia z dnia 5 lipca 2018 r.
Ochrona drzew i rozwój terenów zieleni Wrocławia	Zarządzenie Prezydenta Wrocławia nr 1217/19 z dnia 28 czerwca 2019 r.
Plan gospodarki niskoemisyjnej dla Wrocławia	Uchwała nr XII/300/19 Rady Miejskiej Wrocławia z dnia 4 lipca 2019 r. zmieniająca uchwałę nr XVIII/345/15 Rady Miejskiej Wrocławia
Plan działań na rzecz zrównoważonej energii i klimatu	Uchwała nr XII/301/19 Rady Miejskiej Wrocławia z dnia 4 lipca 2019 r.
Miejski Plan Adaptacji do zmian klimatu do roku 2030	Uchwała nr XIII/342/19 Rady Miejskiej Wrocławia z dnia 5 września 2019 r.
Program opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie Gminy Wrocław	Uchwała nr LXXVIII/2032/24 Rady Miejskiej Wrocławia z dnia 15 lutego 2024 r. Uchwała nr XV/289/25 Rady Miejskiej Wrocławia z dnia 20 marca 2025 r.
SPORT, TURYSTYKA I REKREACJA	
Określenie warunków oraz trybu finansowania rozwoju sportu na terenie Gminy Wrocław	Uchwała nr XV/425/19 Rady Miejskiej Wrocławia z dnia 21 listopada 2019 r. zmieniająca uchwałę nr LXII/1586/14 Rady Miejskiej Wrocławia z dnia 4 września 2014 r.
Program Rozwoju Turystyki dla Miasta Wrocławia 2024-2030	Zarządzenie nr 12419/24 Prezydenta Wrocławia z dnia 30 stycznia 2024 r.
REWITALIZACJA I OCHRONA DZIEDZICTWA KULTUROWEGO	
Wyznaczenie obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji	Uchwała nr XXXVIII/1019/21 Rady Miejskiej Wrocławia z dnia 20 maja 2021 r.
Park Kulturowy Stare Miasto	Uchwała nr XLVI/1213/21 z dnia 25 listopada 2021 r. zmieniająca uchwałę nr LVI/1465/14 Rady Miejskiej

PROGRAMY OGÓLNE	
	Wrocławia z dnia 10 kwietnia 2014 r. w sprawie utworzenia Parku Kulturowego „Stare Miasto”
GOSPODARKA, INNOWACYJNOŚĆ	
Lokalny Program Rozwoju Ekonomii Społecznej miasta Wrocławia	Zarządzenie Prezydenta 10640/18 z 8 października 2018 r.
Strategia rozwoju Wrocławia pod nazwą <i>Przedsiębiorczy Wrocław 2030</i>	Uchwała nr XV/416/19 Rady Miejskiej Wrocławia z dnia 21 listopada 2019 r.
Program transformacji cyfrowej Urzędu Miejskiego Wrocławia i miejskich jednostek organizacyjnych na lata 2021-2027	Zarządzenie nr 2175/25 Prezydenta Wrocławia z dnia 31 marca 2025 r. zmieniające zarządzenie nr 5295/21 Prezydenta Wrocławia z dnia 31 maja 2021 r. w sprawie przyjęcia do realizacji Programu transformacji cyfrowej Urzędu Miejskiego Wrocławia i miejskich jednostek organizacyjnych na lata 2021-2027
KOMUNIKACJA I TRANSPORT	
Program inicjatyw lokalnych	Uchwała nr LIV/1554/10 Rady Miejskiej Wrocławia z dnia 9 września 2010 r.
Polityka rowerowa Wrocławia	Uchwałą nr LV/1688/10 Rady Miejskiej Wrocławia z dnia 14 października 2010 r.
Wrocławska polityka mobilności (WPM)	Uchwała nr XLVIII/1169/13 Rady Miejskiej Wrocławia z dnia 19 września 2013 r.
Plan Zrównoważonej Mobilności Miejskiej dla Wrocławia	Uchwała nr VIII/194/19 Rady Miejskiej Wrocławia z dnia 11 kwietnia 2019 r.
Wrocławska Strategia Rozwoju Elektromobilności	Uchwała nr XXV/675/20 Rady Miejskiej Wrocławia z dnia 23 lipca 2020 r.
Opracowanie i monitorowanie realizacji Planu Eksploatacji Miejskiej Infrastruktury Drogowej	Zarządzenie Prezydenta 4614/21 z 12 lutego 2021 r.
Plan zrównoważonego rozwoju publicznego transportu zbiorowego Wrocławia na lata 2023-2027	Uchwała nr LXI/1598/22 Rady Miejskiej Wrocławia z dnia 24 listopada 2022 r.
Plan Zrównoważonej Mobilności dla Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Wrocławia oraz wyrażenia woli współdziałania z innymi gminami w zakresie jego wdrożenia	Uchwała nr LIV/1471/22 Rady Miejskiej Wrocławia z dnia 23 czerwca 2022 r.
INFRASTRUKTURA	

PROGRAMY OGÓLNE	
Aktualizacji założeń do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe dla obszaru Gminy Wrocław	Uchwała nr LXXV/1930/23 Rady Miejskiej Wrocławia z dnia 23 listopada 2023 r.
Wieloletni Plan Rozwoju i Modernizacji Urządzeń Wodociągowych i Urządzeń Kanalizacyjnych we Wrocławiu na lata 2023-2027	Uchwała nr LXXIII/1854/23 Rady Miejskiej Wrocławia z dnia 14 września 2023 r.
Portfel Projektów Inwestycyjnych	Zarządzenie nr 2068/25 Prezydenta Wrocławia z dnia 13 marca 2025 r.
BEZPIECZEŃSTWO	
Program Poprawy Bezpieczeństwa we Wrocławiu w latach 2025-2028	Uchwała nr XI/196/24 Rady Miejskiej Wrocławia z dnia 21 listopada 2024 r.
WSPÓŁPRACA	
Przystąpienie Miasta Wrocławia do Związku Miast Polskich	Uchwała nr V/77/19 Rady Miejskiej Wrocławia z dnia 21 lutego 2019 r.
Przystąpienie Miasta Wrocławia do Europejskiej Koalicji Miast Przeciwko Rasizmowi	Uchwała nr XXVI/715/20 Rady Miejskiej Wrocławia z dnia 17 września 2020 r.
Przystąpienie Miasta Wrocławia do Globalnego Parlamentu Burmistrzów	Uchwała nr XXVI/716/20 Rady Miejskiej Wrocławia z dnia 17 września 2020 r.
Przystąpienie Miasta Wrocławia do Europejskiego Stowarzyszenia na Rzecz Demokracji Lokalnej	Uchwała nr XXVI/717/20 Rady Miejskiej Wrocławia z dnia 17 września 2020 r.
Przystąpienie Miasta Wrocławia do programu Rady Europy <i>Miasta międzykulturowe</i>	Uchwała nr XLII/1085/21 Rady Miejskiej Wrocławia z dnia 8 lipca 2021 r.
Wyrażenie woli współdziałania z innymi gminami i zawarcia przez Gminę Wrocław porozumienia międzygminnego dotyczącego zasad współpracy w ramach Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych Wrocławskiego Obszaru Funkcjonalnego	Uchwała nr XLVI/1199/21 Rady Miejskiej Wrocławia z dnia 25 listopada 2021 r.
Pomoc obywatelom Ukrainy, którzy w związku z działaniami wojennymi prowadzonymi na terytorium tego państwa przybyli na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej i przebywają na terenie Wrocławia	Uchwała nr LVI/1503/22 Rady Miejskiej Wrocławia z dnia 14 lipca 2022 r. zmieniająca uchwałę nr LI/1324/22 Rady Miejskiej Wrocławia z dnia 24 marca 2022 r.
Przystąpienie Wrocławia do Związku Powiatów Polskich	Uchwała nr XXV/497/25 Rady Miejskiej Wrocławia z dnia 20 listopada 2025 r. w sprawie przystąpienia Wrocławia do Związku Powiatów Polskich

AKTY PRAWNE WYDANE PRZEZ RADĘ MIEJSKĄ WROCŁAWIA I PREZYDENTA WROCŁAWIA

W 2025 r. Rada Miejska Wrocławia uchwaliła łącznie **348 aktów prawnych**, w tym:

- **345 uchwał**,
- **3 stanowiska** (dotyczące: kolei we Wrocławiu i Wrocławskiego Węzła Kolejowego, w sprawie poselskiego projektu ustawy zmieniającej ustawę Kodeks Wyborczy, w sprawie umożliwienia Urzędowi Stanu Cywilnego transkrypcji zagranicznych aktów małżeństwa osób tej samej płci).

Zestawienie wydanych przez Radę Miejską Wrocławia aktów prawnych w IX kadencji (Źródło: UMW)

Rok	Ogółem	w tym:			
		uchwały	apele	stanowiska	rezolucje
Kadencja IX (2024-2029)					
2024*	230	227	1	1	1
2025	348	345	0	3	0
Razem	578	572	1	4	1

*początek IX kadencji maj 2024

Zestawienie wydanych przez Radę Miejską Wrocławia aktów prawnych w 2025 r. (Źródło: UMW)

	Ogółem	w tym:			
		uchwały	apele	stanowiska	rezolucje
Razem	348	345	0	3	0

Źródło: UMW

Zestawienie wydanych przez Radę Miejską Wrocławia aktów prawnych VIII kadencji (Źródło: UMW)

ROK	Ogółem	w tym:			
		uchwały	apele	stanowiska	rezolucje
Kadencja VIII (2018-2024)					
2018	44	43	1	0	0
2019	450	444	2	4	-
2020	352	346	2	-	4
2021	435	428	-	3	4
2022	406	395	7	4	-
2023	358	351	3	3	1
2024*	114	114	0	0	0
Ogółem	2159	2121	15	14	9

*koniec VIII kadencji kwiecień 2024

W 2025 roku odbyło się 14 sesji Rady Miejskiej Wrocławia, w tym jedna zwołana w trybie nadzwyczajnym na wniosek Prezydenta Wrocławia. W sprawach związanych z **organizacją pracy Rady Miejskiej Wrocławia** w drodze uchwał:

- wprowadzono zmiany w składach osobowych komisji stałych Rady Miejskiej Wrocławia,
- zatwierdzono wybór Przewodniczących komisji stałych Rady Miejskiej Wrocławia,
- delegowano radnych Rady Miejskiej Wrocławia do Komisji Bezpieczeństwa i Porządku przy Prezydencie Wrocławia,
- wyznaczono przedstawiciela Rady Miejskiej Wrocławia do Wrocławskiej Rady Działalności Pożytku Publicznego,
- wyrażono zgodę na rozwiązanie stosunku pracy z radnym Rady Miejskiej Wrocławia.

Ponad **42,8%** podjętych uchwał w 2025 r. przedmiotowo obejmowało sprawy z zakresu **ustroju, organizacji i zarządzania** i było to m.in.:

- udzielenie prezydentowi wotum zaufania,
- określenie kierunków działania dla Prezydenta Wrocławia w zakresie Założeń polityki społeczno-gospodarczej Wrocławia na rok budżetowy 2026,
- przyjęcia Strategii Rozwoju Wrocławia „Wrocław 2050”,
- przyjęcia Strategii Rozwoju Ponadlokalnego Wrocławskiego Obszaru Funkcjonalnego „WrOF 2050”,
- przystąpienie Wrocławia do Związku Powiatów Polskich,
- nawiązanie współpracy Gminy Wrocław ze społecznością lokalną miasta Giumri (Armenia),
- nawiązanie współpracy Gminy Wrocław ze społecznością lokalną miasta Seongnam (Korea Południowa),
- przejęcie niektórych zadań z zakresu administracji rządowej od Wojewody Dolnośląskiego,
- rozwiązanie Rady Osiedla Zacisze-Zalesie-Szczytniki,
- wygaszenie 28 mandatów radnych osiedlowych,
- rozpatrzenie: 13 skarg do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego, 3 wezwań do usunięcia naruszenia prawa i interesu prawnego, 19 skarg na Prezydenta Wrocławia i 28 skarg na dyrektorów jednostek organizacyjnych, 6 wniosków i 13 petycji.

Problematyka **planowania i zagospodarowania przestrzennego oraz ładu przestrzennego** była w roku 2025 treścią ponad **24,1%** uchwał i dotyczyła między innymi:

- przystąpienia do sporządzenia 23 miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego (mpzp),
- uchwalenia 18 miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego,
- ustalenia 1 lokalizacji dla inwestycji mieszkaniowej i inwestycji towarzyszących,
- nadania 34 nazw: ulicom, skwerom, innym miejscom publicznym.

Tematyka **finansów i rachunkowości** stanowiła przedmiot blisko **7,5%** podjętych uchwał i dotyczyła:

- udzielenia prezydentowi absolutorium z tytułu wykonania budżetu za 2024 r.,
- zatwierdzenia sprawozdania finansowego oraz sprawozdania rocznego z wykonania budżetu Miasta Wrocławia za 2024 rok,
- dokonania zmian w budżecie Miasta na 2025 rok,
- uchwalenia budżetu Miasta na 2026 rok,
- wprowadzenia zmian w wieloletniej prognozie finansowej
- udzielenia pomocy rzeczowej i finansowej innym gminom,
- udzielenia pomocy finansowej dla Miasta Lwowa,
- udzielenia pomocy finansowej dla Województwa Dolnośląskiego.

Problematyka **edukacji, nauki i szkolnictwa wyższego**, stanowiła treść **7,8%** uchwał i dotyczyła m.in.:

- ustalenia planu sieci prowadzonych przez Miasto publicznych szkół podstawowych, a także określenia granic obwodów publicznych szkół podstawowych, mających siedzibę na obszarze Wrocławia,
- ustalenia planu sieci publicznych szkół specjalnych mających siedzibę na obszarze Wrocławia,
- utworzenia Branżowych Centrów Umiejętności we Wrocławiu,
- utworzenia Przedszkola nr 60 we Wrocławiu przy ul. Zwycięskiej 41a i nadania statutu,
- utworzenia Szkoły Podstawowej nr 70 we Wrocławiu przy ul. Zwycięskiej 41a i nadania statutu,
- utworzenia Zespołu Szkolno-Przedszkolnego nr 27 we Wrocławiu przy ul. Zwycięskiej 41a i nadania statutu,
- zamiaru przeniesienia siedziby Zespołu Szkół nr 17 oraz szkół wchodzących w jego skład,
- przeniesienia siedzib Przedszkoli,
- dotacji udzielanych publicznym i niepublicznym przedszkolom, szkołom i placówkom oświatowym oraz innym formom wychowania przedszkolnego, prowadzonym przez osoby fizyczne i prawne.

Tematyka **repatriacji** stanowiła treść **2,3%** uchwał i dotyczyła m.in.:

- zmiany uchwały w sprawie formy, wysokości i trybu przyznawania pomocy dla repatriantów oraz członków najbliższej rodziny repatrianta zapraszanych przez Gminę Wrocław do osiedlenia się we Wrocławiu,
- podjęcia 7 uchwał w sprawie osiedlenia się 1 rodziny z Gruzji i 6 rodzin z Kazachstanu.

Pozostałe sprawy stanowiły 15,5% podjętych uchwał i dotyczyły następujących obszarów życia publicznego:

- **gospodarki odpadami, czystości i porządku oraz ochrony środowiska, w tym ochrony przyrody i zwierząt**, m.in.:

- przystąpienia do sporządzenia Miejskiego Planu Adaptacji dla miasta Wrocławia,
  - przyjęcia Programu opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie Gminy Wrocław,
  - upoważnienia Przewodniczącej Rady Miejskiej Wrocławia do uzgodnienia projektu uchwały w sprawie ustanowienia użytku ekologicznego „Łąki Lasu Mokrzyńskiego” z Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska we Wrocławiu,
  - uzgodnienia prac budowlanych w strefie ochronnej pomnika przyrody (dwóch miłorzębów dwuklapowych) rosnących w Ogrodzie Botanicznym we Wrocławiu,
  - zasad udzielania dotacji celowych na zadania służące ochronie zasobów wodnych, polegające na gromadzeniu wód opadowych i roztopowych w miejscu ich powstania;
- **ochrony zdrowia, polityki społecznej i pomocy społecznej**, w tym jednostki ochrony zdrowia i placówki pomocy społecznej, m.in.:
    - ograniczenia sprzedaży napojów alkoholowych w godzinach nocnych na terenie Gminy Wrocław,
    - przyjęcia Programu współpracy Miasta Wrocławia z organizacjami pozarządowymi w 2026 r;
    - przyjęcia Programu osłonowego „Korpus Wsparcia Seniorów” na rok 2025,
  - **gospodarki nieruchomościami**: znowelizowano zasady gospodarowania nieruchomościami stanowiącymi własność Gminy Wrocław,
  - **gospodarowaniem zasobem mieszkaniowym**: przyjęto wieloletni program gospodarowania mieszkaniowym zasobem Gminy Wrocław na lata 2026-2031,
  - **gospodarki komunalnej**: wyrażono zgodę na zbycie akcji spółki działającej pod firmą Wrocławski Klub Sportowy „Śląsk Wrocław” Spółka Akcyjna w związku z częściową prywatyzacją Spółki,
  - **transportu, komunikacji, dróg i ruchu drogowego**:
    - ustalono przebiegi dróg gminnych i powiatowych,
    - zmieniono uchwałę w sprawie ustalenia strefy płatnego parkowania oraz śródmiejskiej strefy płatnego parkowania, ustalenia wysokości stawek opłaty za postój pojazdów samochodowych na drogach publicznych w strefie płatnego parkowania oraz w śródmiejskiej strefie płatnego parkowania, wprowadzenia opłat abonamentowych i zerowej stawki opłaty dla niektórych użytkowników drogi, sposobu pobierania tych opłat i określenia wysokości opłaty dodatkowej,
    - ustalono wysokość opłat za usunięcie pojazdów z dróg oraz za ich przechowywanie na parkingach strzeżonych w 2026 r.

Uchwały według przedmiotu regulacji (ogółem podjętych) w latach 2022-2025 (w %) (Źródło: UMW)

Podział tematyczny	2022	2023	2024	2025
Ustrój, organizacja i zarządzanie	23,8	40,7	39,8	42,8

Podział tematyczny	2022	2023	2024	2025
Planowanie i zagospodarowanie przestrzenne, ład przestrzenny, rewitalizacja i polityka rozwoju	20,8	21,4	25,3	24,1
Finanse i rachunkowość	10,9	11,7	7,8	7,5
Edukacja, nauka i szkolnictwo wyższe	8,9	6,3	4,9	7,8
Repatriacja	1,2	1,4	2,0	2,3
Inne	34,4	18,5	20,2	15,5
Ogółem	100	100	100	100

W sumie **od I do bieżącej IX kadencji** samorządu Rada Miejska Wrocławia wydała **14479 aktów prawnych**: 14349 uchwał, 78 stanowisk, 35 apeli i 17 rezolucji.

Akty prawne wydane w okresie od 27 maja 1990 r. do 31 grudnia 2025 r. przez Radę Miejską Wrocławia (Źródło: UMW)

Okres	Liczba uchwał Rady Miejskiej Wrocławia	Liczba stanowisk Rady Miejskiej Wrocławia	Liczba apeli Rady Miejskiej Wrocławia	Liczba rezolucji Rady Miejskiej Wrocławia	Liczba ogółem
kadencja I 1990-1994	538	3	0	0	541
kadencja II 1994-1998	820	24	3	3	850
kadencja III 1998-2002	1878	8	0	1	1887
kadencja IV 2002-2006	3390	8	2	0	3400
kadencja V 2006-2010	1738	1	3	0	1742
kadencja VI 2010-2014	1711	7	6	0	1724
kadencja VII 2014-2018	1581	9	5	3	1598
kadencja VIII 2018-2024	2121	14	15	9	2159
Kadencja IX 2024-2029	572	4	1	1	578

Okres	Liczba uchwał Rady Miejskiej Wrocławia	Liczba stanowisk Rady Miejskiej Wrocławia	Liczba apeli Rady Miejskiej Wrocławia	Liczba rezolucji Rady Miejskiej Wrocławia	Liczba ogółem
Razem kadencje I-IX	14349	78	35	17	14479

Rok **2025** obejmował **IX** kadencję, w której Prezydent Wrocławia zatwierdził ogółem **2518** zarządzeń, w tym:

- **2485** to zarządzenia **organu** wykonawczego miasta,
- **33** to **zarządzenia wewnętrzne kierownika Urzędu**.

Zostało również podjęte **obwieszczenie** Prezydenta Wrocławia dotyczące ogłoszenia tekstu jednolitego Regulaminu Organizacyjnego Urzędu Miejskiego Wrocławia.

Akty prawne wydane przez Prezydenta w **IX kadencji** 2024-2029 (Źródło: UMW)

Rok	Liczba ogółem wydanych	w tym zarządzenia organu	w tym zarządzenia kierownika	w tym pisma okólne
2024	1684	1645	39	0
2025	2518	2485	33	0
Ogółem kadencja 2024-2029	4202	4130	72	0

Zestawienie aktów prawnych **organu** wykonawczego miasta wydanych od 27 maja 1990 r. do końca 2025 r. według kadencji (Źródło: UMW)

Okres	Zarząd Miasta Wrocławia		Prezydent Wrocławia	Ogółem
	uchwały	zarządzenia porządkowe	zarządzenia organu	
kadencja I 1990-1994	2 144	-	-	2 144
kadencja II 1994-1998	4 743	1	-	4 744
kadencja III 1998-2002	6 661	-	-	6 661
kadencja IV 2002-2006	-	-	9 120	9 120
kadencja V 2006-2010	-	-	11 200	11 200

Okres	Zarząd Miasta Wrocławia		Prezydent Wrocławia	Ogółem
	uchwały	zarządzenia porządkowe	zarządzenia organu	
kadencja VI 2010-2014	-	-	12 684	12 684
kadencja VII 2014-2018	-	-	10 919	10 919
kadencja VIII 2018-2024	-	-	13 133	13 133
kadencje I-VIII	13 548	1	57 056	70 605
kadencja IX 2024-2029	-	-	4 130	4 130
Ogółem	13 548	1	61 186	74 735

Zródło: UMW

Przedmiotem wydanych w 2025 r. zarządzeń Prezydenta Wrocławia były sprawy związane z: gospodarką nieruchomościami, edukacją, nauką i szkolnictwem wyższym, finansami i rachunkowością, gospodarką komunalną, organizacją, zarządzaniem i administracją, planowaniem i zagospodarowaniem przestrzennym, gospodarką zasobem mieszkaniowym, kulturą, ochroną zdrowia, polityką i pomocą społeczną, transportem i komunikacją, drogami, ochroną środowiska, bezpieczeństwem.

Zarządzenia Prezydenta Wrocławia jako organu wykonawczego wydane w latach 2022-2025 według przedmiotu regulacji w porównaniu do lat poprzednich (Zródło: UMW)

Podział tematyczny	2022 r.		2023 r.		2024 r.		2025 r.	
	liczba	%	liczba	%	liczba	%	liczba	%
Gospodarka nieruchomościami	1 847	73,1	2 281	77,7	1942	75	1965	79,1
Edukacja, nauka, szkolnictwo wyższe	323	12,8	288	9,8	229	8,9	158	6,4
Finanse i rachunkowość	159	6,3	147	5	146	5,7	146	5,9
Organizacja, zarządzanie i administracja	40	1,6	61	2,1	101	4,7	67	2,7
Gospodarka komunalna	61	2,4	51	1,7	84	3,2	74	3
Planowanie i zagospodarowanie przestrzenne oraz ład przestrzenny	38	1,5	46	1,6	25	1	11	0,4
Inne	58	2,3	61	2,1	39	1,5	64	2,5
Ogółem	2 526	100	2 935	100	2 566	100	2 485	100

W 2025 r. sporządzono **33 wewnętrzne akty prawne kierownika Urzędu**. Zarządzenia z zakresu **spraw pracowniczych** stanowiły 42 % zbioru. Znaczna część zarządzeń wewnętrznych sporządzonych w roku 2025 mieściła się w zakresie przedmiotowym **organizacja i zarządzanie** - 49 %. Pozostałe zarządzenia dotyczyły **finansów i rachunkowości** i stanowiły 9 % aktów prawa wewnętrznego.

Zarządzenia Prezydenta Wrocławia jako kierownika Urzędu w podziale tematycznym - porównanie lat 2022-2025 w ujęciu procentowym (Źródło: UMW)

Podział tematyczny	% w 2022 r.	% w 2023 r.	% w 2024 r.	% w 2025 r.
Organizacja i zarządzanie	56,7	39,4	53,66	49
Sprawy pracownicze	23,3	48,5	34,15	42
Finanse i rachunkowość	20,0	12,1	12,19	9
Ogółem	100	100	100	100

POROZUMIENIA W SPRAWACH WYKONYWANIA ZADAŃ PUBLICZNYCH ZAWARTE Z JEDNOSTKAMI SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO I ORGANAMI ADMINISTRACJI RZĄDOWEJ

W **2025 r.** zawarto z jednostkami samorządu terytorialnego i organem administracji rządowej **6 porozumień** i **14 aneksów** do porozumień, w tym:

- **4 porozumienia z Wojewodą Dolnośląskim**, z których **2** to porozumienia z zakresu przeprowadzenia kwalifikacji wojskowej w latach: 2025 r. i 2026 r. oraz **2** obejmujące wycinkę drzew na terenach cmentarzy komunalnych: cmentarz Żołnierzy Włoskich przy ul. Grabiszyńskiej i Kwatera Żołnierzy Niemieckich na cmentarzu przy ul. Osobowickiej;
- **2 porozumienia z gminami**, w tym **1** zainicjowane przez Miasto Gdańsk - **Kampania „Rowerowy Maj”** oraz **1** z Gminą Długołęka stanowiące kontynuację tematyki transportu publicznego;
- **10 aneksów** do porozumień w sprawach realizacji wspólnej komunikacji miejskiej w ramach **lokalnego transportu zbiorowego z gminami**: Siechnice (**4**), Kobierzyce (**2**), Czernica (**1**), Kąty Wrocławskie (**1**), Wisznia Mała (**1**), Żórawina i Siechnice (**1**);
- **1** aneks do porozumienia 19 gmin dotyczący zasad współpracy przy programowaniu, wdrażaniu, finansowaniu, ewaluacji i koordynowaniu wspólnych przedsięwzięć, bieżącej obsłudze i rozliczeniach **Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych ZIT WrOF**;
- **1** aneks do porozumienia z Miastem Gdańsk w ramach uczestnictwa w przedsięwzięciu **Kampania „Rowerowy Maj”**;

- **2** aneksy do porozumienia z **Powiatem Wrocławskim** regulujące powierzone Miastu Wrocław niektóre zadania publiczne należące do Powiatu Wrocławskiego (Powiatowy Urząd Pracy).

Porozumienia i aneksy do porozumień zawarte w latach 2003-2025 w ujęciu przedmiotowym (Źródło: UMW)

Porozumienia i aneksy dotyczą wykonywania zadań w zakresie:	Liczba porozumień	Liczba aneksów	Liczba ogółem
Realizacji obowiązku szkolnego i przedszkolnego	1	0	1
Transportu	17	118	135
Roweru publicznego w aglomeracji wrocławskiej	5	0	5
Kampania „Rowerowy Maj”	1	1	2
Realizacji infrastruktury technicznej	1	0	1
Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych (ZIT WrOF)	2	5	7
Planu Zrównoważonej Mobilności dla Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Wrocławia (PZM MOFW)	2	0	2
Zadań powiatu, w tym Powiatowego Urzędu Pracy	3	44	47
Wychowania przedszkolnego dzieci niesłyszących	1	4	5
Cmentarzy	13	12	25
Kwalifikacji wojskowej	19	1	20
Centrum Powiadamiania Ratunkowego	3	0	3
Terenowego Punktu Paszportowego (TPP)	1	0	1
Obsługi ruchu w zw. z przewodnictwem Polski w Radzie UE	1	0	1
Programu „Bezpieczna i przyjazna szkoła”	1	0	1
Zadań Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków	1	0	1
Szkół artystycznych	4	0	4
Programu na rzecz społeczności romskiej	4	0	4
Ogółem	80	185	265

Porozumienia i aneksy do porozumień zawarte w latach 2003–2025 w ujęciu podmiotowym (Źródło: UMW)

Porozumienia i aneksy do porozumień zawarte z:	Liczba w latach 2003–2024	Liczba w roku 2025	Liczba ogółem
Gminami	138	14	152
Powiatem Wrocławskim	45	2	47
Województwem Dolnośląskim	6	0	6
Wojewodą Dolnośląskim	48	4	52
Ministrami	8	0	8
Ogółem	245	20	265